โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

CHIANGRAI FIRST CLASS HOTEL

นายวิโรจน์ นาคสุข

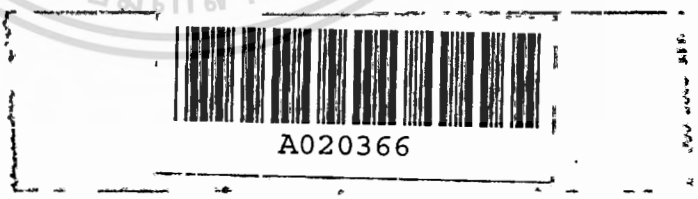

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....606 010366
วัน เดือน ปี - 8 ส.ค. 2533

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง	โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย
ชื่อนักศึกษา	นายวิโรจน์ นาคสุข
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ชัยรัตน์ อิศรัตน์
	อาจารย์ทศพร สายอุบล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้ว จึงอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2532

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหญิงวนิดา ธูปะเตมีย์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

บทคัดย่อ

1. ความเป็นมาของโครงการ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยได้รับการพัฒนาและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งภายในและระหว่างประเทศ อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐบาล เนื่องจากผลของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและช่วยเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาวไทยสู่ชาวต่างประเทศ ดังจะเห็นได้ว่ากำหนดเป็นนโยบายของการพัฒนาการท่องเที่ยวแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

ในปี 2530 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำรายได้ให้กับประเทศสูงถึง 50,024 ล้านบาท แต่เมื่อสิ้นสุดปี 2531 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำรายได้เพิ่มขึ้นจากปี 2530 ถึงร้อยละ 29.47 คือมีรายได้ประมาณ 78,859 ล้านบาท นับได้ว่าเป็นสาขาที่นำรายได้เข้าประเทศมากเป็นอันดับหนึ่ง และมีแนวโน้มสูงขึ้นอีกในปีต่อไป

เมื่อกล่าวถึงภาคเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวสูงประกอบกับสภาพของภูมิประเทศเป็นส่วนที่ช่วยให้ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวมีความแตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของภาค โดยที่มีจังหวัดลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน พะเยาและเชียงราย เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวสูงไม่น้อยหน้าไปกว่าจังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงรายนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญรองลงมาจากจังหวัดเชียงใหม่เลยทีเดียว และจากการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่านักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ประมาณครึ่งหนึ่ง (โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) จะเลยไปเที่ยวที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่เด่นชัด เช่น บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ดอยตุง แม่น้ำกก ท่าขี้เหล็ก เป็นต้น

ประกอบกับโรงแรมเวียงอินทร์ ซึ่งเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งในจังหวัดเชียงราย และมีประสบการณ์การบริหารกิจการโรงแรมที่ผ่านมาเป็นเวลา 13 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทย และประชาชนในท้องถิ่น มีโครงการที่จะสร้างโรงแรมที่ได้มาตรฐานในการบริการ เพื่อเป็นส่วนที่ช่วยรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และในปัจจุบันนี้จำนวนห้องพักยังขาดแคลนไม่เพียงพอต่อความต้องการอีกทั้งยังไม่ได้มาตรฐานที่ดีพออีกด้วย จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นส่วนสนับสนุนที่ดีพอสำหรับโครงการ "โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย"

2. วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1. ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ตามแผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาด และการบริการขั้นพื้นฐาน

2. ศึกษาความสำคัญและแนวทางในการพัฒนาการให้การบริการ แด่ผู้มาใช้โครงการ ตามนโยบายการท่องเที่ยว

3. ศึกษาการลงทุน การสร้างแหล่งจ้างงานให้กับสังคมและชุมชน การดำเนินงานในด้านการให้บริการ รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเกี่ยวเนื่องกับการบริการและการท่องเที่ยว

4. ศึกษาขนบธรรม ประเพณีและวัฒนธรรม จำนวนประชากรในระดับประเทศ ภาค จังหวัด และชุมชน

5. ศึกษาแนวทางการใช้พื้นที่ในโครงการ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและผลกระทบที่มีต่อชุมชนและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น

3. ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1. ขอบเขตของการศึกษาเป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจสังคมและกายภาพ ตั้งแต่ระดับประเทศ ภาค จังหวัด และชุมชนของโครงการ โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นข้อมูลที่จะสนับสนุนข้อมูลทางด้านการออกแบบ

2. ขอบเขตของการออกแบบ โดยการกำหนดขั้นตอนการออกแบบซึ่งประกอบไปด้วย ส่วนสาธารณะ ส่วนห้องพัก ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นการพัฒนาการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ตอนสนองสูงสุด และยังช่วยยกระดับมาตรฐานด้านการบริการโรงแรมให้มีความประทับใจแก่ผู้มาใช้โครงการ

6. บทสรุป

1. การออกแบบรูปทรงอาคาร ควรนำเอกลักษณ์และลักษณะสถาปัตยกรรม ท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับความเจริญก้าวหน้า และให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

2. การจัดตั้งโรงแรม เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว อันจะเป็นส่วนที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในช่วงที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่

3. เป็นการวางแผนเพื่อการรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดตามมาในอนาคต

7. ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาข้อมูล ควรกระทำโดยละเอียดและใช้เวลาให้เหมาะสมกับการกระทำขั้นตอนในแต่ละช่วง เพื่อคุณภาพของงาน

2. การจัดตั้งโรงแรม ควรส่งเสริมกิจกรรมระหว่างความเจริญก้าวหน้าทางธุรกิจให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และลักษณะของการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ โครงการโรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่านจนสามารถทำการศึกษารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จนถึงขั้นนำเสนอผลงานการออกแบบได้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในการอนุเคราะห์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและแนะนำในทุก ๆ ด้าน ซึ่งขอกล่าวนามดังนี้

อาจารย์ชัยรัตน์ อิศรัตน์	อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ทศพร สายอุบล	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ผศ.วิโรจน์ นิพัทธนะวัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษาการผึกสอน
คุณวีระเดช อันทโลคถิ	ผู้ช่วยผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
คุณนพดล ปัยะทัต	สถาบนิกเทศบาลเมืองเชียงราย
คุณสุพจน์ สังหะอาพล	ผู้จัดการทั่วไปโรงแรมเวียงอินทร์
คุณไชยวุฒิ สุวรรณะทัต	ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกต้อนรับโรงแรมวังค่า

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนและกำลังใจในยามท้อแท้ อีกทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

นายวิโรจน์ นาคสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตารางประกอบ	ช
สารบัญรูปประกอบ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 บทนำ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์	2
1.2.1 ความเป็นมาของโครงการ	2
1.2.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์	4
1.3 ความเป็นมาของปัญหา	5
1.4 แนวทางการแก้ปัญหา	6
1.5 วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์	7
1.5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ	7
1.5.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์	8
1.6 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์	9
1.6.1 ขอบเขตของข้อมูล	9
1.6.2 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์	1
1.7 วิธีดำเนินการศึกษาวิทยานิพนธ์	13
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
1.8.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	16
1.8.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์	16
1.9 ข้อตกลงเบื้องต้น	17
1.10 อภิธานศัพท์	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น 18

2.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบาย

2.1.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับประเทศ 18

2.1.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับภาค 20

2.1.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับจังหวัด 23

2.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

2.2.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ 29

2.2.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับภาค 33

2.2.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับจังหวัด 40

2.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคม

2.3.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมระดับประเทศ 50

2.3.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมระดับภาค 53

2.3.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมระดับจังหวัด 57

2.4 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพระดับประเทศ

2.4.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพระดับประเทศ 66

2.4.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพระดับภาค 74

2.4.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพระดับจังหวัด 89

2.5 การศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 คำนิยามของโครงการ 108

2.5.2 ประเภทของโรงแรม 114

2.5.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวและกิจการโรงแรม 117

2.5.4 ลักษณะการรองรับโครงการ 123

2.6 การศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน

2.6.1 โรงแรมภายในประเทศ 124

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

2.7 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเบื้องต้น

2.7.1 การสร้างสมมติฐาน 145

2.7.2 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและห้องพัก 146

บทที่ 3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูล 150

3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบาย

3.1.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบาย ระดับประเทศ 150

3.1.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบาย ระดับประเทศ 153

3.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบาย ระดับจังหวัด 154

3.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ระดับประเทศ 155

3.2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้าน เศรษฐกิจระดับภาค 157

3.2.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้าน เศรษฐกิจระดับจังหวัด 158

3.2.4 การศึกษาการลงทุนและความเป็นไปได้ ทางเศรษฐกิจ

3.2.4.1 การศึกษาเรื่องแหล่งเงินทุนและ โครงสร้างงบประมาณของ โครงการ 160

3.2.4.2 การกำหนดอัตราส่วนและ อัตราราคาห้องพัก 161

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

3.2.4.3 การประมาณการผลตอบแทนของโครงการ 163

3.2.4.4 การคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนของโครงการ 164

3.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านสังคม

3.3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพทางสังคมระดับประเทศ 165

3.3.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพสังคมระดับภาค 166

3.3.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพสังคมระดับจังหวัด 167

3.3.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพสังคมระดับท้องถิ่น 167

3.3.5 การบริการทางสังคม 171

3.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพ

3.4.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ตั้งโครงการระดับประเทศ 198

3.4.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ตั้งโครงการระดับภาค 199

3.4.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ตั้งโครงการระดับจังหวัด 201

3.4.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ตั้งโครงการระดับท้องถิ่น 203

3.4.5 เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ

3.4.5.1 การศึกษาสภาพของที่ตั้งโครงการโดยทั่วไป 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

3.4.5.2 หลักการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ 210

3.4.6 สภาพการใช้ที่ดินและราคาที่ดินในปัจจุบัน 218

3.4.7 การศึกษากฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 219

3.5 การศึกษาข้อมูลเชิงสถาบันยกรรม

3.5.1 บทบาทและหน้าที่ของโครงการ 223

3.5.2 การดำเนินงานของโครงการ 223

3.5.2.1 ลักษณะทั่วไปในการบริหาร 223

3.5.2.2 โครงสร้างขององค์กร 225

3.5.2.3 การศึกษารายละเอียดด้านบุคลากรและหน้าที่ 226

3.5.3 ผู้ใช้โครงการ

3.5.3.1 ประเภทของผู้ใช้โครงการ 236

3.5.3.2 พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ 236

3.5.3.3 การศึกษาอัตราเจ้าหน้าที่ของโครงการ 239

3.5.4 องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ

3.5.4.1 พื้นฐานความต้องการองค์ประกอบของโครงการ 240

3.5.4.2 การศึกษาองค์ประกอบของโครงการ 241

3.5.4.3 การศึกษารายละเอียดความต้องการเนื้อที่ใช้สอยของโครงการ 242

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

3.6 การศึกษาข้อมูลเชิงเทคนิค

3.6.1 ระบบโครงสร้างของอาคาร 269

3.6.2 ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง 279

3.6.3 ระบบสุขาภิบาล 283

3.6.4 ระบบปรับอากาศและการระบายอากาศ 294

3.6.5 ระบบขนส่งในอาคาร 299

3.6.6 ระบบติดต่อสื่อสาร 303

3.6.7 ระบบป้องกันอัคคีภัยและป้องกันฟ้าผ่า 306

3.6.8 ระบบจ่ายแกสหุงต้มและเชื้อเพลิงเหลว 316

3.6.9 ระบบกำจัดขยะ 317

3.6.10 ระบบคอมพิวเตอร์ 317

3.6.11 ระบบรักษาความปลอดภัย 318

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล 321

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบาย

4.1.1 การวิเคราะห์นโยบายระดับประเทศ 321

4.1.2 การวิเคราะห์นโยบายระดับภาค 323

4.1.3 การวิเคราะห์นโยบายระดับจังหวัด 325

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ระดับประเทศ 327

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ระดับภาค 328

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ระดับจังหวัด 329

4.2.4 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ 331

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

4.2.4.1 วิเคราะห์แหล่งเงินทุนและโครงสร้างงบประมาณของโครงการ 331

4.2.4.2 วิเคราะห์อัตราส่วนและราคาของห้องพัก 324

4.2.4.3 วิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการ 325

4.2.4.4 วิเคราะห์ระยะเวลาคืนทุนของโครงการ 340

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคม

4.3.1 การวิเคราะห์สภาพทางสังคมระดับประเทศ 344

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพทางสังคมระดับภาค 345

4.3.3 การวิเคราะห์สภาพทางสังคมระดับจังหวัด 346

4.3.4 การวิเคราะห์สภาพทางสังคมระดับท้องถิ่น 347

4.3.5 การวิเคราะห์การบริการทางสังคม 348

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ

4.4.1 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการระดับประเทศ 354

4.4.2 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการระดับภาค 354

4.4.3 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการระดับจังหวัด 356

4.4.4 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการระดับท้องถิ่น 357

4.4.5 การวิเคราะห์เหตุผลในการเลือกที่ตั้งของโครงการ 359

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

4.4.5.1 วิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ 359

4.4.5.2 การเลือกที่ตั้งโครงการที่เหมาะสม 361

4.4.6 การวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน 365

4.4.7 การวิเคราะห์กฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 382

4.5 การวิเคราะห์เชิงสถาบัตยกรรม

4.5.1 การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของโครงการ 383

4.5.2 การวิเคราะห์วิธีดำเนินงานของโครงการ 383

4.5.2.1 วิเคราะห์การบริหารงานของโครงการ 383

4.5.2.2 วิเคราะห์โครงสร้างขององค์กร 384

4.5.2.3 วิเคราะห์บุคลากรและหน้าที่ 385

4.5.3 การวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ 386

4.5.3.1 วิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ 386

4.5.3.2 วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ 386

4.5.3.3 วิเคราะห์จำนวนอัตราเจ้าหน้าที่ของโครงการ 387

4.5.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ 390

4.5.4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบขององค์ประกอบ 390

4.5.4.2 วิเคราะห์รายละเอียดพื้นที่ใช้สอยของโครงการ 398

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

4.5.4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์องค์ประกอบของโครงการ 413

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเทคนิค

4.6.1 การวิเคราะห์ระบบโครงสร้างของอาคาร 432

4.6.2 การวิเคราะห์ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง 439

4.6.3 การวิเคราะห์ระบบสุขาภิบาล 442

4.6.4 การวิเคราะห์ระบบปรับอากาศ 447

4.6.5 การวิเคราะห์ระบบขนส่งในอาคาร 453

4.6.6 การวิเคราะห์ระบบติดต่อสื่อสาร 455

4.6.7 การวิเคราะห์ระบบป้องกันอัคคีภัยและป้องกันฟ้าผ่า 461

4.6.8 การวิเคราะห์ระบบจ่ายแกสหุงต้มและเชื้อเพลิงเหลว 466

4.6.9 การวิเคราะห์ระบบกำจัดขยะ 466

4.6.10 การวิเคราะห์ระบบคอมพิวเตอร์ 467

4.6.11 การวิเคราะห์ระบบรักษาความปลอดภัย 467

บทที่ 5 การออกแบบทางสถาปัตยกรรม 472

5.1 แนวความคิดในการออกแบบ

5.1.1 ลักษณะเฉพาะของโครงการ 472

5.1.2 ลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการ 472

5.1.3 ลักษณะสภาพแวดล้อมของโครงการ 478

5.1.4 ลักษณะการตอบสนองด้านประโยชน์ใช้สอย 479

5.1.5 ลักษณะการตอบสนองด้านความปลอดภัยและความสะดวก 481

5.1.6 ลักษณะการตอบสนองด้านวัสดุ 482

5.2 ขั้นตอนการออกแบบ 485

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

5.3 ภาพถ่ายการออกแบบและหุ่นจำลอง 500

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ 513

6.1 บทสรุป 513

6.1.1 บทนำ 513

6.1.2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น 513

6.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูล 514

6.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล 515

6.1.5 การออกแบบ 516

บรรณานุกรม 517

ภาคผนวก

กฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการโรงแรม พ.ศ.2494

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.1	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังจังหวัดเชียงราย	2
2.1	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ	31
2.2	มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ปี 2530	32
2.3	ข้อมูลจำเพาะเศรษฐกิจของภาคเหนือ	37
2.4	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือ	38
2.5	อัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือ	39
2.6	การเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเชียงราย	41
2.7	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย	45
2.8	จำนวนผู้นับถือศาสนา จำแนกตามประเภท	52
2.9	จำนวนประชากรของจังหวัดเชียงราย	58
2.10	จำนวนการเพิ่มประชากรของจังหวัดเชียงราย	59
2.11	พื้นที่การปกครองของแต่ละอำเภอ	63
2.12	จำนวนสถานศึกษา ครู - อาจารย์ และนักเรียน	64
2.13	การใช้ที่ดินของภาคเหนือตอนบน	84
2.14	จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว	118
2.15	รายจ่ายของนักท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน	118
2.16	รายละเอียดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว	119
2.17	จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรม กลุ่มที่ 3	146
2.18	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักแรม	149
2.19	จำนวนห้องพักที่มีอยู่เดิมและจะสร้างใหม่	149
3.1	สัดส่วนของโครงสร้างงบประมาณโครงการ	161
3.2	อัตราส่วนการคืนเงินกู้	161
3.3	อัตราราคาห้องพักของโรงแรม กลุ่มที่ 3	162
3.4	อัตราส่วนการเข้าพักในระยะ 8 ปี	162
3.5	แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย	183

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
3.6	แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	183
3.7	ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดเชียงราย	184
3.8	อายุของนักท่องเที่ยวที่ไปยังจังหวัดเชียงราย	184
3.9	ช่วงเวลาของการท่องเที่ยว	184
3.10	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักแรมในจังหวัดเชียงราย	185
3.11	อิทธิพลฤดูการท่องเที่ยวในภาคต่าง ๆ	186
3.12	ประเภทพาหนะในการเดินทางไปยังจังหวัดเชียงราย	186
3.13	ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยว	188
3.14	จุดมุ่งหมายของการไปจังหวัดเชียงราย	188
3.15	ที่ตั้งและจำนวนห้องพักในจังหวัดเชียงราย	189
3.16	ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว	191
3.17	ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย	192
3.18	ประมาณการนักท่องเที่ยวชาวไทย	193
3.19	ประมาณการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	194
3.20	ประมาณการนักท่องเที่ยวที่ไปยังจังหวัดเชียงราย	195
3.21	อัตราการเข้าพักแรมในจังหวัดเชียงราย	196
3.22	อัตราราคาประเมินที่ดินในเขตเทศบาล	218
3.23	ขนาดพื้นที่ห้องพักที่มีขนาดเล็กที่สุด	255
3.24	พื้นที่สัญจร พื้นที่บริการในโรงแรม	256
3.25	ขนาดห้องพักของโรงแรม	257
3.26	ขนาดของห้องพักในโรงแรมประเภทต่าง ๆ	257
3.27	ปริมาณความต้องการไฟฟ้าต่อตารางเมตร	282
3.28	ขนาดพื้นที่ก่อสร้างของระบบบำบัดน้ำเสีย	291
3.29	ขนาดและน้ำหนักของเครื่องเป่าลมเย็น	295
3.30	ขนาดและน้ำหนักของหอผึ่งน้ำ	296

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
3.31	ขนาดห้องเครื่องสำหรับระบบปรับอากาศ	296
3.32	ขนาดความจุของลิฟท์	300
3.33	อัตราส่วนความเร็วของลิฟท์ต่อความสูงอาคาร	301
3.34	ลักษณะจำนวนสายล่อฟ้าและการจัดวาง	315
4.1	การประมาณราคาค่าก่อสร้างของโครงการ	331
4.2	สัดส่วนเงินทุนของโครงการ	334
4.3	สัดส่วนของการคืนเงินกู้ในโครงการ	335
4.4	การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ	336
4.5	การวิเคราะห์หาความสำคัญของข้อกำหนดประกอบการพิจารณา	360
4.6	การวิเคราะห์ย่านที่ตั้งโครงการ (ZONE SELECTION)	362
4.7	การวิเคราะห์ที่ตั้งของโครงการ (SITE SELECTION)	362
4.8	การวิเคราะห์ GROUPING ZONING ALTERNATIVE	378
4.9	อัตรากำลังบุคลากรของโครงการ	387
4.10	อัตรากำลังของบุคลากรในอาคารตัวอย่าง	387
4.11	DEFINE ELEEMENT	390
4.12	AREA REQUIREMENT	413
4.13	การวิเคราะห์ CORE	433
4.14	การวิเคราะห์ระบบฐานรากของอาคาร	434
4.15	การวิเคราะห์ระบบโครงสร้างของ PODIUM	435
4.16	การวิเคราะห์ระบบโครงสร้างของ TOWER	436
4.17	การวิเคราะห์ระบบการจ่ายน้ำ	444
4.18	การวิเคราะห์ระบบบำบัดน้ำเสีย	445
4.19	การวิเคราะห์ระบบปรับอากาศส่วน PODIUM	448
4.20	การวิเคราะห์ระบบปรับอากาศส่วน TOWER	449
4.21	การวิเคราะห์ระบบ SPRINKLER	463

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.1	การวิเคราะห์การจัดแปลนของชั้นห้องพัก	476
5.2	การวิเคราะห์รูปทรงของอาคาร	477

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพประกอบ

รูปภาพที่		หน้า
2.1	ตำแหน่งเมืองหลักในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 6	21
2.2	ระบบการท่องเที่ยว	27
2.3	พื้นที่เหมาะสมสำหรับการกสิกรรม	46
2.4	เขตการปกครองระดับอำเภอของภาคเหนือตอนบน	55
2.5	ที่ตั้งของประเทศและเขตการปกครอง	69
2.6	ลักษณะโครงสร้างของภูมิประเทศ	70
2.7	ลักษณะภูมิประเทศของประเทศ	71
2.8	อุณหภูมิและปริมาณน้ำฝน	72
2.9	ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือตอนบน	77
2.10	ลักษณะพื้นผิวของภาคเหนือตอนบน	78
2.11	ลุ่มน้ำในภาคเหนือตอนบน	79
2.12	ปริมาณน้ำฝนของภาคเหนือ	81
2.13	สมรรถนะที่ดิน	83
2.14	แหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน	88
2.15	ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเชียงราย	90
2.16	เขตการใช้ที่ดินของจังหวัดเชียงราย	95
2.17	เส้นทางการคมนาคมขนส่ง	99
2.18	แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงราย	107
2.19	อาคารตัวอย่าง (โรงแรมวังคำ)	129
2.20	อาคารตัวอย่าง (โรงแรมเวียงอินทร์)	139
3.1	เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง	174
3.2	ตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งบริการต่าง ๆ	179
3.3	การใช้ที่ดินในอนาคต (ผังเมืองรวมจังหวัดเชียงราย)	206
3.4	ผังคมนาคมในอนาคต	207
3.5	ย่านที่ตั้งโครงการ	208

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพประกอบ (ต่อ)

รูปภาพที่		หน้า
3.6	ที่ตั้งของโครงการ	212
3.7	ราคากลางประเมินที่ดินในเขตเทศบาล	217
3.8	การรวมระบบ FRAME กับ SHEAR WALL	275
3.9	ประเภทของโครงสร้าง SHEAR WALL	275
3.10	รายละเอียดของถังเก็บน้ำใต้ดิน	284
3.11	วิธีการจ่ายน้ำขึ้น	285
3.12	วิธีการจ่ายน้ำลง	285
3.13	รายละเอียดของถังสูงเก็บน้ำ	286
3.14	ส่วนประกอบของระบบถังอัดความดัน	287
3.15	ส่วนประกอบของระบบเพิ่มความดันในเส้นท่อโดยตรง	287
3.16	รายละเอียดบ่อดักไขมัน	290
3.17	ถังเซ็พติกขนาดใหญ่	290
3.18	ขบวนการ ACTIVATED SLUDGE PROCESS	291
3.19	ระบบแผ่นชีวหมุน	292
3.20	ระบบโครงสร้างวงจรการกระจายเสียง	304
3.21	โครงสร้างระบบสัญญาณเตือนภัย	308
3.22	ระบบสัญญาณเตือนภัย	308
3.23	อุปกรณ์เริ่มสัญญาณชนิดต่าง ๆ	309
3.24	ระบบดับเพลิง	312
3.25	ผังการเดินท่อระบบ SPRINKLER	312
3.26	ลักษณะของถังเก็บเชื้อเพลิงเหลว	316
3.27	รายละเอียดของปล่องทิ้งขยะ	317
4.1	การสำรวจที่ตั้งโครงการ (SURVEY SITE)	367
4.2	ลักษณะที่ตั้งโครงการ	368
4.3	การกำหนดรายละเอียดที่ตั้งโครงการ (SITE SPEC)	370

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพประกอบ (ต่อ)

รูปภาพที่		หน้า
4.4	การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ (SITE ANALYSIS)	371
4.5	การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ (SITE QUALITY)	372
4.6	GROUPING ZONING ALTERNATIVE	374
4.7	SITE STRUCTURE	379
4.8	LAND USED OF PROJECT	382
4.9	STRUCTURE SYSTEM	437
4.10	ELECTRICAL SYSTEM	441
4.11	SANITARY SYSTEM	446
4.12	CENTRAL CHILLER WATER SYSTEM	451
4.13	ELEVATER SYSTEM	454
4.14	SOUND SYSTEM	456
4.15	VIDEO & TELEVISION SYSTEM	457
4.16	ผังการเดินสายเคเบิ้ลโทรศัพท์	458
4.17	FIRE PROTECTION SYSTEM	462
4.18	FIRE VENTILATION SYSTEM	464
4.19	ระยะถอยร่นและความสูงของอาคาร	469
4.20	FLOOR AREA RATIO	471
5.1	ลักษณะสถาปัตยกรรมล้านนา - สิบสองปันนา	474
5.2	แนวความคิดในการออกแบบ	483

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
2.1	โครงสร้างประชากรของจังหวัดเชียงราย	58
4.1	กระบวนการในการจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด	326
4.2	ความเหมาะสมของการลงทุน	343
4.3	แผนภูมิการบริหารงานและหน้าที่รับผิดชอบ	384
4.4	แผนภูมิการบริหารงาน	385
4.5	พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	388
4.6	พฤติกรรมผู้ให้บริการ	389
4.7	INTERACTION CHART	398

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำ

ในภาวะปัจจุบันบทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยได้มีการพัฒนาและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งภายในและระหว่างประเทศ อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐบาล เนื่องจากผลของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยามีส่วนช่วยในภาคพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและช่วยเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาวไทยไปสู่ชาวต่างประเทศ ดังจะเห็นได้ว่ากำหนดเป็นนโยบายของการพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) โดยมีข้อความส่วนหนึ่งว่า "การบริการทางด้านการท่องเที่ยวจะเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการนำรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย" ซึ่งจากการคาดหวังจำนวนนักท่องเที่ยวรายได้เพิ่มขึ้นในประเทศในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี[1]

จากการพิจารณาจำนวนรายได้ที่เป็นเงินตราต่าวประเทศจำนวนมากที่เข้าสู่ประเทศไทยโดยตรงในแต่ละปี การสร้างงานและว่าจ้างทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนการเพิ่มรายได้ของประชาชนอันสืบเนื่องมาจากการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในลักษณะต่าง ๆ ในรอบสิบปีที่ผ่านมารายได้จากการท่องเที่ยวมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ คือจากรายได้ 4,607 ล้านบาทในปี 2520 มาเป็น 50,024 ล้านบาทในปี 2530 ซึ่งนับว่าเป็นการนำรายได้ทางเศรษฐกิจที่นำเงินตราจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศสูงเป็นอันดับหนึ่ง มากกว่า

---

[1] กองศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา, อินไซด์แผน 6, หน้า 25.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทั้งสิ้น และยังเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 21.47 ในปี 2531 คือมีรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 78,859 ล้านบาท

เมื่อกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ อันมีเชียงใหม่เป็นจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยว โดยมีส่วนแบ่งการตลาดจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดประมาณร้อยละ 10 ของประเทศ ซึ่งในปี 2530 มีนักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดทางภาคเหนือ 7,396,407 คน (โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 6,645,841 คน และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 750,566 คน) และจากการประมาณการในปี 2534 ภาคเหนือจะมีนักท่องเที่ยวมาเยือนประมาณ 8,953,873 คน จากแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นี้ ในอนาคตอันใกล้เชียงใหม่ย่อมจะเผชิญกับจุดอิ่มตัวในด้านที่พัก

จังหวัดโดยรอบเชียงใหม่ ซึ่งมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวสูงนั้นได้แก่ เชียงราย พะเยา ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะเชียงรายนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญรองลงมาจากเชียงใหม่ และจากการสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเชียงใหม่ประมาณครึ่งหนึ่ง (โดยเฉพาะชาวต่างประเทศ) จะต้องเลยไปเที่ยวเชียงราย

1.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์

1.2.1 ความเป็นมาของโครงการ

เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม จากการสำรวจปี 2530 โดยสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่ามีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 2529 ประมาณ 10.31% รวมทั้งมีระยะเวลาการพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังจังหวัดเชียงราย

	จำนวนนักท่องเที่ยว			ระยะเวลาการพัก		
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม	ชาวไทย	ต่างประเทศ	รวม
2529	331,256	77,744	409,000	2.57	2.16	2.36
2530	322,965	128,211	451,176	2.45	3.24	2.84
ความแตกต่าง	-2.56%	+64.91%	+10.31%	-4.892%	+50%	+20%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมีอัตราเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ถึงแม้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยจะลดน้อยลงบ้าง แต่ก็คงอยู่ในภาวะหนึ่งเท่านั้น จากการเพิ่มของนักท่องเที่ยวนี้เอง เป็นสาเหตุที่ทำให้ขาดโรงแรมที่ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการบริการ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณ 80% จะเข้าพักในโรงแรม

ในขณะเดียวกันโรงแรมเวียงอินทร์ ซึ่งเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งในจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีเวลาประกอบการโรงแรมผ่านมา 13 ปี มีโครงการที่จะขยายกำลังความต้องการด้านที่พักของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งมีทั้งในรูปของการต่อเติมในบริเวณอาคารเดิม และการจัดสร้างโรงแรมแห่งใหม่ในอนาคตอันใกล้นี้ จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงรายมีความเหมาะสมต่อการจัดตั้งโครงการเป็นอย่างมาก โดยที่ความต้องการด้านการบริการที่ดีเยี่ยมมีมาก แต่ในปัจจุบันมีโรงแรมชั้นหนึ่งเพียง 2 แห่งคือโรงแรมเวียงอินทร์และโรงแรมวังค่า นอกจากนั้นเป็นโรงแรมในกลุ่มที่ 5 และเกสต์เฮาส์ ที่ขาดมาตรฐานในการบริการเป็นอย่างมาก

จากข้อมูลในปัจจุบันเชียงรายมีจำนวนอยู่ 1,893 ห้อง โดยแบ่งออกเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง (โรงแรมในกลุ่มที่ 3) 1,044 ห้อง[1] และจำนวน 849 ห้อง; ในกลุ่มที่ 5 และ GUEST HOUSE จะเห็นได้ว่าปริมาณห้องพักของโรงแรมในกลุ่มที่ 3 ยังไม่เพียงพอกับนักท่องเที่ยวเชียงรายได้พัฒนาการคมนาคมให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสนามบินเชียงราย ทางหลวงจากเชียงใหม่ไปยังเชียงราย อีกทั้งยังได้มีการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสมและเกิดความปลอดภัยยิ่งขึ้น อันเป็นส่วนดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปเชียงรายเพิ่มมากขึ้น แต่ส่วนช่วยรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในอนาคตนี้ที่ยังขาดแคลนอยู่คือ ห้องพักในโรงแรมที่ได้มาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์

1. เหตุผลทางด้านนโยบาย

1. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ตามแผนพัฒนาส่วนรวม

2. เพื่อตอบสนองนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ

1. เพื่อเป็นการยกระดับและกระจายรายได้ให้กับประชากร และขยายอาชีพของชุมชนให้กว้างขึ้น

2. เพื่อให้เกิดการสร้างงานภายในประเทศและนักรายได้จากเงินตราต่างประเทศเข้ามาภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

3. เหตุผลทางด้านสังคม

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาวไทยสู่ชาวต่างประเทศ

2. เพื่อช่วยลดปัญหาการว่างงานของประชาชน และส่งเสริมให้มีอาชีพที่ดีขึ้น

4. เหตุผลทางด้านกายภาย

1. เพื่อเป็นการพัฒนาใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความสมดุลย์ให้กับชุมชน

2. เพื่อแก้ไขปัญหาด้านห้องพักไม่เพียงพอกับความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ความเป็นมาของปัญหา

1. ปัญหาทางด้านนโยบาย

1. จากนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ด้านแผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาด และการสร้างงาน เรื่องการเพิ่มรายได้เงินตราจากต่างประเทศและเพิ่มโอกาสจ้างงาน[1]

2. จากแผนพัฒนาระบบการบริการพื้นฐาน เรื่อง การพัฒนายกระดับคุณภาพบริการพื้นฐานให้เข้ามาตรฐานสากลที่ดี มีความรวดเร็ว และให้บริการที่สม่ำเสมอ สนองต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการขยายตัวของชุมชน[2]

2. ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

1. การกระจายตัวของแรงงานยังไม่ทั่วถึง ก่อให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

2. การให้บริการของโรงแรมชั้นหนึ่ง ยังไม่เพียงพอกับความต้องการโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการนำรายได้เข้าประเทศ

3. ปัญหาทางด้านสังคม

1. การให้การบริการของโรงแรมต่อนักท่องเที่ยว ในส่วนที่ต้องการจะเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม น้อยลงเนื่องจากการขาดมาตรฐานในการให้การบริการ

2. การให้การบริการต่อนักท่องเที่ยวน้อยลงเนื่องจากขาดการแข่งขันกันทางการให้การบริการแก่นักท่องเที่ยว

---

[1] ถวัลย์ สนธิอนุเคราะห์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

[2] ถวัลย์ สนธิอนุเคราะห์ เรื่องเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ปัญหาทางด้านกายภาพ

1. การให้ที่ดินบางส่วนยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

2. จำนวนห้องพักของโรงแรมชั้นหนึ่ง ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.4 แนวทางการแก้ปัญหา

1. ทางด้านนโยบาย

1. สนองนโยบายตามแผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการสร้างงาน โดยจัดตั้งโรงแรมเพื่อหารายได้ และให้เกิดการจ้างงาน

2. ยกระดับของการบริการ เพื่อให้ได้มาตรฐานสากลของการบริการทางการท่องเที่ยว

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

1. จัดหาแหล่งสร้างงานเพื่อลดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ

2. จัดตั้งโรงแรมเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านการบริการ

3. ทางด้านสังคม

1. การให้การบริการของโรงแรมมีความต้องการบุคลากรทางด้านนี้ ทำให้เกิดการจ้างงานตามมา

2. ยกมาตรฐานของการบริการโดยสร้างการแข่งขันทางด้านการบริการต่อนักท่องเที่ยว

4. ทางด้านกายภาพ

1. ทำการพัฒนาการใช้ที่ดินส่วนที่ยังใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. จัดตั้งโรงแรมเพื่อตอบสนองความต้องการของห้องพักที่ยังไม่เพียงพอ ให้มีความเหมาะสมขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์

1.5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

ในปัจจุบันแนวโน้มการท่องเที่ยวได้ขยายตัวสูงขึ้นทั้งภายในและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ ในประกาศ เมื่อกล่าวถึงภาคเหนือในปี 2530 มีนักท่องเที่ยวมาเยือน 7,396,407 คน[1] เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย : นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คือ 6,650,732 : 572,185 คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ 1,347,768 คน (1,963,502 : 284,266) และเป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย 451,175 (322,965 : 128,2110 ดังสรุปเป็นสัดส่วน ได้ดังนี้ ภาคเหนือ : เชียงใหม่ : เชียงราย เท่ากับ 16.39 : 2 : 90 : 1 เนื่องจากทั้งเชียงใหม่และเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาทางการท่องเที่ยวที่สูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ แต่ที่เชียงใหม่มีการพัฒนามาก จากการประเมินห้องพักจาก ท.ท.ท. พบว่า จุดอิ่มตัวมีระยะเวลาที่รวดเร็วกว่าเชียงราย จึงทำให้เกิดโครงการโรงแรมขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้

1. ทางด้านนโยบาย

1. เพื่อการศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 เพื่อจัดให้โครงการบรรลุถึงเป้าหมายตามแผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาด และการบริการขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อศึกษาการส่งเสริมนโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อันมุ่งหวังให้ประเทศมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการและความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

---

[1] กองสถิติ และวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

1. เพื่อการศึกษาแนวทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและประเทศ

2. เพื่อศึกษาจัดหาแหล่งสร้างงานให้กับผู้ว่างงานในชุมชน

3. ทางด้านสังคม

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อันส่งผลถึงแนวทางการสร้างงานเพื่อยกระดับสังคม

2. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามสู่ชาวต่างประเทศ

4. ทางด้านกายภาพ

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาและใช้ที่ดิน อันส่งผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกพัฒนาที่ดินได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อศึกษาความต้องการห้องพักของนักท่องเที่ยว เพื่อนำมาวิเคราะห์หาขนาดของโครงการ

1.5.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์

1. เพื่อศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ที่มีผลต่อโครงการ

2. เพื่อศึกษาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในด้านการบริการและแหล่งงานแก่ชุมชน

3. เพื่อการศึกษาแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

4. เพื่อการศึกษาการให้บริการทางสันทนาการแก่นักท่องเที่ยว

5. เพื่อการศึกษาองค์ประกอบและระบบต่าง ๆ ของอาคาร

6. เพื่อการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1.6.1 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าโครงการโรงแรม จะทำการศึกษาข้อมูลระดับประเทศ, ภาค, จังหวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลในระดับประเทศ

1. ทางด้านนโยบาย

- การศึกษานโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

- การศึกษาภาวะการท่องเที่ยวและโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

3. ทางด้านสังคม

- การศึกษาสภาพสังคม การบริหาร การปกครอง

4. ทางด้านกายภาพ

- การศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม และการใช้ที่ดิน

2. การศึกษาข้อมูลในระดับภาค

1. ทางด้านนโยบาย

- การศึกษาแผนพัฒนาเมืองหลักและเมืองรองของการท่องเที่ยวในเขตอิทธิพลโดยรอบโครงการ

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

- การศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ

3. ทางด้านสังคม

- การศึกษาสภาพสังคม การบริหาร การปกครองของภาคเหนือ

4. ทางด้านกายภาพ

- การศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการใช้ที่ดิน

3. การศึกษาข้อมูลในระดับจังหวัด

1. ทางด้านนโยบาย

- การศึกษาแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภายในจังหวัด

- การศึกษาการใช้ที่ดินตามนโยบายของภาครัฐบาล

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

- การศึกษาความเป็นไปได้ในแง่เศรษฐกิจของโครงก

3. ทางด้านสังคม

- การศึกษาสภาพสังคม การบริหาร การปกครองของจังหวัด

4. ทางด้านกายภาพ

- การศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมและการใช้ที่ดิน

4. การศึกษาข้อมูลระดับท้องถิ่น (โครงการ)

1. ทางด้านนโยบาย

- การศึกษาหน่วยงานการบริหารงาน ประเภทอัตรากำลังและองค์ประกอบของโครงการ

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

- การศึกษาการลงทุน การตอบแทนและความเป็นไปได้ของโครงการ

3. ทางด้านสังคม

- การศึกษาพฤติกรรม กิจกรรมและประเภทผู้ใช้โครงการ

4. ทางด้านกายภาพ

- การศึกษาความต้องการของโครงการทางด้านพื้นที่ใช้สอย

- การศึกษาพระราชบัญญัติ ระบบทางเทคนิคที่มีผลต่อโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.2 ขอบเขตของการออกแบบ

ขอบเขตของการออกแบบในโครงการ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่วนสาธารณะ
   - โถงต้อนรับ
   - โถงพักคอยและนั่งเล่น
   - ส่วนธุรการส่วนหน้า
   - ส่วนกระเป๋าเดินทาง
   - ศูนย์บริการท่องเที่ยว

2. ส่วนห้องพัก
   - ห้องพัก
   - ห้องบริการ

3. ส่วนอาหารและเครื่องดื่ม
   - ภัตตาคาร
   - คอฟฟี่ช็อฟ
   - ห้องจัดเลี้ยง
   - ห้องจัดเลี้ยงขนาดเล็ก
   - โถงพักคอยห้องจัดเลี้ยง
   - ส่วนบริการห้องพัก
   - ห้องครัวหลัก
   - ห้องเตรียมอาหาร
   - ห้องเก็บอาหาร
   - ห้องเก็บเครื่องดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ส่วนพักผ่อนและบันเทิง

- ดิสโก เธค
- SAUNA & HEALT CLUB
- สระว่ายน้ำ
- ห้องเกมส์
- สนามเทนนิส

5) ส่วนร้านค้าให้เช่า

- ร้านค้าย่อย
- ร้านบริการผู้มาพัก

6) ส่วนบริหาร

- ส่วนผู้จัดการ
- ฝ่ายบัญชีและการเงิน
- ฝ่ายขาย
- ฝ่ายบุคคล
- ฝ่ายต้อนรับและประชาสัมพันธ์
- ฝ่ายจัดซื้อ
- ห้องประชุม

7) ส่วนบริการทั่วไป

- ห้องทำงานแม่บ้าน
- ห้องเก็บผ้า-ห้องซักรีด
- ห้องเปลี่ยนเครื่องแบบพนักงาน
- ห้องเก็บของ
- บริเวณรับส่งของ
- ห้องเก็บขยะ

8) ส่วนวิศวกรรม

- ห้องทำงานช่าง
- ห้องเครื่องไฟฟ้า
- ห้องเครื่องปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 วิธีดำเนินการศึกษาวิทยานิพนธ์

วิธีดำเนินงานวิทยานิพนธ์ "โครงการโรงแรมชั้นหนึ่งเชียงราย" ได้แบ่งขั้นตอนออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.7.1 ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

ก. ขั้นปฐมภูมิ จากการสังเกต สัมภาษณ์และสอบถาม

ข. ขั้นทุติยภูมิ จากเอกสาร รายงานของทางราชการ รายงานทางสถิติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยการแบ่งข้อมูลออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทางด้านนโยบาย
   - นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6
   - นโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยว่าด้วยการจัดตั้ง "โครงการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศ"
   - นโยบายของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

2. ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ
   - ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ, ภาคเหนือและจังหวัด
   - สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน
   - ความเป็นไปได้ของโครงการ
   - อัตราการลงทุนและผลที่ได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ข้อมูลทางด้านสังคม

- สภาพของสังคม การปกครองและการบริหารงาน
- จำนวนการเพิ่ม-ลดของนักท่องเที่ยว
- พฤติกรรมผู้ให้โครงการ
- การช่วยเหลือจากทางราชการ ในส่วนสนับสนุนกิจการเพื่อการท่องเที่ยว

4. ข้อมูลทางด้านการกายภาพ

- สภาพภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในระดับประเทศภาค, จังหวัด และท้องถิ่น(โครงการ)
- ผังการใช้ที่ดิน
- เทศบัญญัติและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
- ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

1.7.2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลทางด้านต่าง ๆ แล้วจะทำการแยกรายละเอียดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามกระบวนการด้วยการตัดสินใจ (DECISION MARKING PROCESS)ตามเหตุผลหลัก 4 ส่วนดังนี้

1. ข้อมูลทางด้านนโยบาย

- ทำการแยกรายละเอียดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 โดยเฉพาะส่วนที่มีผลต่อโครงการ

2. ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

- วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการโดยใช้การคำนวณจากข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวโดยอาศัยข้อมูลจากสถิติที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ม/พ.
ว 711 ส2532

3. ข้อมูลทางด้านสังคม

- วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ เพื่อกำหนดองค์ประกอบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอย

4. ข้อมูลทางด้านกายภาพ

- พิจารณาหาที่ตั้งโครงการ โดยพิจารณาจากผังการใช้ที่ดินเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ เพื่อทำการศึกษาภาพของที่ตั้งโครงการ

1.7.3 ขั้นสังเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์มาสรุป ประเมินค่า เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1.7.4 ขั้นเสนอแนะและการออกแบบ

- สร้างแนวความคิดในการออกแบบ
- สร้างทางเลือกให้เหมาะสมกับการออกแบบ
- กระบวนการในการออกแบบ
- กำหนดกิจกรรมภายในโครงการ เพื่อการทราบถึงองค์ประกอบหลักของโครงการ

1.7.5 ขั้นนำเสนอ

- ภาคข้อมูลและการวิเคราะห์
- กระบวนการออกแบบและวิธีการดำเนินการของโครงการ
- รูปแบบทางสถาปัตยกรรม
- หุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

606 0196

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. ทางด้านนโยบาย

- ช่วยให้แผนกพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 บรรลุตามเป้าหมาย
- สนองตอบนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. ทางด้านเศรษฐกิจ

- เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ประชาชน
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในประเทศ

3. ทางด้านสังคม

- เป็นการเผยแพร่ประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ

4. ทางด้านกายภาพ

- ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอย่างสมบูรณ์
- เป็นการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.8.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการนำวิทยานิพนธ์

- ทราบถึงกระบวนการและวิธีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ
- ทราบถึงกระบวนการออกแบบโครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและนักท่องเที่ยว
- หลังจากจัดตั้งโรงแรมชั้นหนึ่งเชียงรายขึ้น จะสามารถช่วยยกระดับเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นได้ และยังเป็นการตอบสนองนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาและรวบรวมจาก นโยบายเศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ โดยนำไปประยุกต์ใช้กับกฎหมายและเทศบัญญัติที่ได้ประกาศใช้ในปัจจุบัน เพื่อทำการวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์นี้เท่านั้น (ภายในปี พ.ศ.2531) ส่วนต่างประเทศใช้ภายหลัง จากขั้นตอนของการออกแบบแล้วคือว่าไม่มีผลต่อการออกแบบ

ข้อมูลทางด้านสถิติบางส่วนหาได้ยากสำหรับปีปัจจุบัน เนื่องจากบางหน่วยงานไม่ได้จัดกระทำข้อมูลทุก ๆ ปี จึงอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ล่าสุดและอยู่ในช่วงปี 2528 ขึ้นมา

ดังนั้นจากข้อมูลทางด้านสถิติที่ได้จากหน่วยงานต่าง ๆ อีกทั้งสูตรการคำนวณผลการศึกษาและวิเคราะห์จากวิทยานิพนธ์ ที่นำมาอ้างอิงในการออกแบบคือว่าเป็นตัวเลขที่เชื่อถือได้

1.10 อภิธานศัพท์

ACCUPANCY	=	ส่วนแบ่ง
ACCUPANCY RATE	=	อัตราการเข้าพัก
AVERAGE	=	การเฉลี่ย
EQUITY	=	เงินทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
EXPENSES	=	ค่าใช้จ่าย
FIXED EXPENSES	=	ค่าใช้จ่ายคงที่
VARIABLE EXPENSES	=	ค่าใช้จ่ายแปรผัน
INCOMES, REVENUE	=	รายได้
INVESTMENT	=	การลงทุน
LINKAGE	=	การเชื่อมต่อกับส่วนอื่น ๆ
LOAN	=	เงินกู้
PROFIT	=	กำไร
GROSS PROFIT	=	กำไรเพิ่มขึ้น
NET PROFIT	=	กำไรสุทธิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

2.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบาย

2.1.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับประเทศ

2.1.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) มีจุดมุ่งหมายคือการยกระดับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในอนาคตควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่สะสมมาตั้งแต่อดีต (ประมาณ 25 ปีที่ผ่านมา) เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ และสภาพความเป็นอยู่ที่ดี

1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ

1. ด้านเศรษฐกิจ รักษาระดับการขยายตัวให้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 เพื่อรองรับกำลังแรงงานใหม่ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานไม่น้อยกว่า 3.9 ล้านคน โดยเน้นลักษณะการขยายตัวที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและช่วยแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา

2. ด้านสังคม มุ่งพัฒนาคุณภาพคนเพื่อให้สามารถพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและสนับสนุนการพัฒนาประเทศส่วนรวม และยกระดับมาตราฐานคุณภาพชีวิตของคนในเมืองและชนบทให้

จากการกำหนดแนวทางทั้ง 3 กลุ่ม ที่ได้กล่าวมาแล้ว ประกอบด้วย 10 แผนงานที่ใช้ในการปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มที่ 1 (การเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนา) ประกอบด้วย
   1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจส่วนรวม
   2. แผนพัฒนาคน สังคมและวัฒนธรรม
   3. แผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
   4. แผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี่
   5. แผนปรับปรุงการบริหารและทบทวนบทบาทของรัฐ
   6. แผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มที่ 2 (การปรับปรุงระบบการผลิต การตลาดและยกระดับคุณภาพ ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ) ประกอบด้วย

7. แผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการสร้างงาน

8. แผนพัฒนาระบบบริการพื้นฐาน

3. กลุ่มที่ 3 (การกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาค)

9. แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ

10. แผนพัฒนาชนบท

2.1.1.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีเนื้อหาสาระที่ต้องการจะเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว และให้เกิดการจ้างงาน อีกทั้งยังเป็นส่วนช่วยกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคอื่น ๆ

1. การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้มีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 7.0-7.5

2. การเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวให้มีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 6.5

3. การเพิ่มจำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศไม่ให้ต่ำกว่า 5.5 วัน

4. การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยให้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น

2) แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวช่วงระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ประกอบด้วย 5 แผนงาน และ 1 โครงการ คือ แผนงานบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่ง แผนงานพัฒนาบริการท่องเที่ยว แผนงานส่งเสริมตลาดต่างประเทศ แผนงานส่งเสริมตลาดในประเทศ แผนงานปรับปรุงองค์การและ ประสิทธิภาพการบริหารของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โครงการปีท่องเที่ยว

จากแนวทางที่ได้กำหนดขึ้นมา 5 แผนงาน 1 โครงการ มีแนวทางดังนี้

1. สร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการตลาดให้เป็นไปโดยสอดคล้องและอยู่ในทิศทางเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานให้มีการลงทุนขนาดกลางและขนาดเล็กเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวระดับกลางและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

3. เสริมสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยวให้เป็นระบบและให้เด่นเป็นประจำปีเพื่อนำสินค้าไปเผยแพร่ต่อไป

4. ส่งเสริมการจัดระเบียบธุรกิจและการบริการทางการท่องเที่ยวให้มีมาตราฐาน

5. เสริมสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

6. เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีคุณภาพศักยภาพและมีส่วนแบ่งตลาดในระดับสูง และแสวงหาตลาดท่องเที่ยวใหม่โดยพิจารณาสภาวการณ์ ความผันผวนทางเศรษฐกิจของโลก

7. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการส่งเสริมการตลาด

8. ส่งเสริมให้มีการประชุมนานาชาติเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย

9. ส่งเสริมและชักจูงชาวไทยและผู้ที่พักอาศัยอยู่ในประเทศไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

10. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการท่องเที่ยวและสร้างภาพพจน์ที่ดีของการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

11. ส่งเสริมและประสานการลงทุนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาครัฐบาลและเอกชนให้เป็นไปโดยสอดคล้องกัน

12. ส่งเสริมและประสานการลงทุนด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดมูลค่า

2.1.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับภาค

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 เป็นการประสานงานต่อจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ที่มีนโยบายในการกระจายความเจริญและฐานทางเศรษฐกิจไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยการพัฒนาระบบเมืองและพื้นที่

เอกสารนี้ศึกษาเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ตำแหน่งเมืองหลักในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		แผนภาพที่ : 2.1
แหล่งที่มา : คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การผลิตซ้ำ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เศรษฐกิจใหม่ โดยมีแนวทางของนโยบายออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

2.1.2.1 แผนพัฒนาภาคเหนือ

แนวทางในการปฏิบัติแผนพัฒนาภาคเหนือได้กำหนดไว้หลายประการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) แผนพัฒนาพื้นที่ ประกอบด้วย

1. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญขึ้นในภูมิภาค โดยพิจารณาจากบทบาทของเมืองทางเศรษฐกิจ ขนาดประชากร การจ้างงาน ตลอดทั้งระดับของบริการพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม และบทบาทที่เมืองดังกล่าวจะส่งศักยภาพของการพัฒนาต่อพื้นที่ชนบทโดยรอบอย่างทั่วถึง

2. จัดระบบบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคม และกายภาพให้สอดคล้องกับมาตราการทางผังเมือง โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการ

3. กำหนดมาตราการจูงใจและส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีระบบบริการพื้นฐานและการท่องเที่ยว

4. การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาระบบข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5. การพัฒนา และส่งเสริมอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งเป็นส่วนช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประชากรในท้องถิ่น

2.1.2.2 แผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

เนื่องจากภาคเหนือเป็นภาคที่มีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสูง รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวสามารถช่วยลดอัตราการขาดดุลย์การค้าและก่อให้เกิดการกระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จายรายได้ไปโดยรอบบริเวณ อีกทั้งก่อให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย นโยบายของภาคเหนือประกอบด้วย

1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยมีการดำเนินการอำนวยความสะดวกในเรื่องระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว

2. การอนุรักษ์ปรับปรุงฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และตระหนักในคุณค่าศิลปวัฒนธรรม

3. การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการบริการ . ซึ่งมีลักษณะของกระบวนการผลิต เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมทั่วไป กล่าวคือ มี

ก. โรงงาน ได้แก่ อาณาบริเวณที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือน เป็นบริเวณที่เข้าถึงได้ไม่ยาก มีสถานที่พักและบริการที่สะดวกพอสมควร

ข. วัตถุดิบ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชักจูงให้แก่นักท่องเที่ยวที่สนใจมาชม

ค. การลงทุนสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา การสื่อสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

4. จัดระบบการคมนาคมในระดับภาคให้ครบวงจร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยว

2.1.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับจังหวัด

2.1.3.1 แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย

แนวทางการพัฒนาและนโยบายของจังหวัดเชียงราย แบ่งตามขั้นตอนและกระบวนการได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ จากแนวนโยบายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 มีจุดประสงค์ที่ต้องการขยายความเจริญไปยังส่วนภูมิภาค ซึ่งเชียงรายเป็นจังหวัดหนึ่งใน 19 ที่จะเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคอื่น ๆ โดยได้กำหนดแนวนโยบายไว้ดังนี้

1. การพัฒนาเมืองศูนย์กลางใหม่ที่มุ่งประสานในการวางโครงข่ายการบริการพื้นฐานควบคู่กับมาตราการทางผังเมือง พร้อมกับกระตุ้นให้มีการลงทุนทางเศรษฐกิจ

2. การพัฒนาพื้นที่เฉพาะ เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชุมชน อีกทั้งยังเป็นการสร้างแหล่งจ้างงานให้กับชุมชน พร้อมกับช่วยรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสมดุลย์ทางธรรมชาติได้อีกด้วย

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนจากภาคเอกชน ในเขตพื้นที่ที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนา ทั้งอุตสาหกรรมการเกษตร การค้า-บริการ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งรองรับแรงงานจากภาคเกษตรในชนบท

4. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพสูง ต่อการท่องเที่ยว โดยพิจารณาร่วมกับประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2) ความมั่นคง ในด้านการรักษาความมั่นคงภายใน เนื่องจากเชียงรายเป็นจังหวัดชายแดนของประเทศ จึงต้องมีมาตราการในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่ชายแดนและองค์กรประชาชนในระดับหมู่บ้าน เช่น การจัดตั้งและฝึกอบรมประชาชนโดยทั่วไปและการจัดตั้งกองพัน ทส.บช.จังหวัดเชียงราย

2. การพัฒนาระบบป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ประกอบด้วย แผนอพยพประชาชนและส่วนราชการ แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แผนป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ และแผนป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การควบคุมผู้อพยพลี้ภัยและผู้หลบหนีเข้าเมือง ส่วนใหญ่ของผู้อพยพและลี้ภัย ได้แก่ กลุ่มชนเชื้อสายจีนฮ่อ กลุ่มชนเชื้อสายพม่า และกลุ่มชนที่อพยพมาจากสาธารณรัฐประชาชนลาว จากสถิติของประชาสงเคราะห์จังหวัดเชียงราย พบว่ามีจำนวน 34,049 คน โดยกำหนดพื้นที่ให้อยู่อาศัยในเขต อำเภอแม่จัน แม่สาย แม่สรวย เชียงแสน และเชียงของ เป็นต้น

3) การรักษาความสงบเรียบร้อย ประกอบด้วย

1. นโยบายในด้านการป้องกัน เน้นการป้องกันการกระทำผิด การระงับเหตุร้ายและการตัดโอกาสกระทำผิด ด้วยการออกตรวจท้องถิ่นและพัฒนาปรับปรุงสายชำรุดทั้งด้านบุคคลและคุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ให้ครบถ้วนเพียงพอกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

2. นโยบายในด้านการปราบปราม เน้นการปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อลดความรุนแรง โหดเหี้ยมและอิทธิพลต่าง ๆ ที่เอารัดเอาเปรียบและก่อกวนความสงบสุขของประชาชน

4) การบริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย รายละเอียดดังนี้

1. ให้ความคุ้มครองและรักษาความปลอดภัย ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตามสถานที่ท่องเที่ยวในจุดและตำแหน่งต่าง ๆ

2. อบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

3. ให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวในกรณีที่จะเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ให้ทราบถึงความปลอดภัยและความไม่สะดวกต่อการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

1) นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มีแนวทางและหลักการอยู่ 3 ประการได้แก่

1. การวางแผนแบบประสานความต้องการ (INTEGRATION OF ADPIRATIONS) โดยเป็นการประสานความต้องการในการพัฒนาระดับชาติและให้สอดคล้อง เอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกันกับความต้องกันในการพัฒนาของผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่วางแผน (BOTTOM UP)

2. การวางแผนแบบผสมผสานองค์กระกอบการพัฒนา (INTEGRATION OF DEVELOPMENT COMPONENTS) การพัฒนาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างผสมผสานกัน นอกจากจะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีระบบแล้ว ยังจะเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นการพัฒนาในสาขาเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องด้วย อีกทั้งยังจะส่งผลให้เพิ่มโอกาสการมีงานทำและรายได้ของประชาชนในจังหวัด ตลอดจนเป็นการกระจายและปรับปรุงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและบริการสังคมให้ทั่วถึงและดียิ่งขึ้น

3. การวางแผนโดยที่คำนึงถึงขีดความสามารถของคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ENVIRONMENTALLY SOUND DEVELOPMENT) โดยตระหนักถึงข้อจำกัด (CONSTRAINTS) และข้อขีดคั่น (LIMITATIONS) ของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่จะใช้ประโยชน์ในการพัฒนาควบคู่กับการควบคุมป้องกัน และติดตามผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวโยง ทั้งนี้เพื่อรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้สามารถอำนวนประโยชน์เกื้อกูลการพัฒนา พร้อมกับพยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2) แนวความคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย แบ่งออกได้ 3 ประการ ได้แก่

1. ระบบการท่องเที่ยว (TOURISM FUNCTIONAL SYSTEM) ระบบของการท่องเที่ยวมีองค์ประกอบอยู่ทั้งหมด 7 ประการ ด้วยกัน (ดังแผนภูมิที่) โดยที่แต่ละองค์ประกอบนั้นมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

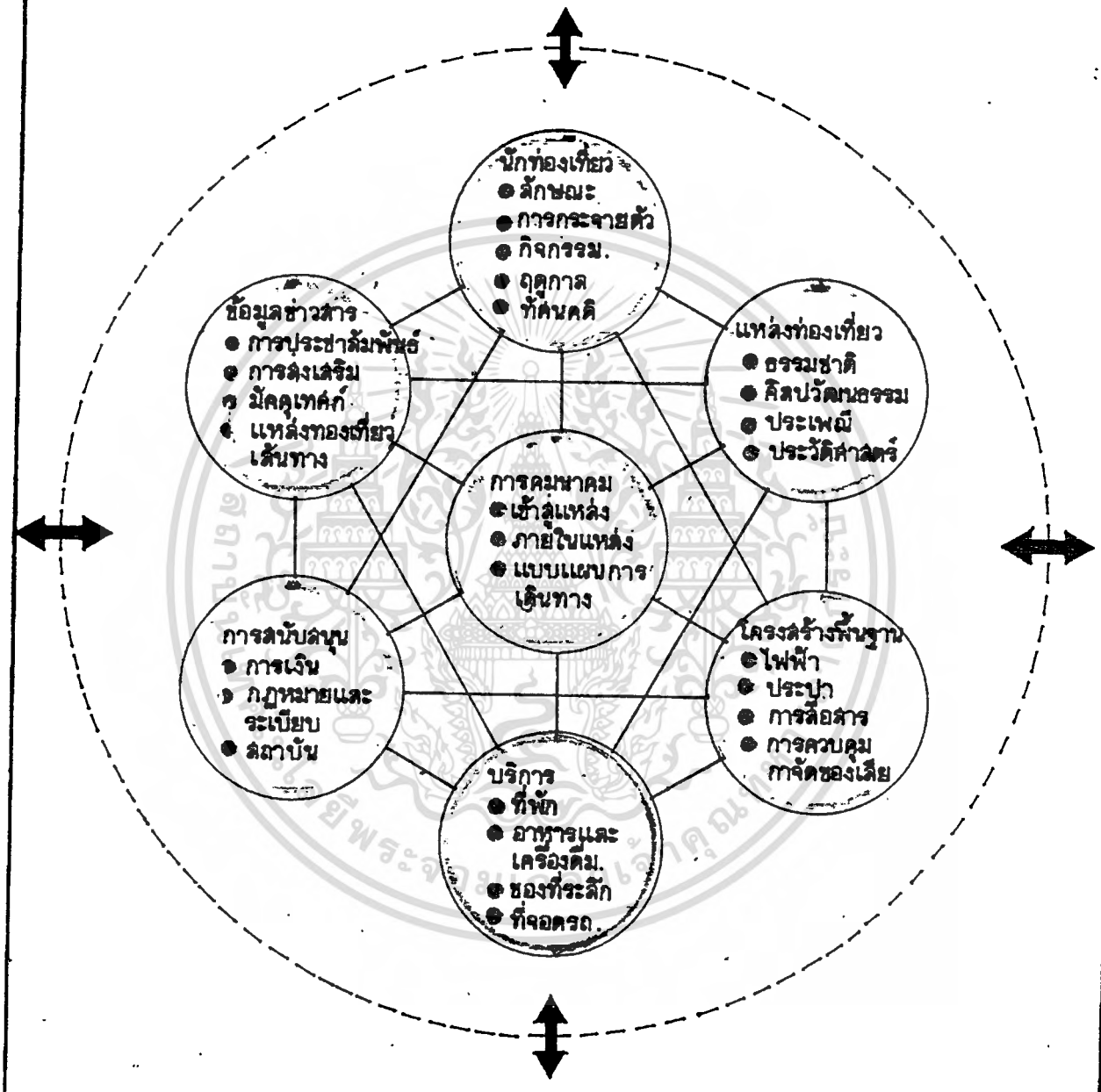

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : ระบบการท่องเที่ยว	แผ่นภาพที่ : 2.2
แหล่งที่มา : ประชาสัมพันธ์จังหวัด.	ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความสัมพันธ์และเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิด การพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้องค์ประกอบของระบบการท่องเที่ยว นั้นมีบทบาทที่เหมาะสมประสานกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใด เกิดไม่สอดคล้องกันจะทำให้การพัฒนาไม่บรรลุวัตถุประสงค์

2. ระบบความเชื่อมโยงของพื้นที่พัฒนา (SPATIAL SYSTEM) ซึ่งพิจารณาออกได้เป็น 4 ระบบ ได้แก่ ความเชื่อมโยงระหว่างภาค ระบบความเชื่อมโยงภายในภาค ระบบความเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด และระบบความเชื่อมโยงระหว่างภายในจังหวัด

3. การกระจาย - การรวมตัวของผลประโยชน์จากการพัฒนา (SPREADING CERSUS CONCETRATING THE BENEFITS OF TOURISM OF DEVELOPMENT) ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ 2 ปัจจัย คือ

ก. การกำหนดมาตราการที่เฉพาะเจาะจงให้เกิดการกระจาย ให้มีการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงคุณภาพการผลิตสินค้า ของที่ระลึกและปรับปรุงบริการทางสังคม

ข. การกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาในพื้นที่พัฒนาสูงไปสู่พื้นที่ข้างเรียง โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวในพื้นที่ชนบท และจัดวางระเบียบให้มีความเชื่อมโยงกันระหว่างการผลิตและการบริการต่าง ๆ ในเขตเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

2.2.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ

2.2.1.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

จากสภาพเศรษฐกิจที่ผ่านมาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-4 มีมากกว่าร้อยละ 7 แต่ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีเพียงร้อยละ 4.4 ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ (เป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 คาดการณ์ไว้ร้อยละ 6.6 ต่อปี) เนื่องจากผลกระทบทางจากภาวะน้ำมันโลกและสภาวะเศรษฐกิจของโลกชบเซา ทำให้ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ได้คาดหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในอัตราเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี แต่จากช่วงปี 2530 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 สภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจมีถึง 8.4 มากกว่าเกณฑ์ที่คาดการณ์ไว้ และยังเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 11 ในปี 2531 เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในสาขาอุตสาหกรรมการเกษตร การค้าและการส่งออก และการบริการ สำหรับช่วง 2 ปีที่เหลือจากที่คาดการณ์ไว้สภาพเศรษฐกิจจะขยายตัวเพิ่มขึ้นไปอีก เนื่องจากการส่งเสริมด้านการค้าและการส่งออก การลงทุนและการท่องเที่ยว

2.2.1.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (GDP)

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในปี 2530[1] มูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 1,234,030 ล้านบาท เมื่อดูทางอุตสาหกรรมหลักของประเทศ แยกออกได้เป็น ผลิตภัณฑ์การเกษตร 17.29% อุตสาหกรรม 22.72% ค้าส่งและค้าปลีก 16.74% บริการ 14.21% และอื่น ๆ 29.04%

---

[1] กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาฯ, ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางด้านกสิกรรมแยกตามสาขาได้ดังนี้ ข้าวเปลือก 32.71% ผลไม้ 11.29% พืชผัก 9.96% ยางพารา 9.26% และอื่น ๆ 7.02% โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมเฉลี่ยต่อบุคคลเท่ากับ 23,021 บาท

2.2.1.3 **ผลิตภัณฑ์ประเทศเฉลี่ยต่อบุคคล (P.CAP.GDP)**

รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของประเทศมีค่าเท่ากับ 23,021 บาท ภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ กรุงเทพฯและปริมณฑลและภาคตะวันออก ประมาณ 71,566 และ 31,094 ตามลำดับ ส่วนภาคที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ 19,795 18,742 17,506 13,185 และ 8,343 ตามลำดับ

จากค่าเฉลี่ยดังกล่าวถ้าจะพิจารณาทางด้านสาขาการเกษตร พบว่าภาคที่มีรายได้เฉลี่ต่อบุคคลสูง จะมีค่าผลิตภัณฑ์ทางด้านอุตสาหกรรม ค้าปลีกและค้าส่ง และการบริการ จัดอยู่ในระดับสูง (ดูตารางที่)

2.2.1.4 สภาพการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

รัฐบาลได้มีนโยบายในการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4(2520-2524) ที่เป็นดังนี้เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสาขาจากการผลิตที่สามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศได้อย่างมากเพราะมีแหล่งท่องเที่ยวสวยงามจำนวนมาก ทั้งประเภทธรรมชาติ โบราณและศิลปวัฒนธรรม ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ และเป็นที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและใช้จ่ายเงินในประเทศมากขึ้น นับตั้งแต่ปี2525 เป็นต้นมารายได้จากสาขาการท่องเที่ยวในรูปของเงินตราต่างประเทศหลังจากที่ข้าวเป็นสินค้าออกที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอันดับมาตลอด เฉพาะในปี 2525 รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่าประมาณ 23,879 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 31,768 ล้านบาท ในปี 2528 และในสิ้นสุดปี 2531 นี้ รายได้จากการท่องเที่ยวสูงขึ้น 78,859 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ พ.ศ.2527 - 2531

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ	2527		2528		2529		2530		2531	
1	การท่องเที่ยว	27,317	การท่องเที่	-,,358	การท่องเที่ยว	37,321	การท่องเที่ยว	50,024	การท่องเที่ยว	78,859
2	ข้าว	25,932	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	23,937	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	23,574	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	48,555	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	58,627
3	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	19,155	ข้าว	22,523	ข้าว	20,315	ข้าว	22,703	ข้าว	34,676
4	มันสำปะหลัง	16,600	มันสำปะหลัง	14,978	มันสำปะหลัง	19,086	มันสำปะหลัง	20,661	มันสำปะหลัง	27,189
5	ยางพารา	13,004	ยางพารา	13,004	ยางพารา	15,116	ยางพารา	20,539	ยางพารา	21,844
6	ข้าวโพด	10,147	แผงวงจรไฟฟ้า	8,231	แผงวงจรไฟฟ้า	11,640	แผงวงจรไฟฟ้า	15,179	แผงวงจรไฟฟ้า	15,041
7	แผงวงจรไฟฟ้า	7,352	ข้าวโพด	7,700	ข้าวโพด	9,261	อัญมณี	11,550	อัญมณี	13,758
8	อัญมณี	6,129	อัญมณี	6,351	อัญมณี	8,150	น้ำตาล	8,573	น้ำตาล	9,725
9	อาหารทะเล	5,858	น้ำตาล	6,247	น้ำตาล	7,271	กุ้ง	5,749	กุ้ง	9,698
10	ดีบุก	5,280	ดีบุก	5,647	กุ้ง	4,391	ข้าวโพด	3,928	ข้าวโพด	9,664

หมายเหตุ : การประมาณการ

ที่มา : STATISTICAL REPORT ON TOURISM IN THAILAND , 1986

ตารางที่ 2.2 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ปี 2530 (หน่วย : ล้านบาท)

ประเภท	กรุงเทพฯ	ตะวันออก	ตะวันตก	กลาง	เหนือ	เฉียงเหนือ	ใต้	รวม
การเกษตร	19,214	17,738	17,556	10,124	41,849	48,538	43,261	198,283
เหมืองแร่และย่อยหิน	3,660	7,747	5,459	4,407	9,492	3,595	3,840	38,203
อุตสาหกรรม	230,558	23,343	6,891	8,400	9,228	11,294	5,794	295,551
ก่อสร้าง	27,783	2,850	2,985	2,287	9,260	11,388	6,435	62,955
ไฟฟ้าและประปา	17,439	2,579	1,608	2,074	2,894	2,912	2,349	31,858
คมนาคมและขนส่ง	54,812	5,441	4,571	2,979	8,251	8,760	8,131	92,946
ค้าปลีกและค้าส่ง	97,086	16,983	10,020	6,711	17,103	20,109	24,365	192,381
ธนาคารและประกันภัย	32,099	2,181	1,844	1,295	4,355	3,902	2,991	48,670
ที่อยู่อาศัย	15,346	3,171	2,874	2,482	8,335	11,727	4,870	48,802
บริหารราชการ	16,458	3,339	3,012	3,362	8,542	11,867	6,127	52,711
บริการ	90,706	15,120	5,905	5,390	18,968	21,270	14,302	171,665
ผลิตภัณฑ์ภาค	605,164	100,497	62,731	49,516	138,282	155,367	122,470	1,234,030
ผลิตภัณฑ์ภาค / คน(บาท)	71,566	31,094	19,795	18,742	13,185	8,343	17,506	23,021
ประชากร(ล้านคน)	8.456	3.232	3.169	2.642	10.488	18.622	6.996	53.605

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

2.2.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับภาค

2.2.2.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

สภาพทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของภาคเหนือตอนบนในช่วงปี 2530 มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นประมาณ ร้อยละ 11.20 เนื่องจากการขยายตัวในสาขาอุตสาหกรรม การบริการและการเกษตร โดยที่มีมูลค่าของการค่าและการบริการสูงสุดคือร้อยละ 41.77 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และมีผลิตภัณฑ์สาขาการเกษตรอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือประมาณ 40.68 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค แต่เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบนจะพบว่าผลิตภัณฑ์ทางสาขาการเกษตรสูงกว่าสาขาอื่น ๆ ยกเว้นจังหวัดเชียงใหม่ที่มีมูลค่าของการบริการสูงถึง 45.75 ของภาคเหนือตอนบนอันส่งผลให้ผลิตภัณฑ์สาขาด้านการบริการสูงแต่อาจกล่าวได้รวม ๆ ว่า โครงสร้างเศรษฐกิจของภาคเหนือผูกพันกับสาขาการเกษตรมากที่สุด

2.2.2.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมราคา

ในปี 2519-2521 ผลิตภัณฑ์ของภาคเหนือตอนบนมีมูลค่า 32,792 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มร้อยละ 3.9 ต่อปี แต่ในปี 2530 มีมูลค่าสูงถึง 79,022 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 53.95 ของภาคเหนือ (ภาคเหนือมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 146,470 ล้านบาท) โดยที่มีอัตราการเพิ่มของผลิตมวลรวมร้อยละ 9.30 สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของภาคเหนือ (ภาคเหนือมีอัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมร้อยละ 5.48 แต่ส่วนของภาคเหนือตอนล่างมีเพียงร้อยละ 1.33) จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือจัดอยู่ในลำดับที่3 ของประเทศรองจากกรุงเทพและปริมณฑลและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

จากปี 2527 และ 2528 มีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลเท่ากับ 4,716 และ 4,883 บาทต่อคน แต่ในปี 2530 รายได้ต่อบุคคลสูงขึ้นถึง 14,826 บาทต่อคน สูงกว่ารายได้เฉลี่ยของภาคเหนือ 929 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ภาคเหนือมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล เท่ากับ 13,897 บาทต่อคน ซึ่งยังต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของประเทศที่มีค่าเฉลี่ยประมาณ 23.021 บาทต่อคน จัดอยู่ในลำดับที่ 6 ของประเทศ โดยเป็นรองจากภาค กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคกลาง และภาคใต้

2.2.2.4 ลักษณะเศรษฐกิจของภาค

ภาคเหนือตอนบนแบ่งประเภทของเศรษฐกิจออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การเกษตรและการชลประทาน การอุตสาหกรรมและเหมืองแร่

1) การเกษตรและการชลประทาน ประกอบด้วยการกสิกรรม การชลประทาน การปศุสัตว์ การประมง และป่าไม้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกสิกรรม ถึงแม้ว่าภูมิประเทศส่วนใหญ่ของภาคเหนือจะเป็นภูเขา มีที่ราบน้อย แต่เศรษฐกิจส่วนใหญ่ของภาคเหนือก็ยังขึ้นอยู่กับผลผลิตทางด้านเกษตรกรรม เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของภาคเหนือประเภทอาชีพทางด้านการเกษตรเป็นหลักมาช้านาน และผลิตผลทางด้านเกษตรกรรมของภาคเหนือสามารถผลิตได้เพียงสำหรับการบริโภคภายในภาคของตน และยังส่งไปจำหน่ายตามภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศอีกทั้งสามารถส่งไปจำหน่ายต่างประเทศได้จำนวนไม่น้อยด้วย ผลิตผลหลักที่สำคัญของภาคเหนือเช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่วชนิดต่าง ๆ กระเทียม ใบยาสูบ ลำไย หอมหัวใหญ่ ทองแดง และ ฯลฯ

2. การชลประทาน เนื่องจากภาคเหนือเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสำคัญหลายสาย แต่ปัจจุบันป่าไม้ของภาคเหนือได้ถูกทำลายไปมาก ประกอบด้วยปัจจุบันได้มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อนำมาใช้ทางด้านการเกษตรมากขึ้น จึงได้มีโครงการชลประทานเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตทางด้านการเกษตร สำหรับโครงการชลประทานของภาคเหนือเช่น โครงการเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก โครงการเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ โครงการเขื่อนนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งโครงการดังกล่าวนอกจากจะใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าและใช้ในด้านการเกษตรของภาคเหนือแล้ว ยังเป็นแหล่งและพันธุ์ปลาที่สำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกด้วย

3. การปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ของภาคเหนือส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการเลี้ยงสัตว์เฉพาะครัวเรือนในท้องถิ่นส่วนในลักษณะฟาร์มนั้นมีอยู่น้อยมาก โดยมีลักษณะเลี้ยงไว้เพื่อใช้งาน เช่น โค กระบือ และการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคในครอบครัว ส่วนการเลี้ยงเพื่อการค้าก็มีเลี้ยงอยู่ไม่น้อย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นจำพวก ไก่ และสุกร ส่วนสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ มีจำนวนเล็กน้อย เช่น ช้าง ม้า แพะ และแกะ

4. การประมง การประมงของภาคเหนือเป็นการประมงน้ำจืดเนื่องจากพื้นที่ของภาคเหนือไม่มีอาณาเขตติดต่อกับทะเลเลย การประมงจึงเป็นการประมงน้ำจืด โดยอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ ได้แก่ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึงต่าง ๆ แหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญของภาคเหนือคือ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ และกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งปัจจุบันกรมประมงได้จัดตั้งสถานีประมงน้ำจืด เพื่อผลิตพันธุ์ปลาชนิดต่าง ๆ เพื่อแจกจ่ายกับประชาชนและนำไปปล่อยในแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำจืดให้มีปริมาณเพียงพอทดแทนจากที่มีการจับกันไม่มาก

5. ป่าไม้ ภาคเหนือมีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดในประเทศไทย ลักษณะของป่าไม้เป็นป่าดงดิบและป่าไม้เบญจพรรณ แต่ปัจจุบันป่าไม้ของภาคเหนือได้ถูกทำลายไปเป็นจำนวนมากทั้งจากพวกที่ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า จากเขตป่าสงวน และจากการทำไร่เลื่อนลอย ทางกรมป่าไม้จึงได้พยายามส่งเสริมให้มีการปลูกป่าไม้ขึ้นทดแทน และทางกระทรวงเกษตรก็ได้พยายามส่งเสริมการเพาะปลูกแก่เกษตรกร ผลิตผลจากป่าไม้ของภาคเหนือได้แก่ ไม้สัก และไม้กระยาเลยต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ประดู่ ไม้แดง มะค่าโมง ตะเคียนทอง เต็ง รัง และยาง เป็นต้น

2) การอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ ประกอบด้วย การอุตสาหกรรม และการเหมืองแร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การอุตสาหกรรม การอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งเป็นโรงงานที่ใช้ผลิตผลทางการเกษตรเป็นวัตถุดิบ เช่น โรงสีข้าว นอกจากนั้นยังมีอุตสาหกรรม

เอกสารนี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหมืองแร่ หลายชนิด และอุตสาหกรรมครัวเรือน เช่นผลิตร่ม ผ้าไหม เครื่องเรือนและภาชนะแกะสลัก ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

2. การเหมืองแร่ ภาคเหนือมีการทำเหมืองแร่อยู่หลายชนิด เช่น เฟลด์สปาร์ ฟลูออกไรท์ ดีบุก ซีไรท์ แบไรท์ ถ่านเงิน แมงกานีส พลวง เหล็ก และฯลฯ โรงงานถลุงแร่สำคัญขนาดใหญ่ได้แก่ โรงงานถลุงแร่แมงกานีส จังหวัดตาก และโรงงานถ่านหินลิกไนท์ จังหวัดลำปาง

2.2.2.5 สภาวะการท่องเที่ยว

ในรอบปี 2529 มีผู้เดินทางมาเยือนจังหวัดต่าง ๆในภาคเหนือจำนวน 7,255,574 คน เป็นนักท่องเที่ยวจำนวน 5,393,899 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวคนไทยจำนวน 4,821,714 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 572,185 คน นักทัศนาจรจำนวน 1,861,675 คน จำแนกเป็นนักทัศนาจรคนไทย จำนวน 1,829,018 คน นักทัศนาจรต่างประเทศจำนวน 32,657 คน

ในจำนวนผู้เดินทางมาเยือนจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือทั้งหมดเป็นผู้ที่เดินทางมาโดยเครื่องบินจำนวน 218,461 คน รถไฟจำนวน 669,087 คน รถโดยสารประจำทางจำนวน 33,802 คน

ผู้เดินทางมาเยือนจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือมาจากจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือคิดเป็นร้อยละ 38.64 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 8.57 ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ร้อยละ 5.14 ภาคตะวันตกร้อยละ 3.63 ภาคตะวันออกร้อยละ 3.63 ภาคใต้ร้อยละ 3.31 และจากกรุงเทพมหานครร้อยละ 37.08

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือเข้าพักที่โรงแรมจำนวน 2,472,583 คน พักบังกาโลจำนวน 22,167 คน เกสท์เฮาส์จำนวน 109,561 คน บ้านญาติ/เพื่อน จำนวน 2,312,219 คน บ้านพักรับรองจำนวน 295,735 คน พักวัดและอื่น ๆ จำนวน 181,634 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดงข้อมูลจำเพาะเศรษฐกิจของภาคเหนือ

	หน่วย	เฉลี่ย ๒๕๒๑-๒๕๒๕	เฉลี่ย ๒๕๒๖-๒๕๓๐	เฉลี่ย ๒๕๒๑-๒๕๓๐	ปี ๒๕๓๐
ผลิตภัณฑ์รวมภาค	ล้านบาท	๗๔,๔๔๕.๖	๑๓๔,๓๓๔	๑๑๑,๔๓๔.๔	๑๔๖,๔๓๐
ภาคเหนือตอนบน	"	๔๕,๗๖๖.๕	๖๔,๐๓๐.๔	๕๓,๔๐๓.๕	๗๕,๐๖๖
ภาคเหนือตอนล่าง	"	๔๓,๔๐๔.๑	๖๕,๒๖๓.๖	๕๔,๕๓๖.๓	๖๓,๔๔๔
อัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์รวม	ร้อยละ	๑๕.๒๒	๖.๖๔	๑๐.๕๓	๕.๔๔
ภาคเหนือตอนบน	"	๑๓.๗๕	๗.๒๓	๑๐.๕๑	๔.๓๐
ภาคเหนือตอนล่าง	"	๑๖.๔๒	๔.๓๗	๑๑.๖๐	๑.๓๓
จำนวนประชากร	ล้านคน	๔.๕๔	๑๐.๓๖	๔.๔๔	๑๐.๕๔
ภาคเหนือตอนบน	"	๔.๔๑	๕.๒๒	๕.๐๒	๔.๓๓
ภาคเหนือตอนล่าง	"	๔.๗๔	๕.๑๔	๔.๔๖	๕.๒๑
รายได้เฉลี่ยต่อหัว	บาท	๔,๓๐๕.๒	๑๒,๔๕๕.๒	๑๑,๑๓๐.๒	๑๓,๔๗๗
ภาคเหนือตอนบน	"	๔,๔๔๔	๑๓,๒๑๑.๒	๑๑,๓๕๐.๑	๑๔,๔๓๖
ภาคเหนือตอนล่าง	"	๔,๑๒๑.๖	๑๒,๖๔๓.๔	๑๐,๔๐๗.๕	๑๒,๔๔๖
เงินฝากที่อยู่ในสถาบันการเงิน	ล้านบาท	๑๔,๕๖๑.๔	๔๕,๑๔๖	๓๒,๓๗๔.๔	๔๕,๒๗๕.๗
ภาคเหนือตอนบน	"	๔,๔๔๕.๑	๒๐,๔๕๔.๕	๑๖,๒๖๖.๔	๒๔,๔๔๔.๔
อำเภอเมือง	"	๗,๗๔๔.๒	๑๗,๔๖๗.๔	๑๒,๔๗๔.๓	๒๑,๑๐๑.๖
อำเภอรอบนอก	"	๑,๔๐๕.๔	๔,๔๔๑.๑	๓,๓๔๕.๕	๖,๓๔๑.๔
ภาคเหนือตอนล่าง	"	๔,๔๖๖.๔	๒๓,๓๓๗.๕	๑๖,๑๕๒.๑	๒๖,๔๓๑.๓
อำเภอเมือง	"	๕,๔๑๑.๐	๑๓,๑๕๒.๗	๔,๔๔๑.๓	๑๕,๖๔๔.๔
อำเภอรอบนอก	"	๔,๑๕๖.๔	๔,๑๔๔.๔	๖,๖๓๐.๔	๑๑,๑๓๑.๔

ที่มา : หน่วยวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือจำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ

(หน่วย : ล้านบาท)

สาขาเศรษฐกิจ	2526	2527	2528	2529 E	2530 E
เกษตรกรรม	๑๘,๓๖๘	๑๙,๕๕๓	๒๐,๑๓๒	๒๐,๒๗๖	๑๙,๔๗๑
กสิกรรม	๑๕,๓๑๘	๑๖,๓๕๕	๑๖,๔๘๖	๑๖,๗๓๖	๑๕,๕๖๖
เลี้ยงสัตว์	๒,๕๐๘	๒,๔๗๔	๒,๕๕๒	๓,๐๕๓	๓,๓๖๔
ประมง	๑๙๕	๑๗๕	๑๙๒	๒๒๕	๒๖๒
ป่าไม้	๓๔๗	๒๗๔	๒๔๒	๒๖๒	๒๗๔
เหมืองแร่และย่อยหิน	๔๐๒	๑,๒๔๔	๑,๗๔๔	๑,๔๐๐	๑,๔๔๕
อุตสาหกรรม	๒,๒๒๖	๒,๔๐๐	๒,๔๔๐	๒,๔๔๙	๒,๗๓๕
ก่อสร้าง	๒,๑๖๒	๒,๓๓๒	๒,๔๒๔	๒,๔๓๐	๒,๔๔๗
ไฟฟ้า ประปา	๖๒๖	๗๔๕	๘๒๕	๘๔๔	๙๔๐
คมนาคมขนส่ง	๒,๗๖๗	๒,๙๙๕	๓,๒๐๒	๓,๔๐๑	๓,๖๒๖
การค้าส่งและค้าปลีก	๔,๑๗๕	๔,๔๒๕	๔,๗๔๙	๕,๑๐๗	๕,๕๒๙
ธนาคาร ประกันภัย	๒,๐๐๔	๒,๒๐๙	๒,๓๙๕	๒,๔๖๕	๒,๗๔๐
อสังหาริมทรัพย์	๘๐๖	๘๒๔	๘๔๗	๘๗๕	๙๑๖
ที่อยู่อาศัย	๒,๓๑๖	๒,๑๙๙	๒,๓๔๖	๒,๕๒๕	๒,๖๗๒
บริหารราชการ	๔,๑๔๐	๔,๓๔๕	๔,๕๔๕	๔,๙๔๕	๕,๕๒๙
บริการ					
รวม	44,476	47,302	49,699	51,519	52,605

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

E ประมวลโดย หน่วยวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 แสดงอัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือ

(หน่วย : ร้อยละ)

สาขาเศรษฐกิจ	๒๕๒๗	๒๕๒๘	๒๕๒๙ E	๒๕๓๐ E
เกษตรกรรม	๖.๕	๓.๐	๐.๗	- ๔.๐
กสิกรรม	(๖.๖)	(๓.๐)	(๑๐.๗)	(-๗.๐)
เลี้ยงสัตว์	(๔.๖)	(๓.๗)	(๗.๐)	(๑๐.๒)
ประมง	(๐.๓)	(๔.๓)	(๑๗.๒)	(๑๖.๔)
ป่าไม้	(-๒๑.๑)	(-๑๑.๗)	(๔.๓)	(๖.๕)
เหมืองแร่และย่อยหิน	๖๐.๔	๓๕.๕	๔.๔	-๐.๓
อุตสาหกรรม	๕.๔	๒.๑	๔.๔	๖.๔
ก่อสร้าง	๗.๔	๓.๔	๐.๒	๔.๔
ไฟฟ้าและประปา	๑๔.๐	๑๐.๗	๗.๖	๗.๐
คมนาคมและขนส่ง	๔.๐	๗.๑	๖.๒	๖.๖
การค้าส่งและค้าปลีก	๓.๑	๓.๔	๔.๑	๔.๖
ธนาคาร ประกันภัย	๔.๗	๔.๖	๗.๑	๖.๔
ที่อยู่อาศัย	๒.๓	๒.๔	๓.๕	๔.๓
บริหารราชการ	-๕.๐	๔.๕	๕.๔	๕.๔
บริการ	๓.๔	๔.๗	๔.๗	๑๐.๔
ภาคเหนือ	๖.๔	๕.๑	๓.๗	๒.๑
ทั้งประเทศ	๕.๕	๓.๒	๓.๕	๖.๖

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

E ประมวลโดย หน่วยวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับจังหวัด

2.2.3.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดเชียงรายในปี 2530 ขยายตัวมากและกระจายไปทั่วทุกสาขาการผลิต ด้วยแรงกระตุ้นจากสาขาที่ต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว และที่สำคัญคือ ผลิตภัณฑ์สาขาการเกษตร ที่เป็นโครงสร้างหลักของเศรษฐกิจจังหวัด มีผลผลิตที่ดีเนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย อีกทั้งพืชเศรษฐกิจสำคัญหลายชนิด เช่น ข้าง ถั่วเหลือง ใบยาเวอร์จิเนีย ขิงและลิ้นจี่ ทำรายได้สูงกว่าปีที่ผ่านมา

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายมีอัตราการขยายตัวมากกว่าร้อยละ 12 คือ มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ในสาขาต่าง ๆ เท่ากับ 13,034 ล้านบาท แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือตอนบน 79,022 ล้านบาท จัดอยู่ในอันดับ 2 ของภาคเหนือตอนบน รองลงจากจังหวัดเชียงใหม่

2.2.3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ในปี 2519 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเชียงรายเท่ากับ 3,291.6 ล้าน และเพิ่มขึ้นถึง 11,556.9 ล้านบาท ในปี 2529 และในปลายปี 2530 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยังเพิ่มสูงขึ้นถึง 13,034 ล้านบาท โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.9 จากปี 2529

จังหวัดเชียงรายมีรายได้ส่วนใหญ่มาจากสาขาการเกษตรมากที่สุด รวม 4,677.02 ล้านบาท หรือประมาณ 40.47 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนสาขาที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดรองลงมาได้แก่ การค้าปลีกและค้าส่ง การคมนาคม ขนส่ง การบริการ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสาขาที่ทำรายได้สูงกว่า 1,000 ล้านบาทต่อปี โดยมีมูลค่า 3,123.53 , 1,373.05 และ 1,158.58 ล้านบาท ตามลำดับส่วนสาขาที่ทำรายได้ต่ำกว่า 300 ล้านบาทได้แก่ ที่อยู่อาศัย การไฟฟ้าและประปา เหมืองแร่และย่อยหิน ซึ่งมีรายได้เพียง 295.47 , 137.36 และ 121.26 ล้านบาท ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.6 แสดงการเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเชียงราย

ประเภท	พศ.2529	พศ.2530	พศ.2529	พศ.2530	เปลี่ยนแปลง
	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
การเกษตร	4,143.1	4,677.02	35.85	40.47	+4.62
เหมืองแร่และย่อยหิน	107.4	121.26	0.93	1.05	+0.12
อุตสาหกรรม	239.1	270.29	2.07	2.34	+0.27
ก่อสร้าง	540.0	609.38	4.67	5.27	+0.67
การไฟฟ้าและประปา	121.2	137.36	1.05	1.19	+0.14
การคมนาคมขนส่ง	1,215.7	1,373.09	10.43	11.78	+1.35
ค้าปลีกและค้าส่ง	2,765.3	3,123.53	23.93	27.03	+3.10
ธนาคาร, ประกันภัย	555.0	626.69	4.80	5.42	+0.62
ที่อยู่อาศัย	262.0	295.47	2.27	2.56	+0.29
การบริการราชการ	591.6	667.83	5.20	5.87	+0.67
การบริการ	1,016.5	1,158.58	8.80	10.03	+1.23
รวม	11,556.9	13,034.00	100.00	100.00	+12.90

ที่มา กองบัญชีประชาชาติ, ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

2.2.3.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

ในปี 2530 จังหวัดเชียงรายมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลเท่ากับ 10,819 บาท หรือประมาณวันละ 30 บาทต่อคน (จังหวัดเชียงรายมีประชากรทั้งหมด 1,083,324 คน) ซึ่งจะเห็นได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือ และประเทศมากจาก 14,826 , 13,185 และ 23,021 บาทต่อคน ตามลำดับ ทั้งที่สภาพเศรษฐกิจและมูลค่า

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มจำนวนของประชากร

แต่ถ้านำมาเปรียบเทียบกับรายได้ประชากรต่อบุคคลในอดีตที่ผ่านมา คือในปี 2526 , 2527 และ 2528 ที่มีรายได้เพียง 4,100 , 4,304 และ 4,409 (1) บาทต่อคนตามลำดับ พบว่าในปี 2530 มีรายได้สูงขึ้นกว่าเดิมถึง 2.5 เท่าตัว

2.2.3.4 ภาวะเศรษฐกิจการค้า

1) เกษตรกรรม กิจกรรมทางการเกษตรของจังหวัดเชียงรายแบ่งออกได้ 5 ประเภท ได้แก่

1. กสิกรรม ประกอบไปด้วยการทำนา และการทำไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การทำนา พืชที่ปลูกมากที่สุดคือ ข้าวโดยเฉพาะข้าวเหนียวซึ่งเป็นพืชหลักและอาหารหลัก จังหวัดเชียงรายมีการทำนาสองครั้ง

2. การทำไร่ พืชที่ปลูกกันมากคือ ข้าวโพด รองลงไปได้แก่ ถั่วลิสง ยาสูบ หอม กระเทียม ลิ้นจี่ สตอเบอรี่

2. ปศุสัตว์ จังหวัดเชียงรายมีสัตว์ประเภทปีกมากที่สุด คือ ไก่ 1,401,349 ตัว เป็ด 183,903 ตัว รองลงไปได้แก่สุกร 187,286 ตัว

3. การประมง มีผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจำนวน 1,970 ราย จำนวน 2,987 บ่อ ในเนื้อที่ 3,658,928 ตร.เมตร การเลี้ยงสัตว์น้ำส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงปลาในบ่อ 1,926 รายในเนื้อที่ 3,112,528 ตร.เมตร รองลงมาเป็นการเลี้ยงปลาในนา 38 ราย 39 แปลง เนื้อที่ 536,200 ตร.เมตร และเลี้ยงปลาในร่องสวน 15 ราย 37 แปลง เนื้อที่ 10,200 ตร.เมตร

---

(1) กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ป่าไม้ เนื้อที่ป่าไม้ในจังหวัดเชียงรายมีทั้งหมด 4,838,068.75 ไร่ หรือร้อยละ 67.23 ของเนื้อที่จังหวัด มีไม้สักและไม้กระยาเลยเป็นไม้ที่มีความสำคัญต่อทางเศรษฐกิจ

5. การชลประทาน มีระบบชลประทาน ครอบคลุมพื้นที่ 420.96จ ไร่ แบ่งเป็นขนาดใหญ่ กลาง เล็ก และโครงการตามพระราชดำริ โดยมีขนาด 166,000 , 105,000 และ 149,960 ไร่ตามลำดับ

2) การอุตสาหกรรมและเหมืองแร่

1. การอุตสาหกรรม มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 1,351 โรง จำนวนแรงงาน 4,959 คน และเงินทุน 568,504 ล้านบาท

2. การเหมืองแร่ แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ ดีบุก ซีไลท์ ดินขาว ไพโรฟิลไลท์ มีปริมาณแร่ธาตุ 1,773.6 หาบหลวง และ 745 เมตริกตัน มูลค่าทั้งสิ้น 22,225,581 บาท

นอกจากนี้แล้วกิจการทางอุตสาหกรรมยังสามารถแบ่งตามแหล่งวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น คือ ผลผลิตทางการเกษตร จึงทำให้มีอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การทอผ้า ทอทั้งผ้าไหมและผ้าฝ้าย ทอโดยกี่กระตุกแบบดั้งเดิม ผู้ทอมักเป็นชาวไทยลื้อ ส่วนใหญ่จะเป็นการทอใช้เอง ในเชียงรายทำกันมากใน อ.เทิง อ.แม่สรวย อ.เวียงป่าเป้า

2. การจักสาน แหล่งที่มาการผลิตมาก อ.เมือง อ.ดอกคำใต้ และอ.เชียงม่วน จังหวัดพะเยา รวมทั้งอำเภอส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงราย

3. การทำเครื่องปั้นดินเผา ประเภทหม้อ กระถาง และอิฐ มีทั้งขายส่งและขายปลีก ทำกันใน อ.เมือง อ.ป่าแดด อ.แม่สรวย อ.เวียงชัย อ.เวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

4. การทำเสื่อกก ใน อ.เทิง อ.แม่สาย และ อ.เวียงชัย จัวหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การทำไม้กวาด มีมากใน อ.แม่จัน อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย

3) การเงินและการคลัง

1. การเงิน มีธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินและธุรกิจประกันภัย รวมทั้งสิ้น 46 แห่ง โดยอยู่ในเขตอำเภอเมืองถึง 22 แห่ง รองลงไปได้แก่ อำเภอพาน อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเทิง และอำเภอเวียงป่าเป้า โดยมีจำนวน 7 5 5 3 และ 3 ตามลำดับ

ปริมาณเงินฝากของสาขาธนาคารพาณิชย์สิ้นปี 2531 มีมูลค่า 4,866.59 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน 22.2% ประกอบด้วยเงินฝากประเภทกระแสรายวัน 141.56 ล้านบาท ประเภทออมทรัพย์ 2,044.49 ล้านบาท และประเภทประจำ 2,680.54 ล้านบาท

ส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจมีมูลค่าทั้งสิ้น 3,870.72 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 12.55 ประกอบด้วยเงินเบิกเกินบัญชี 2,307.7 ล้านบาท เงินให้กู้ 1,461.21 ล้านบาท และตั๋วเงิน 101.81 ล้านบาท

2. การคลัง ปริมาณเงินหมุนเวียนที่มีการเบิกจ่ายผ่านคลังจังหวัดเชียงราย มีมูลค่าประมาณ 15,850.5 ล้านบาท ประกอบด้วยรายจ่ายประมาณ 7,927 ล้านบาท รายรับประมาณ 7,923 ล้านบาท รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล 2,527,000 ล้านบาท

2.2.3.5 สภาวะการท่องเที่ยว

- แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย จำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติ 14 แห่ง ประเภทวัฒนธรรม 5 แห่ง และประเภทประวัติศาสตร์ ศาสนา 16 แห่ง

- จำนวนนักท่องเที่ยวในรอบปี 2530 เฉลี่ยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณ 322,965 คน เป็นชาวต่างประเทศประมาณ 128,211 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	ชื่อพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		รวมผลผลิตทั้งหมด (ตัน)		ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	
		2528/2529	2527/2528	2528/2529	2527/2528	2528/2529	2527/2528
1.	ข้าว	1,291,865	1,281,850	-	678,099	565	529
2.	ข้าวโพด	283,142	176,990	-	68,318	393	386
3.	ถั่วลิสง	15,225	13,417	-	3,153	259	235
4.	ถั่วเหลือง	19,421	26,733	-	5,614	220	210
5.	กระเทียม	15,839	29,676	-	43,446	1,593	1,464
6.	ขิง	5,483	7,342	-	18,825	2,900	2,564
7.	หอมแดง	12,255	12,116	-	200	628	17
8.	ลำไย	10,968	10,373	-	120	849	12
9.	มะม่วง	17,410	16,410	-	15,015	1,089	915

ที่มา : สรุปข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด
แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2531

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย | แผ่นภาพที่ : 2.7

แหล่งที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย 2531. | ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

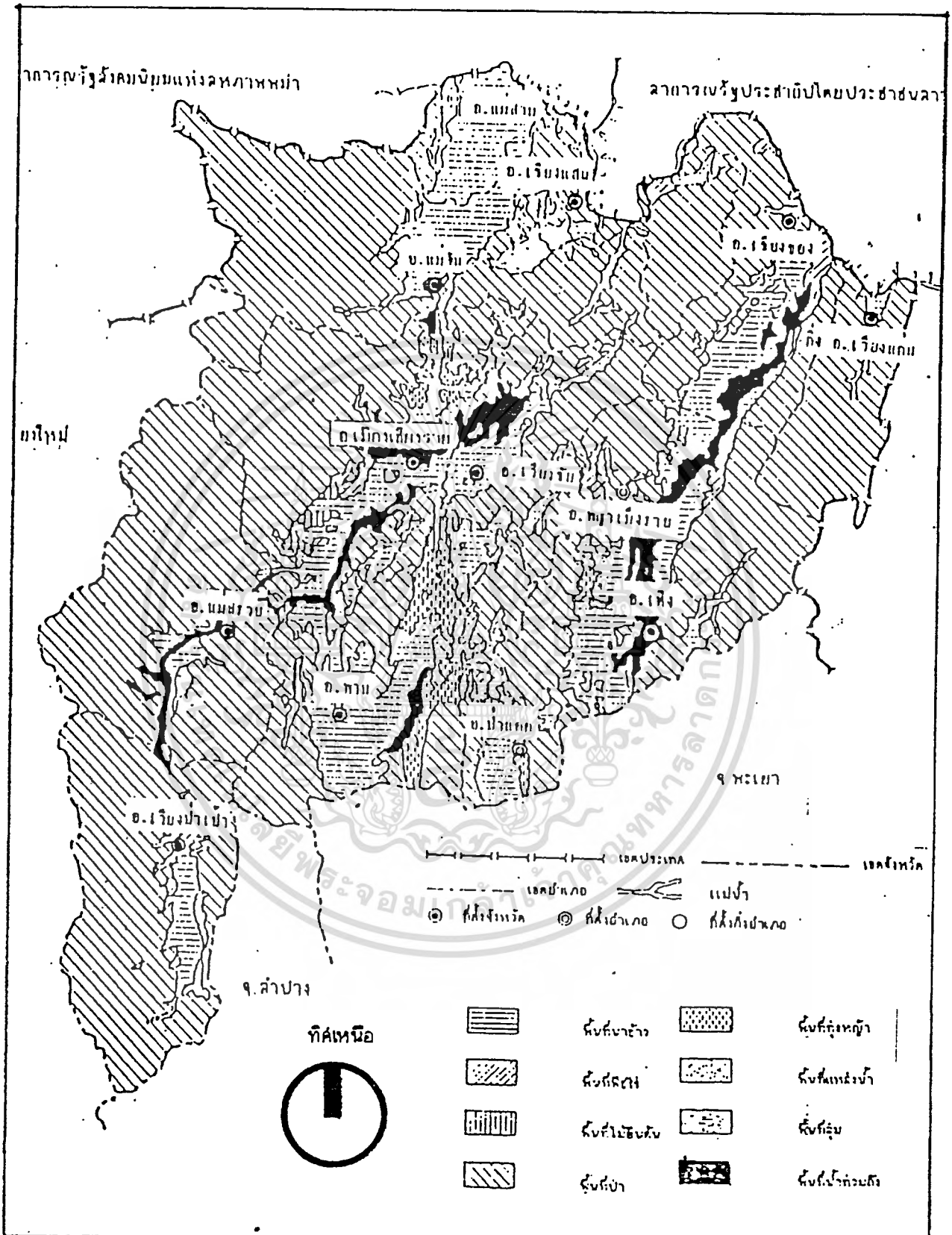

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : แผนที่แสดงพื้นที่ทำการกสิกรรม		แผ่นภาพที่ : 2.8
แหล่งที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.7 วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

จังหวัดเชียงรายเป็นดินแดนเก่าแก่ มีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาก่อนสมัยสุโขทัย ซึ่งเวลาที่ผ่านมานั้น ก่อให้เกิดความเจริญและสะสมคุณค่าทางศิลปะวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์พิเศษแตกต่างจากภาคและชนพื้นเมืองอื่น ๆ ที่สำคัญก็คือ ก่อให้เกิดเป็นวิธีปฏิบัติยึดมั่นเป็นประเพณีประจำท้องถิ่น สืบเนื่องต่อกันมาช้านาน นับได้ว่าเป็นคุณค่าและมรดกของชาติ สิ่งเหล่านี้แสดงออกให้เห็นถึงวัฒนธรรมหลักประจำท้องถิ่นของล้านนาไทย ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบของประเพณีเหล่านี้คือ อิทธิพลทางศาสนาและความเชื่อในลักษณะต่าง ๆ เช่น การนับถือผีบรรพบุรุษ เป็นต้น อีกทั้งจากสภาพที่ตั้งของจังหวัดเชียงรายมีความแตกต่างกันมาก ความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยเผ่าต่าง ๆ ก็มีประเพณีและการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองแตกต่างกันออกไปอีก ในที่นี้จะกล่าวถึงประเพณีที่สำคัญ ได้แก่

1. ประเพณีประจำปี[1]

1. ทานข้าวสลากหรือตานก๋วยสลาก หมายถึง ประเพณีถวายสลากภัต อันเป็นที่นิยมของชาวเหนือโดยทั่วไป เริ่มในวันที่ 12 เหนือ (กันยายน) จะสิ้นสุดในเดือนเก๋ียวดับ 1 ค่ำ (ตุลาคม) เป็นประเพณีประจำกตูผน ถวาย สลากภัต แด่พระภิกษุสามเณรในระหว่างเข้าพรรษา

2. ลอยกระทง ทางเหนือเรียกว่า งานยี่เป็ง มีการแห่กระทงไปลอยตามน้ำ การจุดเทียนเล่นไฟ ตรงกับวันเพ็ญเดือนยี่ (พฤศจิกายน) งานนี้มี 2 วัน คือ วันขึ้น 15 ค่ำ และวันแรม 1 ค่ำ เรียกวันยี่เป็ง คือวันขึ้น 15 ค่ำ เป็นวันลอยกระทงเล็ก และคืนวันแรม 1 ค่ำ เป็นวันลอยกระทงใหญ่

---

[1] เทศบาลเมืองเชียงราย, เอกสารประกอบแผนการตลาดการท่องเที่ยวเชียงราย, หน้า 10.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สงกรานต์ เป็นประเพณีเก่าแก่มานาน ตรงกับวันที่ 13 เมษายน ทางเหนือเรียกว่าวันขึ้นปีใหม่ เปลี่ยนศักราชใหม่ ชาวบ้านเรียกว่า "วันสังขารล่อง" ซึ่งหมายถึง อายุของมนุษย์ได้ล่องไปอีกหนึ่งปี ในตอนเช้าของวันนี้จะมีการยิงปืนและจุดประทัดเป็นการไล่เสนียดจัญไรให้หายไปพร้อมกับศักราชเก่า วันงานตามประเพณีมี 4 วันคือ 13 เมษายน เป็นวันสังขารล่อง, 14 เมษายนเป็นวันแกหรือวันกา, 15 เมษายน เป็นวันพระยาวันหรือวันเฉลิมศก, 16 เมษายนเป็นวันปากปี

4. รดน้ำดำหัว เป็นการแสดงความเคารพแก่ผู้ใหญ่ เรียกว่า การสมาคารวะ เพื่อขอขมาลาโลกในความผิดพลาดต่าง ๆ จะอยู่ในช่วงวันสงกรานต์

5. การทำบุญปอย

ประเพณีการทำบุญปอย มี 3 อย่างได้แก่

ก. ปอยหลวง เป็นการทำบุญใหญ่ระดับเช่น ฉลองโบสถ์วิหาร หรือเจดีย์ นิยมทำกันในเดือน 5-8 เหนือ (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม) ภายหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ ปอยหลวงจัดครั้งละ 3-7 วัน แล้วแต่ฐานะของวัดและการศรัทธาของประชาชน มีการแห่เครื่องไทยทานจากวัดต่าง ๆ ไปร่วมทำบุญด้วยเรียกว่า แห่ครัวทาน นับเป็นงานใหญ่ที่รวมกิจกรรมบันเทิงและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของภาคเหนือได้มากมี่สุด

ข. ปอยน้อย หรือปอยนอชลูกแก้ว เป็นประเพณีบวชพระหรือบวชเณร การจัดมักทำ 2 วัน วันแรกเรียกว่า วันดาคือวันเตรียมเครื่องใช้ไทยทานและรับสิ่งของที่คนทำมาช่วย การแห่นาคทางเหนือเรียกว่า แห่ลูกแก้ว

ค. ปอยเข้าสงฆ์ เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตายด้วยการคลอดบุตร

6. ฟ้อนผี จัดปีละครั้งประมาณ เดือนห้าถึงเดือนหก (กุมภาพันธ์-มีนาคม) จัดครั้งละประมาณ 3 วัน แต่มีเฉพาะหมู่บ้านที่นับถือผีฟ้อนเท่านั้น เป็นประเพณีสังเวยผีบรรพบุรุษที่เป็นผีฟ้อนประจำทุกปี หรือาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รอกาสพิเศษที่มีผู้บนผีพ้อนไว้

7. งานลิ้นจี่ ถือเป็นวันเกษตรของจังหวัดมีการจัดขบวนแห่รถแต่งด้วยลิ้นจี่ มีการออกร้านของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม บริเวณอำเภอเมือง

2. ประเพณีทั่วไป

1. กินแขก เป็นพิธีแต่งงานของทางภาคเหนือ แปลว่าเชิญแขกมากินเลี้ยงก่อนการแต่งงาน จะมีการเจรจาตกลงกันระหว่างฝ่ายเจ้าบ่าว และเจ้าสาวเรียกว่า จา หลังจากตกลงกันได้แล้ว เจ้าบ่าวจะต้องจัดผ้าไหว้ ข้าวปลา อาหาร สุรา มาเซ่นไหว้ผีบรรพบุรุษ ที่บ้านเจ้าสาวเพื่อเป็นการบอกกล่าว เรียกว่าให้ผี

2. อยู่ข่วงหรืออยู่นอก เป็นประเพณีอีกอย่างหนึ่งที่เปิดโอกาสให้คนหนุ่มสาวได้รู้จักกัน เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการเลือกคู่ครอง

3. สืบชะตา เป็นประเพณีโบราณของชาวล้านนา เป็นพิธีที่กระทำเพื่อความศิริมงคลและเจริญรุ่งเรือง ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพราหมณ์แต่ผู้ประกอบพิธีเป็นพระสงฆ์

4. สู่ขวัญ-เรียกขวัญ-รับขวัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สู่ขวัญ การกระทำเมื่อบุคคลหายจากเจ็บป่วย โดยจัดพานบายสีขนาดใหญ่เล็กตามฐานะ ประกอบด้วยดอกไม้ อาหาร

เรียกขวัญ การกระทำเมื่อเด็ก ๆ ได้รับความตกใจจากที่ใดที่หนึ่งหรือผู้เจ็บป่วย โดยมีการเชิญขวัญมาในขวัญพร้อมบายศรี จากนั้นทำพิธีสู่ขวัญผูกข้อมือ

รับขวัญ การกระทำเมื่อแขกมาเยือน พิธีคล้ายการสู่ขวัญแต่มีการจัดขบวนแห่ ช่างฟ้อน

5. ขึ้นท้าวทั้งสี่ คือการถวายเครื่องสังเวยแด่ท้าวจตุโลกบาลเทพยาดารักษ์และแม่ธรณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคม

2.3.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมระดับประเทศ

2.3.1.1 ประชากร

ประชากรของประเทศไทยในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 54.5 ล้านคน[1] มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรลดลงร้อยละ 1.5 ตามเป้าหมายประชากรในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ซึ่งลดอัตราเพิ่มประชากรจากประมาณร้อยละ 1.7 ในปี 2529 ให้เหลือ 1.3 ในปีสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 โดยคาดว่าจะมีประชากรประมาณ 57 ล้านคนในปี 2534 อัตราเกิดประมาณ 19.1 ต่อประชากร 1,000 คน และอัตราตายประมาณ 5.7 ต่อประชากร 1,000 คน สัดส่วนวัยเด็กลดลงในขณะที่ประชากรวัยทำงานและผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น คาดว่าสิ้นปี 2543 จะมีประชากรประมาณ 63.3 ล้านคน และสัดส่วนของวัยเด็กจะลดลงเหลือร้อยละ 26 ผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ 8 ที่เหลือร้อยละ 66 จะเป็นประชากรวัยแรงงาน [8]ฉะนั้นประเทศไทยต้องประสบปัญหาการว่างงาน และการทำงานต่ำกว่าระดับต่อไปอีก

การพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงด้านสาธารณสุขและสุขภาพอนามัย การศึกษาระดับต่าง ๆ การสื่อสาร และการคมนาคม ตลอดจนการเพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร เป็นสาเหตุสำคัญให้อัตราตายรวมอัตราตายทรรก และอัตราการไร่รู้หนังสือได้ลดลงอย่างมาก การย้ายถิ่นในลักษณะต่าง ๆ มีมากขึ้น ฉะนั้นความเป็นชุมชนเมืองจะขยายตัวมากขึ้น และมีจำนวนประชากรเมืองมากขึ้นตามมา ในปี 2527 มีประชากรประมาณ 13 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 26 อาศัยอยู่ในเขตเมือง ซึ่งประกอบด้วยเขตเทศบาลทุกแห่งและสุขาภิบาลที่มีประชากรตั้งแต่ 5,000 คนขึ้นไป และมีความหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 1,000 คน/ตร.กม. คาดว่าประชากรเมืองจะเพิ่มขึ้นเป็น 16 ล้านคน/ร้อยละ 29 คนในปี 2534 ประมาณครึ่งหนึ่งจะอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งจะต้องการทรัพยากร เพื่อจัดหาบริการสังคม ชุมชนเมืองเป็นจำนวนมากในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.1.2 การศึกษา

สภาพทั่วไปทางการศึกษา จำนวนโรงเรียน และสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2527 มีทั้งหมด 39,891 โรง และเพิ่มเป็น41,059 โรง ในปีการศึกษา 2528 จำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการปีการศึกษา 2527 และ 2528 จำนวน 35,654 โรง และ 36,408 โรง ตามลำดับ จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติมากที่สุดทั้งปีการศึกษา 2527 และ 2528 ซึ่งมีจำนวน 30,587 โรง และ 31,250 โรง ตามลำดับ โรงเรียนเอกชนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีทั้งหมด 2,853 โรง ในปีการศึกษา 2527 เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา 2,472 โรง โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา 381 โรง ปีการศึกษา 2528 มีโรงเรียนเอกชนจำนวน 2,896 โรง โรงเรียนในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมี 4,198 โรง ปีการศึกษา 2527และเพิ่มเป็น 4,610 โรง ในปีการศึกษา 2528 โรงเรียนและสถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2527 และ 2528 มีจำนวน 39 แห่ง และ 41 แห่ง ตามลำดับ มหาวิทยาลัยของรัฐมีจำนวน 14 แห่ง ทั้งปีการศึกาา 2527 และ 2528 มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยเอกชน ปีการศึกษา 2527 มี 15 แห่ง เพิ่มเป็น 17 แห่งในปีการศึกษา 2528 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมี 10 แห่ง

2.3.1.3 ขนบธรรมเนียมประเพณี

คนไทยมีความยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การแสดงออกของคนในชาติและประเพณีเกี่ยวกับบุคคลทั่วไป มีความสมัครสมานสามัคคีร่วมใจในการประกอบอาชีพมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความนับถือยกย่องกันและกันในชุมชน ศาสนาก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ดังเช่น การทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ มีประเพณีอันสำคัญทางศาสนา อันเกี่ยวข้องกับวันที่สำคัญ ๆ เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยบางอย่างได้มีการกำหนดรูปแบบของสังคมไทยให้มีลักษณะเฉพาะของตนเอง มีความเป็นเอกลักษณ์ของไทย ดังเช่น การยกย่องผู้ใหญ่ กตัญญูรู้คุณ การโอบอ้อมอารี การทำบุญดังที่กล่าวข้างต้น การสร้างวัดและการทำบุญให้ทวน

2.3.1.4 ศาสนา[1]

จากจำนวนผู้นับถือศาสนาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีศาสนาพุทธมากที่สุดคือประมาณร้อยละ 95 รองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ และศาสนาที่มีผู้นับถือน้อยที่สุดในประเทศไทย คือ ศาสนาพราหมณ์ ศาสนาฮินดู ศาสนาซิกซ์ เป็นต้น

ตารางที่ 2.8 จำนวนผู้นับถือศาสนา จำแนกตามประเภทของศาสนา พ.ศ.

ปี	จำนวนผู้นับถือศาสนา				
	รวม	พุทธ	อิสลาม	คริสต์	อื่น
2524	47,978,483	45,594,418	1,935,638	283,262	165,165
2525	48,601,900	46,232,510	2,011,793	270,644	86,953
2526	49,277,400	47,049,223	1,896,427	267,381	64,369
2527	50,283,264	47,606,640	2,237,115	431,453	8,056
2528	51,528,164	48,926,345	2,013,472	273,537	314,810

หมายเหตุ : ในช่องอื่น ๆ ได้แก่ ศาสนาพราห์มณ์ ฮินดู ซิกซ์ เป็นต้น

ที่มา : 1. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

2. กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมระดับราคา

2.3.2.1 ประชากร

การตั้งถิ่นฐานของประชากรในภาคเหนือ จะหนาแน่นตามที่ราบลุ่มน้ำที่สำคัญ ๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์สูง เช่น ลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน อีกทั้งบริเวณลุ่มน้ำอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย

ในปี 2531 ภาคเหนือมีประชากรทั้งสิ้น 10,731,609 คน[1] คิดเป็นร้อยละ 19.53 ของประชากรทั้งประเทศ โดยเป็นชาย 5,386,409 คน และหญิง 5,345,200 คน ซึ่งจากจำนวนประชากรทั้งหมดนี้ยังสามารถแบ่งออกตามการแบ่งลักษณะของที่ตั้ง คือ ภาคเหนือตอนบน : ภาคเหนือตอนล่าง เท่ากับ 4,901,082 คน : 5,030,527 คน ซึ่งประชากรของภาคเหนือตอนบนคิดเป็นร้อยละ 45.67 ของภาคเหนือและร้อยละ 3.9 ของประชากรทั้งประเทศ โดยที่มีจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด คือ ประมาณ 1,345,715 คน และจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุด คือมีประมาณ 165,813 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 27.46 และ 3.38 ของภาคเหนือตอนบน

2.3.2.2 ความหนาแน่นของประชากร

จากการสำรวจในปี 2529 พบว่าภาคเหนือตอนบนมีความหนาแน่น 56.08 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร โดยมีจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด ตามด้วย ลำพูน พะเยา แพร่ ลำปาง เชียงใหม่ น่าน และแม่ฮ่องสอนมีความหนาแน่นน้อยที่สุด โดยมีความหนา

---

[1] กองทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, สถิติประชากร 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แน่นในจำนวน 85 78 75 74 58 56 32 และ 11 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

2.3.2.3 การแบ่งเขตการปกครอง

ภาคเหนือตอนบนประกอบด้วย 8 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน เชียงราย และพะเยา ซึ่งแต่ละจังหวัดแบ่งการปกครองระดับอำเภอ ได้ดังนี้

1) จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 19 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ สารภี สันทราย ดอยสะเก็ด สันกำแพง แม่ริม แม่แตง สะเมิง พร้าว เชียงดาว ฝาง แม่อาย หางดง สันป่าตอง จอมทอง ฮวด แม่แจ่ม ออมก๋อย และดอยเต่า

2) จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำพูน แม่สะเรียง บ้านโป่ง แม่ทา ลี้และกิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง

3) จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 12 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง เถิน แม่พริก งาว เกาะคา วังเหนือ แม่ทะ แจ้ห่ม สบปราบ เสริมงาม ห้างฉัตร และกิ่งอำเภอแม่เมาะ

4) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน แม่สะเรียง แม่ลาน้อย ปาย ขุนยวมและกิ่งอำเภอสบเมย

5) จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแพร่ สูงเม่น ร้องกวาง สอง ลอง วังชิ้น และเด่นชัย

6) จังหวัดน่าน ประกอบด้วย 12 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองน่าน สา นาน้อย เชียงกลาง ท่าวังผา ทุ่งช้าง แม่จริม บ้านหลวง นาหมื่น สันติสุขและกิ่งอำเภอบ้านหลวง

7) จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา จุน เชียงคำ เชียงม่วน ดอกคำใต้ ปง และแม่ใจ

8) จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงราย พาน เทิง แม่จัน แม่สาย เวียงป่าเป้า เชียงของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช

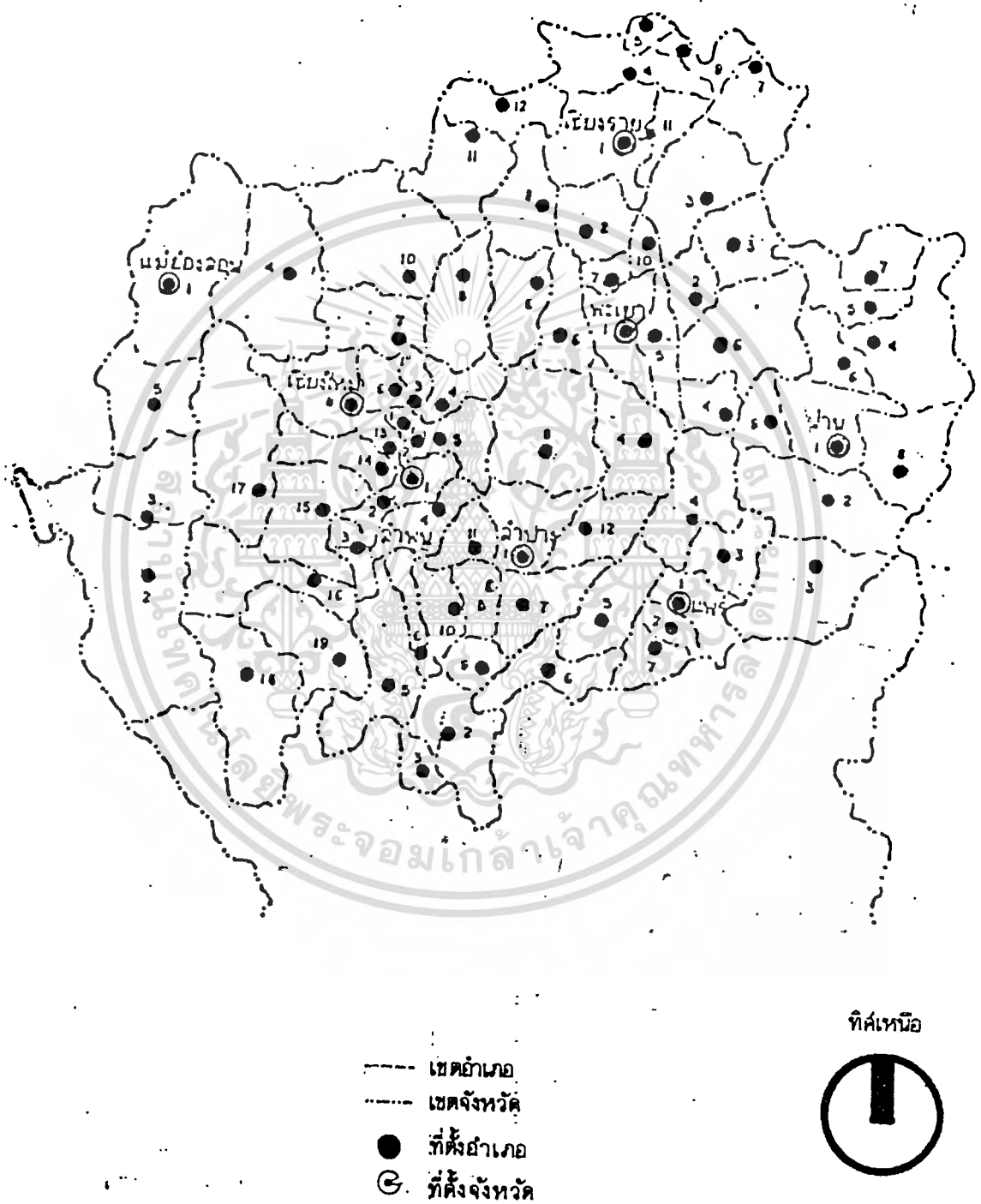

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : เขตการปกครองระดับอำเภอ	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า การจำหน่าย การจ่ายแจก หรือการกระทำใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่สรวย เชียงแสน ป่าแดด พญาเม็งราย เวียงชัย และกิ่งอำเภอเวียงแก่น

2.3.2.4 การเปลี่ยนแปลงของประชากร

ลักษณะการย้ายถิ่นในปี 2516-2520 มีการย้ายถิ่นฐาน 1,143,096 คน เป็นการย้ายเข้า 579,618 คน และย้ายออก 563,476 คน โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย[1] เป็นจังหวัดที่มีการย้ายถิ่นของประชากรมาก

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของประชากรในภาคเหนือในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณ 12.07 คน ต่อจำนวนประชากร 1,000 คน และมีอัตราการเกิด 2 คนต่อจำนวนประชากร 1,000 คน

2.3.2.5 การบรการทางสังคม

1) การบริการด้านสาธารณสุข การกระจายบริการด้านสาธารณสุขในภาคเหนือตอนบน เท่าที่ผ่านมามุ่งหวังการพัฒนาในเขตเมืองมากกว่าชนบท ทำให้ชุมชนชนบทไม่ได้สัดส่วนกับความต้องการและคุณภาพยังต่ำ ดังนั้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 จึงได้กำหนดเป้าหมายการบริการด้านสาธารณสุขระดับภูมิภาค ดังนี้

แพทย์ต่อประชากร	เท่ากับ	1 ต่อ	18,700
พยาบาลต่อประชากร	เท่ากับ	1 ต่อ	2,900
เตียง ต่อประชากร	เท่ากับ	1 ต่อ	640

2) การบริการด้านการศึกษา จากข้อมูลของฝ่ายวิจัย กระทรวงศึกษาธิการ ถึงการศึกษาในระบบ และนอกระบบของแต่ละจังหวัด โดยพิจารณารายละเอียดเป็นรายอำเภอของการบริการด้านการศึกษาของภาคเหนือตอนบนสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาในระบบ ทุกระดับมีสัดส่วนโดยเฉลี่ยครูต่อนักเรียน เท่ากับ 1 ต่อ 30 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมเป็นสัดส่วนที่น่าพอใจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอพบว่า ทุกจังหวัดการบริการ

---

[1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาฯ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือตอนบน, 2522, หน้า 33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่มุ่งสู่อำเภอเมืองมากกว่าอำเภออื่น ๆ

อัตราโดยเฉลี่ยของการบริการศึกษาในระบบของอำเภอต่าง ๆ ระดับประถมศึกษา

ครู ต่อนักเรียน เท่ากับ 1 ต่อ 25

โรงเรียนต่อนักเรียน เท่ากับ 1 ต่อ 218

2. การศึกษานอกระบบ จากข้อมูลปี 2520 ภาคเหนือตอนบน มีจำนวนโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญจำนวน 143 แห่ง ร้อยละ 28.07 ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ร้อยละ 45.5 ตั้งอยู่ในชุมชนที่หนาแน่น และอีกร้อยละ 31.48 กระจายอยู่ในอำเภออื่น ๆ ซึ่งเฉลี่ยอำเภอละ 5 โรง

โรงเรียนผู้ใหญ่เปิดเสร็จมีจำนวน 87 แห่ง ร้อยละ 35.33 อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 40.08 อยู่ในจังหวัดน่าน และร้อยละ 10 อยู่ในจังหวัดเชียงราย

2.3.3 การศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมระดับจังหวัด

2.3.3.1 โครงสร้างประชากร

1. ประชากร จังหวัดเชียงรายมีประชากร 1,009,608 คน (สำรวจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2531) เป็นคนพื้นเมือง (ที่ราบ) 923,202 คนและเป็นชาวไทยภูเขา 81,406 คน แยกเป็นชาย 513,350 คน หญิง 499,218 คน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชนพวกอื่นอีก คือ จีนฮ่อและไทยใหญ่ ประมาณ 3,424 คน

2. ความหนาแน่นของประชากร อัตราความหนาแน่นของประชากร 84.82 คน/ตารางกิโลเมตร หรือ 4.68 คน/ครัวเรือน หรือ 4.48 คน/หลังคาเรือน และ 18.93 หลังคาเรือน/ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของประชากรในจังหวัดเชียงรายมีลักษณะหนาแน่นปานกลางไปจนถึงหนักแน่นสูง (ดังตารางที่) อำเภอที่มีความหนาแน่นสูงเกินกว่า 100 คน/ตารางกิโลเมตร มี 4 อำเภอได้แก่ อำเภอแม่สาย อำเภอพาน อำเภอเวียงชัยและอำเภอเมือง ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะอยู่อาศัยในเมืองร้อยละ 18.07 และชนบทร้อยละ 81.93

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.9 แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดเชียงราย

อำเภอ กิ่งอำเภอ	ประชากร (คน)			จำนวนบ้าน	จำนวนครอบครัว
	รวม	ชาย	หญิง		
เมือง (เขตเทศบาล)	163,970	81,844	82,134	47,585	45,126
(นอกเขตเทศบาล)	35,683	17,701	17,982	10,745	6,899
เชียงของ	54,770	28,112	26,658	11,256	11,057
เทิง	114,439	58,840	55,594	24,207	24,538
พาน	136,760	67,882	68,878	33,453	33,277
ป่าแดด	26,150	14,156	12,002	6,231	5,947
แม่จัน	119,193	59,626	59,567	22,719	23,600
เชียงแสน	43,976	22,700	21,268	10,509	10,082
แม่สาย	66,621	33,147	33,474	14,777	15,101
แม่สรวย	51,867	26,723	25,144	10,269	9,406
เวียงป่าเป้า	67,390	34,231	33,159	13,404	12,727
เวียงชัย	73,422	37,010	36,412	16,802	16,805
กิ่งอำเภอเวียงแก่น	14,651	7,342	7,309	2,144	2,411
พญาเม็งราย	40,700	21,068	19,632	9,054	8,417
รวม	1,009,600	513,350	499,218	232,977	225,396

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงราย (30 ธันวาคม 2531)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดเชียงราย

พ.ศ.2531

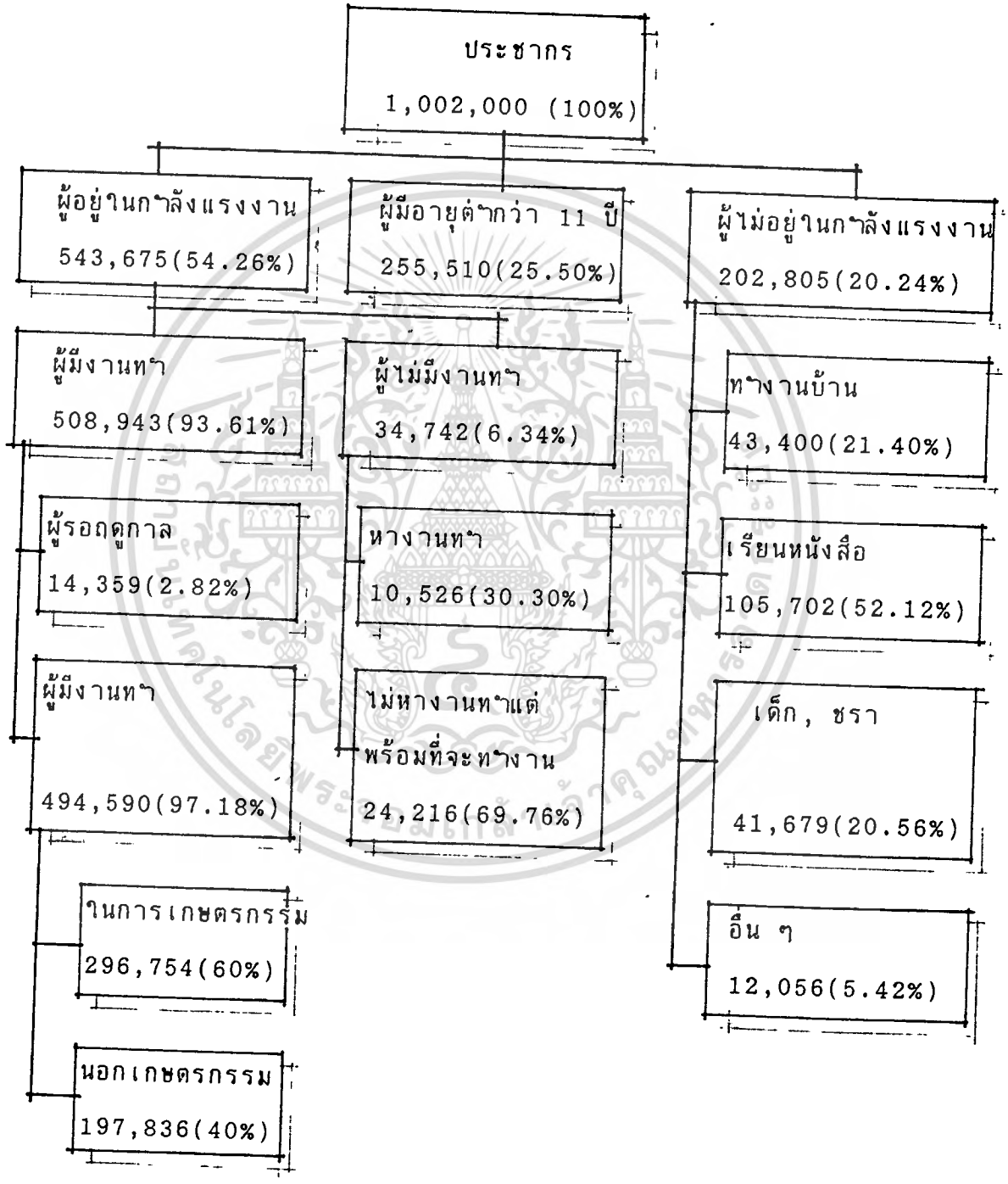

ที่มา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย กระทรวงพาณิชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเพิ่ม-ลด ของประชากร จากจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัด 1,009,608 คน มีอัตราการเกิดร้อยละ 1.3 และอัตราการตายร้อยละ 0.5 โดยที่อัตาราการเพิ่มของประชากรทั้งหมดประมาณร้อยละ 0.9 ซึ่งรวมถึงอัตราการย้ายถิ่นฐานร้อยละ 1.7

ตารางที่ 2.10 แสดงจำนวนการเพิ่มของประชากรจังหวัดเชียงราย

พ.ศ.	2521	2523	2525	2529	2531
เชียงราย	900,619	922,850	946,188	976,634	1,009,608

ที่มา : บัญชีแสดงจำนวนราษฎร์ กองทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง

4. แรงงาน[1] ในปี 2531 จังหวัดเชียงรายมีประชากรอยู่ในวัยแรงงาน จำนวน 746,490 คน และมีผู้มีอายุต่ำกว่า 11 ปี จำนวน 255,510 คน ผู้อยู่ในวัยทำงานซึ่งมีอายุ 11 ปีขึ้นไป แบ่งออกเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 543,685 คน ผู้อยู่นอกกำลังแรงงานอีกจำนวน 202,605 คน สำหรับผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานยังสามารถแยกออกเป็น จำนวนผู้มีงานทำ 508,943 คน ผู้ว่างงาน 34,742 คน และจำนวนผู้รอดูดูการเกษตรอีก 14,353 คน (ตัวแผนภูมิที่) อนึ่งอัตรารายได้ต่อคนต่อปีของประชากรเพียง 10,819 บาทหรือประมาณวันละ 30 บาทต่อคน

---

[1] สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลการตลาด 2531, หน้า 2.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.2 ประเภทของกลุ่มชน[1]

จังหวัดเชียงรายเคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรลานนาไทย ประชาชนส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากภาคอื่น ๆ ของประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มชนเชื้อชาติไทยได้แก่ คนเมือง ไทยใหญ่และไทยลื้อเป็นกลุ่มแรก กลุ่มที่สองได้แก่ จีนฮ่อ ส่วนกลุ่มสุดท้ายคือ ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ไทยโยนก หรือคนเมือง เป็นชนส่วนใหญ่เจ้าของถิ่นมาแต่เดิม มีขนบและภาษาพูดของตนเองเรียกว่า "คำเมือง" ใช้อักษรลานนาไทย เป็นคนที่สืบเชื้อสายมาจากชาวไทยนแห่งราชอาณาจักรแคน (จีนเรียกว่า เทียน) ซึ่งมีเมืองหลวงอยู่ในมณฑลยูนาน ประเทศจีน เมื่อประมาณ 3.000 ปีมาแล้ว คนเมืองนับถือศาสนาลัทธิเถรวาท นับถือผี และทานข้าวเหนียวเป็นหลัก การแต่งกายหญิงนุ่งซิ่นลายขวาง สวมเสื้อแขนยาวห่มสไบ หรือผ้าคาดอก เกล้ามวยสูง ชายนุ่งกางเกงไทยขายาวเรียกว่า เตี่ยวสะดอ สวมเสื้อม่อฮ่อน

2. ไตเขินหรือไทยใหญ่ เป็นเชื้อสายไทยใหญ่เช่นเดียวกับคนไทยลื้อ มีถิ่นฐานอยู่ในรัฐฉานของประเทศพม่า รับประทานข้าวเหนียวเป็นหลัก ผู้ชายนุ่งกางเกง (เตี่ยวกี๋) สวมเสื้อม่อฮ่อนหรือเสื้อคอกลมขาวโพกศรีษะ ผู้หญิงนุ่งซิ่นลายขวางสลับสีต่าง ๆ สวมเสื้อแขนกระบอกเรียกว่า "เสื้อแว่บ" นิยมโพกศรีษะหรือเกล้าผมสูงนับถือศาสนาพุทธลัทธิเถรวาท นับถือผีและมีพิธีศาสนาพราหมณ์ประกอบเนื่องจากอยู่ชิดกับพม่ามานาน

3. ไทยลื้อหรือไตหรือไตลื้อ มีถิ่นฐานเดิมอยู่แคว้นสิบสองปันนา ในประเทศจีน รับประทานข้าวเหนียวเป็นหลัก ชายชาวไตเดิมไว้ผมยาวเรียกว่า "หัวจุก" นุ่งกางเกงขายาวกว้างและก้นลึกแบบเดียวกับไทยใหญ่ สวมเสื้อคอกลมแขนยาว สาวนิยมไว้ผมยาวเกล้ามวยสูงใหญ่ โพกศรีษะด้วยผ้า

---

[1] ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขาวประดับปิ่นเงิน-ทอง หรือช่อดอกไม้สวมเสื้อสีดำ เอวลอย เรียกว่า"เสื้อบั่ดจ๊าง" นุ่งซิ่นลวดลายริ้วขวาง แต่ในปัจจุบันส่วนใหญ่แต่งกายแบบเดียวกับคนเมืองทั่ว ๆ ไป แต่ยังคงลักษณะของชาวไตไว้ เช่น การทอผ้าและการทำเครื่องเงินเป็นต้น

4. จีนฮ่อ เป็นชาวจีนแผ่นใหญ่ที่หนีการกวาดล้างของจีนคอมมิวนิสต์ ในปี พ.ศ.2492 ส่วนใหญ่เป็นทหารในกองพลที่ 93 และ 193 ของจอมพลเจียงไคเช็ค รัฐบาลไทยได้ปลดอาวุธกำหนดพื้นที่พักอาศัยไว้ 3 จังหวัดคือ แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และเชียงราย จีนฮ่อมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมเหมือนคนจีนทั่วไป ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างดี ได้แพร่วัฒนธรรมบางส่วนให้ชุมชนใกล้เคียง เช่น โดมยี่เป็ง โดมไหว้พระจันทร์หรืออาหารบางชนิด ที่ปัจจุบันเป็นที่นิยมของคนเมือง และเป็นอาหารประจำถิ่นไปแล้ว คือ ข้าวซอย อันเป็นอาหารของจีนฮ่อซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม

5. แม้วหรือม้ง มีถิ่นเดิมอยู่ที่ราบมณฑลเกียงสีและยูนานของจีน ซึ่งเวลาประมาณ 100 กว่าปีที่ผ่านมาชนเผ่าม้งกว่า 30,000 คนได้อพยพเข้ามาอยู่ในบริเวณจังหวัดตาก เชียงใหม่ น่าน และเชียงราย บางส่วนเลยไปถึงจังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดเลยอีกด้วย โดยมากจะตั้งชุมชนอยู่บนภูเขาสูง ๆ ห่างจากชาวเขาเผ่าอื่น ๆ ส่วนมากนิยมตั้งบนยอดเขาและปลูกบ้านเป็นโรครอบดิน หลังคามุงด้วยไม้ไผ่ผ่าซีกหรือหญ้าคา ม้งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ ม้งขาวและม้งน้ำเงิน โดยแยกตามการแต่งกาย

6. เย้า มีถิ่นฐานเดิมอยู่ในตอนกลางของจีนก่อนคริสตกาลเป็นเวลาประมาณ 2,500 ปี จึงมีภาษาพูดและเขียนคล้ายจีนกลาง เย้าเป็นชาวเขาที่มีวัฒนธรรมและการศึกษาดีกว่าเผ่าอื่น ๆ รักษาความสะอาดชอบอาบน้ำและซักผ้าอยู่เสมอ เย้าเรียกตนเองว่า "เมี่ยน" มักตั้งหลักแหล่งเป็นหมู่บ้านอยู่ตามไหล่เขาที่มีพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูก ปัจจุบันสันนิษฐานว่ามีชนเผ่าเย้าประมาณ 21,000 คน

7. อีก้อ เรียกตัวเองว่า อะข่า เป็นชาวเขาที่อพยพจากพม่า อาศัยอยู่ทางเหนือของจังหวัดเชียงราย นับถือผีเพียงอย่างเดียว ทุกหมู่บ้านจะมีประตูผีเป็นที่สิงสถิตของผีประจำหมู่บ้าน และจะสร้างประตูใหม่ซ้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูเก่าทุก ๆ ปี ปีละประตู ทำให้ทราบอายุของหมู่บ้านได้ ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 20 เมตร จะมีลานกว้างเรียกว่า "ลานสาวกอด" เป็นสถานที่สำหรับหนุ่มสาว

8. มูเซอ เรียกตัวเองว่า ลาชู มูเซอในประเทศไทยมี 3 กลุ่มคือ มูเซอแดง มูเซอดำและมูเซอกุย ต่างอพยพเข้ามาจากพม่า บ้านของมูเซอมีลักษณะต่างจากชาวเขาเผ่าอื่นๆ คือ เป็นบ้านยกพื้นสูง มีใต้ถุนพื้นและฝาเป็นไม้ไผ่ หลังคามุงหญ้าคาหรือแฝก และมีระเบียงบ้าน

9. กระเหรี่ยงหรือยาง เรียกตัวเองว่า ปากะยอ มีมากที่สุดในประเทศไทย โดยอพยพเข้ามาในประเทศไทยประมาณ 200 กว่าปีมาแล้ว นิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ตามที่ราบหุบเขา บ้านกระเหรี่ยงจะยกพื้นสูงประมาณ 1 เมตร ปลูกติดกันเป็นแถวหลังคามุงแฝกคุ้มต่ำจนเกือบติดกัน กระเหรี่ยงที่ราบหรือภาษาเหนือเรียกว่า ยางเชียง นับถือศาสนาพุทธ พราหมณ์ และคริสต์ ส่วนพวกที่อยู่ตามป่า เขาลึก ๆ นับถือผีอย่างเดียวเรียกว่า ยางดอยและยางป่า

10. ลีซอ อพยพเข้ามาในประเทศไทยประมาณ 60 ปีที่ผ่านมา ตั้งถิ่นฐานบริเวณระหว่างเชียงรายถึงแม่ฮ่องสอน ลีซอเป็นชนเผ่านักรบที่กล้าหาญ สามารถใช้ชีวิตร่วมกับสังคมหลายชนชาติได้ดี รู้จักภาษาทั้งคำเมือง ไทยใหญ่ จีนฮ่อ มูเซอ และอีก้อ หนุ่มสาวชาวลีซอจะพบปะแสดงความรักฉันที่ครกกระเดื่องตำข้าวกลางลานบ้าน ลีซอจะตั้งบ้านกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัดเชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ตากและพิษณุโลก บางครั้งก็ตั้งบ้านเรือนปนอยู่กับชาวเขาเผ่าอื่น ๆ

รวมชาวเขาอาศัยอยู่ในเขตท้องที่ 10 อำเภอ 1 กิ่ง 41 ตำบล 382 หมู่บ้าน 13,296 หลังคาเรือน 15,426 ครอบครัว มีประชากรทั้งหมด (ชาวเขาทั้งหมด) 80,280 คน โดยเป็นชาย 22,347 คน หญิง 22,155 คน เด็กชาย 18,361 คน เด็กหญิง 17,417 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.3 การปกครอง

1. การแบ่งเขตการปกครอง มี 12 อำเภอ และกิ่งอำเภอ ซึ่งประกอบไปด้วย 110 ตำบล 1,175 หมู่บ้าน 21 สุขาภิบาลและมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 232,977 หลังคาเรือน (ดูตารางที่)

ตารางที่ 2.11 แสดงพื้นที่การปกครองแต่ละอำเภอของจังหวัดเชียงราย

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชั้น	พื้นที่ (ตร.กม.)	ห่างจากจังหวัด (กม.)	จำนวน		
				ตำบล	หมู่บ้าน	สุขาภิบาล
เมือง	1	1,622.08	-	18	215	2
พาน	1	844.80	47	14	153	1
แม่จัน	1	1,655.36	28	13	172	4
เชียงแสน	2	573.21	60	6	52	1
เทิง	2	1,151.54	64	13	125	3
เชียงของ	2	836.85	149	6	57	1
แม่สาย	2	252.28	62	7	79	2
แม่สรวย	2	1,301.56	62	6	96	2
เวียงป่าเป้า	3	1,217.87	91	7	64	2
เวียงชัย	4	705.00	12	8	81	2
ป่าแดด	5	333.00	50	4	40	1
พญาเม็งราย	5	405.00	48	4	38	-
กิ่ง อ.เวียงแก่น	5	526.00	149	4	23	-
รวม		11,530.54	-	110	1,175	21

2.3.3.4 การศึกษา

จากสภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัด ซึ่งภูมิประเทศอยู่ในประเภทเทือกเขาสูงทอดยาวตามแนวเหนือใต้ โดยเฉพาะด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ก่อให้เกิดภาพสังคมที่อยู่กันอย่างกระจัดกระจาย เป็นชุมชนเล็ก ๆ ตามหุบเขาทำให้การบริการต่าง ๆ ของรัฐยากแก่การให้บริการอย่างทั่วถึง จึงมีการจัดหน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษา ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงจำนวนสถานศึกษา นักเรียน-นักศึกษา, ครู-อาจารย์ แยกตามระดับ - สังกัด

ระดับ - สังกัด	จำนวน		
	สถานศึกษา	นักเรียน - นักศึกษา	ครู - อาจารย์
สปช.ประถมศึกษา	636	123,808	6,909
สามัญศึกษา-มัธยมศึกษา	32	24,469	1,435
ประถมศึกษา	1	463	
อาชีวศึกษา	4	3,413	242
ฝึกหัดครู - สาธิต	1	117	143
- มัธยม	1	3,355	
สช.(เอกชน)	1	9,092	387
เทศบาล	16	2,025	99
ร.ร.ตชด.	4	735	17
รวม	700	167,477	9,232

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

นอกจากนี้ยังมีบริการด้านการศึกษาแบบต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอีกหลายรูปแบบ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ห้องสมุด เป็นต้น

สำหรับอัตราการเรียนต่อ (ม.1) ของนักเรียนที่จบประถม 6.มีแนวโน้มสูงขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40.72 โดยมีอำเภอเมืองเป็นอำเภอที่มีอัตราการเรียนต่อสูงสุดคือร้อยละ 65.26 และอำเภอเชียงของมีอัตราการเรียนต่อต่ำสุดร้อยละ 27.07

2.3.3.5 ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และอื่น ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ศาสนาพุทธ ประกอบไปด้วย วัด 521 แห่ง สำนักสงฆ์ 325 แห่ง วัดร้าง 114 แห่ง พระภิกษุ 2,054 รูป และสามเณร 6,514 รูป

2. ศาสนาคริสต์ ประกอบด้วยชาวคริสต์ 71 แห่ง

3. ศาสนาอิสลาม ประกอบด้วยมัสยิด 6 แห่ง

2.3.3.6 สาธารณสุข

การให้บริการทางด้านสาธารณสุข มีแนวทางดังนี้

1. ด้านส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย งานโภชนาการ งานอนามัย แม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว และงานทันตสาธารณสุข

2. ด้านการควบคุมและป้องกันโรค ประกอบด้วย งานส่งเสริมภูมิคุ้มกันโรค โรคติดต่อทั่วไป โรคติดต่อเฉพาะ โรคที่ทำโดยแมลง การสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม และงานคุ้มครองผู้บริโภค

3. ด้านการรักษาพยาบาล ประกอบด้วย

1. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขระดับอำเภอ/กิ่ง 13 แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ 600 เตียง 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 60 เตียง 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 30 เตียง 5 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 10 เตียง 4 แห่ง โรงพยาบาลสาขา 3 แห่ง สถานีอนามัย 118 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขชุมชน 40 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขเทศบาล 1 แห่ง และโรงพยาบาลค่ายเม็งรายมหาราช 10 เตียง

2. สถานบริการสาธารณสุขเอกชน

ก. สถานพยาบาลแผนปัจจุบัน(ทั่วไป) ประกอบด้วย โรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง คลินิคเวชกรรม 42 แห่ง คลินิคทันตกรรม 7 แห่ง และคลินิคผดุงครรภ์ 37 แห่ง

ข. สถานพยาบาลแผนโบราณ ประกอบด้วย คลินิค 2 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 31 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ 83 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ 9 แห่ง และโรงงานผลิตยาโบราณ

เอกสารนี้มีไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพ

2.4.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพระดับประเทศ

2.4.1.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชียทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ระหว่างเส้นรุ้งที่ 5-21 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 90-106 องศาตะวันออก

2) พื้นที่ มีพื้นที่โดยประมาณ 518,000 ตารางกิโลเมตร โดยมีส่วนกว้างสุด 730 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุด 1,620 กิโลเมตร และส่วนแคบที่สุดของประเทศอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประมาณ 10.6 กิโลเมตร

3) อาณาเขต พื้นที่ของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 6 ภาค และแบ่งจังหวัดออกเป็น 73 จังหวัด โดยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับพม่าและลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศกัมพูชาและอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสหภาพพม่าและมหาสมุทรอินเดีย

2.4.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของไทย แบ่งออกเป็น 5 เขตใหญ่ ๆ

1) ที่ราบลุ่มน้ำตอนกลาง แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ที่ราบลุ่มตอนกลางและที่ราบลุ่มตอนบนและบริเวณชายฝั่งตอนล่าง ภายในบริเวณที่ราบลุ่มนี้ ได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งพัดพาโคลนตมมาทับถมในบริเวณนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย พื้นดินบริเวณนี้มีลักษณะเป็นลูกคลื่นหรือลูกฟูก เป็นเขาเตี้ย ๆ ชายฝั่งทะเลที่มีลักษณะเว้าแหว่งเต็มไปด้วยเกาะน้อยใหญ่

3) ที่สูงภาคพื้นทวีป แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ทิวเขาหุบเขาทางเหนือ และทิวเขา-หุบเขาทางตะวันตก โดยที่บริเวณที่สูงทางภาคเหนือมีลักษณะเป็นหุบเขาและภูเขาสลับกันเป็นแนวยาวจากเหนือมาใต้ นับว่าเป็นพื้นดินที่เฉลี่ยแล้วสูงที่สุดของประเทศ ส่วนบริเวณเทือกเขาทางตะวันตกประกอบด้วยทิวเขายาวต่อเนื่องซ้อนกันเป็นหลายทิว กั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่าไปตลอดแนว คือแนวทิวเขาของคาบสมุทรภาคใต้

4) คาบสมุทรภาคใต้ มีลักษณะยาวและแคบ ยื่นลงไปในคาบสมุทรอินเดียและอ่าวไทยแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน บริเวณชายฝั่งตะวันตก และบริเวณชายฝั่งตะวันออก โดยที่ชายฝั่งตะวันตกมีทิวเขาชิดชายทะเลไหล่ทวีปแคบ ชายฝั่งจม ห่างออกไปเพียง 60 เมตร ก็จะเป็นระดับที่มีความลึก ส่วนชายฝั่งตะวันออกมีชายฝั่งกว้างและมีสาธารไหลยาวกว่าด้านตะวันตก ลักษณะเป็นทะเลตื้นและมีทะเลภายในคือ ทะเลสาบสงขลา

5) ที่ราบสูงโคราช อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีภูเขาที่ยกสูงขึ้นมาเปรียบเหมือนช่องของที่ราบสูง โดยหันด้านชันไปทางที่ราบภาคกลาง ส่วนทางด้านใต้หันด้านชันไปทางที่ราบต่ำกัมพูชา ที่ราบสูงนี้ลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บริเวณลุ่มน้ำโขง

2.4.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ประเทศไทยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศเย็นและแห้ง

สำหรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในระหว่างเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคม จะนำเอากระแสอากาศอุ่นและชื้นจากมหาสมุทรอินเดียเข้ามาทำให้ฝนตกชุก นอกจากนี้ยังมีกระแสลมที่พัดจากทะเลจีนใต้เข้าสู่อ่าวไทยทางทิศใต้หรือตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ซึ่งมีระยะที่มีอากาศร้อนและแห้งแล้งทั่วประเทศ จากสภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อากาศดังกล่าวจึงแบ่งลักษณะสภาพอากาศของประเทศออกได้เป็น 3 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน เกิดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนเป็นระยะที่ประเทศไทยมีอากาศร้อนอบอ้าวมาก

2. ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยมีค่าเฉลี่ยประมาณ 1,551 มิลลิเมตร

3. ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูหนาวในประเทศไทยมีลักษณะแตกต่างกัน เพราะรูปร่างของประเทศมีความยาวทางเมอริเดียน โดยที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้รับอิทธิพลอากาศหนาวจากประเทศจีน ส่วนภาคกลางและภาคใต้ไม่ค่อยหนาวมากนักเพราะอากาศเย็นถูกพัดผ่านทำให้ความหนาวเย็นเบาบางลงไปบ้าง

2.4.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศที่สำคัญ ๆ ได้แก่ แม่น้ำ ลำธาร แร่ธาตุ ป่าไม้ ซึ่งนับได้ว่ามีผลต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันทรัพยากรเหล่านั้นได้ถูกพัฒนาให้เกิดผลทางด้านเศรษฐกิจ อันได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว

2.4.1.5 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรคือ การประกอบอาชีพการเกษตร ลักษณะการใช้ที่ดินขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาคกลางของประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด ประชาชนมีอาชีพทางเกษตรกรรมมาก

ภาคเหนือ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบลุ่มน้อย ผลผลิตทางการเกษตรที่เด่นชัด ได้แก่ ผลผลิตของพืชเมืองหนาว

ภาคใต้ และภาคตะวันออก มีอาณาเขตติดกับชายฝั่งทะเล ซึ่งลักษณะการใช้ที่ดินเป็นการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมที่เพียงส่วนหนึ่ง โดยที่อีกส่วนหนึ่งประกอบอาชีพทางประมง ซึ่งเป็นการส่งเสริมทางด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ที่ตั้งของประเทศไทย	แผ่นภาพที่ : 2.5
แหล่งที่มา : กรมทรัพยากรและธรณีวิทยา	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

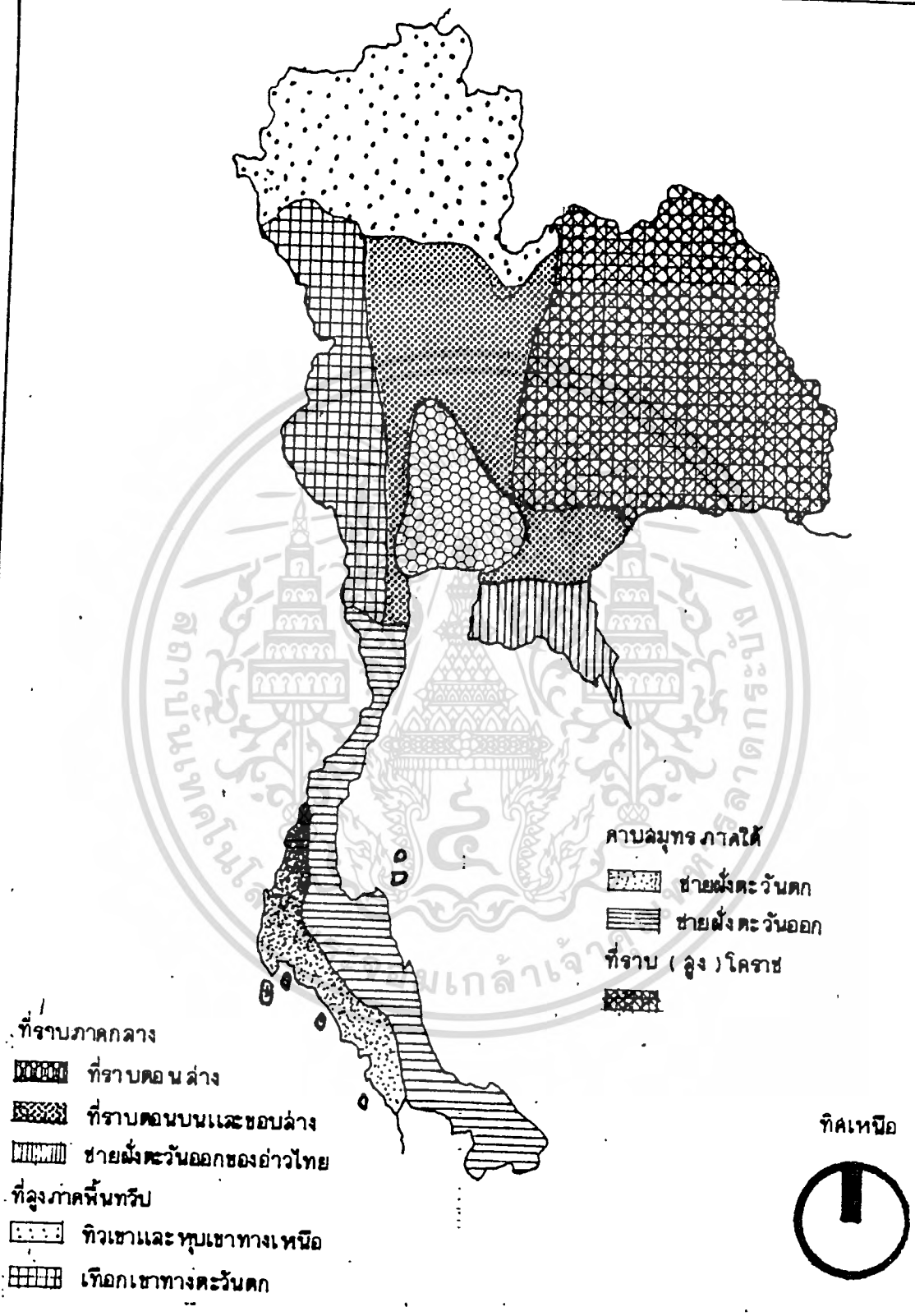

วิทยานิพนธ์ โรงแรมขั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ลักษณะโครงสร้างภูมิประเทศ	แผ่นภาพที่ : 2.6
แหล่งที่มา : กรมทรัพยากรและธรณีวิทยา	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

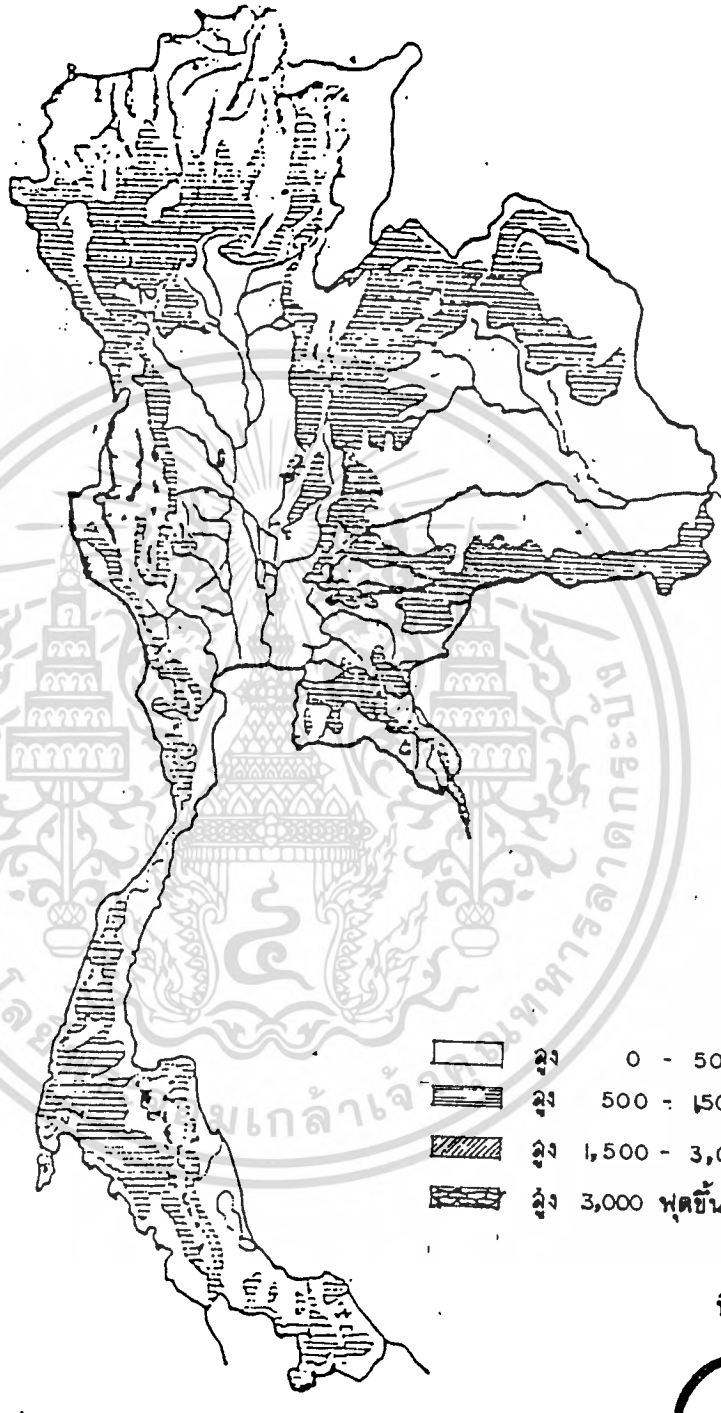

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ลักษณะภูมิประเทศ

แหล่งที่มา : กรมทรัพยากรและธรณีวิทยา

แผ่นภาพที่ : 2.7

ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

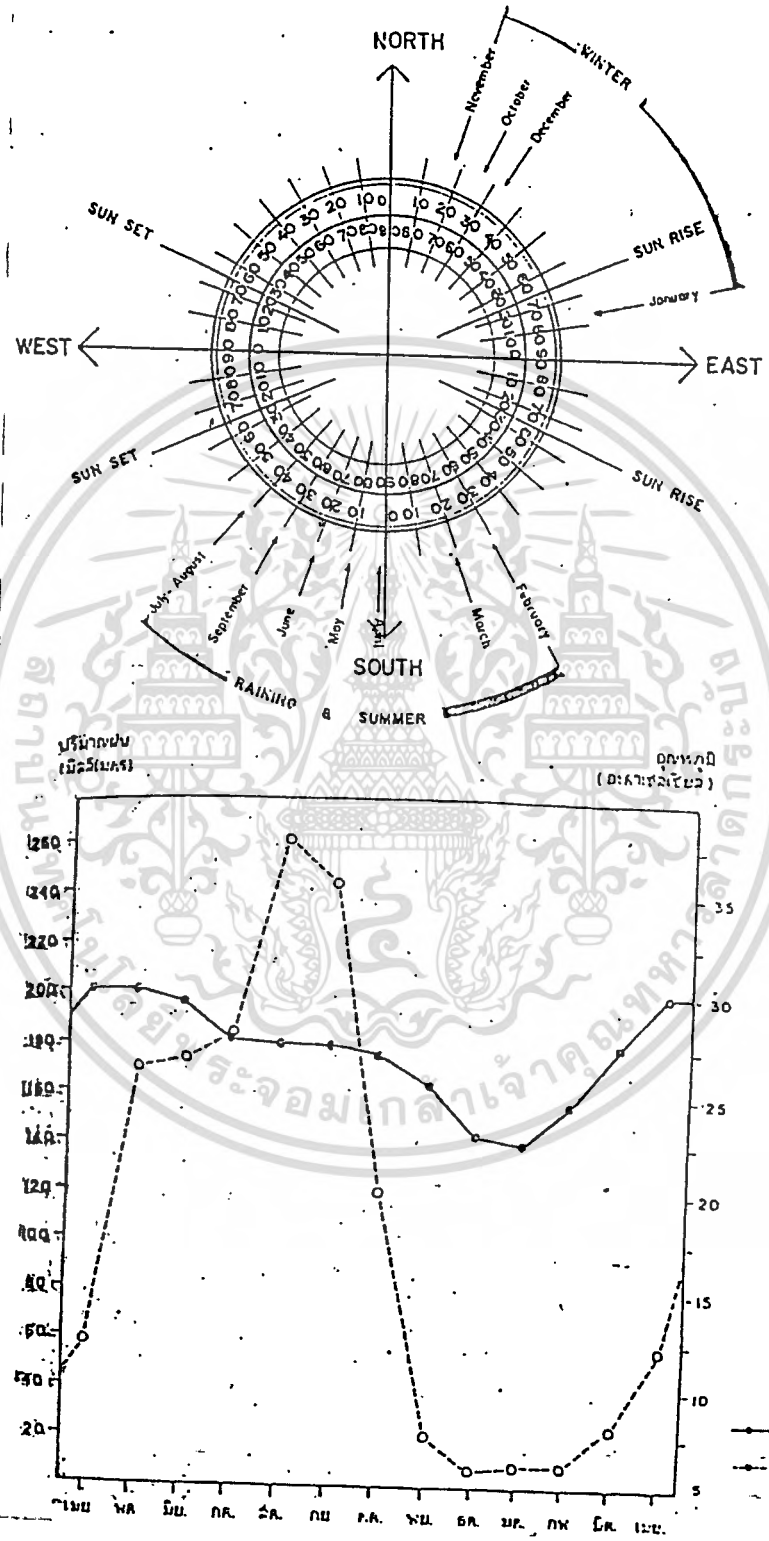

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : อุณหภูมิและปริมาณน้ำฝน ของจังหวัด	แผ่นภาพที่ : 2.8
แหล่งที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา	ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์เป็นเอกสารที่สงวนไว้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร เมื่อมีการนำไปใช้

อุตสาหกรรม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับภูเขา คุณภาพของดินต่ำ เป็นภาคที่มีความแห้งแล้งมากที่สุด

2.4.1.6 การคมนาคม

ลักษณะการคมนาคมแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) การคมนาคมทางบก ในปัจจุบันวิวัฒนาการทางด้านการคมนาคมขนส่งอยู่ในขั้นสูง ทำให้การสัญจรทางบกโดยพาหนะต่าง ๆ สามารถทำได้อย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด ทางท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งทางสายพิเศษต่าง ๆ ที่มีจุดประสงค์เพื่อแบ่งเบาภาระความหนาแน่นของพาหนะในส่วนต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ รถไฟ ซึ่งเป็นการบริการของรัฐ โดยในอนาคตอันใกล้นี้มีโครงการนำระบบรถไฟฟ้ามาใช้บริการ

2) การคมนาคมทางน้ำ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศสามารถจำแนกสภาพพื้นที่ออกได้เป็น 2 ลักษณะคือส่วนที่ติดทะเล และส่วนที่ไม่ติดทะเล การคมนาคมทางน้ำจึงแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะเช่นกัน ได้แก่

ก. การคมนาคมโดยใช้แม่น้ำ ลำคลองในส่วนที่ไม่ติดทะเล โดยมีแม่น้ำที่สำคัญหลายสายไหลมาประจบกันบริเวณภาคกลางของประเทศจึงส่งผลให้ภาคกลางของประเทศเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ

ข. การคมนาคมโดยใช้ทะเล ทั้งด้านอ่าวไทยและมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันประเทศไทยมีท่าเรือที่สำคัญ 2 แห่งได้แก่ ท่าเรือคลองเตยและท่าเรือสัตหีบ และในอนาคตรัฐบาลมีนโยบายสร้างท่าเรือน้ำลึกที่ภาคใต้ ซึ่งได้แก่ จังหวัดสงขลาแสะกระบี่ อันจะส่งผลให้การขนส่งสินค้ารวดเร็วพร้อมกันสามารถรองรับเรือเดินสมุทรเข้ามาเทียบท่าได้มากขึ้น

3) การคมนาคมทางอากาศ ในปัจจุบันประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งภาครัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาและส่งเสริมการคมนาคมทางอากาศให้เหมาะสมกับสภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางเศรษฐกิจ เช่น การจัดสร้างและขยายสนามบินในจุดต่าง ๆ ให้เป็นสนามบินที่ได้มาตรฐานนานาชาติ

2.4.1.7 สถานที่ท่องเที่ยว

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมาก ซึ่งประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมของท้องถิ่น อันเป็นลักษณะเด่นที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยแบ่งแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภทคือ

1) ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ถ้ำ น้ำพุร้อน อุทยานแห่งชาติ ทะเล หาดทราย เกาะ เขื่อน แหล่งน้ำและอ่างเก็บน้ำ

2) ประเภทประวัติศาสตร์ ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัด อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑ์ กำแพงเมือง คูเมือง และอนุสาวรีย์

3) ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม ได้แก่ งานเทศกาลประจำปี งานประเพณี ศูนย์วัฒนธรรม ชุมชนของชนเผ่า

2.4.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพระดับภาค

2.4.2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ภาคเหนือตอนบนตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 17 ถึง 21 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 97 ถึง 102 องศาตะวันออก

2) พื้นที่ ภาคเหนือตอนบนประกอบไปด้วย 8 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน พะเยา และเชียงราย มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 85.852 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 53.657,661 ไร่[1] คิดเป็นร้อยละ 50.6 ของพื้นที่ทั้งหมดของภาคเหนือ (ประกอบไปด้วยภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง)

---

[1] บุญชนะ กลุ่มคำสอน, ธงชัย จารุพัฒน์, การวิจัยและศึกษาสภาพความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือด้านภาพดาวเทียม, กรุงเทพ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) อาณาเขต ภาคเหนือตอนบนมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่รอบข้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสหภาพพม่า

2.4.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ ๆ จัดอยู่ในภาคเหนือตอนบน ได้แก่ บริเวณที่มีระดับความสูงเฉลี่ยสูงกว่า 600 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล เทือกเขามีความสูงเฉลี่ยมากกว่า 600 เมตร พื้นที่ของภาคเหนือตอนบนประมาณสามในสี่ส่วน (ประมาณร้อยละ 75) เป็นภูเขาและที่ลูงที่เรียกว่า ที่ดินภูเขา (Mountainous Land) มีความลาดชันเกินกว่าร้อยละ 10 ภูมิประเทศตั้งแต่จังหวัดแม่ฮ่องสอนไปจดจังหวัดน่านเป็นภูเขา วางตัวในแนวเหนือใต้สลับกับที่ราบในหุบเขา(River Valley)[1]

เทือกเขาที่สำคัญในภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่ มีความสูงโดยเฉลี่ยประมาณ 1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเลเทือกเขาที่สำคัญได้แก่ เทือกเขาแดนลาว เทือกเขาขุนตาล เทือกเขาหลวงพระบาง เทือกเขาเพชรบูรณ์ และเทือกเขาถนนธงชัย

ภูเขาในบริเวณนี้เป็นแหล่งกำเนิดป่าไม้อันมีค่าทางเศรษฐกิจ และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญ คือ ปิง วัง ยม และน่าน ซึ่งบางส่วนของสองฝั่งแม่น้ำเหล่านี้เป็นที่ราบระหว่างภูเขายันสมบูรณ์(แผ่นภาพที่)

---

[1] บุญชนะ :กลุ่มคนสอน, ธงชัย จารุพัฒน์ การวิจัยและศึกษาสภาพความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือด้านภาพดาวเทียม, กรุงเทพ : กรมป่าไม้, 2524., หน้า 9.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) ลักษณะพื้นที่ ลักษณะพื้นที่ของภาคเหนือตอนบน แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ (แผ่นภาพที่) คือ

1. Low Land ได้แก่ บริเวณพื้นที่ ๆ มีความสูงไม่เกิน 100เมตร จากระดับน้ำทะเล มีความลาดชันน้อยกว่า 5 องศา เกิดจากมูลดินที่น้ำพัดพามาทับถมกัน มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถทำการเพาะปลูกได้ดี

2. Up Land ได้แก่ บริเวณพื้นที่ ๆ มีลักษณะเป็นเนินเขาผสมที่ราบสูง ๆ ต่ำ สลับกัน มีความสูงไม่เกิน 700 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีความลาดชันมากกว่า 5 องศา แต่ไม่เกิน 20 องศา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้พลัดใบ

3. High Land ได้แก่ บริเวณพื้น ๆ ที่มีความสูงเกินกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีความลาดชัน 20 องศาขึ้นไป พื้นที่บริเวณนี้มีอุณหภูมิต่ำแต่มีความชื้นสูงปกคลุมด้วยป่าไม้ตลอดปี

2) ลุ่มน้ำ[1] ตามริมฝั่งของแม่น้ำต่าง ๆ ในภาคเหนือ ตอนบนจะมีที่ราบริมฝั่งแม่น้ำซึ่งเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเกษตร ลุ่มน้ำที่สำคัญ (แผ่นภาพที่ และตารางที่)

1. ลุ่มน้ำปิง มีเนื้อที่ประมาณ 26,262 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งของจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน เป็นลุ่มน้ำที่อุดมสมบูรณ์

2. ลุ่มน้ำวัง มีเนื้อที่ประมาณ 10,708 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งของจังหวัดลำปาง

3. ลุ่มน้ำยม มีเนื้อที่ประมาณ 13,989 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งของจังหวัดแพร่ พื้นที่กลุ่มน้ำยมมีปัญหาคือ การบุกรุกทำลายป่าเศรษฐกิจ เพื่อเป็นแหล่งทำกินของชาวพื้นที่ราบ ทั้งที่ยังมีพื้นที่ลุ่มน้ำพอที่จะขยายทำการเพาะปลูกได้อีก

---

[1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, รายงานผลการวิเคราะห์การเกษตร การใช้ที่ดิน แหล่งน้ำป่าไม้, กรุงเทพ : กองวางแผนภาค, 2524, หน้า 22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : ลักษณะภูมิประเทศ	แผ่นภาพที่ : 29
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

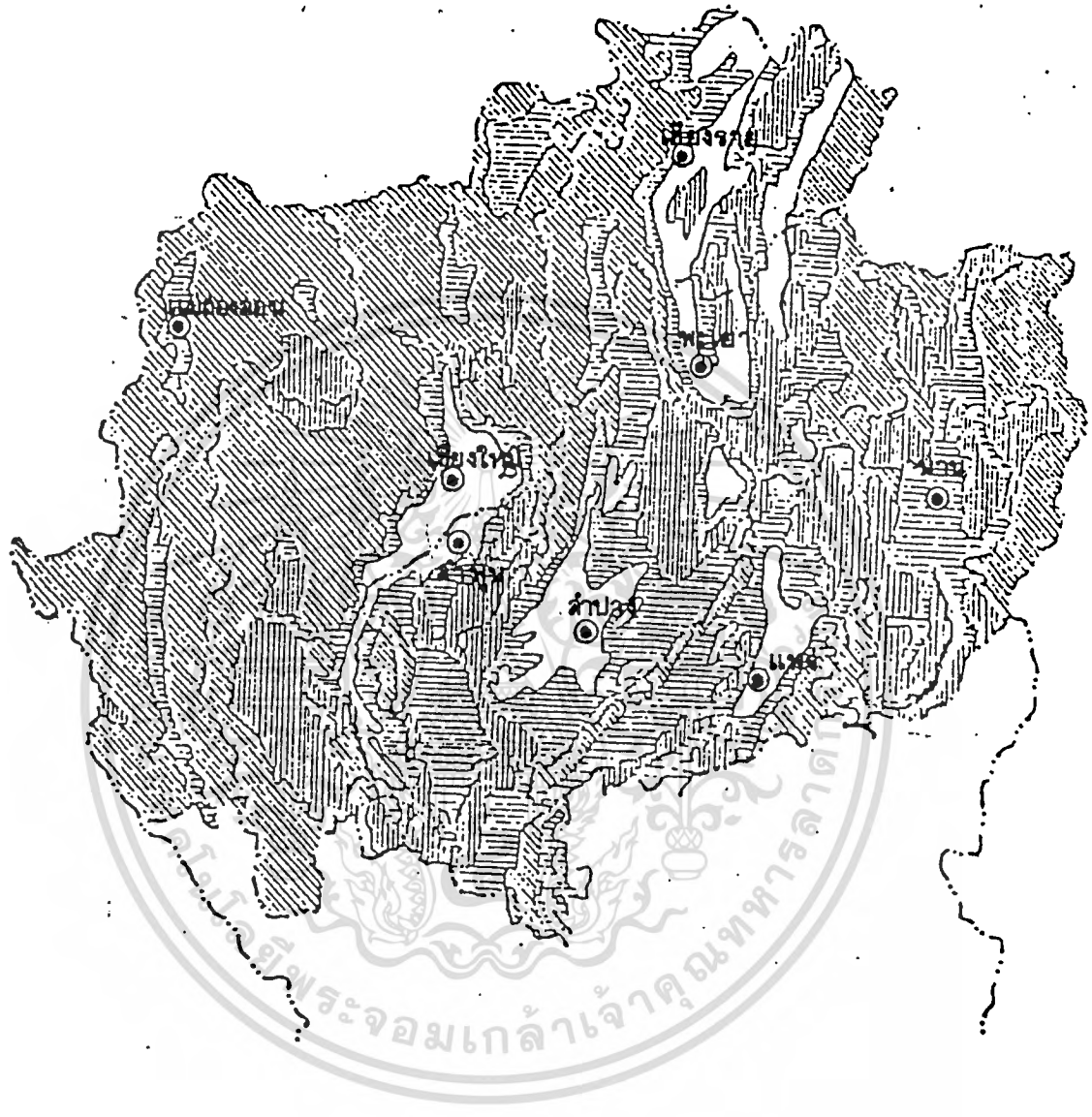

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ลักษณะพื้นผิว	แผ่นภาพที่ : 2.10
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

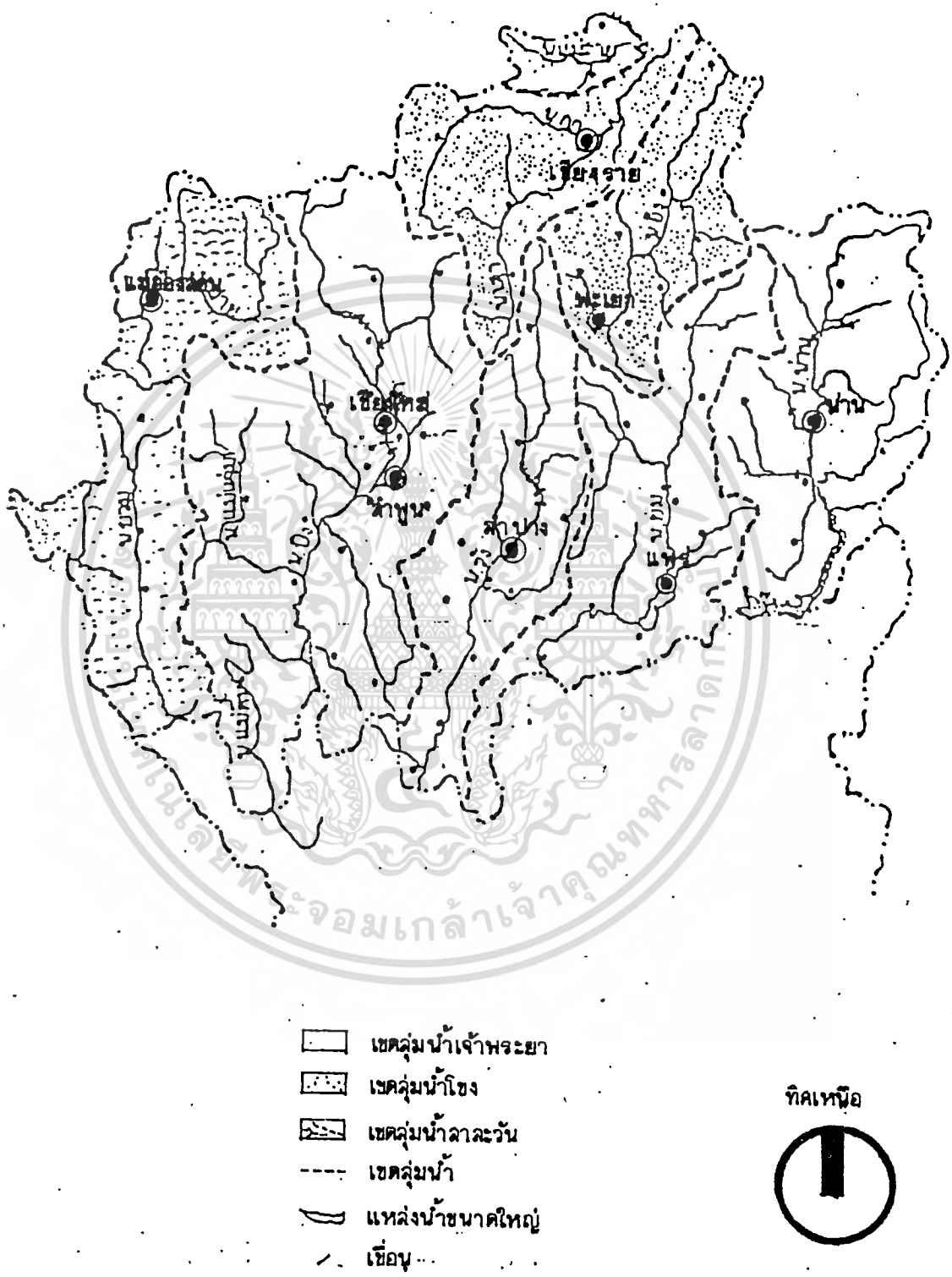

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ลุ่มน้ำ	แผ่นภาพที่ : 2.11
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ลุ่มน้ำน่าน มีเนื้อที่ประมาณ 13,157 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งของจังหวัดน่านและพะเยา ลุ่มน้ำน่านไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์มากนัก เพราะความลาดชันของพื้นที่และมีปัญหาบุกรุกทำลายป่า

5. ลุ่มน้ำโขง มีเนื้อที่ประมาณ 21,736 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ตั้งของจังหวัดเชียงรายและพะเยา สามารถทำการเพาะปลูกได้ดี เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของภาคเหนือ

2.4.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ[1]

ลักษณะภูมิอากาศของภาคเหนือตอนบนมีรายละเอียดดังนี้

1) อุณหภูมิ ภาคเหนือตอนบนมีอุณหภูมิต่ำและมีความชื้นตลอดปี สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการเกษตรได้ โดยปกติอุณหภูมิของภาคเหนือตอนบนจะอยู่ระหว่าง 10-30 องศาเซลเซียส

2) ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณค่าความชื้นสัมพัทธ์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ลักษณะความชื้นสัมพอสรุปได้ดังนี้

เฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 80.99
สูงสุดในเดือนกันยายน ร้อยละ 83.50
ต่ำสุดในเดือนมีนาคม ร้อยละ 58.36

3) ปริมาณน้ำฝน ภาคเหนือตอนบนเป็นภูมิภาคที่ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตกเฉียงใต้ และพายุดีเปรสชั่นต่าง ๆ น้อยมาก ลักษณะการกระจายของปริมาณน้ำฝนส่วนใหญ่จะตกในช่วง 4 เดือนแรกของปี คือ เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ซึ่งอาจเกิดปริมาณน้ำไหลบ่า (Run Off) ในฤดูฝนมากเกินไป โดยปกติจะมีค่าเฉลี่ยประมาณ 1,200 มิลลิเมตร

---

[1] วันทนีย์ ศรีรัฐ, รัชนี กิตติกุล ภูมิศาสตร์ประเทศไทย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : ปริมาณน้ำฝน		แผ่นภาพที่ : 2.12
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ฤดู ภาคเหนือตอนบนมีฤดูที่เด่นชัด 3 ฤดู

1. ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

2. ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลของความกดอากาศสูงตอนเหนือของประเทศจีน

3. ฤดูร้อน เริ่มประมาณมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้

2.4.2.4 การใช้ที่ดิน

1) การใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของภาคเหนือตอนบนประกอบไปด้วย

1. URBAN/AGRICULTURAL LAND หมายถึง พื้นที่ ๆ เป็นหมู่บ้านที่ตั้งของเมือง ที่อยู่อาศัยและไร่สวน โรงเรียน สวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ถนน สนามบิน และชุมชนอื่น ๆ

2. AGRICULTURAL LAND หมายถึง พื้นที่ที่ทำการเกษตรในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นพื้นที่ปลูกพืชผล พืชไร่ พื้นที่เฉพาะปลูกข้าวนาดำเป็นบริเวณที่น้ำท่วมถึง หรือเป็นบริเวณที่ได้รับน้ำจากชลประทาน

3. AGRICULTURAL/FOREST LAND หมายถึง พื้นที่ทำการเกษตรในพื้นที่ป่า และยังรวมถึงพื้นที่ ๆ เป็นทุ่งหญ้า หรือพื้นที่เคยใช้ทำการเกษตรมาก่อน แต่ถูกปล่อยให้เป็นที่ว่างเปล่า

4. FROEST LAND หมายถึง พื้นที่ป่าซึ่งไม่รวมพื้นที่ AGRICULTURAL FOREST LAND

5. WATER BODIES หมายถึง พื้นที่เก็บน้ำต่าง ๆ เช่น เขื่อน หรือแอ่งน้ำธรรมชาติ

6. MISCELLANCOUS LAND หมายถึง พื้นที่อื่น ๆ ที่มีน้ำท่วมถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

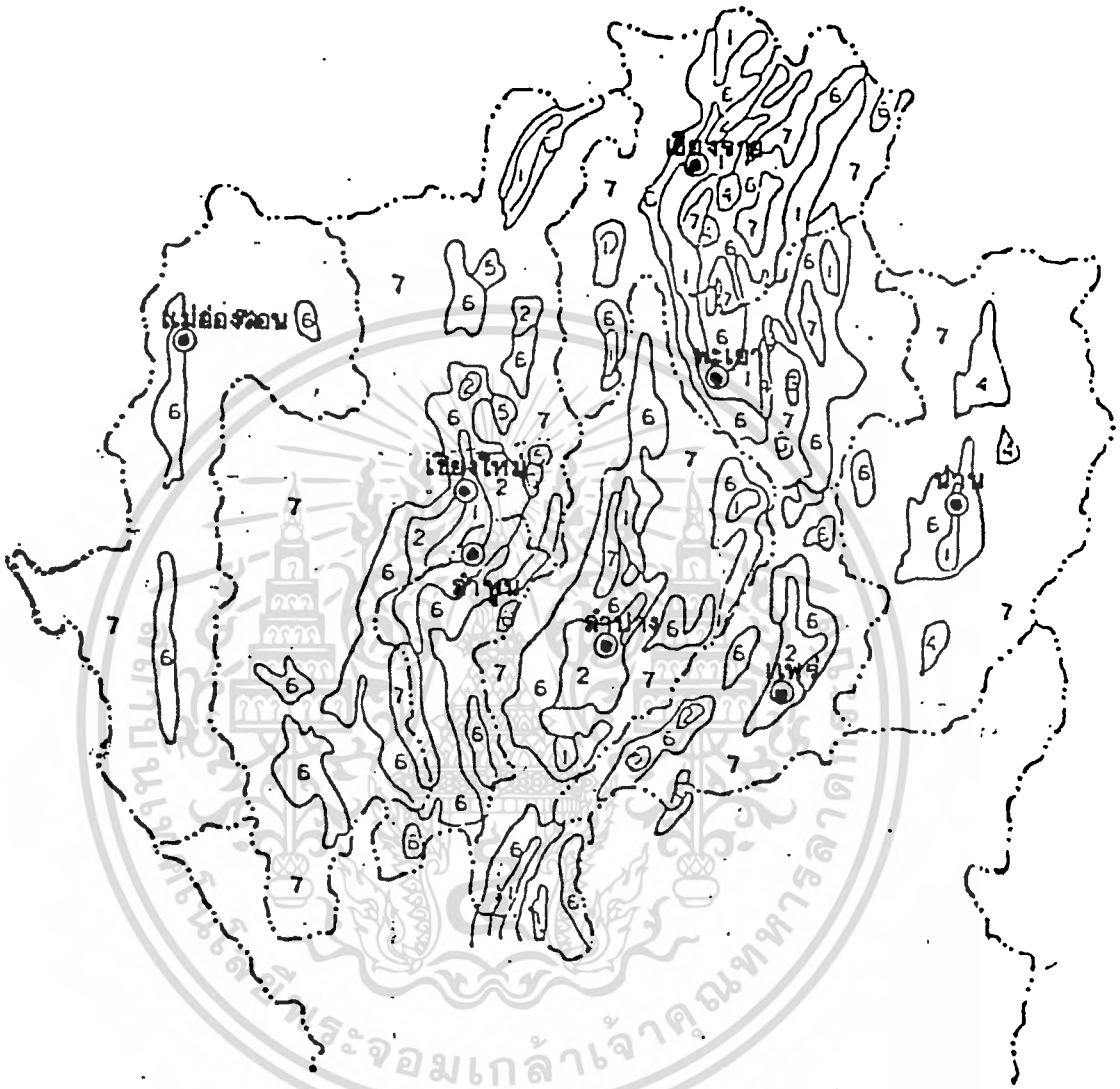

หน่วย	ชั้นสมรรถนะที่ดิน		
1	P - I	สูง	HIGH
2	P - II	สูงปานกลาง	MODRATELY HIGH
3	P - II U-II	สูงปานกลาง	MODRATELY HIGH
4	P-III U - III/IV	ปานกลาง	MODRATELY
5	U - II/III	สูงปานกลาง	MODRATELY HIGH
6	U - III/IV	ปานกลาง	MODRATELY
7	U - VII	ต่ำ	LOW

ทิศเหนือ

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : สมรรถนะที่ดิน	แผ่นภาพที่ : 2.13
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการใช้ที่ดินของภาคเหนือตอนบน สามารถแบ่งออกตามลักษณะของการใช้งานได้ตาม (ตารางที่)

ตาราง 2.13 การใช้ที่ดินในภาคเหนือตอนบน[1]

ประเภทการใช้	รวมพื้นที่ตร.กม.	คิดเป็นร้อยละ
พื้นที่ป่าไม้	62,671	67.46
พื้นที่ทำการเกษตรและที่พักอาศัย	1,230	1.33
พื้นที่ทำการเกษตร	11,903	12.81
พื้นที่ปลูกพืชไร่	16,992	18.28
แหล่งน้ำอื่น ๆ	99.08	0.11
รวม	99,903.08	99.99

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ลักษณะการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ในปี 2518 การใช้ที่ดินมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะ URBAN/AGRICULTURAL, AGRICULTURAL LAND, WATER BODIES และ MESELLANCOUS LAND ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มของประชากรในทุกจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเนื้อที่เกษตรเพิ่มขึ้นประมาณ 300

---

[1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานผลการวิเคราะห์การเกษตร การใช้ที่ดิน แหล่งน้ำป่าไม้, หน้า 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของพื้นที่จังหวัด ส่วนจังหวัดลำปางเป็นจังหวัดเดียวที่มีเนื้อที่การเกษตรลดลงประมาณ 110 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.88 ของพื้นที่จังหวัด ทั้งนี้เนื่องจากการเร่งปลูกป่าทดแทนมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ในช่วงปี 2516-2518 พื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงมากได้แก่ ประเภท FOREST LAND และ AGRICULTURAL จังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงมากคือ จังหวัดแพร่ รองลงมาคือ จังหวัดลำพูน ส่วนจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือ จังหวัดน่าน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ถูกใช้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะพื้นที่ป่าซึ่งทำลายลงมากแล้ว

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในช่วงปี 2516-2519 จังหวัดเชียงรายมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ซึ่งพื้นที่ ๆ มีการเปลี่ยนแปลงได้แก่ประเภท AGRICULTURAL LAND, AGRICULTURAL/FOREST LAND และ MISCEULANCOUS LAND รองลงมาคือจังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะบริเวณอำเภอเมือง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร และอำเภอออมก๋อย พื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงได้แก่ URBAN/AGRICULTURAL LAND และ AGRICULTURE LAND และส่วนจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือ จังหวัดลำพูน

2.4.2.5 ทรัพยากรธรรมชาติ

1) ป่าไม้ ภาคเหนือเป็นภาคที่มีป่าไม้มากที่สุดในประเทศ ลักษณะของป่าไม้เป็นป่าดงดิบและป่าไม้เบญจพรรณ ผลผลิตจากป่าไม้ของภาคเหนือได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้มะค่าโมง ไม้ตะเคียนทอง ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ แต่สภาพปัญหาในปัจจุบันของป่าไม้ในภาคเหนือคือ การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การทำไร่เลื่อนลอย

2) แร่ธาตุ ภาคเหนือมีการทำเหมืองแร่หลายชนิด เช่น พลูออไรท์ ดีบุก ซีไรท์ ถ่านหิน แมงกานีส พลวง เหล็ก ฯลฯ โดยมีโรงงานถลุงแร่ที่สำคัญ ได้แก่ โรงงานถลุงแร่แมงกานีส ที่จังหวัดตาก และโรงงานถ่านหินไนท์ จังหวัดลำปาง เป็นต้น

3) แหล่งน้ำ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของภาคเหนือเป็นที่สูงประกอบด้วยภูเขาสูงสลับกันไปเป็นแนวยาว ภูเขาเหล่านี้เป็นบ่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดของแม่น้ำสายสำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน ฯลฯ อีกทั้งยังมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ คือ กว๊านพะเยา อยู่ในจังหวัดพะเยา จากผลผลิตของแหล่งน้ำเหล่านี้ส่งผลถึงการประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น รวมไปถึงการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีอีกด้านหนึ่ง

2.4.2.6 การคมนาคม

สภาพที่ตั้งของภาคเหนือตอนบนมีความเหมาะสมในการสัญจร ซึ่งประกอบไปด้วย รายละเอียดดังนี้

1) ทางรถยนต์ ภาคเหนือตอนบนเส้นทางในการสัญจรทั้งส่วนที่เป็นทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และทางหลวงท้องถิ่น อันเป็นเส้นทางคมนาคมภายในตัวจังหวัดต่าง ๆ อีกหลายสายซึ่งเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ

ระบบโครงสร้างถนนในภาคเหนือตอนบน ส่วนใหญ่ตัดเชื่อมในแนวเหนือ-ใต้ การตัดเชื่อมในแนวตะวันออก-แนวตะวันตกยังมีน้อยอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านภูมิประเทศ ไม่สามารถตัดถนนเข้าไปได้ในบางพื้นที่หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ทำให้หลายพื้นที่มีภาวะในการสัญจรไม่คล่องตัว

2) ทางรถไฟ ทางรถไฟสายหลักของภาคเหนือมีสายเดียว คือสายกรุงเทพ-เชียงใหม่ มีความยาวประมาณ 590 กิโลเมตร[1]ผ่านจังหวัด นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ แพร่ ลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่ ปัจจุบันการรถไฟกำลังดำเนินโครงการขยายเส้นทางจากอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ไปยังจังหวัดเชียงราย

3) ทางน้ำ การขนส่งทางน้ำที่ใช้ในภาคเหนือตอนบน ส่วนมากขึ้นอยู่กับแม่น้ำสายสำคัญ ซึ่งได้แก่ แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน กง อิง ปาย และแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นแม่น้ำที่กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีความยาวประมาณ 90 กิโลเมตร เป็นเส้นทางติดต่อของประชาชนในท้องถิ่นตอนเหนือของจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะระหว่างอำเภอเชียงแสนกับอำเภอเชียงของ การคมนาคมทางน้ำของภาคเหนือตอนบนนี้มีประมาณไม่มากนัก เนื่องจากเป็นการใช้ติดต่อและขนส่งเฉพาะท้องถิ่นเท่านั้น แต่ส่วนที่กำลังได้รับความนิยมอีกส่วนหนึ่ง คือ การท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ทางอากาศ การคมนาคมทางอากาศของภาคเหนือตอนบน มีเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด รับผู้โดยสารจากส่วนต่าง ๆ ของประเทศและโดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ที่บินมาจากต่างประเทศได้โดยตรง เนื่องจากขนาดของสนามบินสามารถรองรับได้ ในปัจจุบันนี้มีเที่ยวบินวันละหลายเที่ยว จากกรุงเทพไปยังเชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน และเชียงราย

2.4.2.7 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ภาคเหนือเป็นภาคที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงมาก ภาคเหนือของประเทศเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และประเพณีพื้นเมืองของแต่ละจังหวัด ประกอบกับภาคเหนือเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่เป็นแหล่งที่ขึ้นชื่อว่า ประชาชนมีอัธยาศัยอ่อนโยนอบอ้อมอารี มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เช่น

1. พระพรมธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่เป็นที่สักการะบูชาของประชาชนทั่วไป

2. กรุงเก่าสุโขทัย จังหวัดสุโขทัยซึ่งเคยเป็นราชธานีแห่งแรกของไทยมีอายุไม่ต่ำกว่า 700 ปีมาแล้ว

3. พระพุทธชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก เป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงามที่สุดในประเทศไทย

4. สามเหลี่ยมทองคำ จังหวัดเชียงราย ในอดีตเป็นแหล่งปลูกฝิ่นและผลิตเฮโรอีนที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก แต่ในปัจจุบันนี้ไม่มีแล้วเหลือเพียงสภาพทิวทัศน์ ความสงบเงียบเป็นธรรมชาติมาก อีกทั้งยังเป็นพรมแดนของ 3 ประเทศ อันได้แก่ สหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาชนลาว และประเทศไทย

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวที่ยกเป็นตัวอย่าง ภาคเหนืออันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ อีกมากมาย และที่มีบทบาทต่อการท่องเที่ยวในภาคเหนืออีกอย่างหนึ่ง คือ วัฒนธรรมประเพณีพื้นเมือง ที่สำคัญเช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเผาเทียน เล่นไพ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

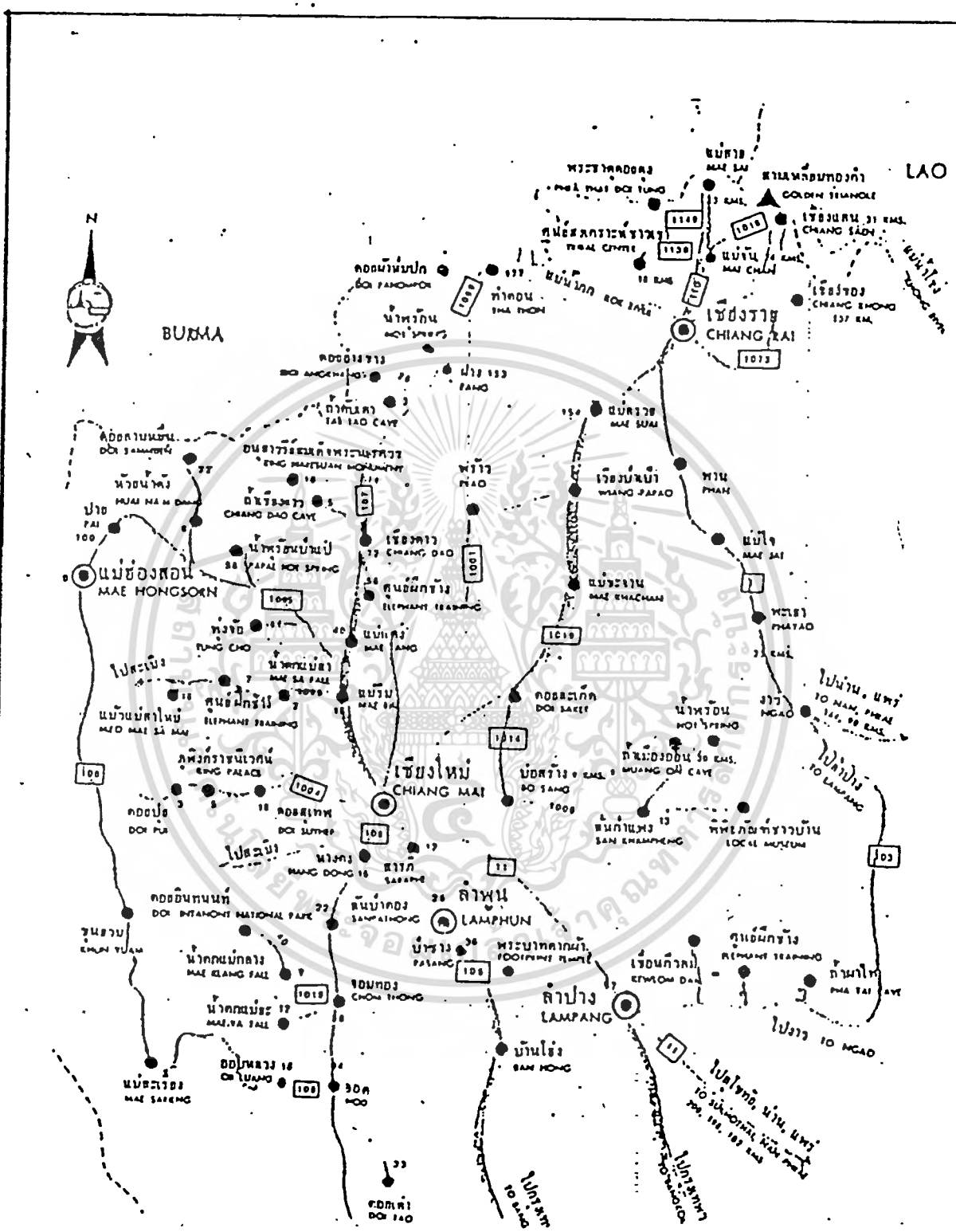

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : สถานที่ท่องเที่ยวในภาคเหนือ	แผ่นภาพที่ : 2.14
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 การศึกษาทางด้านกายภาพระดับจังหวัด

2.4.3.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

1. ที่ตั้ง จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศ ระหว่างเส้นรุ้งที่ ถึง องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ถึง ตะวันตก โดยมีระยะทางห่างจากกรุงเทพประมาณ 829 กิโลเมตร

2. พื้นที่ ประกอบด้วยเขตการปกครอง 12 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง แม่จัน พาน แม่สรวย แม่สาย เทิง เวียงป่าเป้า เวียงชัย เชียงของ ป่าแดด พญาเม็งราย และกิ่งอำเภอเวียงแก่น มีเนื้อที่รวมประมาณ 11,515 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,196,750 ไร่

3. อาณาเขต ติดต่อกับพื้นที่รอบข้างดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสหภาพพม่า
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดพะเยาและลำปาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่

2.4.3.2 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ในพื้นที่ประเภทเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (CONTINENTAL HIGHLANDS) และมีเทือกเขาสูงทอดยาวตามแนวเหนือใต้โดยเฉพาะทางด้านตะวันออกและตะวันตกของจังหวัดจะมีที่ราบสูงเป็นหย่อม ๆ อยู่ทั่วไป เช่น อำเภอแม่สรวย เวียงป่าเป้า และเชียงของ เทือกเขาจะมีช่วงความสูงประมาณ 1,500-2,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล ส่วนที่คบและหุบเขาจะอยู่ในช่วงความสูง 350-600 เมตร จากระดับน้ำทะเล บริเวณที่ราบสูงสุดคือ ที่ราบแม่น้ำลาว อยู่ทางตอนใต้ของอำเภอเวียงป่าเป้า ส่วนบริเวณที่ต่ำที่สุดคือบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง อยู่ทางตอนใต้ของอำเภอเชียงของ ซึ่งมีอิธิพลของสภาพภูมิประเทศเหล่านี้มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาดินและการใช้ที่ดินของจังหวัดเชียงรายเป็นอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

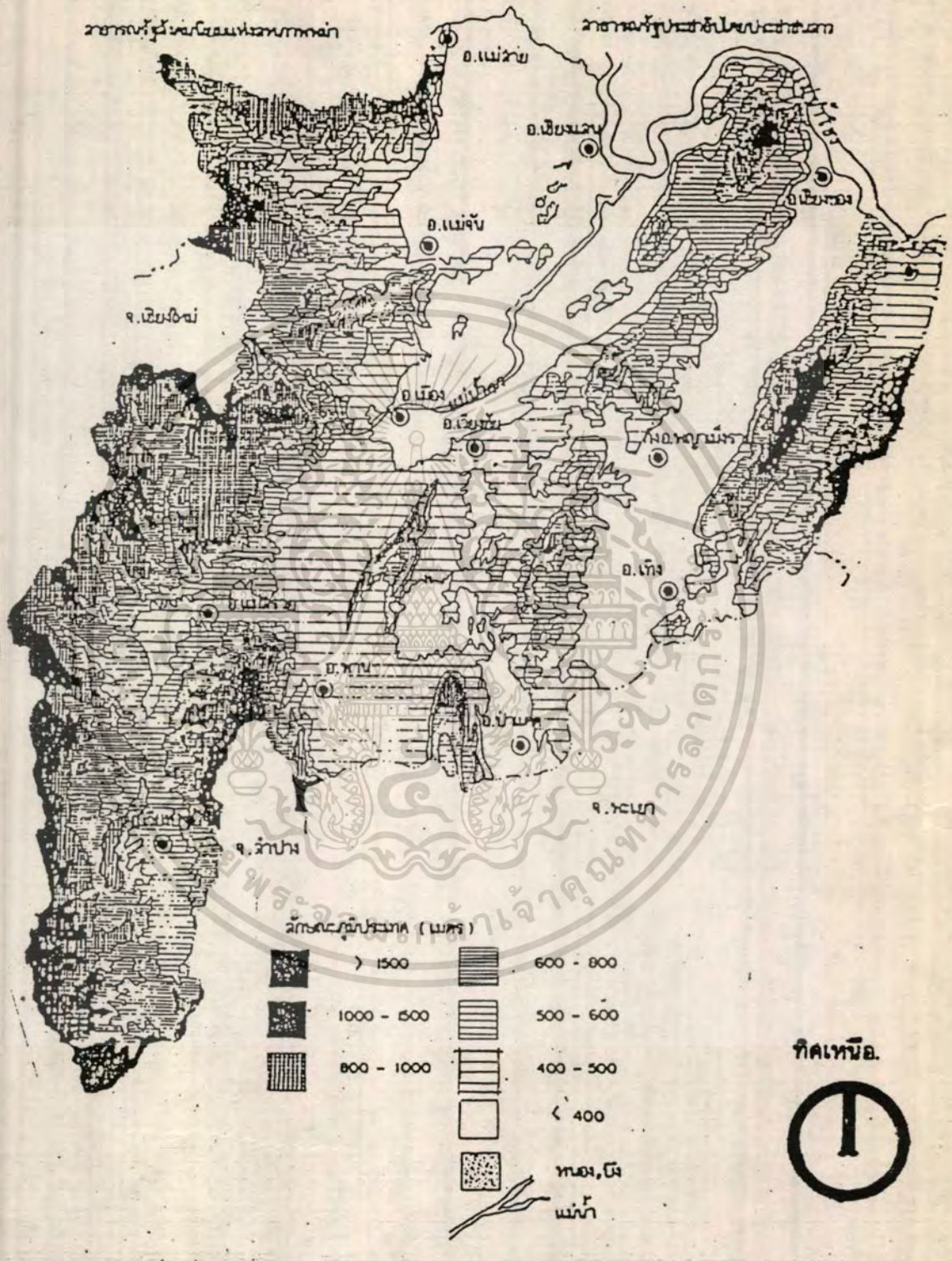

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดเชียงราย		แผ่นภาพที่ : 2.15
แหล่งที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.3 ลักษณะภูมิอากาศ

เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีลักษณะเป็นเมืองในที่ราบที่มีภูเขาล้อมรอบมีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ 400 เมตร ทำให้มีอากาศหนาวโดยเฉพาะในฤดูหนาว แต่ฤดูร้อนจะมีอุณหภูมิสูง และฤดูฝนฝนจะตกชุก โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลเหนือสภาพภูมิอากาศของจังหวัดเชียงราย ดังนี้

1. อุณหภูมิ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์จังหวัดเชียงรายมีที่ตั้งอยู่ใต้เส้นทรอปิกออฟลงมาทางเส้นศูนย์สูตร ทำให้อากาศอยู่ในเกณฑ์ร้อน แต่ถ้าเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศแล้วจะมีช่วงความร้อนน้อยกว่า โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 25 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด 4.5 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม

2. ปริมาณน้ำฝน ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีปริมาณน้ำฝนสูงสุด 387.2 มิลลิเมตรในเดือนกันยายน และปริมาณน้ำฝนต่ำสุด 0 มิลลิเมตร ในเดือนกุมภาพันธ์

3. ความเร็วและทิศทางลม ความเร็วลมโดยเฉลี่ยประมาณ 6 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยมีทิศทางในการพัดดังนี้

พัดมาจากทิศใต้	ในเดือนกุมภาพันธ์ถึงสิงหาคม
พัดมาจากทิศเหนือ	ในเดือนตุลาคม
พัดมาจากทิศตะวันออก	ในเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม
ลมมีความเร็วสูงสุด	ในเดือนเมษายนถึงกรกฎาคม

4. ฤดู ช่วงเวลาแบ่งออกได้ 3 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม รวม 3 เดือน มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28 องศาเซลเซียส

2. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม รวม 5 เดือน มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

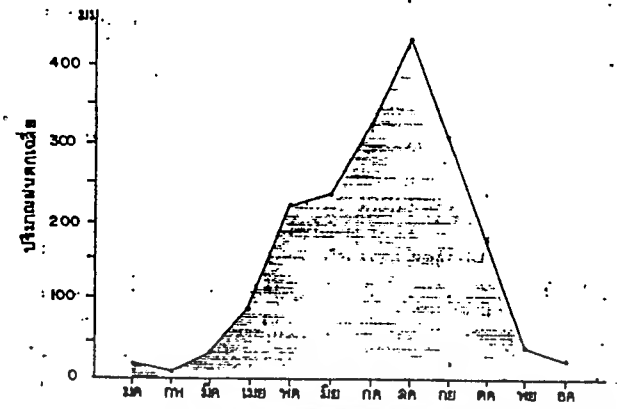

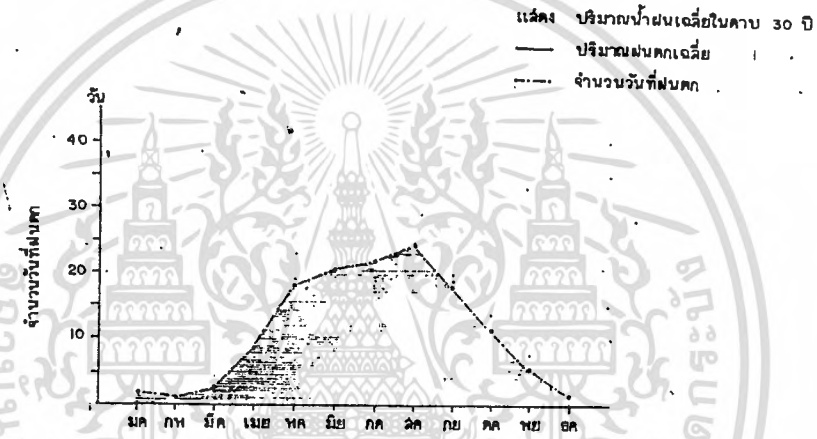

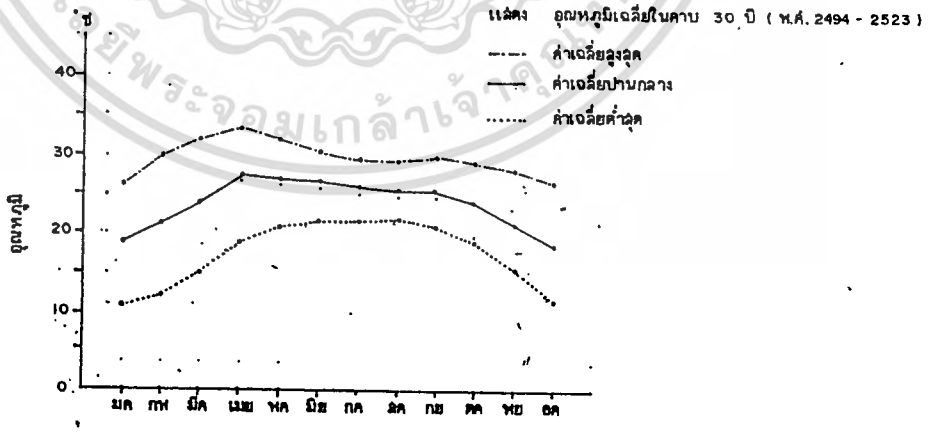

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : อุณหภูมิและปริมาณน้ำฝนจังหวัดเชียงราย		แผ่นภาพที่ : 2.12
แหล่งที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ รวม 4 เดือน มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 20 องศาเซลเซียส และต่ำสุดประมาร 10 องศาเซลเซียส

2.4.3.4 การใช้ที่ดิน[1]

ลักษณะการใช้ที่ดินของจังหวัดเชียงราย พิจารณาโดยอาศัยหลักการแบ่งประเภทการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือเป็นที่ชุมชน, พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่แหล่งน้ำ

1. พื้นที่ชุมชน จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ชุมชน 430.25 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ร้อยละ 3.74 ของจังหวัด ประกอบไปด้วยชุมชนเมือง 43.44 ตารางกิโลเมตร และชุมชนชนบท 386.81 ตารางกิโลเมตร

การใช้ที่ดินจะเป็นย่านพักอาศัย ย่านการค้า สถานที่ราชการและศาสนาสถาน การพัฒนาชุมชนเมืองมี 2 ลักษณะถือการพัฒนาจากเมืองเก่า เช่น เชียงแสน เชียงราย และลักษณะที่สองเป็นการพัฒนาจากศูนย์ชนบทเดิมกลายเป็นเมือง เช่น แม่จัน เป็นต้น

2. พื้นที่เกษตรกรรม มีพื้นที่ 3,343.84 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 29.04 ของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 จะเป็นที่ทำนาข้าวโดยเฉพาะข้าวนาปี นอกจากนั้นจะเป็นการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ ชา กาแฟ สตอเบอรี่ ลิ้นจี่ ลำไย เป็นต้น

3. พื้นที่ป่าไม้ มีพื้นที่ 7,740.91 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 67.22 ของจังหวัด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 7,078.52 ตารางกิโลเมตร ป่าไม้เหล่านี้มีพันธุ์ไม้เบญจพรรณขึ้นอยู่แตกต่าง

---

[1] สำนักงานเลขานุการจังหวัดเชียงราย, บรรยายสรุป, 2531, หน้า 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

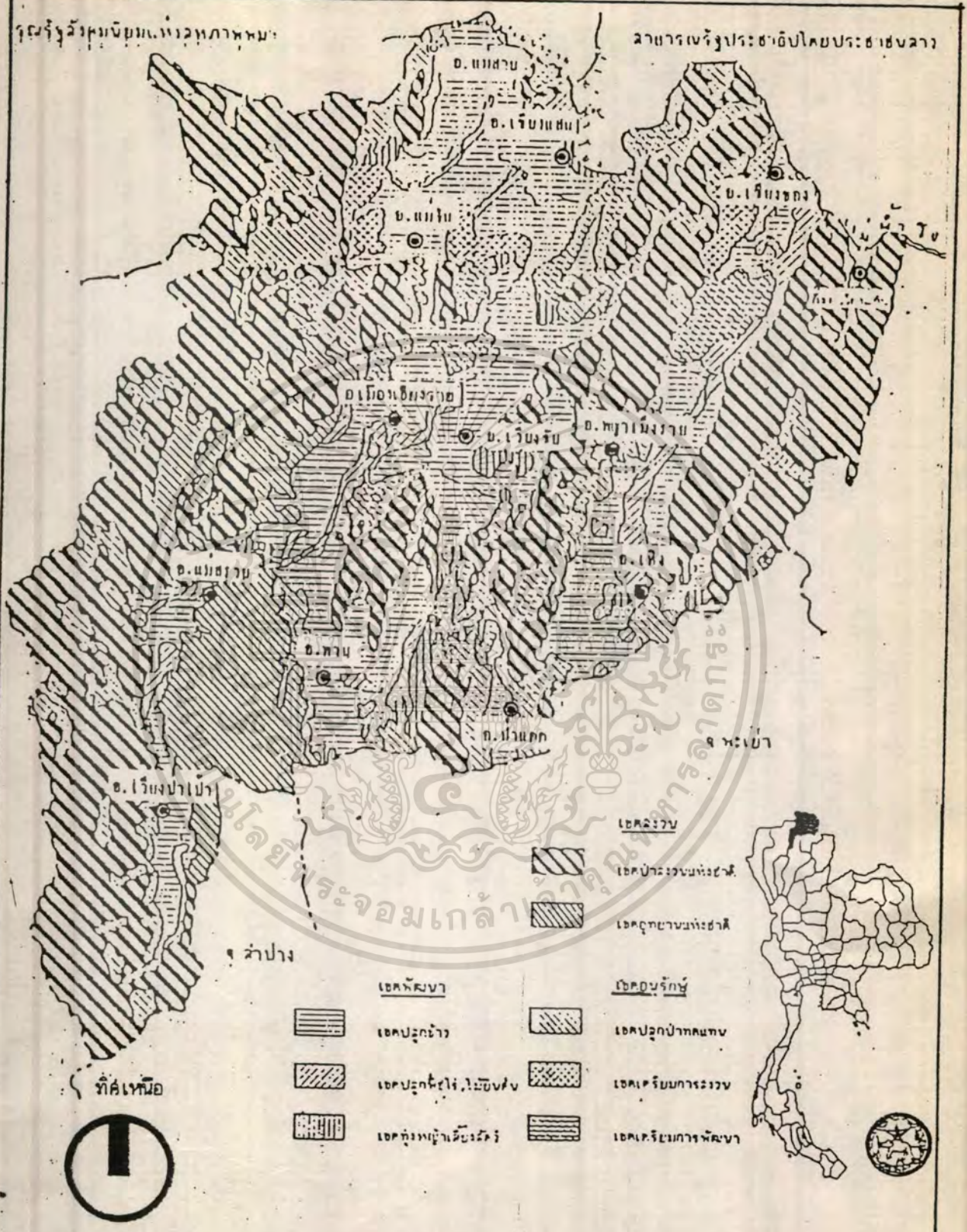

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : เขตการใช้ที่ดิน		แผ่นภาพที่ : 2.16
แหล่งที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันตามระดับความสูงของพื้นที่ ที่พบเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ ป่าเบญจพรรณ ป่าผสม (DECIDUOUS OR MIXED FOREST) ป่าดิบเขา และป่าดิบชื้น โดยที่พื้นที่ป่าในจังหวัดเชียงรายมีอยู่ทางตะวันออกและทางตะวันตกของจังหวัด ซึ่งเป็นแนวภูเขาสูง เช่น ในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า แม่สรวย เทิง แม่จันและเชียงของ

โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2519 จำนวนพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด เชียงรายมีอัตราส่วนลดลงร้อยละ 10 ต่อปี แต่เนื่องจากภาครัฐบาลและกองทัพภาคได้มีมติปิดป่าและปลูกป่าสงวนแห่งชาติหลาย ๆ โครงการ เพื่ออนุรักษ์ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร จึงทำให้ป่าไม้มีสถานการณ์ที่ดีขึ้น

.4) พื้นที่แหล่งน้ำ สภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นหุบเขาที่ราบและภูเขาสลับกันไปอีกทั้งยังเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำลาว แม่น้ำปิง แม่น้ำยม แม่น้ำกก แม่น้ำจัน แม่น้ำจาว แม่น้ำ และประกอบกับจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็นสหภาพพม่าสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้ได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำที่มีต้นกำเนิดในประเทศดังกล่าว ด้วยเช่น แม่น้ำโขง แม่น้ำกก และแม่น้ำรวก

2.4.3.5 ทรัพยากรธรรมชาติ

เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติสูง ไม่ว่าจะเป็นด้านป่าไม้ แร่ธาตุ และแหล่งน้ำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ป่าไม้ จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 67.22 หรือประมาณ 7,740.91 ตารางกิโลเมตร (ดังตารางที่) โดยเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 30 แห่ง มีเนื้อที่ 7,078.52 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 4,428.08 ไร่ นอกจากนี้ยังมีวนอุทยาน 3 แห่ง ได้แก่ วนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ วนอุทยานน้ำตกโป่งพระบาท และวนอุทยานน้ำตกปูแกง

2) แร่ธาตุ[1] แหล่งแร่ส่วนมากกระจายอยู่ทุกในอำเภอชนิดแร่ธาตุที่พบได้แก่ ดีบุก ซิไลท์ ฟลูออไรท์ ไพโรฟิลไลท์ แมงกานีส ดินขาว พลวง และแกรไนท์ โดยเฉพาะแร่ดีบุกสามารถทำเงินสูงสุดให้จังหวัดประมาณ 10 ล้านบาท สำหรับแหล่งที่พบแร่ธาตุชนิดต่าง ๆ พิจารณาได้จากตารางที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) แหล่งน้ำ แหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง

1. แม่น้ำโขง มีต้นน้ำอยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ไหลผ่านประเทศไทยที่อำเภอเชียงแสน เชียงของ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดอื่น ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย แม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติ ซึ่งแบ่งอาณาเขตของประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสหภาพพม่า รวมความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดเชียงราย 94 กิโลเมตร

2. แม่น้ำกก มีต้นน้ำอยู่ในประเทศพม่า ไหลผ่านประเทศไทยที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และไหลเข้าสู่จังหวัดเชียงรายที่อำเภอเมือง เชียงแสน แม่จัน เวียงชัย โดยไหลไปบรรจบกับแม่น้ำโขงที่บ้านชบกก ตำบลบ้านเซว อำเภอเชียงแสน รวมความยาวในช่วงไหลผ่านจังหวัดเชียงราย 145 กิโลเมตร

3. แม่น้ำลาวมีต้นน้ำอยู่ในอำเภอเวียงป่าเป้า ไหลผ่านอำเภอแม่สรวย โดยไปบรรจบกับแม่น้ำกกที่อำเภอเวียงชัย รวมความยาว 177.75 กิโลเมตร

4. แม่น้ำปิง มีต้นกำเนิดจากกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา ไหลเข้าอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แล้วไหลไปบรรจบแม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ รวมความยาวในช่วงไหลผ่านจังหวัดเชียงราย 240 กิโลเมตร

5. แม่น้ำดำ มีต้นกำเนิดจากภูเขาในอำเภอแม่จัน ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่อำเภอเชียงแสน รวมความยาว 86 กิโลเมตร

6. แม่น้ำสาย มีต้นกำเนิดจากทิวเขาในประเทศพม่า ไหลผ่านอำเภอแม่สาย โดยไปบรรจบกับแม่น้ำที่อำเภอเชียงแสน มีความยาวในช่วงจังหวัดเชียงรายประมาณ 15 กิโลเมตร

7. แม่น้ำจัน มีต้นกำเนิดจากภูเขาในอำเภอแม่จัน ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำดำ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่อำเภอเชียงแสน รวมความยาว 59 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. แม่น้ำรวก มีต้นกำเนิดจากทิวเขาในประเทศพม่า ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงแสน มีความยาวในช่วงจังหวัดเชียงราย 27 กิโลเมตร

2.4.3.6 การคมนาคม

การเดินทางไปยังจังหวัดเชียงรายมีความสะดวกสบาย สามารถเลือกใช้เส้นทางคมนาคมได้ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ

1. ทางบก เลือกใช้ได้ทั้ง 2 ประเภทคือ ทางรถยนต์มีทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด อยู่ในสภาพดีใช้ได้ตลอดเวลา โดยผ่านจังหวัด ลำปาง เชียงใหม่ และพะเยา อีกทั้งรถโดยสารประจำทางมีทั้งประเภทธรรมดาและปรับอากาศ เชื่อมต่อจังหวัดเชียงรายกับจังหวัดใกล้เคียงหรือกรุงเทพมหานครหรือแม้กระทั่งจังหวัดในภูมิภาคอื่น ๆ เป็นจังหวัดขอนแก่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เนื่องจากจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทย แต่ระบบทางรถไฟสายเหนือมีสถานีสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นการเดินทางโดยรถไฟจะต้องลงต่อรถโดยสารประจำทางที่จังหวัด ลำปางหรือเชียงใหม่ เพื่อเข้าไปยังจังหวัดเชียงราย

2. ทางน้ำ จากตำบลท่าตอน จังหวัดเชียงใหม่ สามารถเดินทางโดยทางเรือ แพ สู่จังหวัดเชียงรายโดยใช้แม่น้ำกก นอกจากนี้ยังมีเรือโดยสารอีกไปกลับวันละ 2 เที่ยว โดยมีปลายทางอยู่ที่ท่าเรือแม่น้ำกกใกล้ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดเชียงราย ซึ่งเวลาที่ใช้ในการเดินทางประมาณเที่ยวละ 2 ชั่วโมงครึ่ง

3. ทางอากาศ มีเครื่องบินโดยสารของบริษัทการบินไทย จำกัดบริการ แบ่งออกได้ 2 เส้นทาง คือ จากกรุงเทพ-เชียงราย สัปดาห์ละ 4 เที่ยว ความจุผู้โดยสารเที่ยวละ 108 คน เส้นทางที่สองได้แก่ เชียงใหม่-เชียงราย ขึ้นลงวันละ 3 เที่ยว ความจุผู้โดยสารเที่ยวละ 30 คน ในปัจจุบันสนามบินเชียงรายมีขนาดเล็กไม่สามารถรองรับเครื่องบินโดยสารขนาดใหญ่ได้ ทำให้เกิดการขาดแคลนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้โดยสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

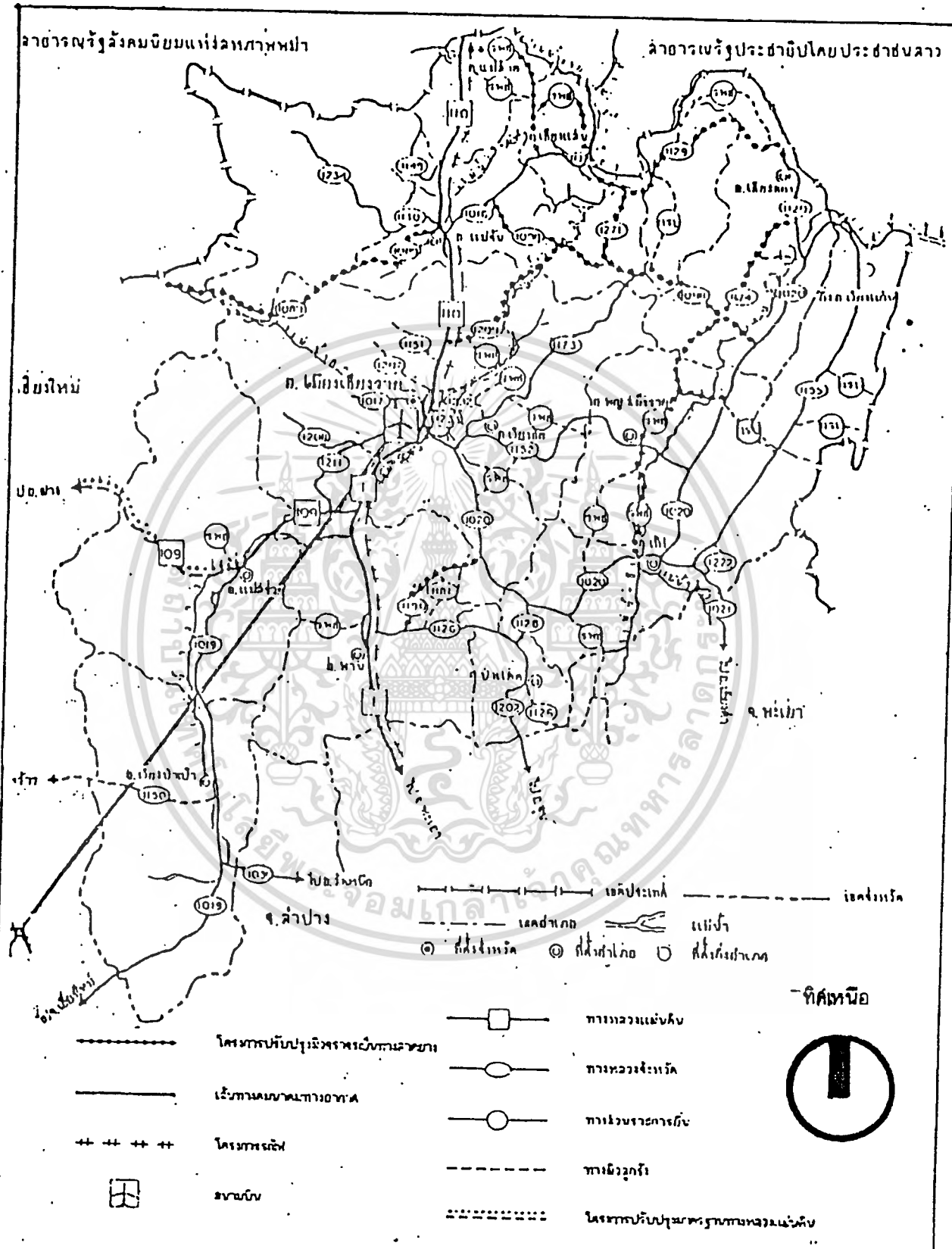

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : เส้นทางการคมนาคมขนส่ง	แผ่นภาพที่ : 2.17
แหล่งที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.7 ทรัพยากร การท่องเที่ยว

เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงมากในด้านการท่องเที่ยว ทั้งในแง่ของสภาพที่ตั้ง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนผลิตผลทางการเกษตร เป็นต้น

1) ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายแบ่งออกได้ตามข้อกำหนดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เป็น 3 ประเภทคือ ประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์-โบราณคดี-ศาสนา และประเภทวัฒนธรรม

1. แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นและวิวัฒนาการของธรรมชาติ มีจำนวน 93 แห่ง โดยประกอบไปด้วย ถ้ำ 15 แห่ง น้ำตก 29 แห่ง น้ำพุร้อน 5 แห่ง แหล่งน้ำ 32 แห่ง และส่วนป่า 12 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มนี้ ได้แก่ แม่น้ำกก สามเหลี่ยมทองคำ น้ำตกบูแกง เป็นต้น

2. แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงสถาปัตยกรรม มีอยู่ทั้งหมดจำนวน 64 แห่ง ประกอบไปด้วย วัด 52 แห่ง เมืองโบราณ 7 แห่ง และอนุสาวรีย์-พิพิธภัณฑ์ 5 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มนี้ได้แก่ วัดศรีอุโมงค์คำ วัดพระแก้ว พระธาตุดอยตุง เวียงกาหลง คุ้มพญาเม็งราย และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน

3. แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงถึงกิจกรรมของคนในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ การทำมาหากิน รวมเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม โดยแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มชาวไทยภูเขาและกลุ่มหัตถกรรม กิจกรรมพื้นบ้าน มีอยู่จำนวน 54 แห่ง ประกอบไปด้วย ชาวเขาและชาวพื้นเมือง 39 แห่ง วัฒนธรรมพื้นบ้าน 13 แห่ง และวัฒนธรรมต่างประเทศ 2 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ หมู่บ้านเทอดไทย ดอยผาหมี ดอยแม่สลอง หมู่บ้านชาวเขา และท่าขี้เหล็กที่เป็นชายแดนของประเทศไทยที่ติดต่อกับสหภาพพม่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) สถานที่ท่องเที่ยว

1. อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช ตั้งอยู่บริเวณห้าแยกก่อนเข้าตัวเมืองจังหวัดเชียงราย พ่อขุนเม็งรายมหาราชเป็นโอรสพระเจ้าลาวเม็ง แห่งราชวงศ์ลิวะ กษัตริย์ผู้ครองนครหิรัญนครชัยบุรีศรีเมืองเชียงแสน กับพระนางเทพคำขยาย (พระนางฮั่วมิ่งจอมเมือง) เป็นผู้สร้างเมืองเชียงรายขึ้นและเสด็จสวรรคตใน พ.ศ.1860 เป็นสถานที่ๆ นักท่องเที่ยวนิยมมาคารวะและชมอนุสาวรีย์ก่อน

2. วัดพระสิงห์ เป็นวัดที่สำคัญตั้งอยู่ใกล้ศาลากลางจังหวัด แต่เดิมเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ องค์ที่ประดิษฐสถานอยู่ที่วิหารลายคำ วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน นอกจากนี้แล้วยังมีรอยพระพุทธบาทจำลองบนแผ่นศิลา กว้าง 5 นิ้ว ยาว 2 ฟุต สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพระเจ้าเม็งรายมหาราช

3. วัดพระแก้ว เป็นวัดที่สำคัญเนื่องจากเป็นวัดที่ค้นพบพระแก้วมรกตหรือพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ที่ประดิษฐานอยู่ ณ วัดพระแก้ว กรุงเทพฯ ในปัจจุบันตามประวัติเล่าว่าเมื่อปี พ.ศ. 1879 ในสมัยพระเจ้าสามฝั่งแกนเป็นเจ้าครองเมืองเชียงใหม่ ฟ้าได้ผ่าเจดีย์ร้างองค์หนึ่งและได้ค้นพบพระพุทธรูปลงรักปิดทองอยู่ภายในเจดีย์ ต่อมารักกะเทาะออก จึงได้พบว่าเป็นพระพุทธรูปสีเขียวที่สร้างด้วยหยก ปัจจุบันเจดีย์ที่พบพระแก้วมรกตได้รับการบูรณะใหม่

4. กู่พระเจ้าเม็งราย ตั้งอยู่หน้าวัดงำเมือง ในเขตเมืองเชียงราย เป็นอนุสาวรีย์สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะเป็นที่บรรจุอัฐิของพ่อขุนเม็งรายมหาราช ตามประวัติกล่าวว่าพระเจ้าชัยสงคราม พระราชโอรสของพระเจ้าเม็งราย เมื่อได้มอบราชสมบัติให้เจ้าแสนกู่ราชโอรสขึ้นครองนครเชียงใหม่แล้ว พระองค์ก็นำอัฐิของพระราชบิดามาประทับอยู่ที่เมืองเชียงราย และได้โปรดเกล้าฯให้สร้างกู่บรรจุพระอัฐิของพระราชบิดาไว้ ณ ที่ดังกล่าว

5. พระธาตุดอยจอมทอง ตั้งอยู่บนยอดดอยจอมทองริมแม่น้ำกก ตามตำนานเล่าว่าเป็นพระธาตุเก่าแก่ ที่มีก่อนพ่อขุนเม็งรายฯจะทรงสร้างเมืองเชียงราย โดยเล่าว่าพระเรือนแก้วผู้ครองนคร

เอกสารนี้เป็นการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไชยนารายณ์ และสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1483 สันนิษฐานว่า เมื่อพ่อขุนเม็งรายทรงพบชัยภูมิที่สร้างเมืองเชียงรายจากดอยคอมทองนั้น คงมีการบูรณะองค์พระธาตุใหม่พร้อม ๆ กับการสร้างเมืองเชียงราย นับว่าพระธาตุดอยจอมทองเป็นปูชนียสถานที่สำคัญมาก

6. พระธาตุดอยจ้องสลับแสง ตั้งอยู่บนดอยจอมบ้านห้วยสาน ตำบลแม่กรณ์ เหตุอันเกิดจากดวงแก้วหรือพระธาตุที่มักจะปรากฏในกลางคืนเป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนาใกล้วันเกิน พระธาตุจะปรากฏตัวลอยสูงในลักษณะทรงกลด คือมีวงคล้ายร่มขนาดใหญ่ ชาวบ้านผู้พบเห็นลงความเห็นว่าพระธาตุที่ปรากฏนั้นกางจ้อง (กางร่ม)และจะมีสีสรรหลากหลายสลับกันไปมา จากความศักดิ์ดังกล่าว ชาวบ้านห้วยสานจึงร่วมกับทางราชการสร้างปูชนียวัตถุขึ้นที่ดอยจ้องสลับแสง เพื่อบรรจุพระบรมธาตุ

7. น้ำตกแม่กรณ์ เป็นน้ำตกที่สูงและสวยที่สุดในจังหวัดเชียงราย อยู่บนเทือกเขาดอยช้าง ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมือง เดิมชาวบ้านเรียกว่า น้ำตกตาดหมอก ชั้นล่างสุดมีความสูงถึง 70 เมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงรายประมาณ 50 กิโลเมตร

8. น้ำตกทรายขาวและบ่อน้ำร้อน ตั้งอยู่ในอำเภอพาน มีน้ำตกไหลตลอดปี น้ำตกทรายขาวเป็นน้ำตกแห่งเดียวที่อยู่บนถนนพหลโยธิน และใกล้ที่สุด ห่างออกไปจากน้ำตกทรายขาวประมาณ 450 เมตร จะมีบ่อน้ำอุ่นและบ่อน้ำร้อน โดยเฉพาะบ่อน้ำร้อนมีน้ำร้อนมากและเดือดอยู่ตลอดเวลา มีชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมไปอาบน้ำบริเวณบ่อน้ำร้อนเสมอ ๆ เพราะถือว่าจะทำให้ผิวดีและรักษาโรคผิวหนังได้

9. น้ำตกปูแกง (อุทยานแห่งชาติดอยหลวง) เป็นน้ำตกที่ใหญ่มากแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงราย มีน้ำไหลจากภูเขาสูงสลับซับซ้อน เป็นชั้นที่สวยงามมากมีถึง 17 ชั้นอยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 58 กิโลเมตร บนเส้นทางเชียงราย-พะเยา

10. พระธาตุจอมแว่ ตั้งอยู่บนดอยจอมแว่ อำเภอพาน เป็นพระธาตุที่มีประชาชนนับถือกันว่าเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ ถึงเดือน 8 เหนือหรือเดือน 6 ใต้ ขึ้น 15 ค่ำ จะมีงานนมัสการองค์พระธาตุทุกปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. หนองถ้ำหนองผา อยู่ในเขตอำเภอพาน มีลักษณะเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ เนื้อที่ประมาณ 30 ไร่เศษ มีเขาหินกั้นกลางสูงประมาณ 250 ฟุต มีถ้ำทะลุระหว่างหนองถ้ำถึงหนองผา เป็นธรรมชาติที่สวยงามมาก

12. เวียงกาหลง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเวียงป่าเป่าประมาณ 16 กิโลเมตร ในบริเวณเวียงกาหลงมีซากเตาทำเครื่องถ้วยชามอยู่หลายแห่ง เรียกว่ากันอ่า เตากาหลง ลักษณะของเตาก่อด้วยอิฐในพื้นที่ราบเป็นรูปประทุนเหมือนกระดองเต่าขนาดเล็ก (2.00x3.00 เมตร) และขนาดใหญ่ (4.00x5.00-7.00เมตร) มีทางเข้าด้านหน้าทางเดียว ในปัจจุบันได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้พร้อมต่อการท่องเที่ยว

13. ดอยแสนใจ เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีก้อที่ใหญ่แห่งหนึ่งอยู่ในอำเภอแม่จัน นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านชาวเขาเผ่าเย้าและเง้ยว ซึ่งสามารถขับรถเข้าไปชมได้โดยสะดวก แต่รถควรจะเป็นรถจี๊บเพราะทางค่อนข้างสูงชัน

14. ดอยสันติคีรีหรือดอยแม่สลอง เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านสันติคีรีเป็นชุมชนของผู้อพยพจากกองพล 93 ที่ถูกทางการพม่าปราบปรามอย่างรุนแรงจนหนีเข้าเขตไทย 2 กองทัพ คือกองพันที่ 3 เข้ามาอยู่ที่ถ้ำจ๊อบ อ.ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และกองพันที่ 5 อยู่ที่บ้านแม่สลองนอก ตั้งแต่ปี 2504 โดยฝ่ายรัฐบาลไทยควบคุมให้อยู่ในฐานะผู้อพยพ ชาวสันติคีรีมาอาชีพทำไร่ชา ซึ่งได้พันธุ์มาจากไต้หวัน นอกจากนี้มีกาแฟ ข้าวโพด เป็นต้น ภาษาที่พูดใช้แต่ภาษาจีน บนดอยมีโรงเรียนสอนภาษาจีนกลาง 1 แห่ง สอนภาษาไทย 2 แห่ง มีโรงแรม 2 แห่ง ได้แก่ โรงแรมซินแซ และแม่สลองรีสอร์ท

15. พระธาตุดอยตุง อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 77 กิโลเมตร พระธาตุดอยตุงเป็นที่บรรจุพระรากขวัญเบื้องซ้าย (กระดูกไหปลาร้า) ของพระพุทธเจ้าซึ่งนำมาจากมัธยมประเทศนับเป็นครั้งแรกที่พระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ ได้มาประดิษฐานที่ล้านนาไทย เมื่อก่อสร้างพระสถูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุนี้ได้ทำธงตะขาบ (ภาษาพื้นเมือง เรียกว่า ตุง) ใหญ่ยาวถึงพันวา ปักไว้บนยอดถ้ำหากปลายธงปลิวไปไกลถึงเมืองไหน ก็กำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเป็นฐานพระสถูปเพียงด้วยเหตุนี้ เมื่อถือเทศกาลมนัสการพระธาตุดอยดุงนี้ จะมีพระพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศใกล้เคียง เช่น ชาวเจียงตุงในรัฐฉาน ชาวหลวงพระบาง เวียงจันทร์ เดินทางเข้ามามนัสการอย่างเนืองแน่นทุกปี

16. ท่าขี้เหล็ก เป็นชื่ออำเภอหนึ่งของสหภาพพม่า ติดต่อกับอำเภอแม่สายโดยมีลำน้ำแม่สายเป็นเส้นกั้นพรมแดน ผู้ที่ไปเที่ยวจังหวัดเชียงรายนิยมข้ามไปซื้อสินค้าพื้นเมืองของพม่าไปฝากญาติมิตร การข้ามไปท่าขี้เหล็กไม่มีวิธีการอะไรมากนัก นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเข้าเขตพม่าได้ตั้งแต่เวลา 06.00-18.00 น. โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดราชการต้องเสียธรรมเนียมคนละ 5 บาท แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่สามารถข้ามไปเขตพม่าได้ กล้องถ่ายรูป อาวุธ ห้ามนำติดตัวเข้าไปในเขตพม่าโดยเด็ดขาด

17. พระธาตุดอยเวา ตั้งอยู่บนดอยริมฝั่งแม่น้ำสาย ตามประวัติกล่าวว่าพระธาตุเวาหรือเว้าผู้ครองนครนาคพันธ์โยนกเป็นผู้สร้างเพื่อบรรจุพระเกษาธาตุองค์หนึ่ง เมื่อ พ.ศ.304 นับเป็นพระบรมธาตุที่เก่าแก่องค์หนึ่งรองจากพระธาตุดอยดุง

18. ถ้ำปุ่มถ้ำปลา อยู่ในอำเภอแม่สาย ถ้ำปลามีพระพุทธรูปที่ประชาชนเคารพมาก และภายในถ้ำมีปลาขนาดใหญ่ว่ายออกมาให้เห็นเสมอ ๆ แต่ในปัจจุบันไม่ปรากฏออกมาให้เห็นอีกแล้ว ส่วนถ้ำปุ่มนั้นอยู่บนดอยและต้องปีนขึ้นไปภายในถ้ำมีผู้นำทาง เนื่องจากภายในถ้ำมืดมาก

19. ถ้ำเสาหินพญานาค อยู่ในอำเภอแม่สาย ใกล้ถ้ำปุ่มถ้ำปลา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ภายในถ้ำมีหินจอกในน้อยดูสวยงาม ปัจจุบันได้ทำการบูรณะ โดยสร้างบันไดคอนกรีตจากถ้ำปุ่มถ้ำปลาไปบริเวณถ้ำเสาหินพญานาค ราวประมาณ 150เมตร

20. ถ้ำพาจม ตั้งอยู่ในอำเภอแม่สาย บริเวณดอยเวา เคยเป็นสถานที่ของพระภิกษุสงฆ์นั่งบำเพ็ญเพียรภาวนา เช่น พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ปัจจุบันมีรูปปั้นของพระอาจารย์มั่น ประดิษฐานไว้บนดอยด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21. ขุนน้ำนางนอน อยู่ห่างจากอำเภอแม่สาย ประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นสถานที่ได้ปรับปรุงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในปี 2520 เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีต้นไม้หนาแน่น มีน้ำไหลออกจากถ้ำทุกฤดูกาล จึงได้จัดสร้างฝายเก็บน้ำมีเนื้อที่ประมาณ 3,000 ตารางเมตร

22. วัดป่าสัก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเชียงแสน ประมาณ 1 กิโลเมตร พระเจ้าแสนภูโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ.1920 เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุโคปปะ ซึ่งพระพุทธโฆษาจารย์นำมาถวายและโปรดให้ปลูกต้นสักล้อมไว้ 100 ต้น ทรงตั้งให้พระพุทธโฆษาจารย์เป็นสังฆราชสถิตย์ จนพระอารามนี้ในวัดมีพระเจดีย์รูปเหลี่ยมฐานกว้าง 8 เมตร สูง 12.5 เมตร เป็นเจดีย์สมัยเชียงแสน

23. วัดพระธาตุจอมกิตติ ตั้งอยู่บนเนินนอกกำแพงเมืองในอำเภอเชียงแสน ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าพังคราชโปรดเกล้าฯสร้างเมื่อ พ.ศ.1483 สมัยเดียวกับที่สร้างพระธาตุจอมทองทรงเชียงราย เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ก่อเหลี่ยมไม้สิบสองสมัยเชียงแสน ต่อมาพระเจ้าสุวรรณคำสวนได้เสริมปฏิสังขรณ์ใหม่

24. วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมืองเชียงแสน โดยเจ้าทองงั่วพระราชโอรสพระเจ้าติโลกราช เป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ.2027 ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (1,200 กิโลกรัม) ขนานนามว่าพระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธานหน้าตักกว้าง 2 เมตร สูง 3 เมตรเศษ เป็นพระพุทธรูปทองเหลือง พระพักต์งดงามมากแต่ลักษณะเป็นพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย หน้าตักกว้าง 1 ศอก 15 นิ้ว สูง 2 ศอก 10 นิ้ว

25. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน ตั้งอยู่ทางขวามือของกำแพงเมือง เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็ก เก็บรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากอำเภอเชียงแสนเป็นส่วนใหญ่ เช่น พระพุทธรูปสิงห์ 1 สิงห์ 2 และสิงห์ 3 เป็นต้น

26. วัดเจดีย์หลวง อยู่ทางด้านซ้ายของพิพิธภัณฑ์แห่งชาติเชียงแสน วัดนี้มีวิหารเก่าประดิษฐานพระพุทธรูปหลายองค์ แต่ตัววิหารเก่ามากพังเกือบหมด นอกจากนี้ยังมีเจดีย์ขนาดใหญ่เรียกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจดีย์หลวง เป็นเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอ ขนาดสูง 88 เมตร ฐานกว้าง 24 เมตร พระเจ้าแสนภูโปรดให้สร้างขึ้นในปี พ.ศ.1933

27. ดอยเชียงเมี่ยงและสบรวกดินแดนแห่งสามเหลี่ยมทองคำดอยเชียงเมี่ยงตั้งอยู่บ้านสบรวก ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศเหนือมีถนนเรียบแม่น้ำโขง ระยะทาง 9 กิโลเมตร บนยอดมีเจดีย์เก่าแก่ตั้งอยู่มีทางเดินขึ้นไปถึงยอดประมาณ 800 เมตร ชาวบ้านเคารพนับถือเป็นของโบราณ

จากดอยเชียงเมี่ยงไปทางทิศเหนือประมาณ 500 เมตร จะถึงสบรวกดินแดนสามเหลี่ยมทองคำ เป็นบริเวณแม่น้ำโขงกั้นดินแดนระหว่างประเทศไทยกับสหภาพพม่า จุดนี้จะสามารถมองเห็นฝั่งพม่าและลาวได้อย่างชัดเจน สามเหลี่ยมทองคำเป็นที่กล่าวถึงในหมู่นักท่องเที่ยว เพราะเคยเป็นไร่ฝิ่นใหญ่โตมาก แต่ปัจจุบันไม่มีไร่ฝิ่นนี้อีกแล้ว เหลือแต่ทิวทัศน์เงียบสงบของล้างน้ำ และเขตแดนของ 3 ประเทศ ที่สบรวกมีที่พักสำหรับค้างแรมอยู่ขวามือของริมฝั่งแม่น้ำโขง

28. พิพิธภัณฑ์ฝิ่น ตั้งอยู่บ้านสบรวก อำเภอเชียงแสน มีการจัดนิทรรศการถาวร เพื่อให้ทราบถึงเรื่องราวความเป็นมาของฝิ่น และผลิตภัณฑ์ที่แปรสภาพจากฝิ่น รวมทั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับฝิ่น การให้โทษของฝิ่นและยาเสพติด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและผู้ปกครองในบ้านที่จะหาทางป้องกันมิให้ตกเป็นทาสยาเสพติด

29. พระธาตุภูเจ้าหรือภูเข้า สร้างขึ้นบนเขาริมปากน้ำรวก เมื่อ พ.ศ.1302 ในสมัยพระยาลาวเก่าแก่นาเมือง กษัตริย์องค์ที่ 2 แห่งเวียงหิรัญนครหลวง ปัจจุบันองค์พระธาตุสลักหักพังไปเกือบหมด แต่สามารถมองเห็นทิวทัศน์สามเหลี่ยมทองคำ

30. พระธาตุผางา เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมมีเนื้อที่ 143 ไร่ จากหลักฐานที่ปรากฏ เช่น ซากพระธาตุเจ็ดยอด พระธาตุจอมจัน พระธาตุผาเงา 2 ซาก โบราณสถานอื่น ๆ ในบริเวณเดียวกันทำให้กรมศิลปากรเชื่อว่าสถานที่นี้เคยรุ่งเรืองมากมีอายุราว 1,000 กว่าปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

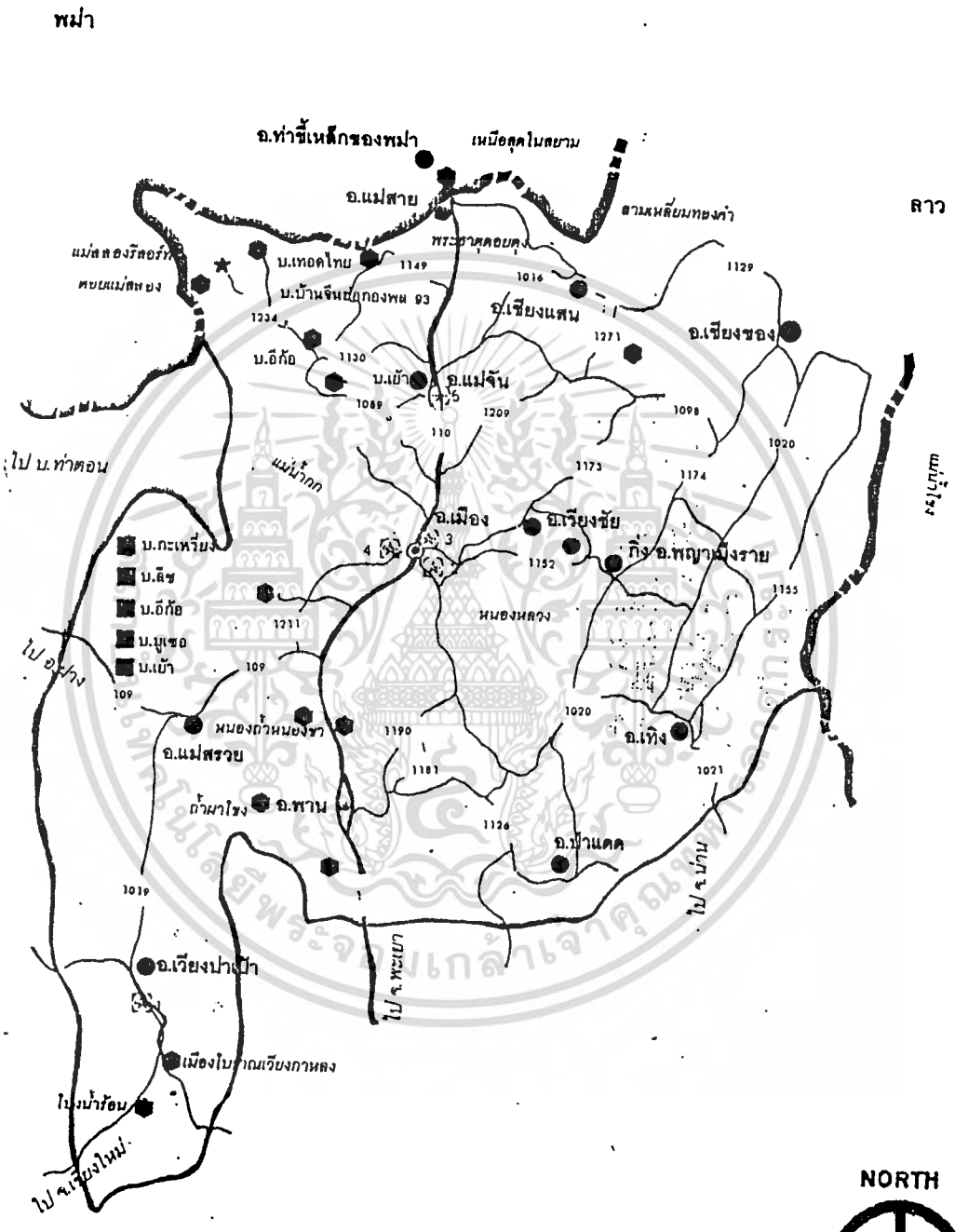

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : ตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงราย	แผ่นภาพที่ : 2.18
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.1 ทำนิยามของโครงการ

คำว่าโรงแรม มาจากคำฝรั่งเศสที่ว่า HOSTEL ซึ่งแต่เดิมเป็นคำที่ให้ความหมายว่า คฤหาสน์ในเมือง บ้านขนาดใหญ่

2.5.1.1 ความหมายของโรงแรม

1. โรงแรม คือสถานที่ประกอบการเชิงการค้า ที่นักธุรกิจตั้งขึ้น เพื่อบริการผู้เดินทางโดยคิดค่าบริการจากที่พักอาศัย อาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยและการเดินทาง

2. โรงแรม คือ อาคารที่มีห้องนอนหลายห้องติดต่อเรียงกัน ในอาคารหนึ่งหลัง หรือหลายหลัง ซึ่งมีการบริการต่าง ๆ เพื่อความสะดวกของผู้ที่มาพัก ซึ่งเรียกว่า"แขก" (GUEST)

ส่วนความหมายของโรงแรมชั้นหนึ่ง หมายถึง โรงแรมที่มีส่วนบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกสบายอย่างครบถ้วน จัดอยู่ในระดับกลุ่มที่ 2(FIRST-CLASS HOTEL)หรือโรงแรมชั้นหนึ่ง 4 ดาว ตามการแบ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยพิจารณาจากอัตราราคาห้องพักและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐาน ซึ่งจะต้องมีสถานที่ตั้งที่เหมาะสมต่อสภาพของโรงแรมและมีความสะดวกต่อการคมนาคม ส่วนมาตรฐานสำหรับโรงแรมชั้นหนึ่ง 4 ดาว ให้ดูในภาคผนวก

2.5.1.2 ความสำคัญของโรงแรม

1. โรงแรมเป็นสถานที่ซึ่งเคลื่อนที่จากแหล่งที่ตั้งไม่ได้

2. ทุกคนมีสิทธิเข้าพักได้ เว้นแต่ผู้เยาว์หรือเด็กที่ไม่มีผู้ดูแลมาพักอยู่ด้วย

3. โรงแรมเป็นวิสาหกิจที่ขายสินค้า และบริการซึ่งได้คำนวณให้มีผลกำไรพอควร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อปฏิบัติสากล การเงินของโรงแรมมีภาวะเป็น "อัตบาล" คือไม่มีผู้ใดสั่งการในเรื่องการเงิน นอกเหนือจากเจ้าของ ผู้จัดการหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. โรงแรมคิดจัดให้บริการแก่เอกชนแต่ละคน, ครอบครัวหรือกลุ่มเอกชน

5. โรงแรมจะต้องจัดให้มีการบริการเอกรูปครบถ้วน สำหรับสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยที่อย่างน้อยก็ต้องมีห้องนอน ห้องน้ำ รวมทั้งส่วนบริการอื่น ๆ ด้วย เช่น อาหาร บริการซักรีด ไบรษณีย์ เครื่องดื่ม ของที่ระลึก นอกจากนี้อาจมีสถานที่สำหรับจัดการประชุมหรืออื่น ๆ อีก

2.5.1.3 ประวัติความเป็นมาของโรงแรม

1. ประวัติความเป็นมาของโรงแรมในต่างประเทศ

สมัยแรกของธุรกิจโรงแรมเริ่มมีขึ้นในประเทศอังกฤษ หรือที่เรียกว่า "INN" มีสภาพเป็นเพียงที่พักค้างคืนและรับประทานอาหารสำหรับผู้ที่เดินทางมาจากแดนไกลได้ใช้เป็นที่พักผ่อนชั่วคราว โดยเริ่มต้นจากการที่ผู้เดินทางจากถิ่นอื่นแวะเข้าไปพักอาศัยค้างคืนกับเจ้าของบ้านซึ่งอาศัยอยู่ริมทางและออกเดินทางในตอนเช้า ในการนี้อาจจะมีการรับประทานอาหารร่วมกับเจ้าของบ้านตามสภาพฐานะความเป็นอยู่ของเจ้าของบ้าน ส่วนสถานที่ซึ่งใช้อาศัยหลับนอนส่วนใหญ่ก็จะใช้โรงนาที่มีอยู่ และไม่ได้มีการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการหลับนอนให้แก่ผู้เดินทางแต่อย่างใด อละเมื่อถึงเวลาที่ผู้เดินทางจะจากไปในตอนเช้า ก็อาจจะมีการให้เงินหรือทรัพย์สินเป็นการตอบแทนแก่เจ้าของบ้านตามสมควร จนกระทั่งเป็นที่รู้จักแพร่หลายในหมู่ของนักเดินทางโดยทั่วไป

ต่อมาจึงได้มีการดัดแปลงบ้านซึ่งตั้งอยู่ริมทางให้มีสภาพเป็นโรงเตี๊ยม (INN) เพื่อใช้เป็นที่ต้อนรับผู้ที่เดินทางผ่านไปมาให้มีที่หลับนอนและรับประทานอาหารเป็นสัดส่วน ผู้ที่เป็นเจ้าของ (INN KEEPER) ก็จะเรียกค่าบริการเอาจากผู้เดินทางต่าง ๆ เป็นการตอบแทนตามสมควร

การเรียกชื่อของที่พักสำหรับการเดินทางดังกล่าวนี้ ในสมัยแรก ๆ มิได้เรียกเพียงคำว่า INN เพียงอย่างเดียว เพราะในช่วงเวลาเดียวกันนั้นเองในประเทศกรีก ก็ได้มีการจัดที่พักสำหรับให้การบริการแก่ผู้เดินทางผ่านไปมา ในลักษณะเดียวกันกับในประเทศอังกฤษ โดยใช้ชื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TAVERN ซึ่งส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับวัด หรือสถานที่สำหรับการประกอบศาสนกิจ ทั้งนี้เนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น โดยทั่วไปในสมัยนั้น ภายหลังจากที่ได้ผ่านการประกอบพิธีทางศาสนาและพิธีสังเวยเทพเจ้าซึ่งได้กระทำกันในวัดแล้ว ก็จะมีการเลี้ยงฉลอง โดยบรรดาชาวบ้านจะเข้าร่วมในการเลี้ยงซึ่งจัดขึ้นในที่ซึ่งเรียกว่า TAVERN เป็นที่รวมคนได้เป็นจำนวนมาก และจะมีสตรีคอยให้การปรนนิบัติพร้อมทั้งการบรรเลงขับกล่อมด้วยดนตรี ซึ่งถือว่าเป็นธรรมเนียมดั้งเดิมของชาวกรีก ในการเลี้ยงฉลองดังกล่าวจะมีการดื่มถวายพรพระเจ้าวีรบุรุษต่าง ๆ ที่ล่วงลับไปแล้ว ตลอดจนเทพเจ้าซีอุสแห่งเทือกเขาโอลิมปิก

ทั้ง INN และ TAVERN ในช่วงระยะเวลาเดียวกันนี้มีลักษณะหน้าที่คล้ายกันหลายแห่งจะแตกต่างก็แต่ในส่วนที่เป็นพิธีการซึ่งเป็นไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และเป็นเช่นนี้ตลอดจนถึงในปี ค.ศ.079 ซึ่งเป็นยุคที่อาณาจักรโรมันมีอำนาจรุ่งเรืองขึ้นสภาพของ INN และ TAVERN จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น คือมีการจัดทำเป็นรูปแบบของการดำเนินธุรกิจอย่างเต็มที่ โดยผู้ที่ดำเนินธุรกิจนี้เรียกว่า COUPONES หรือตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า INN KEEPER เป็นธุรกิจที่มีรายได้ดี โดยเฉพาะในที่ซึ่งมีบริการด้วยสตรี ต่อมาธุรกิจประเภทนี้ได้มีการแพร่หลายทั่วไปในชื่อของ COFFEE SHOP หรือ CAFE และยังมีอีกประเภทหนึ่งที่เรียกว่า SNACK BAR หรือตรงกับคำในภาษากรีกว่า THERMOPOLIUMS ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ริมถนน ซึ่งผู้คนผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก จำหน่ายเครื่องดื่มร้อน ๆ โดยบรรจุอยู่ในภาชนะดินเผา หรือในบางแห่งอาจจัดเป็นห้องอาหาร โดยเฉพาะอยู่ด้านใน

นอกจากนี้ยังมีกิจการอีกประเภทหนึ่ง เรียกว่า POPINA ซึ่งหมายถึง ภัตตาคาร (RESTAURANT) ในปัจจุบันนี้จำหน่ายอาหารปรุงเสร็จใหม่ ๆ บริการแก่แขก ซึ่งต่างกับประเภท SNACK BAR หรือ THEROPOLIUMS ซึ่งจำหน่ายอาหารเบา ๆ หรืออาหารประเภทอาหารว่าง

อีกประเภทหนึ่ง คือ TABERNAS ซึ่งเป็นที่มาของ BAR ในปัจจุบันนี้ คือมีการจำหน่ายสุรา มีสตรีคอยให้บริการและอาจมีการเล่นการพนันในบางแห่งอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อมาเมื่ออาณาจักรโรมันเริ่มเสื่อมลง ประมาณ ปี ค.ศ.500 การท่องเที่ยวของคนได้ลดลง กิจการโรงแรมและสถานบริการต่าง ๆ ก็เริ่มเสื่อมความนิยมลงไปด้วย

ต่อมาจนถึงยุคที่ใช้วัดเป็นที่พักพิงสำหรับผู้เดินทาง เรียกว่า MONASTERIES หรือ RELIGIOUS HOUSE ซึ่งทำเป็นรูปของบ้านพักรับรอง (GUEST HOUSE) ในลักษณะที่เป็นกิจการเพื่อการกุศล โดยมีพระเป็นผู้ดำเนินการ ได้รับการสนับสนุนจาก KNIGHT OF ST.JOHN OF JERUSALEM ตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี ค.ศ.1048 โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้พระธุดงค์ที่เดินทางมายังเมือง JERUSALEM ได้มีที่พักและรักษาตัว และสถานที่นี้ได้รอนเข้าอยู่ในความดูแลของสังฆราชต่อมา

ในปี ค.ศ.1095 สงครามครูเสดได้เริ่มขึ้นและยืดเยื้อไปเป็นเวลา 200 ปี จนในที่สุดถึงยุคที่เรียกว่า "ยุคปฏิวัติสังคม" (SOCIAL REVOLUTION หรือRENAISSANCE) ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการฟื้นฟูทางด้านการค้าขาย เป็นโอกาสให้เกิดชนชั้นต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เรียกว่าชนชั้นกลาง ซึ่งเป็นระยะฟื้นตัวของกิจการโรงแรมอีกครั้งหนึ่งและกลายเป็นอาชีพที่มั่นคงและเป็นที่แพร่หลายจนถึงกับมีการก่อตั้งขึ้นเป็นสมาคมเรียกว่า GUIDE OF INNNKEEPER มีการจัดวางระเบียบข้อบังคับและข้อปฏิบัติสำหรับสมาชิกของสมาคมและสำหรับแขกผู้ที่จะเข้ามาพักโรงแรม

ต่อมาในปี ค.ศ.1282 นักธุรกิจโรงแรมในเมือง FLORENEE ประเทศอิตาลีได้ก่อตั้งสมาคมใหญ่ขึ้น ซึ่งได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม จนมีชื่อเสียงและอิทธิพลในเมืองนั้น และได้ออกกฎสำหรับแขกผู้ที่พักเข้าพักโรงแรมต่าง ๆ ในเมืองนั้น โดยจะต้องผ่านการตรวจและสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ของสมาคมเสียก่อน มิฉะนั้นจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเมือง ซึ่งระเบียบนี้ได้ถือปฏิบัติกันอย่างเป็นทางการ เป็นต้นกำเนิดของพิธีการตรวจคนเข้าเมืองในสมัยนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมในยุโรป แบ่งออกได้เป็น 3 ยุค คือ

1. ยุคที่ 1. ANOIENT ROME ก่อนปี ค.ศ. 1254 ผู้ที่เข้าพักคือ บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นคนเดินหนังสือ หรือผู้ส่งสารทางราชการ ซึ่งมีหน้าที่นำหนังสือราชการไปส่งยังหน่วยงานตามตำบลเมืองบุคคลอื่น ๆ ที่มิใช่บุคคลดังกล่าวแม้จะมีเงินก็ไม่มีโอกาสเข้าพักตามโรงแรม ไม่ว่าจะมีห้องว่างหรือไม่ การเข้าพักของคนเดินหนังสือดังกล่าวไม่มีการบริการอาหาร เครื่องดื่ม เพียงแต่เข้าพักเท่านั้น

2. ยุคที่ 2. MIDDLE หลังปี ค.ศ.1254- ศตวรรษที่ 18 เป็นยุคที่รับบุคคลทั่วไปเข้าพักได้ ไม่จำกัดเฉพาะคนเดินหนังสือเท่านั้น ใครมีเงินจ่ายค่าที่พักก็เข้าพักได้

3. ยุคปัจจุบัน เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1900 ถึงปัจจุบัน คือว่าธุรกิจโรงแรมได้เจริญรุ่งเรืองมาก มีโรงแรมขนาดใหญ่ จำนวนห้องพักมากกว่า 1,000 ห้อง และในเมืองหนึ่ง ๆ ก็มีโรงแรมมากมาย

2. ประวัติความเป็นมาของโรงแรมในประเทศไทย

โรงแรมในประเทศไทยเริ่มดำเนินการมาราว 100 ปี โดยเดิมเรียกว่า"ที่พักริมทาง" เริ่มเป็นการจัดที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทาง ซึ่งสันนิษฐานว่ามีขึ้นในสมัยที่การเล่นพนันหวย ก.ข. ยังไม่ผิดกฎหมาย ผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดจะพากันเดินทางเข้ามาในกรุงเทพฯ เพื่อเล่นพนันที่บ่อน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ที่เชิงสะพานหลักบน (ใกล้สะพานหันในปัจจุบัน) โดยเปิดเล่นวันละ 3 เวลา คือ เช้า บ่าย และค่ำ ผู้ที่บ้านอยู่ไกล ไม่อาจจะกลับบ้านของตนได้ในเวลาค่ำ อีกทั้งการคมนาคมในสมัยนั้นยังไม่สะดวก จึงจำเป็นต้องหาที่พักค้างคืนชั่วคราว ซึ่งมีลักษณะเป็นห้องพักแบบเปิดถึงกันโดยตลอด สร้างเป็นแคร่ยกสูงแค่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่าให้นอนเรียงกันเป็นแถวต่อ ๆ กันไป โดยไม่มีการแยกเป็นสัดส่วน ต่อมามีผู้นิยมพักมากขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงโดยกั้นฝาจัดเป็นสัดส่วนแต่ละห้อง และพัฒนาต่อมาจนกลายเป็นตึกแถวชั้นเดียวและสองชั้น การเรียนกเก็บค่าที่พักก็สูงขึ้นเป็นลำดับ

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว สถานที่พักผ่อนของชาวต่างชาติที่เปิดดำเนินกิจการในขณะนั้นบางแห่งใช้เรียกว่า "BOARDING HOUSE" บางแห่งเรียกว่า "HOTEL" ซึ่งส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ที่ตำบลคอกควาย บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ใกล้สถานกงศุลฝรั่งเศส

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์เคยเสด็จไปทรงศึกษาที่ประเทศอังกฤษ เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว ได้เสด็จกลับโดยผ่านทางประเทศสหรัฐอเมริกา ในปีพ.ศ.2445 ได้พบเห็นกิจการโรมแรมหลายแห่ง จึงได้มีพระราชดำริให้มีการดำเนินกิจการโรงแรมที่ทันสมัยขึ้นในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นสถานที่ต้อนรับแขกเมืองและจัดงานสังคมต่าง ๆ จึงได้ทรงมอบหมายให้พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระกำแพงเพชรัครโยธิน เป็นผู้วางรากฐานกิจการโรงแรมในไทยและได้ทรงพระราชทานวังพญาไท เพื่อใช้ดัดแปลงเป็นโรงแรมใหม่

ประมาณช่วงเวลา 20-30 ปีมานี้กิจการโรงแรมได้เจริญขึ้น เรียกว่า "โรงแรม" (HOTEL) บรรดาพ่อค้า ข้าราชการที่มีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศ ได้พบเห็นความเจริญก้าวหน้าของโรงแรมในประเทศนั้น ๆ จึงมีความคิดที่จะเปิดโรงแรมที่มีมาตรฐานสากลขึ้น ที่พักคนเดินทางชั่วคราวจึงให้ได้ความสำคัญ เกิดกลายเป็นอาคารโรงแรมถาวร ซึ่งแข่งขันกันในความใหญ่โตหรูหรา อำนวยความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นทุกขณะ โรงแรมที่มีการจัดระบบงานแบบเดียวกันกับต่างประเทศในสมัยนั้น ได้แก่ โรงแรมโอเรียนเต็ล โรงแรมรัตนโกสินทร์ โรงแรมทรอคาเดโร โรงแรมสยาม โรงแรมรอยัล และโรงแรมพญาไท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 ประเภทของโรงแรม

การแบ่งประเภทของโรงแรม สามารถแบ่งได้หลายวิธีตามหลักวิชาการดังนี้

1. การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง
2. การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม
3. การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการ
4. การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม
5. การแบ่งประเภทตามระยะเวลาการเข้าพัก
6. การแบ่งประเภทตามลักษณะของการเข้าพัก

2.5.2.1 การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง

สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. โรงแรมในเมือง (CITY HOTEL) โรงแรมในเมือง คือ โรงแรมตามเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญทางด้านการค้า ธุรกิจ การทูต กีฬา หรือการท่องเที่ยว มีบริการด้านความสะดวก สบายครบถ้วน

2. โรงแรมในเมืองเล็ก (SMALLER HOTEL) โรงแรมในเมืองเล็ก คือโรงแรมที่อยู่ในเมืองที่ห่างไกลจากชุมชนของเมืองใหญ่ หรือชนบทแหล่งท่องเที่ยว

3. โรงแรมตากอากาศ (RESORT HOTEL) โรงแรมตากอากาศ คือโรงแรมที่ตั้งอยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น หาดทราย ริมทะเล บนภูเขา ฯลฯ

2.5.2.2 การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม

สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภทดังนี้

1. โรงแรมชั้นพิเศษ (LUXERY HOTER) มีส่วนที่ให้บริการ และการบริการที่พิเศษต่าง ๆ ครบถ้วน

2. โรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST CLASS HOTER) มีส่วนที่ให้บริการและความสะดวกสบายต่าง ๆ ครบถ้วน มีการจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านบริการเป็นอย่างดี มีระบบการบริหารที่ซับซ้อนมาก

3. โรงแรมชั้นสอง (SECOND CLASS HOTEL) การบริการและส่วนประกอบที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยกว่าโรงแรมชั้นหนึ่ง

4. โรงแรมชั้นสาม (THIRD CLASS HOTEL) การบริการและส่วนอำนวยความสะดวกบางส่วนมีน้อย หรือบางส่วนไม่มี

5. โรงแรมชั้นสี่หรือโรงแรมราคาถูก (CHEAP HOTEL) ให้บริการด้านที่พักค้างคืนหรือห้องนอนเท่านั้น

สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยกองวิชาการได้แบ่งชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมออกเป็น 9 ระดับ เช่นกัน โดยให้เป็นจำนวนดาวสำหรับโรงแรมระดับต่าง ๆ มีเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณา ดังนี้

1. โรงแรมระดับพิเศษ 5 ดาว (DELUXE)
2. โรงแรมชั้นหนึ่ง 4 ดาว (FIRST CLASS)
3. โรงแรมนักท่องเที่ยว 3 ดาว (TOURIST)
4. โรงแรมระดับประหยัด 2 ดาว(ECONOMY)
5. โรงแรมระดับประหยัด 1 ดาว(ECONOMY)

2.5.2.3 การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการ

สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ลักษณะอเมริกัน (AMERICAN PLAN HOTEL) อัตราห้องพักที่รวมค่าอาหารด้วย ซึ่งอาจจะเป็น 2-3 มื้อ ไม่ยกเว้นในกรณีที่แขกไม่รับการบริการอาหาร

2. ลักษณะยุโรป (EUROPE PLAN HOTEL) มีลักษณะตัวเพียงอัตราค่าห้องพักเท่านั้น ส่วนค่าอาหาร ถ้าแขกจะรับก็ต้องเสียเพิ่ม

3. ลักษณะผสม (DUAL PLAN HOTEL) มีลักษณะอาจจะเป็นอย่างใดก็ได้ให้แขกเลือกรับบริการได้ตามความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2.4 การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม

สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 300 ห้องขึ้นไป

2. โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 25-299 ห้อง

3. โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักน้อยกว่า 25 ห้อง

2.5.2.5 การแบ่งประเภทตามระยะเวลาการเข้าพัก

สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. TRANSIENT HOTEL มีระยะเวลาการเข้าพักสั้นเพียงวันเดียว หรือมากกว่านั้น ไม่มีการจองห้องล่วงหน้า

2. RESIDENT HOTEL มีระยะเวลาการเข้าพักนานเป็นเดือนหรือปี อาจเป็นแบบอพาร์ทเมน(APARTMENT) หรือแมนชั่น

3. RESORT HOTEL เป็นแบบพักผ่อน หรือพักฟื้น อาจมีระยะเวลาเข้าพัก 3 วันไปจนถึง 20 วัน ตามลักษณะความต้องการเข้าพักของคนที่มาพักโรงแรม

2.5.2.6 การแบ่งประเภทตามลักษณะการเข้าพัก

สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. BUSINESS เป็นโรงแรมสำหรับนักธุรกิจ ซึ่งอาจจะมีส่วนประชุม หรือจัดงานเลี้ยงเพิ่มเข้าด้วย

2. LEISURE OR TOURIST เป็นโรงแรมสำหรับพักผ่อนและนักท่องเที่ยว อาจจะมีส่วนบริการต่าง ๆ ส่งเสริมในด้านการท่องเที่ยว

3. SPORTS เป็นโรงแรมสำหรับนักกีฬา หรือกีฬา อาจจะมีส่วนเล่นกีฬาประกอบในตัวโรงแรมด้วย หรืออาจจะอยู่ใกล้สนามกีฬา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวและกิจการโรงแรม

2.5.3.1 การเจริญเติบโตของตลาดการท่องเที่ยว

ในอดีตช่วงเวลาที่ผ่านมา ประมาณ ปี พ.ศ. 2502 ตลาดท่องเที่ยวของไทยได้องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เริ่มดำเนินงานจนถึงปี พ.ศ. 2530 ตลาดท่องเที่ยวของประเทศไทยได้พัฒนาเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมากประมาณ 37,321 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2529 และในปี 2531 ทำรายได้จากเงินตราต่างประเทศ 78,859 ล้านบาท ทำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วเพียงทำรายได้เข้าประเทศ 377,262 คน ในปี พ.ศ. 2511 เป็น 2,818,092 คน ในปี พ.ศ. 2529 และในปี 2531 มีถึง 4,230,737 คน ดังสถิติรายได้และจำนวนของนักท่องเที่ยวในตารางที่

จากตารางที่ จะพบว่า นอกจากในปี พ.ศ. 2526 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปีในอัตราที่เปลี่ยนแปลงขึ้นลงตลอดเวลา ซึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการทั้งในและนอกประเทศ เช่น ภาวะเศรษฐกิจของโลก เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมืองภายในประเทศ คุณภาพในด้านต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2525 คือปี พ.ศ. 2528 อัตราการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวค่อยเป็นค่อยไปไม่สูงนัก และลดลงในปี พ.ศ. 2526 เนื่องจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจของโลกชบเชา ทำให้ประชากรโลกต้องเพิ่มความประหยัดมากขึ้น และมีผลสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของโลกที่ดีขึ้น นักท่องเที่ยวที่เข้ามายังประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2529 ซึ่งเพิ่มจากปี พ.ศ. 2528 ถึง 15.58 สืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของโลกที่ดีขึ้น นักท่องเที่ยวมีความคึนตัวและสนใจที่จะไปเที่ยวสถานที่ไกล ๆ มามากขึ้น ประกอบกับ ททท. ได้พยายามรณรงค์ทางการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.15 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ/ระยะเวลาพักนักเฉลี่ย และรายได้จากการท่องเที่ยว ปี พศ. 2525 - 2531

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	เพิ่ม-ลด (%)	ระยะพักเฉลี่ย (วัน)	รายได้ (ล้านบาท)
2525	2,218,429	+10.06	4.79	23,879
2526	2,191,003	- 1.24	4.91	25,050
2527	2,346,709	+ 7.11	5.47	27,317
2528	2,438,270	+ 3.90	5.58	31,768
2529	2,818,092	+15.58	5.93	37,321
2530	3,482,958	+23.59	6.06	50,024
2531	4,230,737	+21.47	7.36	78,859

ตารางที่ 2.16 แสดงรายจ่ายของนักท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน

ลักษณะการใช้จ่าย	บาท	ร้อยละ
ค่าที่พัก	609.06	24.05
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	402.57	15.90
ค่าท่องเที่ยวชมสถานที่	213.02	8.41
ค่าพาหนะในประเทศ	118.50	4.68
ค่าซื้อของ	975.87	38.53
ค่าบันเทิง	168.08	6.64
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	45.44	1.79
รวม	2532.54	100.00

ที่มา : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.17 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวาในปี 2530 - 2531

(หน่วย : ร้อยละ)

องค์ประกอบ		2530	2531
เพศ	ชาย	65.77	65.76
	หญิง	34.23	34.24
อายุ	ต่ำกว่า 15	4.45	4.84
	15-34	40.96	42.25
	35-54	39.09	38.92
	55 ปีขึ้นไป	15.50	13.99
อาชีพ	นักวิชาชีพ	14.35	13.79
	นักบริหารและผู้จัดการดำเนินการ	15.92	12.13
	ผู้ปฏิบัติงานธุรการและนักธุรกิจการค้า	17.20	21.09
	ผู้ใช้แรงงานและปฏิบัติงานบริการ	16.50	8.95
	แม่บ้านหรือช่วยธุรกิจครอบครัว	8.40	7.70
	นักศึกษาและเด็ก	9.38	8.68
	ราชการ	1.30	1.78
	เกษตร	1.20	2.60
	อื่น ๆ	15.75	23.28
วัตถุประสงค์การเดินทางเข้ามา			
	พักผ่อน	87.16	88.31
	ธุรกิจ	6.02	7.52
	ราชการ/ประชุม	1.59	1.94
	อื่น ๆ	5.23	2.23
สถานที่พักในประเทศไทย			
	พักโรงแรม	95.94	93.51
	พักบ้านเพื่อน/ญาติ	0.22	1.06

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	2530	2531
พักที่อื่น ๆ	3.84	5.43
ความถี่ในการเดินทาง		44.83
เดินทางมาครั้งแรก	-	55.17
เดินทางซ้ำ	-	
การจัดการเดินทาง		
เดินทางแบบนำเที่ยวเป็นกลุ่ม	-	33.22
จัดการเดินทางด้วยตนเอง	-	66.78

ที่มา : กองสถิติ และวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.5.3.2 ลักษณะของนักท่องเที่ยวจำแนกตามถิ่นที่อยู่

ในปี 2531 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยมีจำนวน 4,230,717 คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2530 ซึ่งมีจำนวน 3,482,958 คน แล้ว มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.47 โดยที่สามารถจำแนกตามถิ่นฐานที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ และประเทศที่เป็นตลาดสำคัญ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1) อเมริกา นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกาที่เดินทางเข้าประเทศไทยในปี 2531 มีจำนวนทั้งสิ้น 299,762 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2530 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.78 ประเทศที่เป็นตลาดที่สำคัญคือ

สหรัฐอเมริกา จำนวน 237,309 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.64

แคนนาดา จำนวน 50,849 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.85

2) ยุโรป นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปมีจำนวนทั้งสิ้น 905,611 คนเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2530 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.00 ประเทศที่เป็นตลาดที่สำคัญคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เยอรมันตะวันตก	จำนวน	106,040 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	25.06
ฝรั่งเศส	จำนวน	154,724 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	18.72
สหราชอาณาจักร	จำนวน	135,112 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	6.92
อิตาลี	จำนวน	85,507 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	28.33

3) ตะวันออกกลาง นักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางมีจำนวนทั้งสิ้น 144,025 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2530 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.20 ประเทศที่เป็นตลาดที่สำคัญ คือ

ซาอุดิอาระเบีย	จำนวน	68,071 คน	ลดลงร้อยละ	12.48
คูเวต	จำนวน	10,769 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	1.60

4) เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก มีจำนวนทั้งสิ้น 2,583,032 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2530 มีอัตราเพิ่มทั้งสิ้นร้อยละ 21.54 ประเทศที่เห็นตลาดที่สำคัญคือ

มาเลเซีย	จำนวน	843,206 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	13.58
ญี่ปุ่น	จำนวน	452,244 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	29.38
สิงคโปร์	จำนวน	276,222 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	0.39
ฮ่องกง	จำนวน	379,850 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	51.11
ไต้หวัน	จำนวน	232,567 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	14.26
ออสเตรเลีย	จำนวน	144,651 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	17.30
เกาหลี	จำนวน	64,000 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	89.48

5) เอเชียใต้ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียใต้มีจำนวนทั้งสิ้น 273,441 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2530 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.67 ประเทศที่เป็นตลาดที่สำคัญคือ

อินเดีย	จำนวน	121,394 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	6.14
ปากีสถาน	จำนวน	53,530 คน	เพิ่มขึ้นร้อยละ	26.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3.3 กิจการโรงแรม

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เข้ามีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจของประเทศไทย กล่าวคือรายได้จากการท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่น่าพอใจทุกปี ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนต่างก็เร่งส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้เพื่อรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่นับวันจะเพิ่มขึ้น

ธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจหนึ่งที่เติบโตคู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดังนั้นเมื่อภาวะการท่องเที่ยวของประเทศในปีใดปีดีขึ้น ย่อมส่งผลดีโดยตรงมายังธุรกิจโรงแรมด้วยและในปี 2529 นี้ เป็นที่ทราบกันดีว่าภาวะการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้นมากจากปีที่ผ่านมาคือ มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น การฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจโลก ความได้เปรียบในแง่ของความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีมากกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคแถบนี้ การยกเลิกภาษีเดินทางบกการเปิดเที่ยวบินโดยตรง เชื่อมโยงเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ภายในประเทศ

2.5.3.4 จำนวนโรงแรมและจำนวนห้องพัก

ในปี 2529 มีการประกอบกิจการโรงแรม 1,919 โรงแรมเพิ่มขึ้นจากปี 2528 ประมาณ 153 โรงแรมและมีห้องพักทั้งสิ้น 100,209 ห้องจากเดิมที่มีอยู่ 88,285 ห้อง

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคพบว่า จำนวนโรงแรมและจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ภาคยกเว้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีโรงแรมทั้งสิ้น 314 แห่ง ลดลงจากปี 2528 จำนวน 25 แห่ง หรือลดลงร้อยละ 7.4 ส่วนภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีจำนวนโรงแรมเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากเป็นอันดับหนึ่งคือ มีโรงแรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.5 เมื่อเทียบกับปี 2528 อันดับรองลงมาคือ ภาคตะวันตกและภาคใต้ มีโรงแรมเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากันคือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 ส่วนภาคเหลือกรุงเทพมหานคร และภาคกลาง มีโรงแรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 6.3 และ 2.3 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำนวนห้องพักเป็นรายภาคพบว่า ภาคตะวันออกมีห้องพักเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2528 คือเพิ่มขึ้นร้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละ 33.9 อันดับที่สองได้แก่ กรุงเทพมหานคร คือมีห้องพักเพิ่มจากปี 2528 ทั้งสิ้น 4,350 ห้อง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.2 ภาคที่มีจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นในอันดับต่อ ๆ มาได้แก่ ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคกลาง คือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0, 12.1, 8.3 และ 7.0

สาเหตุที่ทำให้มีจำนวนโรงแรมและจำนวนห้องพักโดยส่วนรวมเพิ่มขึ้นก็คือ ภาวะการลงทุนในธุรกิจโรงแรมในปี 2529 มีการขยายตัวมากขึ้น ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาคที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อที่จะรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในปีการท่องเที่ยวไทย 2530 โดยปี 2529 มีผู้ขอรับการส่งเสริมจำนวนทั้งสิ้น 21 ราย จำนวนห้องพักรวม 3,252 ห้อง

2.5.3.5 จำนวนห้องพักโดยเฉลี่ยต่อโรงแรม

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนห้องพักโดยเฉลี่ยต่อโรงแรมของปี 2529 และปี 2528 พบว่า โดยส่วนรวมทั่วประเทศจำนวนห้องพักต่อโรงแรมมีอัตราเพิ่มขึ้น แต่เป็นอัตราเพิ่มที่ไม่สูงนักกล่าวคือ ในปี 2529 โดยเฉลี่ยแล้ว มีจำนวนห้องพักต่อโรงแรมนี้ จะเพิ่มขึ้นในทุกภาค อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว อัตราเพิ่มนี้จะปรากฏในโรงแรมขนาดเล็กที่มีห้องพักต่ำกว่า 60 ห้อง นอกนั้นจะเป็นอัตราที่ลดลง คือ โรงแรมที่มีห้องพัก 60-149 ห้อง มีห้องพักโดยเฉลี่ยต่อโรงแรม 92.8 ห้อง ในปี 2528 และลดลง คือ โรงแรมที่มีห้องพัก 60-149 ห้อง ในปี 2529 ขณะเดียวกันโรงแรมที่มีห้องพัก 150 ห้องขึ้นไปมีห้องพักต่อโรงแรม 265.6 ห้อง ในปี 2528 และในปี 2529 มีห้องพักเฉลี่ยต่อโรงแรมลดลงเป็น 258 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 การศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน

2.6.1 โรงแรมวังคำ

เป็นโรงแรมชั้นหนึ่งตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงราย บนถนนเปรมวิภาค เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2527 ซึ่งเป็นช่วงที่จังหวัดเชียงรายเกิดการตื่นตัวด้านการท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับบุคคลโดยทั่วไปและคณะนักท่องเที่ยว (GROUP TOURE) ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งในการเปิดบริการครั้งแรกยังไม่ครบถ้วนเหมือนปัจจุบัน

ลักษณะของโรงแรมมีลักษณะเป็นศูนย์กลางการค้าที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือส่วนโรงแรม ตั้งอยู่ส่วนกลางของที่ดินและศูนย์การค้าในลักษณะที่เป็น ARCADE ล้อมรอบตัวโรงแรม

การออกแบบงานสถาปัตยกรรมของโรงแรม ได้นำเอาสถาปัตยกรรมท้องถิ่น (ล้านนา) มาประยุกต์ใช้ทั้งในด้านวัสดุและสีสรรของพื้นผิว ซึ่งมีอยู่ในส่วนของรูปทรงภายนอกและบรรยากาศภายใน

2.6.1.1 ลักษณะองค์ประกอบของโรงแรม

1) ผังบริเวณ ที่ตั้งของโรงแรมมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม ตั้งอยู่บริเวณระหว่างวงเวียนหอนาฬิกากับสถานีขนส่งเชียงราย ซึ่งเป็นย่านใจกลางเมือง การสัญจรเข้าออกสามารถติดต่อได้ถึง 4ทาง คือ จากถนนรัตนเขต ถนนพหลโยธิน และถนนเปรมวิภาค ทำให้ปริมาณการจราจรหนาแน่นพอสมควรโดยเฉพาะในช่วงเวลารีบเร่งหรือช่วงที่มีงานเลี้ยงหรือประชุมภายในโรงแรม ผังบริเวณของโรงแรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนโรงแรมและส่วนที่จอดรถที่มีความจุประมาณ 100 คัน

2) พื้นชั้นล่าง ทางเข้า (MAIN ENTRANCE) ถูกออกแบบให้อยู่ทางด้านขวา ของที่จอดรถ โดยมีแนวแกนจากถนนพหลโยธิน เป็นตัวถ่ายทอด ความรู้สึก การออกแบบนำสถาปัตยกรรมล้านนามาประยุกต์ใช้ เช่น การใช้เสาย่อมขนาดใหญ่ มา APPROACH เข้าสู่ตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคาร ที่นำไปสู่ส่วน LOBBY ที่สามารถมองเห็น FRONT DESK ได้อย่างชัดเจน บรรยากาศบริเวณส่วน LOBBY และ LOBBY LOUNGE ถูกต้องแต่งให้มีบรรยากาศของท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านบริเวณ LOBBY นี้เป็นศูนย์กลางที่ไปยัง COFFEE SHOP, FUNCTION ROOM RETAIL SHOP, TOURISIUM CENTER, LIFT LOBBY และที่จอดรถซึ่งอยู่ทางด้านซ้ายและสามารถเข้าทางด้านข้างของอาคารได้อีกในจุดนี้ ส่วนองค์ประกอบทางด้านขวาประกอบไปด้วย MUSIC ROOM และอาบอบนวด ซึ่งสามารถเข้า-ออกได้จากภายนอกของอาคาร สำหรับส่วนบริการทั้งหมดของโรงแรมจะอยู่ด้านถนนเปรมวิภาคไม่ว่าจะเป็น SERVICE ENTRANCE, ห้องเครื่อง, ห้องครัวหลัก, ห้องซักรีด, ส่วนบริการทั่วไป และส่วนสำนักงาน โดยใช้เส้นทางหลังที่จอดรถ

ลักษณะการวางผังของอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส เปิดลานโล่งกลางอาคาร โดยในจุดนี้ออกแบบให้เป็นสระว่ายน้ำทำให้บรรยากาศภายในไม่อึดอัด เพราะมีสระว่ายน้ำและบริเวณเป็นส่วนช่วยบรรเทา

3) ชั้นที่ 2 ประกอบไปด้วยห้องประชุม 2 ห้อง คือ ห้องบุษราคัมและห้องเพทาย โดยมีปริมาณความจุ 100 และ 40 คน ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นส่วนห้องพัก 2 ชนิดคือ ห้องมาตรฐาน 56 ห้อง และห้องชุด (SUITE) 1 ห้อง

4) ชั้นที่ 3 ประกอบด้วยห้องประชุม (ห้องทับทิม) ขนาดความจุ 40 คน และห้องพักมาตรฐาน 55 ห้อง ห้องชุด (SUITE) 1 ห้อง

5) ชั้นที่ 4 ประกอบด้วยห้องพักมาตรฐาน 52 ห้อง และห้องชุดพิเศษ (EXTRA SUITE) 1 ห้อง

6) ชั้นที่ 5 ประกอบด้วยห้องพักมาตรฐาน 52 ห้อง, ห้องชุด (SUITE) 1 ห้อง และห้องชุดพิเศษ (EXTRA SUITE) 1 ห้อง

7) ชั้นที่ 6 ประกอบด้วยห้องจัดเลี้ยง (ห้องมรกต) มีความจุ 300 คน และบางส่วนของอาคารถูกจัดให้เป็นที่ตั้งของ WATER TANK, COOLING TOWER, SOLAR ENERGY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.1.2 ระบบเทคนิคของอาคาร

1) ระบบโครงสร้าง ใช้ระบบเสาและคาน (POST AND LINTEL) หล่อในที่ โดยที่ฐานรากใช้เสาเข็มคอนกรีตอัดแรงตอกในที่

2) ระบบประปาและสุขาภิบาล

1. ระบบน้ำใช้ ใช้ระบบจ่ายน้ำลง (DOWN FEED DISTRIBUTION SYSTEM)โดยมีถังเก็บน้ำ 2 จุด คือใต้ดิน และส่วนบนสุดของอาคาร และสามารถให้บริการน้ำได้อย่างทั่วถึง ลดปัญหาการขาดแคลนน้ำได้

2. ระบบน้ำร้อน มีเครื่องต้มน้ำ (BOILER) 1 ชุด ใช้พลังงานไฟฟ้าและ SOLAR ENERGY ในบางครั้งเพื่อต้องการประหยัดพลังงาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อทำน้ำร้อนสำหรับห้องพักแขก และทำไอน้ำเพื่อใช้ในส่วนของห้องครัวและห้องซักรีด

3. ระบบกำจัดน้ำเสีย ผ่านการบำบัดระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS ก่อนระบายลงท่อน้ำสาธารณะ

4. ระบบป้องกันอัคคีเพลิง ใช้ระบบสปริงเกอร์ ชนิดท่อเปียกและ FIRE HOUSE CABINET ได้ในทุกส่วน

3) ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง อาศัยระบบไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีหม้อแปลงไฟฟ้าอยู่ที่ชั้นล่าง 1 ชุด และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง 1 ชุด ระบบจ่ายไฟฟ้าภายในอาคารทั้งหมดเป็น 3 เฟส 4 สาย 380 โวลท์ 220 โวลท์ 50 HZ

4) ระบบปรับอากาศ เป็นระบบทำน้ำเย็นหมุนเวียนวนกลาง (CENTERAL CHILLED WATER SYSTEM) และมี COOLING TOWER 2 ชุด อยู่บนดาดฟ้าของอาคาร โดยมีระบบการจ่าย 2 ลักษณะ คือ ส่วนห้องพักใช้ชุดเป่าขนาดเล็ก (FAN COIL) แขวนอยู่ในฝ้าเพดาน และพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ที่มีขนาดกว้างใหญ่ใช้ชุดเป่าลมเย็นขนาดใหญ่ (AIR HANDLING UNIT)

5) ระบบขนส่งในอาคาร นอกจากบันไดแล้วมี LIFT โดยสารความจุ 12 คน 2 ชุด และลิฟท์บริการ 1 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปข้อมูลของโรงแรมวังค่า

เปิดดำเนินการ	: 22 พฤศจิกายน 2527
ลักษณะโรงแรม	: เป็นโรงแรม CITY HOTEL ขนาดกลาง 221 ห้อง
ที่ตั้งโรงแรม	: 869/12 ถนนเปรมวิภาค อ.เมือง จ.เชียงราย
ลักษณะอาคาร	: ผังของอาคารมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม อาคารสูง 6 ชั้น มีลิฟท์โดยสาร 2 ตัว และลิฟท์บริการ 1 ตัว
ห้องพัก	: จำนวนห้องพัก 221 ห้อง โดยที่เป็นห้องพักแบบ ห้องมาตราฐาน (STANDARD ROOM) 216 ห้อง ห้องชุด (SUITE ROOM) 3 ห้อง ห้องชุดพิเศษ (DELUXE SUITE) 2 ห้อง
ราคาห้องพัก	: ห้องมาตราฐาน 1,000 - 1,200 บาทต่อคืน ห้องชุด 1,400 - 1,800 บาทต่อคืน ห้องชุดพิเศษ 2,400 - 3,600 บาทต่อคืน
ผู้มาใช้โครงการ	: เป็นชาวต่างประเทศ 70% ส่วนใหญ่จะมาในลักษณะของ GROUP TOUR วัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว พักผ่อน และอีก 30% จะเป็นชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจ 25% และชาวท้องถิ่น 5%
วันพักเฉลี่ย	: 2 วัน 2 คืน
จำนวนพนักงาน	: โรงแรมวังค่ามีพนักงานทั้งหมด 240 คน
รายได้ของโรงแรม	: อาหารและเครื่องดื่ม 50% ห้องพัก 40%
รายจ่ายของโรงแรม	: เงินเดือนพนักงานมากที่สุด ส่วนที่รองลงมาได้แก่ ค่าไฟฟ้า ประปา และค่าซ่อมบำรุง ตามลำดับ
โครงการในอนาคต	: ขยายห้องอาหาร
ปัญหาที่เกิดขึ้น	: ที่จอดรถไม่เพียงพอแก่ความต้องการในปัจจุบัน ห้องพักไม่เพียงพอในช่วง HIGH SEASON

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ : การสร้างโรงแรมในจังหวัดเชียงรายควรเป็นลักษณะ CITY HOTEL พร้อมกับมี ARCADE เพื่อการช็อปปิ้ง อีกทั้งกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ เช่น สนามเทนนิส HEALT CLUB&SAUNNA และ BUSINESS CENTER และขนาดของโครงการไม่ควรเกิน 400 ห้อง (300 ห้อง จึงมีความเหมาะสม)

ผู้ให้ข้อมูล : คุณไชยวุฒิ สุวรรณทัต
ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายต้อนรับ
22.45 น. 8 ธันวาคม 2532

2.6.1.3 การวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

โรงแรมวังค่าเป็นโรงแรมที่จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นการรองรับ การตื่นตัวของนักท่องเที่ยว การวางแผนโครงการในช่วงแรก มีจุดประสงค์เพื่อบรรเทาส่วนที่ขาดแคลนเฉพาะเจาะจง ทำให้การวางแผนการคาดการณ์ล่วงหน้าขาดประสิทธิภาพ การขยายตัวในอนาคตเป็นไปได้น้อยมาก เนื่องจากมีขนาดพื้นที่จำกัด เช่น ห้องพัก และที่จอดรถ โดยเฉพาะที่จอดรถในปัจจุบันไม่เพียงพอกับความต้องการอยู่แล้ว ต้องอาศัยส่วนของ ARCADE ทดแทน ทำให้มีระยะทางเข้าสู่ตัวอาคารเพิ่มยาวขึ้น และกิจกรรมบางอย่างไม่เหมาะสมกับการลงทุน เช่น เปิดศาลาโพรมสต์บริเวณด้านข้าง LOBBY ของโรงแรม ควรทำกิจกรรมอย่างอื่นที่สามารถนำรายได้ที่ดีกว่านี้ให้กับโครงการจะเหมาะสมมากกว่า

จากสภาพที่ตั้งและผังบริเวณของโรงแรมมีความแออัด เนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจของเมือง ทำให้การสัญจรในบางเวลาไม่คล่องตัว ประกอบจากสภาพที่ตั้งของโรงแรมสามารถติดต่อได้ถึง 4 เส้นทาง ทำให้การสัญจรวกวนและสิ้นเปลืองมาก ประกอบกับมี ARCADE โดยรอบทำให้มีความรู้สึกว่าแออัดหนาแน่น และมีมุมมองน้อยมาก การแก้ไขเรื่องการส่งเสริมบรรยากาศให้กับโครงการมีน้อยมาก เนื่องจากเน้นหนักไปทางด้านธุรกิจมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมวังคำ ตั้งอยู่ภายในศูนย์การค้าวังคำ บนถนนเปรมวิภาค

FRONT DESK จะเห็นได้โดยตรงจาก MAIN ENTRANCE ลักษณะที่เด่นชัดบริเวณนี้ คือ ปฏิมากรรมฝาผนัง ที่สะท้อนถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีและความเป็นอยู่ของท้องถิ่น

บรรยากาศบริเวณ LOBBY LOUNGE จะเห็นบันไดที่ขึ้นไปยังห้องเพทาย ซึ่งเป็นห้องประชุมจัดเลี้ยง ขนาดความจุ 40 คน.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมวังคำ	แผ่นภาพที่ : 2.19
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง.	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศบริเวณ LOBBY LOUNGE จะสังเกตุได้ว่ามีการบริการด้านเครื่องดื่ม

บริเวณโถงลิฟท์ของโรงแรมตั้งอยู่ด้านข้างของ FRONT DESK

คาราโฟริโมาด์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณด้านข้างของตัวอาคารเป็นจุดที่ไม่คุ้มทุนสร้างรายได้ให้กับโรงแรมได้น้อย ควรน่าจะนำไปประกอบกิจการอื่นๆ ที่เหมาะสมกว่า

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมวังคำ	แผ่นภาพที่ : 2.19
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศภายในบริเวณ COFFEE SHOP สามารถรองรับผู้ใช้ได้ 200 ที่นั่ง

การจัดเลี้ยงบริเวณ POOL SIDE TERRACE ของโรงแรมเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศอีกรูปแบบหนึ่ง การเชื่อมต่อได้ 2 เส้นทางคือ จากส่วนห้องพัก และจาก COFFEE SHOP

บรรยากาศสระน้ำของโรงแรม ที่มองจากมุมสูง จะเห็นได้ว่ามีความรู้สึกเหมือนถูกบีบรัด เนื่องจากตั้งอยู่กลาง COURT ของห้องพัก

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย			
แสดง	:	องค์ประกอบของโรงแรมวังค่า	แผ่นภาพที่ : 2.19
แหล่งที่มา	:	การศึกษาอาคารตัวอย่าง.	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณทางเดินภายในอาคาร

ลักษณะห้องพักแบบ
DOUBLE BED ที่สามารถจัดเป็น
SINGLE BED ได้

ลักษณะห้องพักแบบ
SINGLE BED

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมวังดำ		แผ่นภาพที่ : 2.19
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศภายในห้อง MINI SWEET ของโรงแรม จะเห็นได้ว่ามาตราฐานในการบริการด้านห้องพักคู่ ยังดูเรียบง่ายเกินไปกับคำว่า " SUITE ROOM "

ลักษณะห้องนอนภายใน ห้อง MINI SWEET ROOM

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมวังคำ	แผ่นภาพที่ : 2.19
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์เอกสารนี้เป็นของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้ามมิให้ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

ห้องบุษราคัมเป็นห้องจัดเลี้ยง ขนาดความจุ 300 คน ตั้งอยู่บริเวณชั้นที่ 6 ของอาคาร สามารถมองเห็นสภาพของเมืองเชียงรายได้

ตำแหน่งที่ตั้งของ WATER TANK และ COOLING TOWER ตั้งอยู่บนดาดฟ้าของส่วนห้องพัก

การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้เพื่อประหยัดพลังงาน เช่น SOLAR ENERGY

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมวังคำ	แผ่นภาพที่ : 2.19
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.2 โรงแรมเวียงอินทร์

เป็นโรงแรมที่ดีที่สุดของจังหวัดเชียงรายในปัจจุบัน ตั้งอยู่บนถนนพหลโยธินติดกับสถานีขนส่งจังหวัด เปิดดำเนินกิจการเมื่อปี พ.ศ.2519 โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและจัดตั้งโรงแรมที่ได้มาตรฐานในการบริการให้กับนักท่องเที่ยวเป็นแห่งแรก เพื่อเป็นการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

การออกแบบงานสถาปัตยกรรมได้แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมล้านนาอย่างเห็นได้ชัด เช่นการใช้วัสดุพื้นผิวของอิฐหรือการเลือกใช้วัสดุในท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งในส่วนรูปทรงภายนอก และการตกแต่งภายใน

2.6.2.1 ลักษณะองค์ประกอบของโรงแรม

1. ผังบริเวณ เนื่องจากขนาดของที่ดินลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีพื้นที่ติดกับถนนพหลโยธินเพียงด้านเดียว การออกแบบอาคารจึงมีลักษณะยาวนานไปกับขนาดของที่ดิน โดยให้พื้นที่ติดกับถนนพหลโยธินเป็นส่วนของที่จอดรถด้านหน้าของอาคาร และยังเป็นส่วนช่วย APPROACH ให้กับอาคารได้ดีอีกด้วย ส่วนด้านหลังของอาคารก็จัดให้เป็นส่วนจอดรถของสาธารณะอีกจุดหนึ่งและยังเป็นส่วนทางบริการอีกลักษณะหนึ่ง

2. พื้นชั้นล่าง โถงทางเข้าหลัก (MAIN FNTRANCF) เชื่อมต่อกับที่จอดรถอย่างสะดวกเป็นการสร้างแนวแกนจากภายนอกอาคารถึงโถงลิฟท์ (LIFT LOBBY) ภายในอาคารได้เป็นอย่างดี โดยมี FRONT DESK อยู่ทางด้านขวามือติดกับ MEA KOK LOUNGE ภายในบริเวณ LOBBY จะประกอบไปด้วย LOBBY LOUNGE LOBBY BAR ซึ่งจากด้านนี้สามารถติดต่อเชื่อมโยงกับ CIANG INN CAFE GOUDEN TEAK RESTAURANT, CHIANG SAEN ROOM CHIANG ROONG ROM, SWIMMING POOL ติดต่อจากภายในอาคาร และมีดิสโกเธค และอาบอบนวดติดต่อจากภายนอกของอาคาร ส่วนด้านหลังของอาคารเป็นส่วนบริการทั้งหมดไม่ว่าจะเป็น ส่วนบริการทั่วไป ส่วนห้องเครื่อง

3. ชั้นที่ 2-5 เป็นส่วนของห้องพักทั้งหมด ประกอบด้วยห้องมาตราฐาน (SUPERIOR ROMM) 240 ห้อง, ห้องชุด

เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(DEUUXE SUITE) 14 ห้อง และห้องชุดพิเศษ (SWEET SUITE) 6 ห้อง โดยเฉพาะที่ชั้นที่ 2 หลังจากส่วน PODIUM จัดให้เป็นที่ตั้งของ COOLING TOWER)

4. ชั้นที่ 6 หลังคาของอาคารและเป็นส่วนติดตั้งระบบเทคนิคต่าง ๆ เช่น SOUAR ENERGY, WATER TANK, MACHINE ROOM RORLIFT และระบบเสาอากาสทีวีรวม

สรุปข้อมูลของโรงแรมเวียงอินทร์

เปิดดำเนินการ	: พ.ศ. 2519	
ลักษณะโรงแรม	: เป็นโรงแรม CITY HOTEL ขนาดกลาง 260 ห้อง	
ที่ตั้งของโรงแรม	: 893 ถนนพหลโยธิน อ.เมือง จ.เชียงราย	
ลักษณอาคาร	: เป็นอาคารคนกรีตเสริมเหล็กสูง 5 ชั้น รูปทรงของอาคารยาวไปตามลักษณะของที่ดิน	
องค์ประกอบของโครงการ	: จำนวนห้องพัก 260 ห้อง (SUFERIOR ROOM 240 UNITS DELUXE SUITE 14 UNITS, SWEET SUITE 6 UNITTS)	
	คอฟพี่ช้อป (WIANG INN TAFE)	200 ที่นั่ง
	ห้องอาหาร (GOLDEN TEAK RESTAURANT)	200 ที่นั่ง
	คอกเทคเลาจน์ (MEA KOK LOUNGE)	50 ที่นั่ง
	ห้องจัดเลี้ยง(CHIANG ROONG ROOM)	400 ที่นั่ง
	ห้องจัดเลี้ยง(CHIANG SAEN ROOM)	40 ที่นั่ง
	ที่จอดรถ	400 คัน
ราคาห้องพัก	: SUPERIOR ROOM 900-1,400	บาทต่อคืน
	DELUXE SUITE ROOM 1,600-1,900	บาทต่อคืน
	SWEET SUITE ROOM 2,000-4,000	บาทต่อคืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้มาใช้โครงการ : เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่อประเทศ 80% และชาวไทย 20% ในช่วง HIGH SEASON สำหรับช่วง LOW SEASON จะมีสัดส่วน ชาวต่างประเทศ ชาวไทย เท่ากับ 50 : 50

วันพักเฉลี่ย : 1.5 วัน - 2 วัน

จำนวนพนักงาน : โรงแรมเวียงอินทร์มีพนักงานทั้งหมด 240 คน

รายได้ของโรงแรม : ห้องพัก 60 %

อาหารและเครื่องดื่ม 40 %

รายจ่ายของโรงแรม : เงินเดือนพนักงานมากที่สุด รองลงมาได้แก่ค่าไฟฟ้าน้ำประปา และการซ่อมบำรุง ตามลำดับ

โครงการในอนาคต : ขยายห้องพักทั้งในส่วนบริเวณที่ดินเดิม และการจัดตั้งโรงแรมในสถานที่แห่งใหม่ เพื่อเป็นการขยายคุณภาพของโรงแรม โดยกำหนดขนาดของโรงแรมไว้ 300 ห้อง

ปัญหาที่เกิดขึ้น : การคมนาคมหนาแน่นในบางช่อง เนื่องจากตั้งอยู่ใจกลางย่านชุมชน และระบบสาธารณูปโภคในบางครั้งไม่เพียงพอกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะ : การสร้างโรงแรมในจังหวัดเชียงรายในปัจจุบันควรมีลักษณะเป็น CITY HOTEL มากกว่า RESORT HOTEL เพราะช่วงระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวน้อยความเหมาะสมมีมากกว่าและคุ้มทุนกว่า อีกทั้งการจัดให้มีศูนย์การประชุมขนาดจุพอควร ศูนย์ธุรกิจศูนย์สุขภาพ และส่วนสินทนาการสนุกสนุนเช่น ศูนย์สุขภาพ และส่วนสินทนาการสนักสนุนเช่นสนามทานนิส เกมสิรูม

ผู้ให้ข้อมูล : คุณสุพจน์ สิงหะอำพล

ตำแหน่งผู้จัดการทั่วไป

11.18 น. 9 ธันวาคม 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปิดทางเข้า - ออก ของโรงแรมใช้บริเวณด้านหน้าอาคาร เพื่อการควบคุม การเข้า - ออก และใช้เป็นที่จอดรถโดยทั่วไป

บริเวณ LOBBY ของโรงแรม ประกอบด้วย FRONT DESK และ COCKTAIL LOUNGE ที่ตั้งอยู่ด้านหน้าของ MAIN ENTRANCE

บริเวณ FRONT DESK มีอุปสรรคของการติดต่อ คือ การยึดขวางของเสาที่รับโครงสร้างส่วนห้องพัก

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์	แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศบริเวณ LOBBY LOUNGE ตกแต่งให้มีความสัมพันธ์กับศิลปะล้านนา ทั้งเฟอร์นิเจอร์และส่วนประกอบอื่น ๆ แต่ที่จะดูชัดกับบรรยากาศก็ที่ผ้าเพดาน

การเลือกใช้สีในการตกแต่งบริเวณ LOBBY LOUNGE จะให้ได้ว่าผู้ออกแบบต้องการให้สีตัดกันอย่างเด่นชัด ทั้งเฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่งอื่น ๆ

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์	แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โถงลิฟท์ ตั้งอยู่บริเวณ LOBBY ของโรงแรม ประกอบด้วยลิฟท์โดยสาร 2 ตัว ความจุตัวละ 12 คน

เนื่องจากรูปทรงของอาคารมีความยาวลึกไปตามรูปร่างของที่ดิน ทำให้ระยะของทางเดินไกล การแก้ไขปัญหาจุดนี้คือ การเพิ่มลิฟท์โดยอีกหนึ่งจุด ประกอบด้วยลิฟท์โดยสาร 2 ตัว ความจุตัวละ 12 คน

บรรยากาศของ COCKTAIL LOUNGE ตกแต่งด้วยเฟอร์นิเจอร์พื้นเมืองแบบง่าย เน้นความละดวก สบาย เปิดบริการเวลา 17.00 - 22.00 น.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์	แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศภายใน WIANG INN CAFE' ตกแต่งให้มีบรรยากาศแบบล้านนา สามารถรองรับผู้ใช้ได้ 200 ที่นั่ง และทางเข้า - ออกใช้ได้ทั้งจากภายนอกและบริเวณ LOBBY ของโรงแรม.

บรรยากาศภายใน THE GOLDEN TEAK ซึ่งเป็นภัตตาคารที่มีความสุ ที่นั่งสามารถมองเห็นบรรยากาศของลำน้ำ

ทางเข้า THE GOLDEN TEAK RESTAURANT ติดต่อได้โดยตรงจาก MAIN ENTRANCE ของโรงแรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าใช้วัสดุในท้องถิ่นเป็นส่วนตกแต่ง

นโยบายพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย			
แสดง	:	องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์	แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา	:	การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องเชียงแสน เป็นห้องประชุม - จัดเลี้ยง สามารถรองรับผู้ใช้ได้ประมาณ 60 คน ตั้งอยู่บริเวณโถงห้องจัดเลี้ยงของโรงแรม (BANQUET FOYER)

ระเบียงทางเดิน ซึ่งเป็นทางเข้า - ออก ของห้องเชียงรุ้ง ซึ่งเป็นห้องจัดเลี้ยงขนาดใหญ่ ความจุ 400 คน และสามารถแบ่งเป็นห้องขนาดต่างๆ ได้ อีกทั้งยังมองบรรยากาศของสระว่ายน้ำ

บรรยากาศภายในห้องเชียงรุ้ง

ห้องจัดเลี้ยงทั้งสองห้อง มีข้อที่ควรคำนึงถึง คือ การสัญจรเข้า-ออก ต้องผ่าน LOBBY ของโรงแรม ทำให้การสัญจรหนาแน่น

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์	แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE HILL CLUB เป็นสถานเต้นรำ ตั้งอยู่บริเวณด้านข้างของอาคาร

บรรยากาศของห้องพักแบบ DELUXE DOUBLE ROOM

บรรยากาศของห้องพักแบบ DELUXE SINGLE ROOM

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง	: องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์	แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา	: การศึกษาอาคารตัวอย่าง	ตารางที่ :

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เผยแพร่นี้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่จอดรถบริเวณด้านหน้าของโรงแรมสามารถเสริมสร้างบรรยากาศโดยจัดสวนที่มีรูปทรงทางเรขาคณิต

ศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยวจัดบริการโดยโรงแรม ตั้งอยู่บริเวณ LOBBY ของโรงแรม จุดประสงค์เพื่อสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว

สระว่ายน้ำของโรงแรม ตั้งอยู่บริเวณด้านข้างของโรงแรม จัดแยกความเข้าส่วนตัวให้กับแขกผู้มาพักได้มาก

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : องค์ประกอบของโรงแรมเวียงอินทร์		แผ่นภาพที่ : 2.20
แหล่งที่มา : การศึกษาอาคารตัวอย่าง		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเบื้องต้น

2.7.1 การสร้างสมมติฐาน

ในการประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและห้องพัก อาศัยข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ท.ท.ท.) มาใช้ในการประมาณการ ในการประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตใช้วิธีการทางสถิติ (REGRESSION ANALYSIS) โดยใช้สมการ

$$y = a+bx^{(1)}$$

โดยให้ y = จำนวนนักท่องเที่ยวในปีที่ประมาณการ

x = ระยะเวลาหาโดยการนำปีที่จะประมาณการลบปีฐาน

a = จำนวนนักท่องเที่ยวในปีฐาน ซึ่ง f จะเท่ากับ 0

b = ค่าสัมประสิทธิ์รีเกรชชั่น

และค่าของ $a = Ey/n$

$b = Ey.f/Ef^2$

ส่วนการคำนวณหาจำนวนห้องพักใช้สูตรดังนี้

จำนวนห้องพัก[2] = นักท่องเที่ยว x ระยะเวลาพักเฉลี่ย x 100 / อัตราผู้เข้าพักต่อห้อง x อัตราการเข้าพัก x 365

---

(1) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, โครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย หน้า 4-30

(2) เรื่องเดียวกัน, หน้า 4-43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราผู้เข้าพักต่อห้อง = นักท่องเที่ยวในปีฐาน x ระยะเวลาพักเฉลี่ย x 100
จำนวนห้องพัก x อัตราการเข้าพัก x 365

ในการคำนวณต่าง ๆ จะใช้ข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ ในปี พ.ศ.2530 เป็นปีฐานข้อมูลที่ใช้ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมกลุ่มที่ 3 ระยะเวลาพักเฉลี่ยอัตราการเข้าพักเฉลี่ย และจำนวนโรงแรมที่มีอยู่เดิมของกลุ่มที่ 3 ตามรายละเอียดในตารางที่

2.7.2 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและห้องพัก

2.7.2.1 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยว

การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตนั้นก็เพื่อจะนำไปหาจำนวนของห้องพักที่ต้องการในอนาคต โดยทำการประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักในโรงแรมกลุ่มที่ 3 การประมาณการนี้จะคิดในปี 2535 ซึ่งเป็นปีที่คาดว่าจะเริ่มเปิดโครงการ (คิดระยะเวลาในการก่อสร้างประมาณ 2 ปี) ทำการคำนวณโดยใช้สมการ

$$y = a + bx$$

ตารางที่ . จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมกลุ่ม 3 ปี 2525-2531

ปี	f	y	y.f	f^2
2529	-1	101,122	-101,122	1
2530	0	101,042	0	0
2531	1	137,851	137,851	1

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

$Ey = 340,015$, $Ey.f = 36,729$, $Ef^2 = 2^2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวได้กำหนดให้ปี 2530 เป็นปีฐาน ดังนั้นค่า f จึงเป็น 0 ปีที่ต่อจากปี 2530 คือ 2531 จะมีค่า f เป็น 1 ส่วนปี 2529 จะมีค่า f เป็น -1 จากการคำนวณจากตารางด้านบนก็จะได้ค่า Ey, Ey.f, Ef^2 เพื่อที่จะแทนในสมการเพื่อหาค่า a และ b ต่อไป

$$a = Ey/n$$
$$= 340,015/3$$
$$= 113,338.33$$

$$b = Ey.f/Ef^2$$
$$= 36729/2$$
$$= 18364.5$$

$$x = \text{ปีที่ประมาณการ} - \text{ปีฐาน}$$
$$= 2535 - 2530$$
$$= 5$$

ดังนั้นจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2535 จึงเท่ากับ

$$= 11338 + (18365 \times 5)$$
$$= 205,163 \text{ คน}$$

2.7.2.2 การคำนวณหาห้องพัก

การคำนวณหาห้องพักในปี 2535 ใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{จำนวนห้องพัก} = \frac{\text{นักท่องเที่ยว} \times \text{ระยะเวลาพักเฉลี่ย} \times 100}{\text{อัตราผู้เข้าพักต่อห้อง} \times \text{อัตราการเข้าพัก} \times 365}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวในปี 2535 = 205,163 คน

ระยะเวลาพักเฉลี่ย = 1.67 วัน

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย = 60.22 %

$$\text{อัตราผู้เข้าพักต่อห้อง} = \frac{\text{นักท่องเที่ยวปีฐาน} \times \text{ระยะเวลาพักเฉลี่ย} \times 100}{\text{จำนวนห้องพัก} \times \text{อัตราการเข้าพัก} \times 365}$$

$$= \frac{101,042 \times 1.67 \times 100}{1096 \times 60.22 \times 365}$$

$$= 0.7 \text{ คน/ห้อง}$$

$$\text{ดังนั้นจำนวนห้องพัก} = \frac{205163 \times 1.67 \times 100}{0.7 \times 60.22 \times 365}$$

$$= 2226.8 \text{ ห้อง}$$

จำนวนห้องพักที่ต้องการเพิ่ม = จำนวนห้องพักที่ต้องการ-ห้องพักที่มีอยู่

= 2227-1296

= 931 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.18 แสดงนักท่องเที่ยว อัตราการเข้าพัก ระยะเวลาพักเฉลี่ย ปี 2530

ประเภท	จำนวนนักท่องเที่ยว	อัตราการเข้าพัก (%)	ระยะเวลาเฉลี่ย (วัน)	จำนวนห้องพัก (ห้อง)
กลุ่มที่ 1	-	-	-	-
กลุ่มที่ 2	-	-	-	-
กลุ่มที่ 3	101,042	60.22	1.67	481
กลุ่มที่ 4	-	-	-	-
กลุ่มที่ 5	102,414	50.08	1.80	599
เกสท์เฮาส์	58,628	59.13	1.84	273
รวม	262,084	55.84	1.77	1,353

ตารางที่ 2.19 แสดงจำนวนห้องพักที่มีอยู่เดิมและที่จะสร้างใหม่

กลุ่มที่พักโรงแรม					
	2531	2532	2533	2534	2535
โรงแรมกลุ่มที่ 3					
-ห้องพักที่มีอยู่เดิม	481	481	811	1096	1296
-โรงแรมที่สร้างใหม่	-	330	285	200	-

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ทั้งนี้ ... ต้องขออนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบาย

3.1.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบายระดับประเทศ

3.3.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทางด้านนโยบาย ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางในการพัฒนาไว้ 3 กลุ่มใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย 10 แผนงาน กลุ่มที่มีแผนงานเกี่ยวข้องกับโครงการนี้โดยตรงคือกลุ่มที่ 2 และ 3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การปรับปรุงระบบการผลิต การตลาดและยกระดับคุณภาพ ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ แผนงานนี้มีจุดมุ่งหมายในการที่จะปรับโครงสร้างการผลิตและบริการพื้นฐานของประเทศให้เหมาะสมมากขึ้น โดยการกระจายโครงสร้างการผลิต การลดต้นทุนการผลิตและให้มีคุณภาพของสินค้าที่ดียิ่งขึ้น สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วย 2 แผนงาน

1. แผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการสร้างงานเป็นแผนงานที่ทำขึ้นเพื่อปรับโครงสร้างการผลิตและการตลาดของประเทศให้การรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์เศรษฐกิจและการค้า มีแนวดำเนินงานหลักที่เกี่ยวข้องกับโครงการคือ

ก. สร้างงานให้คนมีงานทำจำนวน 3.9 ล้านคน และแก้ไขปัญหาการว่างงานของคนในเมืองและชนบท คือ ลดสัดส่วนการจ้างงานในภาคเกษตรลงร้อยละ 70 เหลือร้อยละ 65 โดยเปลี่ยนระบบการผลิตและสนับสนุนการกระจายอุตสาหกรรมและบริการให้สามารถรองรับแรงงานที่เพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. การเพิ่มการหารายได้เงินตราต่างประเทศ และเพิ่มโอกาสการจ้างงานให้ผู้มีการศึกษาในเมือง คือการกระจายการบริการสนับสนุนการท่องเที่ยวด้วย การเพิ่มประชาสัมพันธ์ในประเทศไทยในตลาดต่างประเทศ อนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาค พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว ปรับปรุงรูปแบบของสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านและของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว

2. แผนพัฒนาระบบบริการพื้นฐาน เป็นแผนงานที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการส่งออกของประเทศ อีกทั้งมีบทบาทสำคัญต่อการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคและชนบท เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้และสร้างงานในหลายสาขาเศรษฐกิจของประเทศ มีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ คือ

ก. พัฒนายกระดับคุณภาพบริการพื้นฐานให้เข้ามามาตรฐานสากลที่ดี มีความรวดเร็ว และให้บริการที่แน่นอนสม่ำเสมอ ที่สามารถสนองต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยวและการขยายตัวของชุมชนทั้งในเขตเมืองและชนบท ตลอดทั้งพื้นที่เขตเศรษฐกิจใหม่ ๆ ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ

2) การกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค จุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ คือ การกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคและสร้างความเป็นธรรมในสังคม เนื่องจากความสำคัญในการพัฒนาประเทศจะมองข้ามสังคมในชนบทไปไม่ได้ ในกลุ่มนี้ประกอบด้วย 2 แผนงาน

1. แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ เป็นแผนที่รองรับการขยายตัวของประชากรและการจ้างงานในเขตเมือง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังย่างเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรมและบริการมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น แผนงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. กำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาไว้ 3 บริเวณ คือ กรุงเทพฯและปริมณฑล ระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค และเมืองหลักใหม่และศูนย์กลางความเจริญอื่น ๆ 19 เมือง โดยที่จังหวัดเชียงรายเป็น 1 ใน 19 จังหวัด ของแผนงานนี้

ข. จัดให้มีการประสานแผนการลงทุนขยายโครงข่ายบริการพื้นฐานกับมาตราการทางผังเมือง กระตุ้นให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างเต็มที่และประสิทธิภาพ

ค. กำหนดมาตราการจูงใจและส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เพื่อให้การจัดระบบบริการพื้นฐานและการควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเร่งส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และระบบการตลาดของเมืองให้สามารถรองรับแรงงานจากภาคเกษตรในชนบท

สำหรับแผนงานที่ 2 คือแผนพัฒนาชนบท และแผนงานในกลุ่มที่ 1 เป็นแผนงานที่ส่งผลทางอ้อมให้แก่โครงการ ซึ่งมีบทบาทน้อยกว่า

3.1.1.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

1) แนวทางที่ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบริการท่องเที่ยว การส่งเสริมตลาดต่างประเทศ การส่งเสริมตลาดในประเทศ การปรับปรุงการบริหารในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และโครงการปีท่องเที่ยว

2) แผนงานในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว แผนงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่

1. สร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการตลาดให้สอดคล้องกัน

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

3. เสริมสร้างความสนใจ ความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบายระดับจังหวัด

3.1.3.1 แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย

จากแนวนโยบายของจังหวัดทั้ง 4 แผนงาน เกี่ยวข้องกับโครงการ 2 แผนงาน คือ แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะและการบริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

1) แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ เป็นการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปตามการคาดหมายของผังเมืองรวม อันที่ต้องการผลักดันความเจริญจากศูนย์กลางในปัจจุบันไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความเป็นไปได้สูง และยังมีความพร้อมในด้านการให้การบริการสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย อีกทั้งเป็นการกระจายแหล่งจ้างงานไม่ให้แออัดอยู่บริเวณเดียว ทำให้สภาพเศรษฐกิจของเมืองกระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป ปัญหาที่จะเกิดตามมาภายหลังไม่ว่าจะเป็น การจราจร ชุมชนแออัด สภาพแวดล้อม และมลพิษที่เกิดขึ้นจะมีน้อยกว่าการมีศูนย์กลางเดียว และสิ่งที่จะตามมาพร้อมกันกับการพัฒนาเมือง คือ การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด

2) การบริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง อีกทั้งยังเป็นมาตราการเพิ่มความไว้วางใจให้กับนักท่องเที่ยวในเรื่องความปลอดภัย ความแน่นอนในการท่องเที่ยวและรูปแบบของการท่องเที่ยว

สำหรับแผนงานที่ 2 และ 3 ซึ่งได้แก่ความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นแผนงานที่สนับสนุนและส่งผลทางอ้อมให้แก่โครงการ

3.1.3.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

1) นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด

1. การวางแผนแบบผสมผสานองค์ประกอบการพัฒนา เป็นการวางแผนเพื่อวัตถุประสงค์ คือการหารายได้และการเสริมสร้างความเป็นอยู่ของชุมชนให้อยู่ในสภาพที่ดีและมีความพร้อมเพื่อตอบสนองการ

2. การวางแผนโดยที่คำนึงถึงขีดความสามารถของคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นการนำเอาทรัพยากรเหล่านั้นมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยที่ไม่ละเมิดความเป็นเอกภาพหรือทำให้เกิดการสูญเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและภาพพจน์ที่ดีแก่การท่องเที่ยว

5. สนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยว

3.1.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบายระดับภาค

3.1.2.1 แผนพัฒนาภาคเหนือ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของภาคเหนือ พบว่าเป็นวัตถุประสงค์จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ที่ต้องการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค ดังรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่อไปนี้

1) แผนพัฒนาพื้นที่ ประกอบด้วย

1. กำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองหลักที่ดำเนินการพัฒนาต่อเนื่อง จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เช่นเดียวกับเมืองหลักอื่น ๆ โดยให้จังหวัดลำปางและจังหวัดเชียงรายเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคอื่น ๆ ที่เริ่มพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 เพื่อเป็นการกระจายและรองรับความหนาแน่นจากจังหวัดเชียงใหม่ออกไปโดยรอบบริเวณ

2. การขยายระบบบริการพื้นฐานให้เป็นไปอย่างทั่วถึง เพื่อกระจายความเจริญจากศูนย์กลางเดิมออกไปสู่ศูนย์กลางการค้าใหม่ อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาพื้นที่ในชนบท โดยรัฐให้ความสะดวกในด้านระบบต่าง ๆ อาทิเช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น เช่น การลงทุนนิคมอุตสาหกรรมที่จังหวัดลำพูน

3.1.2.2. แผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

เนื่องจากภาคเหนือเป็นภาคที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวสูง โดยเฉพาะเกี่ยวกับด้านประวัติศาสตร์ธรรมชาติ และประเพณีวัฒนธรรม การสนับสนุนการท่องเที่ยวในภาคเหนือจะสอดคล้องกับการพัฒนาระบบบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคม การติดต่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งจะต้องไม่มีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ด้วย เช่น ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ไม่เป็นเหตุนำพามลภาวะที่เป็นพิษมาสู่แหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) แนวความคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

1. ระบบการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญที่จะส่งผลให้รูปแบบของการท่องเที่ยวเกิดประสิทธิภาพสมบูรณ์ คือ นักท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน การบริการ การสนับสนุน ข้อมูลข่าวสารและการคมนาคม โดยที่มีการคมนาคมเป็นส่วนเชื่อมโยงที่สำคัญอันส่งผลระบบการท่องเที่ยวครบวงจร

2. ระบบความเชื่อมโยงของพื้นที่พัฒนา เป็นการเชื่อมโยงของสภาพการท่องเที่ยวตั้งแต่ระดับประเทศ จนลงมาถึงสภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ เนื่องจากทุกส่วนเป็นจุดต่อระหว่างพื้นที่ทั้งสิ้น

3. การกระจาย-การรวมตัวของผลประโยชน์จากการพัฒนา ประกอบด้วย การกำหนดลักษณะเฉพาะเจาะจง และการกระจายผลที่ได้จากพื้นที่พัฒนาสู่งไปสู่บริเวณข้างเคียง

3.2 การศึกษารวบรวมข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

3.2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ

3.2.1.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

สภาพทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-4 มากกว่าร้อยละ 7 พอถึงช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 5 มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพียงร้อยละ 4.4 ต่อปี ต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ (ร้อยละ 6.6) นับตั้งแต่ประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 2 ปี โดยปีแรก มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 8.4 อันเป็นผลมาจากการขยายตัวในสาขาอุตสาหกรรมและการบริการ จนถึงปีที่ 2 (2531) มีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 11 เนื่องจากการขยายตัวในสาขาอุตสาหกรรม การบริการ และการเกษตร และจากการคาดการณ์ในปี 2532 อัตราการขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 9-10 สาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมากมาจากการขยายตัวของ การส่งออก การท่องเที่ยว และการลงทุนที่สูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับประเทศ (GDP)

จากการเปรียบเทียบร้อยละของประชากรและมูลค่าผลิตภัณฑ์ของภาค ภาคที่มีค่าร้อยละของผลิตภัณฑ์สูงกว่าประชากรย่อมแสดงให้เห็นความได้เปรียบในการพัฒนา ภาคที่มีความได้เปรียบในการพัฒนา คือ กรุงเทพฯและปริมณฑล โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ร้อยละ 49.03 แต่มีประชากรเพียง 15.77 และภาคที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนาประเทศคือ ภาคตะวันออก โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ร้อยละ 8.14 และประชากร 6.02

3.2.1.3 ผลิตภัณฑ์ประเทศเฉลี่ยต่อบุคคล (P.CAP.GDP)

ภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลสูงสุด คือ กรุงเทพฯและปริมณฑล เท่ากับ 71,566 บาท เทียบกับรายได้เฉลี่ยของประเทศเท่ากับ 23,021 บาท จากค่าเฉลี่ยเมื่อดูด้านสาขาการผลิตจะเห็นได้ว่ารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลที่สูงจะมีค่าผลิตภัณฑ์ทางด้าน การบริการ อุตสาหกรรม ค้าส่งและค้าปลีกในระดับสูง และคาดว่าในอนาคตการกระจายความเจริญที่ไปยังภูมิภาคในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ คงมีส่วนทำให้รายเฉลี่ยของประชาชนสูงขึ้น

3.2.1.4 สภาวะการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

การขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยว เป็นตัวแปรสำคัญของการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่5 มีการตั้งเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ในอัตราร้อยละ 8.4 ต่อปี จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ได้ตั้งเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวจะสูงในอัตราร้อยละ 6.5 ต่อปี

ในปี 2530 เป็นปีที่การท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จมากที่สุดมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศถึง 3.5 ล้านคน เพิ่มจากปี 2529 ร้อยละ 23.59 รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่า 50,024 ล้านบาท ขยายจากปีก่อนร้อยละ 7.4 ถึง 4 เท่าตัว จนถึงปี 2531 จำนวนนักท่องเที่ยวยังคงเพิ่มขึ้น มีนักท่องเที่ยว 4.2 ล้านคน เพิ่มจากปี 2530 ร้อยละ 21.4 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 89,859 ล้านคน เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 21.4 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 78,859 ล้านคน เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 57.6 และยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับภาค

3.2.2.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

ภาคเหนือตอนบนมีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการค้าและการบริการสูงสุดคือร้อยละ 41.77 รองลงมาได้แก่ . ผลิตภัณฑ์สาขาการเกษตรร้อยละ 40.68 จะเห็นได้ว่าอยู่ในปริมาณใกล้เคียงกัน แต่ถ้าพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจที่เหมาะสมแล้ว ภาคเหนือตอนบนมีโครงสร้างทางสาขาการเกษตรมากกว่าการบริการ

3.2.2.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค

ภาคเหนือตอนบนมีมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเท่ากับ 79,022 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 53.95 และ 6.04 ของภาคเหนือและประเทศตามลำดับ ซึ่งภาคเหนือตอนบนมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคจัดอยู่ในลำดับที่ 3 ของประเทศรองลงจาก กรุงเทพฯและปริมณฑล และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของภาคเหนือตอนบนเท่ากับ 14,826 บาทต่อคน สูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของภาคเหนือ (13,897 บาท) แต่ยังต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของประเทศอยู่ 8,195 บาท

3.2.2.4 ลักษณะเศรษฐกิจภาค

จากสภาพเศรษฐกิจของภาคมีพื้นฐานแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ การเกษตร และการชลประทาน การอุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ทั้งนี้เกิดจากความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ

3.2.2.5 สภาวะการท่องเที่ยว

ดังที่ได้ทราบแล้วว่าในระยะที่ผ่านมา ระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เศรษฐกิจของประเทศได้เกี่ยวข้องกับการขยายตัวจากการท่องเที่ยว โดยที่สามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอันดับหนึ่ง ในภาคเหนือซึ่งยังมีขนบธรรมเนียมประเพณีของคนพื้นเมืองที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอันมาก โดยเราสามารถศึกษาข้อมูลได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศ ดูตารางที่ 4 จะเห็นว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ และก็หมายความว่าก็จะมีการเพิ่มของจำนวนรายได้ที่มาจากการบริการการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

จากตัวเลขดังกล่าว เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับจำนวนวันพักและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 แล้วในปี 2525 จะมีรายได้จากนักท่องเที่ยวประมาณ 20,425 - 23,348 ล้านบาท และคาดว่าในปี 2525 จะมีรายได้จากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 37,100 - 51,490 ล้านบาท

จากสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่าในปี 2524 นักท่องเที่ยวที่เข้ามามีจุดประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุด ถึงร้อยละ 72.88 โดยจะพักตรงแรมถึงร้อยละ 90.99 จำนวนวันพักเฉลี่ย 4.96 วันต่อคน และมีค่าใช้จ่าย 2,146.10 บาทต่อคนต่อวันทำให้ประเทศมีรายได้ 21,455 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายแยกเป็นค่าที่พักร้อยละ 29.5 ซื้อของร้อยละ 20.5 ที่เหลือเป็นค่าบันเทิง เดินทางและอื่น ๆ

3.2.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับจังหวัด

3.2.3.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย มีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยองละ 12 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลผลิตจากการเพิ่มขึ้นทางด้านสาขา การเกษตร การค้าปลีกและค้าส่ง การคมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยวโดยที่มีสาขาการเกษตรเป็นโครงสร้างหลักทางเศรษฐกิจของจังหวัด และมีข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2528 ประมาณร้อยละ 12.9 คือ สามารถทำรายได้ถึง 13,034 ล้านบาท ในปี 2530 สาขาที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุด ได้แก่ การเกษตรการค้าปลีกและค่าส่ง การคมนาคมขนส่ง การบริการ โดยมีมูลค่า 4,677.02 , 3,123.53 , 1,373.05 และ 1,158.58 ล้านบาทตามลำดับ หรือประมาณร้อยละ 40.47 , 27.03 , 11.78 และ 10.03 ตามลำดับ

3.2.3.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

จากสภาพเศรษฐกิจที่ขยายตัวสูงขึ้นทำให้ประชากรมีรายได้สูงขึ้นด้วย คือประชากรในจังหวัดมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล เท่ากับ 10,819 บาทต่อคน หรือประมาณ วันละ 30 บาทต่อคน โดยมีอัตราสูงขึ้นจากปี 2523 ประมาณ 3 เท่าตัว (ในปี 2523 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเพียง 3,312 บาทเท่านั้น)

3.2.3.4 สภาวะการท่องเที่ยว

ในปี 2531 นักท่องเที่ยวเข้าสู่จังหวัดเชียงรายเพิ่มมากขึ้น อัตราการเข้าพักแรมโดยเฉลี่ยทั้งปีสูงขึ้นจากร้อยละ 53 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 69 ในปี 2532 อีกทั้งสาขาบริการหลายประเภทมีการลงทุนปรับปรุงและขยายกิจการมากขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวสามารถทำรายได้เข้าสู่จังหวัดถึง 250-300 ล้านบาท นับว่าเป็นการเจริญเติบโตที่ดีพอสมควร

- รายได้จากนักท่องเที่ยวในรอบปี 2527 ประมาณ 255,948,831.11 บาท แยกเป็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณ 217,618,427.98 บาท ของชาวต่างประเทศ 38,330,403.13 บาท

- แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดได้แก่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณลำน้ำกก, ท่าขี้เหล็ก อ.แม่สาย เป็นแหล่งเที่ยวที่ให้ความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและมีความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูง

- ปริมาณความต้องการพักแรมในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในรอบปี 2530 ประมาณ 262,084 คน แยกเป็นชาวไทย 142,278 คน ชาวต่างประเทศ 119,806 คน ความต้องการห้องพัก 1,420 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 การศึกษาการลงทุนและความเป็นไปได้ของโครงการ

3.2.4.1 การศึกษาเรื่องแหล่งเงินทุนและโครงสร้างงบประมาณของโครงการ

1) แหล่งเงินทุนของโครงการ แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ เงินทุนจดทะเบียน ซึ่งได้มาจากการเปิดขายหุ้นกับมหาชน หรือบุคคลธรรมดารวมทุนกันหลาย ๆ คน ในรูปของบริษัท หรือเป็นทั้งสองแบบผสมกัน โดยแบ่งเป็นหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ โดยมีข้อแตกต่างกันที่การออกเสียงและการรับเงินปันผล ส่วนที่สอง คือ เงินกู้ (LOAN) มีหลายลักษณะ คือ เงินกู้ระยะยาว เครดิตสินเชื่อและงบเบิกเกินบัญชี เงินกู้นี้จะใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในขณะดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งจะเป็นเงินกู้แบบ TERM LOAN คือการกู้เงินจากสถาบันการเงินหรือธนาคาร ซึ่งในปัจจุบันนี้จะต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 14 โดยกู้เงินเป็นงวด ๆ ในระหว่างการดำเนินงานก่อสร้างตามที่ได้วางแผนเอาไว้ ส่วนการใช้คืนของเงินกู้ ส่วนใหญ่จะใช้คืนภายใน 5-7 ปี ซึ่งอยู่ในระยะของการได้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ในกรณีที่โครงการได้รับการส่งเสริมการลงทุน

การกู้เงินแบบ TERM LOAN นั้น ส่วนใหญ่สถาบันการเงินหรือธนาคารจะไม่ยอมคิดดอกเบี้ยหรือให้มีระยะปลอดหนี้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งตามแต่จะตกลงกัน

อัตราส่วนของเงินทุนต่อเงินกู้ จะอาศัยข้อกำหนด เงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ได้กำหนดไว้ว่าโรงแรมที่จะได้รับพิจารณาให้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะต้องมีอัตราส่วนระหว่าง เงินทุนต่อเงินกู้ เท่ากับ 40:60

2) โครงสร้างงบประมาณของโครงการ ในการประมาณงบประมาณของโครงการ ใช้การเปรียบเทียบจากการลงทุนในกิจการโรงแรมชั้น 1 ในต่างจังหวัด ราคาประมาณห้องละ 500,000-1,200,000[1] ซึ่งถ้านำมาเปรียบเทียบจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พบว่ามีอัตราเฉลี่ยห้องละประมาณ 1,000,000 บาท โดยรวมค่าการก่อสร้าง ค่าเครื่องจักร เครื่องไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ ค่าเฟอร์นิเจอร์ตกแต่ง และอื่น ๆ ยกเว้นค่าที่ดินและปรับปรุงที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 แสดงสัดส่วนของโครงสร้างงบประมาณของโครงการ

องค์ประกอบของโครงสร้างเงินทุน	อัตราส่วนของการเงินลงทุน (ร้อยละ)
ค่าที่ดินและปรับปรุงที่ดิน	10
ค่าก่อสร้าง	45
ค่าเครื่องจักร เครื่องไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ	25
ค่าเฟอร์นิเจอร์ตกแต่ง	10
ค่าธรรมเนียมออกแบบควบคุม	3
ค่าใช้จ่ายก่อนดำเนินการ	1.5
ค่าเงินทุนหมุนเวียน	5.5
รวม	100.00

3) อัตราส่วนของการคืนเงินกู้ อัตราส่วนของการคืนเงินกู้ในโครงการให้เป็นไปตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงอัตราส่วนการคืนเงินกู้

ปีดำเนินการปีที่	1	2	3	4	5	6
การคืนเงินกู้ (%)	12	14	16	18	20	20

หมายเหตุ การคิดอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ 14% ต่อปี
ระยะปลอดหนี้ เท่ากับ 1 ปี (อยู่ในช่วงปีที่ 2 ของระยะก่อนดำเนินการ)

3.2.4.2 การกำหนดอัตราส่วนและอัตราราคาห้องพัก

1) การกำหนดอัตราส่วนของห้องพัก สำหรับโรงแรมในโครงการเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST CLASS) จึงใช้มาตราฐานสำหรับโรงแรมชั้นหนึ่ง ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานเอาไว้ โดยให้มีห้องชุด 1 ห้องต่อห้องพัก 40 ห้อง เป็นอย่างน้อย และจากการศึกษาอาคารตัวอย่างพบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนห้องพักธรรมดา (STANDARD ROOM) ต่อห้องชุด (SUITE ROOM) จะมีอัตราส่วน 40:1 โดยที่ห้องชุดแบ่งออกเป็น JUNIOR SUITE: DELUXE SUITE ในอัตราส่วน 3:2 จึงสรุปได้ว่าโครงการจะมีห้องพักในลักษณะต่างดังนี้

โรงแรมในโครงการมีห้องพักทั้งหมด	300	ห้องแบ่งออกได้เป็น
ห้องธรรมดา (STANDARD ROOM)	284	ห้อง
ห้องชุด (JUNIOR ROOM)	12	ห้อง
ห้องชุดพิเศษ (DELUXE SUITE)	4	ห้อง

ตารางที่ 3.3 แสดงอัตราราคาห้องพักของโรงแรมกลุ่มที่ 3 ในจังหวัดเชียงราย

NO	NAME OF HOTEL	UNIT COST OF GUEST ROOM/BATH		
		STANDARD RM.	JUNIOR SUITE	DELUXE SUITE
1	เวียงอินทร์	750	1,600	3,000
2	วังค้า	700	1,750	3,350
	AVERAGE	725	1,675	3,175

การกำหนดราคาของห้องพักในโครงการโรงแรมชั้นหนึ่งเชียงราย จะศึกษาในขั้นละเอียดต่อไป ∴ ตัวเลขค่าเฉลี่ยนี้เป็นเพียงแนวทางของการศึกษา

3) อัตราการเข้าพักเฉลี่ย กำหนดให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของปีแรกเป็น 60% เป็นเกณฑ์ที่ต่ำสุดที่ควรจะลงทุน ต่อจากนั้นอัตราการเข้าพักจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามการคาดคะเน ดังนี้

ตารางที่ 3.4 แสดงอัตราส่วนการเข้าพักในระยะ 8 ปี

ปีดำเนินการ	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543
อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (%)	60	65	70	75	80	80	80	80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4.3 การประมาณผลตอบแทนของโครงการ

การประมาณผลตอบแทนของการลงทุน ประกอบด้วย รายรับ และรายจ่าย ซึ่งผลตอบแทนของโครงการ ควรมีอัตราสูงพอที่จะทำให้กลุ่มผู้ลงทุนเกิดความมั่นใจในการดำเนินกิจการ ซึ่งผลตอบแทนของการดำเนินกิจการโรงแรมควรประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1) รายรับของโรงแรม จะประกอบไปด้วย รายได้จากห้องพัก รายได้จากอาหารและเครื่องดื่ม รายได้จากการจัดเลี้ยง รายได้จากร้านค้าให้เช่า และรายได้จากกิจกรรมทางสันทนาการ

1. รายได้จากห้องพัก (ROOM SALES) เป็นรายได้หลักของโรงแรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือห้องพักแบบมาตรฐาน (STANDARD ROOM) และห้องพักพิเศษ (SUITE ROOM) โดยปกติจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

2. รายได้จากอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD & BEVERAGE SALES) คาดว่าจะมีรายได้จากอาหารและเครื่องดื่มต่อรายได้จากห้องพัก ในอัตราส่วน 1:1 โดยมีอัตราส่วนของอาหารต่อเครื่องดื่มเท่ากับ 2:1

3. รายได้จากการจัดเลี้ยง - ห้องประชุม (BANQUET SALES) จากการศึกษาอาคารตัวอย่าง (โรงแรมเวียงอินน์และโรงแรมวังดำ) พบว่าส่วนนี้จะทำรายได้ให้กับโรงแรมประมาณร้อยละ 4 ของรายได้ทั้งหมด และจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี

4. รายได้จากร้านค้าให้เช่า (RETAIL SHOP & OTHERS INCOME) โดยมีรายได้จากการทำสัญญาเช่า (ADVANCE PAYMENT) หน่วยละ 1 บาท และค่าเช่าต่อเดือน ประมาณ บาทต่อตารางเมตร

5. รายได้จากกิจกรรมทางสันทนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) รายจ่ายของโรงแรมประกอบด้วย รายจ่ายทางตรง และรายจ่ายทางอ้อม ซึ่งสามารถจำแนกได้ตามรายละเอียดดังนี้

1. รายจ่ายของส่วนห้องพัก (ROOM EXPENSES) ประกอบด้วยเงินเดือนพนักงานและค่าจ้าง สวัสดิการพนักงานและอาหาร ค่าซักรีด พัสดุภัณฑ์ต่าง ๆ ผ้าและภาชนะ หนังสือพิมพ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

2. รายจ่ายของส่วนอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD & BEVERAGE EXPENSES) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของอาหารและเครื่องดื่ม เงินเดือนพนักงานและค่าจ้าง สวัสดิการพนักงานและอาหาร ผ้าและภาชนะ ค่าซักรีด เชื้อเพลิงของครัว ดนตรี และสิ่งบันเทิงต่าง ๆ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

3. รายจ่ายของส่วนจัดเลี้ยง-ประชุม (BANQUET EXPENSES) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของอาหารและเครื่องดื่ม เงินเดือนพนักงานและค่าจ้าง เงินเดือนพนักงานและสวัสดิการ ผ้าและภาชนะ ค่าซักรีด และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

4. รายจ่ายของส่วนร้านค้าให้เช่า

5. รายจ่ายของส่วนกิจการสันทนาการ

6. รายจ่ายทางอ้อม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายด้านการบริหารทั่วไป ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด ค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน และค่าบำรุงรักษาเครื่องใช้สำนักงาน

3.2.4.4 การคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนของโครงการ

ในกรณีที่กระแสเงินสดรับสุทธิของแต่ละปีไม่เท่ากัน การหาระยะเวลาคืนทุน หาได้จากการรวมกระแสเงินสดรับสุทธิในแต่ละปีจนได้จำนวนเงินเท่ากับเงินสุดจ่ายลงทุนเริ่มแรกแล้วดูระยะเวลาที่ได้รับเงินสดจ่ายลงทุนครบ

สำหรับการคำนวณระยะเวลาคืนทุนจะกล่าวในหัวข้อที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านสังคม

3.3.1 การศึกษาและรวบรวมสภาพสังคมระดับประเทศ

3.3.1.1 ประชากร

จากจำนวนประชากรในปัจจุบัน มีจำนวนประมาณ 54.9 ล้านคน พร้อมกับอัตราการเพิ่มของประชากรร้อยละ 1.5 และจากแผนพัฒนา ฯฉบับที่ 6 ได้ตั้งเป้าหมายเพื่อลดอัตราการเพิ่มให้เหลือเพียงร้อยละ 1.3 ส่งผลให้ประชากรในปี 2534 มีจำนวนประมาณ 57 ล้านคน นอกจากนี้จากการคาดการณ์จำนวนประชากรในปี 2543 สูงถึง 63.3 ล้านคน ประกอบด้วยประชากรในวัยเด็ก : ทำงาน : สูงอายุ ในสัดส่วน 26 : 66 : 8

จากจำนวนประชากร 54.9 ล้านคน ภาคที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ กรุงเทพและปริมณฑล ภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก โดยอยู่ในสัดส่วน 19,254,245 : 10,731,609 : 10,329,566 : 6,851,091 : 4,189,185 : 3,505,222 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีประชากรมากที่สุด หรือประมาณร้อยละ 35.03 และภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีประชากรน้อยที่สุดประมาณร้อยละ 6.38 ของประชากรทั้งประเทศ

3.3.1.2 การศึกษา

สภาพทั่วไปทางการศึกษา จัดระบบของการศึกษาออก

ระดับประถม	ระยะเวลา	6	ปี
ระดับมัธยม (ต้น-ปลาย)	ระยะเวลา	6 (3+3)	ปี
ระดับอาชีวศึกษา (ปวช.-ปวส.)	ระยะเวลา	5 (3+2)	ปี
ระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)	ระยะเวลา	4	ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่จากการประกาศใช้เป็นภาคบังคับคือระดับประถมศึกษา ซึ่งมีระยะเวลา 6 ปี แต่ในอนาคตมีโครงการจะขยายการศึกษาภาคบังคับออกเป็น 9 ปี

3.3.1.3 ขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนา

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าขนบธรรมเนียม ประเพณีและศาสนาเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยว เนื่องจากมีประวัติศาสตร์และอายุยาวนาน อีกทั้งขนบธรรมเนียม ประเพณียังช่วยกำหนดรูปแบบของสังคมไทยให้เกิดลักษณะเฉพาะของตนเอง จนเกิดความเป็นเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่งด้วย

3.3.2 การศึกษาและรวบรวมสภาพสังคมระดับภาค

3.3.2.1 ประชากร

ภาคเหนือตอนบนมีประชากรประมาณ 4,901,082 คน หรือร้อยละ 8.9 ของประชากรทั้งประเทศ และคิดเป็นร้อยละ 45.67 ของภาคเหนือมีความหนาแน่น 56.08 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด และจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่ประชากรน้อยที่สุด แต่จังหวัดที่มีความหนาแน่นมากได้แก่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดที่มีความหนาแน่นน้อย

3.3.2.2. การแบ่งเขตการปกครอง

ภาคเหนือตอนบนประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน เชียงราย และพะเยา มีพื้นที่รวม 85,852 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 53,657,661 ไร่ โดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2.3 การเปลี่ยนแปลงของประชากร

การเปลี่ยนแปลงของประชากร สาเหตุที่สำคัญคือการที่แรงงานจากราคาภาคเกษตรในชนบทได้เข้ายังแหล่งจ้างงานในเขตเมือง โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ซึ่งในปัจจุบันเป็นแหล่งสร้างงานที่สำคัญไปแล้ว

3.3.2.4 การบริการสังคม

1) การบริการด้านสาธารณสุข พบว่าในชนบทการให้การบริการทางด้านนี้มีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ สาเหตุหนึ่งคือสภาพทางภูมิศาสตร์ของที่ตั้งเป็นที่สูงและภูเขาสลับซับซ้อน ทำให้การบริการเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง แต่ในปัจจุบันปัญหาเหล่านี้ลดน้อยลงไปบ้างแล้ว

2) การบริการด้านการศึกษา การให้การด้านนี้ แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ การศึกษาในระบบ (ประกอบด้วย โรงเรียนสามัญ สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย) และการศึกษานอกระบบ (ประกอบด้วย โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์ฝึกวิชาชีพ โรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ และสถานศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่มุ่งหวังในการเรียนด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ตัดเสื้อผ้า แต่งผม อาหาร และเครื่องดื่ม เป็นต้น) ซึ่งรูปแบบของการศึกษานี้เป็นทั้งการบริการจากรัฐและเอกชน ซึ่งมีอยู่ทั่วๆไปในทุกจังหวัดของภาคเหนือตอนบน

3.3.3 การศึกษาและรวบรวมสภาพสังคมระดับจังหวัด

3.3.3.1 โครงสร้างประชากร

1) ประชากร จังหวัดเชียงรายมีประชากร 1,009,608 คน เป็นชาย 513,350 คน และหญิง 499,218 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ของภาคเหนือตอนบน และร้อยละ 1.83 ของประชากรทั้งประเทศ มีอัตราความหนาแน่น 84.82 คน ต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองฯ อำเภอพาน แม่จัน และเทิง ซึ่งมีจำนวนประชากรมากกว่า 100,000 คนขึ้นไป โดยที่อำเภอป่าแดดเป็นอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณ 26,158 คน

อัตราการเพิ่ม-ลดของประชากร พบว่ามีอัตราการเกิดร้อยละ 13 และอัตราการตายร้อยละ 0.5 อีกทั้งการเพิ่มของประชากร นอกจากการเกิดที่มากกว่าตายแล้ว พบว่าเป็นการย้ายถิ่นฐานถึงร้อยละ 1.7 เนื่องจากแรงงานในภาคเกษตรเข้ามาหางานทำในแหล่งจ้างงานในพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ เช่น อำเภอเมือง แม่จัน พาน และเทิง

2) แรงงาน จากข้อมูลสำนักงานพาณิชย์จังหวัด มีแรงงานจากประชากรทั้งสิ้น 1,003,000 คน พบว่าอยู่ในวัยกำลังแรงงาน : ผู้มีอายุต่ำกว่า 11 ปี : ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน เท่ากับ 543,675 : 255,510 : 202,805 ตามลำดับ ซึ่งทำให้เห็นว่าประชากรส่วนใหญ่พร้อมที่จะรับการจ้างงานในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาด แต่ในปัจจุบันการจ้างงานยังมีไม่มากเท่าที่ควรทำให้บางส่วนว่างงาน ซึ่งจะเป็นปัญหาในอนาคต

3) ประเภทของกลุ่มชน จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มชนในลักษณะต่าง ๆ อาศัยอยู่มากที่สุดของประเทศ แบ่งออกได้ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มชนเชื้อชาติไทย (ประกอบด้วย ไทยใหญ่ ไทยลื้อ และคนเมือง) กลุ่มจีนฮ่อ และกลุ่มชนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ (ประกอบด้วย แม้ว เย้า อีก้อ มูเซอ กระเหรี่ยง และลีซอ)

3.3.3.2 การปกครอง

1) การบริหารการปกครอง แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 3 ประเภท คือ การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

2) การแบ่งเขตการปกครอง แบ่งออกได้ 12 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง พาน แม่จัน เทิง เชียงของ แม่สาย เชียงแสน แม่สรวย เวียงป่าเป้า เวียงชัย ป่าแดด พญาเม็งราย และกิ่งอำเภอเวียงแก่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3.3 การศึกษา

การให้บริการด้านการศึกษา มีทั้งในรูปแบบของสถานศึกษาในระบบและสถานที่ให้ความรู้ในรูปลักษณะต่าง ๆ อยู่ทั่วไป โดยเฉพาะสถานศึกษาในระบบมีถึง 700 แห่ง จำนวนนักเรียน-นักสึกษา 167,477 คน โดยที่มีนักเรียนที่จบประถม 6 (การศึกษาภาคบังคับ) แล้วเข้าเรียนต่อประมาณร้อยละ 40.77 ของนักเรียนประถม 6 ทั้งหมด จะเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำพอควร

จากจำนวนนักเรียน-นักศึกษา เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับครู-อาจารย์ พบว่ามีจำนวน 167,477 : 9,232 หรือประมาณ 18 : 1 คน จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนยังไม่เกิน 30 : 1 จากการกำหนดในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 แต่เมื่อนำจำนวนนักเรียน-นักศึกษามาเปรียบเทียบกับจำนวนโรงเรียน พบว่ามีอัตราส่วน 239 : 1 ซึ่งเกินจากการกำหนดไว้ คือ 218 : 1 ซึ่งจะทำให้เห็นว่าควรเพิ่มจำนวนโรงเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน-นักศึกษา

จากจำนวนนักเรียน-นักศึกษา 167,477 คน แบ่งออกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้ ก่อนประถมศึกษา 19,267 คน ประถมศึกษา 111,800 มัธยมศึกษา 26,724 คน และอุดมศึกษา 5,303 คน

3.3.3.4 สาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุข แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การบริการสาธารณสุขของรัฐ และการบริการสาธารณสุขของเอกชน

1) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย โรงพยาบาล 13 แห่ง สถานีอนามัย 118 แห่ง สำนักงานสาธารณสุข 54 แห่ง

2) สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย โรงพยาบาล 2 แห่ง คลินิค 88 แห่ง (แผนปัจจุบัน 86 แห่งและแผนโบราณ 2 แห่ง) ร้านจำหน่ายยา 40 แห่ง (แผนปัจจุบัน 31 แห่งและแผนโบราณ 9 แห่ง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3.5 วัฒนธรรมประเพณี

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า จังหวัดเชียงรายเคยเจริญรุ่งเรืองมาก่อนในอดีต ทำให้มีเอกลักษณ์พิเศษที่แตกต่างจากกลุ่มชนในพื้นที่อื่น ๆ และถือปฏิบัติกันต่อมาเป็นเวลาช้านาน เช่น ความเชื่อทางศาสนา และความเชื่อในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดเป็นประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นขึ้นมาเฉพาะตัว

ประเพณีของจังหวัดเชียงรายแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเพณีประจำปี และประเพณีทั่วไป ซึ่งประเพณีเหล่านี้มีส่วนชักจูงและสนับสนุนการท่องเที่ยวด้วย ซึ่งประเพณีเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากประเพณีวัฒนธรรม สภาพความเป็นอยู่ของกลุ่มชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่มีอยู่มากที่สุด

3.3.4 การศึกษาและรวบรวมสภาพสังคมระดับท้องถิ่น

3.3.4.1 ประชากรและความหนาแน่น

ในปัจจุบันประชากรในเขตเทศบาลมีจำนวน 163,978 คน แบ่งออกเป็นชาย 81,844 คน และหญิง 82,134 คน คิดเป็นร้อยละ 16.24 ของจังหวัด โดยมีจำนวน 45,126 ครอบครัวหรือประมาณ 47,585 หลังคาเรือน

ภายในเขตเทศบาลมีความหนาแน่น 3,524 คนต่อตารางกิโลเมตร หรือ 5.47 คนต่อหลังคาเรือน หรือ 3.95 คนต่อครัวเรือน หรือประมาณ 644.69 หลังคาเรือนต่อตารางกิโลเมตร

3.3.4.2 การแบ่งเขตการปกครอง

ภายในเขตเทศบาลเมืองฯ แบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นออกได้ 5 เขต ได้แก่ ตำบลเวียง รอบเวียง ริมกก ท่าสาย และสันทราย โดยมีตำบลเวียงเป็นศูนย์กลางการปกครองของเขตเทศบาลฯและอำเภอเมืองฯ มีพื้นที่รวมประมาณ 42.37 ตารางกิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5 การบริการทางสังคม

3.3.5.1 การคมนาคม

การเดินทางขึ้นสู่ภาคเหนือของประเทศมีตามสะดวกสบายสามารถเลือกใช้เส้นทางคมนาคมได้ตามความพอใจ ทางรถยนต์มีทางหลวงแผ่นดินหลายสาย ทางรถไฟก็มีสถานีปลายทางที่จังหวัดเชียงใหม่ ทางเครื่องบินมีสนามบินพาณิชย์กระจายอยู่ทั่วไป เช่น พิษณุโลก แพร่ น่าน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย และเชียงใหม่ ซึ่งได้รับการพัฒนาเป็นสนามบินนานาชาติได้มาตรฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงขอบข่ายการคมนาคมภาคเหนือและภาคใต้เข้าด้วยกัน โดยเส้นทางการบินระหว่างเชียงใหม่-หาดใหญ่-ภูเก็ต

สำหรับระบบการคมนาคมอันเป็นการบริการสังคมของจังหวัดเชียงรายสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1) การคมนาคมมายังกรุงเทพมหานคร(1) มีระยะทาง 844 กิโลเมตร แบ่งออกได้เป็น 3 เส้นทาง คือ

1. เส้นทางหลวงหมายเลข 32 ผ่าน บางประอิน อยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี นครสวรรค์ แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ผ่าน กำแพงเพชร ตาก ลำปาง ไปทางอำเภองาล เข้าเขตพะเยาและเชียงราย ตามลำดับ

2. เส้นทางหลวงหมายเลข 32 เช่นเดียวกันจยถึง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี แล้วแยกขวาเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 ผ่าน 0 ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ แพร่ แล้วไปบรรจบทางหลวงหมายเลข 1 ที่ จ.ลำปาง ซึ่งจะสามารถย่นระยะทางได้ประมาร 30 กิโลเมตร

---

(1) กองวางแผนโครงการ ท.ท.ท., การสำรวจเบื้องต้นเชียงราย-พะเยา, 2529, หน้า 170

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เส้นทางหลวงหมายเลข 32 เช่น เดียวกันจนถึง จ.ลำปาง แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านลำพูน แล้วเข้าเชียงใหม่จากนั้นแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 1019 ผ่าน อ. สันทราย จ.ดอยสะเก็ด เข้าสู่ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย

2) การคมนาคมทางบก[2] แบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

1. ระบบถนน ถนนสายหลักของจังหวัดเชียงราย ขึ้นอยู่กับเส้นทางติดต่อทางบก 4 ประเภท ซึ่งมีมาตรฐานต่างกัน คือ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด ทางรพช. มาตรฐาน และทางเกวียน-ทางเท้าเชื่อมหมู่บ้าน

ถนนสายหลักของจังหวัดเชียงรายที่ใช้ในการติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและภายในจังหวัดมีอยู่ 4 สาย โดยเรียงลำดับตามปริมาณการจราจร

- ทางหลวงหมายเลข 110 จาก อ.เมือง ถึง อ.แม่สาย มีปริมาณการจราจร 4,500 คันต่อวัน
- ทางหลวงหมายเลข 1 เส้นทางลำปาง-พะเยา-เชียงราย มีปริมาณการจราจร 3,000 คันต่อวัน
- ทางหลวงหมายเลข 1019 เส้นทางเชียงใหม่-เวียงป่าเป้า-แม่สรวย-เชียงราย มีปริมาณการจราจร 1,000 คันต่อวัน
- ทางหลวงหมายเลข 1020 เส้นทางเชียงของ-เทิง-ป่าแดด-เชียงราย มีปริมาณการจราจร 1,000 คันต่อวัน

คุณภาพถนนเหล่านี้ประมาณร้อยละ 90 เป็นถนนลาดยาง มีสภาพดีใช้งานได้ตลอดทั้งปี จากแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย 2529-2529 ระบุว่าจังหวัดเชียงรายมีความยาวของถนน 0.4 กิโลเมตร ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานนานาชาติที่ระบุไว้ว่า ความยาวถนน 1 กิโลเมตรต่อพื้นที่ 1

---

(2) กองวางแผนโครงการ ท.ท.ท., เรื่องเดียวกัน, หน้า 173

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางกิโลเมตา สาเหตุหนึ่งอาจมาจากสภาพภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขาสูง ประกอบกับชุมชนของแต่ละหมู่บ้านอยู่กระจัดกระจาย ทำให้การก่อสร้างทางมาตรฐานเป็นไปอย่างลำบากและเสียค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งย่อมไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

2. รถโดยสารประจำทาง จัดแบ่งตามสภาพที่ตั้งและระยะทางได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่

ก. การติดต่อระหว่างกรุงเทพกับเชียงราย มีทั้งสิ้น 2 สาย รวมวิ่งไปกลับวันละประมาณ 76 เที่ยว(1) เป็นรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ ซึ่งส่วนใหญ่มีบริการตั้งแต่ 6.30 น.-21.30 น. นับว่าสะดวกพอสมควร (ดูตารางที่)

ข. การติดต่อระหว่างเชียงรายกับจังหวัดใกล้เคียง มีรถประจำทางวิ่งระหว่างจังหวัดหลายสายทั้งที่เป็นต้นทาง-ปลายทางและทางผ่าน สายที่มีเที่ยววิ่งต่อวันมากที่สุด ได้แก่ เชียงใหม่-เชียงราย จำนวน 32 เที่ยว ลองลงมา คือ แพร่-เชียงราย จำนวน 30 เที่ยว ที่น้อยที่สุด พิษณุโลก-เชียงราย และเชียงใหม่-แม่สาย จำนวน 2 เที่ยวเท่ากัน (ดูตารางที่)

ค. การติดต่อภายในจังหวัด ระหว่างอำเภอต่ออำเภอหรือชุมชนใหญ่มีรถโดยสารประจำทางขนาดเล็กและรถสี่ล้อเล็ก ไว้คอยบริการซึ่งอัตราราคานั้นบางส่วนกำหนดไว้เป็นมาตรฐานหรือบางครั้งขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างผู้ขับขี่และผู้โดยสารเป็นแต่ละกรณี

---

(1) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงราย กรมการขนส่งทางบก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

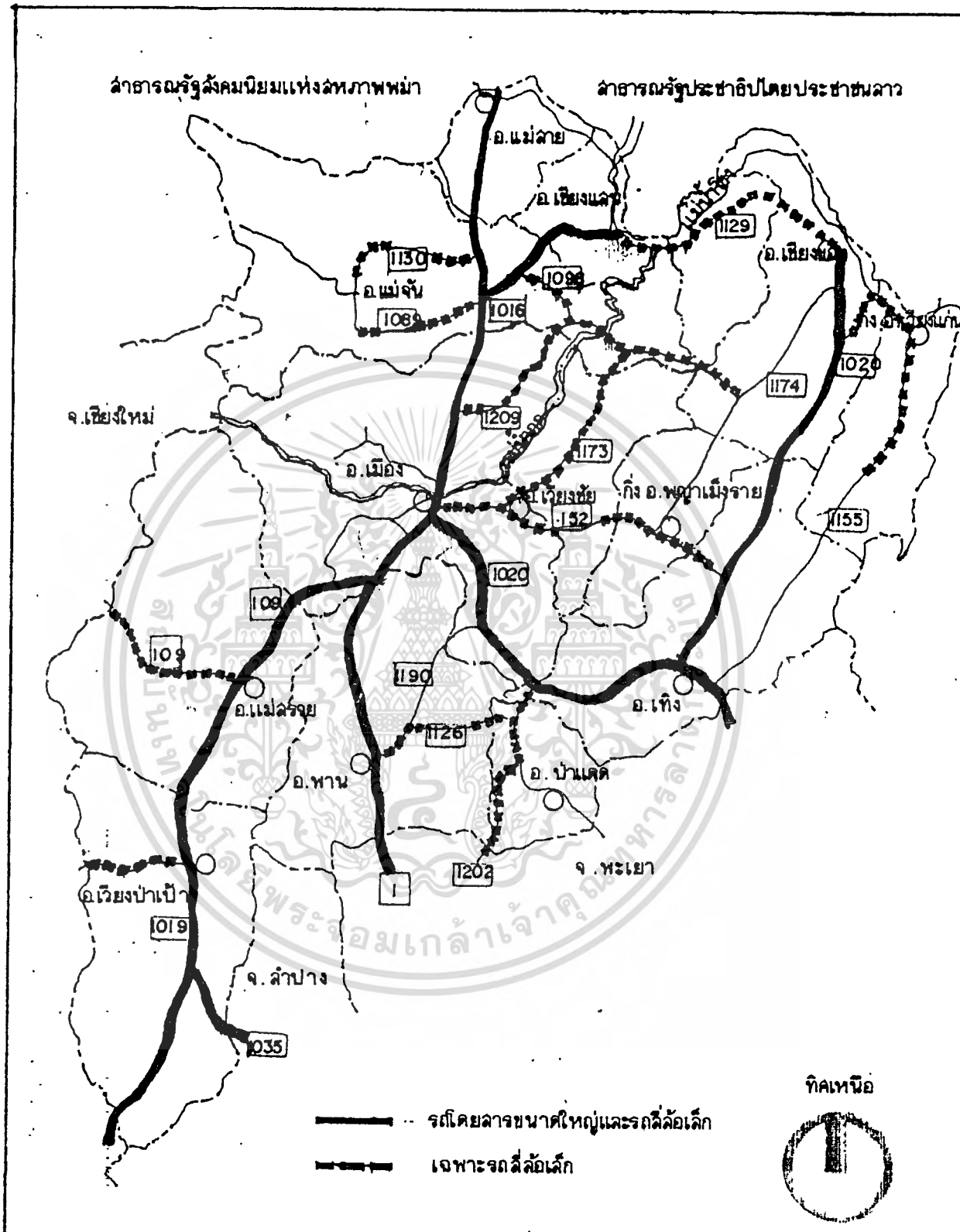

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : เส้นทางที่มีรถโดยสารประจำทางแล่นผ่าน	แผ่นภาพที่ : 3.1
เพื่อที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รถไฟ การเดินทางไปจังหวัดเชียงราย ด้วยทางรถไฟโดยตรงนั้นไม่มีทั้งนี้เพราะทางรถไฟสายเหนือสิ้นสุดที่จังหวัดลำปาง หรือเชียงใหม่ แล้วต่อรถโดยสารประจำทางเข้าสู่จังหวัดเชียงรายอีกทอดหนึ่ง แต่ในอนาคตอันใกล้นี้จะมีเส้นทางรถไฟจากอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ไปยังจังหวัดเชียงราย (ในขณะนี้กำลังทำการศึกษารายละเอียดโครงการ)

3) การคมนาคมทางน้ำ การบริการหรือโดยสารที่ท่าเรือน้ำกกในตัวเมืองเชียงราย เพื่อเชื่อต่อระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ริมน้ำกก อันเป็นจุดประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่ต้องการจะเดินทางไปยังหมู่บ้านชาวเขา ขี่ช้าง และการท่องเที่ยวในเขตอำเภออื่น ๆ เช่น อำเภอเชียงแสน อันเป็นที่ตั้งของสามเหลี่ยมทองคำ เป็นต้น อีกทั้งยังสามารถท่องเที่ยวทางน้ำ (ล่องแพ) จากบ้านท่อตอน จังหวัดเชียงใหม่ มายังจังหวัดเชียงรายได้โดยใช้ลำน้ำกก และยังมีเรือโดยสารวิ่งประจำไปกลับวันละ 2 เที่ยว ออกจากเชียงใหม่เวลา 12.30 น. และออกจากเชียงรายเวลา 10.30 น.

4) การคมนาคมทางอากาศ(1) มีท่าอากาศยาน 1 แห่ง เป็นสนามบินชั้น 2 สังกัดกรมการบินพาณิชย์ (ในอนาคตอันใกล้นี้จะได้รับยการพัฒนาเป็นสนามบินชั้น 1 สังกัดการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย) โดยมีเครื่องบินขึ้นลงวันละ 3 เที่ยว สัปดาห์ละ 21 เที่ยว โดยเป็นเครื่องบิน SHORT - 330 ความจุ 30-36 ที่นั่ง บินระหว่างเชียงใหม่-เชียงราย นอกจากนี้ยังมีเครื่อง BAE 146-300 ความจุ 100 ที่นั่ง บินระหว่างกรุงเทพ-เชียงราย สัปดาห์ละ 4เที่ยว คือ วันจันทร์ พุธ ศุกร์และอาทิตย์ โดยออกจากกรุงเทพฯ 12.15น. ถึงเชียงราย 13.30 น. และออกจากเชียงราย 14.05 น. ถึงกรุงเทพฯ 16.00 น. และในอนาคตเมื่อสนามบินแห่งใหม่ของจังหวัดเชียงรายเสร็จสมบูรณ์สามารถรองรับเครื่องบินโบอิ้ง 737 ซึ่งมีความจุเที่ยวละ 115 คน ได้วันละหลายเที่ยว

---

(1) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, ข้อมูลการตลาด, 2531, หน้า 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5.2 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1) ไฟฟ้า การบริการกระแสไฟฟ้าในจังหวัดเชียงรายดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งรับช่วงกระแสไฟฟ้าต่อมาจากสายส่งหรือสถานีย่อยของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีหน่วยงานรับผิดชอบ 2 หน่วยคือ การไฟฟ้าจังหวัดเชียงรายและการไฟฟ้าอำเภอแม่สาย โดยที่มีโรงจักรผลิตกระแสไฟฟ้า 1 แห่ง คือ โรงจักรดีเซลมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 7 เครื่อง กำลังผลิตรวม 3,251 กิโลวัตต์ แยกเป็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาด 1,400 กิโลวัตต์ 3 เครื่อง ขนาด 1,012 กิโลวัตต์ 3 เครื่อง และขนาด 1,015 กิโลวัตต์ 1 เครื่อง

ในปี พ.ศ.2525 การไฟฟ้าจังหวัดเชียงรายและการไฟฟ้าอำเภอแม่สาย สามารถจ่ายพลังงานไฟฟ้าสูงสุดได้ 17.66 เมกกะวัตต์ (คิดเป็นพลังงานไฟฟ้า 46.02 ล้านหน่วย) มีผู้ใช้กระแสไฟฟ้า 70,858 ราย (การไฟฟ้าจังหวัดเชียงราย 54,303 ราย และการไฟฟ้าอำเภอแม่สาย 16,555 ราย) ส่วนใหญ่เป็นการใช้ไฟฟ้าเพื่ออยู่อาศัยและประกอบธุรกิจ นอกจากนั้นเป็นการใช้ไฟฟ้าเพื่อการอุตสาหกรรมและอื่น ๆ

2) ประปา ระบบน้ำประปาจังหวัดเชียงรายอยู่ภายใต้การดำเนินงานของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 8 (ที่ทำการเขตอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่) มีหน่วยงานรับผิดชอบ 4 หน่วยงาน คือ การประปาเชียงราย การประปาแม่สาย การประปางาน และการประปาแม่จัน แต่ละหน่วยงานมีกำลังผลิตน้ำประปาได้ทั้งสิ้นวันละ 18,480 ลูกบาศก์เมตร สามารถบริการผู้ใช้น้ำได้ 9,401 รายหรือประมาณ 145,000 คน

การประปาในจังหวัดเชียงรายแม้จะมีการบริการเพียงพอต่อความต้องการของประชากรในเขตที่มีบริการ แต่เมื่อเทียบสัดส่วนการกระจายตัวแล้วพบว่าไม่เพียงพอแก่ผู้บริโภคทั้งหมดประชาชนบางส่วนต้องดื่มน้ำจากบ่อน้ำตื้น และแหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ ซึ่งไม่ถูกสุขลักษณะ โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งจะเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำโดยทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) โทรศัพท์ การบริการด้านโทรศัพท์มีองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีชุมสายโทรศัพท์อยู่ทุกอำเภอ และยังมีชุมสายพิหารในเขตสุขาภิบาลที่มีขนาดใหญ่เช่น สุขาภิบาลบ้านเด้า อ.เทิง หรือสุขาภิบาลจันจะว้า อ.แม่จัน เป็นต้น ชุมสายจังหวัดเชียงรายสามารถให้บริการโทรศัพท์แบบอัตโนมัติได้ถึง 6,500 เลขหมาย(1) โดยเฉพาะอำเภอเมืองมีประมาณ 4,500 เลขหมาย

นอกจากนี้ยังมีบริการทางไกลสาธารณะชนบท โดยติดตั้งตามอำเภอที่มีชุมชนขนาดใหญ่ เช่น ชุมสายเวียงป่าเป้า 4 เลขหมาย ชุมส่ยเวียงชัย 3 เลขหมาย ชุมสายเชียงแสน 3 เลขหมาย ชุมสายแม่สรวย 3เลขหมาย ชุมสายเทิง 3 เลขหมาย ชุมสายป่าแดด 3 เลขหมาย ชุมสายเชียงของ 5 เลขหมาย ชุมสายพาน 11 เลขหมาย ชุมสายแม่จัน 5 เลข

จะเห็นได้ว่าการบริการโทรศัพท์ของจังหวัดเชียงรายมีการบริการอย่างเพียงพอ แต่อาจเกิดปัญหาด้านเทคนิคการติดตั้งล่าช้า

4) ไปรษณีย์และโทรเลข สามารถให้การบริการอย่างทั่วถึง มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขอยู่ทุก ๆ อำเภอ ให้บริการรับฝากไปรษณียภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ โทรเลข การส่งจ่ายเงิน และบริการตู้ไปรษณีย์ให้เช่า สำหรับตำบลและหมู่บ้านที่ห่างไกลได้รับความร่วมมือจากกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ส่งต่อให้ชาวบ้าน ซึ่งเป็นส่วนนอกเหนือจากที่ทำการไปรษณีย์ตำบลที่มีอยู่ประมาณกว่า 20 แห่ง

5) สถานีโทรทัศน์ สามารถรับสัญญาณได้ครบทุกสถานี เช่นเดียวกับจังหวัดใกล้เคียงและกรุงเทพมหานคร

6) สถานีวิทยุ มีสถานีวิทยุกระจายเสียงภายในจังหวัด 7 สถานี ได้แก่ สวท.แห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย ความถี่ 1,260 กิโลเฮิร์ทและ 95.75 เมกกะเฮิร์ท, สวท.ทหารอากาศ ความถี่ 1,224 กิโลเฮิร์ทและ 94.25 เมกกะเฮิร์ท, สวท.กองทัพภาคที่ 3 ส่วนหนัก ความถี่ 936 กิโลเฮิร์ท, สวท.วปถ. 10 ความถี่ 1,287 กิโลเฮิร์ท, สวท.รด. ความถี่ 92 เมกกะเฮิร์ท, สวท.พชด.3 ความถี่ 91 เมกกะเฮิร์ท,

(1) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, ข้อมูลการตลาด, 2531, หน้า 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) สถานรักษาพยาบาล(1) มีสถานบริการด้านสาธารณะสุขประกอบด้วย โรงพยาบาล 16 แห่ง เป็นของรัฐ 13 แห่ง ของเอกชน 3 แห่ง (ขนาด 600 เตียง 1 แห่ง และขนาด 10-60 เตียง จำนวน 10 แห่ง) สถานีอนามัย 116 แห่ง กระจายอยู่ทุกอำเภอ และร้านขายยาประมาณ 126 แห่งมีอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ คลินิคเวชกรรม 42 แห่ง คลินิคทันตกรรม 7 แห่ง และคลินิคผดุงครรภ์ 37 แห่ง

3.3.5.3 การบริการการท่องเที่ยว

1) ร้านอาหาร ร้านอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดเชียงราย ประมาณ 30 แห่งประกอบด้วย ร้านอาหารทั่วไป ภัตตาคาร คอฟพี่ช็อฟ ร้านอาหารบางแห่งอยู่ในบริเวณโรงแรม บางแห่งอยู่เป็นเอกเทศของตนเอง ซึ่งมีตั้งแต่ราคาปกติจนถึงราคาแพงที่รวมค่าบริการและภาษีด้วย โดยส่วนรวมมีที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนและทางแยกที่สำคัญ

2) สินค้าพื้นเมือง ผลิตผลที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่มาจากผลผลิตทางการเกษตร ที่ขึ้นชื่อได้แก่ ลิ้นจี่ สตรอเบอรี่ สับปะรด หรือผลผลิตทางด้านอุตสาหกรรมการค้าขนาดเล็ก เช่น อาหารพื้นเมือง หรือแม้กระทั่งของที่ระลึก จะเห็นได้ว่าทรัพยากรของจังหวัดเชียงรายมีอยู่มากมาย

3) ที่พัก ที่พักในจังหวัดเชียงรายมี 3ประเภท ใหญ่ ๆ คือ โรงแรม บังกาโล และบ้านพักที่เรียกว่า เกสตเฮาส์(GUEST HOUSE) รวมแล้วมีประมาณ 23 แห่ง โดยเป็นชั้นหนึ่ง 4 แห่ง ชั้นสอง 2 แห่ง นอกนั้นเป็นชั้นสาม ซึ่งมีจำนวนห้องรวม 1,863 ห้อง แยกเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง 1,021 ห้อง (โรงแรมเวียงอินทร์ วังคำ และที่กำลังจะเปิด ดำเนินการ ได้แก่

---

(1) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, ข้อมูลการตลาด, 2531, หน้า 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

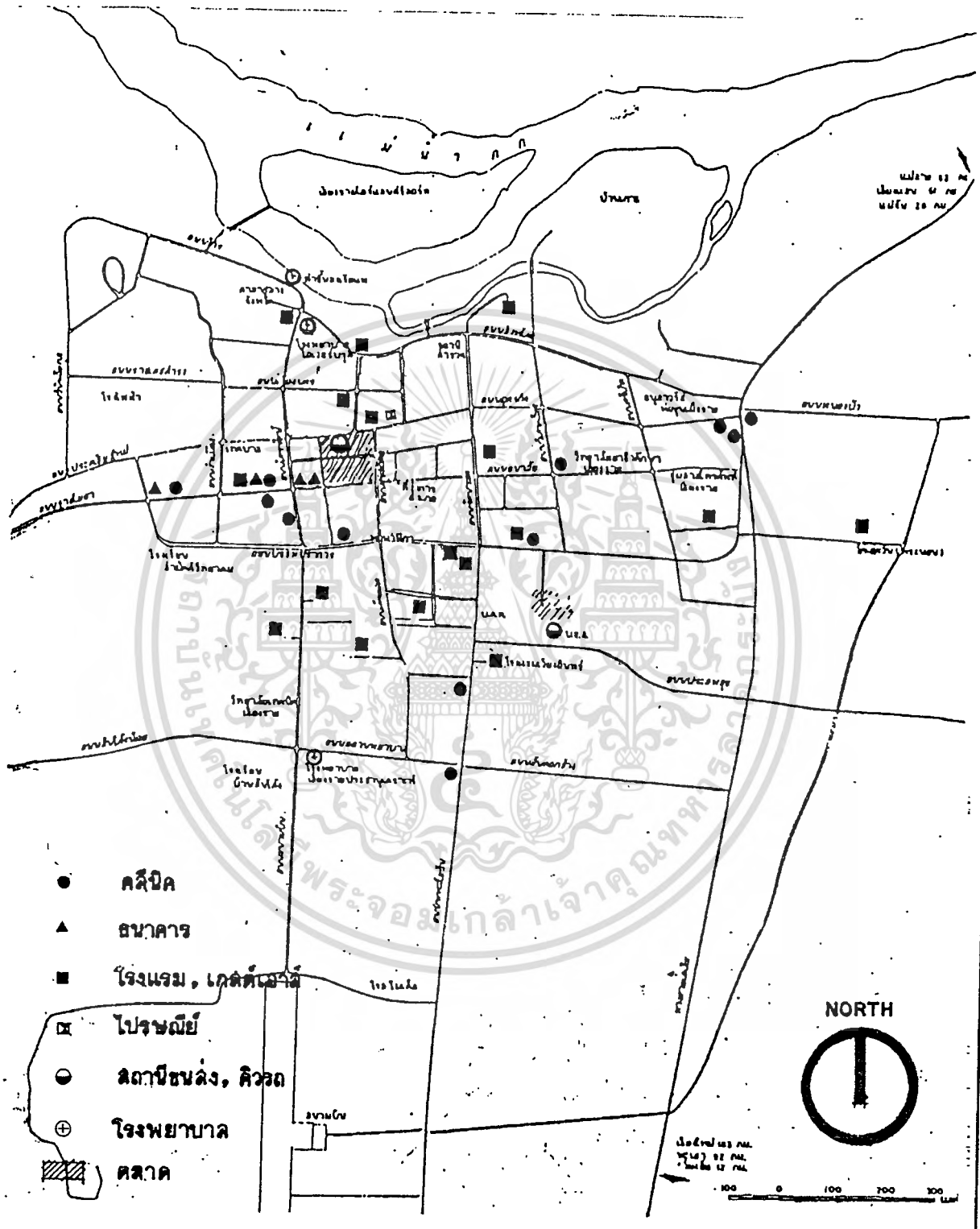

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งบริการต่าง ๆ.	แผ่นภาพที่ : 3.2
แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า ...
แม้จะได้รวบรวมเนื้อหาต่างๆ ไว้ในเอกสารนี้ ... ยกทั้งที่ไม่มีเนื้อหาที่เป็นของผู้อื่น ... ผู้อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชียงรายไอส์แลนด์รีสอร์ท เชียงรายผลิตเต้ลดิ๊ค) นอกจากนั้นเป็นโรงแรมชั้นสอง-สาม ประมาณ 842 ห้อง (ดูได้จากตาราง)

3.3.5.4 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวสูงจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ประวัติศาสตร์-ศิลปะ และวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งแต่ละส่วนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเปนอันมาก แต่มีความสมบูรณ์แตกต่างกัน การพิจารณาความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อหาความเหมาะสมและให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนามากยิ่งขึ้น ในที่นี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

1) ปัจจัยที่ดึงดูดให้มีการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2) ปัจจัยที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความพร้อมทางด้านที่พัก และความพร้อมในเรื่องความปลอดภัย

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา ประกอบด้วย สภาพแวดล้อม แนวโน้มของการสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยว และแนวโน้มการใช้ที่

3.3.5.5 สภาพสังคมของแหล่งท่องเที่ยว

1) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง เนื่องจากในอดีตจังหวัดเชียงรายเป็นที่ตั้งของเมืองที่สำคัญแห่งหนึ่งในแผ่นดินลานนา สภาพโดยทั่ว ๆ ไปของแหล่งท่องเที่ยวจะอยู่ในประเภทของประวัติศาสตร์และศิลปะ เช่น อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช วัดพระสิงห์ วัดพระแก้ว กู่พระเจ้าเม็งราย พระธาตุดอยจอมทอง พระธาตุดอยจ้องสลับแสง มีน้ำตกแม่กรณ์และแม่น้ำกก ซึ่งอยู่ในด้านของธรรมชาติรวมอยู่ จากสภาพในปัจจุบันนี้ประชาชนได้ให้ความสำคัญและนับถือสถานที่ต่าง ๆ เหล่านี้มาก การบุกรุกหรือการลุกล้ำแถบจะไม่มีให้เห็นอาจเนื่องมาจากประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั่นเอง เป็นส่วนช่วยเสริมให้สิ่งเหล่านี้มีคุณค่ายิ่งขึ้น

2) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเชียงแสน เป็นอำเภอที่มีศักยภาพของการท่องเที่ยวสูง อยู่ริมแม่น้ำโขง ห่างจากตัวเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชียงรายประมาณ 59 กิโลเมตร อำเภอเชียงแสนเป็นเมืองเก่าแก่มากแห่งหนึ่งในภาคเหนือ คือ เดิมชื่อ เมืองเวียงหิรัญนครเงินยาง แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มนี้จึงมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และศิลปะ ไม่น้อยหน้ากว่ากลุ่มของอำเภอเมือง เช่น วัดพระธาตุกิตติ พระธาตุปู่เจ้า พระธาตุผาเงา วัดเจดีย์เจ็ดยอด วัดพระธาตุผาเงา วัดพระเจ้าลานทอง วัดป่าลึก วัดเจดีย์หลวง พิพิธภัณฑ์แห่งชาติเชียงแสน พิพิธภัณฑ์ฝิ่น หรือแม้กระทั่งส่วนที่เป็นธรรมชาติ เช่น น้ำตกบ้านไร่ และบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ที่เป็นส่วนดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก สภาพความเป็นอยู่โดยทั่ว ๆ ไปในกลุ่มนี้ เริ่มตื่นตัวเนื่องจากผลกระทบจากการท่องเที่ยวของเชียงรายที่ขยายตัวขึ้น ทำให้เกิดการบริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นร้านค้า ที่พักค้างแรม เป็นต้น

3) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่สาย อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 62 กิโลเมตร เป็นอำเภอเหนือสุดของประเทศติดต่อกับสหภาพพม่าที่ท่าขี้เหล็ก โดยมีแม่น้ำแม่สายเป็นพรมแดน แหล่งท่องเที่ยวส่วนมากอยู่ในประเภทธรรมชาติ เช่น ถ้ำปุ่มถ้ำปลา ถ้ำเสาหินพญานาค ถ้ำผาจมขุนน้ำนางนอน หรือด้านประวัติศาสตร์ เช่น พระธาตุดอยตุง พระธาตุดอยเงา อีกทั้งสถานที่สำคัญอย่างท่าขี้เหล็กที่เป็นจุดต่อระหว่างประเทศ สภาพสังคมของอำเภอแม่สายมีความเจริญและความคล่องตัวของธุรกิจการค้า การบริการ เนื่องจากความเหมาะสมในหลาย ๆ ด้านประกอบกับเป็นจุดที่ตั้งของชายแดนที่สามารถติดต่อระหว่างประเทศได้อย่างคล่องตัว

4) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอพาน อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 47 กิโลเมตร แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญประกอบด้วย น้ำตกทรายขาว และน้ำพุร้อน น้ำตกปูแกง (อุทยานแห่งชาติดอยหลวง) น้ำตกถ้ำผาโขงและถ้ำน้ำลอด น้ำตกถ้ำผายาว หนองถ้ำหนองผา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในประเภทธรรมชาติ แต่ก็ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ เช่น พระธาตุจอมแว่

5) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่จัน อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 28 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ ดอยแสนใจ และดอยสันติคีรี (ดอยแม่สลอง) โดยเฉพาะดอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่สลองนี้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดสภาพของการรองรับด้านการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็น ร้านค้าบริการ ธุรกิจการค้า หรือแม้กระทั่งที่พักอาศัย โดยนักท่องเที่ยวมีจุดประสงค์ก็คือความเป็นธรรมชาติ

6) แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 91กิโลเมตร ที่สำคัญก็คือ เวียงกาหลงเป็นโบราณสถานที่สำคัญ สภาพของสังคมในเขตนี้โดยทั่วไปแล้วยังคงสภาพของความเป็นอยู่พื้นเมืองไว้มากที่สุด เนื่องจากประเภทของการท่องเที่ยวมีน้อยกว่าเขตอื่น ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นอย่างมาก

3.3.5.6 โครงสร้างของนักท่องเที่ยว

จากข้อมูลการเดินทางของผู้เยี่ยมเยียนจังหวัดเชียงราย ปี 2530 ได้แสดงไว้ว่า นักท่องเที่ยวที่ไปยังจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 392,175 คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 268,924 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 123,259 คน

3.3.5.7 ฤดูกาลท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่จังหวัดเชียงราย สามารถแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่มีปริมาณของ การท่องเที่ยวสูง (HIGH SEASONS) และช่วงที่มีปริมารการท่องเที่ยวต่ำ (LOW SEASONS) ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามช่วงเวลา สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย 2 ช่วงคือ เดือนธันวาคม - มกราคม และเดือน เมษายน - กรกฎาคม เนื่องจากเป็นช่วงที่บุคคลโดยทั่วไปนิยมพักผ่อนประจำปี และอีกส่วนเป็นช่วงงานผลไม้ของจังหวัด(งานลิ้นจี่) และทั้งยังเป็นช่วงปิดภาคเรียน เนื่องจากชาวไทยนิยมการท่องเที่ยวแบบครอบครัวถือโอกาสเป็นการพักร้อนอีกแง่มุมหนึ่ง สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เมษายน เนื่องจากเป็นการท่องเที่ยวช่วงคริสมาสต์ และปีใหม่ ซึ่งเป็นช่วงของที่มีวันหยุดมากประกอบกับอากาศในช่วงนี้มีความเหมาะสมมาก ทั้ง 2 ประเภทพิจารณาได้จากตารางนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.5 แสดงแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2530

ภาค	ส่วนแบ่งนักท่องเที่ยว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคเหนือ	128,681	47.85
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11,536	4.29
ภาคกลาง	3,548	1.32
ภาคตะวันตก	4,437	1.65
ภาคตะวันออก	10,649	3.96
ภาคใต้	13,311	4.95
กรุงเทพมหานคร	96,758	35.98
รวม	268,924	100.00

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3.6 แสดงแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ปี 2530

ภูมิภาค	ส่วนแบ่งนักท่องเที่ยว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยุโรป	88,369	65.34
เอเชียและแปซิฟิค	19,022	14.06
อเมริกาเหนือ	10,834	8.01
ตะวันออกกลาง	2,456	1.82
ประเทศเพื่อนบ้าน	6,473	4.79
อื่น ๆ	8,101	5.99
รวม	135,255	100.00

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงลักษณะของนักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดเชียงราย ปี 2530

เพศ	นักท่องเที่ยว (ร้อยละ)		รวมทั้งหมด
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
ชาย	74.26	62.84	137.10
หญิง	25.74	37.16	62.90
รวม	100.00	100.00	200.00

ตารางที่ 3.8 แสดงอายุของนักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดเชียงราย ปี 2530

อายุ	นักท่องเที่ยว (ร้อยละ)		รวมทั้งหมด
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
ต่ำกว่า 15	0.66	0.55	1.21
15-24 ปี	24.92	40.82	65.74
25-34 ปี	45.25	41.54	86.79
35-44 ปี	18.03	10.14	28.17
45-54 ปี	8.52	4.66	13.18
55-64 ปี	2.29	1.37	3.66
มากกว่า 65 ปี	0.33	0.82	1.15
รวม	100.00	100.00	200.00

ตารางที่ 3.9 แสดงช่วงเวลาของการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ปี 2530

	เดือนที่มีนักท่องเที่ยวนิยมเข้ามาท่องเที่ยว		
	มากที่สุด	ปานกลาง	ต่ำที่สุด
ชาวไทย	ธันวาคม, เมษายน	กรกฎาคม, กันยายน	กุมภาพันธ์, มีนาคม
ชาวต่างประเทศ	พฤศจิกายน, ธันวาคม	มกราคม, กุมภาพันธ์	พฤษภาคม, มิถุนายน

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในจังหวัดเชียงราย ปี 2530

ประเทศ	รวม	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
สหรัฐอเมริกา	8097	1068	709	591	410	415	528	642	940	620	590	809	775
แคนาดา	2737	208	235	203	104	199	260	231	183	198	276	277	363
ออสเตรีย	1281	215	85	47	31	31	66	152	65	103	89	277	120
เบลเยี่ยม	1489	74	55	99	118	69	45	389	162	43	81	268	86
เดนมาร์ค	2038	126	181	123	69	86	71	302	150	95	149	319	367
ฝรั่งเศส	44667	5905	4975	5268	3259	1578	1078	1829	3548	2110	3200	6755	5162
เยอรมัน ต.	154777	1424	1221	1663	1187	759	594	916	1136	1073	1167	2114	2223
อิตาลี	3847	521	326	255	165	99	188	151	670	465	263	433	311
เนเธอร์แลนด์	3582	271	399	309	193	170	265	271	331	172	415	499	287
สวีเดน	2773	238	331	140	130	141	271	308	149	145	341	271	308
สวิสเซอร์แลนด์	6359	449	526	404	248	747	368	369	592	586	567	677	826
อังกฤษ	6856	423	598	310	268	399	380	692	717	687	559	1003	820
ละตินอเมริกา	2459	127	390	118	77	239	135	131	182	334	175	204	344
ออสเตรเลีย	5741	531	689	345	449	515	258	431	322	377	667	524	633
ฮ่องกง	2411	249	251	166	117	206	152	173	192	258	114	338	195
ญี่ปุ่น	5993	288	530	502	604	330	487	677	677	371	399	627	501
นิวซีแลนด์	1927	127	101	158	66	216	126	180	142	95	172	330	214
ไต้หวัน	2950	177	467	142	174	173	189	192	232	169	203	503	329
มาเลเซีย	2018	119	217	76	232	159	249	79	73	184	219	205	206
สิงคโปร์	4455	309	325	209	358	240	616	382	235	322	276	424	756
อื่น ๆ	8101	808	533	1302	1295	644	298	515	526	420	566	582	612
ต่าง ประเทศ	143383	13657	13144	12430	9554	7415	6744	9012	11224	8827	10488	17439	15441
ไทย	143383	12337	9945	10306	13082	13714	11964	11412	12566	11180	11385	11306	14186
รวมทั้งหมด	278638	25994	23089	22736	22636	21129	18588	20424	23790	20007	21873	28745	29627

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.11 แสดงอิทธิพลฤดูการท่องเที่ยวในภาคต่าง ๆ ปี 2528

ภาค	ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวสูง		ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวต่ำ	
	สูงสุด	อันดับรอง	ต่ำสุด	อันดับรอง
ภาคเหนือ	ธันวาคม	เมษายน	กันยายน	มิถุนายน
ภาคอีสาน	พฤศจิกายน	ธันวาคม	กันยายน	กรกฎาคม
ภาคกลาง	กุมภาพันธ์	มกราคม	กันยายน	พฤษภาคม
ภาคตะวันตก	เมษายน	มีนาคม	กันยายน	สิงหาคม
ภาคใต้	ธันวาคม	กุมภาพันธ์	กันยายน	สิงหาคม

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3.12 แสดงพาหนะในการเดินทางไปจังหวัดเชียงราย ปี 2530

ประเภทพาหนะ	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
เครื่องบิน	7,364	6,548	13,912
รถไฟ	-	-	-
รถโดยสารประจำทาง	145,042	62,439	207,481
รถนำเที่ยว	67,994	42,436	110,430
ขับรถไปเอง	99,838	1,848	101,686
อื่น ๆ	2,727	14,940	17,667
รวม	322,965	128,211	451,176

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5.8 ลักษณะการท่องเที่ยว

1) รูปแบบของการท่องเที่ยว รูปแบบ การท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างประเทศจะมีความแตกต่างกันคือ คนไทยนิยมการท่องเที่ยวแบบเป็นกลุ่มใหญ่ที่มากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ เฉพาะกลุ่มเพื่อน รองลงไปเป็นแบบครอบครัว ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมแบบเอกเทศหรือเป็นคู่ มากกว่าการท่องเที่ยวแบบเป็นกลุ่มหรือสมาชิกภายในครอบครัว เนื่องจากบางส่วนต้องการสัมผัสสภาพทางธรรมชาติมาก ซึ่งไม่สามารถกำหนดเวลาในการท่องเที่ยวได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในสถานที่นั้น ๆ การท่องเที่ยวแบบครอบครัวจึงมีความเหมาะสมน้อย แต่ในปัจจุบันแนวโน้มของการท่องเที่ยวแบบเป็นกลุ่มมีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความพร้อมและสมบูรณ์ของการบริการและกิจกรรมที่สามารถใช้เป็นกลุ่มใหญ่ได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นธุรกิจที่ชักจูงนักท่องเที่ยวให้มามากขึ้นและเกิดผลคุ้มค่าต่อการลงทุน

2) การเข้าสู่จังหวัด การคมนาคมไปสู่จังหวัดเชียงรายสามารถใช้ได้ 3 ทาง คือ ทางบก ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 109 และ 110 โดยผ่านจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง และพะเยา ทางน้ำโดยใช้แม่น้ำกก ซึ่งเริ่มต้นจากบ้านท่าตอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และสุดท้ายทางอากาศแบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือจากกรุงเทพไปยังเชียงราย หรือจาก. จังหวัดเชียงใหม่ไปยังจังหวัดเชียงราย

3) พาหนะในการเดินทาง พาหนะที่ใช้เดินทางไปยังจังหวัดเชียงราย สามารถใช้ได้ทั้ง 3 ประเภทแต่บทบาทการเดินทางโดยใช้เรือโดยสารนั้นมีน้อยมาก เนื่องจากมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการท่องเที่ยวพักผ่อนเป็นหลักมากกว่าการเดินทางสัญจร ดังนั้น พาหนะที่นิยมในปัจจุบัน คือ รถยนต์และเครื่องบิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5.9 ประเภทที่พักและจำนวนห้อง

1) ประเภทที่พัก จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีจุดมุ่งหมายไปยังจะงหวัดเชียงราย มีรูปแบบของการเข้าพักอาศัยดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.13 แสดงลักษณะของที่พักของนักท่องเที่ยว พ.ศ.2530

ประเภทที่พัก	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โรงแรม	142,197	52.88	61,259	49.70	203,456	51.88
บังกาโล	-	-	-	-	-	-
เกสต์เฮาส์	81	0.03	58,547	47.50	58,628	14.95
บ้านญาติ/เพื่อน	109,644	40.77	2,586	2.10	112,230	28.62
บ้านพักรับรอง	12,579	4.68	-	-	12,539	3.21
วัดและอื่น ๆ	4,423	1.64	859	0.70	5,282	1.35
รวม	268,924	100.00	123,251	100.00	392,175	100.00

ที่มา : กองสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2) เป้าหมายของการเดินทาง จากจำนวนประชาชนทั่วไปที่ไปยังจังหวัดเชียงรายมีจุดหมายและวัตถุประสงค์แตกต่างกัน

ตารางที่ 3.14 แสดงจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ไปยังจังหวัดเชียงราย

จุดมุ่งหมาย	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวมทั้งหมด
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	39.72	95.17	67.45
ธุรกิจ	42.06	2.90	22.48
ปฏิบัติราชการ	11.21	0.48	5.85
ประชุมสัมนา	-	-	-
ทัศนศึกษา	4.21	0.97	2.59
อื่น ๆ	2.80	0.48	1.64
รวม	100.00	100.00	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ตำแหน่งที่ตั้งและจำนวนห้องที่พัก

ตารางที่ 3.15 แสดงที่ตั้งและจำนวนห้องของที่พักในจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	ลำดับ	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
เมือง	1	กรุงทอง	412 ถ.พหลโยธิน	110
	2	เชียงราย	438 ถ.สุขสถิตย์	71
	3	สินวัฒนา	24 ถ.พหลโยธิน ต.แม่สาย	31
	4	เผ่าวัฒนาสุขารมย์	150 ถ.ธนาลัย	50
	5	แม่กกวิลล่า	445 ถ.สิงหไคล	50
	6	เรืองนคร	28/8 ถ.ไตรรัตน์	61
	7	รามาเชียงราย	331/4 ถ.ไตรรัตน์	43
	8	เวียงอินทร์	893 ถ. พหลโยธิน	260
	9	วังคำ	869/90 ถ.เปรมวิภาค	221
	10	ศิริวัฒนา	485 ถ.อุตรกิจ	36
	11	สุขนิรันดร์	424/1 ถ.บรรพปราการ	105
	12	สยาม	531 ถ. พหลโยธิน	52
	13	อารีประชาราษฎร์	541 ถ. พหลโยธิน	15
	14	เชียงรายไอส์แลนด์รีสอร์ท	1129 ถ. สิงหไคล	210
	15	เชียงรายลิตเติ้ลดั๊ค		330
อ.เมืองรวม15 แห่ง				1,614
เชียงแสน	16	พูลสุข	95 ถ.พหลโยธิน ต.เวียง	10
	17	สามเหลี่ยมทองคำ	สามเหลี่ยมทองคำ	75
อ.เชียงแสนรวม2 แห่ง				85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงที่ตั้งและจำนวนห้องของที่พักในจังหวัดเชียงราย (ต่อ)

อำเภอ	ลำดับ	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
แม่สาย	18	ท็อปนอร์ท	306 ถ.พหลโยธิน	22
	19	แม่สาย	125/5 ถ.พหลโยธิน	42
	20	สินวัฒนา	24 ถ.พหลโยธิน	31
อ.แม่สายรวม3 แห่ง				95
พาน	21	โหง่อัน	439-443 ถ.พหลโยธิน	16
อ.พานรวม 1 แห่ง				16
เชียงของ	22	ดำรงค์กุลพูลสุข	108/1 ถ.สายกลาง	7
	23	ฝั่งโขง	93/1 ถ.สายกลาง	10
อ.เชียงของรวม 2 แห่ง				17
เวียงป่าเป้า	24	ไชวาฤทธิ์	8 หมู่ 2 ต.เวียง	15
	25	ไทยากรณ์	218 หมู่ 1 ต.แม่เจดีย์	12
	26	พิมพา	223 ต.เวียง	9
อ.เวียงป่าเป้ารวม 3 แห่ง				36
จังหวัดเชียงรายมีที่พักทั้งหมดรวม 26 แห่ง จำนวน				1,863

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5.10 ระยะเวลาในการพักของนักท่องเที่ยว

ระยะเวลาในการเข้าพักของนักท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างประเทศจะมีความแตกต่างกัน คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีระยะเวลาพักโดยเฉลี่ย 2.45 วัน แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีระยะเวลาพักเฉลี่ย 3.24 วัน โดยมีระยะเวลาพักเฉลี่ยทั้งหมด 2.70 วัน

ตารางที่ 3.16 แสดงระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ปี 2530

ประเภทที่พัก	ระยะเวลาการพัก (วัน)		รวมทั้งหมด (เฉลี่ย)
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
โรงแรม กลุ่มที่ 3	1.49	1.85	1.67
โรงแรม กลุ่มที่ 5	1.68	1.92	1.80
เกสต์เฮาส์	1.38	2.30	1.84
รวมเฉลี่ย			1.77

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.3.5.11 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

จากข้อมูลของ ท.ท.ท.บันทึกระยะเวลาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพักมากกว่าชาวไทย ทำให้รายจ่ายของนักท่องเที่ยวชาวจ่างประเทศสูงกว่าชาวไทยู ประมาณ 762.63 : 693.49 บาทต่อ 1 วัน ซึ่งถ้านำไปเปรียบเทียบจากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะเห็นได้ว่าค่ำกว่ามาตรฐาน (2,532.54 บาท)(1) มาก

(1)กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2531, หน้า 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.17 แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ปี 2529

หมวดการใช้จ่าย	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	
	ร้อยละ	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านบาท)
ค่าที่พัก	6.23	14.80	24.40	10.67
ค่าซื้อของ	29.05	69.02	38.20	16.70
ค่าอาหาร	23.31	55.38	17.20	7.52
ค่าบันเทิงพักผ่อน	3.99	9.48	8.80	3.85
ค่าเดินทางภายในประเทศ	26.82	63.72	8.00	3.50
อื่น ๆ	10.60	25.18	3.40	1.49
รวม	100.00	237.58	100.00	43.73

ที่มา กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(1)

3.3.5.12 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

1. นักท่องเที่ยวชาวไทย ผลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2522 พบว่าคนไทยเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวและประกอบธุรกิจในต่างจังหวัด ร้อยละ 23.86 ของจำนวนประชากรทั่วประเทศ ซึ่งต่อมาสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (โครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย พ.ศ.2525) ได้ประมาณไว้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีอัตราการเพิ่มในลักษณะที่ลดลงดังนี้

---

(1) วุฒิเทพ อินทรปัญหา,จำลอง อดิกุล "ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย" พ.ศ.2528

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ.2530-2534 อัตราการเพิ่ม 4.5

พ.ศ.2535-2539 อัตราการเพิ่ม 3.5

พ.ศ.2540-2544 อัตราการเพิ่ม 3.0

เมื่อใช้อัตราการเพิ่มดังที่กล่าวข้างบนมาคำนวณหาจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในอนาคตโดยใช้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดในปี พ.ศ.2529 คือ 20,207,200 คน เป็นปีฐานจะได้จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตดังตารางที่

ตารางที่ 3.18 แสดงประมาณการนักท่องเที่ยวชาวไทย พ.ศ.2529-2544

ปี พ.ศ.	จำนวน (คน)	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)
2529	20,207,200	4.5
2530	21,116,524	4.0
2531	21,961,185	4.0
2532	22,657,628	4.0
2533	23,601,096	4.0
2534	24,565,100	4.0
2535-2539*	29,199,400	3.5
2540-2544*	33,850,100	3.5

* ตัวเลขปีสุดท้าย

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จากปี พ.ศ.2530 ซึ่งเป็นปีการท่องเที่ยวไทย จังหวัดเชียงรายมีส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 3.25 อีกทั้งในปัจจุบันจังหวัดเชียงรายก็มีโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นที่แน่ใจว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเข้ามาในจังหวัดเชียงรายในอนาคตจะเพิ่มขึ้น จึงได้กำหนดให้จังหวัดเชียงรายมีส่วนแบ่งการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 3.50 ของตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด ดังตารางที่

2. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ประมาณไว้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่ลดลง ดังนี้

พ.ศ.2530-2534 อัตราการเพิ่ม 5.5

พ.ศ.2535-2539 อัตราการเพิ่ม 3.5

พ.ศ.2540-2544 อัตราการเพิ่ม 3.0

ซึ่งปรากฏว่าในปี พ.ศ.2529 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 2,818,092 คน เป็นปีฐาน จะได้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในอนาคต

ตารางที่**3.19** แสดงประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2529-2544

ปี พ.ศ.	จำนวน (คน)	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)
2529	2,818,092	6.8
2530	3,009,722	5.5
2531	3,175,257	5.5
2532	3,349,896	5.5
2533	3,584,140	5.5
2534	3,728,518	5.5
2535-2539*	4,671,867	3.5
2540-2544*	5,232,491	3.0

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากปี พ.ศ.2530 จังหวัดเชียงรายมีส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศร้อยละ 1.64 และจากการขยายตัวของสภาพการณ์ท่องเที่ยวได้กำหนดส่วนแบ่งการตลาดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย ดังตารางที่

ตารางที่ 3.20 แสดงประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามายังจังหวัดเชียงราย

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยว		รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
2529	656,543	77,744	734,287
2530	739,078	123,251	862,329
2531	768,641	153,030	871,671
2532	793,017	136,676	929,693
2533	826,038	146,233	972,271
2534	860,479	152,123	1,012,602
2535-2539*	1,021,979	190,611	1,212,590
2540-2544*	1,184,753	241,690	1,426,443

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.3.5.13 การประมาณความต้องการห้องพักโรงแรม

1. สภาพห้องพักโรงแรมในปัจจุบัน จากการสำรวจเมื่อพฤศจิกายน พ.ศ.2532 พบว่ามีโรงแรมและเกสต์เฮาส์รวมทั้งสิ้น 26 แห่ง จำนวน 1,863 ห้อง โดยมีการเพิ่มจาก ปี พ.ศ.2530 รวม 3 แห่ง จำนวน 620 ห้อง โดยแบ่งตามลำดับมาตรฐานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมในกลุ่มที่ 3 จำนวนห้องพัก 1,101 ห้อง

โรงแรมในกลุ่มที่ 5 จำนวนห้องพัก 594 ห้อง

เกสต์เฮ้าส์ จำนวนห้องพัก 168 ห้อง

จากจำนวนนักท่องเที่ยว 392,175 คน เข้าพักในโรงแรม 203,456 คน และเกสต์เฮาส์ 58,628 คน เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวแล้วพบว่าเข้าพักแรมในโรงแรมชั้นหนึ่ง (กลุ่มที่ 3) มากที่สุด จำนวน 101,042 คน รองลงมาคือ โรงแรมในกลุ่มที่ 5 จำนวน 102,414 คน และที่มีนักท่องเที่ยวเข้าพักน้อยที่สุดคือ เกสต์เฮ้าส์ 58,628 คน

ตารางที่ 3.21 แสดงอัตราการเข้าพักในที่พักแรมของจังหวัดเชียงราย ปี 2530

เดือน	ลักษณะการเข้าพัก (ร้อยละ)						รวมทั้งหมด
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4	กลุ่ม 5	เกสต์เฮ้าส์	
มกราคม	-	-	82.23	-	48.03	51.72	60.93
กุมภาพันธ์	-	-	78.71	-	46.90	54.37	60.07
มีนาคม	-	-	64.62	-	44.34	51.77	53.50
เมษายน	-	-	61.82	-	51.42	50.72	54.82
พฤษภาคม	-	-	52.91	-	47.08	48.91	49.63
มิถุนายน	-	-	42.87	-	44.68	48.81	45.25
กรกฎาคม	-	-	55.09	-	34.74	58.52	48.66
สิงหาคม	-	-	72.85	-	39.09	58.24	56.31
กันยายน	-	-	59.52	-	38.06	49.53	48.80
ตุลาคม	-	-	62.73	-	41.14	51.38	51.57
พฤศจิกายน	-	-	91.64	-	50.80	68.67	70.10
ธันวาคม	-	-	82.17	-	51.28	80.37	70.38
รวม	-	-	67.26	-	44.80	56.08	55.84

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความต้องการห้องพักในโรงแรม จากเป้าหมายของโครงการจะเปิดบริการในปี พ.ศ.2535 จึงใช้การประมาณการในปีนี้เป็นฐานะเพื่อการประเมินความต้องการด้านห้องพักในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

จากจำนวนนักท่องเที่ยว 1,048,042 คน ในปี พ.ศ.2535 แบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 890,595 คน และชาวต่างประเทศ 157,447 คน มีความต้องการด้านห้องพัก โดยกำหนดให้ผู้เข้าพักเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

$$\text{จำนวนห้องพัก} = \frac{\text{นักท่องเที่ยว} \times \text{ระยะเวลาพักเฉลี่ย} \times 100}{\text{อัตราผู้เข้าพักต่อห้อง} \times \text{อัตราการเข้าพัก} \times 365}$$

นักท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2535 = 1,048,042x0.80

= 838,433 คน

ระยะเวลาพักเฉลี่ย = 2.00 วัน

อัตราผู้เข้าพักต่อห้อง = 1.6 คน

อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ) = 55.84

$$\text{จำนวนห้องพัก} = \frac{838,433 \times 2.00 \times 100}{1.6 \times 55.84 \times 365}$$

= 5,142 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพ

3.4.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพระดับประเทศ

3.4.1.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย มีพื้นที่ประมาณ 518,000 ตารางกิโลเมตร ประกอบไปด้วย 6 ภาค 73 จังหวัด โดยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสหภาพพม่า
ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศกัมพูชาและอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสหภาพพม่าและมหาสมุทรอินเดีย

สภาพของที่ตั้งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ ส่วนที่ไม่ติดทะเลและส่วนที่ติดทะเล โดยแบ่งลักษณะโครงสร้างของภูมิประเทศได้เป็น 5 เขตใหญ่ ๆ ได้แก่ ที่ราบลุ่มตอนกลาง ที่บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย ที่สูงภาคพื้นทวีป คาบสมุทรภาคใต้ และที่ราบสูงโคราช

3.4.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศมีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 29 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย 1,300 มิลลิเมตร และแบ่งสภาพอากาศได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม และฤดูหนาวช่วงเดือนตุลาคมถึงมกราคม ซึ่งทั้ง 3 ฤดูอยู่ภายใต้ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

3.4.1.3 การคมนาคม

เส้นทางการคมนาคมแบ่งออกได้ 3 ประเภทคือ ทางบก (โดยรถยนต์และรถไฟ) ทางน้ำและทางอากาศ โดยมีกรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นศูนย์กลางการคมนาคมของประเทศและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3.4.1.4 สถานที่ท่องเที่ยว

แบ่งรูปลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวได้ 3 ประเภทคือ

1. ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ทะเล หาดทราย เกาะ

2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนา ได้แก่ วัด พิพิธภัณฑ์ กำแพงเมือง อนุสาวรีย์ เมืองโบราณ

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม ได้แก่ ชนชาวพื้นเมือง งานเทศกาลประจำปี การแสดงพื้นเมือง

3.4.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพระดับภาค

3.4.2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ภาคเหนือ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง โดยที่ภาคเหนือตอนบนประกอบไปด้วย 8 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ พะเยา และเชียงราย มีพื้นที่รวม 85,852 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 53,657,611 ไร่ พื้นที่ประมาณร้อยละ 75 เป็นภูเขาและที่สูง มีระดับความสูงจากระดับน้ำโดยเฉลี่ย 600 เมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับสหภาพพม่า

ทิศใต้ ติดต่อกับภาคเหนือตอนล่าง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพพม่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

1. ลักษณะพื้นที่ แบ่งออกได้ 3 ลักษณะคือ พื้นที่ที่มีความสูงไม่เกิน 100 เมตร (LOW LAND) พื้นที่ที่เป็นเนินเขาผสมที่สูงๆ ต่ำๆ และสูงไม่เกิน 700 เมตร (UP LAND) และพื้นที่ที่มีความสูงเกิน 1,000 เมตร (HIGH LAND)

2. ที่ราบลุ่มน้ำ ประกอบไปด้วย ลุ่มน้ำปิง 26,262 ตร.กม. ลุ่มน้ำวัง 10,708 ตร.กม. ลุ่มน้ำยม 13,989 ตร.กม. ลุ่มน้ำน่าน 13,157 ตร.กม. และลุ่มน้ำโขง 21,736 ตร.กม. ที่ราบลุ่มทั้งหมดนี้เหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรมเนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์

3.4.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ

มีอุณหภูมิต่ำและความชื้นตลอดปี และฝนตกชุกเนื่องจากสภาพที่ตั้งและภูมิประเทศ โดยปกติจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,200 มิลลิเมตร โดยมีฤดูหนาวยาวนานที่สุด 5 เดือนและฤดูฝน ฤดูร้อนมีระยะเวลา 4 และ 3 เดือนตามลำดับ โดยเฉพาะในพื้นที่สูง ๆ เช่น ภูเขาบางช่วง อุณหภูมิจะลดลงเหลือเพียง 8 องศาเซลเซียส

3.4.2.4 การใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดินของภาคเหนือตอนบนประกอบด้วย 6 ประเภทคือ พื้นที่ของชุมชน-เมือง พื้นที่การเกษตรพืชไร่ พื้นที่การเกษตรป่าไม้ พื้นที่ป่าธรรมชาติ แหล่งน้ำ และพื้นที่อื่น ๆ ที่น้ำท่วมไม่ถึงที่ไม่รวมอยู่ใน 5 หัวข้อที่ปรารถนา

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ส่วนใหญ่จากพื้นที่การเกษตรพืชไร่ เป็นพื้นที่ของชุมชน-เมือง เนื่องจากการเพิ่มของจำนวนประชากรและความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งขยายตัวจากชุมชนเดิมออกไปยังชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.2.5 การคมนาคม

การเดินทางไปภาคเหนือมี 3 เส้นทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภาคเหนือ โดยเส้นทางที่นิยมและสามารถเชื่อมโยงได้ทุกจังหวัดคือ การคมนาคมทางบก สำหรับการคมนาคมทางอากาศมีเฉพาะจังหวัดที่สำคัญ ๆ

3.4.2.6 สถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวของภาคเหนือมีประเภทประวัติศาสตร์มากที่สุด และประเภทธรรมชาติ ประเพณีวัฒนธรรม อยู่ในปริมาณเท่า ๆ กัน โดยมีศูนย์กลางหลักอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดรอบข้างเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวรองลงไป จะเห็นได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวของภาคเหนือเป็นผลผลิตจากในอดีตบริเวณนี้มีอารยธรรมที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของประเทศไทย

3.4.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพระดับจังหวัด

3.4.3.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ลักษณะสภาพที่ตั้งของจังหวัดเชียงราย อยู่ในพื้นที่ประเภทเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (CONTINENTAL HIGHLANDS) มีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ 400 เมตร ประกอบไปด้วยเขตการปกครอง 12 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ รวมพื้นที่ 11,515 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 7,196,750 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสหภาพพม่า
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดพะเยาและลำปาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.3.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะของอากาศจะเย็นหรือหนาวมากในช่วงฤดูหนาว เนื่องมาจากสภาพของที่ตั้งมีภูเขาล้อมรอบ อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 10-28 องศาเซลเซียส โดยแบ่งสภาพอากาศได้ 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม ฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม และฤดูหนาวช่วงเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ 387.2 มิลลิเมตร และมีความเร็วของลมโดยเฉลี่ยประมาณ 6 กิโลเมตรต่อชั่วโมงโดยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลลมมรสุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3.4.3.3 การใช้ที่ดิน

การใช้ที่ดินของจังหวัดเชียงราย แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ พื้นที่ชุมชน 430.25 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกษตรกรรม 3,343.84 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ป่าไม้ 7,740.91 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่แหล่งน้ำ

3.4.3.5 ทรัพยากรธรรมชาติ

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติสูงที่สำคัญได้แก่ ป่าไม้โดยมีพื้นที่เป็นร้อยละ 67.22 ของพื้นที่ภายในจังหวัด อีกทั้งยังประกอบไปด้วยป่าสงวนแห่งชาติ 30 แห่ง และวนอุทยาน 3 แห่ง ซึ่งเป็นส่วนช่วยเสริมให้ป่าไม้ของจังหวัดเชียงรายมีในปริมาณมากกว่าปีที่ผ่านมาในอดีต แร่ธาตุประกอบไปด้วยแร่ธาตุที่สำคัญ เช่น ดีบุก ฟลูออไรท์ แมงกานีส แร่เหล็ก ตะกั่ว พลวง เป็นต้น โดยเฉพาะดีบุกสามารถทำลายได้คือปีละ 10 ล้านบาท แหล่งที่พบส่วนมากกระจายอยู่ทุกอำเภอ แต่อำเภอที่มีทรัพยากรด้านแร่ธาตุมาก ได้แก่ อำเภอแม่สรวย เวียงป่าเป้า เชียงของ สำหรับแหล่งน้ำแม่น้ำมีทั้งที่เป็นต้นกำเนิด และส่วนที่ไหลผ่านเข้ามาในจังหวัดเชียงราย ที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำโขง แม่น้ำกก แม่น้ำลาว แม่น้ำปิง แม่น้ำสาย แม่น้ำจัน แม่น้ำคำ และแม่น้ำรวก ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งของต้นกำเนิดแหล่งน้ำเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่ประกอบด้วยป่าไม้และภูเขาสูงสลับซับซ้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.3.6 การคมนาคม

การเดินทางไปยังจังหวัดเชียงรายสามารถเลือกใช้ได้ทั้งทางบก (ทั้งรถยนต์และรถไฟ) ทางน้ำ และทางอากาศ โดยที่ทางบกนั้นมีรถยนต์โดยสารประจำทางทั้งที่เป็นธรรมดาและปรับอากาศบรอการ ส่วนทางรถไฟนั้นสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาจจะต่อรถโดยสารที่จังหวัดเชียงใหม่หรือลำปางก็ได้ ทางน้ำมีเรือโดยสารวิ่งประจำไปกลับ เชียงใหม่-เชียงรายวันละ 2 เที่ยว สำหรับทางอากาศมีเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด บริการ โดยแบ่งออกได้เป็น 2 เส้นทางคือ จากกรุงเทพ-เชียงราย หรืออีกเส้นทางหนึ่ง เชียงใหม่-เชียงราย

3.4.3.7 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง ซึ่งประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ 93 แห่ง ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา 64 แห่ง และประเภทวัฒนธรรม 54 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปในทุก ๆ อำเภอ โดยเส้นทางการท่องเที่ยวอาจใช้ลักษณะไป-กลับภายในวันเดียวได้ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช แม่น้ำกก สามเหลี่ยมทองคำ น้ำตกแม่กรณ์ ท่าขี้เหล็ก พระธาตุดอยตุง และวัดที่มีความสำคัญ ๆ เป็นต้น

3.4.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพระดับท้องถิ่น

3.4.4.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพระดับเทศบาล

1. สภาพภูมิศาสตร์

เทศบาลเมือง จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ใจกลางของจังหวัด มีพื้นที่ประมาณ 10.5 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 17 ตำบล 200 หมู่บ้านและ 1 สุขาภิบาล จะเห็นได้ว่าจำนวนเขตการปกครองในอำเภอเมืองส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตเทศบาลฯเป็นส่วนใหญ่ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียงดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.ริมกก

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.สันทราย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.เวียงและต.ท่าสาย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.รอบเวียง

2. การคมนาคม ระบบการคมนาคมขนส่งที่ได้รับความนิยมมาก คือทางบก โดยใช้ยานพาหนะขนาดเล็ก เช่น รถรับจ้าง (รถสองแถว, สามล้อถีบ) เนื่องจากมีความคล่องตัวเป็นอย่างมาก อีกทั้งราคาอยู่ในระดับปกติ โดยมีจุดจอดหรือศูนย์กลางการรับ-ส่งอยู่ตามย่านชุมชนที่หนาแน่น เช่น สถานีขนส่งจังหวัดเชียงราย ตลาดสด อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย ฯ

3. แหล่งชุมชน ย่านชุมชนในเขตเทศบาลที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณวงเวียนหอนาฬิกา บริเวณสถานีขนส่งจังหวัดเชียงราย บริเวณสี่แยกโรงพยาบาลเชียงราย ฯลฯ สถานที่เหล่านี้ส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วย สถานประกอบธุรกิจการค้า สถานที่ราชการ วัด และสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในเขตเทศบาลนี้ ได้แก่ วัดและโบราณสถาน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติจะอยู่ในบริเวณพื้นที่รอบนอก แต่สามารถไปกลับภายในวันเดียวได้อย่างสะดวก

3.4.4.3 การใช้ที่ดินในอนาคต (ผังเมืองรวมเมืองเชียงราย พ.ศ.2530)

1. วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ในการวางผังการใช้ที่ดินในอนาคต ก็เพื่อจะจัดประเภทการใช้ที่ดินออกเป็นย่าน ๆ ให้มีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ และเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเช่น ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังคำนึงถึงผลกระทบจากการส่งเสริมพัฒนด้านเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวด้วย

2. ข้อกำหนดผังเมืองรวมเมืองเชียงราย การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผังเมืองรวมจะแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ โดยการกำหนดแต่ละประเภทด้วยหมายเลขและสีในแผนผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5 เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ

3.4.5.1 การศึกษาสภาพของที่ตั้งโครงการโดยทั่วไป

1. การศึกษาสภาพของที่ตั้งโครงการโดยทั่วไป

ในการศึกษาสภาพที่ตั้งของโครงการจะทำการศึกษาในลักษณะย่านที่ตั้ง เพื่อหาความเหมาะสมของพื้นที่โครงการต่อไป โดยกำหนดย่านที่ตั้งโครงการเป็น 3 ตำแหน่ง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ที่ 1 (ZONE A) เป็นศูนย์กลางของเมืองภายในตำบลเวียง ซึ่งเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้า การบริการ สภาพทีราชการ สถาบันการศึกษา ฯลฯ ในการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้กำหนดให้พื้นที่ใน ZONE A มีรัศมีจากวงเวียนนาฬิกาประมาณ 2 กิโลเมตร สิ่งอำนวยความสะดวกสบายครบครัน ไม่ว่าจะเป็น รถประจำทางสาธารณะ การบริการอื่น ๆ

2. พื้นที่ที่ 2 (ZONE B) เป็นย่านการค้าใหม่ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของศูนย์กลางเดิมบริเวณตำบลรอบเวียง เป็นส่วนที่จะพบหรือผ่านก่อนเข้าตัวเมือง ระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการพอสมควร แต่การติดต่อสัญจรโดยใช้รถประจำทางสาธารณะบริการยังไม่ทั่วถึง

3. พื้นที่ที่ 3 (ZONE C) เป็นย่านการค้าใหม่ตามข้อกำหนดของผังเมืองตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือบริเวณตำบลริมกกเป็นเส้นทางที่กระจายไปยังอำเภอต่างๆ เช่น แม่จัน เชียงของ เชียงแสน และแม่สาย โดยที่ตั้งจะต้องข้ามแม่น้ำกกไปอีกฝั่งหนึ่ง ระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการบางส่วนยังไม่เพียงพอ

ในการตัดสินเลือกพื้นที่ตั้ง (ย่านที่ตั้ง) ของโครงการเพื่อนำไปสู่ที่ตั้งของโครงการได้กำหนดข้อพิจารณาดังนี้

1. ความเป็นไปได้ในอนาคต
2. ระบบสาธารณูปโภค
3. การเชื่อมโยงกับศูนย์กลางเดิมและย่านการค้ารองรับ
4. การคมนาคมจากศูนย์กลางการคมนาคมเดิม
5. สอดคล้องกับนโยบายผังเมืองรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

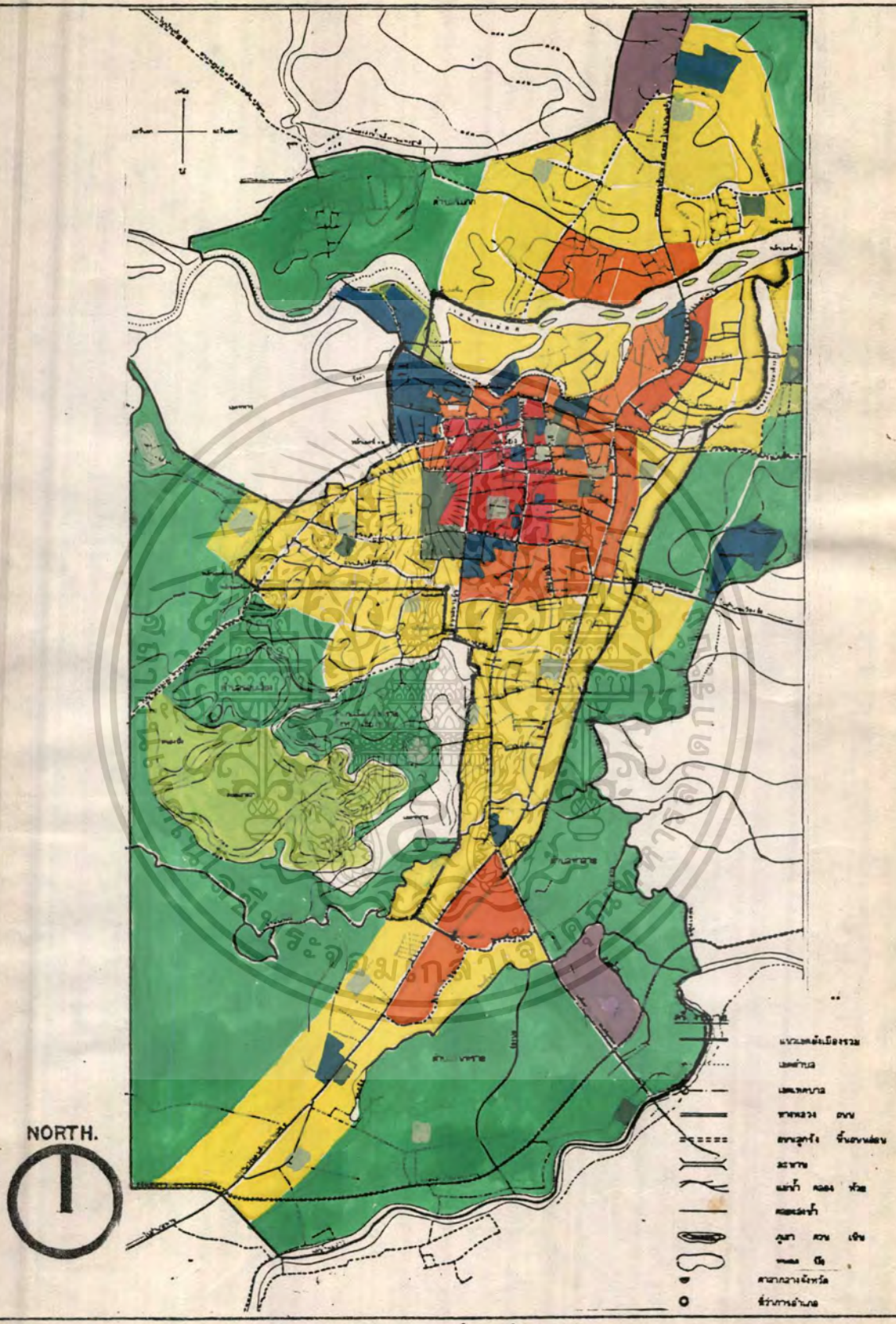

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ผังการใช้ที่ดินในอนาคต		แผ่นภาพที่ : 3.4
เหล่งที่มา : สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

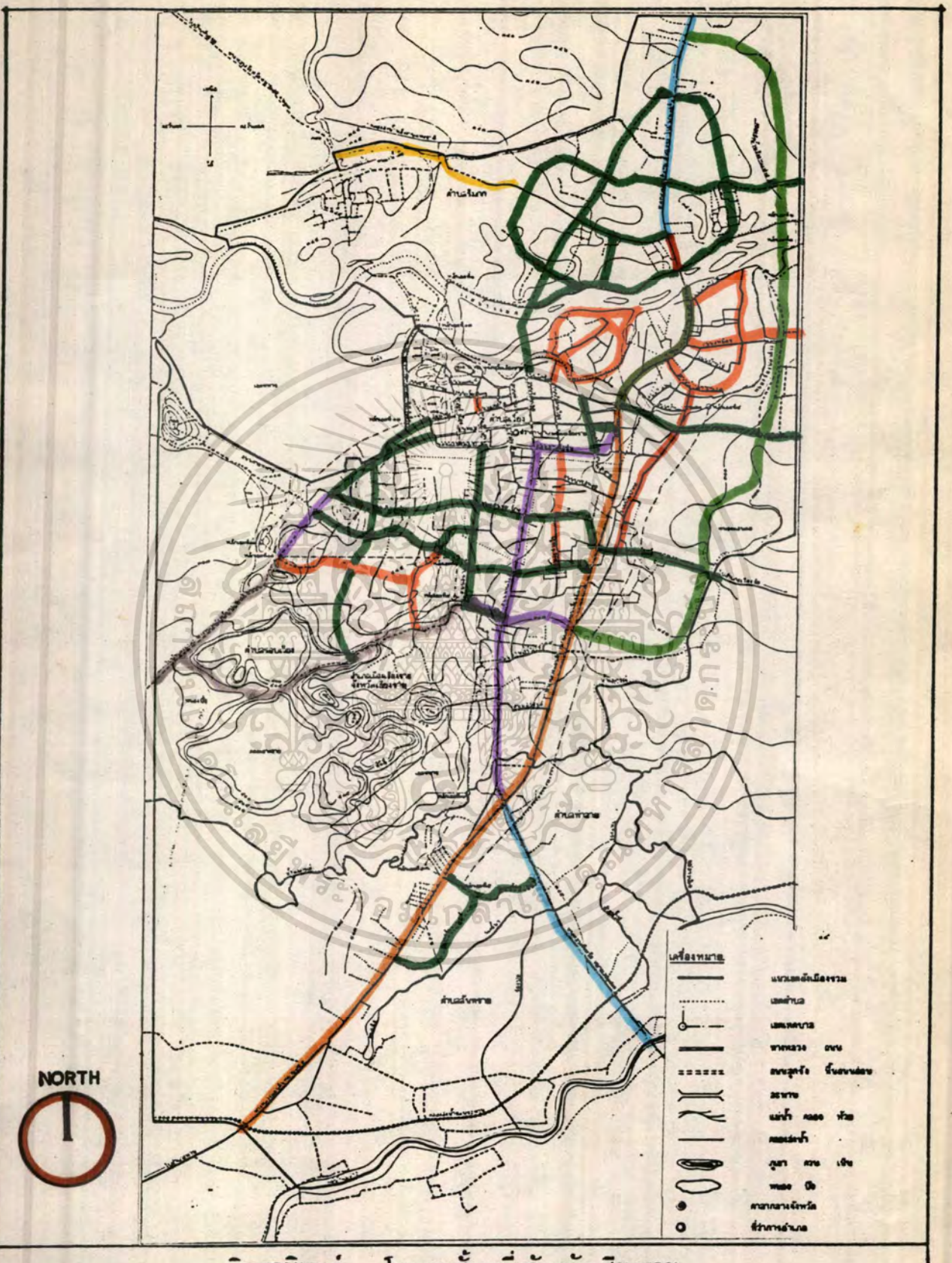

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : เส้นทางการคมนาคมในอนาคต		แผ่นภาพที่ : 3.5
แหล่งที่มา : สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เว้นการนำไปใช้ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

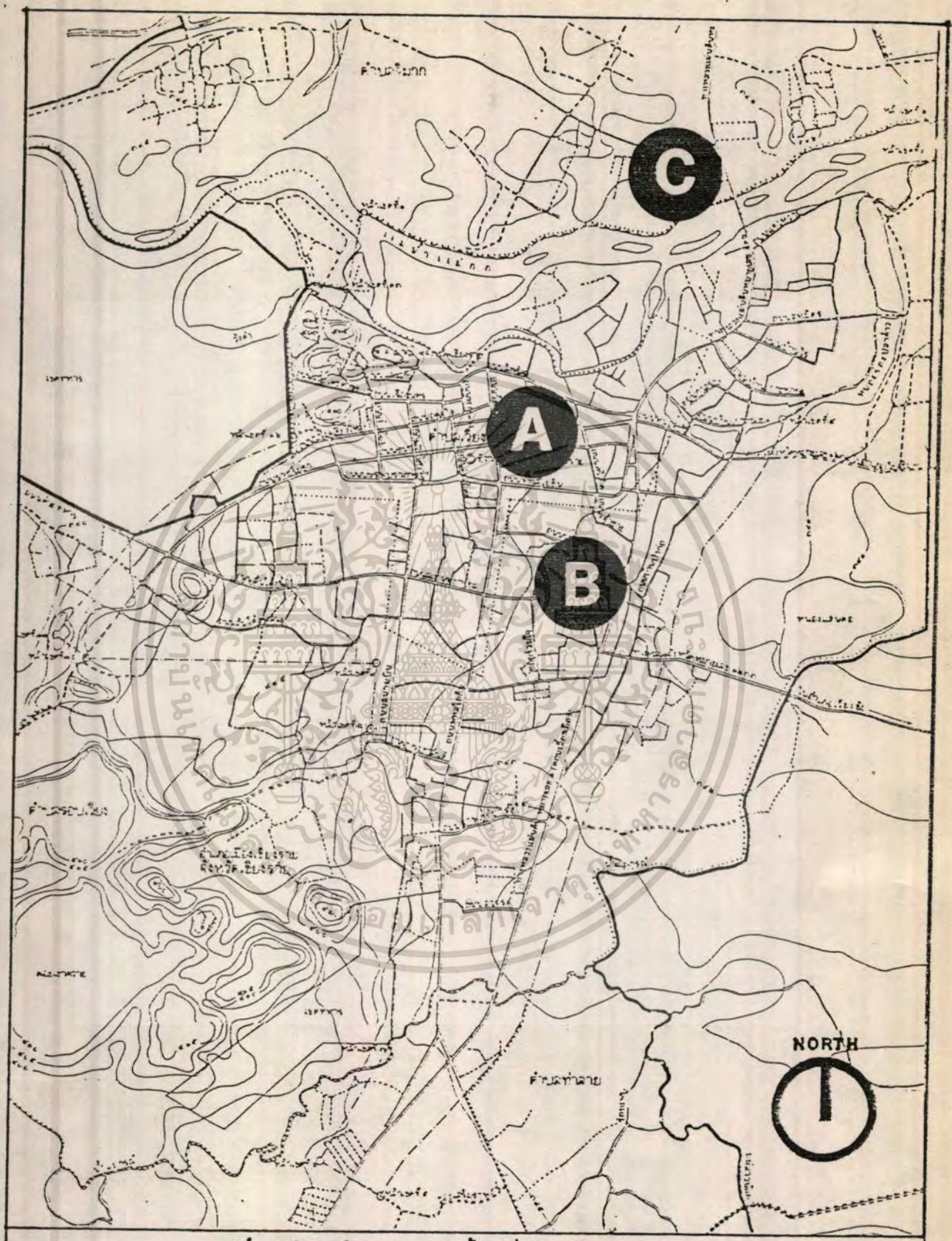

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ย่านที่ตั้งโครงการ (ZONE STUDY)		แผ่นภาพที่ : 3.5
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การศึกษาสภาพที่ตั้งโครงการเฉพาะบริเวณ

จากหัวที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าย่านพื้นที่ที่เหมาะสมกับโครงการ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาล (ตำบลเวียง) จึงทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่ โดยกำหนดพื้นที่ขึ้นมาจากการสำรวจภาคสนามได้ 4 แห่ง ดังนี้

1. ที่ดินริมถนนพหลโยธิน ติดกับโชว์รูมโตโยต้า เชียงราย สาขาศรีเกิด มีขนาดพื้นที่ประมาร 12 ไร่กว่า ด้านหน้าของที่ดินติดกับถนนพหลโยธิน ส่วนด้านข้างและหลังติดกับอาคารข้างเคียว เป็นที่ดินเอกชนเจ้าของเดียวในอดีตเป็นโรงสีข้าง เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีปล่องไฟขนาดใหญ่และลานคอนกรีตที่มีอาณาเขตถึง 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด (ดังแผ่นภาพที่)

2. ที่ดินบริเวณสี่แยกถนนศรีเกิด-ถนนอุตรกิจ ติดกับองค์การโทรศัพท์ชุมสายเชียงราย ลักษณะที่ดินเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีขนาดพื้นที่ 8 ไร่กว่า พื้นที่ของที่ดินติดกับถนน 2ด้าน คือถนนศรีเกิดและถนนอุตรกิจ เป็นที่ดินเอกชนสองเจ้าของ แต่ในปัจจุบันมีการเช่าพื้นที่ในลักษณะของแผงลอยอยู่ระบบสาธารณูปโภคครบครัน การสัญจรของพาหนะพอสมควร

3. ที่ดินบริเวณถนนสันป่าหนาด ใกล้โรงแรมเวียงอินทร์ ลักษณะที่ดินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดพื้นที่ 7 ไร่ กรรมสิทธิ์เจ้าของเดียว มีอุปสรรคเรื่องขนาดของถนนสันป่าหนาดมีขนาดแคบ (กว้าง 8.00 เมตร) และการระบายน้ำทิ้งยังขาดสุขลักษณะที่ดี ใช้รางตื้นตามธรรมชาติ อีกทั้งการจราจรในช่วงนี้หนาแน่นพอควร เนื่องจากอยู่บริเวณศูนย์กลางของเมือง

4. ที่ดินบริเวณริมแม่น้ำกก ใกล้ศาลากลางจังหวัด ลักษณะที่ดินเป็นรูปหลายเหลี่ยม ขนาดพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ กรรมสิทธิ์เจ้าของเดียว เป็นที่ดินแห่งเดียวที่มีมุมมองดีที่สุดในการเลือกที่ตั้งของโครงการ แต่มีอุปสรรคในเรื่องถนนแถบคือมีขนาด 6.00 เมตร และระบบระบายน้ำทิ้งในบริเวณนี้ยังไม่มี อีกทั้งไม่ใช่ทางผ่านของรถโดยสารสาธารณะ เป็นที่ดินที่ได้รับการพัฒนาแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5.2 หลักการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

การพิจารณาเลือกตำแหน่งที่ตั้งโครงการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาที่ตั้งที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งมีผลต่อการลงทุนให้บริการนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ บรรยากาศและลักษณะของโครงการที่จะเป็นส่วนสร้างความประทับใจให้แก่แขกที่มาพักหรือผู้ที่มาใช้โครงการ โดยมีหลักการในการพิจารณาเลือกที่ตั้งของโครงการ ดังนี้

1) ลักษณะภูมิประเทศ (TOPOGRAPHY)

1. ขนาดและรูปร่างของที่ตั้ง (SIZEAND SHAPE OF LOCATION)

2. ทิศทางแดดและลม(SITE ORIENTATION)

3. ลักษณะความลาดเอียงของที่ดิน(CONTOUR)

4. คุณสมบัติของดินในบริเวณโครงการที่มีผลต่อการก่อสร้างอาคาร (GROUND CHARACTERISTIC WITH NAVE DIRECT DEARING ON COST OF BUILDING FOUNDATION AND BUILDING

2) สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT)

1. ลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น(CHARACTER)

2. สิ่งที่มีผลต่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรม (SOLUTION FOR DESIGN ARCHITECTURE) เช่น อาคารโดยรอบ ต้นไม้ ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

3. การรบกวนของสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ

3) ราคาที่ดินและเจ้าของที่ดิน (LAND COST)

1. ราคาที่ดิน (LAND COST)

2. กรรมสิทธิ์การครอบครองที่ดิน (OWNER SHIP) เช่น เจ้าของเดี่ยวหลายเจ้าของ ที่ราชพัสดุ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคมและสภาพการจราจร (TRAFFIC ROUTE)

1. ลักษณะและสภาพการจราจรในบริเวณโครงการ (TRAFFIC VOLUME) เช่น ถนนวิ่งทางเดียว วิ่งสองทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เส้นทางการเข้าสู่โครงการ (ACESSIBILITY) สามารถเข้าถึงโดยทางรถยนต์ ทางน้ำ ระบบขนส่งมวลชน (รถประจำทาง, รถไฟ) และทางเดินที่เข้าถึงที่ตั้ง

5) ลักษณะย่านที่ตั้งและกฎหมาย (ZONING AND ORDINANCE)

1. ลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณโครงการและบริเวณโดยรอบ ๆ โครงการ (LAND USE) เช่น ส่วนที่พักอาศัย ย่านธุรกิจการค้า สวนสาธารณะ เป็นต้น

2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยของการเดินอากาศ ตามการกำหนดของกรมการเงินพาณิชย์

3. สภาพเศรษฐกิจในย่านนั้น (ECONOMIC ACTIVITY) ว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร มีแนวโน้มในอนาคตอย่างไร

6) การเชื่อมต่อกับส่วนอื่น ๆ (LINKAGFE)

1. ทางด้านการคมนาคม สามารถติดต่อหรือตั้งอยู่ใกล้สถานีปลายทาง เช่น สถานีขนส่ง สนามบิน และท่าเรือ

2. ทางด้านแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากชาวต่างประเทศที่เข้ามาประมาณร้อยละ 95 เป็นนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการ

3. ทางด้านแหล่งบันเทิง (ENTERTAIN CENTER) ระยะทางของแหล่งบันเทิงที่ตั้งอยู่ในย่านหรือบริเวณโดยรอบ

4. ทางด้านธุรกิจ (ECONOMIC RANG) เช่น คู่แข่งทางการค้า ผลกระทบทางของประเภทอาคารโรงแรมเช่นเดียวกัน

7) ขอพิจารณาอื่น ๆ (OTHER PROBLEM)

1. มุมมองและทัศนียภาพ (SKYLINE AND VIEW) ควรตั้งอยู่ในตำแหน่งที่มีมุมมองสง่างาม ภูมิฐานและมองเห็นได้โดยรอบ

2. ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ (INFRA STRUCTURE AND FACILITIES) ในอนาคต

3. ความปลอดภัย (SAFETY) ตำแหน่งที่ตั้งการสัมพันธ์กับระบบการให้ความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่เทศบาลเมืองเชียงราย

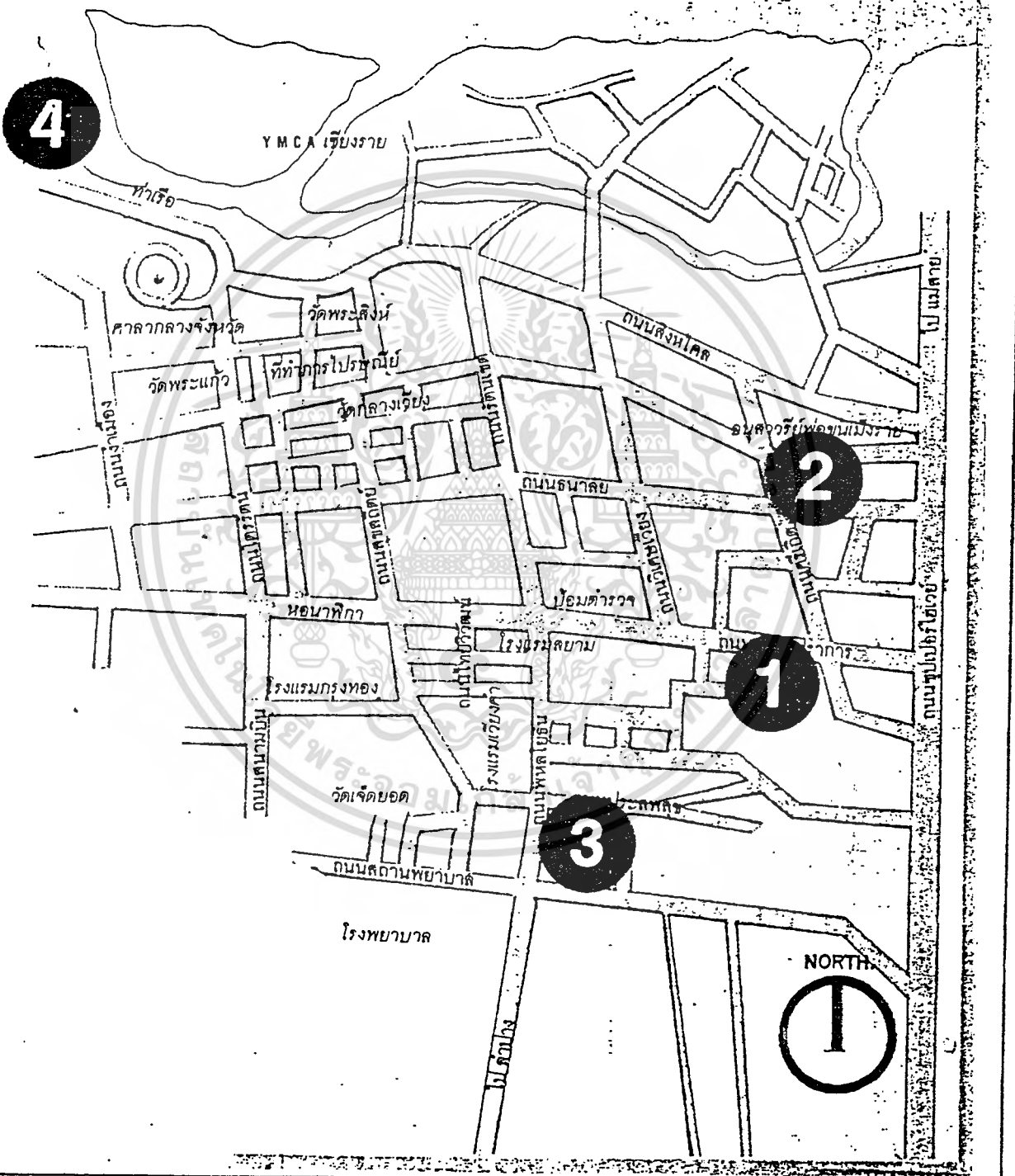

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ที่ตั้งโครงการ (SITE STUDY)	แผ่นภาพที่ : 3.6
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

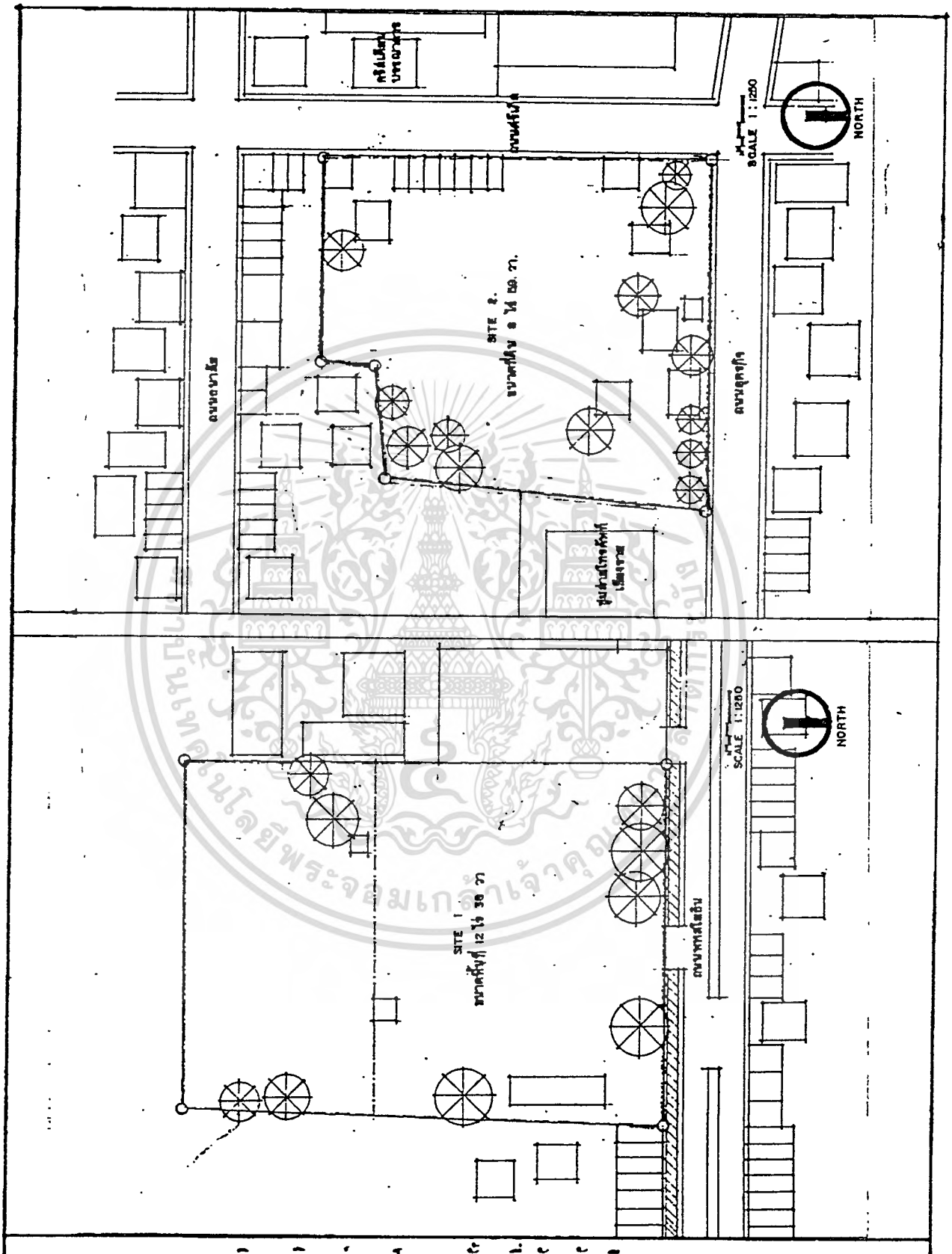

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ที่ตั้งโครงการ.		แผ่นภาพที่ : 3.6
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SITE (1) บริเวณถนนพหลโยธิน (เนื้อที่ประมาณ 12 ไร่ 38 ตารางวา)

SITE (2) บริเวณสี่แยกถนนศรีเกิด (ถนนอุตรกิต - เนื้อที่ประมาณ 8 ไร่ 59 ตารางวา)

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : SITE SELECTION	แผ่นภาพที่ : 3.6
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.	ตารางที่ : -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

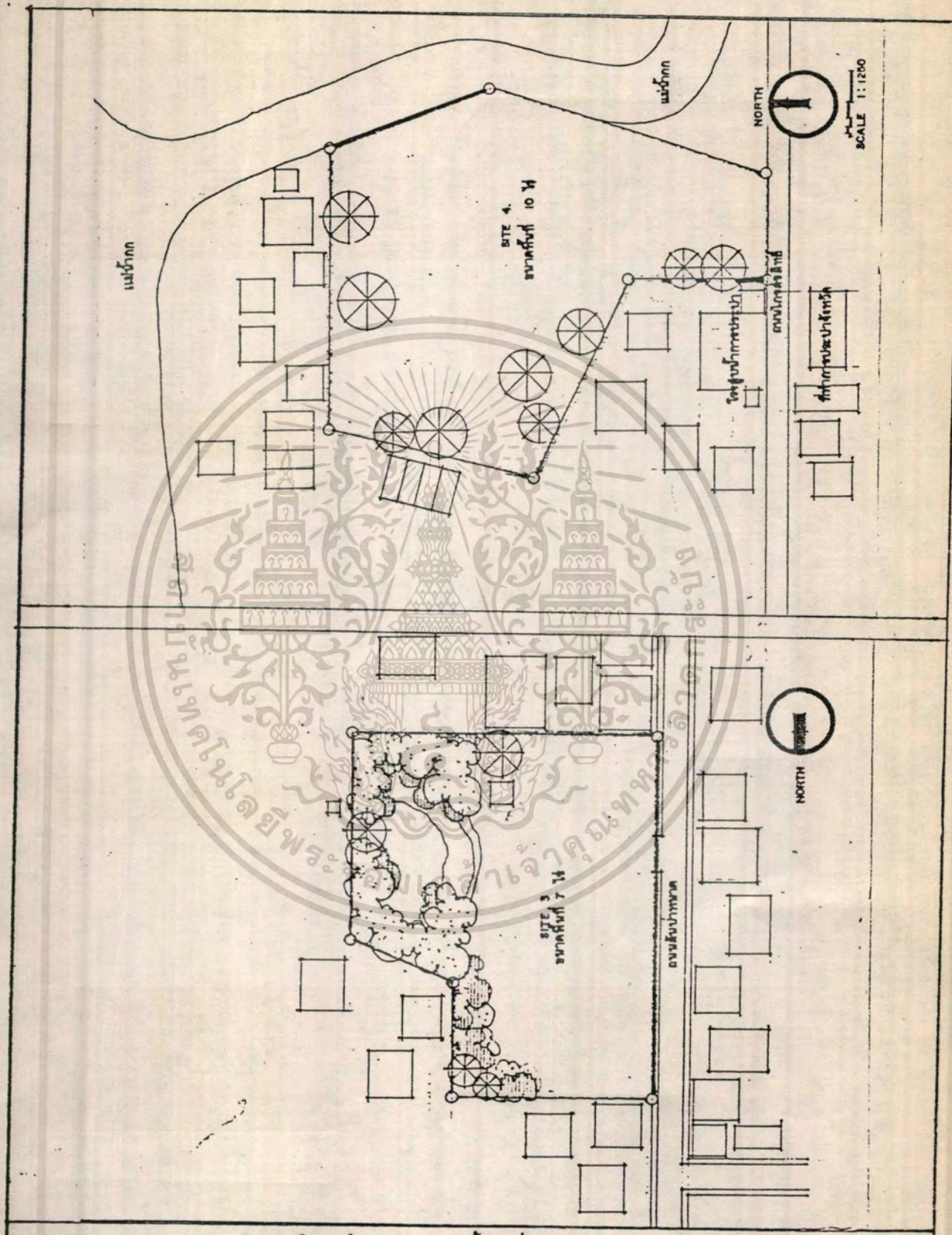

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ที่ตั้งโครงการ	แผ่นภาพที่ : 3.6
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ดัดแปลง ทำซ้ำ หรือเผยแพร่ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้นำไปใช้เพื่อการค้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SITE (3) บริเวณถนนสันป่าหนาด (เนื้อที่ประมาณ 7 ไร่)

SITE (4) บริเวณถนนโกรสลิทธิ์ ริมแม่น้ำกก (เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่)

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : SITE SELECTION	แผ่นภาพที่ : 3.6
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.	ตารางที่ : -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ราคากลางประเมินที่ดินในเขตเทศบาลเมือง ฯ.		แผ่นภาพที่ : 3.7
แหล่งที่มา : ที่ดินจังหวัด.		ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.4.6 สภาพการใช้ที่ดินและราคาที่ดินในปัจจุบัน

3.4.6.1 สภาพการใช้ที่ดิน

การใช้ที่ดินบริเวณที่ตั้งโครงการ (ในรัศมี 2 กม.จากวงเวียนนาฬิกา) ประกอบไปด้วย พาณิชยกรรม ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง-มาก เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของเมือง นอกจากนั้นเป็นที่ดินประเภทสถานที่ราชการ สถาบันการศึกษา ศาสนาสถานและที่โล่งเพื่อการสันทนาการ โดยอยู่ในอัตราส่วนประเภทพาณิชยกรรม-ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางและมาก : สถานที่ทางราชการและศาสนาสถาน เท่ากับ 3:1

จะเห็นได้ในปัจจุบันการใช้ที่ดินของชุมชนเมืองจังหวัดเชียงรายอยู่ในภาวะที่กำลังเจริญเติบโต เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและจากการสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 6

3.4.6.2 ราคาที่ดินในปัจจุบัน

ราคาที่ดินในเขตเทศบาลเมืองเชียงรายแบ่งออกได้เป็น 6 เขตคือ 01 02 03 04 05 และ 06 โดยมีราคาประเมินกลางภายในแต่ละเขตดังนี้

ตารางที่3.22 แสดงอัตราราคาประเมินกลางที่ดินในเขตเทศบาลฯ

ลำดับ	พื้นที่เขต	ราคาประเมิน(บาท)		หมายเหตุ (อาณาเขตพื้นที่)
		ตร.วา	ไร่	
1	01	3,500	1,400,000	01A - 01V
2	02	5,500	2,200,000	02A - 02K
3	03	6,000	2,400,000	03A - 03K
4	04	1,800	720,000	04A - 04X
5	05	2,000	800,000	05A - 05U
6	06	2,500	1,000,000	06A - 06V
รวม		3,500	1,420,000	เขตเทศบาล

ที่มา : ที่ดินจังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ แสดงให้เห็นว่าราคาที่ดินในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยประมาณตารางวาละ 3,500 บาทหรือประมาณไร่ละ 1,420,000 บาท แต่ถ้าพิจารณาโดยละเอียดจะเห็นว่าราคาที่สูงที่สุดคือพื้นที่ในเขต 03 และ 02 โดยมีราคาประมาณไร่ละ 2,400,000 และ 2,200,000 ตามลำดับ

3.4.7 การศึกษากฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ในการศึกษากฎหมายและเทศบัญญัติจะทำการศึกษาใน 1 ลักษณะคือ กฎหมายหรือเทศบัญญัติที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

1. ที่จอดรถยนต์ หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นที่จอดรถยนต์โดยเฉพาะสำหรับอาคาร

2. ปากทางเข้าออกของรถยนต์ หมายความว่าส่วนทางเจ้าออกของรถยนต์เชื่องกับทางสาธารณะ

3. โรงแรม หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

4. ภัตตาคาร หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่ม โดยมีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไว้บริการภายในอาคารหรือภายนอกอาคาร

5. ห้างสรรพสินค้า หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารที่ใช้เป็นอาคารพาณิชย์สำหรับแสดงหรือขายสินค้า

6. อาคารขนาดใหญ่ หมายความว่า อาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเป็นที่ประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีความสูงจากระดับถนนตั้งแต่ 15 เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันเกิน 1,000 ตารางเมตร หรือมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน 2,000 ตารางเมตร

7. ห้องโถง หมายความว่า ส่วนหนึ่งส่วนใดอาคารที่ใช้เป็นชุมนุมหรือประชุม

8. ข้อกำหนดของอาคารที่ต้องมีที่จอดรถยนต์คือ

ก. โรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ 30 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ภัตตาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารตั้งแต่ 150 ตารางเมตรขึ้นไป

ค. ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 300

ง. อาคารขนาดใหญ่

จ. ห้องโถงของโรงแรม

9. จำนวนที่จอดรถยนต์ในเขตเทศบาล ตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2479 คือ

ก. โรงแรมที่มีห้องพักเกิน 100 ห้องให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 5 คันต่อ 30 ห้องแรก ส่วนที่เกินคิด 1 คัน ต่อ 10 ห้องเศษของ 10 ห้องให้คิดเป็น 10 ห้อง ส่วนที่เกิน 100 ห้อง (101) ให้คิด 1 คันต่อ 15 ห้อง เศษของ 15 ห้องให้คิด

ข. ภัตตาคาร ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร 40 ตารางเมตร เศษของ 40 ตารางเมตรให้คิดเป็น 40

ค. ห้างสรรพสินค้า ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ 40 ตารางเมตร เศษของ 40 ตารางเมตรให้คิดเป็น 40 ตารางเมตร

ง. โถงของโรงแรม ภัตตาคารหรืออาคารขนาดใหญ่ ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ห้องโถง 30 ตารางเมตร เศษของ 30 ตารางเมตรให้คิดเป็น 30 ตารางเมตร

จ. อาคารขนาดใหญ่ ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร เศษ 240 ตารางเมตรให้คิดเป็น 240

10. ขนาดของที่จอดรถยนต์ เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 2.50x6.00 เมตร

11. ที่จอดรถยนต์ภายนอกอาคารต้องมีทางไปสู่อาคารไม่เกิน 200 เมตร

12. ทางเข้าออกรถยนต์ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียว ทางเข้า ออกต้องกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร

13. แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องไม่อยู่ในที่ที่เป็นทางร่วมหรือทางแยก และจะต้องห่างจากจุดเริ่มต้นโค้งหรือหักมุมของขอบทางร่วมหรือขอบทางแยกสาธารณะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร

14. อาคารจอดรถยนต์ หมายความว่า อาคารหรือส่วนของอาคารที่ใช้สำหรับจอดรถยนต์

15. อาคารจอดรถยนต์ที่อยู่ในข้อบังคับ เป็นอาคารที่มีที่จอดรถยนต์ตั้งแต่ 7 คันขึ้นไป

16. อาคารจอดรถยนต์ต้องสร้างด้วยวัตถุทนไฟ

17. อาคารจอดรถยนต์สร้างได้สูงไม่เกิน 10 ชั้นจากพื้นดิน เว้นแต่มีระบบยกรถยนต์ด้วยเครื่องจักร ต้องเปิดโล่งอย่างน้อยสองด้าน ส่วนเปิดโล่งมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผนังด้านนั้น ส่วนเปิดโล่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่อาคารชั้นนั้น ๆ ถ้าอยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดินต้องจัดให้มีเครื่องระบายอากาศ

18. ผนังของอาคารจอดรถยนต์ที่อยู่ห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า 3.00 เมตร ต้องเป็นผนังกันไฟ

19. ให้มีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมกว้างไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร อย่างน้อย 2 ด้านของอาคาร และยาวรวมกันไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของความยาวรอบอาคาร

20. ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของ 2.10 ม.

21. ทางลาดพื้นลงสำหรับรถยนต์ระหว่างชั้นต่าง ๆ ลาดลันได้ไม่เกินร้อยละ 15 โดยที่ทางลาดช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 5.00 เมตร ถ้าเกินต้องทำที่พักยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร และมีบันไดไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร อย่างน้อยพื้นที่ในชั้นนั้น ๆ ทุก 1,000 ตารางเมตร หากต้องมีเกิน 1บันได แต่ละบันไดต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 30.00 เมตร

22. อาคารจอดรถยนต์ที่จอดรถยนต์ได้เกิน 50 คัน แต่ไม่เกิน 200 คันต้องมีห้องส้วม ที่ปัสสาวะและอ่างล้างมือ ดังนี้

ก. ส้วมชาย 1 ที่ ปัสสาวะ 2 ที่ อ่าง 1 ที่

ข. ส้วมหญิง 1 ที่ อ่างล้างมือ 1 ที่

ส่วนที่เกิน 200 คัน ใช้อัตราข้างต้น เศษของ 200 คันให้คิดเป็น 200 คัน ขนาดของห้องส้วมกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมตร มีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 1.50 ตารางเมตร และมีเครื่องระบายอากาศเปลี่ยนอากาศภายในห้องได้หมดภายใน 30 นาที

23. มีท่อประปาพร้อมอุปกรณ์ปิดเปิดน้ำเพื่อล้างพื้น

24. มีระบบระบายน้ำจากอาคารทุกชั้น

25. ให้มีเครื่องดับเพลิงเคมี 1 เครื่องต่อที่จอดรถ 50 คัน และให้มีไว้ทุกชั้น ๆ ละ 1 เครื่องเป็นอย่างน้อย

27. ห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัยในอาคาร ให้มีส่วนกว้างหรือยาวไม่ต่ำกว่า 2.50 เมตร หรือมีพื้นที่ห้องไม่น้อยกว่า 9 ตร.ม

28. ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานของห้องพักในโรงแรมต่ำสุด 2.40 เมตร

29. บันไดสำหรับอาคารสาธารณะ ต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 4.00 เมตร ลูกตั้งสูงไม่เกิน 19 เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 24 เซนติเมตร

30. ห้ามมิให้ปลูกสร้างอาคารสูงกว่าระดับพื้นดินเกินสองเท่าของระยะจากผนังด้านหน้าของอาคารจดแนวถนนฝั่งตรงข้าม

31. อาคารสาธารณะที่ตั้งอยู่มุมถนนสองสายที่ขนาดไม่เท่ากัน อนุญาติให้ความสูงของอาคารได้สองเท่าของแนวถนนที่กว้างกว่า

32. อาคารที่บุคคลอาจเข้าพักอาศัยหรือใช้สอยได้ ต้องจัดให้มีเครื่องสุขภัณฑ์ดังนี้

ก. โรงแรมต่อ 1 ห้อง ต้องมีส้วมและอ่างล้างหน้าอย่างละ 1 ชุด

ข. อาคารพาณิชย์ต่อ 75 ตารางเมตร ต้องมีส้วม ที่ปัสสาวะและอ่างล้างหน้าอย่างละ 1 ชุด

33. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของอาคารประเภทโรงแรม ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

ก. ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 30 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ โดยที่ไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของที่ว่างจัดเป็นพื้นที่สีเขียว

ข. อาคารที่สูงไม่เกิน 12,000 เมตร ให้มีระยะร่นรอบอาคารไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร ถ้าเกินให้มีระยะร่นตามสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือแสวงหาประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้นำไฟล์ไปโพสต์ต่อในเว็บไซต์อื่นๆ

3.5 การศึกษาข้อมูลเชิงสถาบัตยกรรม

3.5.1 บทบาทและหน้าที่ของโครงการ

3.5.1.1 บทบาทของโครงการ

เป็นการตอบสนองจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ความต้องการด้านที่พักก็มีมากตามไปด้วย อีกทั้งยังเป็นแหล่งสร้างงานให้กับท้องถิ่นและยังเป็นการสนองตอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 6 แผนการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายการกระจายรายได้ให้กับประชาชน การพัฒนาพื้นที่

3.5.1.2 หน้าที่ของโครงการ

โครงการมีหน้าที่เป็นส่วนที่ให้ บริการในด้าน

1) ด้านที่พัก เป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว นักธุรกิจที่เดินทางไปยังจังหวัดเชียงราย ให้มีความมั่นใจในเรื่องที่พักอาศัย

2) ด้านอาหารและเครื่องดื่ม เป็นส่วนที่อำนวยความสะดวกในเรื่องอาหารการกิน การนัดหมาย การจัดเลี้ยง

3) ด้านการประชุม เป็นสถานที่รองรับจำนวนครได้จำนวนมากในเวลาเดียวกัน เช่น การประชุม สัมนา เลี้ยงสังสรรค์

4) ด้านกิจกรรมสันทนาการ เป็นส่วนช่วยเสริมให้ผู้ที่มาใช้โครงการเกิดความเพลิดเพลิน เช่น สระว่ายน้ำ ห้องเกมส์

3.5.2 การดำเนินงานของโครงการ

3.5.2.1 ลักษณะทั่วไปในการบริหาร

ในการบริหารงานหรือดำเนินโรงแรมนั้นมีความแตกต่างจากการดำเนินงานประเภทอื่น ๆ เพราะจะต้องให้บริการตลอดเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ต้องมีผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติงานกันต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การบริหารงานของโรงแรมดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพในการทำงาน จึงต้องมีการแบ่งสายงานการบังคับบัญชา มีนโยบายและระบบในการทำงาน โดยสามารถจัดลำดับของโครงการในการบริหารได้ดังนี้

เอกสารนี้มีลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) เจ้าของโรงแรมหรือบริษัทเจ้าของโรงแรม (HOTEL OWNER OF OWNING COMPANY) เจ้าของโรงแรมอาจจะเป็นบุคคลธรรมดาหรืออาจจะรวมหุ้นหลายๆ คนในรูปของบริษัท ซึ่งตั้งขึ้นโดยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นละเท่า ๆ กัน ผู้ถือหุ้นมีฐานะเป็นเจ้าของโรงแรมซึ่งโดยหลักเกณฑ์แล้วทุกคนมีอำนาจจัดการหรือใช้ทรัพย์สินต่าง ๆ ของโรงแรมแต่เนื่องจากปกติบริษัทมักมีหุ้นในจำนวนมาก อาจเกิดความสับสนและยุ่งยากในการจัดการหรือเข้ามามีส่วนในการจัดการ จึงจัดให้มีการบริหารโรงแรมในรูปของคณกรรมการโรงแรม

2) คณะกรรมการโรงแรม (BOARD OF DIRECTOR) คณะกรรมการเป็นคณะบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ผู้ถือหุ้นเลือกเข้ามาในการจัดการโรงแรม และเนื่องจากโรงแรมได้ก่อตั้งในรูปบริษัทจะมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีสิทธิและหน้าที่ แต่ในการดำเนินงานต้องอาศัยคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการงานในนามของโรงแรม กรรมการของโรงแรมจะมีกี่คนก็ได้ แต่ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การตัดสินใจใด ๆ จะต้องกระทำในที่ประชุมคณะกรรมการ ซึ่งมีประธานกรรมการ เป็นประธาน

หน้าที่หลักของคณะกรรมการพอสรุปได้ดังนี้

1. จัดวางนโยบายและวัตถุประสงค์ที่สำคัญของโรงแรม ตลอดจนคอยแนะนำและคอยควบคุมพนักงานของบริษัทให้ดำเนินงานไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์

3) ผู้จัดการโรงแรม (GENERAL MANAGER) มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานทั้งหมดของโรงแรม เพื่อให้บรรลุถึงผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผู้จัดการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถในก้านต่าง ๆ แต่เนื่องจากโดยทั่วไปของโรงแรมขนาดใหญ่ ย่อมมีงานมากเกินกว่าผู้จัดการคนเดียวจะสามารถดำเนินการให้มีประสิทธิภาพได้จึงจำเป็นต้องมีผู้ช่วย โดยแบ่งสายงานรับผิดชอบแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของงานหรือกิจกรรม เช่น ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป (GENERAL ASSISTANT MANAGER) หรือผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบริหาร (EXECUTIVE ASSISTANT MANAGER) เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดหน่วยงานของโรงแรม (HOTEL ORGANIZATION)สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. ฝ่ายธุรการส่วนหน้า (FRONT OFFICE DEPARTMENT)

2. ฝ่ายบริการ (SERVICE DEPARTMETN)

3. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)

4. ฝ่ายแม่บ้าน (HOUSE KEEPING DEPARTMENT)

5. ฝ่ายบริหาร (ADMINISTRATION DEPARTMENT)

6. ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)

7. ฝ่ายวิศวกรรม (ENGINEERING DEPARTMENT)

8. ฝ่ายงานส่วนย่อย (MINORS DEPARTMENT)

3.5.2.2 โครงสร้างขององค์กร

1. ฝ่ายธุรการส่วนหน้า ประกอบด้วย แผนกจองห้องพัก แผนกต้อนรับและลงทะเบียน แผนกติดต่อและสอบถาม แผนกเก็บเงินและแลกเปลี่ยนเงินตรา แผนกไปรษณีย์และกุญแจ แผนกโทรศัพท์ แผนกกระจายเสียง

2. ฝ่ายบริการ ประกอบด้วย แผนกต้อนรับ แผนกกระเป๋าเดินทาง แผนกแจ้งข่าว และแผนกศูนย์บริการท่องเที่ยว

3. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ประกอบด้วย แผนกบริการอาหาร แผนกบริการเครื่องดื่ม แผนกบริการอาหารห้องพัก และห้องครัว

4. ฝ่ายแม่บ้าน ประกอบด้วย แผนกเก็บและเบิกจ่ายล่วงหน้า แผนกซักรีด แผนกพยาบาล แผนกซ่อมแซม แผนกซ่อมแซมอุปกรณ์ แผนกจัดสวนและงานดอกไม้

5. ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย แผนกขาย แผนกบุคคล แผนกรักษาความปลอดภัย แผนกวิจัยและวางแผน แผนกจัดซื้อ และแผนกประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ฝ่ายบัญชี ประกอบด้วย แผนกบัญชี แผนกบิลล์ แผนกการเงิน และแผนกสถิติ

7. ฝ่ายวิศวกรรม ประกอบด้วย แผนกควบคุมและปฏิบัติการ และแผนกซ่อมแซม-บำรุงรักษา

8. ฝ่ายงานส่วนย่อย ประกอบด้วย แผนกร้านค้า แผนกสระน้ำ และเฮลท์คลับ แผนกเกมส์รูม และแผนกที่จอดรถ

3.5.2.3 การศึกษารายละเอียดด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่

รายละเอียดด้านบุคลากรและหน้าที่แบ่งตามโครงสร้างองค์กรของโครงการดังนี้

1) ฝ่ายธุรการส่วนหน้า (FRONT OFFICE DEPARTMENT)

มีหน้าที่คือให้การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่แขกที่มาพักในด้านต่างๆ เช่น การลงทะเบียนห้องพัก การให้ข่าวสาร จดหมายรวมถึงรายละเอียดในเรื่องที่แขกที่มาพักสงสัย ผู้ที่รับผิดชอบในฝ่ายนี้ก็คือ ผู้จัดการฝ่ายธุรการส่วนหน้า มีหน้าที่รับผิดชอบแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกจองห้องพัก (RESERVATION DEPARTMENT) มีหน้าที่รับจัดจองห้องพักทั้งหมดของโรงแรม เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับห้องพักที่ว่าง และจองแล้วรวมไปถึงสถิติต่างๆ ในเรื่องของรายได้ พนักงานที่รับหน้าที่นี้เรียกว่า ROOM CLERK หรือ RESERVATION CLARK

2. แผนกต้อนรับและลงทะเบียน (RECEPTION DEPARTMENT) มีหน้าที่ต้อนรับและอำนวยความสะดวกแขกที่มาลงทะเบียน ควรอยู่ในตำแหน่งที่เห็นชัดเจน สามารถมองเห็นแขกที่ผ่านไปมา แผนกนี้ต้องมีโทรศัพท์ติดต่อไปยังห้องเก็บสัมภาระแขกและส่วนจอดรถ พนักงานที่รับหน้าที่ในแผนกนี้เรียกว่า RECEPTION

3. แผนกติดต่อ - สอบถาม (INFORMATION DEPARTMENT) มีหน้าที่ตอบคำถามและสามารถนำแขกและผู้มา

เอกสารนี้ ... ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เยี่ยมแขก ไปยังส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม ให้ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงแรมได้ พนักงานที่รับหน้าที่ในแผนกนี้เรียกว่า INFORMATION

4. แผนกเก็บเงินและเปลี่ยนเงินตรา (MONEY EXCHANGE DEPARTMENT) มีหน้าที่รวบรวมบิลล์ค่าบริการจากส่วนต่าง ๆ ที่แขกใช้บริการ เช่น ห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม ต้องพร้อมที่จะรับค่าบริการาจากแขกที่มาพัก จึงทำให้ต้องมีโทรศัพท์เพื่อใช้ติดต่อกับส่วนบริการอื่น ๆ ได้ และเครื่องมือในการส่งบิลล์เงินสดได้อย่างรวดเร็ว

5. แผนกไปรษณีย์และกุญแจ (MAIL AND POSTAGE DEPARTMENT) ทำหน้าที่ให้บริการรับกุญแจและจ่ายกุญแจให้แก่แขกที่พัก รวมไปถึงจดหมายโน๊ตและไปรษณีย์ถึงแขก

6. แผนกโทรศัพท์ (DEPERATOR DEPARTMENT) มีหน้าที่ติดต่อโทรศัพท์ทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ปลุกแขกให้ตื่นในตอนเช้าตามที่แขกต้องการ พนักงานในแผนกนี้เรียกว่า OPERATOR เป็นพนักงานคุมโทรศัพท์ทำหน้าที่ควบคุม SWITCH BOARD และพนักงานรับโทรศัพท์

7. แผนกกระจายเสียง (SOUND AND MESSAGE RELAYS DEPARTMENT) มีหน้าที่บริการเสียงเพลงและดนตรีเพื่อเสริมบรรยากาศ อีกทั้งยังทำหน้าที่กระจายเสียงเพื่อเรียกแขกหรือประกาศต่าง ๆ ของโรงแรม

2) ฝ่ายบริการ (SERVICE DEPARTMENT) มีหน้าที่ให้บริการด้านความสะดวกแก่แขกตั้งแต่แขกเข้ามาพักจนกระทั่งออกจากโรงแรม โดยมีหัวหน้าพนักงานรับใช้ (BELL CUPTAIN) เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกต้อนรับ (RECEPTION DEPARTMENT) ทำหน้าที่ให้การต้อนรับแขกตั้งแต่เปิดประตูรถ ช่วยยกสัมภาระและเฝ้าจนกว่าจะมีเจ้าหน้าที่มายกไป พนักงานที่รับหน้าที่นี้เรียกว่า พนักงานเปิด-ปิดประตู

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แผนกกระเป๋าเดินทาง (PACKAGE DEPARTMENT) ทำหน้าที่ยกสัมภาระของแขก ตั้งแต่แขกเข้ามาพักจนกลับ พนักงานที่รับหน้าที่นี้เรียกว่า พนักงานขนสัมภาระ

3. แผนกแจ้งข่าว (PAGE DEPARTMENT) ทำหน้าที่แจ้งข่าวโดยการกระจายเสียงให้แขกทราบว่า มีใครมาติดต่อหรือต้องการพบว่า พนักงานที่ทำหน้าที่นี้เรียกว่า พนักงานแจ้งข่าว

4. ศูนย์บริการท่องเที่ยว (TOURISISM CENTER) ทำหน้าที่แนะนำและจัดพานักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ตามต้องการ

3) ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD & BEVERAGE DEPARTMENT)

มีหน้าที่คือการจัดการบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่แขกที่มาพักและผู้ใช้บริการจากภายนอก ผู้รับผิดชอบฝ่ายนี้คือ ผู้จัดการแผนกอาหารและเครื่องดื่ม แบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกบริการอาหาร (FOOD SERVICE DEPARTMENT) ได้แก่ส่วนต่างๆ ที่ให้บริการด้านอาหาร เช่น ส่วนภัตตาคาร ส่วนจัดเลี้ยง และส่วนคอฟฟี่ช็อพ ประกอบด้วย พนักงานดังนี้ หัวหน้าพนักงานบริการ (HEAD WAITER) กัปตัน (CUPTAIN) พนักงานต้อนรับ (HOSTESSES) พนักงานบริการ (WAITER/WAITRESS) และผู้ช่วยพนักงานบริการ

2. แผนกบริการเครื่องดื่ม (BAR & COCKTAIL LOUNGE DEPARTMENT) คือส่วนที่ให้บริการเครื่องดื่มมากกว่าอาหาร และยังมีการแสดงดนตรีหรือเสียงเพลงประกอบเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศ ประกอบด้วยพนักงานดังนี้ หัวหน้าบาร์เทนเดอร์ ทำหน้าที่ควบคุมพนักงานอื่น ๆ เช่น พนักงานผสมเครื่องดื่ม (BARTENDERS) พนักงานเสริฟ (BAR BOYS)

3. แผนกบริการอาหารห้องพัก (ROOM SERVICE DEPARTMENT) ทำหน้าที่ให้บริการทางด้านอาหารแก่แขกยังห้องพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีพนักงานคือ พนักงานประจำห้องพักแยกทำการส่งต่อไป

4. แผนกห้องครัว (KITCHEN DEPARTMENT) ทำหน้าที่ผลิตอาหารต่าง ๆ รวมทั้งของว่าง ห้องอาหารและครัวโดยมากจะอยู่รวมกัน ยกเว้นคอฟฟี่ช็อฟอาจมีครัวแยกต่างหาก ประกอบด้วยพนักงานต่าง ๆ ดังนี้

หัวหน้าแผนกห้องครัว (HEAD CHIEF) ทำหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานตามคำสั่งของ HEAD CHIEF ในการสั่งงานและการบริการการผลิตอาหารทั้งหมดในแผนก

หัวหน้าคนงานการผลิตอาหาร (SECOND COOK) ทำหน้าที่รับผิดชอบการผลิตอาหารต่าง ๆ ในแผนก

ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัวภาคกลางคืน (NIGHT CHIEF) ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในการแนะนำควบคุมการผลิตและการบริการในตอนกลางคืน นอกจากนี้ NIGHT CHIEF ยังต้องช่วยงานในช่วงกลางวันในกรณีที่ HEAD CHIEF และ SOUS CHIEF ไม่อยู่

เจ้าหน้าที่ในห้องครัว (COOK) ทำหน้าที่ผลิตหรือปรุงอาหาร แบ่งออกได้หลายหน้าที่ดังนี้

PASTRY CHIEF	ทำหน้าที่ควบคุมและแนะนำในการผลิตของหวาน
ASSIS PASTRY CHIEF	ทำหน้าที่ผลิต เค็ก ขนมปัง คุ๊กกี้และของหวานอื่น ๆ
FRY COOK	ทำหน้าที่เตรียมอาหารที่ต้องใช้เตาหุงต้มและกระทะสำหรับทอด
ROAST COOK	ทำหน้าที่เตรียมอาหารที่ต้องใช้เตาอบและเตาปิ้ง-ย่าง
BROILER COOK	ทำหน้าที่เตรียมอาหารที่ปรุงโดยใช้เตาอบความร้อนสูง ในกรณีที่เป็นโรงแรมขนาดกลางหรือเล็ก ROAST COOK กับ BROILER COOK จะเป็นคนเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SOUP COOK	ทำหน้าที่เตรียมน้ำซุปต่าง ๆ ทั้งร้อนและเย็น
COLD MEAT MAN	ทำหน้าที่เตรียมน้ำซุบต่าง ๆ เตรียมอาหารที่ไม่ต้องใช้ความร้อนสูง เช่น สลัด แซนวิช
BREAKFAST COOK	ทำหน้าที่เตรียมอาหารเช้าต่าง ๆ และจัดเตรียมอาหารสำหรับมื้อกลางวัน
BUTCHER	ทำหน้าที่ตัดแล่เนื้อส่วนต่าง ๆ เพื่อนำไปเตรียมปรุงอาหาร และทำหน้าที่ทำความสะดวก และเตรียมเนื้อปลาและสัตว์ปลีกด้วย
BAKER	ทำหน้าที่เตรียมขนมปังชนิดต่าง ๆ และยังอาจมีผู้ช่วยเรียกว่า BAKER'S HELPEN
VEGETABLE MAN	ทำหน้าที่ทำความสะอาดผักชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ปรุงอาหารและเตรียมอาหารจากผักตามความต้องการของ FRY COOK
COOK'S HELPEN	ทำหน้าที่ช่วยงานการเตรียมและการบริการอาหารดื่ม ทำความสะดวกเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ทำความสะอาดผักผลไม้รวมไปถึงภาชนะที่ใช้

4) ฝ่ายแม่บ้าน (HOUSEKEEPER DEPARTMENT) หน้าที่ของฝ่ายนี้คือ ดูแลความสะดวกในส่วนห้องพัก ห้องโถง ทางเดินที่ติดต่อกัน นอกจากนี้ยังต้องดูแลสภาพของห้องพัก ถ้ามีสิ่งของชำรุดต้องซ่อมแซม ก็จะรายงานไปยังแผนกวิศวกรรมและรายงานว่าขณะนี้มีห้องใดที่แขกพักอยู่ ห้องใดว่างและห้องใดถูกจองอยู่ ผู้รับผิดชอบฝ่ายนี้ คือ แม่บ้าน (EXCUTIVE HOUSE KEEPPER) ทำหน้าที่คอยดูแลรับผิดชอบความเรียบร้อยของโรงแรมให้สะอาดสุขลักษณะ และทำหน้าที่ดูแลเก็บรักษาสิ่งของของแขกที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูญเสีย แล้วค้นพบเมื่อส่งคืนแก่แขก ประกอบด้วยแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกเก็บและเบิกจ่ายผ้า (LINE DEPARTMENT) แผนกนี้จะทำหน้าที่เก็บผ้าจากห้องพักและส่วนอื่น ๆ เช่น ส่วนอาหารและครื่องดื่มที่ใช้แล้วและเบิกผ้าไปยังส่วนต่าง ๆ

2. แผนกซักรีด (LAUNDRY DEPARTMENT) แผนกนี้จะทำหน้าที่ซักรีดเสื้อผ้าของแขกที่มาพัก ผ้าอื่น ๆ เช่นผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน และชุดทำงาน และเสื้อผ้าของพนักงานด้วย แผนกซักรีดนี้จะประกอบ้วย พนักงานแยกเสื้อผ้า พนักงานซักผ้า พนักงานควบคุมเครื่องซักผ้า พนักงานรีดผ้า และพนักงานคัดเลือกผ้า

3. แผนกพยาบาล (HOUSE PHYSICIAN DEPARTMENT) เป็นแผนกที่ให้บริการตรวจรักษาแก่พนักงานและแขกที่มาพัก

4. แผนกซ่อมแซมเสื้อผ้า (SEAMSERCESSES DEPARTMENT) เป็นแผนกที่ดูแลความเรียบร้อยของเสื้อผ้าเครื่องใช้ที่เป็นผ้า พนักงานที่รับหน้าที่นี้เรียกว่า พนักงานเย็บปักถักร้อย

5. แผนกซ่อมแซมอุปกรณ์ (REPAIRING DEPARTMNET) ทำหน้าที่ซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือใช้สอยเล็ก ๆ ภายในโรงแรม

6. แผนกจัดสวนและงานดอกไม้ (GARDENING) ความเรียบร้อยในบริเวณของสวนภายในโรงแรม และการจัดดอกไม้ประดับในส่วนต่าง ๆ ของส่วนอาหารและเครื่องดื่ม

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่แผนกแม่บ้านยังประกอบด้วยพนักงานประจำห้อง และพนักงานทำความสะอาด

5) ฝ่ายบริหาร (ADMINISTRATION DEPARTMENT)

ทำหน้าที่ปรับปรุงและดูแลกิจการของโรงแรมให้เป็นไปด้วยดี แบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แผนกขาย (SALES DEPARTMENT) ทำหน้าที่ดำเนินการของบริการด้านห้องพัก การประชุม การจัดเลี้ยง การบริการอาหารและเครื่องดื่ม โฆษณาประชาสัมพันธ์ ตลอดจนส่งเสริมทางด้านการขายและการบริการ ผู้รับผิดชอบในแผนกนี้คือ ผู้จัดการฝ่ายขาย (SALES MANAGER) พนักงานในแผนกนี้ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายขาย เลขานุการและพนักงานฝ่ายขาย

2. แผนกบุคคล (PRESONAL DEPARTMENT) มีหน้าที่จัดระบบ จำแนกหน้าที่ของพนักงาน การว่าจ้างแรงงาน วางหลักเกณฑ์ในเรื่องเกี่ยวกับบุคลากรและความสัมพันธ์กับพนักงานและลูกจ้าง ผู้รับผิดชอบในแผนกนี้คือ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล (PRESONEL MANAGER) พนักงานในแผนกนี้จะประกอบไปด้วย เลขานุการ ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย

3. แผนกรักษาความปลอดภัย (SECURITY DEPARTMENT) มีหน้าที่จัดพนักงานดูแลรักษาความปลอดภัยและตรวจสอบผู้แปลกปลอม ผู้รับผิดชอบในแผนกนี้คือ หัวหน้าพนักงานรักษาความปลอดภัย (HIEF SECURITY) พนักงานในแผนกนี้ประกอบด้วย พนักงานดูแลรักษาความปลอดภัย

4. แผนกวิจัยและวางแผน (RESEARCH AND DEVELOPMENT DEPARTMENT) ทำหน้าที่รวบรวมสถิติต่าง ๆ เพื่อพยากรณ์ด้านต่าง ๆ เช่น การขยายห้องพัก การใช้จ่าย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาโรงแรมให้ทันสมัย

5. แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT) ทำหน้าที่จัดซื้อของทุกชนิดของโรงแรม ผู้รับผิดชอบในแผนกนี้ คือ ผู้จัดการแผนกจัดซื้อ (PURCHASING MANAGER)

6. แผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION DEPARTMENT) มีหน้าที่เชื่อมโยงข่าวสาร ระหว่างโรงแรมกับสื่อมวลชนและพนักงานของโรงแรมและรับผิดชอบความสัมพันธ์อันดีกับสาธารณะ ผู้รับผิดชอบในแผนกนี้คือ ผู้จัดการแผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION MANAGER)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)

ทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมด้านการเงินทั้งหมด ทั้งรายรับ รายจ่าย เงินเดือนและเจ้าหน้าที่พนักงาน แบ่งออกได้เป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT) มีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมรายรับ รายจ่ายทั้งหมดของโรงแรม สวัสดิการของพนักงาน ควบคุมชั่วโมงการทำงานและการประสานงานกับแผนกอื่น ๆ ในโรงแรม

2. แผนกบิลล์ (BILL DEPARTMENT) มีหน้าที่รวบรวมบิลล์ทุกแผนกของโรงแรม เพื่อทำเป็นหลักฐานบันทึกรายละเอียดของแขกที่มาพัก เช่น บัญชีแยกประเภทของนักท่องเที่ยว

3. แผนกการเงิน (FINANCE DEPARTMENT) มีหน้าที่รวบรวมเงินทั้งหมดของโรงแรม ตั้งแต่เงินที่ได้มาจากแขก ส่วนอาหารและเครื่องดื่ม โดยส่งบิลล์เงินสด มายังแคชเชียร์ส่วนกลาง รวมไปถึงรายได้จากกิจกรรมส่วนอื่น ๆ ของอาคาร เช่น การเช่า ร้านค้า สระว่ายน้ำ เกมส์รูม

4. แผนกสถิติ (STATISIC DEPARTMENT) มีหน้าที่รวบรวมสถิติทางการเงินทั้งหมด เพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาดูความก้าวหน้าของโรงแรม

พนักงานของฝ่ายบัญชีจะประกอบด้วย

1. พนักงานการเงิน มีหน้าที่ทำบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปไปแล้วทั้งหมดของแขก เช่น พัสดุเก็บเงินปลายทาง ค่าโทรเลข เป็นต้น

2. สมุห์บัญชี เป็นผู้ช่วยตรวจสอบบัญชีและการทำงานที่เกี่ยวกับการเก็บเงินสด

3. หัวหน้าผู้ตรวจสอบบัญชี ทำหน้าที่ดูแลพนักงานและตรวจสอบบัญชีทั้งหมดจากทุกแผนก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พนักงานควบคุมบัญชี ทำหน้าที่ แยกรายรับทั้งหมดของทุกแผนก แล้วนำเสนอสมุห์บัญชี

5. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเงิน ทำหน้าที่ตรวจสอบเงินที่ได้จากแคชเชียร์จากแผนกต่าง ๆ ว่าตรงกับรายงานหรือบันทึกแจ้งยอดรายได้หรือไม่

6. พนักงานควบคุมบัญชีรายจ่าย ทำหน้าที่ควบคุมบัญชีการชำระและค่าใช้จ่ายของโรงแรมให้ถูกต้อง

7. พนักงานตรวจสอบห้องอาหารและบาร์ ทำหน้าที่ตรวจสอบและทำรายงานว่าได้มีการนำอาหารและเครื่องดื่มไปบริการแก่แขกและผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาตรวจสอบกับแคชเชียร์ของห้องอาหารและบาร์ตรงกันหรือไม่

8. พนักงานจ่ายเงินเดือน มีหน้าที่สำรวจรายได้ของพนักงานทุกคน เพื่อทำบัญชีเสนอขออนุมัติเพื่อนำมาจ่ายเงินเดือน และยังทำหน้าที่ทำบัญชีผ่านฝ่ายจัดการของโรงแรมเพื่อคำนวณภาษีเงินได้เพื่อหัก ณ ที่จ่ายและนำส่งกระทรวงการคลัง

9. พนักงานลงเวลาทำงาน ทำหน้าที่ดูแลให้พนักงานลงเวลาในบัตรให้ถูกต้องตามระเบียบ

7) ฝ่ายวิศวกรรม (ENGINEERING DEPARTMENT) มีหน้าที่ปรับปรุง ดูแลสถานที่ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกต่อโรงแรม แบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกควบคุมและปฏิบัติการ (CONTROLLER DEPARTMENT) มีหน้าที่รับผิดชอบในงานฝ่ายช่างและเรื่องที่เกี่ยวกับงานช่างทั้งหมด ผู้รับผิดชอบแผนกนี้คือ หัวหน้าฝ่ายช่าง (CHIEF ENGINEERING) พนักงานของแผนกช่างเครื่องกลนี้จะประกอบด้วยผู้ช่วยพนักงานดูแล สำนักงานและห้องเก็บของ พนักงานตัดหญ้า พนักงานเติมน้ำมัน พนักงานควบคุมห้องเครื่องทำความร้อนและความเย็น

2. แผนกซ่อมแซมและบำรุงรักษา (REPAIR AND MAINTANANCE DEPARTMENT) มีหน้าที่ดูแลและคอยซ่อมแซม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือบริการแก้ไขให้กับแผนกอื่น ๆ มีหน้าที่ซ่อมแซมงาน 6 ชนิดใหญ่ ๆ คือ ไฟฟ้า ประปา ระบบปรับอากาศและระบายอากาศ เครื่องทำความร้อน และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า พนักงานของแผนกนี้ประกอบด้วย ช่างไม้ ช่างซ่อมแซมเฟอร์นิเจอร์ ช่างทำเบาะ พนักงานซ่อมแซมพรม-ปูพรม ช่างซ่อมแซมม่าน ช่างทาสี ช่างบิดกระดาษฝาผนัง ช่างประปา ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ ช่างซ่อมแซมเครื่องทำความร้อน และพนักงานตกแต่งสนามหญ้าและสวนหย่อม

8) ฝ่ายงานส่วนย่อย (MINORS DEPARTMENT) เป็นฝ่ายที่ทำรายได้ให้กับโรงแรม แบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกร้านค้า (RETAIL SHOP DEPARTMENT) เป็นแผนกที่ทำรายได้มาสู่โรงแรม โดยส่วนมากจะขึ้นตรงกับฝ่ายบริหารว่าจะมีนโยบายที่จะนำการค้าขายเองหรือเปิดให้ผู้อื่นเช่าดำเนินธุรกิจ กิจกรรมที่มีอยู่ในแผนกนี้ได้แก่ ร้านขายบุหรี่และหนังสือพิมพ์ ร้านตัดผม ร้านเสริมสวย ร้านตัดเสื้อผ้า ร้านขายยา ร้านขายดอกไม้

2. แผนกสระน้ำและเฮลท์คลับ (SWIMMING POOL AND HEALTE CLUB DEPARTMENT) เป็นแผนกที่ให้บริการแก่แขกที่มาพักและบุคคลภายนอก เป็นส่วนที่ทำรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมสู่โรงแรม พนักงานของแผนกนี้ประกอบด้วย ผู้จัดการ พนักงานรับใช้ พนักงานห้องอบไอน้ำ พนักงานดูแลความปลอดภัย พนักงานสอนว่ายน้ำ

3. แผนกเกมส์รูม (GAME ROOM DEPARTMENT) เป็นแผนกที่ให้บริการแก่แขกที่มาพักและบุคคลภายนอก เป็นส่วนที่ทำรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมมาสู่โรงแรม ซึ่งประกอบไปด้วย สนุกเกอร์คลับ สนามเทนนิส พนักงานของแผนกนี้ประกอบด้วย ผู้จัดการ พนักงานรับใช้

4. แผนกที่จอดรถ (PARKING DEPARTMENT) เป็นแผนกที่ให้บริการแก่แขกที่มาพัก และผู้มาใช้บริการ พนักงานของแผนกนี้ประกอบด้วย หัวหน้าแผนก พนักงานดูแลรถ พนักงานให้สัญญาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.3 ผู้ใช้โครงการ

3.5.3.1 ประเภทของผู้ใช้โครงการ

ประเภทของผู้ใช้โครงการแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) ผู้ใช้บริการ ได้แก่ แขกที่เข้าพักและผู้มาใช้บริการของโรงแรม เช่น ห้องประชุม ห้องจัดเลี้ยง ภัตตาคาร ร้านค้าเช่า

2) ผู้ให้บริการ ได้แก่ พนักงาน เจ้าหน้าที่ในแผนกต่าง ๆ เช่น พนักงานต้อนรับ พนักงานในภัตตาคาร พนักงานในแผนกห้องจัดเลี้ยง หรือพนักงานแผนกแม่บ้าน นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้บริหารและคณะกรรมการของโรงแรมด้วย

3.5.3.2 พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

จากการแบ่งประเภทของผู้ใช้โครงการออกเป็น 2 ประเภทดังนั้น จึงแบ่งพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการได้เป็น 2 ประเภทคือ

1) ผู้ใช้บริการ แตกต่างกันตามประเภทและความประสงค์ของการเข้าใช้อาคาร โดยแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แขกที่มาพัก แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ

ก. แขกที่มาพักเป็นส่วนตัว อาจเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเอง หรือมาเป็นครอบครัวหรือเป็นนักธุรกิจในบริเวณนั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

- เวลาเข้าใช้ มักเป็นช่วงเย็น-ค่ำ แต่จะไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับเวลาของพาหนะ
- การเดินทาง รถยนต์ รถรับจ้างและรถบริการของโรงแรม
- พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึง จะเดินเข้าสู่ LOBBY จากนั้นการติดต่อที่ FRONT DESK เพื่อติดต่อจองห้องและลงทะเบียน อาจส่งพักผ่อนในบริเวณ LOBBY เล็กน้อย แล้วขึ้นไปพักผ่อนบนห้องพัก จากนั้นอาจสั่งอาหารขึ้นไปรับประทานบนห้องพักหรือลงมาใช้บริการในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม เช่น ภัตตาคาร COFFEE SHOP COAKTAIL LOUNGE หรือส่วน RECREATION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. แขกที่เดินทางมาเป็นกลุ่ม 15-30 คน โดยผ่าน TOUR AGENCY

- เวลาเข้าพัก ไม่แน่นอน

- การเดินทาง รถทัวร์รถบริการของโรงแรม

- พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึง แขกทั้งหมดจะเข้าสู่ LOBBY นักพักผ่อนจากนั้นไกด์ของ GROUP TOUR จะมาทำการติดต่อและลงทะเบียนห้องพักจากนั้นจะนำกุญแจห้องพักมาแจกให้สมาชิก และแยกไปพักผ่อนยังห้องพักของแต่ละคน หลังจากพักผ่อนแล้วจะมีการนัดเวลาเพื่อมาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น รับประทานอาหาร

ค. นักธุรกิจ เป็นลูกค้าที่เดินทางมาใช้บริการพักค้างคืน ในการเดินทางมาติดต่อธุรกิจหรือประชุมต่าง ๆ อาจมีการจองห้องพักล่วงหน้าหรือไม่มีก็ได้

- เวลาเข้าใช้ ติดต่อธุรกิจในตอนกลางวัน พักผ่อนที่โรงแรมตอนกลางคืน

- การเดินทาง รถรับจ้างหรือรถบริการของโรงแรม

- พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรมจะเข้า LOBBY เพื่อติดต่อห้องพักและใช้โทรศัพท์ และจะกลับเข้าพักผ่อนในตอนกลางคืน และออกไปติดต่อธุรกิจในวันรุ่งขึ้นหรืออาจใช้โรงแรมเป็นสถานที่ติดต่อ

2. ผู้มาใช้บริการ อาจมาในรูปของบุคคลเดียวหรือกลุ่มก็ได้ โดยแบ่งได้ตามรายละเอียดดังนี้

ก. ผู้ใช้บริการด้านการประชุมสัมนา

- เวลาใช้ ไม่แน่นอน

- การเดินทาง รถยนต์ รถรับจ้าง

- พฤติกรรม ในกรณีที่ต้องมีการติดต่อสถานที่ล่วงหน้า ทางโรงแรมก็จะจัดเตรียมสถานที่ไว้ให้ ผู้ใช้บริการเมื่อมาถึงโรงแรมอาจผ่าน LOBBY หรือไปยังห้องประชุมสัมนา อาจมีการรับประทานอาหารว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมก็จะเดินทางกลับหรือพักที่โรงแรม

ข. ผู้ใช้บริการด้านสถานที่จัดเลี้ยงต่าง ๆ อาจเป็นแขกที่พักหรือผู้ใช้บริการจากภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เวลาใช้ อยู่ในช่วง 8.30-24.00 น.

- การเดินทาง รถยนต์ รถรับจ้าง

- พฤติกรรม เมื่อทำการและแจ้งกำหนดการ แก่ทางโรงแรมล่วงหน้าแล้ว เมื่อถึงกำหนดทางโรงแรมก็จะเตรียมสถานที่และอาหารตามสั่ง เมื่อผู้ใช้บริการเดินทางมาถึงจะเข้าสู่ห้องจัดเลี้ยงโดยผ่าน LOBBY หรือไม่ผ่านก็ได้ เริ่มงานและเลิกงานตามกำหนดเวลา จากนั้นก็จะเดินทางกลับหรือพักที่โรงแรม

ค. ผู้ใช้บริการซื้อของ รับประทานอาหาร พักผ่อนหย่อนใจ

- เวลาใช้ อยู่ในช่วง 8.30-24.00 น.

- การเดินทาง รถยนต์ รถรับจ้าง

- พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม จะเข้าสู่ส่วนบริการต่าง ๆ เช่น ร้านขายของที่ระลึก COFFEE SHOP DISCOTHEQUE เมื่อเสร็จสิ้นก็เดินทางกลับ

ง. ผู้มาติดต่อกับแขกที่มาพักภายในโรงแรม

- เวลาใช้ ไม่แน่นอน

- การเดินทาง รถยนต์ รถรับจ้าง

- พฤติกรรม ผู้มาติดต่ออาจมีการนัดหมายล่วงหน้าไว้แล้ว เมื่อมาถึงโรงแรมก็จะไปรอยังสถานที่พัก เช่น LOBBY แต่ถ้าไม่ได้นัดหมาย ผู้ติดต่อจะไปติดต่อที่ FRONT DESK เพื่อสอบถามถึงห้องพักเพื่อให้พนักงานของโรงแรมแจ้งแก่แขกให้มาพบ ซึ่งโดยมากมักรอที่ LOBBY หรือ LOUNGE เมื่อติดต่อธุระเสร็จสิ้นแล้วจึงเดินทางกลับ

2) ผู้ให้บริการ แตกต่างกันตามประเภท

ก. ฝ่ายบริหารหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง

- เวลาทำงาน 8.00-12.00, 13.00-18.00 หรือ 18.30-21.00 น.

- พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม จะตอกบัตรเพื่อลงเวลาทำงาน จากนั้นตรงไปปฏิบัติหน้าที่จนหมดเวลาจึงไปตอกบัตรลงเวลากลับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. เจ้าหน้าที่

- เวลาทำงาน ทำงานเป็นผลัดเวลา 8.00-16.00, 16.00-24.00, 24.00-8.00 ส่วนผู้ที่ทำงานไม่เป็นผลัดอยู่ในช่วง 8.00-17.00

- พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรมจะลงเวลาที่ TIME KEEPER จากนั้นไปยังห้องแต่งตัวเพื่อเปลี่ยนชุดเป็น FORM ของโรงแรม จากนั้นตรงไปปฏิบัติหน้าที่จนหมดเวลาทำงาน แล้วไปตอกบัตรเมื่อเลิกงาน

ค. ลูกจ้างหรือพนักงานบริการ

- เวลาทำงาน แบ่งการทำงานเป็นผลัด

- พฤติกรรม เหมือนเจ้าหน้าที่

3.5.3.3 การศึกษาอัตรากำลังคนของโครงการ

การศึกษาหาอัตรากำลังคนของโรงแรมในประเทศไทย จากการสำรวจของการท่องเที่ยวพบว่าโรงแรมต่าง ๆ ในปัจจุบันที่ได้รับการส่งเสริมและไม่ได้รับการส่งเสริมมีอัตรากำลังคนดังนี้

โรงแรมในกรุงเทพ 1.46 คน/ห้องพัก

โรงแรมในต่างจังหวัด 0.63 คน/ห้องพัก

จากอัตรากำลังคนของโรงแรมดังกล่าว สามารถแบ่งออกได้ 4 ระดับ (ตามมาตรฐานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) คือ

ระดับที่ 1 งานที่ไม่ต้องใช้เทคนิค เช่น WAITERS, ROOM CLEANS, FRONT DESK CLERKS, TELEPHONE OPERRATORS, BELL MAN, DOOR

ระดับที่ 2 งานที่ใช้เทคนิคระดับกลาง เช่น BARTENDERS, HEAD WAITERS, CASHIER, SEORETARY, ACCOUNT STAPE, KITCHEN SUPERVISORS,

ระดับที่ 3 งานที่เหนือกว่าระดับเทคนิค เช่น ROOM DEPARTMENT MANAGERS, F&B MANAGER, CHIEF COOK, HOUSE KEEPING, PERSON MANAGER

ระดับที่ 4 งานบริหาร เช่น GENERAL MANAGER, FINACE CONTROLLER

สำหรับการแบ่งอัตรากำลังคนในหน่วยงานต่าง ๆ ใช้ข้อมูลจากการสำรวจโรงแรมในสหรัฐอเมริกา โดยแยกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.4 องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ

3.5.4.1 พื้นฐานความต้องการขององค์ประกอบ

องค์ประกอบหลักที่สำคัญของโรงแรมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนดังนี้

1) FRONT OF THE HOUSE เป็นส่วนของโรงแรมที่ผู้มาใช้บริการได้พบเห็นและใช้บริการโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นแขกผู้มาพักหรือบุคคลภายนอกทั่วไป เป็นส่วนที่จะสร้างความพึงพอใจและประทับใจแก่ผู้มาใช้บริการ ดังนั้นการออกแบบส่วนนี้จึงต้องมีการตกแต่งอย่างพิถีพิถันจัดบรรยากาศในส่วนต่าง ๆ ให้เกิดความรู้สึกเชิญชวนให้เข้ามาใช้บริการองค์ประกอบที่สำคัญในส่วนประกอบดังนี้

1. LOBBY
2. FRONT DESK
   - GUEST FRGISTRATION
   - ADVANCE RESERVATING
   - MAIL AND KEY
   - CASHIER
3. ADMINISTRATIVE AREA
4. RESTAURANT FACILITIES
5. ELEVATOR ANDSTAIRS LOBBY
6. GUEST FLOOR CORRIDOR
7. GUEST ROOM AND VTILITIES
8. BANQUETING FACILITIES
9. PUBLIC TOILETS
10. CONCESSION SPACE
11. RETAIL SHOP SPACE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) BACK OF THE HOUSE เป็นส่วนที่มีหน้าที่ทำการผลิตแล้วส่งป้อนให้ส่วนบริการด้านหน้า (FRONT THE HOUSE) มีลักษณะเป็น SEMI PRODUTIVE AREA ในส่วนนี้เข้าถึงได้เฉพาะเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น การออกแบบส่วนนี้ต้องให้อยู่ในส่วนที่เข้าถึงยากของผู้ใช้บริการ เพราะการทำงานสับสนวุ่นวาย องค์ประกอบของส่วนนี้ประกอบด้วย

1. SERVICE ENTRANCE
2. STAFF FACILITIES
3. FLOOR SERVICING OF ROOMS
4. HOUSE KEEPING OFFICE
5. LAUNDRY
6. LINEN ROOM
7. FOOD AND BEVERAGE SERVICE
8. STORAGE
9. MAINTAINACE AND WORK SHOP
10. ENGINEERING SERVICE

3.5.4.2 โครงสร้างขององค์กร

ส่วนประกอบของโครงการ จะประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ เหล่านี้

1. HOTEL ENTRANCE
2. PUBLIC SPACE
3. CONCESSION AND SUBRENTAL SPACE
4. FOOD AND BEVERAGE SERVICE SPACE
5. GUEST ROOM SPACE
6. GENERAL SERVICE SPACE
7. RECREATION AND ENTERTAIN SPACE
8. PARKING SPACE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.4.3 การศึกษารายละเอียดความต้องการเนื้อที่ใช้สอยของโครงการ

1) ทางเข้าของโรงแรม (HOTEL ENTRANCE)

ทางเข้าของโรงแรมเป็นจุดแรกที่แขกผู้ใช้บริการได้พบเห็น หรือเป็นทางเข้าของที่ทำงานและส่วนบริการภายในโรงแรม สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ทางเข้าหลัก (MAIN ENTRANCE) เป็นทางเข้าหลักของโรงแรมที่เป็นจุดแรกที่แขกได้พบเห็น ดังนั้นจึงต้องออกแบบให้มีความดึงดูดและน่าประทับใจและมีทัศนียภาพที่ดี ตำแหน่งที่ตั้งสามารถนำไปสู่ส่วนต้อนรับโดยตรง การเข้าถึงจากภายนอกต้องสะดวกและรวดเร็วและต้องเข้าถึงได้ทั้งทางรถยนต์และทางเดินเท้า

ในบริเวณด้านหน้าของทางเข้าหลักจะต้องจัดเตรียมที่จอดรถรับส่งที่อยู่ภายใต้หลังคาคลุม (CANOPY) ที่สามารถจอดรถได้ 1 คันและวิ่งผ่าน 1 คันคือกว้างไม่น้อยกว่า 5.50 เมตร โดยที่เฉลี่ยขึ้นลงควรกว้างพอสมควรเพื่อใช้เป็นบริเวณยืนคอยและวางกระเป๋าสัมภาระ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนระดับควรให้มีทางลาด (RAMP) เพื่อสะดวกในการเข็นกระเป๋า หรือรถเข็นสำหรับคนพิการโดยมีความลาดชันประมาณ 1:10 ถึง 1:12

2. ทางเข้ารอง (SUB ENTRANCE) เป็นทางเข้าสำหรับบุคคลภายนอกที่ใช้บริการของโรงแรม เช่น ห้องอาหาร ห้องจัดเลี้ยง ร้านค้า ฯลฯ เป็นการกระจายการสัญจรมิให้มาอยู่รวมกันใน LOBBY เพียงแห่งเดียว

3. ทางเข้าส่วนบริการ (SERVICE ENTRANCE) เป็นทางเข้าของพนักงานและส่วนบริการของโรงแรม การออกแบบไม่ควรให้ปะปนกับทางเข้าของผู้ใช้บริการของโรงแรม

2) (PUBLIC SPACE)

เป็นส่วนที่สำคัญมากของโรงแรมเพราะเป็นส่วนที่บริการแขกที่มาพักจะทำการติดต่อเป็นอันดับแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โถง (LOBBY) โถงต้อนรับนี้เป็นศูนย์กลางของอาคารที่จะแจกจ่ายไปยังส่วนต่าง ๆ และเป็นจุดแรกที่แขกเข้ามาถึงในอาคารรวมทั้งเป็นที่พักผ่อน จึงควรอยู่ในที่สามารรถติดต่อได้สะดวก จากทางเข้าใหญ่ มีเนื้อที่มากขนาดพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 0.92 ตร.เมตร/ห้องพัก

2. โถงพักคอย (LOUNGE) เป็นบริเวณพักผ่อน นั่งเล่น พักคอย อ่านหนังสือ พบปะสนทนา ฯลฯ อาจรวมกับ LOBBY ควรอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นทิวทัศน์รอบข้างทั่วภายในและภายนอกได้ดี ใช้พื้นที่ 0.54 ตารางเมตร/ห้องพัก

3. ส่วนบริการด้านกระเป๋า (BAGGAGE HANDLING) เป็นส่วนบริการด้านกระเป๋าเดินทางของแขก โดยเฉพาะแขกที่มาเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ มักจะมีปัญหาเรื่องการนำมารวมกันไว้บริเวณด้านหน้า RECEPTION ส่วนนี้จะเป็นส่วนที่คอยแยกกระเป๋าเดินทางไว้เพื่อนำไปเก็บยังห้องเก็บกระเป๋า (BAGGAGE ROOM) โดยที่ส่วนทำงานของ POSTER หรือ BELLMEN ควรอยู่ใกล้กับเคาน์เตอร์แผนกต้อนรับและอยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นจากประตูทางเข้า สำหรับส่วนทำงานของหัวหน้าผนึกงานเปิดประตู ควรจะสามารถติดต่อกับส่วนเคาน์เตอร์แผนกต้อนรับ, การเงิน, ห้องเก็บกระเป๋า และที่จอดรถ ขนาดพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 0.04 ตร.เมตร/ห้องพัก

4. เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ส่วนหน้า (FRONT DESK) เป็นส่วนที่อยู่ติดกับโถงต้อนรับจะใกล้กับทางเข้าหลัก สามารถมองเห็นได้ชัดเมื่อเข้าสู่โถงต้อนรับ (LOBBY) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงแรม เป็นจุที่แขกผู้มาพักหรือผู้ที่ต้องการมาติดต่อธุรกิจกับทางโรงแรมจะต้องมาส่วนนี้ก่อน และยังเป็นส่วนการควบคุมการเข้าออกของแขกและบุคคลภายนอกด้วย ประกอบด้วยส่วนกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ส่วนสอบถามและประชาสัมพันธ์ (INFORMATION OR INQUIRY)
- ส่วนต้อนรับและลงทะเบียนแขก (GUEST RECEPTION AND REGISTRATION)
- ส่วนเก็บกุญแจห้อง (KEYS BOARD)
- ส่วนเก็บเงิน (CASHIER)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนสั่งจองห้องล่วงหน้า (ADVANCE RESERVATION OFFICE)

- ส่วนไปรษณีย์ ข่าวสารและเอกสารแนะนำ (POST OFFICE, MASSAGE AND BROCHURES)

- ส่วนแลกเปลี่ยนเงินตรา (MONEY EXCHANGE)

พื้นที่ของส่วนทั้งหมดนี้จะเป็นเคาน์เตอร์ยาวเรียกว่า "FRONT DESK" ควรอยู่ติดกับส่วนสำนักงานบริหาร (ADMINSTRATION OFFICE) เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงาน พื้นที่ใช้สอยของ FRONT DESK OR FRONT OFFICE เท่ากับ 0.09 ตร.เมตร/ห้องพัก หรือกำหนดได้จากจำนวนห้องพักดังนี้(1)

จำนวนห้องพัก	ความยาวของเคาน์เตอร์ (FRONT DESK)	พื้นที่ของเคาน์เตอร์ (FRONT DESK)
50	3.00 เมตร	5.5 ตร.เมตร
100	4.50 เมตร	9.5 "
200	7.50 เมตร	18.5 "
400	10.50 เมตร	30.0 "

ลักษณะของกิจกรรมในส่วนของ FRONT DESK

ก. ส่วนการลงทะเบียน (REGISTRATION) ทำงานสัมพันธ์กับส่วน FRONT DESK มีรายละเอียดอุปกรณ์ที่ใช้ในส่วนนี้ดังนี้

---

(1)การออกแบบตกแต่งภายใน, อภิชาติ วงศ์แก้ว, 2530, หน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- INFORMATION เป็นอุปกรณ์สำหรับแจ้งให้ทราบว่าห้องพักใดว่างหรือผู้มีอยู่ถูกหรือถูกจองไว้

- INFORMATION RACK เป็นทะเบียนประวัติแสดงรายชื่อแขกผู้เข้าพักเรียงตามลำดับตัวอักษร

- RESERVATION RACK CABINET เป็นส่วนบริการห้องพัก

- SALE TICKET BOXES ผังแสดงของห้องพักว่ามีความพร้อมในการเข้าพักมากน้อยเพียงใด

- MAIL, AND KEYS เป็นช่องใส่จดหมายและข่าวสารต่าง ๆ โดยจัดวางเป็นระเบียบตามหมายเลขห้องพักโดยจัดให้มีระบบบริการรักษาความปลอดภัย

- คลังเก็บรักษากุญแจห้องพัก เป็นกุญแจที่รับคืนจากแขกโดยจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัย

- กล่องรับกุญแจห้องพัก เป็นที่สำหรับรับกุญแจที่แขกฝาก-คืน กับทางโรงแรม

- BROCHURE RACK อยู่ระหว่างแผนกทะเบียนและแผนกติดต่อสอบถาม

ข. ส่วนชำระเงิน (CASHIER) มีรายการอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ดังนี้

- CASH REOSTERS สำหรับรวบรวมและบันทึกรายจ่ายซึ่งแขกจะต้องจ่ายให้กับทางโรงแรม

- CASHIER'S CABINET เป็นบริเวณทำงานของ CASHIER

- RACKS เป็นที่เก็บบัญชีรายชื่อสิ่งของ

- SAFE DEPOSIT BOXES สำหรับเก็บของมีค่าของแขก ควรแยกจากบริเวณทั่วไปโดยมีความเป็นส่วนตัวและมีการรักษาความปลอดภัย

- TELEPHONE METERS เป็นเครื่องบันทึกเทปการใช้บริการโทรศัพท์ของแขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บัญชีรายชื่อสิ่งของ บันทึกใบสั่งต่าง ๆ ของแขกตามหมายเลขห้องเพื่อสะดวกในการย้ายออก (CHECK OUT)

- อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น เครื่องบันทึกเวลา เครื่องปั๊มชื่อในบัตรเครดิต

5. ส่วนโทรศัพท์และกระจายเสียง (TELEPHONE OPERATION/SOUND & RELAYS)

ก. แผนกโทรศัพท์ (TELEPHONE OPERATION) ทำหน้าที่รับข่าวสารระหว่างบุคคลภายนอกกับภายในโรงแรม ช่วยติดต่อธุระระหว่างแขกกับแขกซึ่งอยู่คนละห้องหรือผู้มาพักกับแผนกต่าง ๆ มีขนาดพื้นที่ใช้สอย 0.074 ตร.เมตร/ห้องพัก

ข. แผนกกระจายเสียง (SOUND AND MESSAGE RELAYS) ทำหน้าที่บริการเสียงเพลงและดนตรี เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศของโรงแรม และยังทำหน้าที่กระจายเสียงเพื่อเรียกแขกหรือประกาศต่าง ๆ ของทางโรงแรม ส่วนนี้มักจะอยู่ด้านหลังของธุรการส่วนหน้า มีขนาดของพื้นที่ 0.074 ตร.เมตร/ห้องพัก

6. ส่วนสำนักงานธุรการส่วนหน้า (FRONT OFFICE MANAGMENT) ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานและประสานงานส่วนธุรการส่วนหน้ากับแผนกต่าง ๆ ของโรมแรม ประกอบด้วยส่วนทำงานสำหรับผู้จัดการแผนกธุรการส่วนหน้า (FRONT OFFICE MANAGER) หัวหน้าแคชเชียร์ และผู้จัดการแผนกต่าง ๆ วึ่งควรจตะสามารถติดต่อกับโถงต้อนรับ (LOBBY) ได้โดยสะดวก มีขนาดเนื้อที่ 0.093 ตร.เมตร/ห้องพัก

7. ห้องน้ำ-ส้วม สำหรับแขก (TOILET POR GUEST) ควรอยู่บริเวณที่แขกและผู้มาใช้บริการห้องอาหาร ห้องประชุม บาร์หรือโถงต้อนรับ (LOBBY) สามารถเข้าไปใช้ได้โดยสะดวก อาจอยู่กระจายเป็นจุด ๆ โดยที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องน้ำชายมีเนื้อที่ 0.14 ตร.เมตร/ห้องพัก
ห้องน้ำหญิงมีเนื้อที่ 0.09 ตร.เมตร/ห้องพัก

จำนวนโถส้วม โถปัสสาวะ และอ่างล้างหน้ากำหนดจากเทศบัญญัติดังนี้

ชนิดของสุขภัณฑ์	ชาย	หญิง
โถส้วม	1 ที่/100 คน	1 ที่/50 คน
โถปัสสาวะ	1 ที่/25 คน	
อ่างล้างหน้า	1 ที่/1-15 คน	
	2 ที่/16-35 คน	
	3 ที่/36-65 คน	
	4 ที่/6-200 คน	
	5 ที่/200 คน	

ขนาดพื้นที่ใช้สอยของสุขภัณฑ์ต่อ 1 ที่	ที่รวมพื้นที่สัญจรแล้วมีขนาด
โถส้วม	ขนาดพื้นที่ 3.0 ตร.เมตร
โถปัสสาวะ	ขนาดพื้นที่ 1.3 ตร.เมตร
อ่างล้างหน้า	ขนาดพื้นที่ 1.5 ตร.เมตร
ผ้าเช็ดมือ (TOWEL HOLDER)	ขนาดพื้นที่ 1.1 ตร.เมตร

3) ร้านค้าและร้านบริการผู้มาพัก (CONCESSION AND SUBRENTAL SPACE) มีหน้าที่บริการแขกโดยขายบริการต่าง ๆ ให้กับแขกที่มาพักและบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ กิจการนี้ทางโรงแรมอาจดำเนินการเองหรือให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินการก็ได้ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ร้านตัดผม (BARBER SHOP) เป็นส่วนที่จัดให้บริการแก่แขกในการตัดผม โกนหนวด ฯลฯ มีเนื้อที่ใช้สอยประมาณ 8 ตร.เมตร/ที่นั่ง โดยทั่วไปจะมีประมาณ 4 ที่นั่งเป็นอย่างน้อย

2. ร้านเสริมสวย (BEAUTY PALOUR) เป็นส่วนที่จัดให้บริการด้านเสริมสวย ตกแต่งทรงผม แต่งเล็บ แก่แขกสุภาพสตรี รวมเนื้อที่เก็บของและห้องน้ำสำหรับพนักงานมีเนื้อที่ประมาณ 18 ตร.เมตร/ที่นั่ง โดยทั่วไปจะมีประมาณ 2 ที่นั่งเป็นอย่างน้อย

3. ร้านซัก-อบ-รีด (VALET SHOP) เป็นส่วนบริการซักรีดเสื้อผ้าแขก ควรอยู่ใกล้ตำแหน่งห้องซักรีดหรือเข้าถึงโดยสะดวก

4. ร้านขายบุหรี่และหนังสือพิมพ์ (TOBACCO AND NEWS STAND) เป็นส่วนที่บริการจำหน่ายบุหรี่และหนังสือพิมพ์ปกตินิยมจำหน่ายโดยพนักงานเคาน์เตอร์ มักอยู่ในส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY) หรือใกล้ส่วนเคาน์เตอร์ธุรการส่วนหน้า (FRONT DESK)

5. ร้านค้า (RENTAL SHOP) เป็นส่วนบริการที่ทางโรงแรมเปิดให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินการโดยเก็บค่าเช่าเป็นรายเดือน ได้แก่ร้านค้าทั่วไป ฯลฯ จำนวนร้านค้าขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง เฉลี่ยพื้นที่ของร้านประมาณ 18-27 ตร.เมตร/ร้าน และมีที่เก็บสินค้าไว้ประมาณ 1/3-1/5 ของเนื้อที่ของร้านค้า

4) ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE SERVICE SPACE) เป็นส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่แขกที่มาพักรวมทั้งผู้มาใช้บริการด้วย สามารถแบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. ส่วนบริการอาหาร (FOOD SERVICE) ทำหน้าที่เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มแก่แผนกต่าง ๆ เช่น แผนกจัดเลี้ยง ภัตตาคาร คอฟฟี่ช็อฟ พนักงานที่ให้บริการเรียกว่า WAITER และ WAITRESS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. ภัตตาคาร (RESTAURANT) เปิดบริการทั้ง 3 มื้อ หรืออาจจะเปิดเฉพาะอาหารเที่ยงหรืออาหารเย็นก็ได้ การจัดภัตตาคารควรจะอยู่ในทิวทัศน์หรือธรรมชาติอันงดงาม นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับห้องครัวและห้องเตรียมอาหารเนื่องจากต้องบริการทั้งแขกที่มาพักในโรงแรมและแขกจากภายนอกจึงต้องมีทางเข้าออกที่สะดวก ขนาดของห้องอาหารคิดเป็น 30-40% ของจำนวนแขกทั้งหมดที่มาพักเต็มอัตราคือ ประมาณ 0.5-1 ที่นั่ง/ห้องพัก โดยมีเนื้อที่ 1.3-1.5 ตร.เมตร/ที่นั่ง

ข. ห้องอาหารขนาดเล็ก (PRIVATE DINING ROOM) เป็นส่วนที่แยกออกจากห้องอาหารใหญ่ ให้บริการอาหารทั้ง 3 มื้อสำหรับแขกและบุคคลภายนอกที่ต้องการด้านความเป็นส่วนตัว ต้องอยู่ใกล้กับสวนครัวและเตรียมอาหาร สามารถเข้าถึงจากภายนอกได้โดยสะดวกเนื้อที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ ปกติคิดจำนวน 1 ห้อง/80 ห้องพัก โดยมีพื้นที่รวมทุกห้องเท่ากับ 0.46-0.63 ตร.เมตร/ห้องพัก และมีพื้นที่ทานอาหารเท่ากับ 1.10-1.30 ตร.เมตร/ที่นั่ง

ค. ห้องอาหารเฉพาะ (SPECIALLY RESTAURANT) เป็นภัตตาคารอาหารเฉพาะประเภท เช่น ภัตตาคารอาหารยุโรป ญี่ปุ่น จีน ไทย ฯลฯ โดยอาจมีหลายห้องก็ได้แล้วแต่ความต้องการของโรงแรม พื้นที่นั่งประมาณ 1.3-1.5 ตร.เมตร/ที่นั่ง

ง. คอฟฟี่ช็อฟ (COFFEE SHOP) เปิดบริการ 24 ชั่วโมงในลักษณะเป็นกันเอง บริการทั้งแขกภายในและผู้ที่มาจากภายนอก มีอาหารบริการไม่มากนักใช้วิธีเตรียมที่ง่าย โดยมีองค์ประกอบดังนี้

- เนื้อที่ประมาณ 0.65 ตร.เมตร/ห้องพัก
- เนื้อที่ประมาณ 1.45 ตร.เมตร/คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งจัดส่วนของพื้นที่ภายในคอฟฟี่ช็อฟ มีสัดส่วนดังนี้(1)

- สำหรับโต๊ะทานอาหาร 1.5 ตร.เมตร/ที่นั่ง หรือประมาณ 70%
- สำหรับเคาน์เตอร์ 1.7 ตร.เมตร/ที่นั่ง หรือประมาณ 30%

การแบ่งส่วนของพื้นที่คอฟฟี่ช็อฟทั้งหมด ประมาณ 20-25% ของพื้นที่จะเป็นพื้นที่ของครัว ที่มีลักษณะการปรุงอาหารโดยปรุงอาหารที่เตรียมมาจากครัวใหญ่ในรูปของครึ่งสุกครึ่งดิบ (HALF-COOKED) หรือ PRE-COOKED ด้วยการอุ่นแล้วนำไปเสริฟต่อ

ในกรณีที่คอฟฟี่ช็อฟอยู่ไกลจากครัวหลักมาก อาจต้องมีครัวเฉพาะส่วนที่เรียกว่า AUXILLARY KITCHEN โดยทั่วไปมีพื้นที่ 20-25% ของพื้นที่คอฟฟี่ช็อฟ

จ. ไนท์คลับและดิสโกเธค (NIGHT CLUB & DISCO THEQUE) เป็นที่พบประสังสรรค์ เต้นรำ บรรยากาศมืดสลัว สว่างเป็นจุด ๆ ประกอบไปด้วย

- เคาน์เตอร์ (COUNTER) จะมีพนักงานประจำ 2-3 คน ประกอบด้วย เคาน์เตอร์และที่นั่ง (STOOL) สำหรับนั่งเล่น ภายในบริเวณจะมีเครื่องทำน้ำแข็งอัตโนมัติ ตู้เช่าเครื่องดื่ม อุปกรณ์เครื่องดื่มต่าง ๆ ด้านหลังเป็นที่เก็บเหล้า

- ส่วนแคชเชียร์ (CASHIER APEA) มีพนักงาน 1 คน มีเครื่องคิดเลข และตู้เก็บเงิน

- ส่วนเตรียมอาหาร (PANTRY) เป็นส่วนที่เตรียมอาหารแบบง่าย ๆ มีพนักงาน 2-3 คน

เนื้อที่ของไนท์คลับหรือดิสโกเธคจะมีประมาณ 0.65-0.97 ตร.เมตร/ห้องพัก

---

[1]โรงแรมเชียงใหม่ 200 ห้อง, ผดากร ไชยชมเกียรติคุณ, 2529, หน้า 184

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ. ห้องจัดเลี้ยง-ประชุม (BANQUET OR FUNCTION OR BALLOM) เป็นสถานที่ที่ทางโรงแรมเปิดให้แขกบุคคลภายนอก เช่น การประชุม งานจัดเลี้ยง นิทรรศการ ฯลฯ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับโรงแรม โดยมีลักษณะห้องโถงขนาดใหญ่ไม่มีเสาเกาะกะ และสามารถแบ่งให้มีขนาดเล็กลงได้ โดย PARTITION เพื่อให้เหมาะสมกับขนาดของงาน อีกทั้งมีเวทีขนาดใหญ่สำหรับวงดนตรีหรือการแสดงบนเวทีได้

การออกแบบห้องจัดเลี้ยง-ประชุม ควรมีรายละเอียดดังนี้

1. ควรแยกทางเข้าออกจากทางเข้าหลักของโรงแรม (MAIN ENTRANCE) เพื่อผู้ใช้จะได้ไม่ต้องผ่านโถงต้อนรับ (LOBBY) ของโรงแรม

2. ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยดังนี้

- โถงห้องจัดเลี้ยง (BANQUET FOYER) เป็นส่วนรองรับก่อนเข้าสู่ห้องจัดเลี้ยงอาจใช้เป็นที่รอคอย ใช้เป็นที่บริการของ COCKTAIL กาแฟ โดยมีพื้นที่ขนาด 1/10-1/3 ของพื้นที่ห้องจัดเลี้ยง (BANQUET HALL)
- ห้องฝากเสื้อคลุม (CLOAK ROOM)
- ห้องน้ำชาย-หญิง
- ห้องควบคุมเสียง-แสง
- ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าของนักแสดงและทางเข้าออกของนักแสดง
- ห้องครัว-เตรียมอาหาร ห้องจัดเลี้ยง (BANQUET KITCHEN OR BANQUET PANTRY) เลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งขึ้นอยู่กับระยะทางจากครัวหลัก (MAIN KITCHEN) ส่วนนี้มีขนาด 1/5-1/4 ของพื้นที่จัดเลี้ยง (BANQUET HALLS)

3. เนื่องจากห้องสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายห้อง จึงต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ในการออกแบบ

- รูปร่างของห้องก่อนและหลังกั้นต้องมีรูปร่างที่เหมาะสมกับการใช้งาน
- ต้องระวังเรื่องความสับสนบริเวณโถงจัดเลี้ยง (BANQUET FOYER) ในกรณีที่แบ่งกั้นห้องแล้ว พร้อม ๆ กันหลาย ๆ ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพื่อสะดวกในการบริการ ในกรณีที่มีการแบ่งห้องออกเป็นส่วนต่างๆ

- ต้องคำนึงถึงการกั้นเสียงระหว่างห้องย่อย ที่ถูกแบ่งกั้น โดยใช้ผนังกั้นห้องแบบลอยตัว (MOVABLE PARTITION) ที่กั้นเสียงได้ดี

5. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมกับห้อง BANQUET HALLS ต้องมีน้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายได้ และสามารถเรียงต่อเป็นแถวได้

6. พื้นที่ของห้องจัดเลี้ยง (BANQUET HALL)

1.12-1.27 ตร.เมตร/คน (สำหรับงานเลี้ยงแบบจัดโต๊ะ)

-.93-1.12 ตร.เมตร/คน (สำหรับจัดประชุม)

-.65-0.74 ตร.เมตร/คน (สำหรับฉายภาพยนตร์)

หรือคิดจากจำนวนห้องพักของโรงแรม เนื้อที่ห้องจัดเลี้ยงประมาณ 0.9-1.8 ตร.เมตร

ช. ห้องบริการ (ROOM SERVICE) เป็นแผนกบริการอาหารและเครื่องดื่มของโรงแรม เพื่อให้ความสะดวกสบายแก่แขกผู้มาพัก และต้องการจะรับประทานอาหารในห้องพัก ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่ประจำอยู่ในแผนกครัวหลัก ซึ่งเรียกว่า ROOM SERVICE ลักษณะเป็นห้องขนาด 3.00x4.00 เมตร ส่วนประกอบที่สำคัญในส่วนนี้คือ แผงไฟแสดงหมายเลขห้องพักและชั้น โทรศัพท์ติดต่อกับห้องแขกพัก ส่วนเก็บเงิน ส่วนครัว เครื่องมือสำหรับส่งบิลล์ เคาน์เตอร์ ฯลฯ

ลักษณะการบริการแขกจะโทรศัพท์มายัง ROOM SERVICE พนักงานก็จะสั่งอาหารไปยังห้องครัว เมื่ออาหารถูกส่งไปยังห้องพัก พนักงานก็จะปิดไฟใน ROOM SERVICE เพื่อเป็นการแน่ใจว่าแขกได้รับอาหารแล้ว การใช้งานประเภทนี้ต้องเสียเวลาและค่อนข้างยุ่งยาก จึงทำให้ค่าอาหารในประเภทนี้มีราคาสูงกว่าปกติ

2. ส่วนที่ประจำอยู่ในชั้นห้องพักแขก (SERVICE ROOM) เป็นส่วนที่ติดต่อกับแขกโดยตรงในแต่ละชั้น ซึ่งมีพนักงานประจำ (BELL BOY) และในการออกแบบต้องคำนึงถึงการติดต่อกับส่วนแม่บ้าน ห้องบริการ (ROOM SERVICE) แผนกซ่อมแซม และที่สำคัญที่สุด คือ ต้องไม่รบกวนแขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนบริการเครื่องดื่ม (BEVERAGE SERVICE) ส่วนนี้เป็นส่วนบริการด้านเครื่องดื่มแก่แขก ได้แก่ ภัตตาคาร ไนท์คลับ ห้องจัดเลี้ยง-ประชุม

FOOD PREPARATION SERVICE

ก. ครัวหลัก-ครัวใหญ่ (MAIN KITCHEN) เป็นส่วนปรุงอาหารที่จะส่งไปบริการยังส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม ถ้าบริการเฉพาะ MAIN DINING ROOM ก็จะมีเนื้อที่ 40-50% ของพื้นที่ MAIN DINING ROOM แต่ถ้าบริการทั้งโรงแรม คือ MAIN DINING ROOM, คอฟฟี่ช็อฟ, ห้องจัดเลี้ยง ฯลฯ ก็จะมีเนื้อที่ 85% ของ MAIN DINING ROOM

ส่วนครัวหลักประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

1. ส่วนเตรียมอาหาร (PREPARATION AREA) เป็นส่วนทำความสะอาด ล้างผัก และเนื้อก่อนทำการปรุงอาหาร

2. ส่วนปรุงอาหาร (COOKING AREA) เป็นบริเวณปรุงอาหารควรจะอยู่ใกล้กับบริเวณที่อาหารจะต้องถูกนำไปบริการ เช่น เตรียมอาหาร หรือห้องบริการ โดยพื้นที่ในส่วนนี้ แบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. HOT KITCHEN คือ แผนกผัด ทอด นึ่งและอบ เป็นอาหารร้อนที่ทำทันทีและเสริฟทันที

2. CLOD KITCHEN คือแผนกที่ทำอาหารประเภทสลัด ออเดิฟ ซ๊อส การทำอาหารประเภทนี้ต้องใช้ความเย็นอยู่เสมอ จำเป็นต้องใช้ห้องแกะสลัก รวมทั้งการแกะสลักผลไม้และแกะสลักน้ำแข็งอีกด้วย

3. PASTRY KITCHEN คือแผนกทำของหวาน ขนมปัง

นอกจากนี้ครัวหลัก (MAIN KITCHEN) ยังประกอบด้วย

1. บริเวณเตรียมอาหาร (FOOD SERVICE ROOM) เป็นบริเวณเตรียมอาหารก่อนจะนำไปบริการส่วนต่าง ๆ

2. บริเวณซักล้าง (WASHING AREA) เป็นบริเวณล้างภาชนะ ถ้วย ชาม ช้อน ส้อม ฯลฯ ด้วยเครื่องล้างภาชนะแยกกันไปแต่ละชนิด โดยมีคนควบคุมและตรวจสอบในส่วนนี้ ยังรวมแผนกสจ๊วกอยู่ด้วย คือ แผนกรักษาความสะอาดภายในครัวต่าง ๆ

3. ส่วนตรวจเช็คอาหาร (DISPENSER BAY) ส่วนตรวจเช็คอาหาร เป็นส่วนหน้าสุดของครัวสำหรับตรวจเช็คอาหารที่จะแยกไปเสริฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ห้องทำขนมปัง (BAKE SHOP) สำหรับโรงแรมขนาดใหญ่จะแยกส่วนนี้ออกจากครัวหลัก มีอุปกรณ์ เครื่องอบ ชั้นเก็บขนมปัง เครื่องบด เครื่องตีไข่ เครื่องผสม โต๊ะทำขนมปัง อ่างล้างมือ ห้องเย็นสำหรับเก็บอาหารสำเร็จรูป โดยมีเนื้อที่ประมาณ 0.18 ตร.เมตร/ห้องพัก หรือ 30% ของครัวหลัก

6. ส่วนเก็บอาหาร (STEWARD STORE ROOM) ส่วนเก็บอาหารแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ห้องเย็น (COLD STORE) เป็นห้องเย็นสำหรับเก็บอาหารสดแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนเก็บปลา เนื้อ และผักสด

2. ห้องเก็บอาหารแห้ง (DRY STORE)

ทั้ง 2 ส่วนนี้ใช้พื้นที่ 0.36 ตร.เมตร/ห้องพัก หรือ 30-50% ของครัวหลัก

7. ส่วนเก็นเครื่องดื่ม (BEVERAGE STORAGE) เป็นส่วนเก็บเครื่องดื่มต่าง ๆ อาจแบ่งเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนเก็บไวน์ สุรา เบียร์ และเครื่องดื่มเบา ๆ เนื่องจากมีความต้องการ อุณหภูมิในการเก็บไม่เท่ากัน

8. ครัวเฉพาะ-พิเศษ (AUXILIRY KITCHEN) เป็นห้องครัวที่จัดไว้สำหรับ COFFEE SHOP ในกรณีที่อยู่ห่างไกลจากครัวหลัก จะทำแต่เพียงอาหารเบา ๆ 20-25% ของพื้นที่ COFFEE SHOP

รายละเอียดเนื้อที่ใช้สอยในส่วน MAIN KITCHEN แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ส่วนห้องครัว แบ่งออกเป็น

ก. ส่วนเนื้อสัตว์ และการเตรียม (MEAT PREPARATION)	4% ของพื้นที่ครัว
ข. ส่วนผักและการเตรียม (VEGETABLE PREPARATION)	7% ของพื้นที่ครัว
ค. ส่วนปรุงอาหาร (COOKING)	12% ของพื้นที่ครัว
ง. ส่วนอาหารที่แช่เย็น (COOL FOODS)	10% ของพื้นที่ครัว
จ. ส่วนทำขนมปัง (BAKERY)	20% ของพื้นที่ครัว
ฉ. ส่วนล้างภาชนะ (DISH WASHING)	10% ของพื้นที่ครัว
ช. ส่วนเนื้อที่โล่ง (CIRCULATION SPACE)	37% ของพื้นที่ครัว
รวมพื้นที่ทั้งหมด	100% ของพื้นที่ครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนบริการของห้องครัว (KITCHEN SERVICE)

ก. ส่วนเก็บของแห้ง (DRY STORAGE)	15 %	ของพื้นที่ครัว
ข. ส่วนเก็บของห้องเย็น (REFRIGERATOR STORAGE)	15 %	"
ค. ส่วนที่รับของ (RECIVING)	10 %	"
ง. ส่วนที่ทิ้งขยะ (TRASH & GABAGE)	10 %	"
จ. ส่วนของผู้ช่วย (ASSISTANT)	20 %	"
ฉ. ส่วนสำนักงานทั่วไป (GENERAL OFFICE)	5 %	"
รวมพื้นที่ทั้งหมด	75 %	"

5) ส่วนห้องพัก (GUEST ROOM SPACE)

เป็นบริการให้แขกเช่าพัก ซึ่งประกอบด้วยภายในห้องนอนที่มีเฟอร์นิเจอร์ชนิดต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงส่วนบริการภายนอกของแต่ละชั้นด้วย เช่น ลิฟท์ บันได ทางเดิน และห้องบริการแต่ละชั้น (SERVICE ROOM)

1. ห้องพัก (GUEST ROOM) นับเป็นส่วนสำคัญที่สุดของโรงแรม และทำกำไรเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการให้เช่าห้องพัก การสร้างความประทับใจให้แก่แขกผู้มาพักนั้นเป็นส่วนที่ช่วยเสริมให้แขกกลับมาพักอีกในอนาคต

ชนิดของห้องพักแขก (TYPE OF GUEST ROOM) สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

ก. ห้องเดี่ยว (SINGLE ROOM) หมายถึงห้องพักสำหรับแขกพักคนเดียวมีเตียงนอนเดียว มีห้องน้ำภายในอัตราค่าเช่าห้องไม่แพงนัก เหมาะสำหรับแขกซึ่งเป็นชายโสดหรือหญิงโสดหรือนักธุรกิจ

ข. ห้องคู่ (DOUBLE OR TWIN BED ROOM) หมายถึงห้องพักที่จัดให้บริการแก่แขกที่มาพัก 2 คน โดยมีเตียงเดี่ยวขนาดกว้างพอนอนได้ 2 คน (DOUBLE BED) หรือเตียงเดี่ยว 2 เตียง (TWIN BED) ปัจจุบันโรงแรมส่วนใหญ่นิยมจัดห้องแบบ TWIN BED ROOM ซึ่งจัดเตียงเดี่ยวไว้ 2เตียง สำหรับคนพัก 2 คน แต่ถ้าแขกมาพักคนเดียวก็คิดราคาเท่าห้องเดี่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. ห้องชุดมาตราฐาน (STANDARD SUITE) เหมาะกับแขกที่มาพักเป็นครอบครัว ประกอบด้วย ห้องนอน บริเวณนั่งเล่น บริเวณทานอาหาร ส่วนเตรียมอาหารและห้องน้ำอัตราค่าเช่าประเภทนี้จะสูงกว่าห้องเดี่ยวและห้องคู่

ง. ห้องชุดพิเศษ (DELUXE SUITE) เป็นห้องชุดที่จัดขึ้นเป็นพิเศษในด้านการออกแบบตกแต่ง พร้อมพรั่งด้วยอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบาย

2. ขนาดของห้อง ขนาดของห้องจะขึ้นอยู่กับการจัดวางเตียงและห้องน้ำ โดยทั่ว ๆ ไปถ้าเป็นเตียงคู่หรือสองเตียง เตียงจะตั้งฉากกับฝาที่แบ่งห้อง ความกว้างของห้องจะขึ้นอยู่กับขนาดของเตียงซึ่งเตียงพร้อมหัวเตียงจะมีความยาวประมาณ 2.10 เมตร และช่วงระหว่างเตียงประมาณ 0.80 เมตร รวมแล้วห้องควรจะมีความกว้างประมาณ 2.90 เมตร เป็นอย่างต่ำ และขนาดของห้องน้ำและรถล้วมรวมกันจะต้องมีการพื้นที่ประมาณเท่า ๆ กัน

ความยาวของห้อง (ความลึก) จะขึ้นอยู่กับขนาดความกว้างของเตียง และบริเวณพื้นที่นั่งพักผ่อนในห้อง ซึ่งเตียงกว่างประมาณ 1.00 เมตร และทางเดินประมาณ 0.90เมตร ซึ่งห้องจะยาวประมาณ 4.50 เมตร ซึ่งสรุปแล้วจะเป็นพื้นที่ประมาณ 15.75 ตร.เมตร

ตารางที่ 3.23 แสดงขนาดพื้นที่ห้องพักที่มีขนาดเล็กที่สุด รวมห้องน้ำล้วม

ชนิด	ขนาดกว้างxยาว (เมตร)	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
ห้องเดี่ยว (STANDARD ROOM)	3.70x4.30	15.60
ห้องคู่ (DOUBLE ROOM)	3.80x4.90	18.60
ห้องชุด (SUITE ROOM)	3.80x5.50 ถึง 4.50x5.50	20.90 ถึง 24.20

ที่มา การสัมมนาการวางแผนพัฒนาโครงการโรงแรมและที่พักในบริเวณที่ตากอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสูงของห้องพัก มีรายละเอียดดังนี้

- ห้องพักควรมีความสูงประมาณ 2.30 ถึง 2.50 เมตร
- บริเวณทางเข้ามีความสูงประมาณ 2.00 ถึง 2.20 เมตร

4. การกำหนดจำนวนห้องพักต่อ 1 ชั้น[1]

- ได้กำหนดขนาดให้สัมพันธ์กับความสูง REGULARLY STANDARD, OPERATINAL STANDARD
- การป้องกันไฟ มาตรฐานความปลอดภัย ระยะทางจากทางหนีไฟ ซึ่งประมาณ 20-30 ห้อง ของ DOUBLE LOADED CORRIDOR แต่ไม่เกิน 50 ห้อง แต่ถ้ามีระบบป้องกันอัคคีภัยอัตโนมัติ (AUTOMAICE SPRINKLER SYSTEM) จะขึ้นอยู่กับขนาดห้อง การวางผัง บันได
- การเก็บกวาดดูแล (MAID คนหนึ่งสามารถเก็บกวาดดูแลได้ 14-16 ห้อง) และขนาดของห้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ ควรจะยึดหลักเกณฑ์ของการกำหนดขนาดห้องพัก พื้นที่ใช้ร่วมกันและใช้พื้นที่ในบริการโดยแบ่งชนิดของโรงแรมต่อหน่วยดังนี้

ตารางที่3.24แสดงพื้นที่สัญจร พื้นที่บริการ พื้นที่ใช้ร่วม

ประเภทของโรงแรม	พื้นที่ห้องพักและทางเดิน-ทางสัญจร (ตร.เมตร)	พื้นที่สาธารณะและพื้นที่บริการ (ตร.เมตร)	รวมพื้นที่ (ตร.เมตร)
โรงแรมจัดการประชุม	42.0	23.0	65.0
โรงแรมในเมือง	32.0	18.5	51.0
โรงแรมท่องเที่ยว	30.0	14.0	44.0
โรงแรมราคาถูก(ห้องคู่)	18.5	7.5	26.0
หอพัก (ห้องเดี่ยว)	14.0	5.0	19.0

ที่มา การสัมมนาการวางแผนพัฒนาโครงการโรงแรม และที่พักในบริเวณที่ดากอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยทั่ว ๆ ไปแล้วห้องชุด (SUITE ROOM) ควรมีขนาดเป็น 2 เท่า คือ 32-50 ตารางเมตร ถ้าเป็นห้องชุดแบบ 3 ห้อง ควรมีขนาด 65-80

ตารางที่ 3.25 แสดงขนาดของห้องของโรงแรม

จำนวนเตียง	แบบประหยัด (ตร.เมตร)		แบบชนิดปานกลาง (ตร.เมตร)		แบบชนิดดี (ตร.เมตร)	
	2 เตียง	3 เตียง	2 เตียง	3 เตียง	2 เตียง	3 เตียง
ที่สาธารณใช้ร่วมกัน	3.0	3.0	4.5	4.5	8.5	8.5
ที่พัก	18.5	21.0	25.0	28.5	30.5	33.5
ขนาดต่อหน่วย	21.5	24.0	29.5	33.0	39.0	42.5
ขนาดต่อเตียง	11.0	8.0	15.0	11.0	19.0	14.0

ที่มา การสัมมนาการวางแผนพัฒนาโครงการโรงแรมและที่พักในบริเวณที่ตากอากาศ

ตารางที่ 3.26 แสดงขนาดของห้องพักในโรงแรมประเภทต่าง ๆ

	ประเภทของโรงแรม				
	(*) ตร.เมตร	(**) ตร.เมตร	(***) ตร.เมตร	(****) ตร.เมตร	(DELUXE) ตร.เมตร
ห้องพัก (TWIN BED ROOM)	10.5	14.5	18.0	21.0	26.0
ห้องน้ำ (BATH ROOM)	3.0	3.5	4.0	6.0	7.0
ทางสัญจรและการใช้ร่วม	5.0	7.0	8.0	9.0	11.0
รวม	18.5	25.0	30.0	36.0	45.0
ที่ใช้ร่วม (PUBLIC AREA)	7.5	10.0	15.0	19.0	25.0
สรุปต่อหน่วย	26.0	35.0	45.0	55.0	70.0
สรุปต่อเตียง	13.5	17.5	22.5	27.5	35.0

ที่มา การสัมมนาการวางแผนพัฒนาโครงการโรงแรมและที่พักในบริเวณที่ตากอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) ส่วนบริการทั่วไป (GENERAL SERVICE SPACE)

1. ทางเข้าโรงแรมด้านหลัง (SERVICE ENTRANCE) เป็นทางเข้าด้านหลังของโรงแรม ควรมีจุดเดียวเพื่อความสะดวกแก่การควบคุมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ก. ทางเข้าพนักงาน พนักงานทุกคนต้องเข้า-ออกที่จุดนี้โดยมียามรักษาการณ์เป็นผู้ควบคุม เพื่อป้องกันคนภายนอก และต้องตอกบัตรลงเวลาเข้า-ออกที่เครื่อง TIME KEEPER

ข. ทางเข้าสิ่งของ ที่ทางโรงแรมจัดขึ้นมา เช่น อาหารและอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยพื้นที่ส่วนในที่นี้ต้องมีการควบคุมการเข้า-ออก เช่นเดียวกัน มีองค์ประกอบดังนี้

- TRUCK POCK เป็นที่จอดรถขนของขนาดใหญ่ 4-6 ล้อ เช่น รถขนอาหาร เครื่องดื่ม รถขนขยะ กำหนดให้จอดได้ครั้งละ 3 คันพร้อม ๆ กัน ใช้เนื้อที่ประมาณ 50 ตร.เมตร/คัน

- LOADING PLATFROM เป็นบริเวณขนถ่ายสิ่งของจากรถโดยทำเป็นฐานสูง 0.90-1.20 เมตร เพื่อความสะดวกในการขนถ่ายจะต้องติดต่อกับแผนกรับสินค้า (RECEIVING AREA) ได้โดยตรงเพื่อทำการตรวจเช็คสิ่งของเข้า-ออกได้โดยสะดวก ใช้พื้นที่ประมาณ 20-30 ตร.เมตร/คน

- RECEIVING AREA แผนกรับสินค้าเป็นบริเวณพักสิ่งของ เพื่อรอการตรวจเช็ค ก่อนรถนำไปส่งยังแผนกต่าง ๆ ควรอยู่ติดกับชานส่งของและทางเข้า-ออกของส่วนบริการ เนื้อที่ประมาณ 0.143 ตร.เมตร/ห้องพัก

2. แผนกเก็บขยะ (GARBAGE DEPARTMENT) จะต้องป้องกันกลิ่นและสภาพที่ไม่น่าดูให้ดี ส่วนนี้ใช้เนื้อที่ประมาณ 0.069 ตร.เมตร/ห้องพัก ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนแยกชนิดกองขยะ (GARBAGE SORTING AREA)
- ส่วนขยะแช่เย็นกันมิให้เน่า (REFRIGERATED STORAGE)
- ส่วนเก็บขยะแห้ง (TRASH STORAGE)
- ส่วนเก็บขวดเปล่า (EMPTY BOTTLE STORAGE)

3. ส่วนบริการพนักงาน (STAFF FACILITY) เป็นส่วนบริการเจ้าหน้าที่และพนักงานในเรื่องสวัสดิการ โดยไม่รวมเจ้าหน้าที่ระดับบริหารขั้นสูงของโรงแรมประกอบด้วย

ก. ส่วนเปลี่ยนเสื้อผ้าพนักงาน (EMPLOYEE'S LOCKER AND TOILETS) เป็นส่วนสำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวของพนักงาน ประกอบด้วยตู้เก็บของ ห้องน้ำ-ส้วม โดยจัดแยกเป็นส่วนชายและหญิง โดยถือว่าพนักงานชาย-หญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ขนาดพื้นที่ของห้องน้ำ (ทั้งพนักงานชายและหญิง) ตู้เก็บของ และเปลี่ยนเสื้อผ้า มีเนื้อที่รวม 0.22 ตร.เมตร/ห้องพัก โดยแยกเป็น

- ห้องน้ำใช้เนื้อที่ 35% ของพื้นที่ทั้งหมดและใช้พื้นที่ 0.4 ตร.เมตร/พนักงาน 1 คน
- ตู้เก็บของและพื้นที่เปลี่ยนเสื้อผ้าใช้เนื้อที่ 65% ของพื้นที่ทั้งหมด และใช้พื้นที่ 0.7 ตร.เมตร/พนักงาน 1 คน

ข. ห้องอาหารสำหรับพนักงาน (EMPLOYEE'S DINING ROOM) เป็นส่วนรับประทานอาหารและพักผ่อนสำหรับพนักงานทั่วไป ส่วนห้องอาหารสำหรับเจ้าหน้าที่ (STAFF CANTEEN) อาจแยกไว้อีกห้องหนึ่ง จำนวนที่นั่งปกติคิดครึ่งหนึ่งของจำนวนพนักงานทั้งหมด ใช้พื้นที่ 0.50-0.70 ตร.เมตร/ห้องพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่วนบริการห้องพักประจำชั้น (FLOOR SERVICE) เป็นส่วนสำหรับบริการห้องพักแขก ประกอบด้วย

ก. ลิฟท์และโถงลิฟท์บริการ (LIFT AND SERVICE LIFT) ควรมีความกว้างพอสำหรับรถเข็นและอุปกรณ์ต่าง ๆ ขณะรอลิฟท์ โดยมีองค์ประกอบดังนี้[1]

- โถงลิฟท์บริการ ควรมีขนาดไม่ต่ำกว่า 2.00x2.10 เมตร
- ขนาดของปล่องลิฟท์บริการ ควรมีขนาดไม่ต่ำกว่า 2.50x 3.00 เมตร
- ความสูงของประตูลิฟท์บริการอย่างน้อย 2.60 เมตร
- น้ำหนักบรรทุกของลิฟท์บริการไม่ต่ำกว่า 1,400 กิโลกรัม
- จำนวนลิฟท์บริการสำหรับโรงแรมขนาด 250 ห้อง ไม่ต่ำกว่า 1 ตัว
- ขนาดของช่องลิฟท์บริการโดยทั่วไปประมาณ 2.50x3.00 เมตร ซึ่งจะสามารถเคลื่อนย้ายเฟอร์นิเจอร์ไปซ่อมแซมได้
- น้ำหนักบรรทุกสำหรับลิฟท์ใช้บริการอย่างเดียวต้องไม่ต่ำกว่า 1,400 กิโลกรัม ถ้าใช้ขนาดของด้วยต้องมีน้ำหนักบรรทุกประมาณ 2,800 กิโลกรัม
- ความเร็วลิฟท์ 75 เมตร/นาทีสำหรับอาคาร 4 ชั้น
  ความเร็วลิฟท์ 105 เมตร/นาที สำหรับอาคาร 8 ชั้น
  ความเร็วลิฟท์ 150 เมตร/นาที สำหรับอาคาร 12-20 ชั้น
  ความเร็วลิฟท์210-360 เมตร/นาที สำหรับอาคาร 21 ชั้นขึ้นไป
- ต้องมีระบบแสงสว่างที่เพียงพอและการถ่ายเทอากาศดี
- วัสดุที่ใช้ทำตัวลิฟท์ต้องเป็นวัสดุอย่างดีไม่เป็นสนิม

---

[1] การออกแบบสถาปัตยกรรมของโรงแรมให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม, อภิชาติ วงศ์แก้ว, 2530 หน้า 8-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ห้องบริการประจำชั้น SERVICE BOY ROOM) เป็นบริเวณทำงานของพนักงานบริการประจำชั้นโดยทั่วไปจัดเป็นเคาน์เตอร์เล็ก ๆ พร้อมเก้าอี้ มีส่วนที่เขียนหนังสือและแยกกริ่งหรือไฟสัญญาณต่อมาจากห้องพักมารวมกันที่นี่ มีพนักงานประจำอยู่ 24 ชั่วโมง โดยผลัดเวรกันเมื่อแขกในห้องใดต้องการพนักงานบริการไปรับใช้ก็จะกดสัญญาณเรียกในห้อง แผงสัญญาณนี้ต่อไปสู่ส่วน ห้องบริการ (ROOM SERVICE) ในห้องครัวอีกด้วย นอกจากนี้ยังติดต่อกับส่วนเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ (FRONT DESK) ด้วยโทรศัพท์เพื่อรับคำสั่งจากแผนกต้อนรับที่อยู่ชั้นล่าง

ค. ห้องเก็บผ้า LINEN STORE) เป็นส่วนที่เก็บของใช้ประเภทผ้า เช่น ผ้าปูที่นอน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า ฯลฯ ซึ่งในแต่ละชั้นของโรงแรมจะประกอบไปด้วย

- บริเวณเก็บรถเข็น (CARTS) กำหนดให้มีรถเข็น 1 คัน/12-18 ห้องพักแขก

- บริเวณเก็บผ้า (RACKING AND SHELVES FOR LINEN) ประกอบด้วยช่องและชั้นเก็บผ้า โดยทั่วไปมีขนาดกว้าง 0.60 เมตรและสูง 1.50-2.00 เมตร เนื้อที่ประมาณ 5.4 ตร.เมตร

- บริเวณเก็บผ้าสกปรก (SOILED LINEN AREA) เป็นบริเวณทำการแยกประเภทกองผ้าก่อนจะนำไปส่งให้ส่วนซักล้าง โดยนำไปทิ้งที่ LINEN CHUTE หรือลงไปทางลิฟท์บริการ

- บริเวณช่องส่งผ้า (LINEN CHUTE) เป็นท่อเหล็ก GALVANIZED มีประตูปิดกันไฟ ขนาดต่ำสุดของช่องเปิดมีเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากับ 0.45 เมตร ปลายท่อควรจะส่งไปยังห้องซักรีดโดยตรง

พื้นที่ของห้องเก็บผ้า (LINEN STORE) ในแต่ละชั้นเท่ากับ 12-15 ตร.เมตร (สำหรับห้องพักไม่เกิน 60 ห้อง/ชั้น)

ง. ห้องเก็บเครื่องมือทำความสะอาด เป็นส่วนเก็บเครื่องมือทำความสะอาดของพนักงานทำความสะอาด อาจจะแยกห้องเป็นสัดส่วนหรือจัดอยู่ในส่วนห้องเก็บผ้า (LINEN STORE) หรือที่พักของพนักงานทำความสะอาด (MAID'S ROOM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. ส่วนเตรียมอาหาร (PANTRY) เพื่อบริการแก่แขกในห้องพัก โดยมีอุปกรณ์ใช้ครบครัน เช่น ที่ล้างภาชนะ อุปกรณ์จัดเตรียมเครื่องดื่ม-อาหาร ในส่วนนี้ใช้เนื้อที่ประมาณ 9-10 ตร.เมตร/ชั้น

ฉ. ห้องทำงานแม่บ้าน (HOUSE KEEPING OFFICE) เป็นส่วนทำงานของแผนกแม่บ้าน ควรอยู่ในที่ตั้งที่สามารถติดต่อกับส่วนอื่นได้โดยสะดวก

พื้นที่ของห้องเก็บผ้า (LINEN STORE) มีขนาด 0.418 ตร.เมตร/ห้องพัก

ช. ส่วนซักรีด (LAUNDRY) เป็นส่วนซักรีด ที่มีเครื่องซักผ้า เครื่องซักผ้า (ESTRACTORS) ที่รีดผ้า (IRONER) ฯลฯ มีเนื้อที่ใช้สอย 0.63 ตร.เมตร/ห้องพัก

ซ. ส่วนบำรุงรักษาและซ่อมแซม (MAINTAINANCE AND WORK SHOP)

- แผนกซ่อมแซมเครื่องกลและเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ (MECHANICAL AND ELECTRICAL SHOP) เช่น โทรทัศน์ วิทยุ โคมไฟ ใช้เนื้อที่ 0.07 ตร.เมตร/ห้องพัก
- แผนกช่างไม้ (CADENTER'S SHOP) มีหน้าที่ซ่อมแซมเครื่องเรือน ใช้เนื้อที่ 0.06 ตร.เมตร/ห้องพัก
- แผนกสี (PAINT AND VANISH SHOP) มีหน้าที่เรื่องการทาสี ใช้เนื้อที่ 0.06 ตร.เมตร/ห้องพัก
- แผนกเครื่องหนัง (UPHOL STERY SHOP) มีหน้าที่ซ่อมแซมหุ้มเบาะเครื่องเรือน ควรอยู่ใกล้แผนกช่างไม้ (CAPENTER'S SHOP) ใช้เนื้อที่ 0.06 ตร.เมตร/ห้องพัก
- ห้องเก็บเครื่องเรือน (FURNITURE STORAGE) เป็นส่วนเก็บเครื่องเรือนที่ไม่ได้ใช้ หรือชำรุด รอการซ่อมแซม ใช้เนื้อที่ 0.18-0.22 ตร.เมตร/ห้องพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฒ. ห้องเก็บของแม่บ้าน (HOUSE KEEPING STORAGE)

- ห้องเก็บของขนาดใหญ่และหนัก (BULK STORAGE) เก็บวัสดุประเภท เครื่องอะไหลต่าง ๆ ควรอยู่ใกล้บริเวณตรวจรับของมีขนาด 0.2-0.4 ตร.เมตร/ห้องพัก

- ห้องเก็บเครื่องแก้ว เครื่องเงินและเครื่องเคลือบ (GLASS, SILVER AND CHINA WARE STORAGE) เก็บเครื่องถ้วยชามและภาชนะต่าง ๆ ควรอยู่ใกล้กับครัวและส่วนเสริฟอาหาร ขนาดเนื้อที่ประมาณ 0.1 ตร.เมตร/ห้องพัก

ด. ส่วนบริการทางวิศวกรรม (ENGINEERING SERVICE)

- สำนักงานหน่วยงานของวิศวกรรม (ENGINEER'S SERVICE) เป็นห้องพักและบริเวณทำงานควบคุมเครื่องจักรของวิศวกรรมใช้เนื้อที่ 0.12 ตร.เมตร/ห้องพัก

- ห้องน้ำร้อน (BOILER ROOM) ประกอบด้วยเครื่องจักรกลในการต้มน้ำและทำไอน้ำ เพื่อแจกจ่ายไปยังส่วนต่าง ๆ ของอาคาร มีลักษณะเป็นเครื่องจักรขนาดใหญ่และมีหลายเครื่องจำเป็นต้องมีวิศวกรและช่างเครื่องคอยควบคุม ส่วนนี้มีเสียงดังมาก ควรมีการระบายอากาศที่ดี ตำแหน่งควรอยู่ใกล้ห้องซักผ้า ห้องน้ำ และช่องท่อที่จ่ายไปยังห้องพัก เพื่อประหยัดท่อและลดการสูญเสียความร้อน ควรมีการป้องกันการระเบิดของเครื่อง ขนาดห้อง 0.25 ตร.เมตร/ห้องพัก

- หม้อแปลงไฟฟ้าและเครื่องผลิตไฟฟ้าสำรอง (TRANSFORMER VAULT AND GENERATOR ROOM) เป็นห้องกำเนิดไฟฟ้าของโรงแรม เพราะโรงแรมใช้ไฟฟ้าในปริมาณสูงจึงจำเป็นต้องมีห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า หรือหม้อแปลงไฟฟ้าจากสาธารณะจะมาเข้า ส่วนนี้แล้วจึงแปลงสู่แผงควบคุม แล้วแจกจ่ายไปส่วนต่าง ๆ โดยส่วนมากมักวางส่วนนี้ไว้ชั้นใต้ดิน ระบายอากาศได้ดี ควรอยู่ใกล้สายไฟฟ้าเมนใหญ่ อันจะทำให้สิ้นเปลืองค่าสายเมนน้อยลงและควรอยู่ใกล้กับ ห้องเครื่องปรับอากาศ (CHILLER ROOM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้เนื้อที่ 0.25 ตร.เมตร/ห้องพัก

- ห้องเครื่องปรับอากาศ (CHILLER ROOM) เป็นห้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ควรอยู่ใกล้กับห้องเครื่องไฟฟ้า (ELECTRICAL ROOM) ใช้เนื้อที่ 0.30 ตร.เมตร/ห้องพัก

- ศูนย์รวมชุมสายโทรศัพท์ (TELEPHONE EQUIPMENT) ควรอยู่ใกล้ห้องเครื่องไฟฟ้า (ELECTRICAL ROOM) เนื่องจากสายโทรศัพท์เดินพ่วงมากับสายไฟฟ้า

- ห้องเก็บน้ำมัน (FUEL STORAGE) เป็นห้องเก็บน้ำมันใช้สำหรับห้องเครื่องภายในโรงแรม ควรอยู่ใกล้เครื่องทำไอน้ำ ห้องเครื่องไฟฟ้าสำรอง และควรอยู่ในบริเวณที่รถส่งน้ำมันเข้ามาส่งได้สะดวก ขนาด 0.20 ตร.เมตร/ห้องพัก

6) ส่วนพักผ่อนและบันเทิง (RECREATION AND ENTERTAIN SPACE)

โรงแรมชั้นหนึ่งจะออกแบบให้มีส่วนบริการพิเศษที่มุ่งให้ความสะดวกสบายแก่แขกที่มาพักได้อย่างเต็มที่ โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ที่ตั้งควรอยู่ในบริเวณที่แขกที่มาพักจะเข้าถึงได้ง่ายจากห้องพักและไม่จำเป็นต้องผ่านโถงต้อนรับ (LOBBY) จากห้องพักอาจจะมองเห็นสระว่ายน้ำและจากสระว่ายน้ำมองเห็นธรรมชาติโดยรอบ

- การจัดวางให้ถูกทิศทางแดด ลม ควรจะป้องกันให้พ้นแดด ตอนเที่ยง

- ส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น ห้องน้ำ-ส้วม ที่เก็บของที่จ่ายผ้าเช็ดตัว บาร์เครื่องดื่ม ห้องเก็บของและเก้าอี้

- ความปลอดภัย ไม่ควรเตรียมที่ดำน้ำ กระโดดน้ำ หรือกระดานลื่น ในสระ ถ้าจะทำการแยกออกไปต่างหาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียดเกี่ยวกับสระว่ายน้ำ

1. ขนาดของสระว่ายน้ำ ประมาณ 15.00x25.00 เมตร[1] แต่ไม่ได้เป็นข้อจำกัดที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ และรูปทรงต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบมาตรฐาน

2. ส่วนลึกและส่วนตื้นของสระ (SHALLOW AND DEPTH OF POOL)

ความลึกส่วนที่ตื้นที่สุดประมาณ 0.90 เมตร และมีระดับความลาดเอียงไม่ควรเกิน 1 ต่อ 12

ความลึกของส่วนที่ลึกที่สุด พิจารณาจากกระดานกระโดดน้ำ เช่น ถ้าใช้กระดานแบบ 1 เมตร (1-METER SPRINGBOARD) ความลึกส่วนนี้อย่างน้อย 2.55 เมตร หรือถ้าใช้กระดานแบบ 3 เมตร (3-METER SPRINGBOARD) ความลึกอย่างน้อย 3.60 เมตร

3. ทางเดินโดยรอบปรับความลาดเอียง 1:25 และมีความกว้างอย่างน้อยที่สุด 5.00 เมตร พื้นทางเดินควรใช้วัสดุซึมน้ำได้ไม่ลื่น ทำความสะอาดง่าย และไม่ควรเป็นวัสดุสะท้อนแสง

4. กระดานกระโดด (SPRINGBOARD) การตั้งอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ เพื่อแสงจะได้ไม่เข้าตาผู้ใช้

5. ภายในสระว่ายน้ำจะต้องมีบันไดอย่างน้อย 2 แห่ง หรือทุกระยะ 22.50 เมตร

6. วัสดุปูผนัง จะเป็นอิฐหรือกระเบื้องหรือวัสดุอื่น ๆ แต่ที่นิยมคือกระเบื้องเคลือบ

7. ผู้ดูแลให้ความปลอดภัยอย่างน้อย 1 ที่นั่งต่อสระว่ายน้ำที่มีพื้นที่ 180 ตร.เมตร และเพิ่มขึ้น 1 ที่สำหรับพื้นที่เพิ่มขึ้น 180 ตร.เมตร และที่นั่งจะอยู่ตรงกันข้าม

2. ที่ขายอาหารว่าง (SNACK BAR) เป็นส่วนที่แขกจะสามารถนั่งดื่มเครื่องดื่ม บริเวณสระน้ำ มีเคาน์เตอร์เครื่องดื่มบริการ โดยมีที่นั่งบริเวณนั้น 5-10 ที่นั่ง ในส่วนนี้นอกจากเคาน์เตอร์ ก็จะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการบริการ ซึ่งใช้พื้นที่รวมกันประมาณ 12-20 ที่นั่ง

3. ห้องเกมส์ (GAME ROOM) เป็นห้องเล่นเกมส์ต่างๆ ซึ่งควรอยู่ใกล้กับส่วนพักผ่อน (LOUNGE) ของแขก ประกอบด้วย

- โต๊ะบิลเลียด ใช้พื้นที่ต่อ 1 ชุดประมาณ 20.00 ตร.เมตร
- หมากกระดาน ใช้พื้นที่ต่อ 1 โต๊ะ ประมาณ 4.00 ตร.เมตร
- ตู้เกมส์ ใช้พื้นที่ต่อ 1 ตู้ประมาณ 3.00 ตร.เมตร

4. ห้องกายบริหาร (HEALTH CLUB) เป็นส่วนบริการแขกที่มาพักและบุคคลภายนอกซึ่งอาจมาใช้บริการในรูปของสมาชิก ต้องมีเนื้อที่กว้างขวางพอสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์ในการบริหารร่างกาย ต้องมีแสงสว่างกระจายสม่ำเสมอ ห้องควรสูงอย่างน้อย 3.60 เมตร และควรมีกระจกเงาติดผนังด้านใดด้านหนึ่ง สำหรับสังเกตท่าทางในการบริหาร ใช้พื้นที่ 70-80 ตร.เมตร

5. ห้องอบไอน้ำ (SAUNA ROOM) เป็นห้องอบไอน้ำ แยกชายหญิง โดยใช้พื้นที่ประมาณ ห้องละ 6 ตร.เมตร (ทั้งหญิงและชาย)

6. ห้องปฐมพยาบาล (FIRST AID) เป็นส่วนบริการสำหรับแขกและพนักงานในลักษณะปฐมพยาบาลเท่านั้น ประกอบด้วย เตียงนอน โต๊ะทำงานพยาบาล ส่วนจ่ายยาและตู้เก็บยา ส่วนตรวจ อ่างล้างมือที่วัดความสูงและชั่งน้ำหนัก โดยใช้พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 25-30 ตร.เมตร

---

[1] โรงแรมเชียงใหม่ 200 ห้อง, ผดากร ไชยชมเกียรติคุณ, 2529, หน้า 222

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ศูนย์ธุรกิจ (BUSINESS CENTER) เป็นห้องบริการความสะดวกในการติดต่อธุรกิจของแขก ภายในมีอุปกรณ์สื่อสารติดต่อ เช่น เครื่องเทเล็กซ์ แฟลก ฯลฯ

8. สนามกีฬา (OUTDOOR SPORT) เป็นส่วนที่เสริมให้แขกที่มาพักได้มีโอกาสพักผ่อนและออกกำลังกายอย่างเต็มที่ เช่น สนามเทนนิส (TENNIS COURT) โดยทั่วไปจัดให้มี 2 คอร์ท ขนาดคอร์ทละ 24.00x11.00 โดยวางทิศทางของสนามในแนวเหนือใต้

9. สวนหย่อมบนอาคาร (ROOF TERRAGE) เป็นส่วนต้นไม้ ไม้ดอกต่าง ๆ บนหลังคาของส่วนฐานอาคาร (PODIUM) ทั้งนี้เพื่อให้ห้องพักแขกมีความรู้สึกอยู่ใกล้กับธรรมชาติ นอกจากนี้ยังช่วยลดการสะท้อนของแสงแดดและความร้อนของหลังคาที่จะเข้าสู่ห้องใกล้เคียงอีกด้วย สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบคือ การวางท่อสำหรับรดน้ำต้นไม้และการระบายน้ำ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เรื่องอุปกรณ์ประกอบในการพักผ่อนที่เหมาะสมกับการออกแบบและการลงทุน ควรมีรายละเอียดดังนี้[1]

1. สระว่ายน้ำ	ขนาดเล็กที่สุดประมาณ	75.0	ตร.เมตร
พื้นที่รอบสระ	"	225.0	"
2. ห้องออกกำลังกาย	"	55.0	"
- NAVTILUS CIRCUIT	"	35.0	"
- EXERCYCLES	"	4.5	ตร.เมตรต่อ 1 ตั
- ROWING MACHINES	"	4.5	ตร.เมตรต่อ 1 ตั
- WEIGHT MACHINES	"	4.5	" "

---

[1] การออกแบบสถาปัตยกรรมของโรงแรมให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม, อภิชาติ วงศ์แก้ว, 2530 หน้า 7-27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.	AEROBIC CLASSROOM	"	75.0	ตร.เมตร
4.	GYMNASTIC	"	225.0	"
5.	HEALTH CLUB			
	- WHIRL POOL (เดี่ยว)	"	4.5	ตร.เมตรต่อคน
	- WHIRL POOL (กลุ่ม)	"	2.0	" "
	- SAUNA	"	2.0	" "
	- STEAM BATH	"	2.0	" "
	- PLUNGE)HOT/COLD)	"	2.0	" "
	- MASSAGE	"	9.5	" "
	- FACIAL	"	9.5	" "
	- BARBER/HAIR DRESSER	"	6.5	" "
	- NANICURE	"	6.5	" "
	- REST AREA	"	9.5	" "
	- MEDICAL STRESS TEST	"	14.0	" "

7) ที่จอดรถ (PARKING SPACE)

การหาจำนวนที่จอดรถได้ยึดถือหลักเกณฑ์ตามพ.ร.บ.ควบคุมการก่อสร้างอาคาร (พ.ศ.2479) โดยการคำนวณหาจากส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม ซึ่งที่จอดรถในโครงการจะประกอบไปด้วย

- ที่จอดรถสาธารณะ (PUBLIC PARKING)
- ที่จอดรถบัส (BUSOACH PARKING)
- ที่จอดรถบริการสาธารณะ (TAXI AND LIMOUSINES PARKING).
- ที่จอดรถจักรยานยนต์ (MOTERCYCLE PARKING)
- ที่จอดรถส่วนบริการ (ADMINISTRATION STAFF PARKING)
- ที่จอดรถพนักงาน (EMPLOYEE PARKING)
- ที่จอดรถบริการ (SERVICE PARKING)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 ข้อมูลเชิงเทคนิค

3.6.1 ระบบโครงสร้างของอาคาร

3.6.1.1 ระบบโครงสร้างอาคาร

1) ลักษณะของอาคารสูง จัดแยกตามระบบโครงสร้างของอาคารโดยแบ่งตามระดับความสูงของอาคารได้ดังนี้

1. ระบบโครงสร้างอาคารที่มีความสูงน้อย (LOW RISE STRUCTURE) คือ อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 10 ชั้น

2. ระบบโครงสร้างอาคารที่มีความสูงปานกลาง (MEDIUM RISE STRUCTURE) อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 10-25 ชั้น

3. ระบบโครงสร้างอาคารที่มีความสูงมาก (HIGH RISE STRUCTURE) คืออาคารที่มีความสูงเกิน 25 ชั้นขึ้นไป

2) ชนิดของโครงสร้าง การเลือกใช้ระบบโครงสร้างอาคาร จะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคาร เช่น ความกว้าง-ความยาว-ความสูงของอาคาร ความแตกต่างของพื้นที่ใช้สอย ความแข็งแรงมั่นคงและความสามารถในการรับน้ำหนักของดิน โดยแบ่งการศึกษาได้ออกเป็น 2ส่วนคือ ระบบโครงสร้างที่อยู่ใต้ดิน และระบบโครงสร้างที่อยู่บนดิน

1. ระบบโครงสร้างที่อยู่ใต้ดิน (SUB STRUCTURE) มีหน้าที่รับน้ำหนักโครงสร้างที่อยู่เหนือผิวดิน ต้านทานแรงภายนอกที่กระทำต่ออาคารในทุกทิศทางและช่วยยึดอาคารไม่ให้หลุดออกจากที่รองรับ ประกอบด้วย ฐานรากและเสาเข็ม

2. ระบบโครงสร้างที่อยู่บนดิน (SUPER STRUCTURE) ประกอบด้วย โครงสร้างอาคารสูงและโครงสร้างอาคารช่วงกว้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.1.2 ระบบฐานราก

ระบบฐานรากที่ทำการศึกษานี้จะประกอบไปด้วยฐานรากและเข็มที่เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ฐานราก เนื่องจากสภาพการรองรับน้ำหนักของอาคารมีความแตกต่างกัน ระบบฐานรากจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนไปตามสภาพของการรองรับ โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิดดังนี้

1. ฐานรากตื้น (FOUNDATION) เป็นส่วนที่รับน้ำหนักของอาคารลงสู่ชั้นดินรับน้ำหนักโดยตรง หรือพื้นชั้นล่างสุดของอาคาร บางครั้งเรียกว่า "ฐานรากแผ่" (SPREAD POUNDATION)

2. ฐานรากลึก (PILES FOUNDATION) เป็นส่วนที่รับน้ำหนักของอาคารลงสู่ดินโดยผ่านตัวกลางเป็นเครื่องถ่ายน้ำหนัก ซึ่งได้แก่เข็มชนิดต่าง ๆ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ฐานรากเข็ม" (PILES FOUNDATION) ประกอบไปด้วย

ก. ฐานรากเข็มฝืด (FRICTION PILES FOUNDATION)

ข. ฐานรากที่มีการรับน้ำหนักปลายเข็ม (END BEARING PILES FOUNDATION)

ค. ฐานรากพิเศษ (SPECIAL FOUNDATION) เป็นฐานรากที่มีการถ่ายน้ำหนักไม่เป็นไปตามลักษณะของระบบใดระบบหนึ่ง หรือเป็นการถ่ายน้ำหนักของอาคารสูงสู่พื้นดินรับน้ำหนัก เป็นการถ่ายน้ำหนักโดยตรงซึ่งไม่ติดผิวดิน แต่ก็ไม่ได้ใช้เข็มเป็นเครื่องช่วย ซึ่งโดยมากจะเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีน้ำหนักมากเช่น ตอหม้อสะพาน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) เสาเข็ม ที่นิยมใช้จำแนกได้ 2 ชนิด คือ[1]

1. เข็มกระจัด (DISPLACEMENT PILES) แบ่งออกได้ 2 แบบ ได้แก่

ก. ชนิดตอก ได้แก่ เข็มตันหรือเข็มกลวงที่มีปลายปิดและตอกหรือดันลงไปในดินทำให้ดินถูกไล่ที่ออกไป แต่ถ้าต้องใช้เข็มในแต่ลงฐานรากมากอาจทำให้ประมาณดินที่เข็มเข้าไปแทนที่กระทบเข็มข้างเคียงได้

1. ชนิดตอกและหล่อในที่ เข็มชนิดนี้ทำโดยการตอกท่อเหล็กปลายปิดลงไปในดินเท่าความยาวของเข็ม จากนั้นหย่อนเหล็กเสริมลงไปในกระบอก แล้วหาคอนกรีตจนเต็ม ในระหว่างเทคอนกรีตหรือเทจนเต็มแล้ว ก็จะดึงปลายกระบอกขึ้นทำให้คอนกรีตที่ปลายเข็มมีขนาดใหญ่กว่าตัวเข็ม

2. เข็มแบบไม่กระจัด (NON DISPLACEMENT PILES) เข็มชนิดนี้ทำขึ้นโดยการเจาะเอาดินออกในขั้นแรก แล้วเทคอนกรีตลงไปในหลุมที่เจาะ วิธีที่ดีที่สุดคือ ใช้สว่านเจาะดินแล้วเทคอนกรีตลงไปให้เต็ม ในการทำเข็มแบบนี้เรียกว่า "เข็มเจาะ" ในกรณีที่เป็นดินแข็งก็ใช้กรรมวิธีแห้ง (DRY PROCESS) คือไม่ต้องใช้ของเหลวช่วยการทรงตัวของผนังดิน

ในกรณีที่เป็นดินอ่อนและต้องเจาะลึก จำเป็นต้องใช้กรรมวิธีเปียก (WET PROCESS) โดยใช้ปลอกเหล็กป้องกันดินพังในช่วงบน และใช้ BENTONITE ผสมกับน้ำเคลือบผิวดินในช่วงล่างไม่ให้เกิดการทลายตัว

หลักการสำคัญในการออกแบบและจัดระบบฐานรากเสาเข็มของอาคารสูง จากหลักการทั่วไปในการออกแบบฐานราก ปัญหาเกิดจากสภาพดินและการสูบน้ำบาดาล ดังนั้นหลักสำคัญคือ

---

[1] ชัย มุกตพันธ์ ศ.ดร. การออกแบบระบบฐานรากของอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 25-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จัดน้ำหนักบรรทุกลงเสาเข็มที่สามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ โดยออกเป็น ISOLATE FOOTING ในกรณีที่ไม่มีปัญหาการทรุดตัว แต่ในกรณีที่มีการทรุดตัวอาจแก้ปัญหาโดยใช้ระบบฐานรากแบบ MAT FOUNDATION

3. ควรออกแบบให้ปลายเสาเข็มอยู่ในดินชนิดเดียวกันระดับใกล้เคียงกัน

4. พิจารณาถึงปัญหาการก่อสร้าง เช่น ปัญหาจากการตอกเสาเข็ม, สถานที่ก่อสร้าง

3.6.1.3 ระบบโครงสร้างที่อยู่บนพื้นดิน

1) โครงสร้างของอาคารสูง (HIGH RISE BUILDING) แบ่งตามลักษณะการจัดระบบการรับน้ำหนักของโครงสร้าง มีรายละเอียดดังนี้

1. PARALLEL BEARING WALLS เป็นระบบการรับน้ำหนักอาคารด้วยการใช้ผนังในแนวตั้งเป็นตัวรับน้ำหนักของอาคารเอง และรับการกระทำตามแนวนอน เช่นแรงลม

2. CORE AND RACADE BEARING WALLS เป็นโครงสร้างที่จัดให้มีแกน (CORE)และผนัง (BEARING WALL) เป็นตัวรับน้ำหนักของโครงสร้าง

3. SELF-SUPPORTING BOXES การก่อสร้างระบบกล่องเป็นระพบการก่อสร้างสำเร็จรูปแบบ 3 มิติ โดยการนำเอากล่องเหล่านี้มารวมและเชื่อมเข้าด้วยกัน

4. FLAT SLAB เป็นโครงสร้างระบบที่ใช้คอนกรีตแผ่นหนาวางบนหัวเสา สามารถจัดให้มีระบบเป็นการก่อสร้างสูงน้อยกว่าระบบอื่น (จำนวนชั้นเท่ากัน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. CALTILEVERED SLAB ใช้แกนกลาง (CENTRAL CORE) เป็นตัวรับน้ำหนัก จากระบบพื้นสามารถจัดที่ว่างให้เป็นอิสระจากเสาได้

6. INTERSPATIAL เป็นระบบโครงสร้างที่มีโครงพื้นออกมาจากแกนกลาง (CORE) โดยตรง พื้นนี้อาจใช้สำหรับติดตั้งอุปกรณ์และใช้ประโยชน์อื่น ๆ

7. SUPSPENSION เป็นโครงสร้างที่มีการรับน้ำหนัก โดยปราศจาก BRACING แต่แรงที่เกิดขึ้นจะเป็นแรงแบบแรงโน้มถ่วงของโลก ซึ่งเกิดจากน้ำหนักตัวของพื้นการะทำต่อ TRUSS ที่ยื่นออกมาจากแกนกลาง

8. STAGGERED TRUSS เป็นโครงสร้างที่จัดความสูงของชั้นด้วย TRUSS นอกจากนี้ยังมีการติดตั้ง WIND BRACING เพื่อรับแรงลมอีกด้วย

9. RIGID FRAME เป็นโครงสร้างที่ออกแบบให้รอยต่อมีความแข็งแรง โครงสร้างที่ประกอบขึ้นในแนวตั้งได้แก่ เสาและคาน ส่วนโครงสร้างที่ประกอบขึ้นในแนวนอน ได้แก่ คานหลักและคานชอย มีคุณสมบัติในการต้านทานแรงในแนวราบได้ดี

10. RIGID PRAME AND CORE เป็นโครงสร้างของอาคารสูง มีการนำเอาระบบแกนมาใช้ในการรับแรง และใช้เป็นที่ติดตั้งของระบบเครื่องกลต่าง ๆ

11. TRUSSED PRAME คล้ายระบบ RIGID FRAME แต่มีการเพิ่ม TRUSS ขึ้นมาบริเวณมุมทั้ง 4 ของอาคาร เพื่อช่วยรับร่องเฉือนตามแนวตั้ง ลักษณะการรับแรงคล้ายกับระบบ RIGID FRAME AND CORE

12. BELT TRUSSES FRAME AND CORE BELT TRUSSES เป็นระบบโครงสร้างที่ประกอบด้วย เสาและแกน เข้ากับ TRUSS ที่อยู่บนสุดของอาคาร เรียกว่า CAP TRUSSING ส่วนที่อยู่ต่ำลงมาเรียกว่า BELT TRUSSING

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. TUBE IN TUBE เป็นโครงสร้างที่เสาด้านนอกและคานอยู่ใกล้ชิดกันจนทำให้มองเห็นว่ารูปด้านของอาคารกลายเป็นกำแพงซึ่งมีหน้าต่างเป็นจุด ๆ เป็นกล่องกลวงยื่นออกมาจากพื้นดิน แกน (CORE) ภายในจะทำความแข็งแรงให้แก่อาคารโดยแบ่งน้ำหนักของอาคารร่วมกับโครงด้านหน้า

14. BUNDLED TUBE ระบบโครงสร้างนี้จะเป็นการรวบรวม TUBE แต่ละอันลงใน CELL TUBE หลาย ๆ อัน ซึ่งจะทำให้โครงสร้างแข็งแรงขึ้น ระบบโครงสร้างนี้สามารถใช้ในอาคารที่สูงสุดและพื้นที่อาคารมากที่สุด

2. ระบบ PRAME-SHEAR WALL SYSTEM[1]

เป็นระบบโครงสร้างที่เหมาะสมกับอาคารสูงปานกลางที่ต้องสามารถรับแรงทางแนวนอนโดยมีโครงเสาและคาน (RIGID FRAME SKELETON) ต่อเนื่องเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยใช้จุดยึด (RIGID JOINTS) โครงสร้างเหล่านี้สามารถจัดให้อยู่ภายในอาคารหรือแนวเดียวกับผนังนอกอาคาร เป็นวิธีการที่ประหยัดที่จะใช้กับอาคาร โดยเฉพาะโครงสร้างเหล็กสูง ประมาณ 30 ชั้น หรือ โครงสร้างคอนกรีตสูงประมาณ 20 ชั้น และเมื่อเพิ่ม SHEAR WALL จะช่วยไปรับแรงทานแนวนอนทำให้สร้างอาคารได้สูงขึ้นอีก SHEAR WALL อาจเป็นไปได้ทั้งคอนกรีตและเหล็ก โดยอาจจะอยู่ภานในหรือภายนอกก็ได้ (ดูรูปที่) จากพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้สามารถดัดแปลงใช้กับระบบ FLAT SLAB ได้ดี

การใช้โครงสร้างร่วมกันระหว่างโครงสร้างธรรมดา (FRAME STRUCTURE) และ SHEAR WALL ยังให้ผลดีในการร่วมลดการเสียรูป (OEFORMATION) ของโครงสร้างแต่ละส่วนด้วยคือ

1. FIGID FRAME ขณะที่การเสียรูปทรงเนื่องจากแรงทางแนวนอน มุมของการเสียรูปจะมีค่ามากที่สุดที่ฐานของโครงสร้าง ซึ่งเป็นจุดที่แรงเฉือนสูงสุด

2. SHEAR WALL มีลักษณะการเสียรูปทรงเช่นกัน คือมุมเอียงของการตกมากที่สุดปลายของอาคาร ซึ่งเป็นจุดที่มีความมั่นคงน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จากการนำ 2 ระบบมารวมกันทำให้ แต่ระบบช่วยแยกรังการเสียรูปที่ต่างกันของคู่ทำให้รูปทรงของอาคารมีความสมบูรณ์ขึ้นเนื่องจาก ทั้ง 2 ระบบช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

รูปที่ 3.8 แสดงการรวมระบบ RIGID FRAME กับ SHEAR WALL

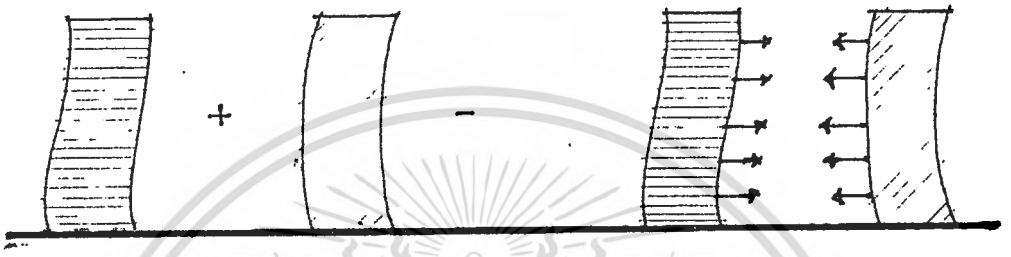

รูปที่ 3.9 แสดงประเภทของโครงสร้าง SHEAR WALL SYSTEM

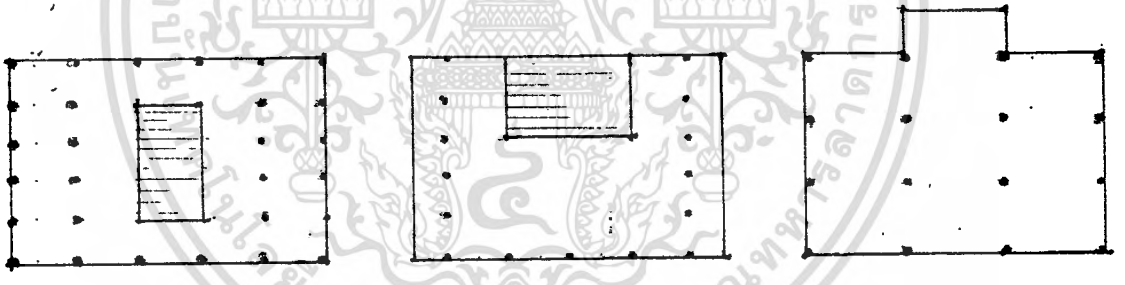

CLOSED CONTROL CORE PERIMETER FRAME

CLOSED OFF-CORNER CORE INTERIOR FRAME

OPEN EXTERIOR CORE PERIMETER FRAME

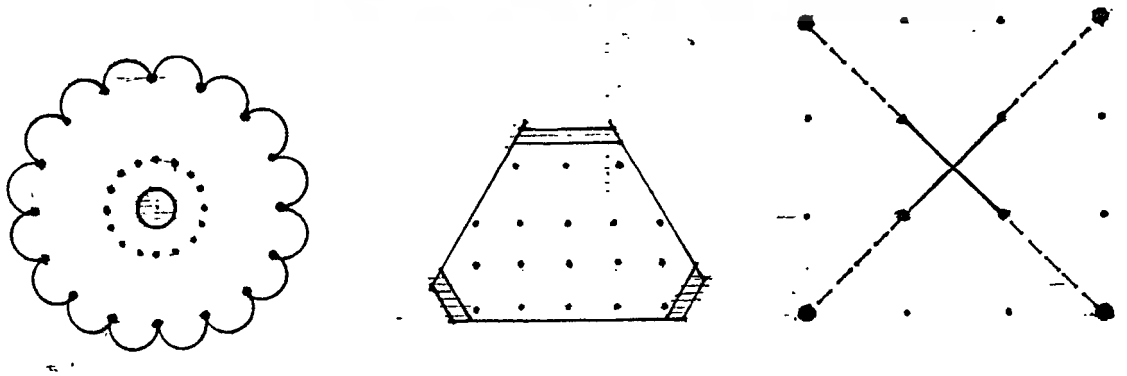

CLOSED CENTRAL CORE INTERIOR FRAME

CLOSED CORNER CORES INTERIOR FRAME

OPEN CENTRAL CORE PERIMETER FRAME

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากระบบโครงสร้างดังกล่าวนี้ ยังมีวิธีการออกแบบเพื่อป้องกันการแอ่นตัวของอาคาร ดังต่อไปนี้

1. วิธีเพิ่มน้ำหนักของโครงสร้าง

2. เพิ่มความหนาแน่นของอาคาร โดยการใส่วัสดุโครงสร้าง

3. เลือกรูปทรงอาคารที่มีประสิทธิภาพ เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทรงกระบอก วงรี สามเหลี่ยมด้านเท่า รูปโค้งเลี้ยวดวงจันทร์หรือโค้งกลับไปมา

4. เพิ่มแรงพิเศษในอาคารเพื่อต้านแรงภายนอก เช่น การใช้ลวด TENDON รับแรงเค้นที่เกิดภายในโครงสร้าง เพื่อสร้างการแอ่นตัวในทิศทางตรงข้าม การใช้ DAMPER ดูดซับการแกร่งตัวหรือลดการแกว่งตัว ตัว DAMPER จะต้านแรงเฉือนเปลี่ยนเป็นพลังงานความร้อนและกระจายออกรอบ ๆ และวิธีการ SHOCK ABSORBING SOFT STORY CONCEPT คือการยอมให้อาคารชั้นแรกแอ่นตัว เปลี่ยนรูปตามแผ่นดินไหวได้ ทำให้ไม่มีผลกระทบต่อส่วนบนของอาคาร โดยในชั้นล่างจะประกอบด้วยหน่ายกำแพงที่ออกแบบไว้รับแรงที่สูงมากกว่า

3. การทรุดตัวไม่เท่ากันของอาคาร[1] ปัญหาการทรุดตัวไม่เท่ากันของฐานรากเกิดกับอาคารที่มีความสูงต่างกันมาก เช่น 5 ชั้น กับ 25 ชั้น ไม่ว่าลักษณะดินจะเป็นอย่างไร แม้จะใช้เสาเข็มยาวจนถึงชั้นทรายหยาบแน่นก็ตาม การทรุดตัวก็ยังคงสูงอยู่ โดยส่วนใหญ่การทรุดตัวที่ต่างกันของอาคารส่วนสูงกับส่วนที่เตี้ยมักจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดขึ้นได้หลายกรณี เช่น ในการก่อสร้างอาคารสูง 5 ชั้น และ 25 ชั้น ต่อเนื่องกัน ถ้าสร้างพร้อมกันทั้งหมด เสาของอาคารส่วน 5 ชั้น จะรับน้ำหนักเกือบถึง DESIGN LOAD แล้ว แต่เสาเข็มของอาคารสูง 25 ชั้น ซึ่งรับเพียงร้อยละ 25 ของ DESIGN LOAD การทรุดตัวจึงน้อยกว่า ผลของการทรุดตัวนี้อาจทำให้คานและพื้นในส่วนที่ต่อเนื่องกันแตกร้าวได้ วิธีป้องกันทำได้หลายวิธี เช่น

---

[1] อรุณ ทัยเสรี ศจ. , เทคนิคการก่อสร้างอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 32-4

[2] ประสงค์ ธาราไสย, เอกสารสรุปคำบรรยายเรื่องปัญหาทางเทคนิคของอาคารสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทำให้เข็มทุกต้นรับน้ำหนักบรรทุกถึง DESIGN LOAD ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน เช่น สร้างอาคาร 25 ชั้น ให้เกือบเสร็จแล้วจึงค่อยสร้างส่วนที่เป็น 5 ชั้น โดยกะให้ส่วนบนสุดทั้ง 2 ส่วน เสร็จพร้อม ๆ กัน ถ้าพื้นที่ส่วน 5 ชั้นมากอาจสร้างโดยเว้นว่างเอาไว้ 1 ช่วง ต่อเมื่อการทรุดตัวของอาคารทั้ง 2 ใกล้เคียงกัน ค่อยเชื่อมส่วนที่เว้นไว้ให้ติดกันโดยทำรอยต่อแบบ EXPANSION JOINTS

2. คำนวณการทรุดตัวของตึกทั้งสองส่วนแล้วทำ TRANSITION SLAB เป็น HINGE เป็น SLAB ผืนใหญ่ทำให้การทรุดตัวไม่เท่ากันมีค่าน้อยลง[2]

3.6.1.4 ระบบพื้น

ระบบพื้นที่จะนำมาใช้กับอาคารสูงมีด้วยกันหลาย ระบบดังต่อไปนี้

1. ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กหล่อในที่ ได้แก่ พื้นทางเดียว (ONE WAY SLAB) พื้นสองทาง (TWO WAY SLAB) พื้นยื่น (CANTILIVER SLAB) พื้นทางเดียวเป็นพื้นที่มีคานรองรับ 2 ด้าน มีอัตราส่วนด้านยาว : ด้านสั้นน้อยกว่า 2 หรือเท่ากับ 2 ความหนาของพื้นที่สองทางไม่ควรน้อยกว่า 8 เซนติเมตร พื้นยื่นมักพบมากในส่วนที่เป็นกันสาด ความหนาของพื้นไม่ควรน้อยกว่า ระยะพื้นยื่นหารด้วย 12

2. ระบบพื้นสำเร็จรูป (PRECAST FLOOR SLAB) พื้นระบบนี้มีหลายประเภท เช่น ระบบโครงพื้นหลายชั้น ระบบโครงพื้นชั้นเดียว และระบบพื้นคอนกรีตตัน ระบบที่เหมาะสำหรับอาคารสูงคือ ระบบโครงพื้นชั้นเดียว อันได้แก่ พื้นสำเร็จรูปแบบ U-CHANNEL, HOLLOW CORE, DOUBLE TEE ซึ่งสามารถพาดช่วงได้กว้างกว่าพื้นสำเร็จรูปแบบอื่น ๆ โดยพาดช่วงกว้างได้ตั้งแต่ 7.00-12.00 เมตร

3. ระบบพื้นคานตาราง (WAFFLE SLAB) เป็นชนิดของพื้นที่ประกอบด้วยคานซอยคอนกรีตเสริมเหล็ก วางเหล็กเสริมสองทางซึ่งวิ่งอยู่ในคานซอยติดกันเป็นตะแกรงสี่เหลี่ยมตามพื้นที่ของชั้น ส่วนที่อยู่ใกล้เสาจะเป็นแบบพื้นเรียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบพื้นคานตารางทะแยง (SKEW GRID SYSTEM) เป็นระบบพื้นที่วางคานให้เป็นตารางทะแยง ช่วยลดความหนาของพื้นได้มากกว่าแบบ WAFFLE SLAB การวางคานในระบบนี้จะวางในลักษณะทะแยงไขว้กัน (DIAGONLLY CROSS) ทำให้คานที่รับพื้นที่ทั้งหมดมีความยาวเท่า ๆ กัน ยกเว้นตรงมุมซึ่งมีขนาดสั้นกว่า จึงทำหน้าที่เป็นคานยึดมุม (BRACING) คานรับพื้นชนิดนี้มีลักษณะเป็นคานยึดตรึง (FIXED BEAM) .สามารถรับน้ำหนักได้มากกว่าคานธรรมดาร้อยละ 50 ความลึกของคานในระบบคานตารางทะแยงเท่ากับ 1/40 ถึง 1/60

5. ระบบพื้นไร้คาน แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ระบบพื้นไร้คานแบบแฟลตแสลบ (PLAT SLAB) เป็นระบบพื้นที่สามารถรับน้ำหนักสองทางได้ดี จัดอยู่ในประเภทพื้นรับน้ำหนักมาก สามารถรับน้ำหนักบรรทุกตั้งแต่ 500 กก./ตารางกิโลเมตรขึ้นไป มีการเสริมเหล็กภายในพื้นเหมือนเป็นคานอยู่ในพื้นนั้นด้วย ดังนั้นจึงทำให้โครงสร้างของพื้นและพื้นเป็นเนื้อเดียวกัน มีความหนามากกว่าพื้นธรรมดา จากการที่พื้นประเภทนี้รับได้มากจึงเกิดแรงเฉือนที่ปลายเสา จึงมีการเสริมความหนาในบริเวณหัวเสาเป็นรูปเห็ด (CAPITAL) หรือเพิ่มความหนาของพื้น (DROP PANEL) และอาจใช้ทั้งสองอย่างผสมกัน

2. ระบบพื้นไร้คานแบบแฟลตเพลท (FLAT PLATE) ระบบนี้จะคล้ายกับ FLAT SLAB แต่ต่างกันที่ไม่มี DROP PANEL และ CAPITAL เสาที่รับสามารถวางห่างไม่เท่ากันก็ได้ และใต้พื้นจะเรียบตลอดทั้งผืน โดยมีอัตราส่วนความกว้างต่อความยาวเท่ากับ 1:1.5 ความยาวช่วงที่ต่อกันจะต่างกันได้ไม่เกินร้อยละ 33 ของช่วงความยาว และต้องมีช่วงเสาอย่างน้อย 5 ช่วงเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2 ระบบไฟฟ้า

3.6.2.1 หม้อแปลงไฟฟ้า[1]

หม้อแปลงไฟฟ้าในอาคารสูง โดยทั่วไปจะใช้แบบแห้ง (DRY-TTYPE) ระบายความร้อนด้วยอากาศธรรมดาหรือมีพัดลมเป่าช่วยสำหรับหม้อแปลงไฟฟ้าขนาดใหญ่ หม้อแปลงแบบแห้งที่ผลิตขึ้นในปัจจุบันมี 2 แบบคือ

1. แบบ VENTILATED หม้อแปลงแบบนี้ใช้ลวดที่หุ้มด้วย NOMEX-PAPER ทนความร้อนได้สูงถึง 220° c เมื่อพันเป็นคอยลีแล้วพ่นด้วยวานิช

2. แบบ CAST-RESIN แบบนี้ใช้ RESIN เทหุ้มรอบคอยลีของหม้อแปลงทั้งแรงต่ำและแรงสูง

3.6.2.2 การจ่ายกำลังไฟฟ้า[2]

การจ่ายกำลังไฟฟ้าในอาคารสูงควรเลือกจุดส่งกำลังไฟฟ้าที่เหมาะสม เพื่อการกระจายกำลังไฟฟ้าให้ได้แรงเคลื่อนที่สม่ำเสมอ แรงเคลื่อนไม่ตกและไม่สิ้นเปลืองสายไฟฟ้า การตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าเพื่อเป็นจุดต้นกำลังทำได้หลายแบบคือ

1. ตั้งหม้อแปลงที่ชั้นล่าง แต่เพียงแห่งเดียว แล้วเดินสายแรงต่ำเดินจากชั้นล่างไปสู่ชั้นบนสุด วิธีนี้จะทำให้เกิดการสิ้นเปลืองสายแรงดันต่ำมาก เพราะสายที่ต้นทางต้องใหญ่และเล็กลงในตอนบน และมีโอกาสเกิดวาลท์ดร็อบได้มากเมื่อใช้ไฟเต็มกำลัง

---

[1] สมเจตน์ วัฒนสินธุ์, ระบบไฟฟ้าในอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง.

[2] สมเจตน์ วัฒนสินธุ์, เรื่องเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ตั้งหม้อแปลงหลายจุด แล้วแต่ความสูงของอาคาร วิธีนี้จะใช้สายไฟได้เล็กกว่า ได้แรงดันไฟฟ้าสม่ำเสมอและไม่เกิดรีเวลท์ครอบเมื่อใช้ไฟฟ้าสูงสุด

หม้อแปลงที่ใช้ตั้งที่ชั้นล่างของอาคารสูงจะใช้หม้อแปลงแบบ 3 เฟส ตัวเดียวขนาดใหญ่หรือขนานกัน 2 ตัว ส่วนหม้อแปลงในชั้นบนควรใช้หม้อแปลงแบบ 1 เฟส หลาย ๆ ตัวตั้งแบ็งค์กันเป็น 3 เฟส เพื่อความสะดวกในการบำรุงรักษาหากมีการชำรุดเสียหายขึ้นจะได้นำลงมาซ่อมได้ง่าย

3.6.2.3 ระบบสายป้อน

ระบบสายป้อน (FEEDERS) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมี 3 ชนิดคือ

1. สายไฟฟ้า มีทั้งแบบหุ้มฉนวนและแบบเปลือย การใช้งานต้องพิจารณาถึงขนาดกระแสที่ยอมให้ไหลได้สูงสุด ชนิดของฉนวนประเภทการใช้งานขนาดแรงดันไฟฟ้าที่สายทนขณะใช้งาน

2. สายเคเบิล เป็นสายที่มีฉนวนและสิ่งอื่นห่อหุ้มอยู่ด้วย เพื่อใช้ในการฝังดินหรือเดินสายเคเบิลในที่มีสารเคมีอาจทำลายสายได้

3. บัสเวย์ (BUSWAY) เป็นแท่งตัวนำที่รองรับด้วยฉนวน ซึ่งวางอยู่ภายในท่อปิด ตัวนำไฟฟ้าอาจเป็นอลูมิเนียมหรือทองแดง พื้นที่หน้าตัดของตัวนำส่วนมากเป็นรูปสี่เหลี่ยมและเป็นแท่งตัน แท่งกลวงก็มี แท่งตัวนำอาจเปลือยหรือมีฉนวนหุ้มก็ได้ เป็นตัวนำที่เหมาะจะเป็นสายป้อนต่อขึ้นไปในแนวดิ่งของอาคารสูง เนื่องจากปัญหาการรับน้ำหนักของสายไฟขนาดใหญ่ในแนวดิ่ง การติดตั้ง BUSWAY ควรติดตั้งเดินขึ้นไป 2 ชุดตลอดความสูงอาคาร เพื่อป้องกันกรณีเกิดปัญหาสายป้อนชุดใดเสียก็สามารถย้ายใช้อีกชุดได้เป็นการชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2.4 ระบบไฟฉุกเฉิน[1]

ในอาคารสูงจะต้องมีไฟฟ้าฉุกเฉิน 2 ระบบ ระบบหนึ่งเป็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าดีเซล ชนิดทำงานอัตโนมัติ คือ เดินเครื่องและมีสวิทช์สับเปลี่ยนจ่ายไฟให้กับอุปกรณ์ไฟฟ้าที่สำคัญภายใน 10 วินาที หลังจากไฟเมนดับ โดยจ่ายให้กับอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ลิฟท์ เครื่องสูบน้ำประปา และดับเพลิง ระบบแจ้งสัญญาณเพลิงอัตโนมัติ ตู้สาขาโทรศัพท์และไฟแสงสว่างในบริเวณที่สำคัญ เป็นต้น

ระบบที่สองคือ ระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ใช้ป้อนจากแบตเตอรี่ เพื่อให้แสงสว่างในช่วงก่อนระบบไฟแสงสว่างจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจะมาถึง หรือในกรณีที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าไม่ทำงาน โดยติดตั้งในบริเวณที่มีความสำคัญต่อชีวิต เช่น หลอดไฟป้ายทางหนีไฟ โคมบันไดหนีไฟ โคมไฟฉุกเฉินในลิฟท์และไฟในห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นต้น

ส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีการใช้ไฟป้อนอยู่ตลอดเวลาและต้องมีการควบคุมแรงดันไฟฟ้าและความถี่ให้คงที่อยู่ตลอดเวลา ไม่ขาดตอน จำเป็นต้องติดอุปกรณ์ที่เรียกว่า UNINTERRUPTIBLE POWER SYSTEM (UPS) แบบที่ใช้สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะอุปกรณ์นี้ประกอบด้วยเครื่องอัดแบตเตอรี่ แบตเตอรี่ เครื่องแปลงกระแสไฟฟ้าตรงเข็ม กระแสไฟฟ้าสลับ (INVERTER) STATIC BYPASS SWITCH และ MAINTANANCE BYPASS SWITCH โดยปกติเครื่อง UPS จะมีแบตเตอรี่พอจะจ่ายไฟได้ประมาณ 5 ถึง 15 นาที. ก็พอจะดำเนินการดับเครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้งานได้ไม่เกิน 15 นาที โดยไม่มีระบบปรับอากาศ

---

[1] วิฑูรย์ รักษ์วนิชพงศ์, ระบบไฟฟ้าและโทรศัพท์ในอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2.5 การคำนวณความต้องการปริมาณไฟฟ้า[1]

ในการคำนวณความต้องการปริมาณไฟฟ้าทั้งหมดของโครงการก็เพื่อจะหาขนาดความต้องการของสถานีย่อยหรือตัวหม้อแปลงนั่นเอง ไฟฟ้าที่ใช้ทั่วไปคือ 220 v/3 PHASE 50-10 HZ. ตามมาตรฐานของ USA NATIONAL ELECTRIC CODE ได้ประมาณความต้องการไฟฟ้าต่อตารางเมตรของพื้นที่ห้องใช้สอยไว้ตามตารางที่ 3

ตารางที่ แสดงปริมาณความต้องการไฟฟ้าต่อตารางเมตร

ชนิดของห้อง	วัตต์/ตารางเมตร
ห้องนอน ห้องของโรงแรมทั่วไป	27
LOBBY	65
ภัตตาคาร	32
ห้องทำงานสำนักงาน	55
ร้านขายของ	30-55
FUNCTION ROOM	30-55

การควบคุมใช้สวิทช์ ฟิวส์หรือ CIRCUIT BREAKER ในการออกแบบต้องเตรียมการขยายและความต้องการใช้เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยปกติจะเตรียมสถานที่เพื่อประมาณ 30-50% ในระยะเวลา 10 ปี แต่ความต้องการไฟฟ้าในโรงแรมจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากวิธีการบริการแบบอัตโนมัติ ทำให้มีการใช้ไฟฟ้าสูงขึ้น ดังนั้นจึงควรทำเผื่อไว้ประมาณ 100%

---

[1] อภิชาติ วงศ์แก้ว, ดร., แนวทางในการพัฒนาระบบอำนวนความสะดวกทางด้านวิศวกรรม, หน้า 8-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.3 ระบบสุขาภิบาล

3.6.3.1 ระบบน้ำประปา[1]

ระบบน้ำประปาควรจะได้รับการออกแบบเป็นอันดับแรกเพราะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ขั้นตอนในการออกแบบระบบน้ำประปาประกอบด้วย การหาปริมาณการใช้น้ำ การหาขนาดของถังเก็บน้ำ การเลือกใช้ระบบจ่ายน้ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การหาปริมาณการใช้น้ำ คำนวณได้จากประเภทของอาคารและปริมาณของผู้ใช้น้ำ โดยอาคารประเภทโรงแรมมีรายละเอียดดังนี้

จำนวนผู้ใช้น้ำ = 200-600 ลิตร/คน/วัน

จำนวนผู้ใช้น้ำ (กรณีที่ไม่ทราบจำนวนผู้ใช้) = 1.75 คน/ห้อง

ระยะเวลาในการใช้น้ำ = 11 ชั่วโมง/วัน

จำนวนเท่าของการใช้น้ำสูงสุด/เฉลี่ย = 3 เท่า

จากปริมาณการใช้น้ำต่อวันจะนำมาใช้คำนวณการหาขนาดของถังเก็บน้ำและการประมาณการนี้จะมีค่าใกล้เคียงต่อเมื่อสุขภัณฑ์ที่นำมาใช้ดีพอตามมาตรฐาน

2) ถังเก็บน้ำที่พื้นดิน ในอาคารสูงซึ่งความดันของท่อจ่ายน้ำประปาไม่สามารถส่งน้ำไปใช้ได้อย่างทั่วถึง จำเป็นจะต้องสูบน้ำขึ้นไปใช้ในอาคารเพื่อเพิ่มความดันให้พอเพียง จึงต้องสร้างถังเก็บน้ำสำรอง เพื่อใช้ในการบริโภค-อุปโภค รวมถึงสำรองเอาไว้ใช้ในการป้องกันอัคคีภัยอีกด้วย

เหตุผลสำคัญที่ต้องมีถังเก็บน้ำ

1. เมื่อสูบน้ำออกจากท่อเมนของการประปาโดยตรงในปริมาณมากจะทำให้แรงดันในท่อจ่ายน้ำลดลง ทำให้เกิดผลเสียต่ออาคารข้างเคียง ระบบป้องกันอัคคีภัยสาธารณะ เป็นต้น และถ้าสูบน้ำออกจนความดันในเส้นท่อต่ำกว่าความดันภายนอก หากมีรอยรั่วซึมจะทำให้น้ำสกปรกและเชื้อโรคต่าง ๆ เข้ามาปนกับน้ำได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ป้องกันน้ำสกปรกในอาคารไหลกลับเข้าไปในท่อจ่ายน้ำสาธารณะ

3. เพื่อให้มีปริมาณน้ำสำรอง ในกรณีที่เกิดการขาดน้ำในบางช่วง

สำหรับขนาดของถังน้ำยังขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้ เช่น ความแน่นอนในการส่งน้ำของการประปา ความดันในเส้นท่อจ่ายน้ำสาธารณะ ปริมาณการใช้น้ำ

ขนาดของถังเก็บน้ำที่เล็กที่สุดต้องสามารถเก็บน้ำไว้ได้ไม่น้อยกว่าผลต่างระหว่างปริมาณน้ำที่สูบออกไปจากถังเก็บน้ำ และปริมาณน้ำที่ไหลเข้าถังเก็บน้ำในแต่ละรอบของการเดินเครื่องสูบน้ำ ส่วนขนาดถังเก็บน้ำที่ใหญ่กว่านั้นขึ้นอยู่กับความต้องการระยะเวลานานเท่าใด โดยปกติจะอยู่ระหว่าง 6-24 ชั่วโมง ตามประเภทของอาคารและปริมาณน้ำสำรองเพื่อใช้ในการดับเพลิง

รูปที่ 3.10 แสดงรายละเอียดของถังเก็บน้ำใต้ดิน

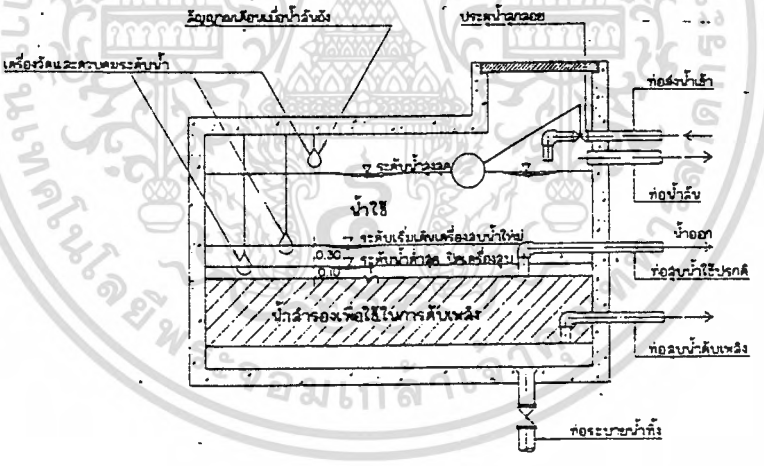

จากรูปที่ แสดงรายละเอียดของถังเก็บน้ำซึ่งมักจะก่อสร้างในระดับดิน เพื่อให้น้ำจากท่อจ่ายน้ำจากท่อเมนไหลเข้าโดยสะดวก ควรสร้างให้ยึดติดกับตัวอาคารเพื่อป้องกันเรื่องการทรุดตัวและการแตกร้าว

3) วิธีการจ่ายน้ำ (WATER DISTRIBUTION SYSTEM) วิธีการจ่ายน้ำแบ่งออกได้เป็น 2 หลักการคือ

---

[1] สุรพล สายพานิช ดร., ระบบประปา ระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารสูง, งานวิศวกรรมสถานร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 13-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือแสวงหาประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

1. วิธีจ่ายขึ้น (UP FEED DISTRIBUTION SYSTEM) ใช้หลักการนำแรงดันน้ำจากข้างล่างดันน้ำขึ้นสู่ชั้นบน โดยอาศัยปั๊มน้ำ มีข้อจำกัดในการใช้ คือ เหมาะสมกับอาคารที่สูง 4-6 ชั้น (แต่ละชั้นจะสูงประมาณ 3 เมตร) และข้อเสียคือ ปั๊มน้ำจะต้องทำงานตลอดเวลาที่มีการใช้น้ำทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน

รูปที่ 3.11 แสดงวิธีการจ่ายน้ำขึ้น (UP FEED DISTRIBUTION SYSTEM)

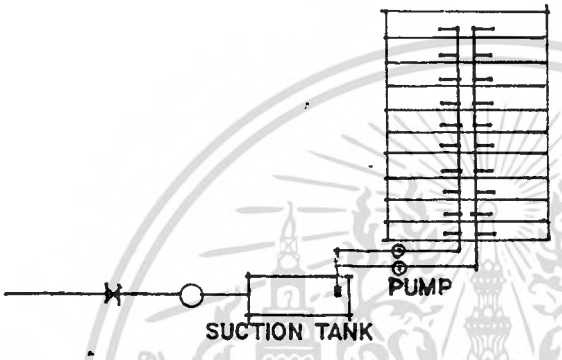

2. วิธีจ่ายลง (DOWN FEED DISTRIBUTION SYSTEM) เหมาะสมกับอาคารที่มีความสูงเกิน 4 ชั้นขึ้นไป การทำงานกระทำโดยการสูบน้ำจากถังเก็บน้ำชั้นล่าง (SUCTION TANK) ขึ้นไปไว้บนถังเก็บน้ำชั้นบน แล้วจ่ายน้ำโดยอาศัยแรงโน้มถ่วงของโลกช่วงของการเก็บน้ำและจ่ายน้ำ นิยมแบ่งเป็นช่วง ๆ ช่วงละประมาณ 8 ชั้น โดยในถังเก็บแต่ละถังจะมีการสำรองน้ำไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน เช่น การดับเพลิง เป็นต้น

รูปที่ 3.12 แสดงวิธีจ่ายน้ำลง (DOWN FEED DISTRIBUTION SYSTEM)

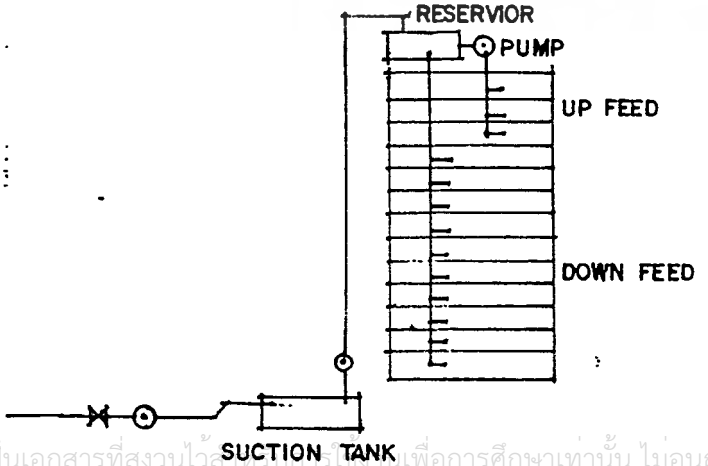

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ระบบจ่ายน้ำ ระบบจ่ายน้ำในอาคารสูงมี 3 วิธีคือ

1. ระบบจ่ายน้ำจากถังสูง เป็นระบบที่สูบน้ำจากถังเก็บน้ำที่พื้นดินขึ้นไปเก็บเอาไว้ยังส่วนที่สูงสุดของอาคาร ทำการส่งน้ำด้วยความดันที่คงที่ไม่ว่าจะเป็นช่วงที่ต้องการน้ำน้อยหรือมาก ระบบควบคุมการทำงานใช้เครื่องควบคุมเครื่องสูบน้ำตามระดับน้ำในถัง ข้อควรระวังในการเลือกใช้ระบบนี้ คือ เรื่องความดันของน้ำชั้นบน ซึ่งอาจต่ำเกินไปถ้ายกระดับสูงไม่เพียงพอ การออกแบบถังควรจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน เพื่อสะดวกในการทำงานและซ่อมบำรุง

รูปที่ 3.๙๕ แสดงรายละเอียดของถังสูงเก็บน้ำ

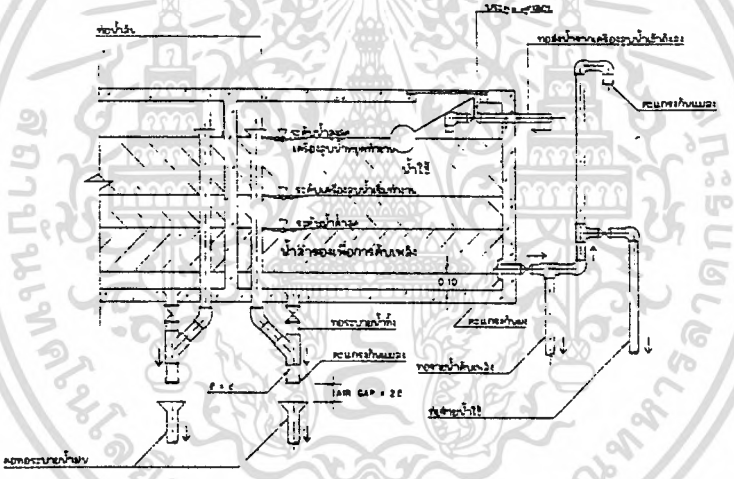

2. ระบบถังอัดความดัน (HYDROPNEUMATIC PRESSURE TANK SYSTEM) เป็นระบบเพิ่มความดันให้กับระบบจ่ายน้ำ ใช้กับอาคารสูงได้ไม่ดีเท่าที่ควร มักจะมีปัญหาในการควบคุมการทำงาน อุปกรณ์ที่ใช้ได้แก่ เครื่องสูบน้ำซึ่งจะต้องติดตั้งอย่างน้อย 2 เครื่อง ซึ่งจะใช้แบบ HORIZONTALLT SPLIT CASE หรือ VERTICALLY SPLIT CASE และเครื่องอัดอากาศ ซึ่งเป็นตัวควบคุมอัตราส่วนของน้ำต่ออากาศในถังอัดความดันในตรงตามที่คำนวณออกแบบไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.14 แสดงส่วนประกอบของระบบจ่ายน้ำแบบถังอัดความดัน

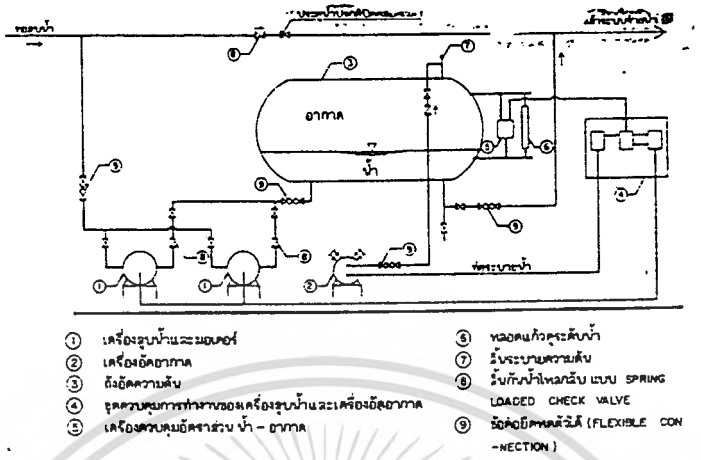

① เครื่องสูบน้ำและมอเตอร์
② เครื่องอัดอากาศ
③ ถังอัดความดัน
④ ชุดควบคุมการทำงานของเครื่องสูบน้ำและเครื่องอัดอากาศ
⑤ เครื่องควบคุมอัตราระดับ น้ำ – อากาศ
⑥ หลอดแก้วระดับน้ำ
⑦ วาล์วระบายความดัน
⑧ วาล์วกันน้ำไหลกลับ แบบ SPRING LOADED CHECK VALVE
⑨ ข้อต่อยืดหยุ่นได้ (FLEXIBLE CONNECTION)

3. ระบบสูบน้ำเพิ่มความดันในท่อโดยตรง (BOSSTER PUM SYSTEM) เป็นระบบที่ใช้เครื่องสูบน้ำที่เรียกว่า BOOSTER PUMP ต่อเข้าในเส้นท่อ เหมาะกับอาคารที่มีการใช้น้ำไม่มากและไม่จำเป็นต้องมีถังพักน้ำด้วย

หลักการทำงานมี 2 แบบคือ

1. ใช้เครื่องสูบน้ำซึ่งมีชุดขับที่ปรับความเร็วได้ตามความต้องการใช้น้ำ
2. ใช้เครื่องสูบน้ำความเร็วคงที่หลายเครื่องนำมาต่อขนานกัน

การพิจารณาเลือกใช้ระบบจ่ายน้ำให้เหมาะสมกับประเภทอาคาร รวมถึง ความแน่นอนในการทำงาน ค่าก่อสร้าง ค่าดำเนินการ ตลอดจนการซ่อมบำรุง และความสวยงาม

รูปที่ 3.15 แสดงส่วนประกอบของระบบจ่ายน้ำ แบบเพิ่มเส้นดันในเส้นท่อ

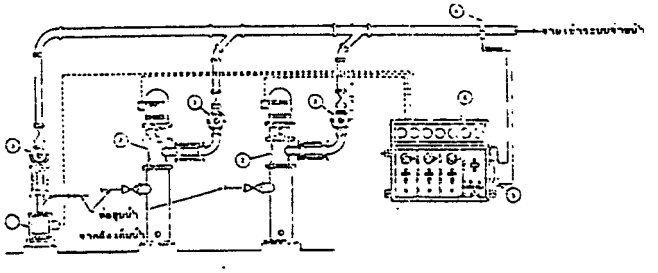

1. เครื่องสูบน้ำขนาดเล็กแบบ horizontal, multi-stage, diffuser type
2. เครื่องสูบน้ำแบบ vertical turbine, multi-stage, diffuser type
3. วัดความดันน้ำ
4. เครื่องวัดอัตราการไหลแบบ orifice plate
5. เครื่องควบคุมเครื่องสูบน้ำตามปริมาณการไหล
6. วัดความดันน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.3.2 ระบบระบายน้ำทิ้ง[1]

การระบายน้ำทิ้งภายในห้องน้ำหรือในแต่ละชั้นของอาคารสูงใช้หลักเหมือนกับอาคารทั่ว ๆ ไป จะต่างกันในเรื่องการเดินท่อรวมและการต่อของท่อเมนต่าง ๆ ตามรายละเอียดดังนี้

1) ความสูงของอาคาร การระบายน้ำลงมาตามท่อในแนวดิ่ง จะไหลสัมผัสกับผิวภายในท่อ น้ำ ทำให้เกิดแรงต้านทาน โดยน้ำจะมีอัตราส่วนแรงจนถึงความเร็วประมาณ 9.8 เมตร/วินาที ก็จะเป็นค่าคงที่เท่ากับแรงต้านทาน ดังนั้นความเร็วของน้ำทิ้งจากอาคารที่มีความสูงแตกต่างกันจึงมีค่าไม่แตกต่างกัน

2) การเปลี่ยนการไหลจากแนวดิ่งมาอยู่ในแนวนอน การเปลี่ยนทิศทางของน้ำทิ้ง เป็นการเปลี่ยนแปลงความเร็วของการไหลของน้ำ ทำให้เกิดการรวบกอนจากฟอง (HYDRAULIC JUMP) ซึ่งระยะทางที่เกิดด้านท้ายน้ำขึ้นอยู่กับความเร็วที่ไหลเข้าไปในท่อ ระดับการไหลของน้ำในแนวนอน ขนาดของท่อ ความลาดเอียง ขนาดของท่อและความเรียบของท่อ พบว่าระยะที่เกิด HYDRAULIC JUMP สูงสุดมีค่าประมาณ 10 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางท่อในแนวดิ่ง ซึ่งจะต้องได้รับการระบายอากาศที่ถูกต้อง

3) การขยายตัวและหดตัว การเดินท่อแนวดิ่งในอาคารสูง ต้องระวังในเรื่อง การยืดและหดตัวของท่อและอาหาร พื้นในชั้นล่าง ๆ จะมีการทรุดตัว เนื่องจากรับน้ำหนักกดมาก จึงต้องติดตั้ง FLEXIBLE JOINT ในจุดที่สำคัญ ถ้าเป็นท่อขนาดใหญ่ควรใช้แบบ EXPANTIONJOINT ที่ผลิตมาจากโรงงาน

4) ความดันจากฟองสบู่และผงซักฟอก เป็นการเปลี่ยนทิศทางการไหลทำมุมมากกว่า 45° จากแนวดิ่งทำให้เกิดฟอง

---

[1] สุรพล สายพานิช ดร., ระบบประปา ระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 13-34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) การระบายอากาศในท่อน้ำทิ้ง สำหรับอาคารที่สูงเกิน 10 ชั้น จะมีค่าความเปลี่ยนแปลงของความดันในท่อมาก มีผลให้การระบายอากาศออกโดยท่อระบายอากาศที่ฐานของท่อระบายน้ำทิ้งในแนวดิ่ง

3.6.3.3 ระบบบำบัดน้ำเสีย

1) ปริมาณและลักษณะสมบัติของน้ำเสีย คำนวณได้จากปริมาณการใช้น้ำประปาของอาคาร โดยคิดว่าน้ำเสียเฉลี่ยจะออกมาร้อยละ 65-90 ของการใช้น้ำประปา

2) ขบวนการที่ใช้ในการกำจัดน้ำเสีย[1] แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ การบำบัดขั้นแรก เพื่อเอามวลสารที่กำจัดได้ง่ายออกโดยธีทางฟิสิกส์ เช่น ตะแกรงกรองผง บ่อดักไขมัน บ่อดักทราย สำหรับขั้นตอนที่สอง เป็นขบวนการบำบัดน้ำเสียเพื่อลดมวลสารที่เหลืออีก ส่วนใหญ่จะเป็นขบวนการทางชีววิทยา เช่น SEPTIC TANK, ACTIVATED SLUDGE, ROTATING BIOLOGICAL CONTACTOR แล้วจึงฆ่าเชื้อโรคและทิ้งลงทางระบายน้ำสาธารณะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. บ่อดักไขมัน เป็นการแยกเอาไขมันที่ปนมากับน้ำเสียออก เนื่องจากไขมันสามารถลอยขึ้นมาเหนือน้ำได้ง่าย เพื่อป้องกันปัญหาการอุดตันในเส้นท่อส่งน้ำเสียและเกาะตามผนังของบ่อ รวมถึงปัญหาที่จะมีต่อระบบบำบัดน้ำเสียอีกด้วย บ่อดักไขมันควรก่อสร้างใกล้จุดทิ้งน้ำเสีย เพราะไขมันสามารถแยกตัวออกได้ง่ายที่อุณหภูมิสูงและไม่เกิดปัญหาท่ออุดตัน บ่อดักไขมันแบ่งถังออกเป็นสองส่วน ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าแบบถังที่ไม่ได้กั้นพนังกลาง

---

[1] สุรพล สายพานิช ศ.ดร., ระบบประปา ระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 13-43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.16 แสดงรายละเอียดบ่อดักไขมัน

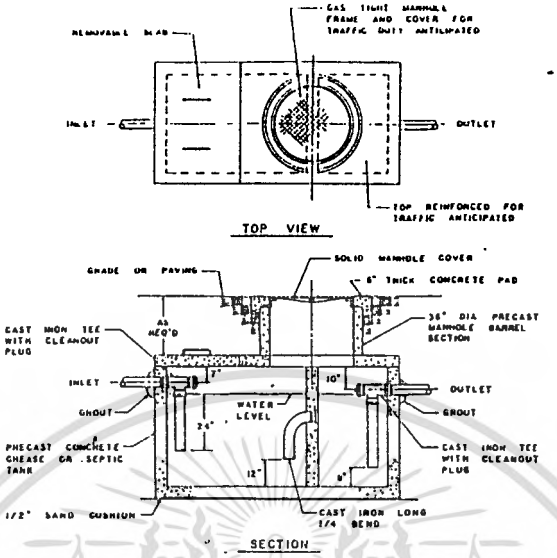

2. ถังเซ็พติก (SEPTIC TANK) เป็นระบบที่ไม่ต้องใช้เครื่องจักรกล ทำงานโดยแยกของแข็งที่ตกตะกอนได้ออกจากน้ำเสีย ส่วนน้ำใสจะส่งต่อไปยังระบบบำบัดอื่น ๆ หรือลานซึมเพื่อกำจัดในขั้นสุดท้าย ตะกอนที่ตกอยู่ก้นถังจะถูกจุลชีพย่อยสลายให้มีปริมาณลดลดลง และถูกสูบน้ำทิ้งเป็นบางครั้ง ลักษณะของถังควรแบ่งเป็นสองส่วน (รูปที่) เพื่อให้มีการตกตะกอนดีขึ้น โดยปริมาตรของบ่อส่วนหลังจะมีค่าเท่ากับ 1/3 หรือ 1/2 เท่าของบ่อแรก

รูปที่ 3.17 แสดงถังเซ็พติกขนาดใหญ่

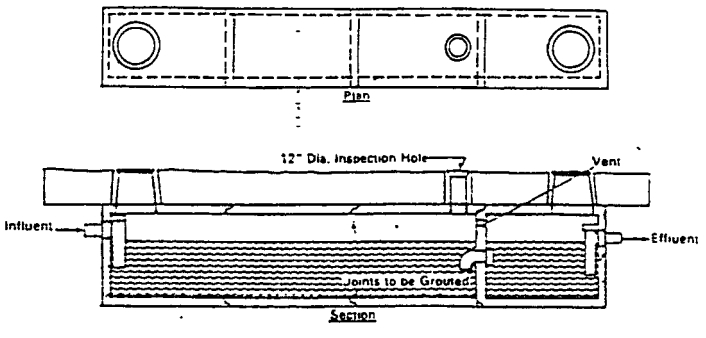

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS การบำบัดน้ำเสีย ระบบนี้เป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากมีประสิทธิภาพในการทำงานสูง ใช้เนื้อที่ก่อสร้างน้อย หลักการทำงานจะใช้จุลชีพชนิดที่ใช้ออกซิเจนทำการย่อยสารอินทรีย์ในน้ำเสียทั้งที่อยู่ในรูปของแข็งตะกอนแขวนลอยและที่ละลายอยู่ในน้ำ การสร้าง SEPTIC TANK ก่อนเข้าถังเติมอากาศจะช่วยลดความเข้มข้นของแข็งแขวนลอยและเศษผง

การทำงานของระบบสามารถเลือกใช้เป็นแบบน้ำไหลต่อเนื่อง (CONTINUOUS FLOW) โดยให้น้ำเสียไหลเข้าถังเติมอากาศและไหลต่อไปยังถังตกตะกอนตามปริมาณการไหลของน้ำ (ดังรูปที่) หรือให้ทำงานแบบเติมเข้า-สูบออก (FILL AND DRAW) โดยให้น้ำเสียไหลมาเข้าถังเติมอากาศซึ่งมีอย่างน้อย 2 ถัง และเป่าอากาศให้ออกซิเจนน้ำเสียเต็มถัง จึงหยุดเครื่องเป่าอากาศ และส่งน้ำเสียไปเติมอากาศอีกถังหนึ่ง ทำเหมือนถังแรก หลังจากหยุดเป่าอากาศเป็นเวลา 2 ชั่วโมง น้ำใสส่วนบนที่ผ่านการบำบัดจะถูกสูบออก (ดังรูปที่)

รูปที่ 3.18 แสดงขบวนการ ACTIVATED SLUDGE แบบไหลต่อเนื่อง

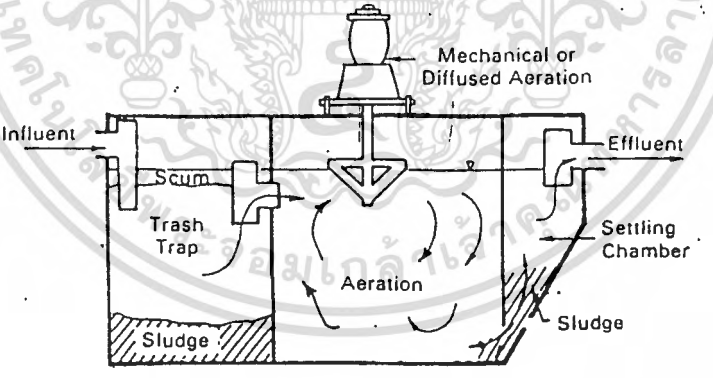

รูปที่ 3.18 แสดงขบวนการ ACTIVATED SLUDGE แบบเติมเข้า-สูบออก

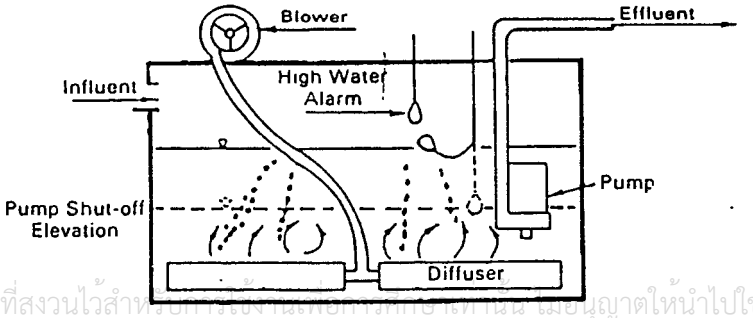

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบแผ่นชีวหมุน (ROTATING BIOLOGICAL CONTACTOR) เป็นการบำบัดน้ำเสียทางชีววิทยาใช้แผ่นฟิลม์จุลชีพซึ่งเกาะอยู่ที่แผ่นพลาสติก (ตัวกลาง) เป็นรูปวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2-3 เมตร จมอยู่ในน้ำประมาณร้อยละ 40 ของพื้นผิวแผ่นพลาสติกวางซ้อนห่างกัน 1.5-2.5 เซนติเมตร และหมุนด้วยความเร็ว 1-2 รอบ/นาที ระบบแผ่นชีวหมุนมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงใช้เนื้อที่ก่อสร้างน้อย ควบคุมการทำงานได้ง่ายและใช้พลังงานน้อยเท่ากับครึ่งหนึ่งของระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS (ดูรูปที่)

รูปที่ 3.19 แสดงระบบแผ่นชีวหมุน

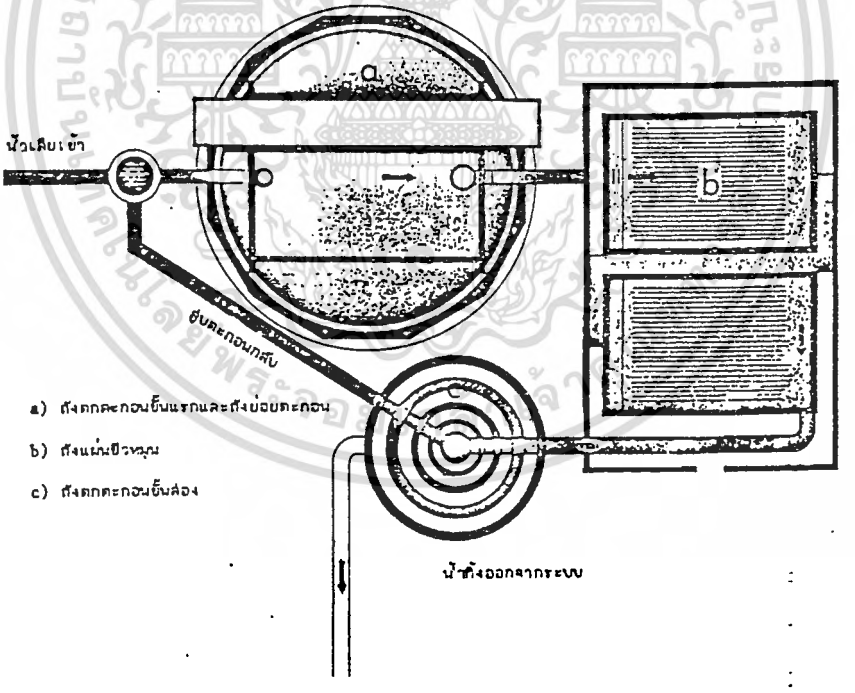

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.28 แสดงพื้นที่ก่อสร้างโดยประมาณของระบบ ACTIVATED SLUDGE SYSTEM และ RATTATING BIOLOGICAL CONTACTOR

ปริมาณน้ำเสีย (ลูกบาศก์เมตร/วัน)	พื้นที่ก่อสร้าง (ตารางเมตร)
50	60
100	100
200	180
300	240
500	400
750	500
1,000	600

5. การฆ่าเชื้อโรค หลังจากน้ำเสียผ่านการบำบัดมาแล้ว ยังคงมีจุลชีพซึ่งเป็นอันตรายต่อมนุษย์ (PA THOGENIC ORGANISMS) เหลืออยู่ จึงต้องทำการฆ่าเชื้อโรคเหล่านี้ก่อนที่จะทิ้งออกสู่ทางสาธารณะ สารเคมีที่นิยมใช้ ได้แก่ คลอรีน ไอโอดีน และโอโซน โดยผสมกับน้ำเสียเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 นาที

3) สถานที่ตั้งและขนาดของระบบ ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย จะต้องใช้ความสูงสุทธิระหว่าง 5-6 เมตร และพื้นชั้นล่างสุดไม่ควรต่ำกว่า -3.00 เมตร จากพื้นดินเพื่อให้น้ำสามารถไหลผ่านไปยังถังต่าง ๆ และออกจากระบบโดยไม่ต้องใช้เครื่องช่วยสูบ ส่วนพื้นที่ใช้งานของระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS และ ROTATING BIOLOGICAL CONTACTOR ใช้พื้นที่ใกล้เคียงกันตามตารางที่

4) การเลือกระบบที่เหมาะสม ข้อพิจารณาในการเลือกใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย มีปัจจัยดังต่อไปนี้ ประสิทธิภาพในการทำงาน, ความแน่นอนในการใช้งาน, ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและซ่อมบำรุง, ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง, ตำแหน่งที่ตั้งและเนื้อที่ใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.4 ระบบปรับอากาศและระบายอากาศ

3.6.4.1 ระบบปรับอากาศ(1)

ระบบปรับอากาศที่นิยมใช้กันอยู่ในอาคารสูงจะมีอยู่ 3 ระบบที่นิยมใช้คือ

1) ระบบทำน้ำเย็นหมุนเวียนส่วนกลาง (CENTRAL CHILLED WATER SYSTEM) เป็นระบบที่ใช้เครื่องทำน้ำเย็น (WATER CHILLER) ทำน้ำเย็นแล้วใช้เป็นตัวกลางในการให้ความเย็นในระบบการเดินท่อจ่ายน้ำเย็นไปยังเครื่องส่งลมเย็น (AIR HENDLING OR FANCOIL UNIT) ซึ่งติดอยู่ตามชั้นต่าง ๆ ของอาคาร

เครื่องทำน้ำเย็นมี 2 ระบบคือ ระบบระบายความร้อนด้วยอากาศ (AIR COOLED WATER CHILLER) ระบบนี้นิยมใช้กับอาคารที่ต้องการขนาดการทำความเย็นไม่มากนัก ส่วนอีกระบบหนึ่งคือ ระบบระบายความร้อนด้วยน้ำ (WATER COOLED WATER CHILLER) ใช้สำหรับอาคารที่ต้องการขนาดความเย็นมาก ๆ การระบายความร้อนด้วยน้ำจะใช้คูลลิ่งทาวเวอร์ (COOLING TOWER) ช่วยให้น้ำระบายความร้อนจากเครื่องทำน้ำเย็น เมื่อน้ำเย็นลงก็จะไหลกลับไปยังระบบ

2) ระบบเครื่องปรับอากาศครบชุดในตัวชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ (WATER COOLED FACKAGED AIRCONDITIONER) เป็นระบบเครื่องปรับอากาศที่รวมเอาองค์ประกอบของเครื่องปรับอากาศทั้ง 4 ตัวเข้าไว้ในเครื่องเดียวกัน ประกอบด้วยคอมเพรสเซอร์ คอยล์เย็น คอยล์ร้อนและวาล์วลดความดัน เป็นเครื่องที่ใช้น้ำในการระบายความร้อนของคอยล์โดยใช้คูลลิ่งทาวเวอร์ เปรียบเหมือนเครื่องปรับอากาศแบบหน้าต่าง แต่มีขนาดใหญ่กว่า

---

(1) ชยันต์ สาลิคุปต์และ เกชา ธีรโกเมน, ระบบปรับอากาศกับอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 8-2 ถึง 8-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.29 แสดงขนาดและน้ำหนักของเครื่องเป่าลมเย็น

ขนาดเครื่องเป่าลมเย็น	ขนาดโดยประมาณ (เมตร)			น้ำหนัก (กก.)
(ความจุ/ตัน)	กว้าง	ยาว	ลึก	
2	0.80	0.40	0.60	50
3	1.20	0.40	1.00	75
5	1.40	0.40	1.00	100
7.5	1.20	0.70	1.30	150
10	1.60	0.70	1.30	200
15	2.00	0.80	1.70	280
20	2.00	0.80	1.70	300
25	2.40	0.90	2.00	500
30	2.40	0.90	2.00	520
40	3.20	1.20	2.30	750
50	3.20	1.20	2.60	900
80	3.50	1.80	3.50	2,500
100	3.50	2.50	4.00	3,000

2. หอผึ่งน้ำ (COOLING TOWER) น้ำที่ระบายความร้อนจาก CONDENSER จะมีอุณหภูมิสูง จึงนำมาระบายความร้อนที่นี่ ลักษณะของหอผึ่งน้ำในส่วนตัวถังทำด้วยไฟเบอร์กลาส (FIBERGLASS REINFORCED POLYESTER) ส่วนใบพัดทำด้วยอลูมิเนียม การติดตั้งมักติดตั้งบนหลังคาหรือบนทางเดินรอบอาคาร และต้องให้มีลมพัดผ่านได้สะดวก ขนาดของหอผึ่งน้ำ ดูได้จากตารางที่ 3.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.30 แสดงขนาดและน้ำหนักของหอผึ่งน้ำ

ขนาด (ตัน)	ขนาด (เส้นผ่าศูนย์กลาง x สูง)	น้ำหนัก (กก.)
200	3.7 x 3.2	2,540
300	4.4 x 3.6	4,080
400	5.0 x 4.0	7,100
600	6.6 x 5.4	10,500
800	7.6 x 5.8	12,500

3. ห้องเครื่องระบบปรับอากาศ (MACHINE ROOM) มีขนาดดังตารางที่ 3.6.5 ส่วนความสูงของห้องอย่างน้อย = 2.80 เมตร ระยะความสูงที่ทำงานได้สะดวกจะอยู่ในช่วง 3.00 - 3.50 เมตร (จากพื้นถึงผ้าเพดานหรือท้องคาน)

ตารางที่ 3.31 แสดงขนาดห้องเครื่องสำหรับระบบปรับอากาศ

ปริมาตรระบบปรับอากาศ	ขนาดห้อง (กว้างxยาว)	พื้นที่ ($ม^2$)	น้ำหนัก (กก.)
200	6 x 10	60	5,000
300	8 x 10	80	7,000
400	8 x 12	96	8,000
600	10 x 12	120	10,000
800	10 x 12	120	28,000
1,000	10 x 14	140	29,000-37,000
2,000	10 x 20	240	310,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (SPLIT SYSTEM) เครื่องปรับอากาศระบบนี้ประกอบด้วยเครื่อง 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนเครื่องส่งลมเย็น (AIR HANDLING OR FANCOIL UNIT) ที่ติดตั้งอยู่ภายในอาคาร และส่วนเครื่องระบายความร้อน (AIR COOLED CONDENSING UNIT) ซึ่งจะติดตั้งอยู่ภายนอกอาคาร ถ้าเป็นเครื่องขนาดใหญ่มักจะออกแบบให้มีท่อลมเย็นสำหรับการกระจายลมได้

การพิจารณาเลือกใช้ว่าระบบใดจะเหมาะสม พิจารณาได้จาก ประโยชน์ใช้สอยและจุดมุ่งหมายของอาคารเป็นหลัก

การหาขนาดและน้ำหนักของเครื่องปรับอากาศระบบ CHILLED WATER SYSTEM

1. เครื่องเป่าลมเย็น (FAN COIL UNIT) จะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือส่วนของพัดลมและส่วนของคอยล์เย็น ขนาดและน้ำหนักของ FAN COIL UNIT มีขนาดตามตารางที่

3.6.4.2 ระบบระบายอากาศ(1)

ระบบระบายอากาศโดยทั่วไปแบ่งได้เป็น2 ระบบคือ

1) การระบายอากาศโดยธรรมชาติ (NATURAL VENTILATION) เป็นระบบที่ใช้ลมพัดพาเอาอากาศออกไป ในห้องต่าง ๆ จะมีหน้าต่างเป็นช่องสำหรับระบายอากาศ ส่วนการระบายอากาศของห้องน้ำอาจทำโดย จัดท่อลมในแนวนอน ให้ลมพัดจากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งของอาคารหรือ จัดท่อลมในแนวนอนให้ลมพัดเข้าห้องน้ำ ผ่านท่อลมในแนวดิ่งด้านบนของอาคารโดยอาศัยความแตกต่างของอุณหภูมิของอากาศ

---

(1) ประเมธ ประเสริฐยิ่ง, การระบายอากาศในที่พักอาศัยโดยท่อ PVC, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 2-1 ถึง 2-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) การระบายอากาศโดยวิธีกล (MECHANICAL VENTILATION) เป็นวิธีที่ใช้พัดลมระบายอากาศเข้าช่วย ไม่ต้องอาศัยทิศทางลมและดินฟ้าอากาศ การทำงาน อากาศในห้องน้ำจะถูกพัดลมระบายอากาศดูดผ่านหน้ากากลม และท่อลมออกไปสู่ภายนอกอาคาร และมีอากาศจากภายนอกซึมผ่านเข้ามาได้

การระบายอากาศจะต้องมีอยู่ตลอดเวลาเพื่อขจัดกลิ่นที่เกิดขึ้น การระบายอากาศโดยวิธีกลแบ่งออกเป็น แบบเฉพาะห้องและแบบรวม ดังรายละเอียดดังนี้

1. การระบายอากาศเฉพาะห้องการระบายอากาศแบบนี้สามารถใช้ระบายอากาศตลอดเวลาหรือชั่วคราวก็ได้ตามความต้องการ เหมาะกับอาคารที่ผู้เข้าพักรับผิดชอบการทำงานและการบำรุงรักษาเอง แต่ถ้าเจ้าของอาคารต้องรับผิดชอบทั้งหมดจะไม่สะดวก เพราะต้องบำรุงรักษาพัดลมระบายอากาศขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังต้องมีช่องระบายอากาศที่ผนังด้านข้างของอาคาร (ดูรูปที่ 3)

2. ระบบระบายอากาศแบบรวม ระบบนี้เหมาะสำหรับอาคารที่มีห้องน้ำซ้อนกันตลอด ทำให้สามารถใช้ท่อลมในแนวดิ่งท่อเดียว โดยลมจะถูกดูดผ่านท่อลมย่อยของแต่ละห้องมาเข้าท่อลมในแนวดิ่งตรงขึ้นไปบนหลังคา ซึ่งจะมีพัดลมขนาดใหญ่อยู่บนหลังคา ซึ่งสามารถทำได้ 2 วิธีด้วยกัน ดูรูป 3. ความแตกต่างของ 2 วิธีคือ แบบแรกเป็นวิธีระบายอากาศโดยใช้ท่อสกัดควัน (SHUNT DUCT) ท่อนี้เป็นท่อลมย่อย แนวดิ่งระหว่างท่อลมย่อยจากห้องน้ำต่อท่อรวม ท่อนี้จะต้องยาวไม่น้อยกว่า 1.00 เมตรเพื่อกันควันไฟไหลย้อน และยังต้องช่วยลดเสียงที่เกิดจากระบบระบายอากาศด้วย ส่วนแบบที่สองเพียงแต่ตัดท่อสกัดควันออกไป เป็นการเชื่อมโดยตรงระหว่างท่อย่อยจากห้องน้ำไปยังท่อในแนวดิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.5 ระบบขนส่งในอาคาร

3.6.5.1 ระบบลิฟท์[1]

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการเลือกระบบลิฟท์ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ระยะเวลารอลิฟท์ (INTERVAL) คือ ช่วงเวลาในการรอลิฟท์ที่โถงลิฟท์ชั้นล่าง (GROUND FLOOR LOBBY) ในช่วงเวลาการสัญจรแน่นที่สุด (PEAK PERIOD) เวลาในการรอลิฟท์จะแตกต่างกันตามประเภทของอาคารตามมาตรฐานของอเมริกัน ได้กำหนดระยะเวลารอลิฟท์สำหรับโรงแรมเอาไว้ดังนี้

โรงแรมชั้นหนึ่ง ระยะเวลารอลิฟท์ 40-60 วินาที

โรงแรมชั้นสอง ระยะเวลารอลิฟท์ 50-70 วินาที

2) ความสามารถในการระบายคน (HANDLING CAPACITY) ความสามารถในการระบายคนโดยทั่วไปจะวัดเป็นการระบายคน 5 นาที หมายถึงจำนวนคนในอาคารซึ่งลิฟท์สามารถขนถ่ายได้ในทิศทางเดียวกัน ตัวอย่างเช่น 5 นาที = 12% หมายถึง เวลา 5 นาที ลิฟท์จะขนถ่ายคนได้ 12% ของจำนวนคนทั้งอาคาร ตัวเลขต่อไปเป็นความสามารถในการระบายคน (HANDLING CAPACITY) ต่ำสุดสำหรับโรงแรม

โรงแรมชั้นหนึ่ง ความสามารถในการระบายคน/5 นาที เท่ากับ 12-15%

โรงแรมชั้นสอง ความสามารถในการระบายคน/5 นาที เท่ากับ 10-12%

3) ระยะเวลาเดินทางหนึ่งรอบ (ROUND TRIP TIME) หมายถึง เวลานับตั้งแต่ลิฟท์เดินทางจากโถงชั้นล่างจอดส่งผู้โดยสารต่าง ๆ จนถึงชั้นสุดท้าย แล้ววิ่งลิฟท์เปล่ามาจนถึงโถงชั้นล่างอีกครั้งหนึ่ง ระยะเวลาเดินทางหนึ่งรอบตามมาตรฐานทั่วไปไม่เกิน 75 วินาที เป็นระยะเวลาเดินทางตามสบาย (ACCEPTABLE ROUND TRIP TIME) 90 วินาที ค่อนข้างช้าเล็กน้อย และ 120 วินาที เป็นเวลาสูงสุดที่ควรใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) พรชัย เลาหชัย, ระบบลิฟท์ในอาคารสูง, วารสารวิชาการ ปี 2526 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) จำนวนผู้ใช้สอยอาคาร (BUILDING'S POPULATION) จำนวนผู้ใช้สอยอาคารมักคำนวณจากพื้นที่ใช้สอยของอาคาร หารด้วยความหนาแน่นของผู้ใช้สอยอาคาร ตามสูตร

$$\text{จำนวนผู้ใช้สอยอาคาร} = \frac{\text{พื้นที่ใช้สอยอาคาร}}{\text{ความหนาแน่นของผู้ที่ใช้}}$$

จากมาตรฐานได้กำหนดความหนาแน่นของผู้ใช้สอยอาคารประเภทโรงแรมดังนี้

โรงแรมชั้นหนึ่ง เท่ากับ 1.3 คน/ห้อง

โรงแรมชั้นสอง เท่ากับ 1.7 คน/ห้อง

5) ขนาดความจุของลิฟท์ (CAR PASSENGER CAPACITY) ลิฟท์ที่นิยมใช้โดยทั่วไปมีขนาดความจุต่างกันตามตารางที่

ตารางที่ 3.32 แสดงขนาดความจุของลิฟท์ตามขนาดน้ำหนัก

ความจุของลิฟท์ (ปอนด์)	จำนวนผู้โดยสารสูงสุด	จำนวนผู้โดยสารเฉลี่ย
1,200	7	6
2,000	12	10
2,500	17	13
3,000	20	16
3,500	23	19
4,000	28	22

6) ความเร็วของลิฟท์ (LIFT SPEED) ความเร็วของลิฟท์จะเป็นตัวกำหนดให้ระยะเวลารอลิฟท์ (INTERVAL) ช้าหรือเร็วขึ้น การเลือกใช้ความเร็วลิฟท์ พิจารณาจากความสูงของอาคาร และงบประมาณในการก่อสร้างลิฟท์ความเร็วสูงจะมีราคาแพงกว่าลิฟท์ที่มีความเร็วต่ำ จากมาตรฐานได้กำหนดความเร็วลิฟท์ต่อความสูงอาคาร ตามตารางที่ 3.6.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.33 แสดงอัตราส่วนความเร็วลิฟท์ต่อความสูงอาคาร

ประเภทอาคาร	ความสูงอาคาร (ฟุต)	ความเร็วลิฟท์ (ฟุต/นาที)
โรงแรมและ	0-125	350-400
อาคารสำนักงาน	126-225	500-600
	226-275	700
	276-375	800
	เกิน 375	1,000

7) การแยกส่วนลิฟท์ (ZONING) สำหรับอาคารซึ่งสูงเกิน 14 ชั้นขึ้นไป มักจะแบ่งลิฟท์ให้จอดเป็นส่วนต่าง ๆ (ZONE) ตามความสูงโดยอาจแบ่งเป็น 2 ส่วนหรือ 3 ส่วน อาคารที่แบ่งลิฟท์เป็น 2 ส่วน โดยให้ลิฟท์กลุ่มเตี้ย (LOW-ZONE) มักจะจอดตั้งแต่ชั้นที่ 1-9 หรือ 12 ลิฟท์กลุ่มสูง (HIGH-ZONE) จะจอดชั้นที่ 1 วิ่งผ่านชั้นที่ 2-9 แล้วจอดชั้นที่ 10 ไปจนถึงชั้นที่ 20 ในกรณีที่อาคารสูงเกิน 30 ชั้น จะนิยมแบ่งลิฟท์มากกว่า 2 ส่วน โดยแต่ละส่วนจะจอดประมาณ 9-12 ชั้น

การจัดแบ่งลิฟท์แยกเป็นส่วน ๆ จะช่วยให้ลิฟท์มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในการจัดระยะเวลารอลิฟท์ทั้งระบบ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ที่ว่างเหนือลิฟท์กลุ่มเตี้ยได้อีกด้วย

8) การจัดแบ่งโถงลิฟท์ (LIFT GROUP'S LOBBY) ในการจัดกลุ่มลิฟท์ ลิฟท์ที่อยู่ใน ZONE เดียวกันมักนิยมจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อสะดวกแก่ผู้โดยสารที่รอลิฟท์ โถงลิฟท์หนึ่งจะประกอบด้วยลิฟท์ไม่เกิน 8 ตัว หรือไม่เกิน 4 ตัวในแถวเดียวกัน เพื่อให้ผู้โดยสารจะสามารถเดินหรือวิ่งไปที่ลิฟท์ได้ทันก่อนที่ลิฟท์จะปิดประตู เพื่อเดินทางไปชั้นต่อไป การจัดกลุ่มของลิฟท์จัดได้หลายแบบตามจำนวนของลิฟท์ ดูรูปที่ 3.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9) การจัดส่วนกลุ่มลิฟท์ (LIFT GROUPING) ในการวางผังจัดส่วนกลุ่มลิฟท์ จะเลือกวิธีจัดวางเพื่อให้สามารถใช้เนื้อที่เหนือลิฟท์กลุ่มบริเวณ LOW ZONE เพื่อใช้เนื้อที่ได้ ในกรณีที่มี 3 ZONE จะนิยมให้ ZONE เพื่อใช้เนื้อที่ได้ ในกรณีที่มี 3 ZONE จะนิยมให้ ZONE สูงสุดอยู่ตรงกลาง

10) ลิฟท์ดับเพลิง (FIREMAN'S LIFT) อาคารสำนักงานหรือโรงแรมควรมีลิฟท์พนักงานดับเพลิง 1 ตัว ซึ่งอาจจะใช้ลิฟท์ส่งของแทนได้ ลิฟท์นี้ควรจะหยุดได้ทุกชั้นเพื่อให้พนักงานดับเพลิงได้ประโยชน์ในการดับเพลิงได้โดยเร็วและมีประสิทธิภาพ

11) ลิฟท์ขนของ (SERVICE LIFT) ใช้สำหรับส่งของหรืออาหารขึ้นไปยังห้อง SERVICE ROOM ก่อนส่งต่อไปยังห้องพักแขก ขนาดของลิฟท์ควรใหญ่พอสมควรเพื่อสะดวกในการขนวัสดุ หรือเฟอร์นิเจอร์ขนาดใหญ่ เช่นตู้เสื้อผ้า โต๊ะ เตียงนอน เป็นต้น

3.6.5.2 ส่วนเทคนิคของระบบลิฟท์

1) ปล่องลิฟท์ (HOISTWAY) เป็นปล่องสำหรับการเคลื่อนที่ขึ้นลงของห้องโดยสาร ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่บ่อลิฟท์ชั้นล่างสุดขึ้นไปจนถึงห้องเครื่อง ต้องเป็นปล่องโล่งต่อกันโดยตลอด

2) บ่อลิฟท์ (PIT) เป็นหลุมหรือก้นบ่อที่รองรับตู้ลิฟท์โดยมีระบบกันกระแทก (CAR BUFFER) รองรับ

3) ช่องระบายอากาศ (AIR VENTILATION) จะต้องมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 3.5 ของปล่องลิฟท์หรือไม่น้อยกว่า 1 ตารางฟุต[1] ต่อห้องโดยสารหนึ่งห้อง

4) ห้องเครื่องลิฟท์ (MACHINE ROOM) โดยทั่วไปจะมีความสูงอย่างน้อย 2.10 เมตร แต่อาจใช้ความสูง 1.30 เมตรได้ บริเวณหนึ่งเครื่องควบคุม[2]

---

[1] MERRIT, FEDERIK S.,BUILDING ENGINEERING AND SYSTEM DESIGN.

[2] MERRIT, FEDERIK S, เรื่องเดียวกัน, หน้า 55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น และห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.6 ระบบติดต่อสื่อสาร

3.6.6.1 ระบบโทรศัพท์[1]

โทรศัพท์ที่ใช้กันอยู่ทั่ว ๆ ไปมีอยู่ 4 ระบบคือ

1) PMBX หรือ PBX (PRIVATE MANUAL BRANCH EXCHANGE) คือสายเข้า สายออก การติดต่อภายในและภายนอกจากฝ่าย OPERATOR ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ได้ 50 สาย และติดต่อภายนอกได้ 10 สาย

2) PMBX หรือ PBX ซึ่งหมุนโดยตรงและใช้ต่อแบบอัตโนมัติ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ได้ประมาณ 50 สาย เหมาะสำหรับโรงแรมที่มีธุรกิจมาก ๆ

3) PMX (PRIVATE MANUAL EXCHANGE) และ PAX (PRIVATE AUTOMATIC EXCHANGE) ซึ่งจะแยกออกมาจาก PUBLIC SYSTEM ซึ่งสามารถเชื่อมกับส่วนอื่น ๆ ภายในโรงแรมได้ นิยมใช้กับ TOURIST RESORT HOTEL และเชื่อมโทรศัพท์จากห้องต่าง ๆ กับศูนย์กลางของโรงแรมและต่อกับภายนอก

4) INTERCOM OR DIRECT SPEECH SYSTEM เป็นวิธีการติดต่อภายในโดยตรง ปกติใช้ 8 FULL INTERCONNECTIONS และอาจขยายเป็น 64 จากห้องพักควรจะต่อไปยังจุดสำคัญเท่านั้น เช่น FRON DESK, BAR, ROOM SERVICE เป็นต้น

การคำนวณหาจำนวนในการเลือกใช้โทรศัพท์และอุปกรณ์ขึ้นอยู่กับความสามารถในการพ่วง-ขยายคู่สาย ผู้ใช้โทรศัพท์ อาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มคือ

1. แขกที่มาพัก (GUEST LINE)
2. ฝ่ายบริหาร (ADMINISTRATION LINE)
3. ฝ่ายบริการ (SERVICE LINE)

จากมาตรฐานโรงแรม 200 ห้อง จะต้อง การใช้เครื่องประมาณ 260 เครื่อง ซึ่งจะต้องการเบอร์โทรศัพท์ 26 เบอร์ เดยเป็นโทรศัพท์สาธารณะ 3 เบอร์ เครื่องเทเล็กซ์ 1 เบอร์ ห้องพัก 20 บอร์ ร้านค้าและธุรกิจอื่น ๆ ร้านละ 1 เบอร์ จากมาตรฐานนำมาเขียนเป็น อัตราส่วนได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องพักใช้ 0.10 ของห้องพัก

โทรศัพท์สาธารณะ 0.015 ของห้องพัก

เครื่องเทเล็กซ์และร้านค้าธุรกิจอื่นๆ ร้านละ 1 เบอร์

3.6.6.2 ระบบการประชาสัมพันธ์และเพลง

ระบบนี้ประกอบด้วยตัวกระจายเสียง (AMPLIFIER) เครื่องรับวิทยุ (TUNER) เครื่องเล่นแผ่นเสียง (TURNTABLE) เครื่องเล่นเทป (CASSETTE DECK) และลำโพง (SPEAKER) ที่จะติดตั้งตามส่วนต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นภายในโรงแรม นอกจากนี้ยังมีวงจรของไมโครโฟนต่ออยู่ด้วย เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ การทำงานของเจ้าหน้าที่อาจแบ่งออกได้

1) การทำงานโดยทั่วไป กระทำโดยการทำงานครอบคลุมส่วนของผู้เข้าพัก และส่วนของพนักงาน

2) การทำงานเฉพาะเขต โดยการเจาะจงส่วนที่ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ เช่น ห้องสัมนา ห้องจัดเลี้ยง ห้องนิทรรศการ ระบบในส่วนนี้เรียกว่า ระบบโสตทัศนูปกรณ์

ตำแหน่งในการติดตั้งลำโพง ในส่วนผู้พักถ้าเป็นระบบทั่วไปจะติดลำโพงที่ห้องโถง, ล้อบบี้, เลาจน์ โถงลิฟท์ และถ้าเป็นส่วนพนักงานจะติดลำโพงที่ห้องพัก ส่วนบริหารและส่วนทำงานอื่น ๆ ถ้าเป็นระบบเฉพาะจะติดตั้งลำโพงที่ห้องจัดเลี้ยง ห้องนิทรรศการ สระว่ายน้ำ สวนพักผ่อน - ลำโพงอาจจะติดลำโพงไว้ในเสาหรือเพดานและควรทำให้กลมกลืนกัน

รูปที่ 3.20 แสดงระบบโครงสร้างวงจรการกระจายเสียง

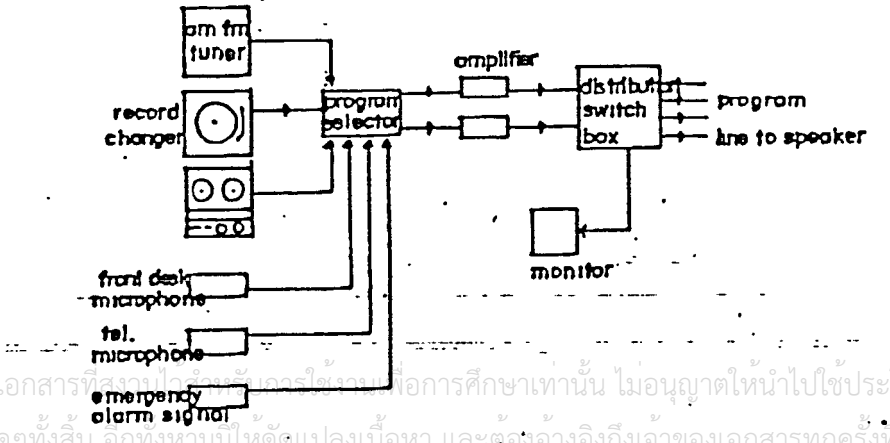

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.6.3 ระบบสายอากาศสำหรับเครื่องรับโทรทัศน์

โดยปกติเครื่องรับโทรทัศน์จะต้องใช้สายอากาศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับสัญญาณ ซึ่งอาจแบ่งการรับสัญญาณออกได้ 2 ระบบคือ

1) ระบบการใช้เสาอากาศเดี่ยว เป็นที่นิยมกันมากเพราะช่วยให้อาคารดูสวยงาม ไม่เกะกะรุงรัง ตรงตามประโยชน์ใช้สอย คือเสาอากาศเพียงเสาเดียวสามารถใช้ได้ทั้งหมด หลักการคือ ต่อสายจากเสาอากาศเดี่ยวเข้าเครื่อง SIGNAL SPLITTER) จะทำให้ระบบการรับของโทรทัศน์เป็น CABLE VISION สามารถกระจายไปตามจุดต่าง ๆ โดยมีความสวยงามและประหยัด

2) ระบบการใช้งานสายอากาศ (SATTELLITE) เป็นระบบที่กำลังนิยมในต่างประเทศ มีประสิทธิภาพในการรับดีกว่าระบบเสาอากาศเดี่ยว สามารถรับสัญญาณไมโครเวฟ จากภายในประเทศและภายนอกได้ โดยผ่านสัญญาณโทรทัศน์จากดาวเทียมแล้วป้อนเข้าสู่ทุก ๆ จุด ราคาสูงกว่าระบบแรก

3.6.6.4 ระบบโทรพิมพ์ (TALEX)

โทรพิมพ์เป็นอุปกรณ์การพิมพ์ซึ่งสามารถติดต่อได้โดยตรงจากผู้ส่งถึงผู้รับ เป็นอุปกรณ์การพิมพ์ซึ่งประอบอยู่รวมกันทั้งภาคส่งและภาครับ ในหน่วยเดียวขนาดประมาณ 1,000 มิลลิเมตร x 700 มิลลิเมตร

---

(1) อภิชาติ วงศ์แก้ว, ดร., แนวทางในการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกทางด้านวิศวกรรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.7 ระบบป้องกันอัคคีภัย

3.6.7.1 ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย(1)

ในการเกิดอัคคีภัยขึ้นนั้นมีหลายสาเหตุ และยังสามารถที่จะหยุดยั้งหรือลดความรุนแรงของอัคคีภัยลงได้ ถ้ามีการศึกษาธรรมชาติของการเกิดอัคคีภัยและมีการเตรียมป้องกันล่วงหน้า การเกิดอัคคีภัยจะเกี่ยวข้องกับวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงและเกิดขึ้นตามลำดับ 4 ระยะคือ

1) ระยะเริ่มต้น (INCIPIENT STAGE) เกิดจากการสลายตัวของวัสดุที่ไหม้ไฟได้ มีขนาดเล็กมาก ประมาณ 1 ไมครอน ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า ระยะนี้กินเวลาประมาณ 2-3 นาที หลาย ๆ ชั่วโมงหรือเป็นวัน

2) ระยะเกิดควัน (SMOLDERING STAGE) ต่อจากระยะเริ่มต้น จะเกิดกลุ่มควันทึบขึ้น สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า ความร้อนเพิ่มขึ้นแต่ยังไม่เพียงพอที่จะเกิดการลุกไหม้กินเวลาประมาณ 1 นาทีถึงชั่วโมง

3) ระยะเกิดเปลวไฟ (FLAME STAGE) จากปริมาณความร้อนในระยะที่เกิดควันเมื่อมาถึงระยะนี้ จะมีพลังงานพอที่จะทำให้เกิดการลุกไหม้ได้ด้วยตนเอง โดยที่ความร้อนจะสูงขึ้นตราบเท่าที่ยังมีเชื้อเพลิงและอุณหภูมิสูงเกินกว่าจุดติดไฟของเชื้อเพลิง ระยะนี้กินเวลาประมาณ 2 นาที

4) ระยะเกิดความร้อนสูง (HEAT STAGE) เป็นระยะสุดท้ายของเพลิง เป็นช่วงที่เกิดความร้อนสูงตามมาอย่างรวดเร็ว ถ้าเพลิงลุกลามขึ้นจะก่อให้เกิดความเสียหายและยากที่จะดับลงได้

โครงสร้างของระบบสัญญาณเตือนภัยแบ่งออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ ทำงานเชื่อมโยงกันดังนี้

1, ชุดจ่ายไฟ (POWER SUPPLY UNIT) เป็นอุปกรณ์แปลงกำลังไฟฟ้าจากไฟหลัก (AC.) มาเป็นไฟกระแสตรง (DC.) แรงดันต่ำให้กับระบบและแบตเตอรี่สำรองกำลังไฟฟ้า ในกรณีที่ไฟหลักเกิดขัดข้องจะทำการสับการใช้ไฟฟ้าจากแบตเตอรี่สำรองกำลังไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือนำไปใช้ในรูปแบบอื่นใดก่อนได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เขียนทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย, วารสารอาษา, หน้า 84

2, แผงควบคุม (CONTROL PANEL) เปน ส่วนควบคุมและตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์และส่วนต่าง ๆ ของระบบ ซึ่งประกอบด้วย วงจรตรวจคุม (SUPERVISED) วงจรทดสอบการทำงาน วงจรป้องกันระบบ วงจรแจ้งสัญญาณการทำงานในภาวะปกติ และภาวะขัดข้องต่าง ๆ ของระบบ

3, อุปกรณ์เริ่มสัญญาณ (INITIATING DEVICES) เป็นอุปกรณ์ต้นกำเนิดของสัญญาณเตือนภัยแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ อุปกรณ์เริ่มสัญญาณจากบุคคล (menual station) ถูกใช้งานโดยบุคคล การทำงานอาจเป็นแบบ SINGLE ACTION หรือ DUAL ACTION ไว้ในตำแหน่งที่ชัดเจน ระยะห่างของแต่ละจุดไม่ควรเกิน 50 เมตร ชนิดที่สองคือ อุปกรณ์เริ่มสัญญาณโดยอัตโนมัติ เช่น อุปกรณ์ตรวจจับควัน (SMOKE DETECTOR) อุปกรณ์ตรวจจับความร้อน (HEAT DETECTOR) อุปกรณ์ตรวจจับเปลวไฟ (FLAME DETECTOR)

4, อุปกรณ์แจ้งสัญญาณ (SIGNALLING DEVICES) เป็นอุปกรณ์แจ้งสัญญาณให้แก่แขก และเจ้าหน้าที่ทราบว่ามีเพลิงไหม้เกิดขึ้นด้วยสัญญาณเสียหรือสัญญาณแจ้ง (AUDIBLE & VISUAL SIGNALLING DEVICES) เช่น กระดิ่ง หวูด ไซเรน ไฟสัญญาณ จอภาพ เครื่องพิมพ์ เป็นต้น

5, อุปกรณ์ประกอบ (AUXILIARY DEVICES) เป็นอุปกรณ์ที่ทำงานเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ ที่ต้องการ การควบคุมเพื่อป้องกันผลที่เกิดจากอัคคีภัยโดยถ่ายทอดสัญญาณและกระตุ้นการทำงานของระบบต่าง ๆ ดังนี้

1. ระบบควบคุมความดันภายในช่อง บันไดหนีไฟ
2. ระบบควบคุมลิฟท์ เพื่อให้ลิฟท์ทุกตัวไปหยุดที่ชั้นล่าง
3. ระบบควบคุมการเปิด-ปิดประตูหนีไฟ หรือประตูกั้นไฟ
4. ระบบปิดพัดลมในระบบปรับอากาศ เปิดพัดลมในระบบระบายอากาศเพื่อควบคุมควันไฟ (SMOKE CONTROL)
5. ควบคุมการทำงานของระบบดับเพลิง เช่นกรณีฉีดน้ำ SPRINKLER
6. ดับเครื่องยนต์และตัดเครื่องสูบน้ำมันไฟฟ้าเมื่อเพลิงในห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

เอกสารนี้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.21 แสดงโครงสร้างระบบสัญญาณเตือนภัย

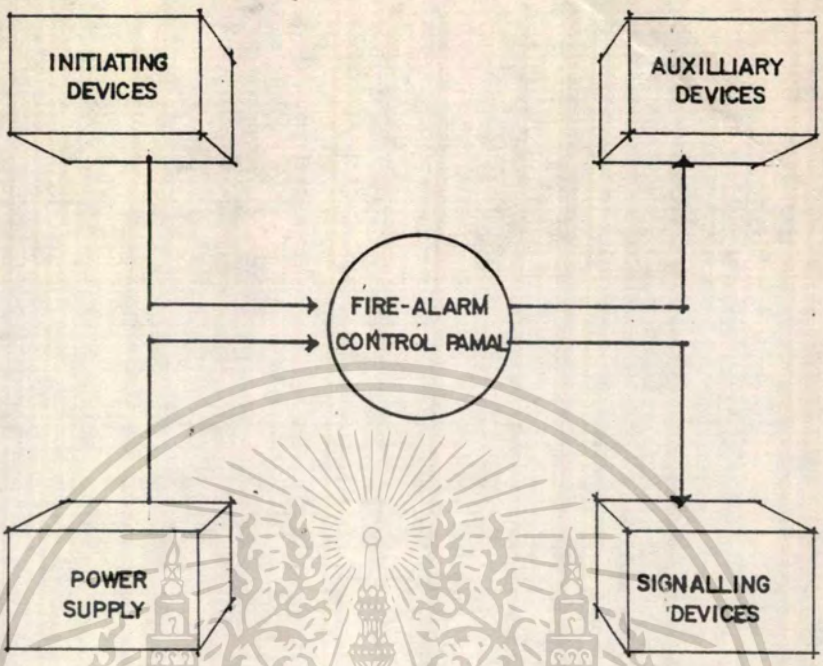

รูปที่ 3.22 แสดงแผนภูมิระบบสัญญาณเตือนภัย

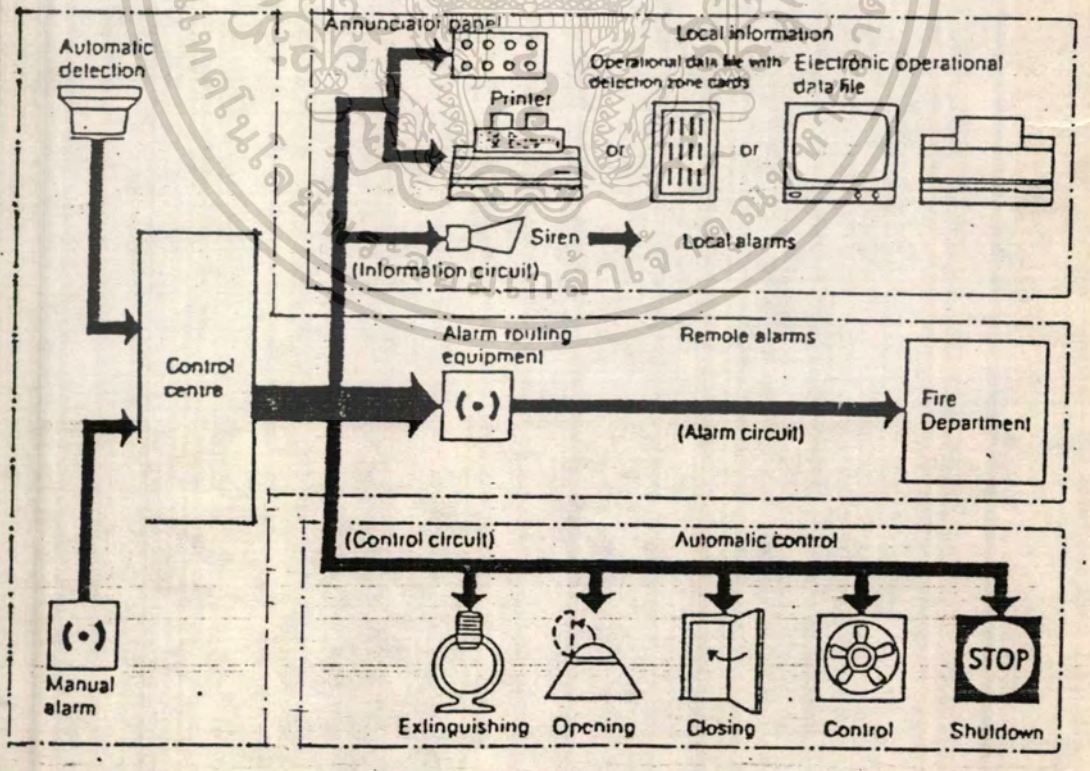

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.23 แสดงอุปกรณ์เริ่มสัญญาณชนิดต่าง ๆ

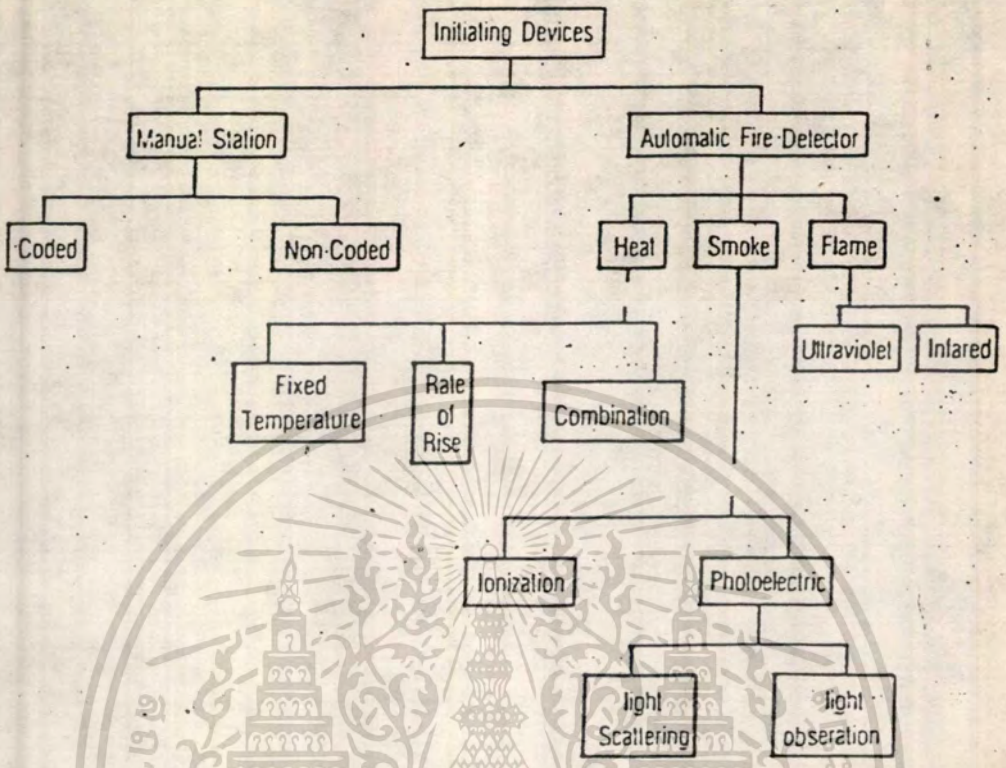

3.6.7.2 ระบบดับเพลิง(1)

ระบบดับเพลิงที่ใช้มีอยู่หลายแบบ แยกตามความเหมาะสมกับวัสดุเชื้อเพลิงและการใช้สอยของอาคาร ระบบดับเพลิงอาจแยกได้ดังนี้คือ ระบบดับเพลิงด้วยน้ำชนิดสายสูบ (HYTDRANT & STANDPIPE SYSTEM) ระบบโปรยน้ำเป็นฝอย (SPRINKLER SYSTEM) ระบบพ่นน้ำเป็นฝอย (WATER SPRAY SYSTEM) ระบบน้ำยาที่สร้างฟองอากาศ (FOAM SYSTEM) ระบบแก๊สฮาล่อน (HALON SYSTEM) ระบบแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ (CARBON-DIOXIDE SYSTEM) ระบบผงเคมี (DRY & WET CHEMICAL SYSTEM) จากระบบที่กล่าวมาระบบที่ใช้สำหรับอาคารสูงประเภทโรงแรม มีหลายแบบดังนี้

1) ระบบดับเพลิงด้วยน้ำชนิดสายสูบ (HYDRANT & STANDPIPE SYSTEM) แบบออกเป็น 2 แบบคือ

---

(1) วสิทธิ์ อิงภากรณ์. ศ.ดร.,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ระบบท่อแห้ง (DRY PIPE SYSTEM) เป็นระบบที่ไม่มีน้ำในท่อในเวลาปกติ แต่จะมีอุปกรณ์ควบคุมส่งน้ำในท่อเมื่อต้องการ เหมาะสำหรับประเทศในเขตหนาว

2. ระบบท่อเปียก (WEY PIPE SYSTEM) เป็นระบบที่มีน้ำอยู่ภายในท่อที่มีความดัน พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

ขนาดของสายสูบ จากมาตรฐาน NFPA (NATIONAL FIRE PROTECTION ASSOCIATION) กำหนดเอาไว้ว่าสายสูบจะต้องมีความยาวลากเข้าถึงระยะอย่างต่ำ 10 เมตร จากพื้นที่ไม่มีสายสูบอยู่ ขนาดของสายสูบที่ผลิตเป็นมาตรฐานจะมีความยาว 23 เมตร และ 30 เมตร และกำหนดขนาดของท่อยืนเอาไว้ดังนี้

1. ท่อยืนสูงไม่เกิน 30 ม. ขนาดท่ออย่างน้อย = 100 มม.
2. ท่อยืนสูงเกิน 30 ม. ขนาดท่ออย่างน้อย = 150 มม.
3. ท่อยืนสูงเกิน 84 ม. ต้องแยกการจ่ายน้ำเป็นเขต
4. ท่อยืนที่ใช้กับสายสูบขนาด + 5 มม. กับระบบ SPRINKLER ใช้ขนาด 150 มม. เป็นอย่างน้อย

ชนิดของสายสูบมี 2 แบบคือ

1. สายอ่อนพับแขวนเก็บในตู้ขนาด 65 มม. และ 40 มม. พร้อมหัวฉีดขนาด 25 และ 10 มม.
2. สายยางแข็งม้วนเป็นขด ขนาด 25 และ 20 มม. พร้อมหัวฉีดขนาด 12.5 และ 10 มม.

2) ระบบดับเพลิงด้วยน้ำชนิดโปรยน้ำเป็นฝอย (SPRINKUER SYSTEM) NFPA 13 แบ่งออกเป็น 6 ระบบ แต่ที่สำคัญมี 4 ระบบคือ

1. ระบบท่อเปียก (WET PIPE SYSTEM) เป็นระบบที่น้ำมีแรงดันอยู่ในท่อตลอดเวลา เมื่อเกิดเพลิงไหม้ความร้อนจะกระตุ้นให้หัวฉีดทำงาน

2. ระบบท่อแห้ง (DRY PIPE SYSTEM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นระบบที่ไม่มีน้ำอยู่ในท่อ แต่จะถูกอัดไว้ด้วยลมที่มีแรงดันที่พอเหมาะ เมื่อเกิดความร้อนหัวฉีดจะแตกออก วาล์วท่อแห้งก็จะส่งน้ำมายังหัวฉีด แบบนี้เหมาะกับประเทศในเขตหนาว

3. ระบบชลอการฉีดน้ำ (PREACTION SYSTEM) ระบบนี้จะเหมือนกับระบบท่อแห้ง แต่จะปล่อยให้ระบบสัญญาณเตือนภัยก่อนระยะเวลาหนึ่งค่อยส่งน้ำมายังหัวฉีด

4. ระบบ DULUGE SYSTEM เป็นระบบท่อแห้งทำงานโดยสัญญาณจากอุปกรณ์จับความร้อน (HEAT DETECTOR) หรืออุปกรณ์ตรวจจับควัน (SMOKE DETECTOR)

การจัดตำแหน่งหัวฉีด จะต้องจัดให้พอเหมาะโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. จำนวนพื้นที่ป้องกันเพลิงสูงสุดของห้อง
2. การจัดหัวฉีดไม่ให้มีสิ่งกีดขวางทางไปรยน้ำ
3. ระยะห่างของหัวฉีดจากระดับเพดาน

3) ระบบแก๊สฮาล่อน (HALON SYSTEM) เป็นสารที่นิยมนำมาใช้ในการดับเพลิง ที่นิยมใช้มากมี 2 เบอร์คือ 1211 และ 1301 แต่เบอร์ 1211 เป็นพิษมากกว่าจึงถูกจำกัดใช้ในรูปของอุปกรณ์เคลื่อนย้าย แก๊สฮาล่อนเป็นน้ำยาดับเพลิงชนิดสะอาด หลังจากดับไฟแล้วจะไม่ทิ้งร่อยรอยเอาไว้ เป็นแก๊สที่มีอันตรายต่อมนุษย์น้อยที่สุด สามารถดับเพลิงได้เกือบทุกชนิด ได้แก่ CLASS A,B และ C ยกเว้นเพลิง CLASS D ซึ่งเป็นเพลิงที่เกิดจากโลหะไหม้ไฟได้

ความหมายของเพลิง CLASS A,B และ C มีดังนี้

เพลิง CLASS A เกิดจากการเผาไหม้สารที่มีคาร์บอนทั่วไปเช่น ไม้

เพลิง CLASS B เกิดจากการเผาไหม้ของเหลวที่ติดไฟได้ เช่น น้ำมัน

เพลิง CLASS C เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น ไฟลัดวงจร หม้อแปลงไฟ

ระบบแก๊สฮาล่อนนี้เหมาะกับห้องที่มีอุปกรณ์พิเศษ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.24 แสดงระบบท่อเปียก

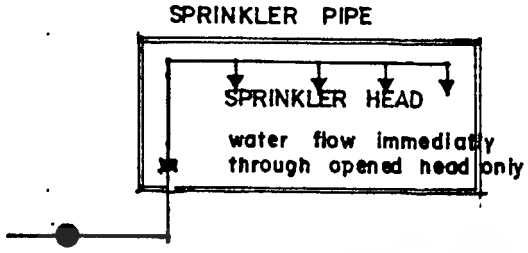

รูปที่ 2.24 แสดงระบบท่อแห้ง

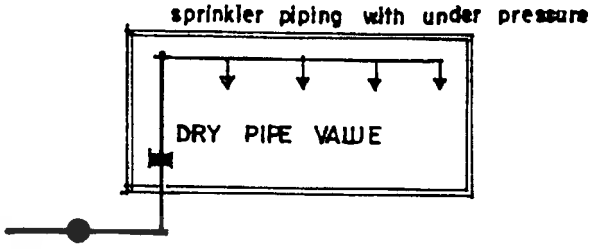

รูปที่ 2.24 แสดงระบบชลอการฉีดน้ำ

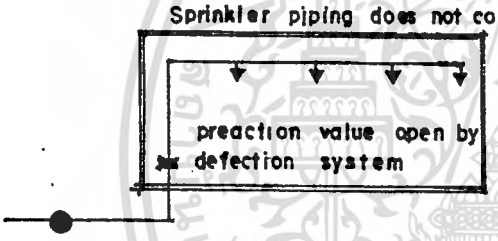

รูปที่ 2.24 แสดงระบบ DELUGE SYSTEM

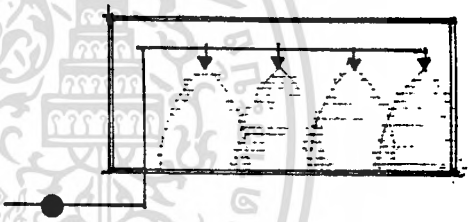

รูปที่ 2.25 แสดงการวางผังการเดินท่อของระบบ SPRINKLER SYSTEM

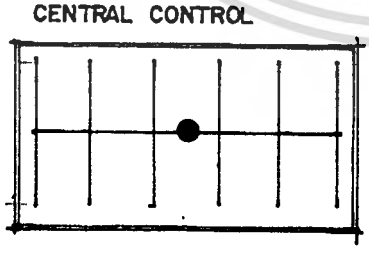

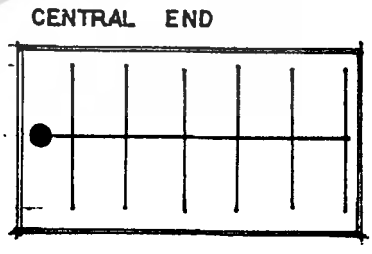

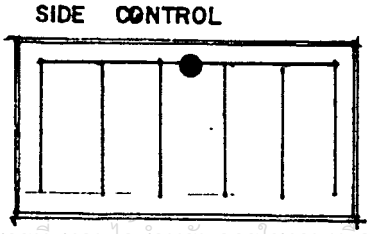

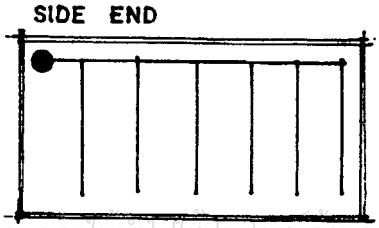

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.8 ระบบป้องกันฟ้าผ่า(1)

การเกิดฟ้าผ่ามักก่อความเสียหายให้แก่สิ่งที่ถูกผ่า อาคารที่อยู่ในที่โล่งแจ้งสูงกว่าอาคารอื่นมักจะเป็นเป้าของฟ้าผ่า ผลที่ได้จากฟ้าผ่าคือความร้อนอันเป็นผลทำให้เกิดเพลิงไหม้ หรืออาจทำให้เกิดแรงระเบิด ซึ่งเป็นอันตรายต่อชีวิตคนและสัตว์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่อาคารหรือคนและสัตว์ จึงควรจัดทำระบบป้องกันฟ้าผ่า วิธีที่ใช้ในปัจจุบันคือวิธีของฟาราเดย์

3.6.8.1 องค์ประกอบของระบบป้องกันฟ้าผ่าแบบฟาราเดย์ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

1) สายล่อฟ้า (AIR TERMINAL) จะมีลักษณะยอดแหลม ทำหน้าที่ล่อให้ฟ้าผ่าลงที่สายล่อฟ้านั้น ตำแหน่งที่ติดตั้งเสาหรือสายล่อฟ้าจะอยู่ส่วนบนสุดของอาคาร

2) สายนำลงดิน (DOWN CONDUCTOR) เป็นสายตัวนำไฟฟ้า โดยต่อเข้ากับสายล่อฟ้ากับรากสายดิน ปกติจะใช้ทองแดงที่มีขนาดใหญ่เพื่อให้เพียงพอแก่การนำประจุไฟฟ้าลงสู่ดิน

3) รากสายดิน (EARTH ELECTRODE) เป็นแท่งโลหะฝังอยู่ในดิน เช่นแท่งเหล็กชุบสังกะสีหรือเหล็กหุ้มทองแดง เพื่อให้ความต้านทานของสายต่ำกระแสฟ้าผ่าจะได้กระจายออกได้รวดเร็ว

3.6.8.2 ระบบป้องกันฟ้าผ่า

ในประเทศมีการนำมาใช้ 2 ระบบคือ

1) ระบบดูดประจุ (LIGHTNING ACTIVE SYSTEM) เป็นระบบที่ใช้โดยทั่วไป สายล่อฟ้าจะดูดประจุบวกที่เกิดขึ้นมากาน

---

(1) สำรวย สังข์สะอาด, ดร.,การป้องกันฟ้าผ่าอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศให้ลงดามสาย ลงสู่หลักดินอย่างน้อย 3 เมตร เป็นระบบที่มีราคาถูก ประสิทธิภาพแน่นอน ต่อเข้ากับโครงเหล็กเสริมของอาคาร ต้องมีสายนำลงดิน และที่ตัวสายต้องต่ออย่างแข็งแรงและต่อเนื่อง

2) ระบบผลักประจุ (RADIO ACTIVE SYSTEM) เป็นระบบทางอิเลคทรอนิคที่ผลิตโปรตอนประจุบวกและอิเลกตรอนประจุลบ ทำให้ค่าต่างศักย์ระหว่างอาคารกับบรรยากาศสมดุลย์กัน อาคารจึงไม่ถูกฟ้าผ่า ทำงานโดยผลักประจุบวกออกไป ระบบนี้สามารถครอบคลุมพื้นที่เป็นวงกลม รัศมี 50 เมตร ทำมุม 30 องศา ติดตั้งโดยวางบนพื้นชั้นดาดฟ้า เป็นระบบที่ไม่ต้องใช้สายนำลงดิน ติดตั้งง่าย แต่มีราคาแพงและในกรณีที่เกิดพายุจัด พายุอาจพัดประจุที่เป็นตัวล่อไปจะทำให้ประจุบวกวิ่งเข้ามาแทนที่ทำให้เกิดอันตราย

3.6.8.3 การจัดวางเสาหรือสายล่อฟ้าและสายนำลงดิน

การติดตั้ง สายล่อฟ้าขึ้นอยู่กับลักษณะของหลังคา ขนาดกว้างยาวของอาคาร ถ้าบนดาดฟ้าไม่มีคนหรือสิ่งของอาจใช้สายล่อฟ้าวางขึงเหนือพื้นหรือสันหลังคาประมาณ 20-30 ซม. โดยยึดทุกระยะ 1.5-2.00 เมตร ทุกระยะ 3-4 เมตร ในกรณีที่มีสิ่งของหรือคนอยู่จะต้องอยู่ในย่านปลอดภัย โดยใช้สายล่อฟ้าตามหลักการของย่านความปลอดภัย

สายนำลงดิน ถ้าอาคารมีพื้นที่เกินกว่า 100 ตร.ม. หรือเส้นรอบอาคารมากกว่า 35 เมตร จะต้องเพิ่มสายนำลงดินอีกทุก ๆ 20 เมตร ในกรณีที่อาคารสูงกว่า 40 เมตร ความเหนี่ยวนำของสายแต่ละตัวจะสูงทำให้เกิดสปาร์คด้านข้างได้ รวมถึงการถูกฟ้าผ่าด้านข้างได้ สายนำลงดินอาจเดินในท่อที่ไม่ติดไฟและปกติแตะต้องไม่ถึง ไม่ควรอยู่ใกล้สายไฟฟ้า ในกรณีที่โครงสร้างอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก อาจใช้โครงเหล็กเป็นสายนำลงดินได้ แต่ต้องเชื่อมต่อเส้นเหล็กตลอดความยาวเสา ดูรูป 3.6.25

การวางรากสายดิน สำหรับอาคารสูงอาจใช้รากสายดินแบบกลมทรงกระบอกฝังแนวดิ่งหรือใช้แบบแท่งแบนหรือเส้นกลมฝังแนวนอน ลึกลงไปใต้ผิวดิน ไม่น้อยกว่า 50 ซม. เพื่อให้รากสายดินวางอยู่ในระดับดินที่มีความชื้นอยู่บ้างในฤดูแล้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.34 แสดงลักษณะจำนวนสายล่อฟ้าและการจัดวาง

ขนาดของอาคารเป็นเมตร		จำนวน	ลักษณะการจัดวางสายนำลงดิน	
ความยาว	ความกว้าง	สายนำลงดิน	หลังคาทรงแหลม	หลังคาทรงราบ
ถึง 20	ถึง 12	2	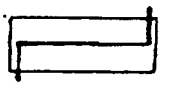	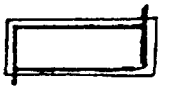
ถึง 20	12 – 20	4		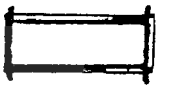
20 – 40	ถึง 12	3		
40 – 60	ถึง. 12	4		
20 – 40	12 – 20	6		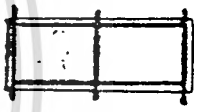
40 – 60	12 – 20	8		
20 – 40	20 – 40	8	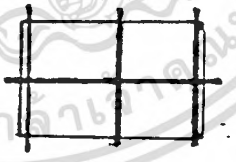	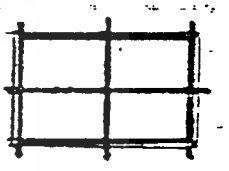
40 – 60	20 – 40	10	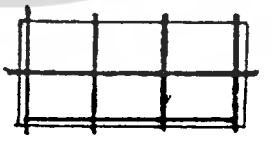	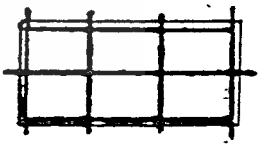
60 – 80	20 – 40	12	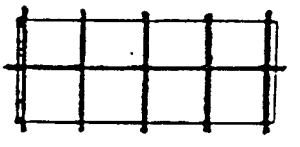	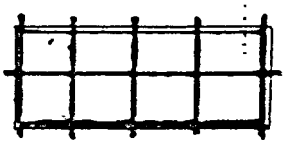
60 – 80	40 – 60	15		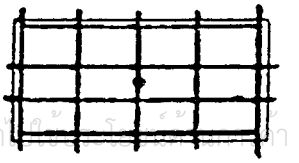

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ดัดแปลง ทำซ้ำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.9 ระบบจ่ายแก๊สหุงต้มและเชื้อเพลิงเหลว

3.6.9.1 ระบบจ่ายแก๊ส ที่ใช้ในการปรุงอาหารภายในโรงแรมนิยมใช้การจ่ายในระบบเดินท่อแก๊สจากถังเก็บไปยังเตา โดยใช้ PRESSURE REGULATING VALUE เพื่อปรับแรงดันของแก๊สให้ได้ความดันตามอุปกรณ์แต่ละชนิด การเดินท่อเป็นไปตามผังการจัดเครื่องครัว ลักษณะการใช้งานต้องอยู่ในความควบคุมของผู้เชี่ยวชาญและต้องมีการตรวจบำรุงรักษาหลังการติดตั้ง ใช้งานเพื่อความปลอดภัย

3.6.9.2 ระบบจ่ายเชื้อเพลิงเหลว ถังเก็บเชื้อเพลิงเหลวอาจติดตั้งได้ 2 ลักษณะคือ ตั้งบนพื้นดินและฝังเอาไว้ใต้ดิน โดยทั่วไปนิยมฝังเอาไว้ใต้ดิน เพื่อความปลอดภัย ถังเก็บแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนถังเก็บใหญ่และถังเก็บย่อย ซึ่งมีขนาดเพียงพอกับการใช้งานในแต่ละวัน ลักษณะของถังเก็บเชื้อเพลิงเหลวตามรูปที่ 3.6.26 และมีช่องสำหรับลงไปตรวจซ่อมบำรุงได้ และในการต่อท่อต่าง ๆ จะต้องระมัดระวังการรั่วซึมของน้ำใต้ดินและการทรุดตัวของอาคารด้วย

รูปที่ : แสดงลักษณะของถังเก็บเชื้อเพลิงเหลว

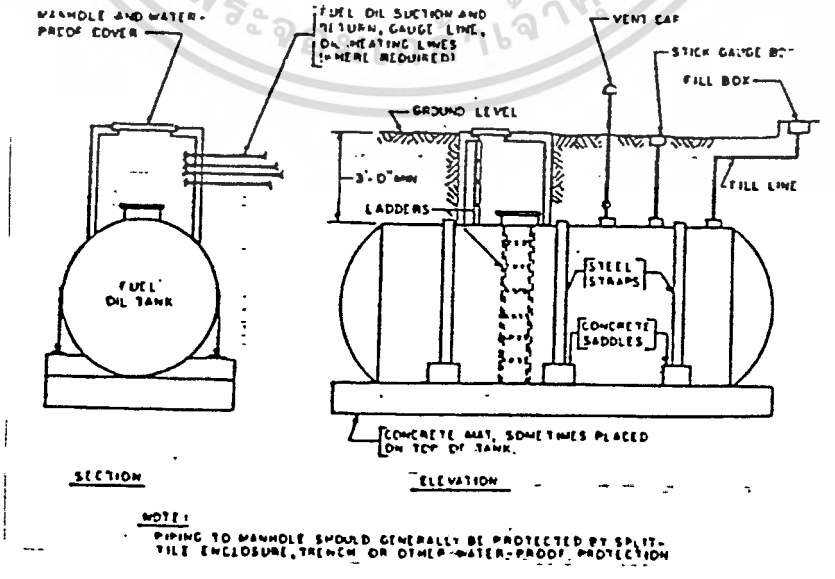

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.10 ระบบการกำจัดขยะ(1)

วิธีการทิ้งขยะสำหรับอาคารสูง อาจแบ่งได้เป็น 2 วิธีคือ ขนย้ายทางลิฟท์บริการและทางท่อทิ้งขยะ (DISPOSAL CHUTE) มีรายละเอียด

3.6.10.1 การทิ้งขยะโดยขนย้างทางลิฟท์บริการ ซึ่งมีลักษณะของการทำงานโดย รวบรวมขยะให้แต่ละชั้นที่ห้องบริการ โดยแยกชนิดของขยะออกเป็นขยะแห้งและขยะเปียก จากนั้นจะทำการขนย้ายขยะทางลิฟท์บริการไปยังห้องรวมขยะ ตามเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อรอการขนย้ายขยะของทาง

3.6.10.2 การทิ้งขยะโดยใช้ท่อทิ้งขยะ (DISPOSAL CHUTE) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) ปล่องส่วนตัว (INTERNAL CHUTE) เหมาะสำหรับอาคารชุด โดยมีปล่องทิ้งขยะอยู่ภายในแต่ละ UNIT วางอยู่ในมุมอับ ไม่ประเจิดประเจ้อ โดยมากจะตั้งอยู่ใกล้ครัวหรือห้องเก็บของ เนื่องจากเป็นส่วนที่จะเกิดขยะได้มากที่สุด ระบบนี้มีข้อดีที่ทิ้งขยะได้ทุกเวลามีความเป็นส่วนตัว และในกรณีที่มีจำนวนหน่วยต่อชั้นไม่มากจะได้ผลดี ส่วนข้อเสียก็คือ มีจุดรองรับขยะมาก และในชั้นล่าง ๆ จะมีปัญหาเรื่องกลิ่น

2) ปล่องส่วนรวม (EXTERNAL CHUTE) มีลักษณะเหมือนกับระบบปล่องส่วนตัว ต่างกันตรงที่ตั้งอยู่ภายนอกห้องชุด โดยเป็นการใช้ร่วมกัน และต้องมีขนาดที่ใหญ่ขึ้นเพื่อรองรับปริมาณของขยะได้อย่างเหมาะสม ระบบนี้มีข้อดีคือ จำนวนปล่องมีน้อยทำให้ประหยัด ตัดปัญหาเรื่องกลิ่นในแต่ละหน่วยไปได้ แต่ทำให้ไม่สะดวกในการทิ้งขยะ ทางด้านระยะทางและความสกปรกหรือกลิ่นที่จะเกิดขึ้น ขณะนำขยะไปทิ้ง

องค์ประกอบของปล่องทิ้งขยะ

1. สร้างด้วยวัสดุคงทน ภายในป้องกันการซึมได้ เช่น STAINLESS STEEL

2. ตัวปล่องจะต้องตรงกันทุกชั้น มีการยึดติดปล่องอย่างแข็งแรง และปลายสุดจะต้องลงไปรวมที่ห้องรวมขยะ

---

(1) เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา เทคโนโลยีทางอาคาร & เรื่องระบบทิ้งขยะในอาคารสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.10.4 การกำจัดขยะ

1) INCINERATION เป็นระบบการกำจัดขยะที่มีความต่อเนื่องโดยมีระยะการขนส่งและเก็บกักน้อยที่สุด แล้วนำไปเผา

2) การนำขยะออกไปทิ้ง (TRANSPORTATION) เป็นการขนย้ายขยะออกไปทิ้ง ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นหน้าที่ของเทศบาลให้การบริการ โดยมีอัตราของการบริการตามที่กำหนดไว้

3.6.11 ระบบรักษาความปลอดภัย

3.6.11.1 การป้องกันการโจรกรรม(1)

การป้องกันการโจรกรรมทำได้ 2 ทางคือ

1) PASSIVE PROTECTION คือการป้องกันตั้งแต่การออกแบบ มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ

1. การวางผัง (PLANNING) ควรง่ายแก่การตรวจตรา สามารถควบคุมทางเข้าออกได้ ห้องที่ต้องการความปลอดภัยสูงไม่ควรอยู่ติดผนังภายนอก

2. วัสดุ (METERIAL) ควรเลือกวัสดุที่เหมาะสมมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยต่อการโจรกรรม

3. โครงสร้างและส่วนประกอบ (STRUCTURE & COMPONENT) โครงสร้างต้องมั่นคงและแข็งแรง ส่วนประกอบของอาคารบางส่วนอาจต้องใช้ส่วนประกอบพิเศษ เช่น กระจกกันกระสุน กระจกนิรภัยเป็นต้น

2) ACTIVE PROTECTION คือระบบการเตือนภัยระบบจะทำงานเมื่อมีผู้ลักลอบเข้ามาในอาคาร แบ่งออกได้ 3 ส่วนคือ

1. ระบบตรวจจับ (DETECTIVE SYSTEM) เป็นเครื่องมือส่งสัญญาณเมื่อมีผู้ลักลอบเข้ามา แยกออกเป็น 3 ระบบย่อยคือ

---

(1) เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา เทคโนโลยีทางอาคาร & เรื่องการป้องกันการโจรกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. การป้องกันเป็นจุด ๆ (POINT PROTECTION) คือการป้องกัน ณ จุดที่มีความสำคัญเป็นจุด ๆ ไป ลักษณะอุปกรณ์ที่ใช้เช่น MAGNETIC CONTACT เป็นแม่เหล็ก 2 ชิ้นติดกัน เมื่อแยกออกสัญญาณเตือนภัยก็จะดัง ZIVATION CONTACT ทำหน้าที่ตรวจจับความสั่นสะเทือน

ข. การป้องกันเป็นบริเวณ (AREA PROTECTION) คือการป้องกันพื้นที่เป็นส่วน ๆ เมื่อมีผู้ลักลอบเข้ามาในพื้นที่ที่ใช้ระบบนี้ เครื่องมือจะทำงานให้ความปลอดภัยกว่าระบบการป้องกันเป็นจุด ๆ ที่นิยมใช้เช่น

- เครื่องตรวจจับเสียง (SOUND DETECTOR) ใช้ระบบอีเลคตรอนจับเสียง ถ้าไม่มีผู้ลักลอบเข้ามาและทำให้เกิดเสียง เครื่องจะทำงาน
- CAPACITANCE VARIATION DEVICE เป็นระบบที่ใช้ประจุไฟฟ้าเป็นตัวแจ้งเหตุ เนื่องจากค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าของตัวคนสามารถใช้แจ้งเหตุได้
- เครื่องตรวจจับความร้อน (HEAT DETECTORS) เป็นระบบที่ใช้ความร้อน ต่อเมื่อมีผู้ลักลอบเข้ามาในบริเวณความร้อนจะเปลี่ยนแปลงทำให้เครื่องทำงาน
- โทรทัศน์วงจรปิด (CLOSE CIRCULT TELEVISION) ประกอบด้วย กล้องโทรทัศน์ จอภาพและอุปกรณ์เลือกภาพ จอภาพ อุปกรณ์เลือกภาพ

ค. การป้องกันบริเวณโดยรอบ เป็นการป้องกันบริเวณภายนอกทั้งหมดอาคาร ลักษณะที่นิยมใช้เช่น

- GLASS BREAK DETECTION เมื่อกระจกภายนอกแตกหรือถูกตัด สัญญาณก็จะถูกส่งไปยังส่วนควบคุม
- ALARM GLASS เมื่อเคาะกระจกจะมีสัญญาณมาด้วย
- WINDOW TUBE ป้องกันการงัดหน้าต่าง เมื่อหน้าต่างถูกงัด เครื่องจะส่งสัญญาณไปยังส่วนควบคุม
- NORMAL LIGHT & SPOT LIGHT เป็นการให้แสงสว่างแก่บริเวณต่าง ๆ ซึ่งแม้จะป้องกันอะไรไม่ได้ แต่ทำให้ผู้ลักลอบเข้ามาไม่กล้าอยู่ในบริเวณนั้น เพราะยามหรือผู้ผ่านไปมาจะเห็นได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ยามรักษาการณ์ ทำหน้าที่เวรยาม ดูแลความปลอดภัยของอาคาร

2. ระบบควบคุม (CONTROL SYSTEM) มีส่วนประกอบและการทำงานเช่นเดียวกับระบบควบคุมเพลิงไหม้

3. ระบบสัญญาณเตือนภัย (ALARM SYSTEM) มีระบบการทำงานเชื่อมโยงกับระบบสัญญาณเมื่อเกิดเพลิงไหม้

3.6.11.2 การป้องกันบันไดหนีไฟ(1)

บันไดหนีไฟ คือทางหนีของอาคารเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และจะสังเกตเห็นได้ว่า บันไดหนีไฟเปรียบเหมือนช่องท่อ เมื่อเกิดเพลิงไหม้หากไม่ได้ป้องกันเพลิงไหม้และควันไฟไม่ให้เข้าไป บันไดหนีไฟจะใช้งานไม่ได้ บันไดหนีไฟที่ดีถูกต้องจะมีรายละเอียดดังนี้

1. มีผนังโดยรอบเป็นผนังกันไฟ เมื่อเปิดแล้วจะต้องปิดเองได้

2. ควรทำประตู 2 ชั้น จะช่วยให้เพลิงและควันไฟมีโอกาสเข้าไปในบันไดหนีไฟได้

3. ควรอยู่ติดกับผนังนอกอาคารและมีช่องหน้าต่างเปิดออกภายนอกอาคาร

4. ใช้พัดลมขนาดใหญ่เป่าลมอัดเข้าไปในบันไดหนีไฟ โดยทั่วไปจะกำหนดความดันลมในช่องบันไดหนีไฟไม่ต่อกว่า 0.015 นิ้วน้ำ

นอกจากบันไดหนีไฟแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการลุกลามของเพลิงและควันไฟกับระบบท่อลม สามารถทำได้ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น

1. ติดตั้งระบบควบคุม เมื่อได้รับสัญญาณ เหตุเพลิงไหม้

2. ติดตั้งแผ่นปิดท่อกันไฟ (FIRE DAMPER) ตามจุดที่สำคัญต่าง ๆ ในช่องลม

3. ออกแบบท่อลงให้ถูกต้องตามมาตรฐาน

---

(1) ชยันต์ สาลิคุปต์ และเกชา ธีรโกเมน, ระบบปรับอากาศกับอาคารสูง, งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 8-8 ถึง 8-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบาย

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบายระดับประเทศ

4.1.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

จากการรวบรวมข้อมูลกลุ่มที่มีแผนงานเกี่ยวข้องกับโครงการ คือการปรับปรุงระบบการผลิต การตลาดและยกระดับคุณภาพปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ แผนพัฒนาระบบบริการพื้นฐาน และการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค ซึ่งสามารถวิเคราะห์รายละเอียดได้ดังนี้

1) แผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการสร้างงาน แผนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มรายได้เงินตราต่างประเทศโดยวิธีการท่องเที่ยวเป็นตัวชักจูง ประชาสัมพันธ์ประเทศโดยให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการและคาดหวังว่านอกจากจะได้เงินตราแล้วยังช่วยสร้างงานให้กับชาวไทย เพื่อลดปัญหาการว่างงานในรูปแบบต่าง ๆ

จากการใช้แผนนี้มาแล้วเป็นเวลา 2 ปี ปรากฏผลที่อยู่ในระดับดีมากเพราะสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลให้มีรายรับทางด้านการท่องเที่ยวสูงถึง 78,859 ล้านบาท ในปี 2531 อีกทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากกว่าที่ได้รับประมาณการไว้ในช่วงเวลาของแผน ๆ นี้ถึง 3 เท่า (จากการคาดการณ์เพิ่มร้อยละ 6.5 ต่อปี) โดยคิดเป็นร้อยละ 21.47 หรือ 4.23 ล้านคน และยังคาดการณ์ไว้อีกว่ารายได้จากการท่องเที่ยวจะสูงถึง 1 แสนล้านบาท จึงคาดการณ์ได้ว่าในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ก็ยังคงนำเอาแผนนี้ไว้เพราะในปัจจุบันรายได้จากการท่องเที่ยวได้กลายเป็นรายได้หลักของประเทศมาแล้ว 2 ปี (พ.ศ.2530-2531)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) แผนพัฒนาระบบบริการพื้นฐาน วัตถุประสงค์ของแผนงานนี้คือ มุ่งพัฒนาการบริการพื้นฐานให้ได้มาตราฐานที่ดี แน่นอนและสม่ำเสมอ เพื่อช่วยส่งเสริมโครงสร้างทางการค้าและการท่องเที่ยว

จากการใช้แผนงานนี้มา ปรากฏผลว่าอยู่ในระดับดี คือปัญหาต่าง ๆ ที่เคยมี เช่น ระดับคุณภาพของการบริการ ที่ไม่ได้มาตราฐาน ก็มีคุณภาพดีขึ้นเนื่องจากการส่งเสริมทางด้านการแข่งขันในการให้การบริการด้านต่าง ๆ ความรวดเร็วในการให้การบริการอัตราค่าบริการจากโรงแรมไม่ว่าจะเป็นด้านราคาห้องพัก ตรงกับความเป็นจริงกับราคาที่ประกาศไว้ หรือจะมองในแง่การอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว การคมนาคมติดต่อเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย เนื่องจากนโยบายการเพิ่มระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการบริการสังคมในด้านต่าง ๆ ถึงกระนั้นก็ยังไม่เพียงพอต่อการกระจายความเจริญ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และฐานเศรษฐกิจที่ขยายเพิ่มขึ้นด้วยเป็นเงาตามตัว ควรมีการเพิ่มและขยายออกไปอีก

3) แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ วัตถุประสงค์ของแผนนี้คือต้องการกระจายเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อลดความแออัดของกรุงเทพฯ และปริมณฑล อีกทั้งต้องการให้เป็นแหล่งสร้างงานจ้างงานของแต่ละภูมิภาคอีกด้วย

จากช่วงปีที่ผ่านมาปรากฏว่าแผนงานนี้สร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งส่วนที่เป็นอุตสาหกรรมและการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยแบ่งภาระของเมืองหลวงไปได้อย่างไม่น้อย แต่การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมานั้นเป็นเพียงบริเวณหรือตำแหน่งเดียว ทำให้การกระจายรายได้ยังไม่ทั่วถึง ทางที่ดีการพัฒนาพื้นที่ควรจะดำเนินหลาย ๆ จุดเพื่อความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยคำนึงสภาพภูมิศาสตร์ความได้เปรียบด้านที่ตั้งและทรัพยากรในท้องถิ่นนั้น ๆ จะทำให้การพัฒนาพื้นที่เกิดสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด ซึ่งทำให้ผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นเหมาะสมกับความต้องการด้านการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

แนวทางต่าง ๆ ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์หลักที่ต้องการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว โดยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในด้านต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่รายได้เงินตราต่างประเทศนั่นเอง จากการใช้แผนงานนี้ที่ผ่านมาก็อได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างสูงไม่ว่าจะเป็นการประกาศให้ปี 2530 เป็นปีการท่องเที่ยวไทย หรือ ปี 2531 เป็นปีศิลปหัตถกรรมไทย ผลที่ได้ก็คือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น และคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวคงเพิ่มสูงขึ้นไปอีกถึงแม้ว่าจะมีส่วนแบ่งลดลงไปบ้าง เนื่องจากผลกระทบที่ประเทศมาเลเซียประกาศให้ปี 2533 เป็นปีท่องเที่ยวมาเลเซีย แต่อาจจะเป็นผลดีก็ได้ เนื่องจากประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเดินทางของนักท่องเที่ยวนิยมแวะประเทศไทยมาก นอกจากนี้ในปี 2534 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ประเทศไทยได้รับเกียรติให้เป็นที่จัดประชุมธนาคารโลก (WORLD BANK INTERNATIONAL CONPERENCE) คงเป็นส่วนช่วยสนับสนุนและชักจูงนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ ให้เดินทางเข้ามายังในประเทศเพิ่มมากขึ้นอีกเป็นกรณีพิเศษ และจากการคาดหวังไว้ว่าแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 คงนำการท่องเที่ยวไปดำเนินงานต่อ เนื่องจากสาเหตุที่ว่าการท่องเที่ยวนั้นเป็นส่วนที่ทำรายได้หลักให้กับประเทศไปแล้ว แต่เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เช่น ฮ่องกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น หรือแม้กระทั่งสิงคโปร์ ประเทศไทยมีจำนานนักท่องเที่ยวน้อยกว่า

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบายระดับภาค

4.1.2.1 แผนพัฒนาภาคเหนือ

1) แผนพัฒนาพื้นที่ จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ได้กำหนดจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นเมืองศูนย์กลางของภาคเหนือ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า การศึกษา และศูนย์กลางการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่เอง หรือแม้กระทั่งจังหวัดรอบข้าง เช่น ลำพูน ลำปาง เชียงราย และพะเยา ทำให้เศรษฐกิจของภาคเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5.75[1] เนื่องจากการขยายตัวทางฐานเศรษฐกิจและการพัฒนาพื้นที่เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ จนทำให้มีการนำมาใช้ต่อในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 พร้อมกับยังตั้งเป้าหมายไปยังจังหวัดที่มีความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจสูง เช่น จังหวัดลำปาง และเชียงราย เพื่อคาดหวังให้สามารถรองรับการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของจังหวัดเชียงใหม่ได้ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นภาคที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวสูง

จากช่วง 2 ปีที่ผ่านมาพบว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจอันมีสาเหตุจากแผนพัฒนาพื้นที่ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 11.20 และสามารถสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสภาพที่ตั้งของภาคเหนือมีความเหมาะสมทั้งทางด้านวัตถุดิบ กำลังผลิต แรงงาน อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐบาลอีกประการหนึ่ง แต่ควรมีพื้นที่ยกเว้นไว้บางประการเนื่องจากเกรงจะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวบางส่วน เช่น ห้ามมีการลงทุนอุตสาหกรรมตามลำน้ำเชิงเขา และสถานที่อื่น ๆ ที่จะมีผลต่อการทำลายสภาพภูมิทัศน์

4.1.2.2 แผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาคเหนือ

แนวทางต่าง ๆ ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว มีจุดประสงค์ที่ต้องการเพิ่มส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวของประเทศให้มากขึ้น แต่การพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคเหนือจะต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สภาพภูมิทัศน์ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นเสมอไป เนื่องจากเป็นภาคที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน การท่องเที่ยวในปัจจุบันจะต้องไม่ละเมิดและทำลายสภาพดั้งเดิมให้จางหายไป เพราะจุดประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนมากที่ไปท่องเที่ยวภาคเหนือ คือต้องการพบปะกับความเป็นธรรมชาติมากกว่าความเจริญทางวัตถุ จึงเห็นได้ว่าถ้าจะพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ ควรจะทำให้มีสภาพของดั้งเดิมให้มากที่สุด โดยมีส่วนสนับสนุน อันได้แก่ระบบการบริการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว

---

[1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น สงวนลิขสิทธิ์ โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ขอสงวนสิทธิ์ในการเก็บค่าสำเนาเอกสารครั้งที่มีการนำไปใช้)

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบายระดับจังหวัด

4.1.3.1 แผนพัฒนาจังหวัด

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ พบว่าสอดคล้องจากการพัฒนาภาคเหนือ ซึ่งจุดประสงค์หลัก คือ การท่องเที่ยว ซึ่งสามารถวิเคราะห์รายละเอียดได้ดังนี้

1) แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ เป็นการกระจายแหล่งจ้างงานให้กับชุมชน พร้อมกับช่วยบรรเทาความแออัดของศูนย์กลางเมืองจุดเดิม อีกทั้งยังเป็นการสะดวกต่อการควบคุมวางแผนเกี่ยวกับระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการของชุมชนเมืองที่จะขยายต่อไปในอนาคตได้ดีอีกด้วย ซึ่งจากเขตผังเมืองรวมเชียงราย จะเห็นได้ว่าพื้นที่มีความเป็นไปได้ต่อการพัฒนา ได้แก่ บริเวณทิศตะวันออกของจังหวัด แต่ควรคำนึงถึง สภาพภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมเดิม ซึ่งได้แก่ แม่น้ำกกและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อีกทั้งผลกระทบจากการก่อสร้างที่มีผลต่อสถานที่เหล่านั้น

2) การบริการและอำนวยความสะดวก เป็นนโยบายที่มุ่งตอบสนองนักท่องเที่ยวโดยตรง เพื่อเป็นการชักจูงใจให้เกิดการตื่นตัวในการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงราย จากระยะเวลาที่ใช้แผนนี้ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่าอัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวประมาณร้อยละ 20 โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศกลับสูงขึ้นร้อยละ 65 จากปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่านโนบายในข้อนี้สร้างความมั่นใจและให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวได้ดีพอสมควร ซึ่งจากการคาดการณ์ไว้ว่านักท่องเที่ยวในปี 2534 จะสูงขึ้นอีกประมาณร้อยละ 15 ของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน

4.1.3.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

แนวนโยบายต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย พบว่า มีความสอดคล้องกับแผนการท่องเที่ยวในประเทศ อีกทั้งยังใช้สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรการท่องเที่ยว และผลผลิต เป็นส่วนดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น จากนอกฤดูกาลท่องเที่ยวตามปกติ ก็ใช้ผลผลิตทางการเกษตรเป็นจุดที่ช่วยดึงดูดแทน หรือว่างเว้นจาก 2 หัวข้อที่กล่าวผ่านมาก็ยังใช้ประเพณี วัฒนธรรม เป็นส่วนทดแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

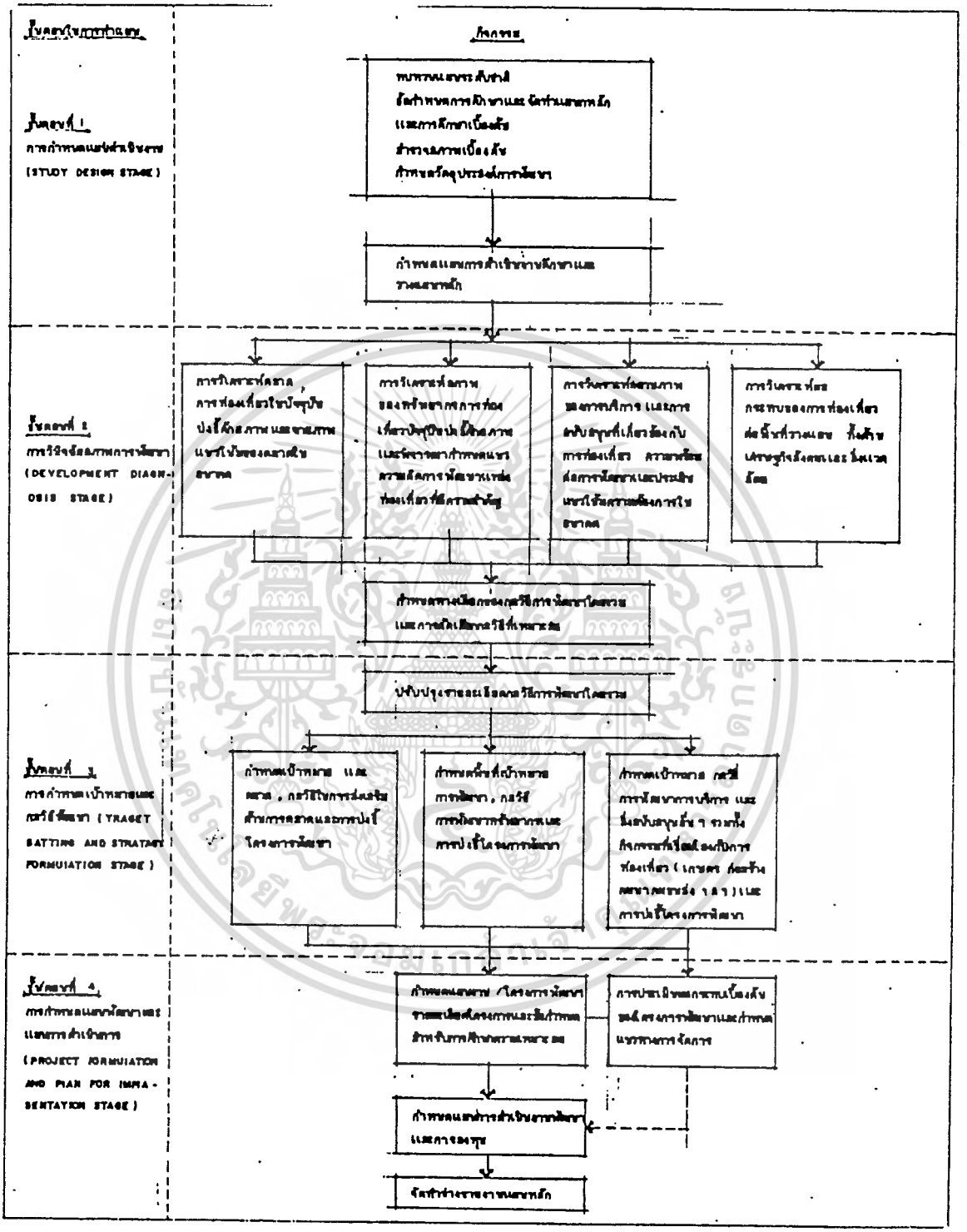

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.1
แสดง	: กระบวนการในการจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว จ.	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา	: แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด	ตารางที่ :

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ

4.2.1.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้คาดการณ์ว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในอัตราเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี แต่จากการประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 การขยายตัวได้เพิ่มมากกว่าเป้าหมาย คือร้อยละ 8.4 และ 1'1 ในปี 2530 และ 2531 ตามลำดับ และจากการคาดการณ์ระบบเศรษฐกิจของประเทศคงจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยว

4.2.1.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP)

ภาคที่มีความได้เปรียบในการพัฒนา ได้แก่ กรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคที่คาดการณ์ไว้ว่าจะมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ ภาคตะวันออก ซึ่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางด้านบริการ อุตสาหกรรม การค้าส่งและค้าปลีกสูง เนื่องจากเป็นผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก

4.2.1.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล (P.CAP.GDP)

จากรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของประเทศ เท่ากับ 23,021 บาท แต่พบว่าภาคกรุงเทพฯและปริมณฑลมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลถึง 71,566บาท จะเห็นได้ว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนามากขึ้น

4.2.1.4 สภาวะการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กำหนดอัตราเพิ่มไว้ร้อยละ 6.5 ต่อปี แต่ในเพียงปีแรก อัตราการเพิ่มก็สูงขึ้นกว่าการคาดหมาย และคิดว่าเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มเป็น 6.96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้านคน ในปี 2534 แม้จะได้รับผลกระทบจากการที่ประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับภาค

4.2.2.1 สภาพเศรษฐกิจ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนบนสูงขึ้น เนื่องจากผลกระทบจากด้านนโยบายของประเทศ (แผนพัฒนาฯ ฉบับที่6) มีความต้องการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค อีกทั้งการขยายตัวของการท่องเที่ยว โดยที่มีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง ทั้งด้าน ธุรกิจการค้า การคมนาคม การศึกษา และวัฒนธรรม แต่ในปัจจุบันสภาพเหล่านี้ได้เริ่มมีการกระจายไปยังจังหวัดใกล้เคียง ทำให้สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปดีขึ้นอย่างมาก และจากสภาพภูมิประเทศยังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้อาชีพของประชากรส่วนมากประกอบด้านกสิกรรม

4.2.2.2 ผลิตภัณฑ์ตามมวลรวมภาค

จะเห็นได้ว่าภาคเหนือตอนบนเป็นภาคที่มีเศรษฐกิจดีภาคหนึ่ง คือมีรายได้ 79,022 ล้านบาทจากรายได้ของประเทศ 1,234,030 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นการทำรายได้จากอุตสาหกรรมสาขาการเกษตร การค้าส่งและค้าปลีก และการบริการ โดยเฉพาะการบริการคาดว่าในอนาคตจะมีบทบาทเป็นอย่างมาก เนื่องจากการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวที่ภาคเหนือมีศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวสูงอยู่แล้ว

4.2.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

จากปี 2532 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปี 2530 พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลเพิ่มสูงมากขึ้น 4 เท่าตัว ทั้งนี้เนื่องจากสภาวะทางด้านเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น การสนับสนุนด้านการลงทุน และนโยบายที่มุ่งหวังให้ประชาชนมีอาชีพการงาน เพื่อลดปัญหาด้านการว่างงาน

4.2.2.4 ลักษณะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของภาคเหนือจะเพิ่มสูงขึ้นถ้ามีการพัฒนาและส่งเสริมในหลาย ๆ ด้าน จากการศึกษาแนวทางที่เป็นไปได้ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เร่งส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการวางระบบการตลาดในเมืองศูนย์กลางความเจริญใหม่ เป็นการเพิ่มแหล่งจ้างงานเพื่อการรองรับแรงงาน ส่วนเกินจากภาคเกษตรกรรม

2. เพิ่มหรือปรับปรุงให้สิ่งจูงใจในด้านการให้บริการต่อการลงทุน การพิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์ และหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค เช่น การให้สินเชื่อในระดับต่ำ

4.2.2.5 การท่องเที่ยว

ภาคเหนือตอนบนมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายและสามารถนำเงินตราเข้าสู่ประเทศมากมาย มีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และประเพณีพื้นเมือง โดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางรองลงไปได้แก่เชียงราย และอื่น ๆ นับได้ว่าภาคเหนือตอนบนเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าอย่างยิ่งของประเทศ และยังเป็นส่วนช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีไปสู่ชาวต่างประเทศได้เห็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นส่วนช่วยกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นต่าง ๆในภูมิภาคนั้น ๆ

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับจังหวัด

4.2.3.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือ การกสิกรรมและเกษตรกรรม แต่สาขาที่มีแนวโน้มของการนำรายได้เข้าสู่จังหวัดมากรองลงมาจากสาขาการเกษตรได้แก่สาขาบริการและอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว ซึ่งในปัจจุบันได้รับการพัฒนาและส่งเสริมในด้านการท่องเที่ยวมาก เช่น การลงทุนด้านธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท การค้าและการบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทำให้สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายเกิดการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว

4.2.3.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

จะเห็นได้ว่าจังหวัดเป็นเชียงรายเป็นจังหวัดที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เศรษฐกิจดีจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือตอนบน เป็นรองเพียงจังหวัดเชียงใหม่ และมีความแตกต่างกันด้านจังหวัดเชียงรายมีโครงสร้างหลักคือ การเกษตร แต่จังหวัดเชียงใหม่มีโครงสร้างหลักคือการบริการ ดังนั้นสนการปรับปรุงควรนำผลผลิตเหล่านั้นมาแปลงรูปให้เป็นอุตสาหกรรมมากที่สุด (มูลค่ามีเพียง 234 ของจังหวัดเท่านั้น)

4.2.3.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

ถึงแม้ว่าประชากรในท้องถิ่นจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมมากแล้ว แต่ถ้าเปรียบเทียบกับระดับอื่น ๆ จะพบได้ว่ายังต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยของทั้งภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือ และประเทศ ปัญหาเหล่านี้มาจากประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (การอพยพย้ายถิ่นฐานจากชนบท) ทั้งที่แหล่งจ้างงานมีมากแต่ยังไม่เพียงพออยู่ดี การแก้ปัญหาจุดนี้จังหวัดมีแนวนโยบายกระจายแหล่งจ้างงานออกไปสู่ชนบท เพื่อเป็นการป้องกันสภาพของเมืองในอดีต คาดว่าจะสามารถบรรเทาปัญหาจุดนี้ได้

4.2.3.4 การท่องเที่ยว

เนื่องจากการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวทำให้จังหวัดเชียงรายมีการพัฒนาและขยายตัวในทางเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว อันเป็นส่วนช่วยเสริมสภาพสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งช่วยลดปัญหาการว่างงานของประชากรในวัยทำงานได้อีกด้วย การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงทำให้เศรษฐกิจของเมืองดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยจากการคาดการณ์ไว้ว่าเมื่อสิ้นสุดปี 2532 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้าไปเชียงรายมากกว่า 150,000 คน และเมื่อสิ้นสุด ปี 2533 เชื่อว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศถึง 300,000 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.4.1 การวิเคราะห์เรื่องแหล่งเงินทุน และโครงสร้างงบประมาณ

1) โครงสร้างงบประมาณค่าก่อสร้างอาคาร

ตารางที่ 4.1. แสดงการประมาณราคาค่าก่อสร้างของโครงการ

DEPARTMENT	AREA (SQ.M.)	COST/SQ.M. (BATH)	TOTAL COST (THOUSAND BAHT)
1. PUBLIC SPACE			
LOBBY	276	12,000	3,312
LOBBY LOUNGE	162	12,000	1,944
FRONT OFFICE	90	7,500	675
BAGGAGE HANDLING	12	7,500	90
TOURISM CENTER	12	7,500	90
PUBLIC TOILET	67	7,500	503
CIRCULATION 20%	124	7,500	930
TOTAL	10,896		7,544
2. GUEST SPACE			
GUEST ROOM	8,960	10,000	89,600
SERVICE ROOM	120	5,000	600
CIRCULATION 20%	1,816	5,000	9,080
TOTAL	10,896		99,380
3. F&B SERVICE SPACE			
RESTAURANT	675	12,000	8,100
COFFEE SHOP	300	12,000	3,600
BANQUET. ROOM	1,162	12,000	13,944
FUNCTION ROOM	240	12,000	2,880
COCKTAIL LOUNGE	50	12,000	600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DEPARTMENT	AREA (SQ.M.)	COST/SQ.M. (BATH)	TOTAL COST (THOUSAND BAHT)
TOILET FOR F&B	207	7,500	1,553
KITCHEN & STORAGE	886	5,000	4,429
CIRCULATION 20%	709	5,000	3,545
TOTAL	4,254		38,651
4. RECREATION AREA			
DISCO THEQUE	420	10,000	4,200
SAUNA & HEALTH CLUB	326	7,500	2,445
SWIMMING POOL	723	7,500	5,423
TENNIS COURT	648	5,000	3,240
GAME ROOM	125	7,500	930
CIRCULATION 20%	568	3,000	1,704
TOTAL	3,405		21,268
5. RETAIL SHOP SPACE			
RETAIL SHOP	228	7,500	1,710
SUBRENTAL SHOP	104	7,500	780
CIRCULATION 20%	66	5,000	330
TOTAL	398		2,820
6. ADMINISTRATION SPACE			
ADMINISTRATION			
OFFICE	453	7,500	3,398
CIRCULATION 20%	91	5,000	455
TOTAL	544		3,853

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DEPARTMENT	AREA (SQ.M.)	COST/SQ.M. (BATH)	TOTAL COST (THOUSAND BAHT)
7. GENERAL SERVICE SPACE			
HOUSE KEEPING DEPT.	375	5,000	1,875
EMPLOYEE'S FACILITY	189	5,000	945
SERVICE AREA	243	5,000	1,215
CIRCULATION 20%	158	3,000	474
TOTAL	947		4,509
8. MECHANICAL SPACE			
MECHANICAL DEPT	762	5,000	3,810
CIRCULATION + 20%	152	3,000	456
TOTAL	914		4,266
9. PARKING SPACE			
PARKING AREA	7,233	3,000	21,699
CIRCULATION 20%	1,446	3,000	4,338
TOTAL	8,679		26,037
TOTAL	31,103		206,297

รวมราคาก่อสร้างอาคาร เท่ากับ 206,297,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) โครงสร้างงบประมาณของโครงการ

ตารางที่ 4.2 แสดงสัดส่วนเงินทุนของโครงการ

COMPONENT OF COST	PERCENTAGE (%)	AMOUNT (THOUSAND BAHT)
ค่าที่ดิน	10	68,480
ค่าก่อสร้าง	45	206,297
ค่าเครื่องจักร เครื่องไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ	25	11,461
ค่าเฟอร์นิเจอร์ตกแต่ง	10	45,844
ค่าธรรมเนียมออกแบบควบคุมงาน	3	13,753
ค่าใช้จ่ายก่อนดำเนินการ	1.5	6,877
ค่าเงินทุนหมุนเวียน	5.5	25,214
รวม	100	377,926

หมายเหตุ ราคาที่ดินเกิดจากพื้นที่ของโครงการ 13696 ตร.วา ๆ ละ 5,000 บาท PERCENTAGE จากสถิติการจัดทำโรงแรมทั่วโลก

ราคาก่อสร้างไม่รวมราคาที่ดิน 206,297,000 บาท

ราคาห้องพัก/คืน = TOTAL COST 1000

= 1,260 บาท

ในการประมาณการใช้อัตร = 1,250 บาท/คืน

อัตราราคาห้องพักจะเพิ่มขึ้น ปีละ = 5%

ในโครงการใช้ราคาห้องพัก (STANDARD ROOM)= 1,250 บาท/คืน

(JUNIOR SUITE) = 2,500 บาท/คืน

(DELUXE SUITE) = 3,750 บาท/คืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงสัดส่วนของการคืนเงินกู้

ปีที่ดำเนินการ	อัตราส่วน (%)	ยอดเงินกู้ (ล้านบาท)	ดอกเบี้ย (14%)	การคืนเงินกู้ (ล้านบาท)	รวม (ล้านบาท)
1	12	226,756	31,746	27,210	58,956
2	14	199,549	27,937	31,746	59,683
3	16	167,803	23,492	36,282	59,774
4	18	131,521	18,413	40,817	59,230
5	20	90,704	12,69	45,352	58,050
6	20	45,352	6,349	45,349	51,701

หมายเหตุ อัตราส่วนเงินทุน : เงินกู้ = 40:60

เงินลงทุน = 151,170,400 บาท

เงินกู้ = 226,755,660 บาท

อัตราดอกเบี้ย = 14% ต่อปี

ระยะปลอดหนี้ = 1 ปี (อยู่ในช่วงปีที่2 ของระยะก่อนดำเนินการ)

สรุปรวม 10 ปี (หน่วย : บาท)

1. COST OF PROJECT = 377,926 THOUSAND BATH
2. REVENUE = 2,241,800 THOUSAND BATH
3. PROFIT BEFORE TAX & INTEREST = 885,002 THOUSAND BATH
4. INVESTMENT IN REALTERM = 151,170 THOUSAND BATH
5. LOAN REVENUE = 226,756 THOUSAND BATH
6. INTEREST = 31,746 THOUSAND BATH
7. PROFIT BEFORE TAX = 631,034 THOUSAND BATH
8. COMPORATED INCOME TAX = 220,860 THOUSAND BATH
9. NET PROFIT = 410,174 THOUSAND BATH

GROSS PROFIT : PROJECT COST = 234.17 %

NET PROFIT : INVESTMENT IN REALTERM = 271.33 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
FOOD & BEVERAGE REVENUE										
* FOOD SALES			54,750	62,160	70,518	79,388	88,768	93,440	98,112	105,120
* BEVERAGE SALES			27,375	31,079	35,259	36,693	44,384	46,720	49,056	52,560
TOTAL FOOD & BEVERAGE			82,125	93,239	105,777	119,087	133,152	140,160	147,168	157,680
EXPENSES										
* COST OF FOOD SOLD			24,638	27,970	31,733	35,725	39,946	42,048	44,150	47,304
* COST OF BEVERAGE SOLD			6,023	6,837	7,757	8,072	9,765	10,278	10,792	11,563
* SALARIES & WAGES			4,406	4,847	5,332	5,865	6,451	7,096	7,806	8,587
EMPLOYEE BENEFIT & MEAL(30%OF SALARIES)			1,322	1,454	1,600	1,760	1,935	2,129	2,342	2,576
LINEW & WARES (1.8% OF F & B)			1,478	1,678	1,904	2,143	2,397	2,522	2,649	2,838
MUSIC & ENTERTAINMENT(1% OF F & B)			821	932	1,057	1,119	1,331	1,401	1,471	1,577
LAUNDRY (0.7% OF F & B)			575	652	741	834	932	981	1,030	1,104
KITCHEN FUEL (1.5% OF F & B)			1,232	1,399	1,587	1,786	1,997	2,102	2,208	2,365
MISCELLANEOUS (0.1% OF F & B)			821	932	1,057	1,119	1,331	1,401	1,471	1,577
TOTAL EXPENSES			41,316	46,701	52,768	58,423	66,085	69,958	73,919	79,491
FOOD & BEVERAGE PROFIT (LOSS)			40,809	46,538	53,009	60,658	67,067	70,202	73,249	78,189
SPECIFIC INFORMATION										
FOOD : BEVERAGE			2 : 1	2 : 1	2 : 1	2 : 1	2 : 1	2 : 1	2 : 1	2 : 1
F & B : ROOM REVENUE			1 : 1	1 : 1	1 : 1	1 : 1	1 : 1	1 : 1	1 : 1	1 : 1
% OF FOOD COST TO FOOD SALES			45 %	45 %	45 %	45 %	45 %	45 %	45 %	45 %
% OF BEVERAGE COST TO BEVERAGE SALES			22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %
NO. OF EMPLOYEE			102	102	102	102	102	102	102	102
AVERAGE MONTH SALARIES (BAHT)			3,600	3,960	4,356	4,790	5,270	5,797	6,377	7,015

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : FEASIBILITY IN FOOD & BEVERAGE DEPT. แผ่นภาพที่ :

แหล่งที่มา : ANALYSIS ตารางที่ :

DEPT : F & B

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ROOM REVENUE										
NO. OF GUEST ROOM			300	300	300	300	300	300	300	300
AVERAGE OCCUPANCY (%)			60	65	70	75	80	80	80	80
AVERAGE ROOM RATE (BAHT)			1,250	1,310	1,380	1,450	1,520	1,600	1,600	1,600
TOTAL GUEST ROOM REVENUE (THOUSAND B.)			82,125	93,239	105,777	119,081	133,152	140,160	147,168	157,680
EXPENSES										
* SALARIES & WAGES			1,527	1,679	1,847	2,032	2,234	2,458	2,704	2,974
EMPLOYEE BENEFITS & MEALS (30% OF SALARIES)			458	504	554	610	670	738	811	892
LAUNDRY (1.5% OF GR.)			1,232	1,399	1,587	1,786	1,997	2,102	2,208	2,365
OPERATING SUPPLIES (2% OF GR.)			1,643	1,865	2,116	2,382	2,663	2,803	2,943	3,154
LINEN & WARES (1% OF GR.)			821	932	1,058	1,191	1,331	1,401	1,407	1,577
NEWSPAPER (0.5% OF GR.)			411	466	529	595	666	701	736	789
MISCELLANEOUS (1% OF GR.)			821	932	1,058	1,191	1,331	1,401	1,407	1,577
TOTAL EXPENSES			6,913	7,777	8,749	9,787	10,892	11,604	12,216	13,328
GUEST ROOM DEPARTMENT PROFIT (LOSS)			75,212	85,462	97,028	109,294	122,260	128,556	134,952	144,352
SPECIFIC INFORMATION										
NO. OF EMPLOYEES			53	53	53	53	53	53	53	53
AVERAGE MONTHLY SALARIES (BAHT)			2,400	2,640	2,904	3,195	3,573	3,865	4,252	4,676

NOTE 1,2 = PPF OPERATION

UNIT = THOUSAND BAHT

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : FEASIBILITY IN GUEST ROOM DEPT.		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

DEPARTMENT : GUEST ROOM

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
REVENUE										
CAPACITY OF BANQUET HALL			1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
ANNUAL YIELD (BAHT/SQ.M.)			40	44	49	53	59	65	71	78
EXPECTED YIELD (%)			60	65	70	75	80	85	90	90
FOOD & BEVERAGE SALES			50	50	50	50	50	50	50	50
TOTAL REVENUE			27,010	28,689	30,770	32,759	35,478	38,416	41,573	43,873
EXPENSES										
COST OF FOOD & BEVERAGE SOLD			9,454	10,041	10,770	11,466	12,417	13,446	14,551	15,356
SALARIES & WAGES			768	845	929	1,022	1,124	1,237	1,361	1,497
EMPLOYEE BENEFIT & MEAL (30% OF SALARIES)			230	253	278	306	336	370	407	448
LINEN & WARES (1.8% OF REVENUE)			486	517	554	590	639	692	748	790
LAUNDRY (1% OF REVENUE)			270	287	308	328	355	384	416	439
MISCELLANEOUS (1% OF REVENUE)			270	287	308	328	355	384	416	439
TOTAL EXPENSES			11,478	12,230	13,147	14,040	15,226	16,513	17,899	18,969
BANQUET PROFIT (LOSS)			15,532	16,459	17,623	18,719	20,252	21,903	23,674	24,904
SPECIFIC INFORMATION										
% OF F & B COST TO F & B SALES			35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%
NO. OF EMPLOYEES			20	20	20	20	20	20	20	20
AVERAGE MONTHLY SALARIES (BAHT)			3,200	3,520	3,872	4,260	4,685	5,154	5,670	6,236

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : FEASIBILITY IN BANQUET ROOM DEPT แผ่นภาพที่ :

แหล่งที่มา : ANALYSIS ตารางที่ :

DEPT : BANQUET

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
RETAIL SHOP										
UNIT			11	11	11	11	11	11	11	11
ADVANCE PAYMENT/UNIT			300	-	-	-	-	-	-	-
RENTAL INCOME/UNIT			36	36	36	36	36	36	36	36
TOTAL RENTAL INCOME			3,696	396	396	396	396	396	396	396

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : FEASIBILITY IN RETAIL SHOP DEPT.		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

DEPT : RETAIL SHOP

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
CASH FLOW :										
TOTAL REVENUE			194,956	215,563	242,720	271,317	302,178	319,132	336,305	359,629
CACH OUTFLOW :										
TOTAL COST	223,203	154,723								
TOTAL EXPENSES			105,522	117,336	131,704	146,009	163,215	173,071	183,065	196,301
TOTAL FIX CHARAGES			70,992	73,256	75,382	76,376	77,142	71,737	20,997	22,407
INCOME TAX			6,455	8,729	12,489	17,126	21,631	26,013	46,285	49,322
NET PROFIT			11,987	16,212	23,190	31,806	40,190	48,311	85,958	91,599
ACCUMULATED NET PROFIT	-151,170	-182,916	-170,929	-154,717	-131,527	-99,721	-59,531	-11,220	74,738	166,337
GROSS PROFIT : PROJECT COST			20.48%	22.39%	25.33%	28.62%	31.71%	33.34%	34.99%	37.28%
NET PROFIT : INVESTMENT IN REALTURN			19.62%	22.73%	27.52%	32.85%	37.89%	40.53%	43.21%	46.94%

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : RETURN OF INVESTMENT ANALYSIS		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

REPORT : RETURN OF INVESTMENT ANALYSIS

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
REVENUE										
ROOM			82,125	93,239	105,777	119,081	133,152	140,160	147,168	157,680
FOOD & BEVERAGE			82,125	93,239	105,777	119,081	133,152	140,166	147,168	153,680
BANQUET			27,010	28,689	30,770	32,759	35,478	38,416	41,573	43,873
RETAIL SHOP			3,696	396	396	396	396	396	396	396
TOTAL REVENUE			194,956	215,563	242,720	271,317	302,178	319,132	336,305	359,629
EXPENSES										
ROOM			6,913	7,777	8,749	9,787	10,892	11,604	12,216	13,328
FOOD & BEVERAGE			41,316	46,701	52,768	58,423	66,085	69,958	73,919	79,491
BANQUET			11,478	12,230	13,147	14,040	15,226	16,513	17,899	18,969
UNDISTRIBUTED OPERATING EXPENSES										
ADMINISTRATIVE & GENERAL EXPENSES(6.5%)			12,672	14,012	15,777	17,636	19,642	20,744	21,860	23,376
MARKETING EXPENSES (4%)			7,798	8,623	9,709	10,852	12,087	12,765	13,452	14,385
ENERGY COST (10% OF REVENUE)			19,496	21,556	24,272	27,131	30,218	31,913	33,630	35,963
PROPERTY OPERATION & MAINTENANCE(3%)			5,849	6,467	7,282	8,140	9,065	9,574	10,089	10,789
TOTAL EXPENSES			105,522	117,336	131,704	146,009	163,215	173,071	183,065	196,301
GROSS OPERATING PROFIT			89,434	98,197	111,061	125,308	138,963	146,061	153,240	163,328
FIXED CHARGES :										
PROPERTY TAX(15% OF ROOM REVENUE)			11,282	12,819	14,554	16,394	18,339	19,283	20,243	21,653
INSURANCE (0.2% OF TATAL COST)			754	754	754	754	754	754	754	754
LOAN PAYMENT (PRINCIPAL & INTEREST)			58,956	59,683	60,074	59,228	58,049	51,700	-	-
TOTAL			70,992	73,256	75,382	76,376	77,142	71,737	20,997	22,407

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : PROJECT CASH FLOW | แผนภาพที่ :

แหล่งที่มา : ANALYSIS | ตารางที่ :

REPORT : PROJECT CASH FLOW

DETAIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
INCOME BEFORE INCOME TAX			18,442	24,941	35,679	48,932	61,821	74,324	132,243	140,921
INCOME TAX (35 % OF INCOME)			6,455	8,729	12,489	17,126	21,631	26,013	46,285	49,322
NET PROFIT			11,987	16,212	23,190	31,806	40,190	48,311	85,958	91,599

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : PROJECT CASH FLOW	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

REPORT : PROJECT CASH FLOW

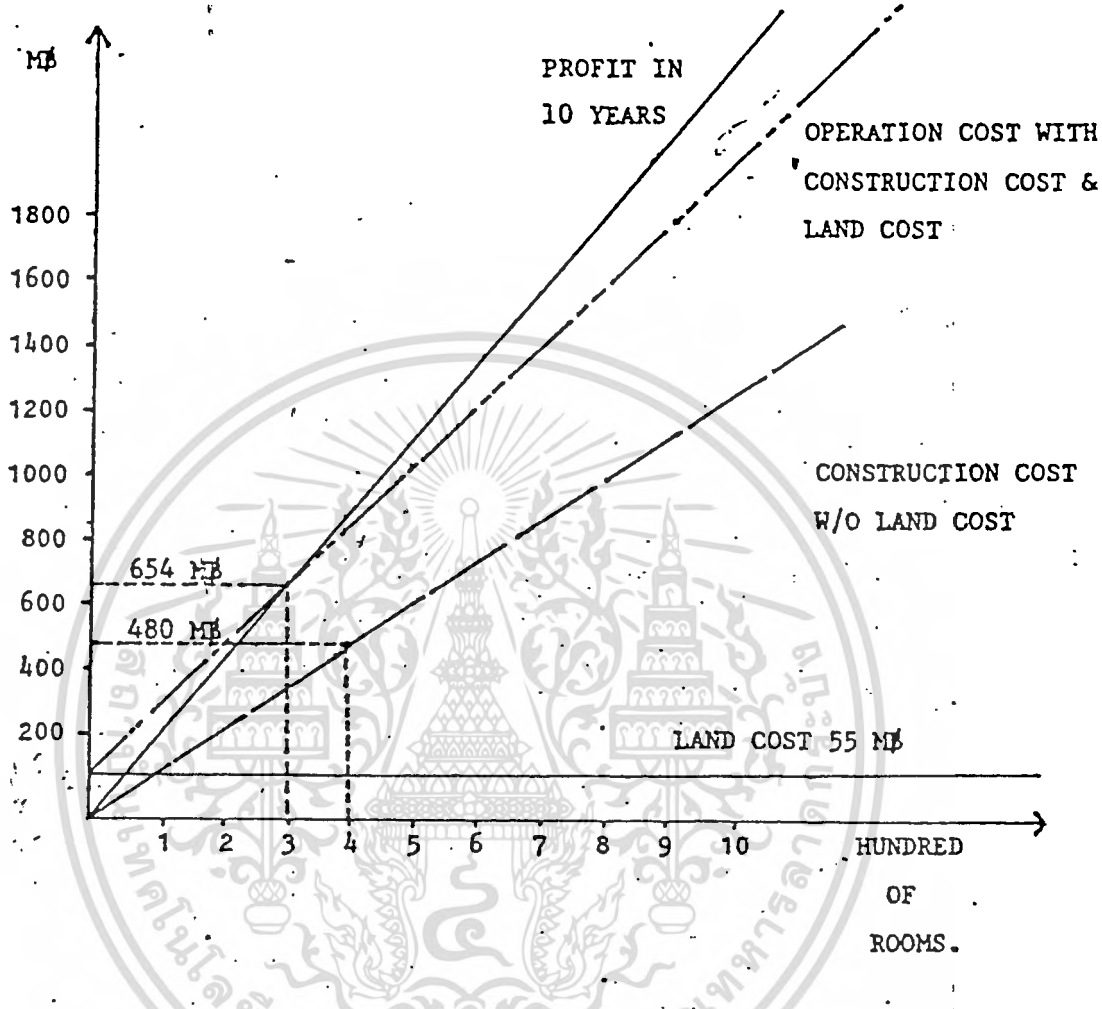

หมายเหตุ กราฟนี้เป็นสมการจากกรณีที่มีแค่ส่วนของห้องพักเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

โดยสมมติ Occupancy Rate 75% และในเวลา 10 ปี

โดยคิดจากสมการสรุป Profit 2.18X = Y

Operation 4% 0.087X + Construction Cost + Land Cost

Construction 1.2X = Y

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.2
แสดง : ความเหมาะสมของการลงทุน		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคม

4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคมระดับประเทศ

4.3.1.1 ประชากร

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้ตั้งเป้าหมายอัตราการเพิ่มของประชากร ในอัตราร้อยละ 1.3 ต่อปี จนถึงปี 2534 ซึ่งเป็นปีกลางแผน อัตราการเพิ่มของประชากรยังสูงถึงร้อยละ 1.5 พร้อมกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นถึงเกือบ 1 ล้านคน แผนงานที่ใช้เพื่อลดอัตราการเพิ่มประชากรคือนโยบายการคุมกำเนิด ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมากและคาดว่าเมื่อถึงปีปลายแผน อัตราการเพิ่มของประชากรจะอยู่ในเป้าหมาย ผลกระทบจากการเพิ่มของประชากรในปัจจุบันเกิดจากปัญหาความต้องการใช้ที่ดินโดยส่วนรวมเพิ่มขึ้นทั้งประเทศ ขณะเดียวกันความสามารถในการรับรองแรงงานทางสาขาเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนไทย ได้ลดน้อยลง จึงเกิดการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมือง ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

4.3.1.2 การศึกษา

สภาพทางการศึกษาของไทย จากการประกาศนโยบายที่จะขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปเป็น 9 ปี แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการชดเชยปัญหาในการใช้ที่ดิน แต่เมื่อพิจารณาการศึกษาในระดับวิชาชีพและระดับอุดมศึกษากลับพบว่าการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์หรืออุตสาหกรรมยังมีอัตราส่วนที่น้อยและมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นจึงควรให้การส่งเสริมตามความต้องการของตลาดแรงงานจึงจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

4.3.1.3 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและศาสนา

องค์ประกอบที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งคือความเป็นเอกลักษณ์ของไทยซึ่งเกิดจาก ขนบธรรมเนียม ประเพณีและศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ หรือจำหน่าย จ่ายแจก ในทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างไปจากประเทศอื่น ๆ อันเป็นข้อได้เปรียบเป็นอย่างสูงสำหรับการส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ภูมิภาคใด ๆ ของประเทศ

4.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคมระดับภาค

4.3.2.1 ประชากร

จากการศึกษาพบว่าประชากรของภาคเหนือเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว อันเป็นสาเหตุของการจ้างงาน ทำให้ประชากรอพยพเข้าหาแหล่งจ้างงาน โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย อีกทั้งจากนโยบายของการประชุมรัฐมนตรีส่วนภูมิภาคที่จังหวัดเชียงใหม่มีนโยบายที่ต้องการให้ภาคเหนือตอนบนเป็นแหล่งลงทุนด้านอุตสาหกรรมโดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงราย

4.3.2.2 การบริการสังคม

1) การบริการด้านสาธารณสุข พบว่าการให้บริการชุมชนเมืองมีมากกว่าชนบทมาก ทำให้เกิดการเลื่อมล้ำทางสังคม ทั้งนี้จากสาเหตุของสภาพภูมิประเทศที่มีความแตกต่างนั่นเอง รัฐควรปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการกับชุมชนชนบทบ้างเท่าที่จะทำได้ เช่น โครงการหมอชนบท หรือการบริการประจำปีในบางท้องที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อบรรเทา แต่ถ้าให้กำหนดตำแหน่งถาวรอาจเป็นไปได้ยาก เนื่องจากงบประมาณและบุคลากร

2) การบริการด้านการศึกษา สภาพการศึกษาของภาคเหนือตอนบนกระจายอย่างทั่วถึง ตั้งแต่ระดับประถม จนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ยังสนองนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพอิสระของตนเองได้ เช่น สถานฝึกวิชาชีพ โรงเรียนสารพัดช่าง เป็นต้น กระจายอยู่ในทุก ๆ จังหวัดของภาคเหนือตอนบน โดยไม่จำกัดระดับของพื้นฐานความรู้เดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคมระดับจังหวัด

4.3.3.1 ประชากร

จากประชากรของจังหวัดจำนวน 1,009,608 คน เป็นชาวพื้นเมือง (ที่ราบ) 928,202 คน และชนกลุ่มน้อย ชาวเขาเผ่าต่าง 81,406 คน จะเห็นได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีชนกลุ่มน้อยอยู่มากมาย แต่ปัญหาแทบจะไม่มีเนื่องจากการจัดระบบการบริการและควบคุมของจังหวัดเป็นไปอย่างทั่วถึง แม้จะอยู่ในสภาพของภูมิประเทศเช่นไร

จำนวนการเพิ่มของประชากรมีมาก เนื่องจากอัตราการเกิดมากกว่าการตายอีก ทั้งในส่วนของการอพยพถิ่นฐานจากแรงงานในภาคเกษตรกรรมเข้ามาทำงานในแหล่งจ้างงานในเมืองมีมากกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และพบว่าประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน คือมีประมาณร้อยละ 54.26 ของประชากรทั้งจังหวัด

4.3.3.2 การศึกษา

สภาพภูมิประเทศเป็นปัญหาที่สำคัญของการจัดระบบการศึกษาให้กับชุมชน เนื่องจากบางส่วนอยู่ในภูเขาสูง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ทางจังหวัดแก้ไขโดยใช้สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ และห้องสมุด ทดแทน และจากการศึกษาพบว่าจำนวนบุคลากรมีเพียงพอแล้ว แต่ส่วนที่ควรพัฒนาและเพิ่มจำนวนคือสถานศึกษา ในตำแหน่งพื้นที่ต่างๆ ตามความเหมาะสมเพื่อรองรับชุมชน

4.3.3.3 การสาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุขของจังหวัดมีทั้งในส่วนของภาครัฐบาล และกิจการของเอกชน กระจายอยู่ในหลายสาขาทั้งเวชกรรม ทันตกรรม ฯลฯ กระจายอยู่ในทุกอำเภอ โดยเฉพาะโรงพยาบาลของภาครัฐบาล แต่ที่มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์นั่นคือ สถานประกอบการด้านสาธารณสุขแบบแผนทบราณยังคงมีอยู่ทั่วไป เนื่องจากประชาชนในบางกลุ่มยังยอมรับวิธีการรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยาบาลในประเภทนี้อยู่ไม่น้อย

4.3.3.4 วัฒนธรรมประเพณี

มีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีในอดีตไว้อย่างมั่นคงซึ่งในปัจจุบันส่วนที่คงอนุรักษ์ไว้นี้กลับเป็นส่วนที่ทำรายได้ให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก และเป็นส่วนที่สำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแล้ว ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณี คติความเชื่อ ค่านิยม

4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคมระดับชุมชน

4.3.4.1 ประชากร

เทศบาลเมืองเชียงราย มีจำนวนประชากร 163,978 คน นับได้ว่ามากที่สุดของจังหวัดเชียงราย ประชากรส่วนใหญ่มีอัตราส่วนระหว่างชาย : หญิงประมาณ 50:50 และอยู่ในวัยแรงงาน พร้อมกับสภาพของแหล่งจ้างงาน ซึ่งในปัจจุบันยังมีปัญหาเรื่องแรงงานว่างงาน เนื่องจากจำนวนแหล่งจ้างงานไม่เพียงพอ และการย้ายถิ่นฐานของแรงงานในชนบทเข้าสู่เมือง เพื่อหางานทำ

การแก้ปัญหาการว่างงานนี้ ทางจังหวัดและเทศบาลได้เปิดให้มีการลงทุนมากขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวคาดว่าในอนาคตปัญหาเหล่านี้จะลดน้อยลงไปมาก

4.3.4.2 การศึกษา

การให้การบริการด้านการศึกษาเพียงพอกับชุมชนแต่แค่ระดับวิชาชีพชั้นสูงเท่านั้น แต่ถ้าต้องการจะศึกษาให้สูงกว่านี้ (ระดับอุดมศึกษา) จะต้องไปที่จังหวัดเชียงใหม่ หรือส่วนกลาง ทำให้ประชากรในวัยแรงงานหรือผู้บริหารหลังจากจบการศึกษาแล้ว บางส่วนจะไม่กลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองทำให้สูญเสียเรื่องบุคลากร แนวทางการเพิ่มการบริการด้าน

เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาระดับอุดมศึกษาน่าจะเป็นไปได้ เนื่องจากภายในภาคเหนือตอนบนมีเพียงจังหวัดเชียงใหม่จังหวัดเดียว (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ เกษตรแม่โจ้ และวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ)

4.3.4.3 การสาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุขมีอย่างครบถ้วน เนื่องจากที่ตั้งโครงการอยู่ในชุมชนเมือง (เขตเทศบาล) การบริการจึงครบครันในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐบาลและภาคเอกชน

4.3.5 การบริการทางสังคม

4.3.5.1 การคมนาคม

จากสภาพที่ตั้งของจังหวัดเชียงรายอยู่เหนือสุดของประเทศแต่ความสะดวกและคล่องตัวในการคมนาคมติดต่อกันมากไม่ว่าจะเป็นการคมนาคมทางบก ทางน้ำและทางอากาศ ทถึงแม้จะมีอุปสรรคจากสภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้งก็ตาม

1) การคมนาคมมายังกรุงเทพมหานคร ใช้เส้นทางติดต่อได้ 2 วิธีคือ ทางรถยนต์ใช้ได้ 2 เส้นทาง คือมีจุดเปลี่ยนที่อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี และอีกวิธีหนึ่งการคมนาคมทางอากาศโดยใช้เครื่องบินโดยสาร

2) การคมนาคมทางบก แบ่งออกได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระบบถนน มีความแตกต่างกันไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยระบบถนนที่มีบทบาทต่อการพัฒนา จังหวัดมาก คือ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัด ซึ่งสามารถเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ได้ให้เกิดความคล่องตัว ระบบถนนของจังหวัดเชียงรายมีปัญหาเนื่องมาจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน ทำให้การเชื่อมโยงระหว่างชุมชนบางแหล่งไม่สามารถกระทำให้เกิดประโยชน์เต็มที่ และในบางส่วนทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นอย่างมาก เช่นการก่อสร้าง ทางบริเวณไหล่เขา เหว หน้าผา เป็นต้น ถึงแม้ว่าโดยสภาพที่ต่ำไป สภาพถนนของจังหวัดเชียงราย อยู่ในสภาพดี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่แสดงไว้ ปรากฏว่าต่ำกว่ามาตรฐาน คือ มาตรฐานระบุไว้ว่าความยาวถนน 1 กิโลเมตรต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร แต่สภาพถนนของจังหวัดเชียงรายมีเพียง 0.4 กิโลเมตรต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร

2. รถโดยสารประจำทาง ระบบรถโดยสารประจำทางมีขอบข่ายการบริการทั่วในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่น ๆ เช่น กรุงเทพฯ ขอนแก่น นครราชสีมา เป็นต้น ทำให้ลดระยะทางของการเดินทางให้มีความสะดวกรวดเร็ว

3. รถไฟ ในอนาคตมีโครงการสร้างทางรถไฟจากอำเภอเด่นชัยจังหวัดแพร่ไปยังเชียงราย ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคม อีกทั้งยังเป็นส่วนช่วยในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าอุปโภค อันเป็นการช่วยลดและบรรเทาการคมนาคมทางบกและทางอากาศได้เป็นอย่างดี และยังเป็นส่วนช่วยลดอุบัติเหตุเกิดขึ้นจากการคมนาคมทางบกได้ดีอีกประการหนึ่ง

3) การคมนาคมทางน้ำ การคมนาคมทางน้ำของจังหวัดเชียงรายส่วนมากเป็นลักษณะของการท่องเที่ยวมากกว่า การคมนาคมขนส่งสินค้า เพราะเนื่องจากแม่น้ำกก. มีความไม่แน่นอนในเรื่องปริมาณของน้ำและความปลอดภัยในบางช่วงของลำน้ำ จึงทำให้บทบาทของการคมนาคมขนส่งสินค้าไม่เด่นชัด แต่สามารถประยุกต์ใช้ในการท่องเที่ยวได้ดีเนื่องจากสภาพภูมิประเทศสองรอบข้างของแม่น้ำมีทิวทัศน์เหมาะสมต่อการพักผ่อนและท่องเที่ยว

4) การคมนาคมทางอากาศ ในปัจจุบันไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวหรือประชาชนโดยทั่วไป เนื่องจากมีความสะดวกและรวดเร็วแต่ในอนาคตหลังจากสนามบินแห่งใหม่ สร้างเสร็จสมบูรณ์ จะช่วย รองรับปริมาณของผู้ใช้ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ เนื่องจากสามารถรองรับเครื่องบินโดยสารขนาดใหญ่ได้ อันเป็นส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อีกด้านหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4.3.5.2 สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

1) ไฟฟ้า จากการศึกษาพบว่ากำลังผลิตกระแสไฟฟ้ามีปริมาณ 46.02 ล้านหน่วยมากกว่าปริมาณการใช้ในปัจจุบัน 44.43 ล้านหน่วย เพียงเล็กน้อยทำให้สามารถประเมินได้ว่าในอนาคตต้องเพิ่มกำลังผลิตให้สูงกว่านี้ เนื่องจากการขยายตัวทางภาคเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นไปอย่างรวดเร็ว เป็นการวางแผนล่วงหน้าเพื่อความเหมาะสม

2) ประปา ระบบการผลิตน้ำประปาเพื่อการบริการนั้นสามารถให้การบริการชุมชนเมืองได้อย่างเหมาะสม แต่พื้นที่รอบนอกในบางส่วนยังคงต้องใช้น้ำในการบริโภคจากห้วย หนอง คลองบึง เนื่องจากการบริการเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติบางแห่งตื้นเขิน ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำ

3) ไปรษณีย์โทรเลข มีการบริการทุกอำเภอ และบริการอย่างทั่วถึงทำให้สามารถติดต่อได้อย่างรวดเร็ว และมีความประหยัด ในด้านงบประมาณ นอกจากนี้ระบบสื่อสารและโทรคมนาคม ยังประกอบไปด้วย สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ และหนังสือพิมพ์

4) การกำจัดขยะ มีปริมาณพอสมควรแต่ก็สามารถทำลายได้หมด แต่ดูสัดส่วนของพนักงานรักษาความสะอาดในที่สาธารณะจุดต่างแหน่งต่าง ๆ มีเพียง 24 คน น้อยเกินไปควรเพิ่มอัตราบุคลากรในด้านนี้เพื่อสามารถควบคุมสภาวะพื้นที่ต่าง ๆ ให้มีความสะอาด และมีสิ่งสกปรกน้อยที่สุด

5) สถานพยาบาล สามารถรับการบริการจากทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยเฉพาะภาคเอกชนมีอยู่ทั่วไปตามแหล่งชุมชนที่หนาแน่น

4.3.5.3 การบริการท่องเที่ยว

1) ร้านอาหาร การให้บริการแบบง่าย ๆ (ลักษณะพื้นเมือง) มีอยู่ทั่วไป แต่ประเภทที่ได้มาตรฐานการบริการจะมีอยู่เฉพาะตามโรงแรมใหญ่ ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าลักษณะดังนี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ

2) ร้านสินค้าพื้นเมือง มีอยู่กระจัดกระจายตามแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีจำนวนน้อยมาก โดยเฉพาะในเขตเทศบาลจะพบน้อยมากทั้งที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ความต้องการของนักท่องเที่ยวมีมาก เป็นสาเหตุเหนือที่ทำให้การซื้อขายสินค้าพื้นเมืองนักท่องเที่ยวนิยมไปซื้อที่จังหวัดเชียงใหม่มากกว่า เพราะสามารถเลือกสรรสินค้าได้ตามความต้องการโดยไม่เสียเวลามาก ซึ่งในโครงการนี้จะมีร้านค้าลักษณะนี้ประมาณร้อยละ 50 ของร้านค้าย่อยให้เช่า

3) ที่พัก ที่พักแรมภายในจังหวัดในขณะนี้ขาดแคลนส่วนที่ได้มาตรฐานเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งหมด คือ 1 ใน 3 เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาพันแรม และท่องเที่ยวต้องการความสะดวกสบาย

4.3.5.4. สภาพสังคมของแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จัดลำดับได้ตามความเหมาะสมและศักยภาพได้ดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเชียงแสน แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่สาย แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่จัน แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอพาน และแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า

4.3.5.5 โครงสร้างนักท่องเที่ยว

จากจำนวนนักท่องเที่ยว 392,175 คน เป็นชาวไทย 268,924 คน และต่างประเทศ 123,251 คน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มจากปี 2529 จำนวน 8644 คน (ในปี 2529 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 383,531)[1]

1) นักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่ามีนักท่องเที่ยวจากภาคเหนือ กรุงเทพฯ มากที่สุด คือ 128,681 และ 96,758 เสนอตามลำดับ ส่วนภาคที่มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายน้อยที่สุด ได้แก่ ภาคตะวันตก และภาคกลาง โดยมีจำนวน 4,437 และ 3,548 เสนอตามลำดับ

---

[1] กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่านักท่องเที่ยวจากยุโรป มีมากที่สุดและรองลงไปได้แก่ เอเชียและแปซิฟิค และอเมริกาเหนือ โดยมีจำนวน 88,369 19,022 และ 10,834 เสนอตามลำดับ เนื่องจากนักท่องเที่ยวชอบในบรรยากาศของภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดเชียงราย อีกทั้งช่วงการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยนั้นตรงข้ามกลับช่วงเวลาหยุดการท่องเที่ยวในประเทศนั้น ๆ จากการศึกษาจะพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่นิยมมาอังกฤษ และสวิสเซอร์แลนด์

4.3.5.6 ฤดูการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมท่องเที่ยวช่วงธันวาคม-มกราคม และเมษายน-กรกฎาคม ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาเชียงรายในช่วง พฤศจิกายน-มกราคม

4.3.5.7 ลักษณะการท่องเที่ยว

1) รูปแบบของการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่ ประมาณ 5-30 คน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมการท่องเที่ยวแบบเอกเทศมากว่ารูปแบบที่เป็นกลุ่ม หมู่หรือคณะ

2) พาหนะในการเดินทาง พบว่ามีการใช้รถโดยสารประจำทางมากเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากมีความสะดวกสบายและปลอดภัยในการเดินทางสูงพอสมควรอีกทั้งค่าโดยสารก็ไม่สูงมากนัก แต่ส่วนที่เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อการคมนาคมในอนาคตมากคือเครื่องบิน เนื่องจากนโยบายการขยายสนามบิน

4.3.5.8 ประเภทที่พักและจำนวนห้องพัก

1) ประเภทที่พัก ภายในจังหวัดเชียงรายมีที่พักแรมในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น โรงแรม เกสตเฮาส์ บ้านพักรับรอง บ้านญาติ บ้านเพื่อน วัดและอื่น ๆ แต่ที่นักท่องเที่ยวนิยมพักคือ โรงแรม ซึ่งจากจำนวนนักท่องเที่ยว 392,175 คน มีส่วนแบ่งของการพักโรงแรม 203,456 คน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีถึง 61,259 คน

เอกสารนี้มีลิขสิทธิ์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) เป้าหมายของการเดินทาง พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนมากไปประกอบธุรกิจร้อยละ 42.06 และพักผ่อนท่องเที่ยวร้อยละ 39.72 แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวพักผ่อนถึงร้อยละ 95.17

3) ตำแหน่งที่ตั้งของห้องพัก ที่พักของโรงแรมชั้นหนึ่งมีอยู่เพียง 2 อำเภอเท่านั้น คือ ภายในเขตอำเภอเมืองได้แก่ โรงแรมวังค่า โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมเชียงรายไอสแลนติรีสอร์ท โรงแรมเชียงรายลิตเติ้ลดั๊ก รวม 1,024 ห้อง และภายในเขตอำเภอเชียงแสนได้แก่ โรงแรมสามเหลี่ยมทองคำจำนวน 75 ห้อง

4) อัตราค่าห้องพัก พบว่าราคาห้องพักอยู่ในระดับราคาถูกกว่ามาตรฐานที่วางไว้ เนื่องจากคุณภาพการให้การบริการค่อนข้างต่ำ ทำให้การสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวมีน้อยมาก

4.3.5.9 ระยะเวลาในการพักของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้เวลาในการพักเฉลี่ย 2.45 วันแต่ชาวต่างประเทศจะมีระยะเวลาพักเฉลี่ย 3.24 วัน (เป็นการเฉลี่ยการเข้าพักแรมในทุกลักษณะ) แต่ถ้านับเฉพาะโรงแรมเกสต์เฮาส์ จะมีเพียง 1,67, 1.80 และ 1.84 วันจากที่พักในโรงแรมชั้นหนึ่ง (กลุ่มที่ 3) กลุ่มที่ 5 และเกสต์เฮาส์ตามลำดับ

4.3.5.10 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

รายจ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไปยังจังหวัดเชียงรายประมาณ 728 บาท ต่อคนต่อวันเท่านั้น (ต่ำกว่ามาตรฐานที่ประมาณการณ์ไว้ 2,533) โดยที่ชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่าย 763 บาทต่อคนต่อวัน เท่านั้นนับว่าเป็นการนำเข้าเงินตราต่างประเทศต่ำเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ

4.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพระดับประเทศ

4.4.1.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศแบ่งออกได้เป็น 5 เขตใหญ่ ๆ และแบ่งตามลักษณะที่ตั้งของประเทศไทยออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนติดทะเลและส่วนไม่ติดทะเล โดยแบ่งเขตการปกครองได้ 6 ภาค รวม 73 จังหวัด

จากสภาพของที่ตั้งทำให้ประเทศไทยได้เปรียบและเหมาะสมมากกว่าประเทศเพื่อนบ้านข้างเคียง ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ-การค้า การปกครอง การคมนาคม ขนส่ง และทรัพยากรธรรมชาติ สมกับคำว่าประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4.4.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศแบ่งออกได้ 3 ฤดูกาล ประกอบด้วยฤดูร้อน และฤดูฝน ซึ่งได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนฤดูหนาวได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่แต่ละฤดูมีระยะเวลาประมาณ 4 เดือน สำหรับอุณหภูมิมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับที่ตั้งของแต่ละภูมิภาค โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย 29 องศาเซลเซียส

4.4.1.3 สถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวแบ่งออกตามความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภท คือธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม โดยที่มีสถานที่ท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์มากที่สุด เนื่องจากประเทศไทยมีประวัติศาสตร์ในอดีตมาช้านาน รองลงไปคือประเภทธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพระดับภาค

4.4.2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือเป็นที่สูงและภูเขา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 600 เมตร ภาคเหนือแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง พื้นที่ประมาณร้อยละ 75 ของภาคเหนือตอนบนเป็นที่สูงและภูเขา จึงทำให้มีทรัพยากรด้านป่าไม้มากที่สุดของประเทศ ส่วนที่ราบใช้ในการเกษตรกรรม

4.4.2.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ภาคเหนือตอนบนมีลักษณะภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองหนาว มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส แต่ในฤดูหนาวอุณหภูมิจะต่ำถึง 8 องศาเซลเซียส เนื่องจากสภาพแวดล้อมและที่ตั้งของภูมิภาคปกคลุมด้วยป่าไม้และภูเขาสูง ทำให้อากาศเย็นตลอดปีในบางพื้นที่

4.4.2.3 สถานที่ท่องเที่ยว

จากสภาพที่ตั้งของภาคเหนือตอนบน เคยเป็นชุมชนที่สำคัญของประเทศไทยในอดีต แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์จึงมีมาก อันเป็นที่ต้องกาและได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างประเทศ ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ประเภทธรรมชาติ เนื่องจากสภาพที่ตั้งของภาคเหนือเป็นแหล่งกำเนิดสถานที่ท่องเที่ยวประเภทนี้มาก แต่สถานที่ท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมก็มีบทบาทมากพอควรสำหรับการท่องเที่ยวในภาคเหนือ เช่น งานไม้ดอกไม้ประดับ งานลอยกระทง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพระดับจังหวัด

4.4.3.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเชียงราย เป็นที่ราบและที่สูง (ภูเขา) โดยที่ราบมีความสูงจากระดับทะเลประมาณ 400 เมตร แบ่งเขตพื้นที่การปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ รวมพื้นที่ 11,505 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีระยะทางจากกรุงเทพฯประมาณ 844 กิโลเมตร และเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศซึ่งมีอาณาเขตบางส่วนเป็นชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สหภาพพม่าและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในอดีตมีปัญหาเรื่องการบุกรุก แต่ปัจจุบันเหล่านี้หมดสิ้นแล้ว

4.4.3.2 ลักษณะภูมิอากาศ

จากสภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ในบริเวณที่สูงปกคลุมไปด้วยป่าไม้และภูเขา ทำให้อุณหภูมิโดยทั่วไปอยู่ในช่วงที่ต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ๆ โดยปกติจะอยู่ในช่วง 10-28องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิต่ำสุด 8 องศาเซลเซียส

ลักษณะของอากาศแบ่งออกได้ 3 ฤดู คือ ฤดูร้อนอุณหภูมิสูงพอประมาณ ฤดูฝนจะมีฝนตกมากเนื่องจากสภาพที่ตั้งเป็นป่าไม้และภูเขา มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยปีละ 387.2 มิลลิเมตร ส่วนฤดูฝน จะมีอากาศหนาวเย็นมาก ตลอดทั้งวัน โดยเฉพาะเวลากลางคืน และช่วงฤดูหนาวจะยาวนานมากกว่าฤดูอื่น ๆ โดยเฉพาะในภูเขาและที่สูง

4.4.3.3. สถานที่ท่องเที่ยว

เนื่องจากในอดีตประมาณ 900 กว่าปีมาแล้ว จังหวัดเชียงรายเคยเป็นที่ตั้งของเมืองที่สำคัญในล้านนาไทย ทำให้แหล่งท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์หลงเหลือ จนถึงปัจจุบันทั้งในส่วยที่สมบูรณ์และเหลือเพียงซากและหลักฐานบางส่วน แต่ก็ยังถือได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีมากเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ประวัติศาสตร์ ศาสนา และงานสถาปัตยกรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทธรรมชาติ ก็มีความสำคัญไม่น้อย ทั้งในแง่ของความสวยงามและเหตุการณ์ในอดีต เช่น บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ เป็นต้น สุดท้ายแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ที่เด่นชัด คือ ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่มีมากที่สุดในประเทศไทย ทำให้เป็นส่วนที่น่าศึกษาอย่างมาก ส่วนนี้ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมไปเที่ยวจังหวัดเชียงราย

4.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพระดับท้องถิ่น

4.4.4.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

อำเภอเมืองตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลางของจังหวัด พื้นที่บริเวณโดยรอบเป็นที่ราบลุ่ม (ในโครงสร้างของที่สูง) มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 400 เมตร แบ่งออกเป็น 18 ตำบล 215 หมู่บ้าน และ 2 สุขาภิบาล มีพื้นที่ 1622.08 ตารางกิโลเมตร

สำหรับพื้นที่ของโครงการอยู่ในเขตเทศบาล มีพื้นที่ 10.5 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 17 ตำบล 200 หมู่บ้าน และ 1 สุขาภิบาล ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนตำบล ในอำเภอเมืองกับภายในเขตเทศบาลต่างกันเพียง 1 ตำบลเนื่องจากสาเหตุพื้นที่รอบนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การอยู่อาศัยของประชาชนอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน เนื่องจากความพร้อมทางด้านระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการ โดยมีตำบลเวียงเป็นศูนย์กลางของเทศบาลและอำเภอเมือง

4.4.4.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป เป็นที่ราบ โครงสร้างของชั้นดิน ด้านบนเหมาะสำหรับการเพาะปลูก แต่ชั้นดินส่วนที่ถัดลงไปมีความแข็งแรง เนื่องจากที่ตั้งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ประเภทเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (CONTINENTAL HIGHLANDS) การทรุดตัวของดินแทบไม่มี แต่อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้คือแผ่นดินไหว ซึ่งมีสาเหตุมาจากเทือกเขาที่อยู่ภายในบริเวณภาคเหนือนั่นเอง แต่เท่าที่มีแผ่นดินไหวในพื้นที่ของภาคเหนือ ไม่ได้มีอันตรายมากนัก อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งการออกแบบอาคารก็ได้เตรียมการล่วงหน้าไว้แล้วเป็นอย่างดี

4.4.4.3 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศในบริเวณอำเภอเมืองและเขตเทศบาล มีอุณหภูมิสูงสุดในฤดูร้อนประมาณ 28 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในฤดูหนาวประมาณ 8 องศาเซลเซียส โดยทั่วไปอุณหภูมิในตอนเย็นและกลางคืนจะต่ำมีความหนาวเย็นโดยทั่วไป

4.4.4.4 การคมนาคม

การคมนาคมที่สำคัญในเขตเทศบาล ได้แก่ ทางบก โดยใช้พาหนะชนิดต่าง ๆ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ สามล้อถีบ เนื่องจากระยะทางไม่ไกลเกินไปและสามารถเชื่อมโยงกันได้เนื่องจากลักษณะการวางผังการคมนาคมมีลักษณะพื้นสี่เหลี่ยม(GRID)

4.4.4.5 การใช้ที่ดินในอนาคต

จากการกำหนดในการใช้ที่ดินในอนาคตของสำนักผังเมืองฯ ได้วางแนวการกระจายความเจริญจากศูนย์กลางในปัจจุบันออกไปทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกของเขตเทศบาล (สีส้ม) เพื่อป้องกันความแออัดในอนาคตจากศูนย์กลางเดิมแนวทางที่กล่าวนั้นคือทางหลวงหมายเลข 110 ซึ่งเป็นเส้นทางไปยังอำเภอแม่จัน

4.4.4.6 สถานที่ท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาล ได้แก่ อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช วัดพระสิงห์ วัดพระแก้ว พระธาตุดอยจอมทอง น้ำตกตาดหมอก ซึ่งจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศาสนา โดยมีระยะทางจากศูนย์กลางของเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร ทำให้เสียเวลาในการเดินทางน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4.4.5 การวิเคราะห์เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ

4.4.5.1 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ

การศึกษาและพิจารณาเลือกที่ตั้งให้เหมาะสมกับโครงการ นับว่ามีความสำคัญต่อความเป็นไปได้กับโครงการมาก สำหรับการศึกษาวิทยานิพนธ์ โครงการโรงแรมชั้นหนึ่งเชียงราย แบ่งการศึกษาและวิเคราะห์ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1) เหตุผลสนับสนุน ประกอบด้วย

1. โรงแรมในโครงการมีลักษณะเป็นโรงแรมในเมือง (CITY HOTEL) โดยบริการทั้งนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจ ดังนั้นทำเลที่ตั้งควรอยู่ในย่านธุรกิจ เพื่อความเหมาะสมทั้งด้านการติดต่อและการท่องเที่ยว พักผ่อน

2. เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีศักยภาพสูงของการท่องเที่ยวที่ตั้งของโครงการควรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้บริการได้สะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งยังสามารถท่องเที่ยวในหลาย ๆ แห่งได้ภายระยะเวลาอันสั้น

3. ควรจะมีที่ดินเพียงพอกับการจัดตั้งโรงแรม คือควรจะมีที่ดินเพียงพอต่อการก่อสร้างอาคารและปรับปรุงตกแต่งสภาพภายในบริเวณให้เกิดทัศนียภาพและบรรยากาศที่สวยงาม

4. ราคาของที่ดิน (LAND COST) ไม่สูงมากเกินไป ให้คุ้มค่าในการลงทุน ตลอดจนไม่มีปัญหาจากการซื้อที่ดินจากเจ้าของหลายเจ้าของ

5. ควรตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องตามผังเมืองรวมเชียงราย เพื่อไม่ให้ละเมิดข้อกำหนดของผังเมือง ในการวางผังเมืองรวม

6. มีปัญหาจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบันน้อย เช่น ชุมชนแออัด ปัญหาการจราจร เสียงรบกวน สภาวะแวดล้อมเป็นพิษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ควรมีระบบสาธารณูปโภค เพียงพอต่อความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2) หลักการและเหตุผลในการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ จากการศึกษาในหัวข้อที่ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะภูมิประเทศ(TOPOGRAPHY)
2. สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT)
3. ราคาที่ดินและเจ้าของที่ดิน (LAND COST AND OWNERSHIP)
4. การคมนาคมและการเข้าถึง (TRAFFIC AND ACCESSIBILITY)
5. ลักษณะย่านที่ตั้งและกฎหมาย(ZONING AND ORDINANCE)
6. ระบบสาธารณูปโภค (INFRASTRUCTURE)
7. ทัศนียภาพและมุมมอง(VISTA AND SKYLINE)
8. ความปลอดภัย (SAFETY)

3) การวางหลักการพิจารณาที่ตั้งโครงการ (IDEAL SITE) จากการศึกษา 2 หัวข้อที่ผ่านมา อีกทั้งจากการศึกษาสภาพทางกายภาพของพื้นที่ทั้ง 4 แห่ง จะนำมาวิเคราะห์หาที่ตั้งที่เหมาะสมต่อโครงการ

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์หาความสำคัญของข้อกำหนดในการประกอบการพิจารณา

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ลำดับ								รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	ลักษณะภูมิประเทศ		3	3	4	3	3	2	2	20
2	สภาพแวดล้อม			2	3	3	3	2	2	18
3	ราคาที่ดินและเจ้าของที่ดิน				2	2	3	2	2	16
4	การคมนาคมและการเข้าถึง					3	3	3	3	22
5	ลักษณะย่านที่ตั้งและกฎหมาย						3	2	2	18
6	ระบบสาธารณูปโภค							2	3	22
7	ทัศนียภาพและมุมมอง								1	14
8	ความปลอดภัย									15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

☒ การเจริญเติบโตและการขยายตัว (GROWTH AND CHANGE)

☒ ระบบสาธารณูปโภค (INFRASTRUCTURE)

☒ ความสะดวกและการบริการ (SERVICE)

☒ สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT)

จากตารางการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าข้อพิจารณาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภค การคมนาคมและการเข้าถึงโครงการ ส่วนความสำคัญที่รองลงมาได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะย่านที่ตั้งและกฎหมาย สภาพแวดล้อม ราคาที่ดินและเจ้าของที่ดิน ความปลอดภัย และทัศนียภาพ ตามลำดับ

4) การตัดสินใจเลือกที่ตั้งโครงการ (SITE SELECTION)

จากพื้นที่ทั้ง 4 พื้นที่ จะนำมาวิเคราะห์เพื่อหาที่ตั้งที่เหมาะสมกับการเป็นที่ตั้งของโครงการ โดยการนำคะแนนรวม(ค่าน้ำหนัก) ไปถ่วงกับลำดับความเหมาะสมของแต่ละหัวข้อในการพิจารณา เพื่อให้ได้ค่าคะแนนที่ละเอียดดังตารางที่ โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

ลำดับความสำคัญเหมาะสมมากให้คะแนนเป็น 4

ลำดับความสำคัญเหมาะสมปานกลางให้คะแนนเป็น 3

ลำดับความสำคัญเหมาะสมน้อยให้คะแนนเป็น 2

ลำดับความสำคัญเหมาะสมนิยมมากให้คะแนนเป็น 1

การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งของโครงการจัดกระทำดังตารางที่ โดยกำหนดให้

ที่ดินบริเวณถนนพหลโยธิน เป็นที่ตั้งของ SITE 1

ที่ดินบริเวณสี่แยกถนนศรีเกิด-ถนนอุตรกิจ เป็นที่ตั้งของ SITE 2

ที่ดินบริเวณถนนสันป่าหนาด เป็นที่ตั้งของ SITE 3

ที่ดินบริเวณริมแม่น้ำกก เป็นที่ตั้งของ SITE 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ ZONE SELECTION

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ZONE		
		A	B	C
1	ความเป็นไปได้ในอนาคต	4	3	3
2	ระบบสาธารณูปโภค	4	3	2
3	การเชื่อมโยงกับส่วนอื่น ๆ	4	3	2
4	การคมนาคม	4	3	1
5	สอดคล้องกับนโยบายผังเมืองรวม	3	3	3
	รวม	19	15	11

จากตารางที่ จะเห็นได้ว่าย่านที่ตั้งที่ 1 (ZONE A) มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นย่านพื้นที่ตั้งโครงการ

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ที่ตั้งของโครงการ (SITE SELECTION)

ข้อกำหนดในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	SITE 1		SITE 2		SITE 3		SITE 4	
		ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม
1. ลักษณะภูมิประเทศ (TOPOGRAPHY)	20								
- ขนาดรูปร่างของที่ดิน		4	80	4	80	3	60	3	60
- การปรับปรุงที่ดิน		3	60	2	40	3	60	4	80
- โครงสร้างที่ดิน		3	60	3	60	3	60	2	40
2. สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT)	18								
- บริเวณข้างเคียงโดยรอบ		2	36	3	54	1	18	4	72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ที่ตั้งของโครงการ (ต่อ)

ข้อกำหนดในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	SITE 1		SITE 2		SITE 3		SITE 4	
		ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม
- มีมลภาวะที่ดี		2	36	3	54	1	18	4	72
- บรรยากาศที่เหมาะสม		3	54	3	54	2	36	4	72
3. ราคาที่ดินและเจ้าของที่ดิน (LAND COST & OWNER)	16								
- ราคาที่ดิน		1	16	16	16	1	16	2	32
- เจ้าของที่ดินเจ้าของเดียว		3	48	48	32	3	48	3	48
4. การคมนาคมและเชื่อมต่อ (TRAFFIC & LINKAGFE)	22								
- เส้นทางเข้าสู่โครงการ		3	66	4	88	1	22	2	4
- การเชื่อมต่อกับส่วนอื่น ๆ		4	88	3	66	4	88	2	44
- สภาพการจราจร		3	66	4	88	2	44	1	22
- สัมพันธ์กับศูนย์กลางการคมนาคม		4	88	3	66	4	88	2	44
5. ลักษณะย่านที่ตั้งและกฎหมาย (ZONING & ORDINANCE)	18								
- สอดคล้องกับผังเมือง		3	54	3	54	3	54	1	18
- ชุมชนรองรับการบริการ		3	54	3	54	3	54	2	36
- ที่ตั้งเหมาะสมต่อโครงการ		3	54	3	54	2	36	4	72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ที่ตั้งของโครงการ (ต่อ)

ข้อกำหนดในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	SITE 1		SITE 2		SITE 3		SITE 4	
		ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม	ความสำคัญ	คะแนนรวม
6. ระบบสาธารณูปโภค (INPARSTRUCTURE)	22								
- ประปาสาธารณะ		4	88	4	88	3	66	1	22
- ระบบระบายน้ำ		3	66	4	88	1	22	1	22
- โทรศัพท์		3	66	4	88	3	66	2	44
- ถนนโครงการ		3	66	3	66	1	22	1	22
7. ทัศนียภาพและมุมมอง (VISTA & SKYLINE)	14								
- มุมมองบริเวณโดยรอบ		2	28	3	42	1	14	4	56
- การเชื้อเชิญสู่อาคาร		2	28	3	42	1	14	4	56
8. ความปลอดภัย (SAFFTY)	15								
- ระยะทางเข้าสู่โครงการ		3	45	3	45	3	45	2	30
- การให้ความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง		3	45	3	45	3	45	3	45
TOTAL			1,232		1,302		996		1,063

สรุป เลือกที่ตั้งที่ 2 ที่ดินบริเวณสี่แยกถนนศรีเกิด-ถนนอุตรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.5.2 สภาพโดยทั่วไปของที่ตั้งโครงการ

(SURVEY SITE)

1) ตำแหน่งที่ตั้งโครงการ โครงการโรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ จดถนนอุตรกิต

ทิศใต้ จดย่านที่พักอาศัยและพาณิชยกรรมด้านถนนธนาลัย

ทิศตะวันออก จดถนนศรีเกิด

ทิศตะวันตก จดชุมสายโทรศัพท์ เชียงราย

2) ขนาดและสภาพของที่ตั้งโครงการ มีลักษณะเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยม มีการประกอบการค้าแบบแผงลอย ผสมผสานกับส่วนพักอาศัย มีพื้นที่ติดกับถนนสาธารณะ 2 ด้าน คือถนนศรีเกิด และถนนอุตรกิต

ขนาดของที่ดินประมาณ 8 ไร่ 59 ตารางวา หรือประมาณ 13,800 ตร.เมตร โดยมีระยะความยาว 130 เมตร และความกว้าง 120 เมตร

3) ลักษณะภูมิประเทศ สภาพพื้นที่ในบริเวณที่ตั้งโครงการปัจจุบันบางส่วนเป็นที่ว่างโล่งปกคลุมด้วยวัชพืชและพรรณไม้ต่าง ๆ และบางส่วนประกอบกิจการการค้าแบบแผงลอย สภาพของพื้นที่เป็นลาดลงไปทางด้านหลังของพื้นที่ คือ ส่วนติดถนนมีความสูงประมาณ 15 ซม. ส่วนพื้นที่ด้านหลังมีระดับต่ำกว่าถนน 40 ซม. ซึ่งในส่วนของการพัฒนาคาดว่าจะใช้ระดับเดียวกับถนนสาธารณะ

4) ลักษณะภูมิอากาศ ภายในเขตเทศบาลเมืองเชียงรายตั้งอยู่ในเส้นรุ้งที่ 51-56 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 49-51 องศาตะวันออก และมีอุณหภูมิเฉลี่ย 25 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝน 1,243.6 มิลลิเมตร/ปี และได้รับอิทธิพลจากลม 3 ประเภท คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมแม่น้ำ

5) ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. ระบบประปา ใช้บริการจากการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประปาจังหวัดเชียงราย ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดเชียงราย ซึ่งห่างจากโครงการเพียง 1.5 กิโลเมตร และระบบระบายน้ำทิ้ง อาศัยท่อสาธารณะที่มีอยู่บริเวณทางเท้าทั้ง 2 สายของถนน

2. ระบบไฟฟ้า ใช้บริการจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยต่อจากเสาไฟฟ้าแรงสูงบริเวณหน้าพื้นที่โครงการ

3. ระบบโทรศัพท์ ใช้บริการจากชุมสายโทรศัพท์เชียงรายซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่โครงการ ด้านถนนอุตรกิต คาดว่าไม่มีปัญหาอะไรเลยทางด้านนี้

6) เส้นทางคมนาคมและสภาพการจราจร

การเข้าถึงที่ตั้งโครงการใช้ได้หลายเส้นทาง เช่น จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนซุปเปอร์ไฮเวย์) แล้วแยกซ้ายมือเข้าถนนอุตรกิตประมาณ 400 เมตร หรือถ้ามาจากย่านการค้าใจกลางเมืองใช้ได้หลายเส้นทาง เช่น ถนนพหลโยธินแล้วแยกเข้าศรีเกิดประมาณ 1 กิโลเมตร หรือใช้ถนนสิงหไคลที่มาจากแม่น้ำกกหรือศาลากลางจังหวัด แล้วแยกเข้าถนนศรีเกิดประมาณ 1.5 กิโลเมตร และถ้าใช้การคมนาคมมาทางอากาศที่ตั้งโครงการอยู่ห่างจากสนามบินเพียง 2.5 กิโลเมตร จะเห็นได้ว่ามีความคล่องตัวมากในการคมนาคมเข้าสู่พื้นที่

สำหรับสภาพการจราจรจากการสำรวจปริมาณการจราจร (TRAFFIC VOLLME) ทางด้านถนนศรีเกิดและอุตรกิตมีปริมาณทัดเทียมกัน เนื่องจากเป็นเส้นทางที่กระจายไปสู่ส่วนอื่น ๆ ได้อย่างคล่องตัว แต่ความได้เปรียบของถนนศรีเกิดมีมากกว่าเนื่องจากเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงกับศูนย์กลางของเมืองได้อย่างรวดเร็ว

ส่วนการสัญจรทางน้ำ ที่จะเข้าถึงโครงการนั้นจะต้องเปลี่ยนพาหนะจากเรือเป็นรถโดยสาร บริเวณท่าเรือแม่น้ำกกหน้าศาลากลางจังหวัดเชียงราย ซึ่งห่างเพียง 1.5 กิโลเมตร เท่านั้น

7) ความสัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของการเลือกเชียงรายเป็นที่ตั้งโครงการ เนื่องจากจังหวัดเชียงรายเป็นเมืองที่มีระบบนิเวศน์ดีเยี่ยม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภูมิประเทศ ภูมิอา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

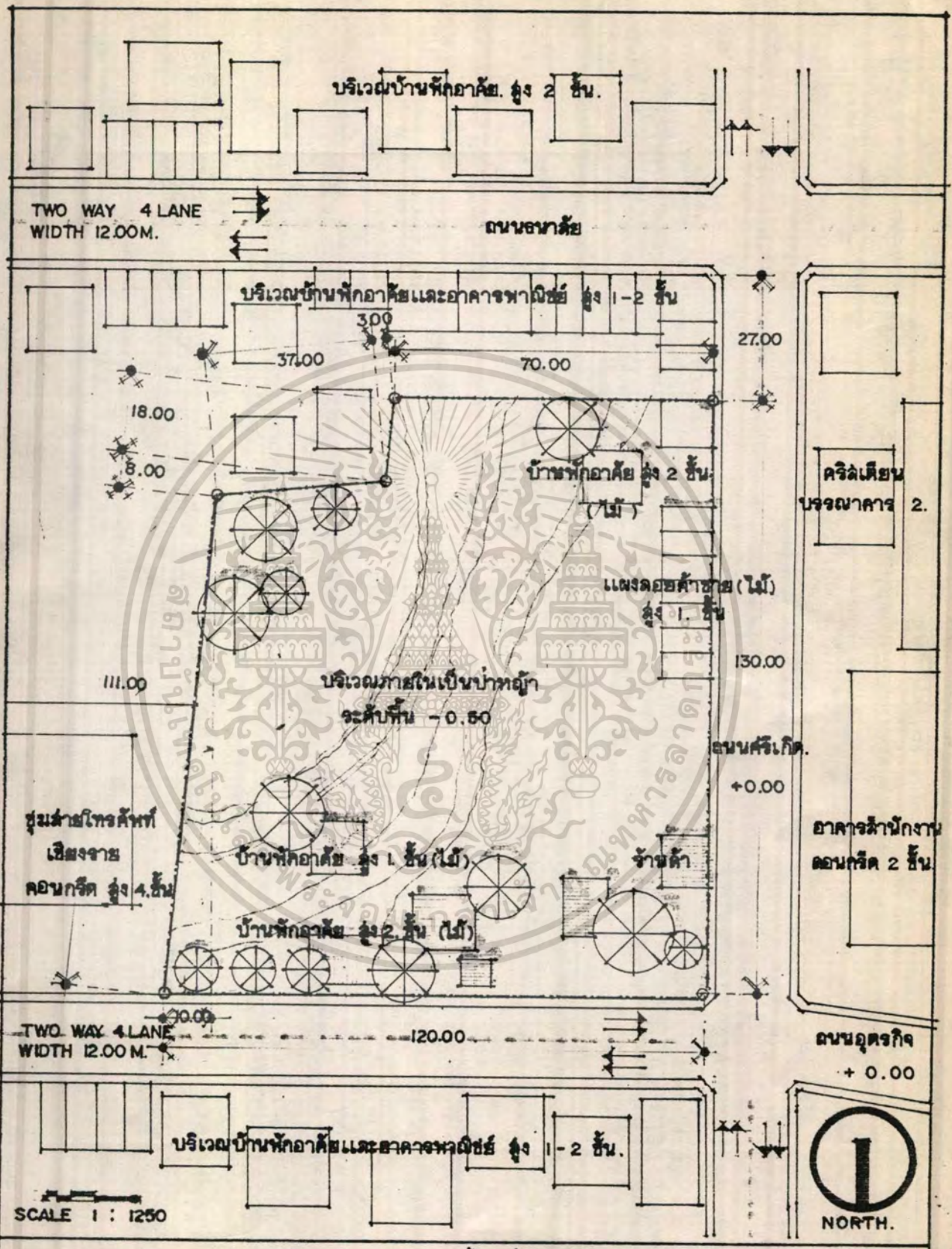

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : การสำรวจที่ตั้งโครงการ (SURVEY SITE)		แผ่นภาพที่ : 4.1
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่โครงการบริเวณถนนศรีเกิด (ความยาวประมาณ 130.00 เมตร)

พื้นที่โครงการบริเวณถนนอุตรกิด (ความยาวประมาณ 120.00 เมตร)

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ลักษณะที่ตั้งของโครงการ .	แผ่นภาพที่ : 4.2
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กาศ สภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณี จนได้รับสมญาว่าเป็นเมืองแห่ง "พรหมจรรย์นิเวศน์" ประกอบกับสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอย่างมากมาย

สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณโครงการ (ในรัศมี 2 กม.จากโครงการ) ได้แก่ อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช วัดพระสิงห์ วัดพระแก้ว กู่พระเจ้าเม็งราย แม่น้ำกก สวนสมเด็จย่า และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมือง นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากรัศมี

4.4.5.3 การกำหนดรายละเอียดที่ตั้งโครงการ (SITE SPECIFICATION)

1) สภาพโดยทั่วไป ขนาดของที่ดินเป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละด้านมีความกว้างยาวไม่เท่ากัน ดังต่อไปนี้

ด้านถนนอุตรกิจ มีความยาว	120 เมตร
ด้านถนนศรีเกิด มีความยาว	135 เมตร
ด้านติดกับที่ทำการชุมสายโทรศัพท์ มีความยาว	110 และ 20 เมตร
ด้านติดบ้านพักอาศัย (ถนนธนาลัย) มีความยาว	70 และ 40 เมตร

คิดเป็นพื้นที่ 13,744 ตารางเมตร หรือ 8 ไร่ 59 ตารางวา สภาพทั่วไปเป็นที่ดินที่ใช้งานบางส่วนดังที่กล่าวไว้ใน SITE SURVEY สภาพของพื้นที่ภายในมีระดับความสูงต่ำกว่าทางเข้าประมาณ 0.50 เมตร

2) สภาพโดยรอบของที่ดิน ถนนศรีเกิด และถนนอุตรกิจเป็นถนนลาดยางมะตอย กว้างประมาณ 16.00 เมตร ทางเท้าข้างละ 2.00 เมตร ระบบการเดินรถเป็นแบบสองทาง ข้างละ 2 เลน (TWO WAY 2 LANES) บนทางเท้ามีระบบสาธารณูปโภคครบครัน เช่น ทางระบายน้ำทั้งหมดขนาด 0.60 เมตร หรือระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

3) ศักยภาพของการขยายตัวในอนาคต จากแผนภูมิที่ จะเห็นได้ว่าแนวการขยายตัวในอนาคต สามารถขยายได้ในทิศใต้ คือบริเวณสี่แยกถนนศรีเกิด ตัดกับถนนถนนธนาลัย เพราะด้านอื่น ๆ ติดถนนและสถานที่ราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

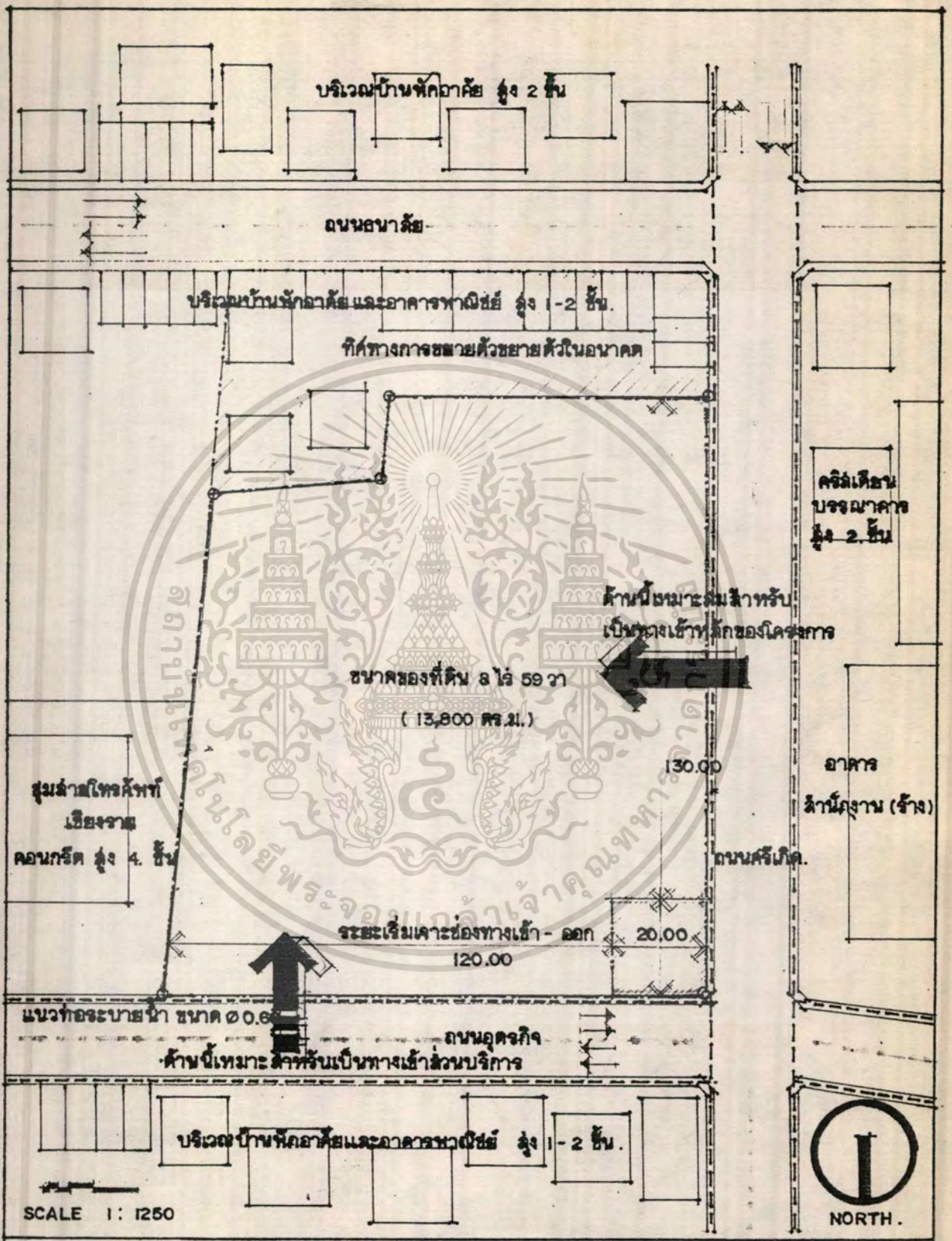

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : การกำหนดรายละเอียดที่ตั้งโครงการ (SITE SPEC)		แผ่นภาพที่ : 4.3
แหล่งที่มา : การสำรวจภาคสนาม.		ตารางที่ :

เอกสารนี้ถูกสร้างขึ้นโดยสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

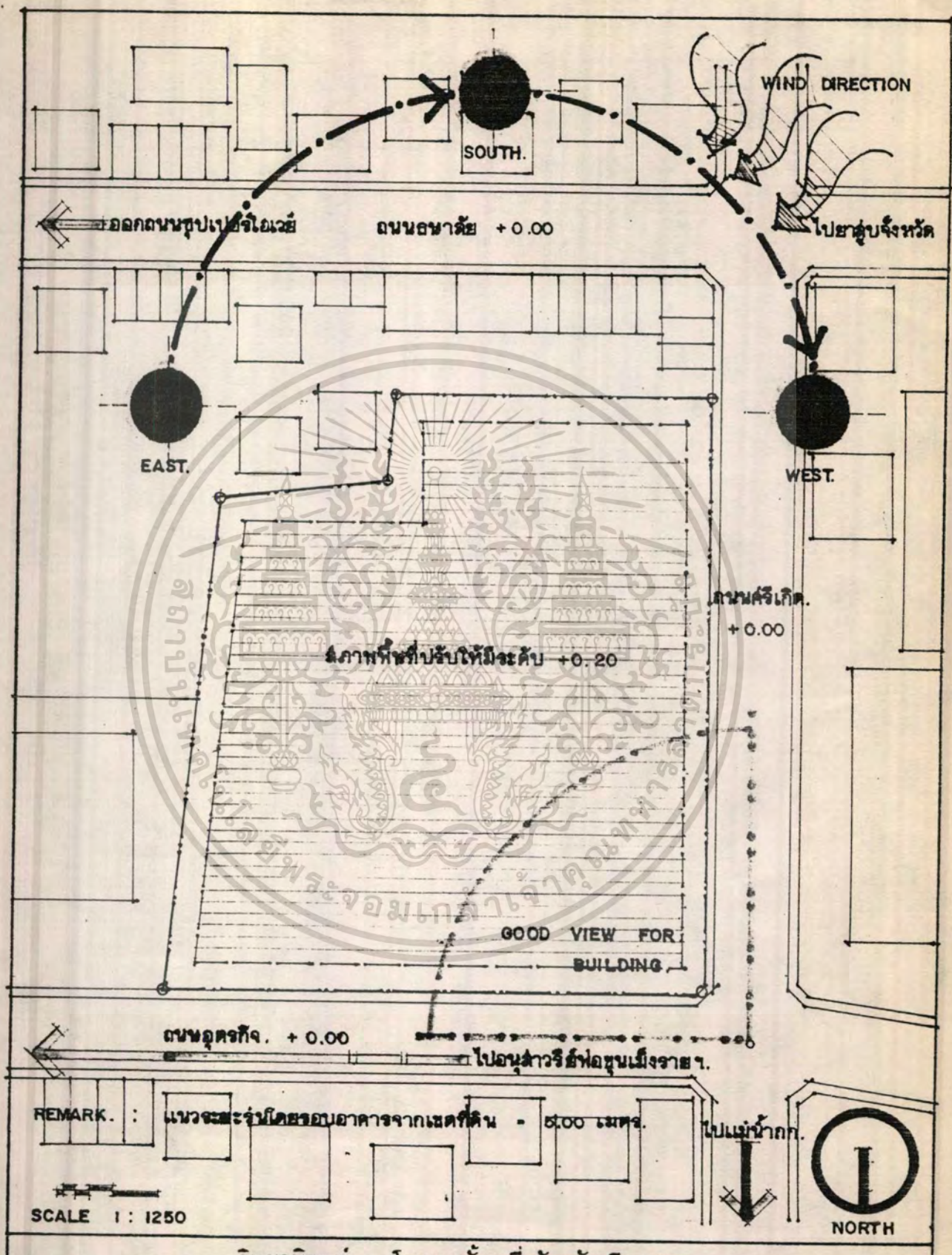

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ (SITE ANALYSIS)		แผ่นภาพที่ : 4.4
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ในการค้า การดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

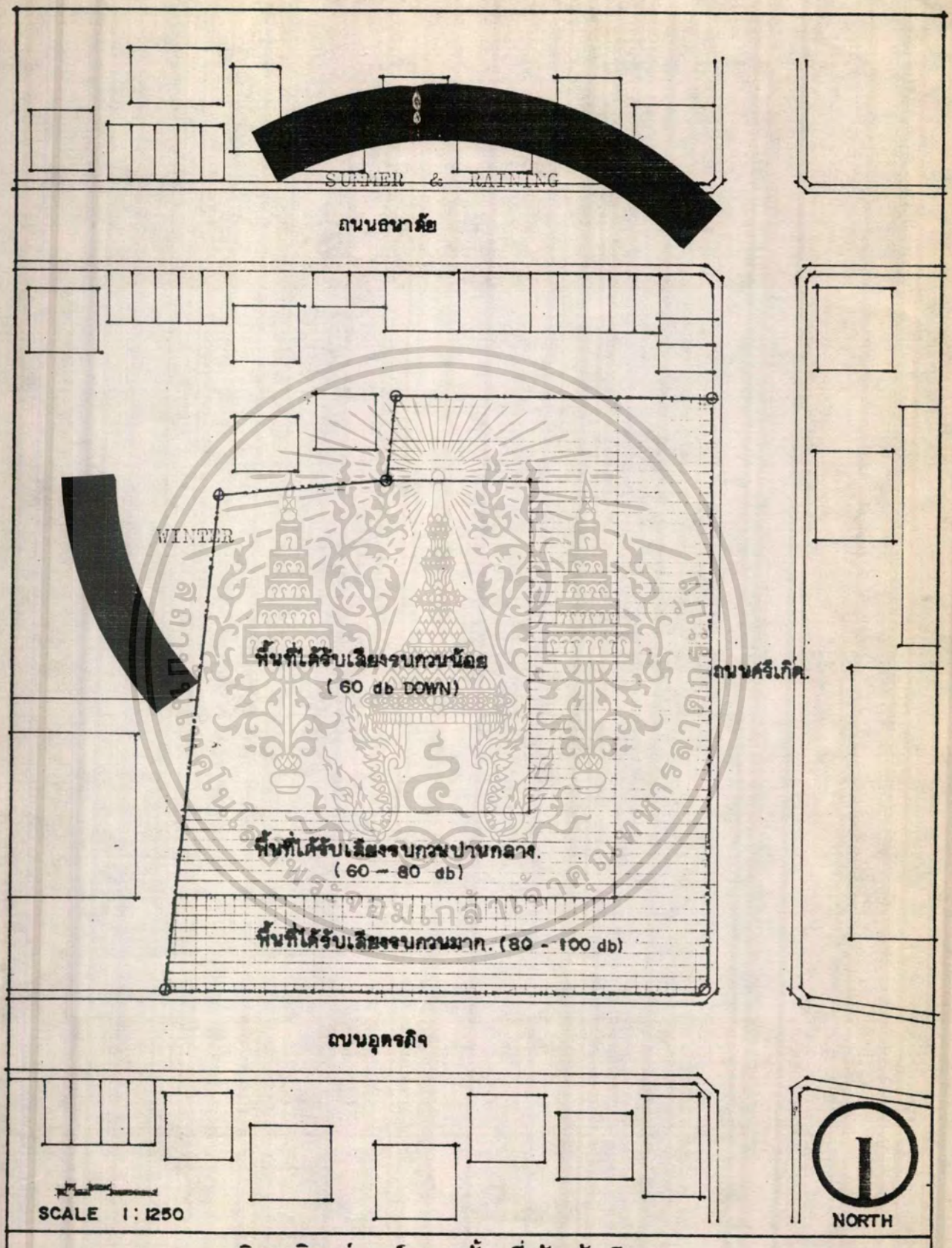

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : SITE QUALITY		แผ่นภาพที่ : 4.5
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้มีไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การแสวงหากำไร ในรูปแบบใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.5.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ (SITE ANALYSIS)

การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการจะแยกทำการศึกษาและวิเคราะห์ได้ 2 ลักษณะ คือ ส่วนที่อยู่ภายในบริเวณที่ดิน และส่วนที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบ เช่น สภาพการคมนาคม สภาพแวดล้อม (เสียงรบกวน มุมมอง ทิศ ทิศทางลม) เทศบัญญัติ ฯลฯ ดังแสดงรายละเอียดตามแผนภูมิที่

4.4.5.5. การกำหนดโครงสร้างของที่ตั้งโครงการ (SITE STRUCTURE)

ในการวิเคราะห์โครงสร้างของที่ตั้ง เพื่อให้ได้ตำแหน่งหรือที่ตั้งขององค์ประกอบสมบูรณ์ จึงต้องออกแบบทางเลือก (ALTERNATIVE) หลาย ๆ รูปแบบโดยกำหนดข้อพิจารณา (CRITERIA) ตามลำดับความสำคัญ และได้กำหนดค่าถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTING) ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ มีความสำคัญ = 5
2. การเข้าถึง มีความสำคัญ = 4
3. สภาพแวดล้อม มีความสำคัญ = 3
4. การควบคุม มีความสำคัญ = 2
5. มุมมอง มีความสำคัญ = 1

ในการวิเคราะห์แบ่งส่วนต่าง ๆ ของโครงการ ออกเป็นส่วนต่าง ๆ

1. PUBLIC ZONE หมายถึงส่วน PUBLIC SPACE
2. GUEST ZONE หมายถึงส่วน GUEST ROOM
3. ACTIVITY ZONE หมายถึงส่วน F&B SERVICE SPACE และ RECREATION AREA
4. RETAIL SHOP ZONE หมายถึงส่วน RETAIL SHOP
5. SERVICE ZONE หมายถึงส่วน ADMINISTRATION OFFICE, GENERAL SERVICE DEPARTMENT และ MECHANICAL DEPARTMENT
6. PARKING ZONE หมายถึงส่วน PARKING AREA

ในการทำการวิเคราะห์เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับโครงการจะทำการสลับเปลี่ยนที่ตั้งของ ZONE ต่าง ๆ จนครบทุกแบบ ซึ่งหลักเกณฑ์ในการให้ระดับค่าถนนพิจารณาจาก ลำดับความสำคัญดังนี้ คือ 4 3 2 และ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

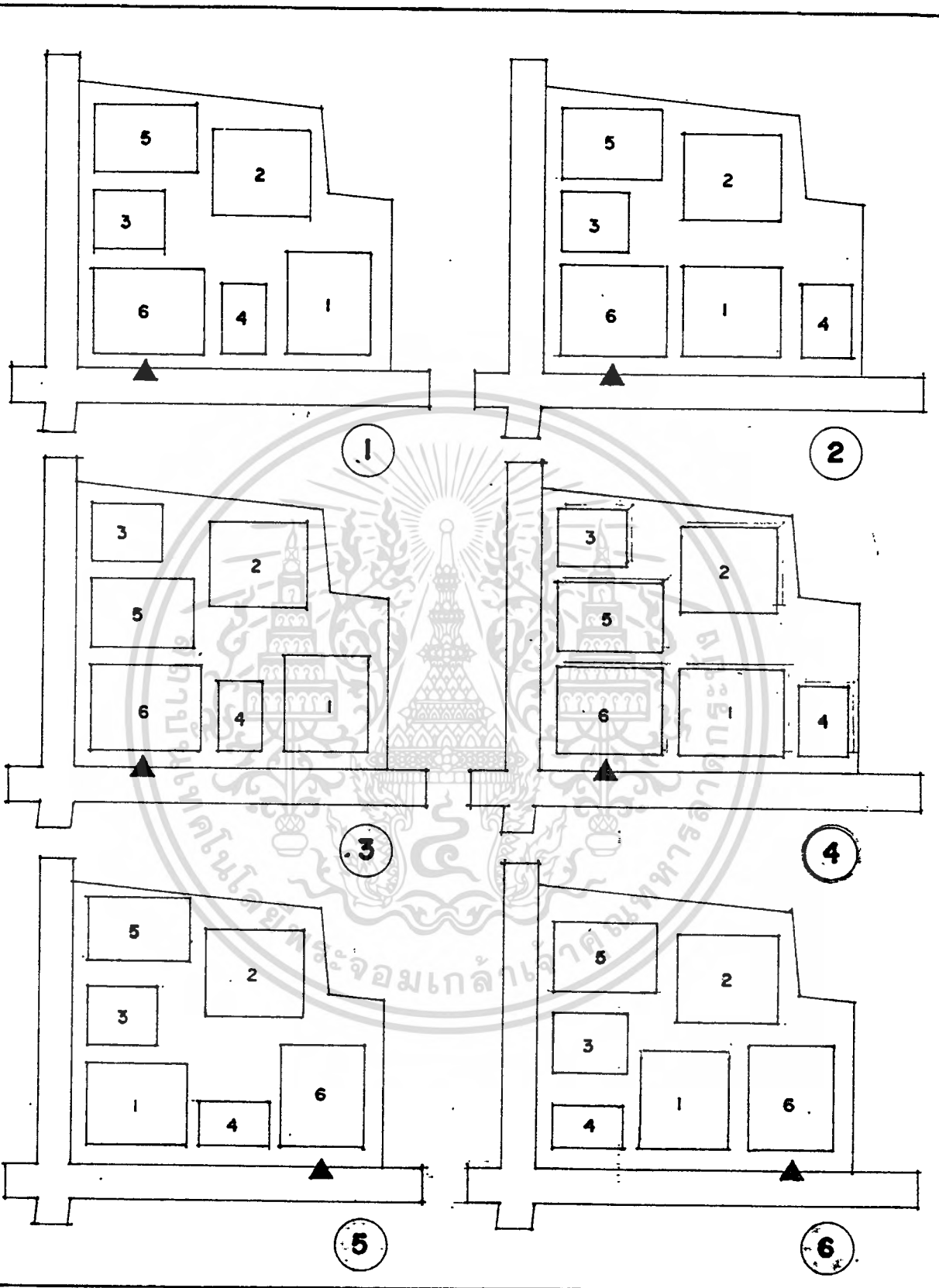

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง	: GROUPING ZONING ALTERNATIVE (I)	แผ่นภาพที่ : 4.6
แหล่งที่มา	: ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

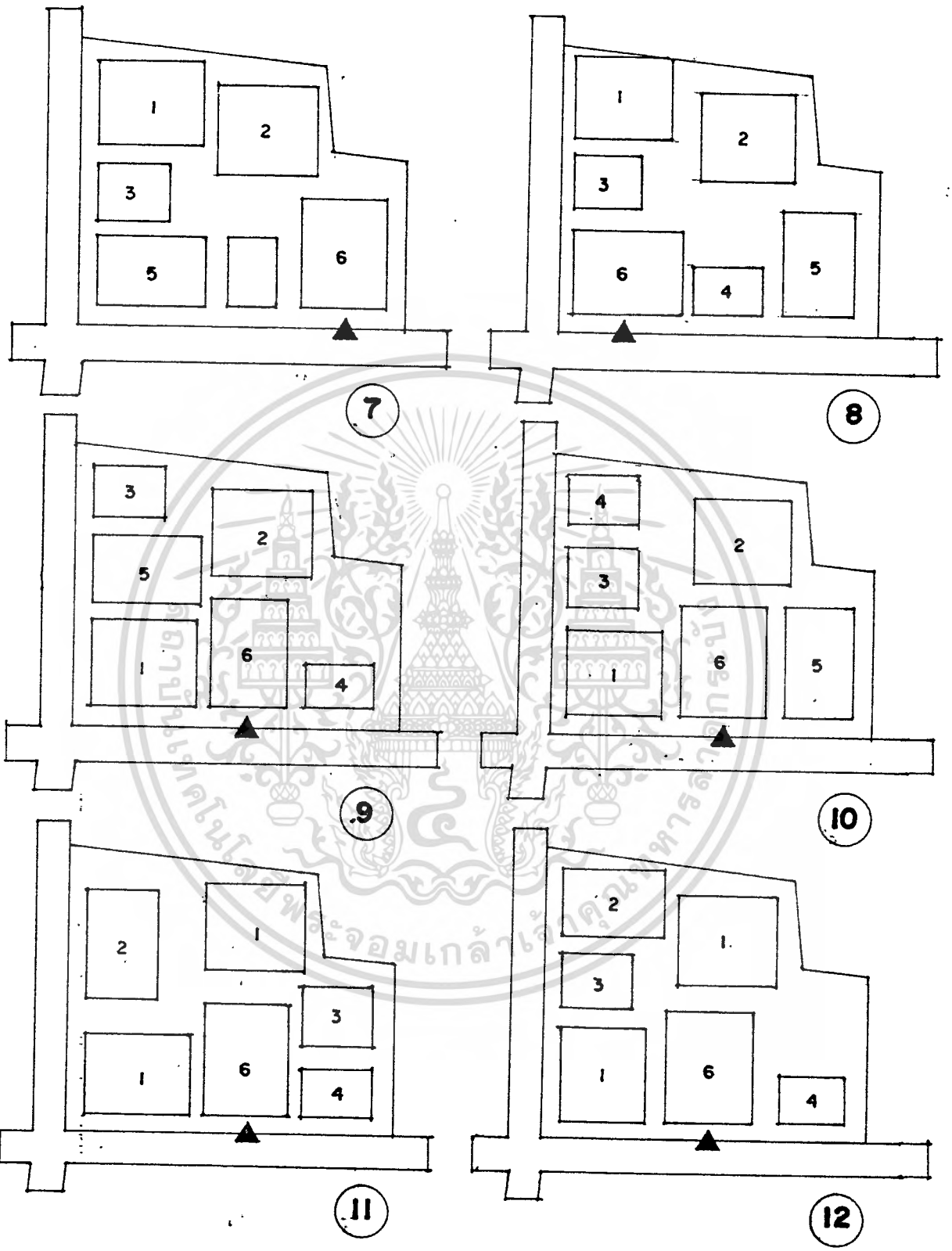

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : GROUPING ZONING ALTERNATIVE (2)		แผ่นภาพที่ : 4.6
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

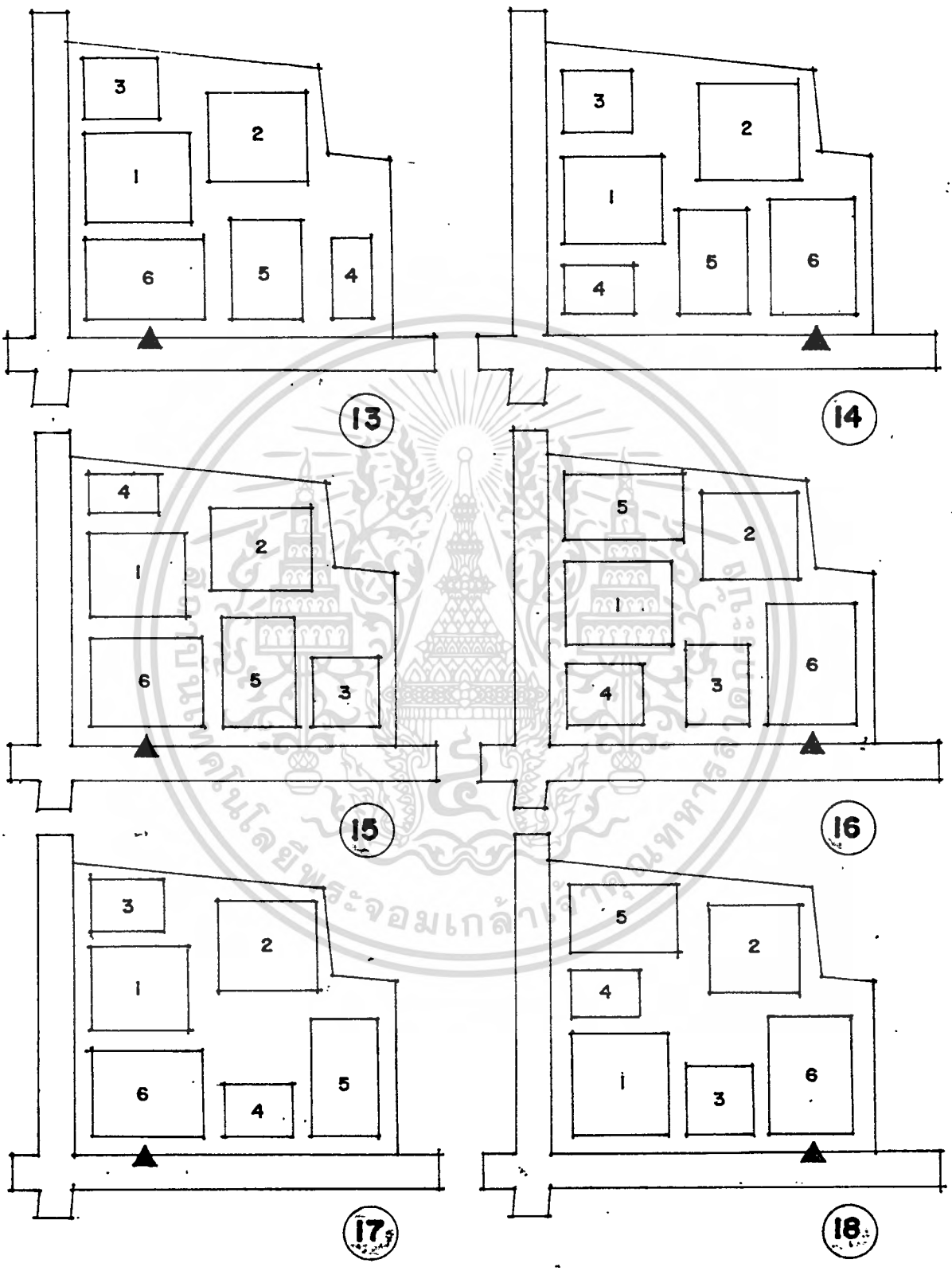

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : GROUPING ZONING ALTERNATIVE (3)	แผ่นภาพที่ : 4.6
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

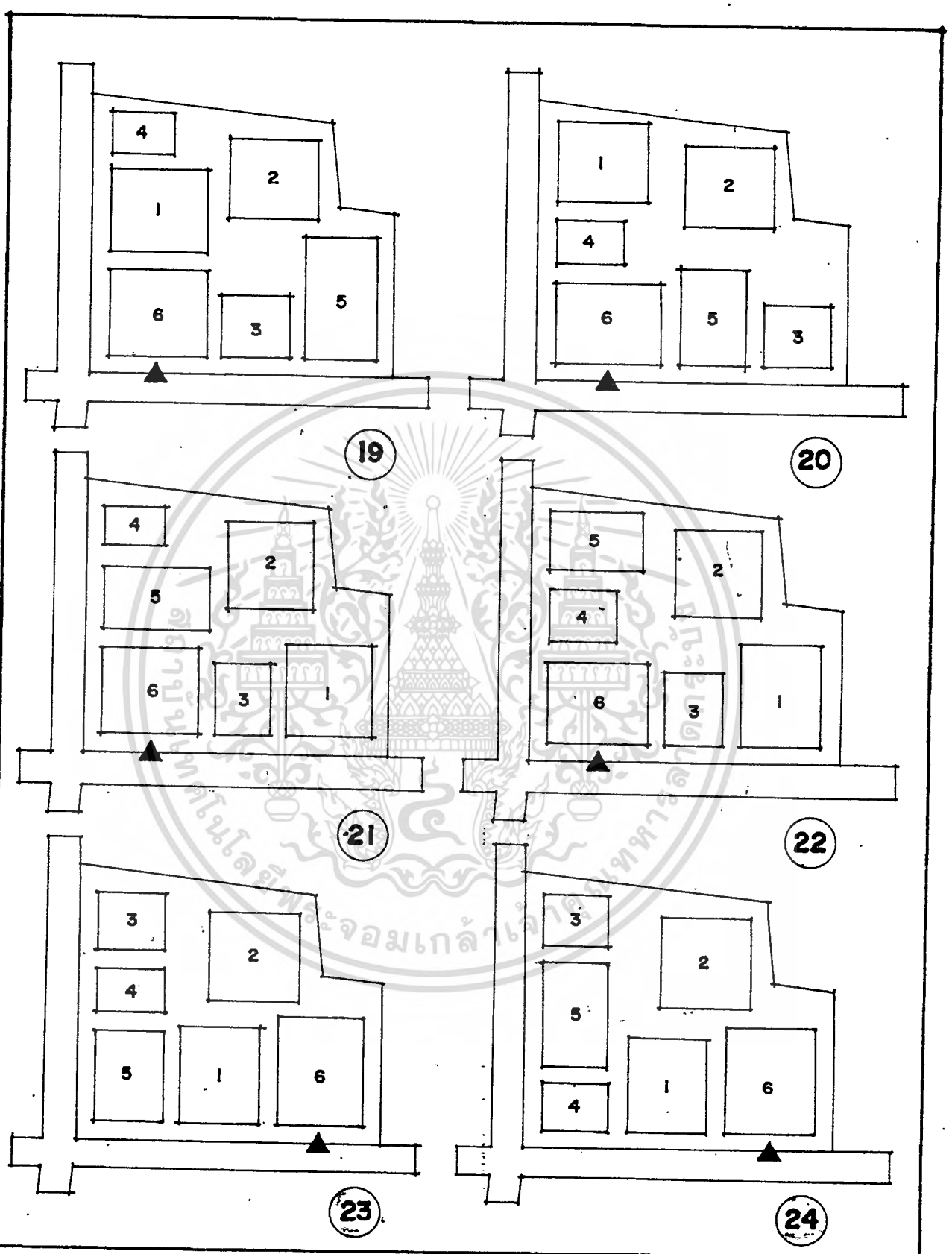

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : GROUPING ZONING ALTERNATIVE (4)	แผ่นภาพที่ : 4.6
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ แสดงการวิเคราะห์ GROUPING ZONING ALTERNATIVE

CRITERIA / ALTERNATIVE	NO.1 (..)x5	NO.2 (..)x4	NO.3 (..)x3	NO.4 (..)x2	NO.5 (..)x1	TOTAL
1	15	8	6	2	1	32
2	15	12	6	4	1	38
3	20	12	12	8	3	55
4	20	16	12	8	4	60
5	15	8	3	4	2	32
6	15	8	3	4	2	32
7	10	8	6	2	1	27
8	10	8	3	2	1	24
9	5	12	12	6	2	37
10	5	8	6	4	2	25
11	5	4	9	2	1	21
12	5	8	3	2	2	20
13	15	12	12	6	3	50
14	10	12	6	4	3	35
15	20	16	6	6	4	52
16	10	8	3	4	2	27
17	20	16	12	8	2	58
18	10	8	6	2	4	30
19	10	8	6	4	2	30
20	15	16	6	6	3	46
21	10	8	6	4	3	31
22	10	12	6	4	1	33
23	15	16	9	6	1	47
24	15	12	12	6	3	48

สรุป ทางเลือกที่ 4 ได้คะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

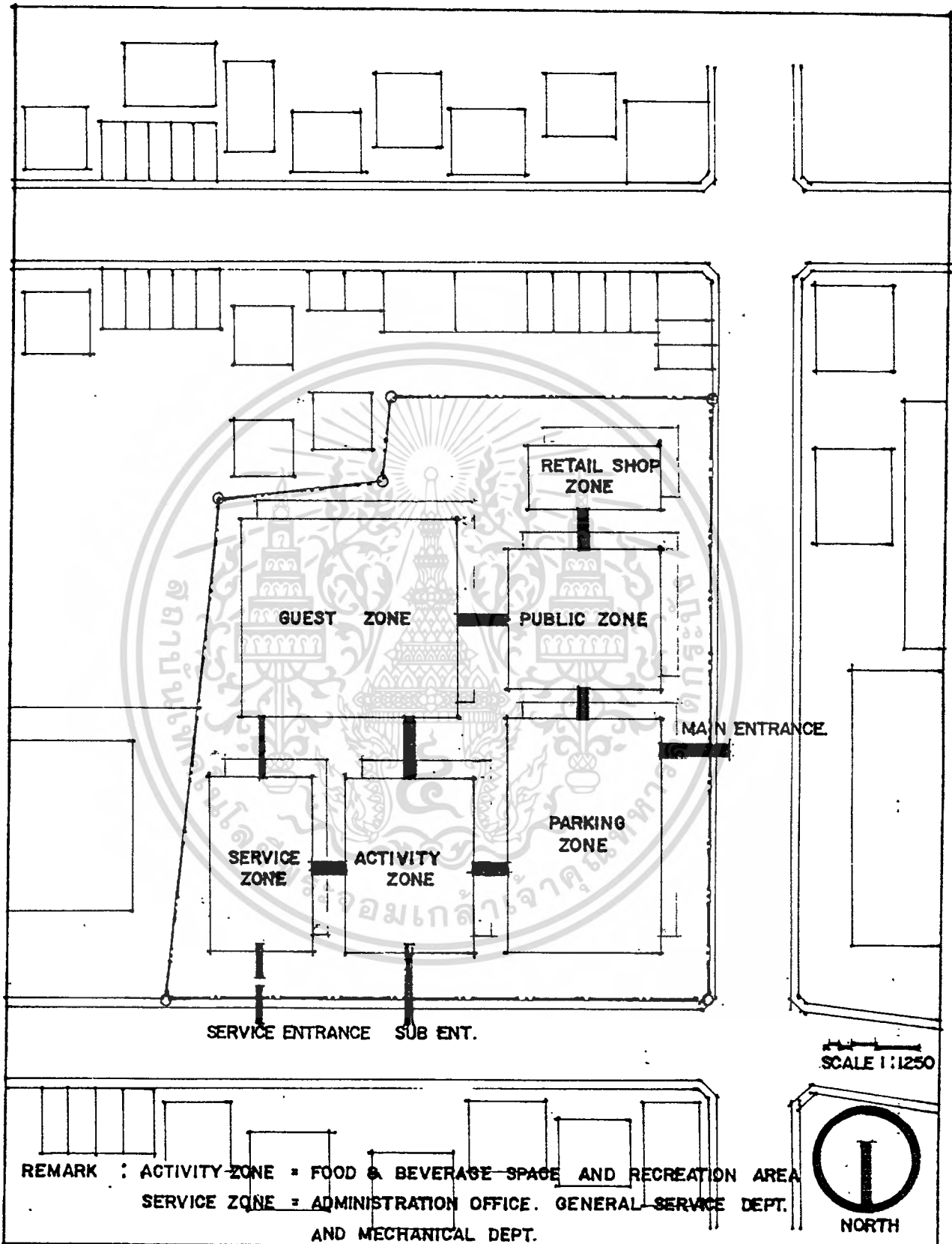

REMARK : ACTIVITY ZONE = FOOD & BEVERAGE SPACE AND RECREATION AREA
SERVICE ZONE = ADMINISTRATION OFFICE. GENERAL SERVICE DEPT. AND MECHANICAL DEPT.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : SITE STRUCTURE		แผ่นภาพที่ : 4.7
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.6 การวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

4.4.6.1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบกับที่ตั้ง

การวางองค์ประกอบในที่ตั้งนั้นจะต้องคำนึงถึง การเข้าถึง การติดต่อภายใน มุมมองจากภายนอกและภายใน และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เนื่องจากองค์ประกอบของโรงแรมมีจำนวนมาก จึงจัดรวมเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่ม ซึ่งมีความต้องการเรื่องตำแหน่งที่ตั้ง และความสัมพันธ์ ดังนี้

1. PUBLIC ZONE คือส่วนที่เป็นสาธารณะโดยทั่วไปสะดวกแก่การเข้าถึงจากทางเข้าหลัก ประกอบด้วย MAIN LOBBY LOBBY LOUNGE FRONT OFFICE BAGGAGE HANDLING PUBLIC TOILET PUBLIC PARKING

2. RETAIL SHOP ZONE คือส่วนบริการด้านร้านค้าย่อยและร้านบริการ ประกอบด้วย RETAIL SHOP TOBACCO AND NEWSPAPER BEAUTY PALOUR BARBER SHOP VALET SHOP

3. ACTIVITY ZONE คือส่วนกิจกรรมของอาคารประกอบด้วย FOOD & BEVERAGE SPACE และ RECREATION AND ENTERTAIN SPACE ประกอบด้วย MAIN DINNING ROOM SPECIALLY RESTAURANT COFFEE SHOP SKY LOUNGE COCKTAIL LOUNGE BANQUET ROOM FUNCTION ROOM SAUNA & HEALTH CLUB GAME ROOM SWIMMING POOL TENNIS COURT

4. GUEST ZONE คือส่วนที่เป็นห้องพัก ต้องการความเป็นส่วนตัว สามารถมองเห็นทัศนียภาพ โดยรอบบริเวณ มีองค์ประกอบดังนี้ GUEST ROOM ROOM SERVICE

5. SERVICE ZONE คือส่วนบริการของโรงแรม ประกอบด้วย ADMINISTRATION OFFICE, GENERAL SERVICE DEPARTMENT และ MECHANICAL DEPARTMENT โดยมีรายละเอียดประกอบดังนี้ ADMINISTRATION OFFICE MAIN KITCHEN HOUSE KEEPING OFFICE CONTROL TIME KEEPER MAIN STORAGE MAINTANANCE & MECHANICAL SHOP STAFF DINNING GARAGE ROOM STAFF & SERVICE PARKING

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.6.2 สภาพการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์เลือกที่ตั้ง (โครงการ) ได้แก่ ที่ดินบริเวณสี่แยกถนนศรีเกิด - ถนนอุดรกิต มีขนาดพื้นที่ 8 ไร่ 59 ตร.วา หรือประมาณ 13,800 ตร.เมตร ประกอบกับบริเวณโดยรอบโครงการเปิดโอกาสให้อัตราส่วนพื้นที่อาคารต่อพื้นที่ของที่ดิน (FLOOR AREA RATIO) เท่ากับ 4:1 จึงทำให้ทราบว่าพื้นที่ของอาคารโครงการสามารถมีขนาดพื้นที่ถึง 55,200 ตร.ม

จากลักษณะพื้นฐานความต้องการขององค์ประกอบในโครงการ แบ่งออกเป็น 9 ส่วน โดยแต่ละส่วนมีความต้องการด้านพื้นที่ดังต่อไปนี้

1.	ส่วนสาธารณะ	ต้องการพื้นที่	743 ตร.เมตร
2.	ส่วนห้องพัก	ต้องการพื้นที่	10,896 ตร.เมตร
3.	ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม	ต้องการพื้นที่	4,260 ตร.เมตร
4.	ส่วนพักผ่อนและบันเทิง	ต้องการพื้นที่	2,757 ตร.เมตร
5.	ส่วนร้านค้า	ต้องการพื้นที่	398 ตร.เมตร
6.	ส่วนบริหาร	ต้องการพื้นที่	544 ตร.เมตร
7.	ส่วนบริการทั่วไป	ต้องการพื้นที่	947 ตร.เมตร
8.	ส่วนห้องเครื่อง	ต้องการพื้นที่	914 ตร.เมตร
9.	ส่วนที่จอดรถ	ต้องการพื้นที่	8,680 ตร.เมตร
	รวมพื้นที่องค์ประกอบภายในโครงการ		30,787 ตร.เมตร

จะเห็นได้ว่าการใช้พื้นที่ของโครงการยังไม่เกินจากส่วนที่กฎหมายกำหนดไว้อยู่ 14,913 ตร.เมตร ซึ่งลักษณะการจัดวางองค์ประกอบของโครงการ (ดูในแผ่นภาพที่) อีกทั้งยังได้แบ่งส่วนที่จะต้องเปิดโล่งของโครงการ (OPEN SPACE RATIO) เท่ากับ 30% ของเนื้อที่ 4,140 SQ.M.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

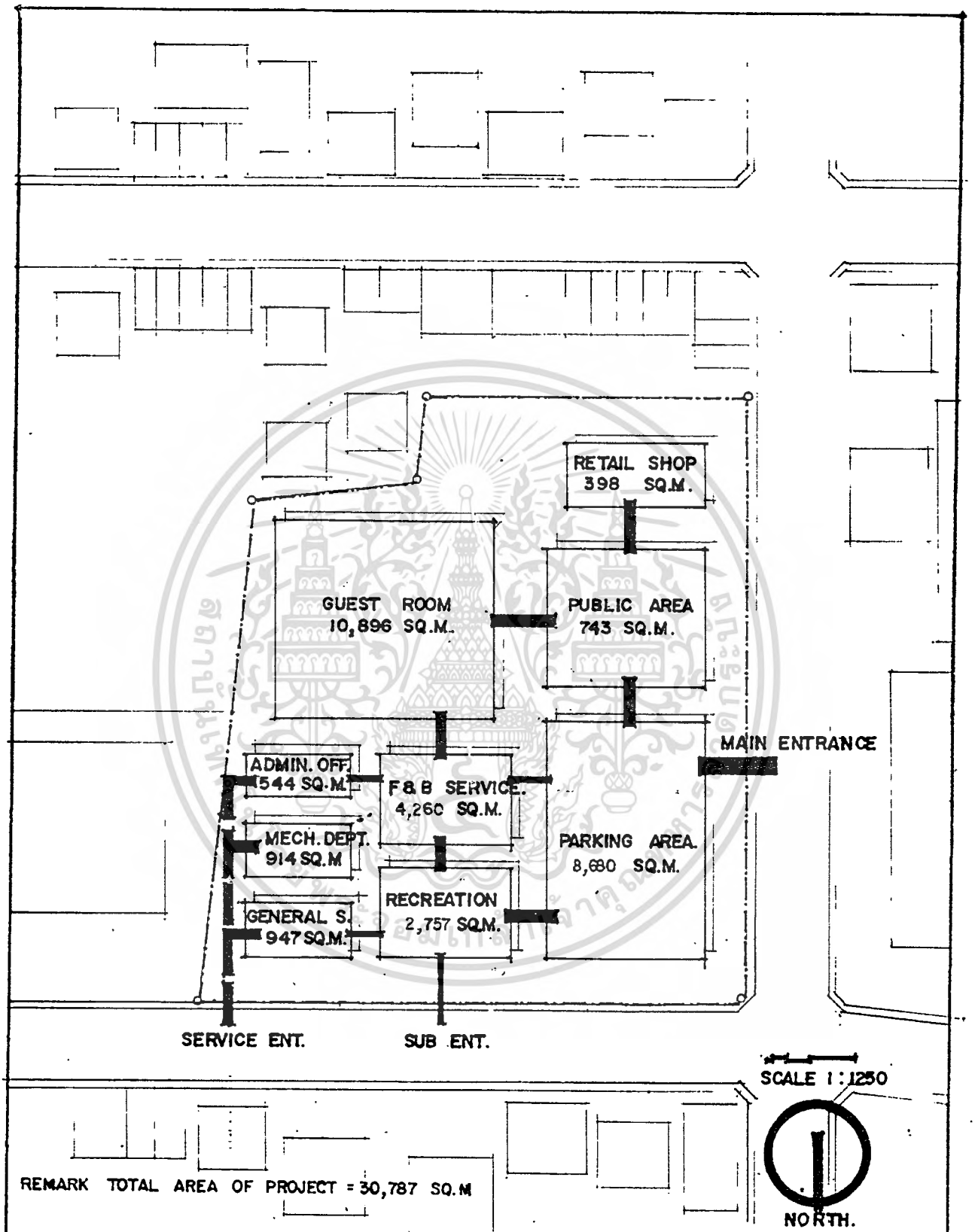

REMARK TOTAL AREA OF PROJECT = 30,787 SQ.M

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : LAND USED OF PROJECT	แผ่นภาพที่ : 4.8
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ : -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม

4.5.1 การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของโครงการ

4.5.1.1 การวิเคราะห์บทบาทของโครงการ

เป็นการสนองตอบและรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สาเหตุเนื่องจากการเพิ่มของจำนวนนักท่องเที่ยวที่สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นส่วนช่วยให้เกิดความเจริญขึ้นในส่วนภูมิภาค สนับสนุนการท่องเที่ยว และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

4.5.1.2 การวิเคราะห์หน้าที่ของโครงการ

โครงการมีหน้าที่ให้การบริการด้านที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม ความบันเทิง การประกอบธุรกิจการค้า และให้ความปลอดภัย แก่ผู้มาใช้โครงการ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

4.5.2 การวิเคราะห์วิธีดำเนินงานของโครงการ

4.5.2.1 การวิเคราะห์การบริหารงานของโครงการ

การจัดการบริหารงานเกี่ยวกับโรงแรม จะต้องปฏิบัติงานตลอดเวลา 24 ชั่วโมง เนื่องจากเป็นกิจกรรมต่อเนื่องตลอด และไม่สามารถกำหนดและจำกัดช่วงเวลาในการให้การบริการได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแขก

ลักษณะการบริหารงานของโครงการ เรมจากคณะกรรมการการบริหารชั้นสูง (ประกอบด้วย เจ้าของโรงแรม คณะกรรมการบริหารโรงแรม) เป็นผู้วางนโยบายในการปฏิบัติงาน โดยให้ผู้จัดการโรงแรม (ผู้จัดการทั่วไป) เป็นผู้ควบคุมและวางขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติงาน จากนั้นมอบหมายงานให้ผู้จัดการ หัวหน้างานในแผนกต่าง ๆ เป็นผู้รับแนวทางและควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แต่ละแผนก ฝ่าย ตามที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.3
แสดง	: ผังภูมิการบริหารงานและหน้าที่รับผิดชอบ	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา	: ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.4
แสดง	: ORGANIZATION CHART	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา	: ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตรากำลังคนตามหน่วยงานต่าง ๆ ของโครงการ

ลำดับ	หน่วยงาน	อัตรากำลังคน(ร้อยละ)	รวม
1	ส่วนบริหาร (SDMINISTRATION)	3.0	3
2	ส่วนธุรการส่วนหน้า (FRONT&ADMIN OFFICE)	11.0	33
3	ส่วนบริการ (SERVICE)	19.0	57
4	ส่วนแม่บ้าน (HOUSE KEEPING)	27.0	81
5	ส่วนอาหารและบริการ (FOOD SERVICE)	34.0	102
	- ส่วนบริการอาหาร (DINING ROOM)	(18%OF FOOD)	(54)
	- ส่วนปรุงอาหาร (KITCHEN ROOM)	(16%OF FOOD)	(48)
6	ส่วนบำรุงรักษาและควบคุมเครื่อง (MAINTANANCE)	6.0	18
	รวม	100	300

4.5.3.3 การวิเคราะห์จำนวนอัตราเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาในหัวข้อที่ 3.5.3.3 พบว่าอัตรากำลังคนในโรงแรมต่างจังหวัดเท่ากับ 0.63 คน/ห้องพัก อีกทั้งจากการศึกษาอัตรากำลังคนในโรงแรมจังหวัดเชียงใหม่ในกลุ่มเดียวกัน พบว่ามีอัตราเฉลี่ย 1.17 คน/ห้องพัก[1] และจากการศึกษาอาคารตัวอย่างภายในจังหวัดเชียงราย พบว่ามีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประมาณ 1.185 คน/ห้องพัก

ตารางที่ 4.10 แสดงอัตรากำลังของบุคลากรในอาคารตัวอย่าง.

ลำดับ	โรงแรม	จำนวนห้อง	จำนวนพนักงาน	จำนวนพนักงานต่อห้องพัก
1	เวียงอินทร์	260	240	0.92
2	วังค่า	220	320	1.45
3	จากข้อมูลของ ท.ท.ท.	-	-	0.63
	รวม	-	-	1.00

[1] โรงแรมชั้นหนึ่ง 200 ห้องจังหวัดเชียงใหม่, ผดากร ไชยชมเกียรติคุณ, หน้า 329

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตรากำลังคนตามหน่วยงานต่าง ๆ ของโครงการ

ลำดับ	หน่วยงาน	อัตรากำลังคน (ร้อยละ)	รวม
1	ส่วนบริหาร (SDMINISTRATION)	3.0	3
2	ส่วนธุรการส่วนหน้า (FRONT&ADMIN OFFICE)	11.0	33
3	ส่วนบริการ (SERVICE)	19.0	57
4	ส่วนแม่บ้าน (HOUSE KEEPING)	27.0	81
5	ส่วนอาหารและบริการ (FOOD SERVICE)	34.0	102
	- ส่วนบริการอาหาร (DINING ROOM)	(18%OF FOOD)	(54)
	- ส่วนปรุงอาหาร (KITCHEN ROOM)	(16%OF FOOD)	(48)
6	ส่วนบำรุงรักษาและควบคุมเครื่อง (MAINTANANCE)	6.0	18
	รวม	100	300

4.5.3.3 การวิเคราะห์จำนวนอัตราเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาในหัวข้อที่ 3.5.3.3 พบว่าอัตรากำลังคนในโรงแรมต่างจังหวัดเท่ากับ 0.63 คน/ห้องพัก อีกทั้งจากการศึกษาอัตรากำลังคนในโรงแรมจังหวัดเชียงใหม่ในกลุ่มเดียวกัน พบว่ามีอัตราเฉลี่ย 1.17 คน/ห้องพัก[1] และจากการศึกษาอาคารตัวอย่างภายในจังหวัดเชียงราย พบว่ามีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประมาณ 1.185 คน/ห้องพัก

ตารางที่ 4.10 แสดงอัตรากำลังของบุคลากรในอาคารตัวอย่าง.

ลำดับ	โรงแรม	จำนวนห้อง	จำนวนพนักงาน	จำนวนพนักงานต่อห้องพัก
1	เวียงอินทร์	260	240	0.92
2	วังคำ	220	320	1.45
3	จากข้อมูลของ ท.ท.ท.	-	-	0.63
	รวม	-	-	1.00

[1] โรงแรมชั้นหนึ่ง 200 ห้องจังหวัดเชียงใหม่, ผดากร ไชยชมเกียรติคุณ, หน้า 329

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้ง

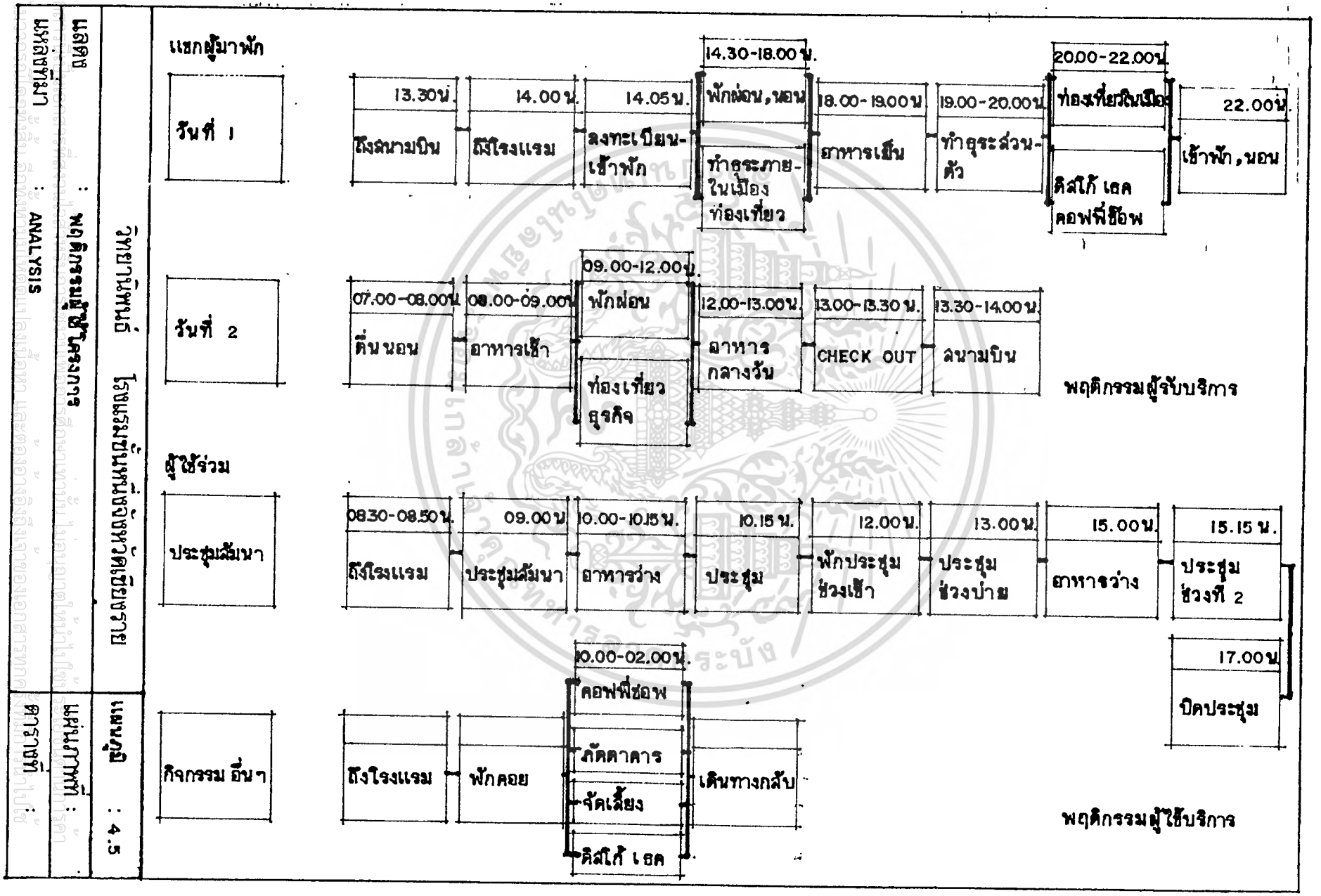
ANALYSIS
ผลการวิเคราะห์
4.5
แยกผู้มาพัก
วันที่ 1
13.30น.
ถึงสนามบิน
14.00น.
ถึงโรงแรม
14.05น.
ลงทะเบียน-เข้าพัก
14.30-18.00น.
พักผ่อน,นอน
ทำธุระภายในเมืองท่องเที่ยว
18.00-19.00น
อาหารเย็น
19.00-20.00น
ทำธุระส่วนตัว
20.00-22.00น
ท่องเที่ยวในเมือง
ดิสโก้ เธค
คอฟฟี่ช็อพ
22.00น.
เข้าพัก,นอน
วันที่ 2
07.00-08.00น.
ดื่มน้ำนอน
08.00-09.00น.
อาหารเช้า
09.00-12.00น.
พักผ่อน
ท่องเที่ยวธุรกิจ
12.00-13.00น.
อาหารกลางวัน
13.00-13.30น.
CHECK OUT
13.30-14.00น.
สนามบิน
พฤติกรรมผู้รับบริการ
ผู้ใช้ร่วม
ประชุมสัมนา
08.30-08.50น.
ถึงโรงแรม
09.00น.
ประชุมสัมนา
10.00-10.15น.
อาหารว่าง
10.15น.
ประชุม
12.00น.
พักประชุมช่วงเช้า
13.00น.
ประชุมช่วงบ่าย
15.00น.
อาหารว่าง
15.15น.
ประชุมช่วงที่ 2
17.00น
ปิดประชุม
กิจกรรมอื่นๆ
ถึงโรงแรม
พักผ่อน
20.00-02.00น.
คอฟฟี่ช็อพ
ภัตตาคาร
จัดเลี้ยง
ดิสโก้ เธค
เดินทางกลับ
พฤติกรรมผู้ใช้บริการ

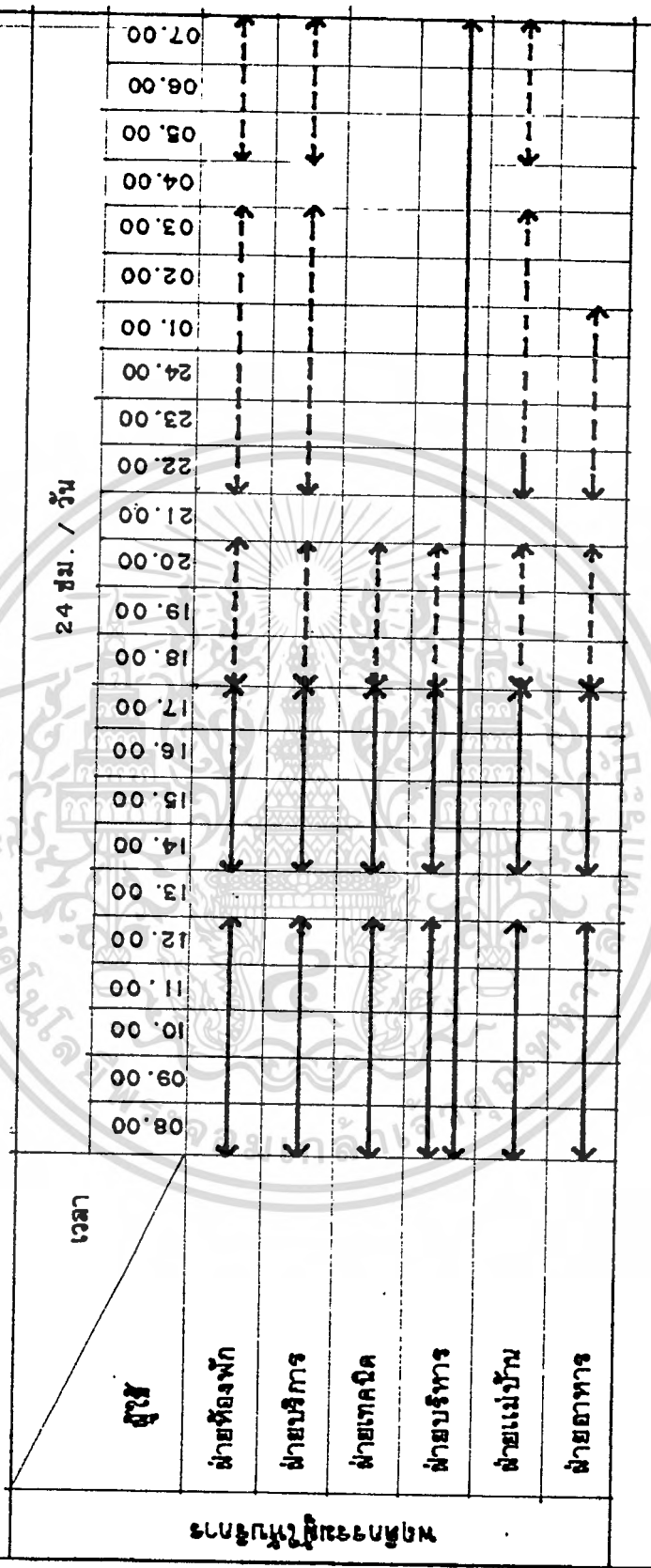

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.6
แสดง : พฤติกรรมผู้ให้บริการ		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
1. ส่วนสาธารณะ (PUBLIC SPACE)	1. โถงต้อนรับ 2. ส่วนธุรการส่วนหน้า (FRONT OFFICE) 2.1. แผนกต้อนรับและลงทะเบียน 2.2. แผนกจองห้องพัก 2.3. แผนกเก็บเงินเลก เปลี่ยนเงินตรา 2.4. แผนกติดต่อสอบถาม 2.5. แผนกประชาสัมพันธ์และแจ้งข่าว 2.6. แผนกไปรษณีย์และภูญแจ 2.7. แผนกโทรศัพท์ 2.8. แผนกกระจายเสียง 3. โถงนั่งเล่น พักคอย 4. ส่วนบริการกระเป๋าเดินทาง 5. ห้องเก็บสัมภาระแยก	1. ห้องน้ำทั่วไป 2. โทรศัพท์สาธารณะ 3. ศูนย์บริการท่องเที่ยว

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : DEFINE ELEMENT (PUBLIC SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
2. ส่วนห้องพัก (GUEST SPACE)	1. ห้องมาตราฐาน 2. ห้องชุด 3. ห้องชุดพิเศษ 4. โถงลิฟท์ 5. ห้องบริการประจำชั้น 5.1. ห้องบริการ 5.2. ห้องเก็บผ้า 5.3. ห้องเก็บเครื่องมือทำความสะอาด 5.4. ที่เตรียมอาหาร 5.5. ช่องส่งผ้า (CHUTE)	1. ห้องน้ำพนักงาน

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : DEFINE ELEMENT (GUEST SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
3. ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE SERVICE SPACE)	1. ห้องครัวหลัก 1.1. บริเวณเตรียมอาหาร 1.2. บริเวณปรุงอาหาร 1.3. บริเวณเช็คอาหารก่อนเสริม 1.4. บริเวณทำขนม 1.5. บริเวณล้างภาชนะ 1.6. ห้องทำงานหัวหน้าคนครัว 2. ส่วนบริการอาหาร 2.1. ห้องอาหาร 2.2. ห้องอาหารเฉพาะ 2.3. คอฟฟี่ช็อฟ 2.4. ไนท์คลับ 2.5. ห้องเครื่องดื่ม 2.6. ห้องจัดเลี้ยง 2.7. ห้องจัดเลี้ยงขนาดเล็ก 3. ส่วนบริการอาหารห้องพัก 4. ห้องอาหารพนักงาน 5. ห้องครัวบริการพนักงาน 6. ห้องเก็บอาหาร 6.1. ห้องเก็บเนื้อสัตว์ 6.2. ห้องเก็บของแห้งและอาหารกระป๋อง	1. ห้องครัวย่อยและเตรียมอาหารเฉพาะส่วน 2. ห้องน้ำส่วนบริการอาหาร 2.1. ห้องอาหาร 2.2. คอฟฟี่ช็อฟ 2.3. ไนท์คลับ 2.4. ห้องจัดเลี้ยง 3. โถงพักคอยและห้องจัดเลี้ยง 4. ห้องเก็บอุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์ 5. ส่วนบริการอาหารห้องพัก

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : DEEINE ELEMENT (F & B SERVICE SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
3. ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม (ต่อ)	7. ห้องเก็บเครื่องดื่ม 7.1. เครื่องดื่มทั่วไป 7.2. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
4. ส่วนพักผ่อนและบันเทิง (RECREATION AND ENTERTAIN SPACE)	1. ดิสโก เธค 2. SAUNA & HEALTH CLUB 3. สระว่ายน้ำ 4. ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า 5. ห้องเกมส์ 6. สนามเทนนิส	1. ห้องน้ำ 2. บริเวณพักน้ำ 3. เครื่องดื่มสระว่ายน้ำ
5. ส่วนร้านค้าให้เช่า (CONCESSTION AND SUBRENTAL SPACE)	1. ตัดผมชาย 2. เสริมสวย 3. บริการซักรีด 4. บุหรี่ - หนังสือพิมพ์ 5. ร้านค้าย่อย	1. ห้องเก็บของ

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : DEFINE ELEMENT (F & B SERVICE SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
6. ส่วนบริหาร (ADMINISTRATION SPACE)	1. ส่วนผู้บริหาร 1.1. ห้องกรรมการบริหาร 1.2. ห้องผู้จัดการทั่วไป 1.3. ห้องเลขานุการ 1.4. ห้องผ.จ.ก. แผนกประชาสัมพันธ์ 1.5. ห้องผ.จ.ก.แผนกวิจัยและวางแผน 1.6. ห้องผ.จ.ก. แผนกจัดเลี้ยง 1.7. ห้องผ.จ.ก. แผนกห้องพัก 1.8. ห้องผ.จ.ก.แผนกอาหารและเครื่องดื่ม 1.9. ห้องทำงานฝ่ายบริหาร 2. ฝ่ายขาย 2.1. ห้องผู้จัดการฝ่ายขาย 2.2. ห้องรองผู้จัดการฝ่ายขาย 2.3. ห้องทำงานฝ่ายขาย 3. ฝ่ายบุคคล 3.1. ห้องผู้จัดการฝ่ายบุคคล 3.2. ห้องรองผู้จัดการฝ่ายบุคคล 3.3. ห้องทำงานฝ่ายบุคคล 3.4. ห้องอบรมพนักงาน 4. ฝ่ายการเงินและบัญชี 4.1. ห้องผู้จัดการฝ่ายการเงินและบัญชี 4.2. ห้องรอง ผ.จ.ก. ฝ่ายการเงิน 4.3. ห้องรองผ.จ.ก. ฝ่ายบัญชี	1. ห้องน้ำส่วนบริหาร

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง	: DEFINE ELEMENT (ADMINISTRATION SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา	: ANALYSIS	ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องประกอบหลัก	องค์ประกอบ	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
6. ด่วนบริหาร (ต่อ)	4.4. ห้องรอง ผ.จ.ก. ฝ่ายสินเชื่อ 4.5. ห้องทำงานฝ่ายการเงิน 4.6. ห้องทำงานฝ่ายบัญชี 4.7. ห้องทำงานฝ่ายสินเชื่อ 4.8. ห้องคอมพิวเตอร์ 5. ฝ่ายจัดซื้อ 5.1. ห้องผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ 5.2. ห้องรองผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ 5.3. ห้องทำงานฝ่ายจัดซื้อ 6. ฝ่ายรักษาความปลอดภัย 6.1. ห้องหัวหน้าหน่วยรักษาความปลอดภัย 6.2. ห้องรองหัวหน้าหน่วยรักษาความปลอดภัย 6.3. ห้องเจ้าหน้าที่หน่วยรักษาความปลอดภัย 7. ห้องประชุม	

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง	: DEFINE ELEMENT (ADMINISTRATION SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา	: ANALYSIS	ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
7. ส่วนบริการทั่วไป (GENERAL SERVICE SPACE)	1. ส่วนที่ทำงานแม่บ้าน 2. ห้องเก็บผ้า 3. ห้องซักรีด 4. ห้องซ่อมแซมเสื้อผ้า 5. ห้องเก็บเครื่องแบบพนักงาน 6. ห้องจัดดอกไม้ 7. ห้องปฐมพยาบาล 8. ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว 9. ห้องอาหารพนักงาน 10. บริเวณส่งของ 11. บริเวณรับของ 12. ห้องเก็บขยะ	1. บริเวณพักผ่อนพนักงาน 2. ห้องน้ำพนักงาน 3. ห้องเก็บของ

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : DEFINE ELEMENT (GENERAL SERVICE SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ : 4.11

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	
	ESTABLISHING NEED	SATISFYING NEED
8. ส่วนห้องเครื่อง (MECHANICAL SPACE)	1. ห้องวิศวกรรมควบคุม 2. ส่วนทำงานช่าง 3. ห้องเก็บเชื้อเพลิง 4. ห้องหม้อแปลงไฟฟ้า 5. ห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 6. ห้องเครื่องปั๊มน้ำ 7. ถังเก็บน้ำใต้ดิน 8. ห้องบำบัดน้ำเสีย 9. ห้องเครื่องปรับอากาศ 10. ห้องต้มน้ำ 11. หน่วยบำรุงรักษา 12. งานซ่อมแซมเฟอร์นิเจอร์ 13. งานจัดสวน ตกแต่ง	1. ห้องเก็บของ 2. ห้องน้ำพนักงาน
9. ส่วนจอดรถ (PARKING SPACE)	1. ที่จอดรถสาธารณะ 1.1. ที่จอดรถยนต์ 1.2. ที่จอดรถจักรยานยนต์ 2. ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ 2.1. ที่จอดรถเจ้าหน้าที่บริหาร 2.2. ที่จอดรถพนักงาน 3. ที่จอดรถโดยสาร 4. ที่จอดรถบริการส่งของ	1. ที่จอดรถรับจ้าง

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : DEFINE ELEMENT (MECHANICAL SPACE) แผ่นภาพที่ :

แหล่งที่มา : ANALYSIS ตารางที่ : 4.11

เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดง : AREA REQUIREMENT (PUBLIC SPACE) แผ่นภาพที่ :

ANALYSIS : แหล่งที่มา

ตารางที่ : 4.12

ที่มาและข้อสันนิษฐานในการวิเคราะห์

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม. (ตร.เมตร)
1) ส่วนสาธารณะ (PUBLIC SPACE)						
1. โถงทางเข้า	รับแขก ติดต่อ	24 ชั่วโมง		1	0.92 /ห้องพัก	276.00
2. โถงนั่งเล่น พักผ่อน	บริเวณพักคอย นั่งเล่น	24 ชั่วโมง		1	0.54/ห้องพัก	162.00
3. ธุรการส่วนหน้า	ควบคุมกิจกรรมด้านหน้าอาคาร	24 ชั่วโมง		1	0.30 / ห้องพัก	90.00
4. ส่วนบริการกระเป๋าเดินทาง	ประกอบด้วย ส่วนบริการกระเป๋าเดินทาง และห้องเก็บสัมภาระแขก	24 ชั่วโมง		1	0.04/ห้องพัก	12.00
5. ศูนย์บริการท่องเที่ยว	แนะนำแหล่งและวิธีการท่องเที่ยว	10.00 - 18.00		1	12.00 / หน่วย	12.00
6. ห้องน้ำสาธารณะ	แยกชาย - หญิง	24 ชั่วโมง		1	0.23/ห้องพัก	67.00
					(0.14 + 0.09)	
ทางสัญจร					+20 %	123.80
					รวมทั้งหมด.	743.00

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม ตร.เมตร
2) ส่วนห้องพัก (GRUST SPACE)						
1. ห้องมาตราฐาน (STANDARD RM)	เป็นห้องพักแบบเตียงคู่	24 ชั่วโมง		284	28.00 /ห้องพัก	7,952.00
2. ห้องชุด (SUITE ROOM)	เป็นห้องพักแบบพิเศษ	24 ชั่วโมง		12	56.00 /ห้องพัก	672.00
3. ห้องชุดพิเศษ (DELUXE SUITE)	เป็นห้องพักแบบพิเศษ ขนาดใหญ่	24 ชั่วโมง		4	84.00 /ห้องพัก	336.00
4. ห้องบริการ	เป็นห้องบริการประจำชั้น ประกอบด้วย ห้องบริการ ห้องเก็บเครื่องมือทำความสะอาด ห้องเก็บผ้า ช่องส่งผ้า และส่วนเตรียมอาหาร	24 ชั่วโมง		10	12.00/ห้องพัก	120.00
ทางสัญจร					+ 20 %	1,816.00
					รวมทั้งหมด.	10,896.00

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งประเภทธุรกิจและการประชุมสัมมนา

แสดง : AREA REQUIREMENT (GUEST SPACE)

แผ่นภาพที่ :

ตารางที่ : 4.12

แหล่งที่มา ANALYSIS

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม. (ตร.เมตร)
3) ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม. (FOOD & BEVERAGE SERVICE.S)						
1. ภัตตาคาร						
1.1 ภัตตาคาร	บริการอาหารทั่วไป มีห้องแยก	10.00 - 21.00	250	1	1.50 / ที่นั่ง	375.00
1.2 ภัตตาคารอาหารจีน	บริการอาหารจีน มีห้องแยก	10.00 - 21.00	100	1	1.50 / ที่นั่ง	150.00
1.3 ภัตตาคารอาหารฝรั่งเศส	บริการอาหารฝรั่งเศส มีห้องแยก	10.00 - 21.00	100	1	1.50 / ที่นั่ง	150.00
2. ห้องน้ำ						
2.1 ภัตตาคาร	แยกชาย - หญิง	10.00 - 21.00		1	12% ของ 1.1	45.00
2.2 ภัตตาคารอาหารจีน	แยกชาย - หญิง	10.00 - 21.00		1	12% ของ 1.2	18.00
2.3 ภัตตาคารอาหารฝรั่งเศส	แยกชาย - หญิง	10.00 - 21.00		1	12% ของ 1.3	18.00
3. คอฟฟี่ ช๊อฟ	บริการอาหารแบบง่าย ๆ	24 ชั่วโมง	200	1	1.50 / ที่นั่ง	300.00
4. ห้องน้ำสำหรับคอฟฟี่ ช๊อฟ	แยกชาย - หญิง	24 ชั่วโมง		1	12% ของ 3.	36.00
5. ครัวย่อย (AUXILIARY KITCHEN)	รับอาหารจากครัวหลักเป็นส่วนใหญ่	24 ชั่วโมง		1	0.10 / ที่นั่ง	20.00
6. คอกเทล เลาจน์ (COCKTAIL LOUNGE)	บริการเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์	17.00 - 24.00	50	1	1.50 / ที่นั่ง	75.00
7. ห้องจัดเลี้ยง (BANQUET ACTIVITY)						
7.1 ห้องจัดเลี้ยง	ให้บริการจัดเลี้ยงประชุม	9.00 - 24.00	500	1	1.20 / ที่นั่ง	600.00
7.2 โถงห้องจัดเลี้ยง	โถงทางเข้าห้องจัดเลี้ยง	8.30 - 1.00		1	0.25 ของ 7.1	150.00

ภาคนิพนธ์ โรงแรมสามดาว ขนาด 200 ห้องพัก

แสดง : AREA REQUIREMENT (F & B SERVICE SPACE)

แผ่นภาพที่ :

ตารางที่ : 4.12

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
7.3 เตรียมอาหารห้องจัดเลี้ยง	อุ่นอาหารที่ปรุงจากครัวหลัก	8.30 - 1.00		1	0.20 ของ 7.1	120.00
7.4 ส่วนเก็บของห้องจัดเลี้ยง	เก็บอุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์	8.30 - 1.00		1	0.10 ของ 7.1	60.00
8. ห้องน้ำสำหรับห้องจัดเลี้ยง	แยกชาย - หญิง	8.30 - 1.00		1	12 % ของ 7.1	72.00
9. ห้องครัวหลัก						
9.1 ห้องครัวสำหรับภัตตาคาร	บริการอาหารให้กับภัตตาคาร	9.00 - 21.00		1	0.60 / ที่นั่ง	270.00
9.2 ห้องครัวสำหรับห้องจัดเลี้ยง	บริการอาหารให้กับห้องจัดเลี้ยง	8.00 - 21.00		1	0.20 / ที่นั่ง	100.00
9.3 ห้องครัวสำหรับห้องพัก	บริการอาหารให้กับห้องพัก	24 ชั่วโมง		1	0.10 /ห้องพัก	30.00
10. ห้องบริการอาหาร(ROOM SERVICE)	บริการอาหารแก่แขกที่ห้องพัก	24 ชั่วโมง		1	12.00	12.00
11. ห้องอาหาร SKY LOUNGE	บริการอาหารบนชั้นสูงสุดของอาคาร	12.00 -23.00	200	1	1.50 / ที่นั่ง	300.00
12. ห้องครัวย่อย(AUXILIARY KITCHEN)	ปรุงอาหารบริการ SKY LOUNGT	12.00 -23.00		1	0.10 / ที่นั่ง	20.00
13. ห้องเก็บอาหาร	เก็บอาหารแห้ง ผัก เนื้อสด	8.00 -21.00		1	0.50/ห้องพัก	150.00
14. ห้องเก็บเครื่องดื่ม	เก็บเครื่องดื่มทั่วไปและแอลกอฮอล์	8.00 - 21.00		1	0.80/ ห้องพัก	240.00
15. ห้องประชุม	ให้บริการจัดการประชุม จัดเลี้ยง	9.00 - 24.00	200	1	1.20/ ที่นั่ง	240.00
ทางสัญจร					+ 20 %	708.95
					รวมทั้งหมด.	4,260.00

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวน. หน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม. (ตร.เมตร)
4) ส่วนพักผ่อนและบันเทิง (RECREATION AND ENTERTAIN)						
1. ดิสโก เธค	บริการแขกในตอนกลางคืน	22.00 - 2.00	250	1	1.50 / ที่นั่ง	375.00
2. ห้องน้ำสำหรับดิสโก เธค	บริการ ดิสโก เธค และแยกชาย - หญิง	22.00 - 2.00		1	12 % ดิสโก เธค	45.00
3. SAUNA & HEALTH CLUB						
3.1 WHIRL POOL	เป็นห้องส่วนตัวแยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00	10	2	2.00/ คน	40.00
3.2 PLUNGE (HOT - COLD)	เป็นห้องส่วนตัวแยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00	10	2	2.00/ คน	40.00
3.3 EXERCYCLES	เครื่องออกกำลังกายแยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00	4	1	4.50/ คน	18.00
3.4. WEIGHT MACHINES	เครื่องออกกำลังกายแยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00	4	1	4.50/ คน.	18.00
3.5 ROW MACHINES	เครื่องออกกำลังกายแยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00	4	1	4.50/ คน	18.00
3.6 AEROBIC CLASSROOM	เป็นห้องกายบริหาร	7.00 - 21.00	20	1	4.00/ คน	80.00
3.7 SAUNA ROOM	แยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00	4	4	2.00/ คน	32.00
3.8 LOBBY - BEVERAGE		7.00 - 21.00	30	1	1.50/ ที่นั่ง	45.00
4. ห้องเก็บของและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	ส่วนเก็บของ เปลี่ยนชุดและมีห้องน้ำ แยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00		1	12 % OF SAUNA & HEALTH CLUB	34.92

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
5. สระว่ายน้ำ						
5.1 สระว่ายน้ำ	สำหรับบุคคลโดยทั่วไป	11.00-19.00		1	250.00 / สระ	250.00
5.2 สระว่ายน้ำ (MADDING POOL)	สำหรับเด็ก	11.00 - 19.00		1	30.00 / สระ	30.00
5.3 เฉลียงรอบสระ	พื้นที่โดยรอบสระว่ายน้ำ	11.00 - 19.00		1	180.00	180.00
5.4 SNACK BAR	บริการอาหารว่างบริเวณสระว่ายน้ำ	11.00 - 19.00	40	1	1.80 / ที่นั่ง	72.00
6. ห้องเก็บของและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	แยกชาย - หญิง	11.00 - 19.00		1	12 % สระว่ายน้ำ	63.84
7. ห้องเครื่องสระว่ายน้ำ	สำหรับติดตั้งเครื่องปั๊มน้ำ เครื่องกรองน้ำ เครื่องผสมคลอรีน	11.00 - 19.00			55.00	55.00
8. สนามเทนนิส	วางสนามตามแนวเหนือใต้	7.00 - 21.00		1	648.00 / สนาม	648.00
9. ห้องน้ำและส่วนเก็บของสำหรับสนามเทนนิส	แยกชาย - หญิง	7.00 - 21.00		1	20.00	20.00
10. ห้องเกมส์ทางสัญจร	โต๊ะบิลเลียด ปิงปอง หมากกระดาน	11.00-21.00		1	125.00	125.00
					+ 20 %	567.55
					รวมทั้งหมด	2,757.00

ประเภท : โรงแรมขนาดใหญ่ระดับ 5 ดาว

แสดง : AREA REQUIREMENT (R & E SPACE)

แผ่นภาพที่ :

ตารางที่ : 4.12

แหล่งที่มา : ANALYSIS

แสดง : AREA REQUIREMENT (C & S SPACE)	วิทยานิพนธ์ โรงแรมหนึ่งดาวสองดาวสามดาว	แหล่งที่มา : ANALYSIS
ตารางที่ : 4.12	แผ่นภาพที่ :	

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
5) ส่วนร้านค้าและร้านบริการผู้มาพัก (CONCESSION AND SUBRENTAL SPACE)						
1. ร้านค้าย่อยให้เช่า	จำหน่ายสินค้าในลักษณะต่าง ๆ เช่น ของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง ฯลฯ.	10.00 - 21.00		7	28.00 / ร้าน	228.00
2. ร้านขายบุหรี่ หนังสือพิมพ์	จำหน่ายหนังสือประเภทต่าง ๆ	10.00 - 21.00		1	8.00 / ร้าน	8.00
3. ร้านตัดผม	บริการตัดผมสุภาพบุรุษ	10.00 - 21.00	4	1	8.00/ ที่นั่ง	32.00
4. ร้านเสริมสวย	บริการเสริมสวยสุภาพสตรี	10.00 - 21.00	2	1	18.00/ ที่นั่ง	36.00
5. ร้านซักรีด	บริการซักรีดเสื้อผ้าผู้มาพัก	10.00 - 21.00		1	28.00 / ร้าน	28.00
ทางสัญจร					+ 20 %	66.40
					รวมทั้งหมด	398.00

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
6) ส่วนบริหาร (ADMINISTRATION SPACE)						
1. ฝ่ายบริหาร						
1.1 กรรมการผู้จัดการ	เป็นที่ทำงาน รับแขกและมีห้องน้ำ	8.30 - 17.00	1	1	36.00 / คน	36.00
1.2 ผู้จัดการทั่วไป	เป็นที่ทำงาน รับแขก	8.30 - 17.00	1	1	24.00 / คน	24.00
1.3 เลขานุการ	อยู่ติดกับห้องผู้จัดการทั่วไป	8.30 - 17.00	1	1	9.00 / คน	9.00
1.4 ผู้จัดการฝ่ายการเงินและบัญชี	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานการเงิน,บัญชี	8.30 - 17.00	1	1	12.00/คน	12.00
1.5 ผู้จัดการฝ่ายจัดเลี้ยง	ควบคุมการปฏิบัติงานด้านจัดเลี้ยง	8.30 - 17.00	1	1	12.00 / คน	12.00
1.6 ผู้จัดการฝ่ายขาย	ควบคุมการปฏิบัติงานด้านขาย	8.30 - 17.00	1	1	12.00/ คน	12.00
1.7 ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก	ควบคุมการปฏิบัติงานด้านห้องพัก	8.30 - 17.00	1	1	12.00 / คน	12.00
1.8 ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม	ควบคุมการปฏิบัติงานด้านอาหาร	8.30 - 17.00	1	1	12 .00/ คน	12 .00
1.9 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	ควบคุมการปฏิบัติงานพนักงาน	8.30 - 17.00	1	1	12.00/คน	12.00
1.10 ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ	ควบคุมการปฏิบัติงานด้านจัดซื้อวัสดุ	8.30 - 17.00	1	1	12.00/คน	12.00
1.11 ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์	ควบคุมการปฏิบัติงานธุรการส่วนหน้า	8.30 - 17.00	1	1	12.00/คน	12.00
2. แผนกบัญชี การเงิน	ปฏิบัติงานบัญชี เก็บเอกสาร สถิติ และห้องคอมพิวเตอร์	8.30 - 17.00	10	1	8.00/คน (0.30/ห้องพัก)	80.00

แสดง : AREA REQUIREMENT (ADMINISTRATION SPACE)

แผ่นภาพที่ :

ตารางที่ : 4.12

วิทยานิพนธ์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
3. แผนกชาย	แบ่งออกเป็น ส่วนห้องพัก ส่วนจัดเลี้ยง ประชุม ส่วนภัตตาคาร ฯลฯ	8.30 - 17.00	8	1	5.00/คน	40.00
4. แผนกบุคคล	ปฏิบัติงานฝ่ายบุคคล และประกอบด้วยห้องอบรม	8.30 - 17.00	6	1	10.00/คน (0.14/ห้องพัก)	60.00
5. แผนกจัดซื้อ	ปฏิบัติงานฝ่ายจัดซื้อ	8.30 - 17.00	5	1	5.00/คน	25.00
6. แผนกวิจัยและวางแผน	ปฏิบัติงานฝ่ายวิจัยและวางแผน	8.30 - 17.00	5	1	5.00/คน	25.00
7. แผนกรักษาความปลอดภัย	บริเวณทำงานหัวหน้า ร.ป.ภ.และผู้ช่วย	8.30 - 17.00	4	1	5.00/คน	20.00
8. ห้องประชุม	ประชุม สัมนาเจ้าหน้าที่	8.30 - 17.00	25	1	1.50 /คน	37.50
9. ห้องน้ำเจ้าหน้าที่	แยกชาย - หญิง	8.30 - 17.00			5 % ส่วนบริหาร	21.58
ทางสัญจร					+ 20 %	90.60
					รวมทั้งหมด	544.00

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
7) ส่วนบริการทั่วไป. (GENERAL SERVICE SPACE)						
1. ส่วนแม่บ้าน						
1.1 ห้องทำงานแม่บ้าน	เป็นส่วนปฏิบัติงานของแม่บ้าน	8.30 - 17.00		1	0.06 / ห้องพัก	18.00
1.2 ห้องซ่อมแซมผ้า	ผลิตและซ่อมแซมผ้าที่ใช้ในส่วนต่างๆ	8.30 - 17.00		1	0.09 / ห้องพัก	27.00
1.3 ห้องเก็บผ้า	เก็บผ้าส่วนที่พร้อมใช้งาน สำรอง	8.30 - 17.00		1	0.30 / ห้องพัก	90.00
1.4 ห้องซักรีด	ซักรีด ทำความสะอาดผ้าที่ใช้แล้ว	8.30 - 17.00		1	0.60 / ห้องพัก	180.00
1.5. ห้องเก็บ - แจกเครื่องแบบ ท.น.ง.	เบิกจ่ายชุดเครื่องแบบพนักงาน	8.30 - 17.00		1	0.10 / ห้องพัก	30.00
1.6 ห้องจัดดอกไม้	ตกแต่งประดับดอกไม้	8.30 - 17.00		1	0.04 / ห้องพัก	12.00
2. ส่วนพนักงานและเจ้าหน้าที่						
2.1 ห้องลงเวลา จุดตรวจเข้า-ออก	ตรวจสอบพนักงานเข้า - ออก ลงเวลา	24 ชั่วโมง		1	0.05 / ห้องพัก	15.00
2.2 ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	ส่วนเก็บของ เปลี่ยนชุด และมีห้องน้ำแยกชาย - หญิง	24. ชั่วโมง		1	0.28 / ห้องพัก	84.00
2.3 ห้องปฐมพยาบาล	การบำบัดอุบัติเหตุในขั้นต้น	8.30 - 17.00		1	0.05 / ห้องพัก	15.00
2.4 ห้องพักผ่อนพนักงาน	พักผ่อนพนักงาน	8.30 - 17.00		1	0.05 / ห้องพัก	15.00
2.5 ห้องอาหารพนักงาน	วันละ 2 ครั้ง ๆ ละ 6 ผลัด			1	0.20/ ห้องพัก	60.00

วิทยานิพนธ์ โรงแรมที่พักนักท่องเที่ยวชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร							
แสดง : AREA REQUIREMENT (GENERAL SERVICE SPACE)							แผ่นภาพที่ :
มาตราส่วน : ANALYSIS							ตารางที่ : 4.12
องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้ต่อย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)	
3. ส่วนบริการ							
3.1 บริเวณรับ - ส่งของ	จุดขนถ่าย ขนส่งของ	8.30 - 17.00		1	0.06 / ห้องพัก	18.00	
3.2 บริเวณตรวจรับของ	เช็คจำนวน คุณภาพของ สินค้า	8.30 - 17.00		1	0.05 / ห้องพัก	15.00	
3.3 ห้องเก็บของ	เก็บของ อุปกรณ์	8.30 17.00		1	0.50 / ห้องพัก	150.00	
3.4 ห้องเก็บขยะ	ห้องเก็บขยะ แยกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนเก็บขยะเปียก เก็บขยะแห้ง และเก็บขวดเปล่า	วันละครั้ง		1	0.20 / ห้องพัก	60.00	
ทางสัญจร					+ 20 %	157.80	
					รวมทั้งหมด	947.00	

วิทยานิพนธ์ โรงงานผลิตน้ำแข็งและห้องเย็นเก็บรักษาสัตว์น้ำ

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
8) ส่วนห้องเครื่อง (MECHANICAL SPACE)						
1. ห้องทำงานช่าง	ห้องปฏิบัติงานด้านวิศวกรรม	8.30 - 17.00		1	0.06 / ห้องพัก	18.00
2. ห้องเก็บของ	ห้องเก็บอุปกรณ์ เครื่องมือ	8.30 - 17.00		1	0.08 / ห้องพัก	24.00
3. ห้องเก็บเชื้อเพลิง	ควรอยู่ใต้ดิน	8.30 - 17.00		1	0.20 / ห้องพัก	60.00
4. ห้องหม้อแปลงไฟฟ้า	แยก 2 ส่วน คือ ส่วนบนและส่วนล่าง	24 ชั่วโมง		1	0.09 / ห้องพัก	27.00
5. ห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	กำเนิดไฟฟ้าสำรอง			1	0.03 / ห้องพัก	9.00
6. ห้องต้มน้ำ	ห้องต้มน้ำร้อน			1	0.54 / ห้องพัก	162.00
7. ห้องเครื่องปั๊มน้ำ		วันละ 3 ครั้ง		1	0.06 / ห้องพัก	18.00
8. ถังเก็บน้ำ	แยก 2 ส่วน คือ ส่วนบนและใต้ดิน	วันละ 3 ครั้ง		1	วิเคราะห์	
9. ห้องบำบัดน้ำเสีย	ระบบบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งออก			1	วิเคราะห์	
10. ห้องเครื่องปรับอากาศ		24 ชั่วโมง		1	1.00 / ห้องพัก	300.00
11. แผนกซ่อมแซม	ห้องปฏิบัติงานซ่อมแซม.	8.30 - 17.00	12	1	0.20 / ห้องพัก	60.00
12. ห้องเก็บเฟอร์นิเจอร์	ห้องซ่อมแซม ตกแต่งเฟอร์นิเจอร์	8.30 - 17.00	5	1	0.23 / ห้องพัก	69.00
13. ห้องคนทำสวน ทางสัญจร	ดูแล ตกแต่ง บริเวณโดยรอบ	8.30 - 17.00	5	1	0.05 / ห้องพัก	15.00
					+ 20%	152.40
					รวมทั้งหมด.	914.00

แสดง : AREA REQUIREMENT (PARKING SPACE)

แผ่นภาพที่ : 4.2

ตารางที่ : 4.2

องค์ประกอบ	ลักษณะประโยชน์ใช้สอย	เวลา	จำนวนผู้ใช้	จำนวนหน่วย	พื้นที่ / ผู้ใช้ พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม (ตร.เมตร)
9) ส่วนจอดรถ.						
(PARKING SPACE)						
1. จอดรถสาธารณะ		24 ชั่วโมง				
1.1 รถจักรยานยนต์				15	1.50 / คัน	23.00
1.2 รถยนต์				221	25.00/ คัน	5,525.00
1.3 รถบัสโดยสาร				2	60.00/ คัน	120.00
2. จอดรถรับจ้าง แท็กซี่		24 ชั่วโมง		14	25.00/ คัน	350.00
3. จอดรถเจ้าหน้าที่ พนักงาน		24 ชั่วโมง		39	25.00 / คัน	975.00
4. จอดรถบริการ		24 ชั่วโมง		4	60.00 / คัน	240.00
ทางสัญจร					+20 %	1,446.60
					รวมทั้งหมด	8,679.60

4.5.4.2 การวิเคราะห์หาที่จอดรถในโครงการ (PARKING SPACE)

การคำนวณหาที่จอดรถ ได้ยึดหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.ควบคุมก่อสร้างอาคาร (พ.ศ.2522) โดยมีวิธีคำนวณดังนี้ คือนำจำนวนรถที่ได้จากส่วนห้องพัก ส่วนภัตตาคารและจัดเลี้ยง และห้องโถงของโรงแรมมาเปรียบเทียบกับจำนวนรถที่ได้มาจากการคิดพื้นที่ทั้งอาคาร ซึ่งวิธีไหนมีจำนวนมากกว่าก็ถือวิธีนั้นเป็นเกณฑ์

1) ที่จอดรถสาธารณะ (PUBLIC PARKING)

1. หาจากจำนวนห้องพักของโรงแรม

โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 10 คัน สำหรับห้องพัก 30 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 30 ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คันต่อ 50 ห้อง เศษของ 5 ให้คิดเป็น 5 ห้อง

ส่วนห้องพักของโรงแรมที่เกิน 100 ห้องให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราในวรรคแรก สำหรับห้องพัก 100 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 100 ห้องให้คิดอัตรา 1 คันต่อ 10 ห้อง เศษของ 10 ห้องให้คิดเป็น 10 ห้อง

นั่นคือ จำนวน 100 ห้องแรกต้องการที่จอดรถ = 10+(70/5)

= 10+14 = 24 คัน

และจำนวน 200 ห้องหลังต้องการที่จอดรถ = 200/10 = 20 คัน

ดังนั้น โรงแรมขนาด 300 ห้อง ต้องการที่จอดรถ = 24+20 = 44 คัน

2. หาจากพื้นที่ภัตตาคาร

ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารเกิน 750 ตร.เมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร 15 ตร.เมตร เศษของ 15 ตร.เมตรให้คิดเป็น 15 ตร.เมตร

ส่วนภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารเกิน 750 ตร.เมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคแรกสำหรับพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร 750 ตร.เมตรแรก ส่วนที่เกิน 750 ตร.เมตร ให้คิดอัตรา 1 คันต่อ 30 ตร.เมตร เศษของ 30 ตร.เมตร ให้คิดเป็น 30 ตร.เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยที่อาคารของโครงการมีพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1.	RESTAURANT	=	675 ตร.เมตร
2.	COFFEE SHOP	=	300 ตร.เมตร
3.	COCKTAIL LOUNGE	=	75 ตร.เมตร
4.	SKY LOUNGE	=	300 ตร.เมตร
5.	BANQUET HALL & FUNCTION ROOM	=	840 ตร.เมตร
6.	DISCO THEQUE	=	375 ตร.เมตร
7.	SNACK BAR (POOL SIDE TERRAGE)	=	72 ตร.เมตร
	TOTAL	=	2,637 ตร.เมตร

นั่นคือ พื้นที่ตั้งโต๊ะ 750 ตร.เมตร ต้องการที่จอดรถ = 750/15

= 50 คัน

และพื้นที่ตั้งโต๊ะ 1,887 ตร.เมตร ต้องการที่จอดรถ = 1,737/30

= 63 คัน

ดังนั้น พื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารขนาด 2,487 ตร.เมตร ต้องการที่จอดรถ

= 50+63

= 113 คัน

3. หาจากพื้นที่ห้องโถงของโรงแรม

จากข้อกำหนดให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่ห้องโถง 10 ตร.เมตร เศษของ 10 ตร.เมตรให้คิดเป็น 10 ตร.เมตร

ซึ่งส่วนประกอบของห้องโถงโรงแรม มีดังนี้

1.	LOBBY	=	276 ตร.เมตร
2.	LOBBY LOUNGE	=	162 ตร.เมตร
	TOTAL	=	438 ตร.เมตร

นั่นคือพื้นที่ 438 ตร.เมตร ต้องการทีจอดรถ = 438/10

= 44 คัน

∴โรงแรมในโครงการต้องการพื้นที่จอดรถยนต์ = 44+113+44+20

= 221 คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจเลือกใช้วิธีการคำนวณหาได้อีกขั้นตอนหนึ่งนั่นคือ การหาจากพื้นที่ทั้งหมดของอาคาร โดยที่ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตร.เมตร เศษของ 120 ตร.เมตร ให้คิดเป็น 120 ตร.เมตร

ซึ่งพื้นที่ของอาคารในส่วนต่าง ๆ มีดังนี้

1.	PUBLIC SPACE	= 1,040 ตร.เมตร
2.	GUEST SPACE	= 10,896 ตร.เมตร
3.	FOOD & BEVERAGE SERVICE S	= 4,260 ตร.เมตร
4.	RECREATION & ENTERTAIN SPACE	= 2,757 ตร.เมตร
5.	CONCESSION & SUBRENTAL SPACE	= 398 ตร.เมตร
6.	ADMINISTRATION SPACE	= 544 ตร.เมตร
7.	GENERAL SERVICE SPACE	= 947 ตร.เมตร
8.	MECHANICAL SPACE	= 914 ตร.เมตร
9.	CIRCULATION	= 4,351 ตร.เมตร
	TOTAL AREA	= 26,107

นั่นคือพื้นที่ 26,107 ตร.เมตร ต้องการที่จอดรถยนต์สาธารณะ

= 26,107 = 218 คัน

สำหรับโครงการโรงแรมชั้นหนึ่งเชียงรายเลือกใช้วิธีแรก

โดยที่รถยนต์ 1 คัน ต้องการพื้นที่ 25 ตร.เมตร

นั่นคือ พื้นที่จอดรถยนต์ของโครงการ = 25x221

= 5,525 ตร.เมตร

2) ที่จอดรถจักรยานยนต์ (MOTORCYCLE PARKING) ส่วนจะเป็นของชาวไทยที่มาใช้บริการ ติดต่อธุรกิจกับทางโรงแรม โดยคิดจำนวนจากพื้นที่ของภัตตาคาร และส่วนจัดเลี้ยง โดย

พื้นที่ภัตตาคารและส่วนจัดเลี้ยง	= 2487 ตร.เมตร
คิด 15% ของพื้นที่	= 373 ตร.เมตร
นั่นคือพื้นที่ 373 ตร.เมตร ต้องการพื้นที่จอดรถ	= 15 คัน
โดยที่รถมอเตอร์ไซด์ 1 คันต้องการพื้นที่	= 1.50 ตร.เมตร
ดังนั้นพื้นที่จอดรถมอเตอร์ไซด์ของโครงการ	= 15x1.50
	=22.50 ตร.เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ที่จอดรถทัวร์ (BUS COACH PARKING) กำหนดอัตราการเข้าพัก (OCCUPACY RATE) ของโรงแรมเท่ากับ 70% และอัตราผู้เข้าพักต่อห้องของโรงแรมที่ใช้เป็นมาตรฐานสากลสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เท่ากับ 1.6 คน ต่อห้องพัก จะได้ผู้มาพักโรงแรม = 300x70÷100

= 210 ห้อง

สามารถแบ่งเป็น - นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มประมาณ 70%

- นักท่องเที่ยวอิสระ,นักธุรกิจและอื่น ๆ 30%

เพราะฉะนั้นนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถทัวร์ = 70x210÷100

= 147 ห้อง

ห้องพักจำนวน 147 ห้องมีแขกมาใช้บริการ = 147x1.6

= 236 คน

รถทัวร์ 1 คันบรรจุได้ประมาณ = 40 คน

เพราะฉะนั้น 236 คนต้องการใช้รถทัวร์ = 236/40

= 6 คัน

โดยทั่วไป ต้องมีที่จอดรถทัวร์ประมาณ 1 ใน 3 ของรถทัวร์ทั้งหมด

นั่นคือ จำนวนที่จอดรถทัวร์ของโครงการ = 6/3 = 2 คัน

พื้นที่จอดรถทัวร์ 1 คันต้องการพื้นที่ = 60 ตร.เมตร

ดังนั้นพื้นที่สำหรับจอดรถทัวร์ของโครงการ = 60x2

= 120 ตร.เมตร

4) ที่จอดรถแท็กซี่ รถรับจ้าง (TAXI AND LIMDUSING PARKING) นักท่องเที่ยว,นักธุรกิจและอื่น ๆ ที่เหลืออีกประมาณ 30% จำนวน 90 ห้องไม่ได้เดินทางโดยรถทัวร์ แต่เดินทางด้วยรถแท็กซี่,รถรับจ้าง,รถของญาติ,รถประจำทางและรถสามล้อ

จำนวนที่เดินทางโดยรถแท็กซี่ประมาณ 15% ของ 90 ห้อง

นั่นคือ จำนวนที่จอดรถสำหรับรถแท็กซี่ = 15x90÷100

= 14 คัน

พื้นที่จอดรถแท็กซี่ 1 คันต้องการพื้นที่ = 25 ตร.เมตร

ดังนั้นพื้นที่สำหรับจอดรถแท็กซี่ของโครงการ = 14x25

= 350 ตร.เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ (STAFF PARKING)

ให้คิดอัตราที่จอดรถยนต์ 1 คันต่อพื้นที่สำนักงาน 60 ตร.เมตร เศษของ 60 ตร.เมตรให้ถือเป็น 60 ตร.เมตร

พื้นที่สำนักงานทั้งหมด = 544 ตร.เมตร

นั่นคือจำนวนที่จอดรถสำหรับเจ้าหน้าที่บริหาร = 544/60

= 9 คัน

พื้นที่จอดรถยนต์ 1 คันต้องการพื้นที่ = 25 ตร.เมตร

ดังนั้นพื้นที่สำหรับจอดรถของเจ้าหน้าที่ = 25 x 9

= 225 ตร.เมตร

6) ที่จอดรถพนักงาน (EMPLOYEE PARKING)

1. คิดจากแผนกต่าง ๆ ของโรงแรม ซึ่งมี 7 แผนก แผนกละ 2 คัน

นั่นคือต้องการที่จอดรถยนต์ = 2x7

= 14 คัน

พื้นที่จอดรถยนต์ 1 คันต้องการพื้นที่ = 25 ตร.เมตร

ดังนั้นในส่วนนี้ต้องการพื้นที่จอดรถพนักงาน = 14x25

= 350 ตร.เมตร

2. คิดจากข้อกำหนดที่ให้คิดอัตราที่จอดรถยนต์ 1 คันต่อพื้นที่สำนักงาน 60 ตร.เมตร เศษของ 60 ตร.เมตร ให้คิดเป็น 60 ตร.เมตร

พื้นที่สำนักงานฝ่ายบริการทั้งหมด = 947 ตร.เมตร

นั่นคือต้องการที่จอดรถยนต์ = 947/60

= 16 คัน

ดังนั้นในส่วนที่ 2 นี้ต้องการพื้นที่จอดรถ = 16x25

= 400 ตร.เมตร

นั่นคือจำนวนที่จอดรถยนต์ของส่วนพนักงาน = 30 คัน

หรือประมาณ = 750 ตร.เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) ที่จอดรถบริการ (SERVICE PARKING)

วิเคราะห์จากจำนวนรถยนต์บริการของโรงแรม ซึ่งประกอบด้วย

1. รถบรรทุกอาหารและวัตถุดิบ	=	1 คัน
2. รถบรรทุกเครื่องดื่ม	=	1 คัน
3. รถขนขยะ	=	1 คัน
4. รถบริการอาหารสายการบิน	=	1 คัน
นั่นคือต้องการที่จอดรถบริการ	=	4 คัน
พื้นที่จอดรถบริการ 1 คันต้องการพื้นที่	=	60 ตร.เมตร
ดังนั้นพื้นที่สำหรับจอดรถบริการของโครงการ	=	4x60
	=	240 ตร.เมตร

สรุป พื้นที่จอดรถของโครงการ มีดังนี้

1. ที่จอดรถยนต์สาธารณะ	221	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	5,525 ตร.เมตร
2. ที่จอดรถจักรยานยนต์	15	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	23 ตร.เมตร
3. ที่จอดรถทัวร์	2	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	120 ตร.เมตร
4. ที่จอดรถแท็กซี่	14	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	350 ตร.เมตร
5. ที่จอดรถเจ้าหน้าที่	9	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	225 ตร.เมตร
6. ที่จอดรถพนักงาน	30	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	750 ตร.เมตร
7. ที่จอดรถบริการ	4	คัน	พื้นที่จอดรถ	=	240 ตร.เมตร

รวมพื้นที่จอดรถของโครงการทั้งหมด = 7,233 ตร.เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	TOTAL
1 ส่วนสาธารณะ		4	4	3	3	3	3	2	3	25
2 ส่วนห้องพัก			2	2	2	3	2	1	2	18
3 ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม				4	1	2	3	1	3	20
4 ส่วนพักผ่อน,บันเทิง					3	1	2	1	3	19
5 ส่วนร้านค้า						2	2	1	2	16
6 ส่วนบริหาร							2	2	2	17
7 ส่วนบริการทั่วไป								2	2	18
8 ส่วนห้องเครื่อง									2	12
9 ส่วนที่จอดรถ										19

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

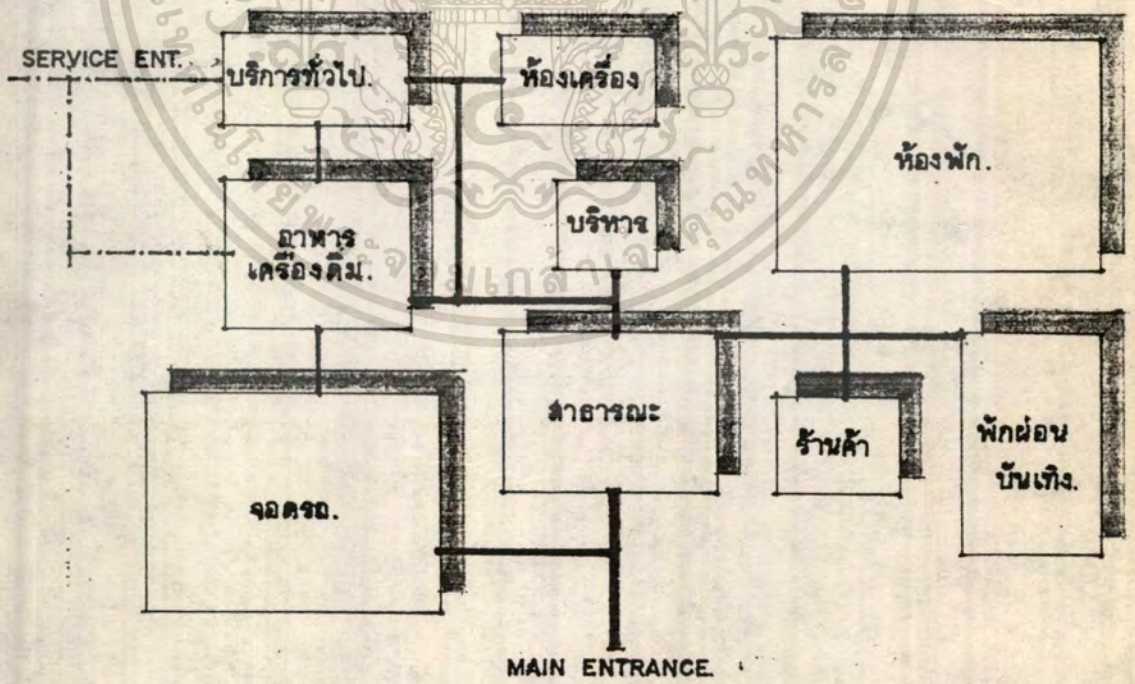

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION & FUNCTIONAL D. (GROUPING)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปหาประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	
1 แผนกต้อนรับและลงทะเบียน		3	3	3	4	2	2	3	20
2 แผนกจองห้องพัก			3	3	3	2	1	1	18
3 แผนกเก็บเงิน ปัญชี				1	2	1	1	1	12
4 แผนกติดต่อและสอบถาม					3	2	3	3	18
5 แผนกประชาสัมพันธ์						2	2	3	19
6 แผนกไปรษณีย์และกุญแจ							1	1	11
7 แผนกโทรศัพท์								2	12
8 แผนกกระจายเสียง									14

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

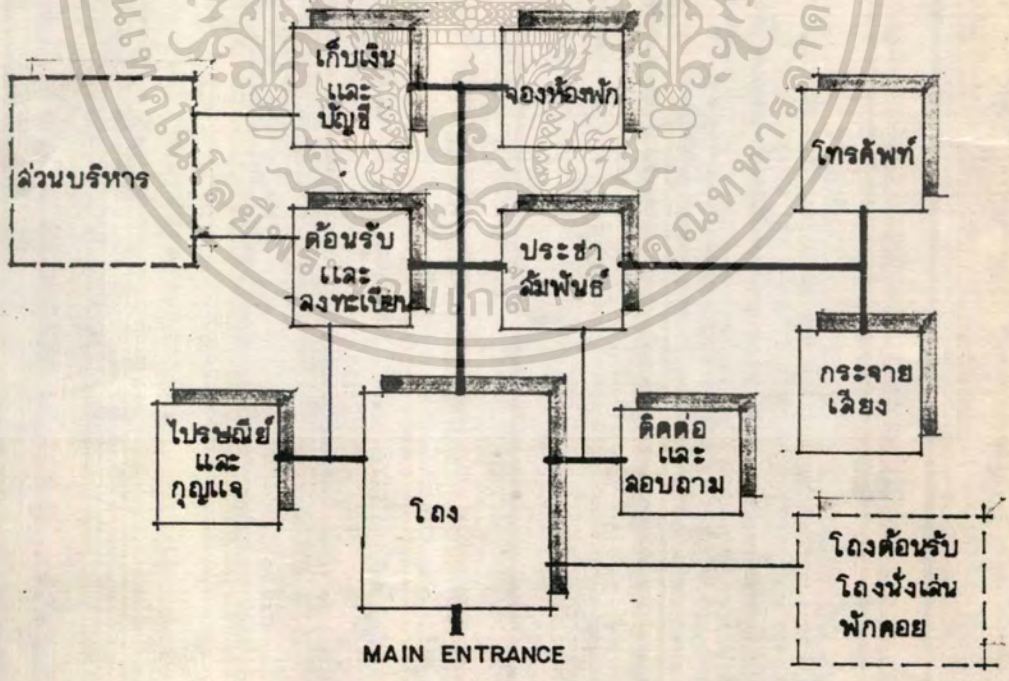

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION & FUNCTIONAL D. (FRONT OFFICE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสาธารณะ	1	2	3	4	5	6	7	TOTAL
1 โถงต้อนรับ		4	4	3	3	2	3	19
2 ธุรการส่วนหน้า			4	2	1	2	1	14
3 โถนั่งเล่น – พักคอย				3	2	2	3	18
4 บริการกระเป๋าเดินทาง					4	2	1	15
5 ห้องเก็บสัมภาระแยก						1	1	11
6 ห้องน้ำทั่วไป							1	10
7 ศูนย์บริการท่องเที่ยว								10

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

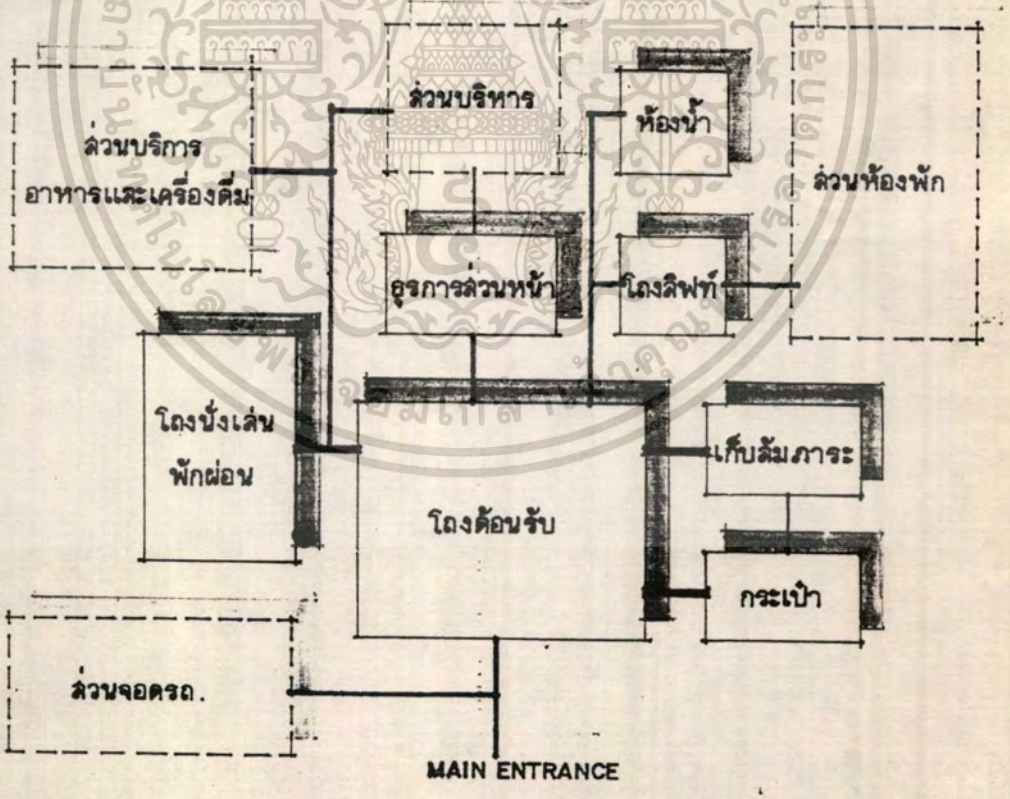

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION & FUNCTIONAL D. (PUBLIC SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	TOTAL
1. ห้องมาตราฐาน		3	3	3	3	3	2	2	3	24
2. ห้องชุด			3	3	3	2	2	2	3	23
3. ห้องชุดพิเศษ				3	3	2	2	2	3	23
4. โถงลิฟท์					3	2	3	2	2	21
5. ห้องบริการ						2	2	2	3	21
6. ห้องเก็บผ้า							2	2	2	19
7. ห้องเก็บเครื่องมือทำความสะอาด								3	1	17
8. ช่องส่งผ้า									1	16
9. ที่เตรียมอาหาร										18

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

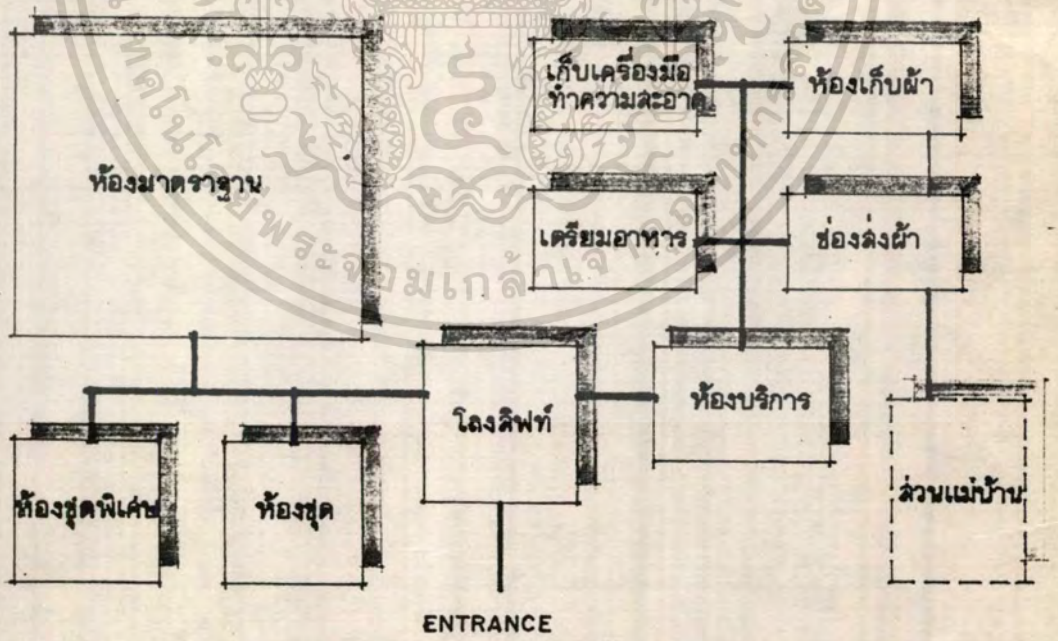

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION & FUNCTIONAL DIAGRAM (GUEST S.)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

ที่นี่มีบริการวิทยานิพนธ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในรูปแบบการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของวิทยานิพนธ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	TOTAL
1 ห้องครัวหลัก		4	4	2	3	2	1	1	3	1	1	2	2	1	3	1	2	3	3	39
2 ห้องอาหาร			4	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	3	30
3 ห้องอาหารเฉพาะ				2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	3	29
4 ห้องน้ำห้องอาหาร					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	22
5 คิดฟิชชอฟ						3	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	28
6 ครัวคิดฟิชชอฟ							2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	26
7 ห้องน้ำคิดฟิชชอฟ								3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	23
8 คอกเทล เลาจ์									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	23
9 ห้องจัดเลี้ยง										3	3	3	2	2	1	1	1	1	3	30
10 โถงพักคอยจัดเลี้ยง											3	2	2	2	1	1	1	1	1	25
11 เก็บเฟอร์นิเจอร์ห้องจัดเลี้ยง												1	2	1	1	1	1	1	1	25
12 ห้องเตรียมอาหารห้องจัดเลี้ยง													2	1	1	1	1	2	2	25
13 ห้องประชุม														2	1	1	1	1	1	24
14 ห้องน้ำห้องจัดเลี้ยง															1	1	1	2	2	23
15 ส่วนบริการห้องพัก																2	1	1	2	22
16 ห้องอาหารพนักงาน																	3	2	2	23
17 ครัวบริการพนักงาน																		3	2	25
18 ห้องเก็บอาหาร																			3	31
19 ห้องเก็บเครื่องดื่ม																				39

⊠ บริหารสัมพันธ์ ⊠ บริการสัมพันธ์ ⊠ ติดต่อสัมพันธ์ ⊠ เทคนิคสัมพันธ์

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION CHART (F & B SERVICE SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ไม่อนุญาตให้นำเอกสารที่สงวนไว้ไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL
1 ศิลป์ เอค		4	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	16
2 ห้องน้ำสำหรับศิลป์เอค			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
3 SAUNA & HEALTH CLUB				3	2	2	1	1	1	1	1	2	17
4 ห้องน้ำ และ ห้องเก็บของ SA H CLUB					1	1	1	1	1	1	1	1	13
5 สระว่ายน้ำ						4	2	2	3	2	1	3	22
6 เฉลียงรอบสระว่ายน้ำ							3	2	2	1	1	2	20
7 เครื่องดื่มสระว่ายน้ำ								2	1	1	1	1	15
8 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า									1	1	1	1	14
9 ห้องเครื่องสระว่ายน้ำ										1	1	1	14
10 สนามเทนนิส											3	2	15
11 ห้องน้ำและห้องเก็บของ												1	13
12 ห้องเกมส์													17

บริหารสัมพันธ์ บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION CHART (R & E SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

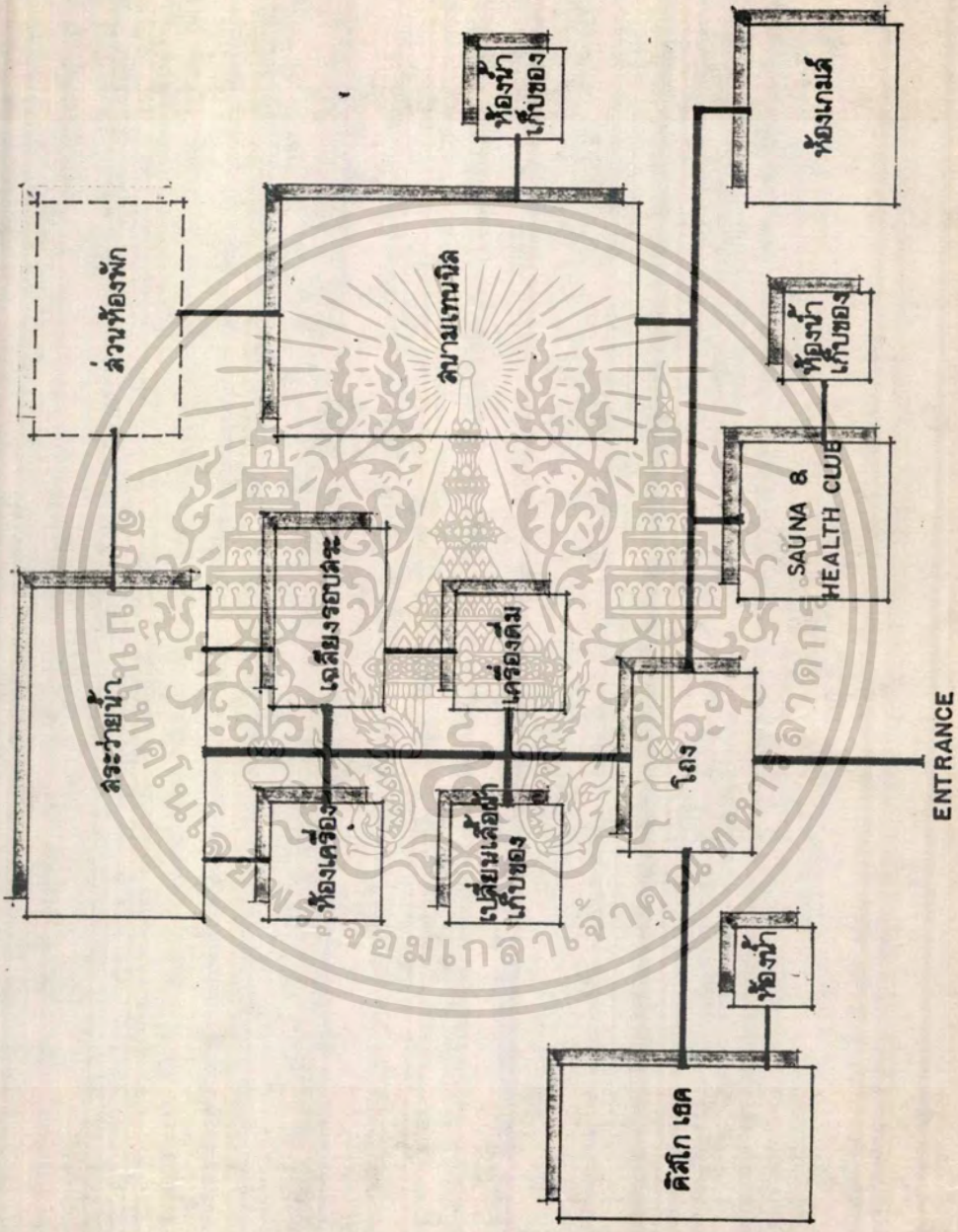

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : FUNCTIONAL DIAGRAM (R & E SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	TOTAL
1. ร้านค้าย่อยให้เช่า		2	2	1	2	7
2. ร้านตัดผม			1	2	1	6
3. ร้านเสริมสวย				1	1	6
4. ร้านซักรีด					3	6
5. ร้านขายบุหรี่ - หนังสือพิมพ์						8

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

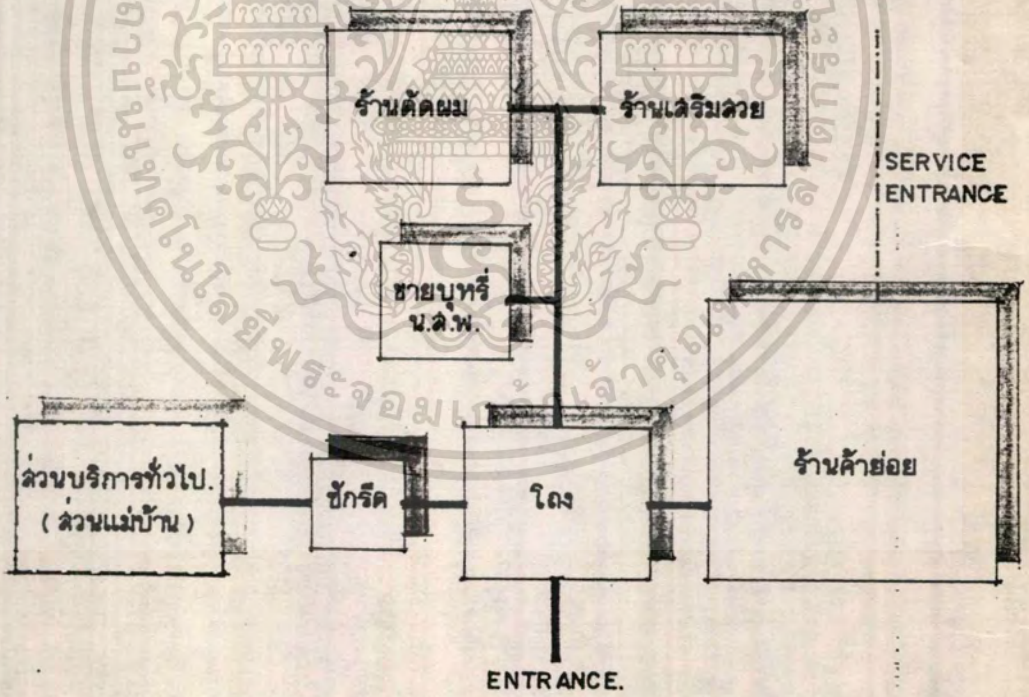

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION & FUNCTIONAL (C & S SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

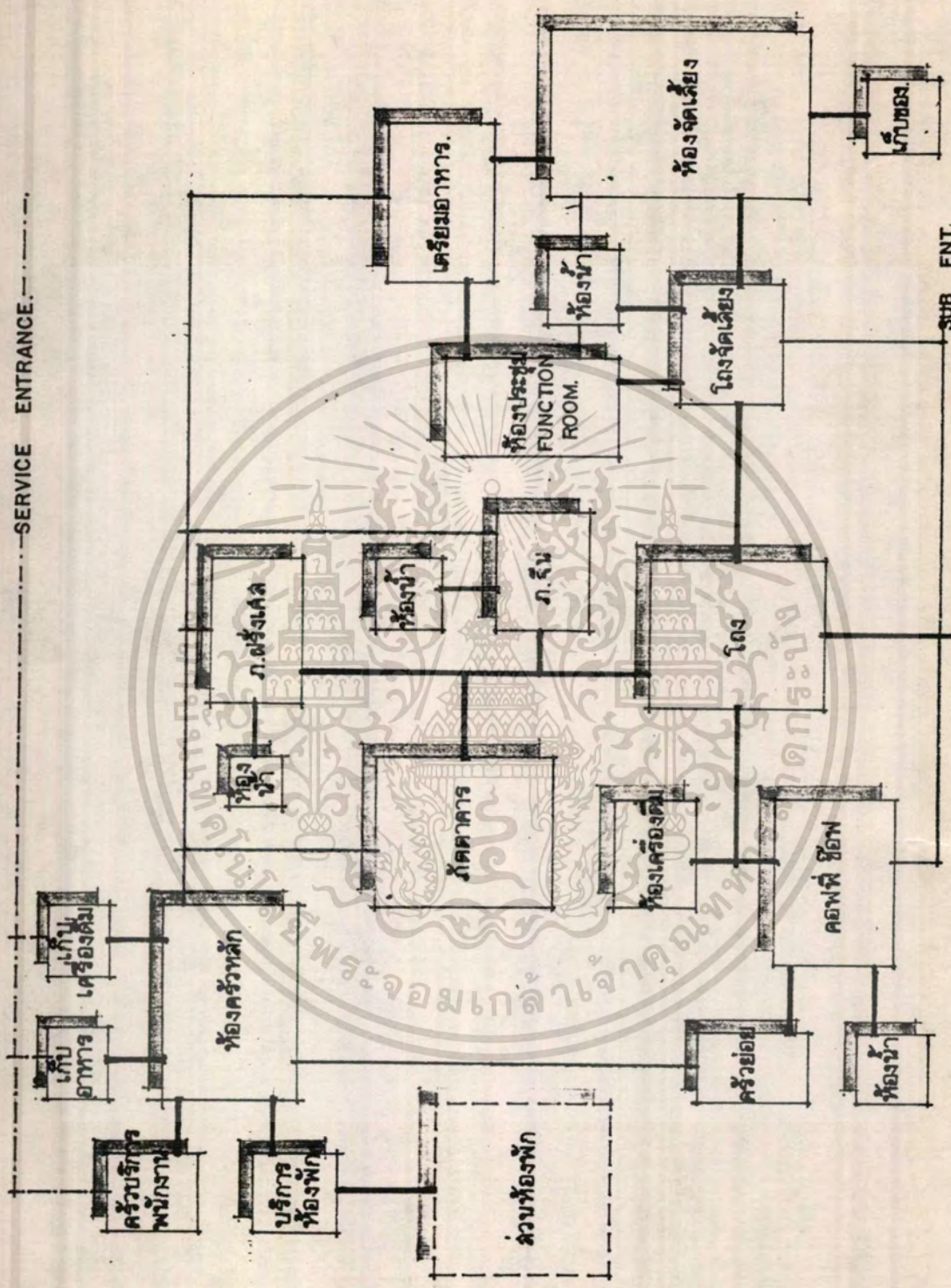

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : FUNCTIONAL DIAGRAM (F & B SERVICE SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	TOTAL
1 ฝ่ายบริหาร		4	4	4	3	3	3	3	2	26
2 แผนกบัญชี และ การเงิน			3	2	2	2	2	2	1	18
3 แผนกขาย				2	2	2	1	2	1	17
4 แผนกบุคคล					2	1	2	2	1	16
5 แผนกจัดซื้อ						1	1	1	1	13
6 แผนกวิจัยและวางแผน							2	1	1	13
7 แผนกรักษาความปลอดภัย								1	1	14
8 ห้องประชุม									1	13
9 ห้องน้ำเจ้าหน้าที่										9

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

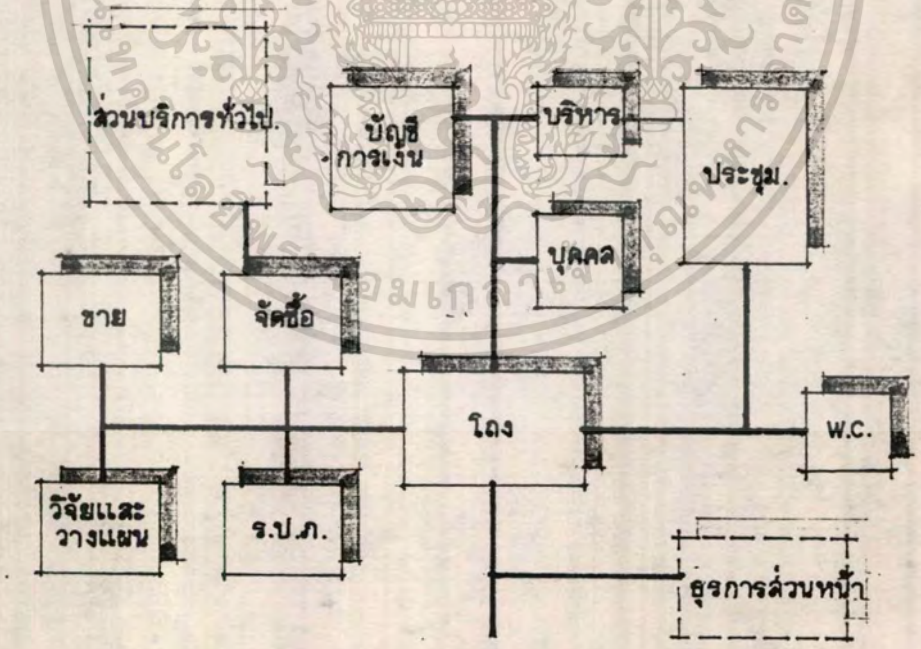

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง	: INTERACTION & FUNCTIONAL D.(ADMIN SPACE)	แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา	: ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้ใช้เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	TOTAL
1. ห้องทำงานแม่บ้าน		2	3	2	3	3	2	1	1	2	2	2	1	2	26
2 ห้องเก็บผ้า			3	3	1	1	1	1	2	2	1	1	2	4	22
3 ห้องซ่อมแซมผ้า				2	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	21
4 ห้องซักรีด					2	1	1	1	1	1	2	2	1	3	22
5 ห้องเก็บ เจกเครื่องแบบ พ.ม.ร.						1	1	2	1	1	1	1	1	2	18
6 ห้องจัดดอกไม้							1	1	1	1	2	1	1	2	17
7 ห้องลงเวลา จุดตรวจเข้า - ออก								3	1	2	1	1	1	1	17
8 ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว พ.น.ง.									2	3	1	1	1	1	19
9 ห้องปฐมพยาบาล										3	1	1	1	2	18
10 ห้องพักผ่อนและอาหารพนักงาน											1	1	1	1	20
11 บริเวณรับ - ส่งของ												3	3	1	21
12 บริเวณตรวจรับของ													4	2	22
13 ห้องเก็บของ														2	20
14 ห้องเก็บขยะ															23

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION CHART (GENERAL SERVICE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

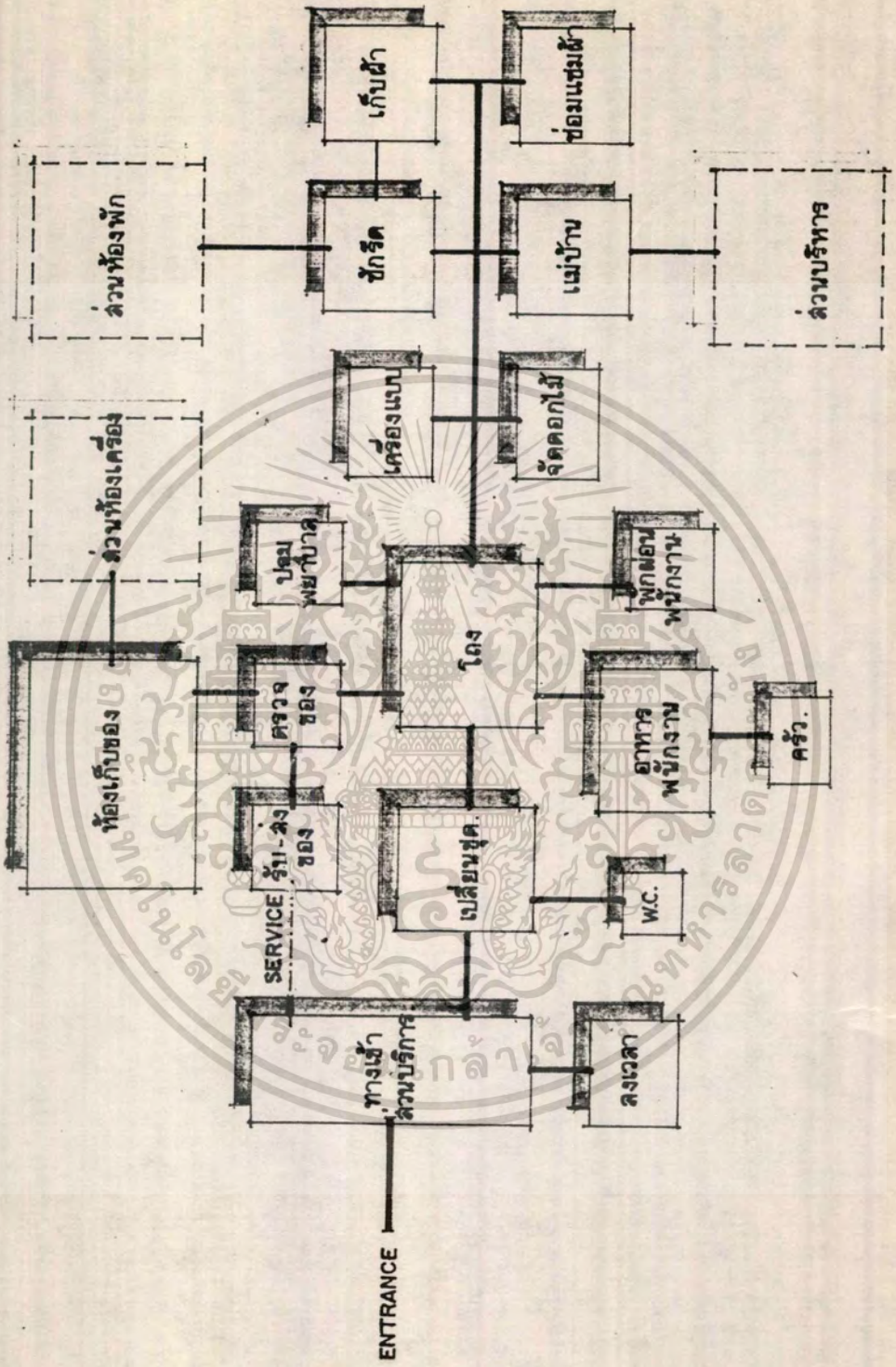

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : FUNCTIONAL DIAGRAM (GENERAL SERVICE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	TOTAL
1 ห้องทำงานช่าง		2	2	1	1	1	1	1	1	1	3	1	2	17
2 ห้องเก็บของ	4		1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	17
3 ห้องต้มน้ำ				2	1	1	1	1	1	1	3	2	1	17
4 ห้องเก็บเชื้อเพลิง					1	2	2	1	1	1	2	2	1	17
5 ห้องหม้อแปลงไฟฟ้า						3	2	1	1	1	2	1	1	17
6 ห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า							2	1	1	2	2	1	1	18
7 ห้องเครื่องปั๊มน้ำ								3	2	1	2	1	1	20
8 ห้องเก็บน้ำใต้ดิน									1	1	2	1	1	15
9 ห้องบำบัดน้ำเสีย										1	2	1	1	14
10 ห้องเครื่องปรับอากาศ											2	1	1	14
11 แผนกซ่อมแซม												2	2	27
12 ห้องเก็บเฟอร์นิเจอร์													1	16
13 ห้องคนทำสวน														15

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION CHART (MECHANICAL SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้ใช้เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

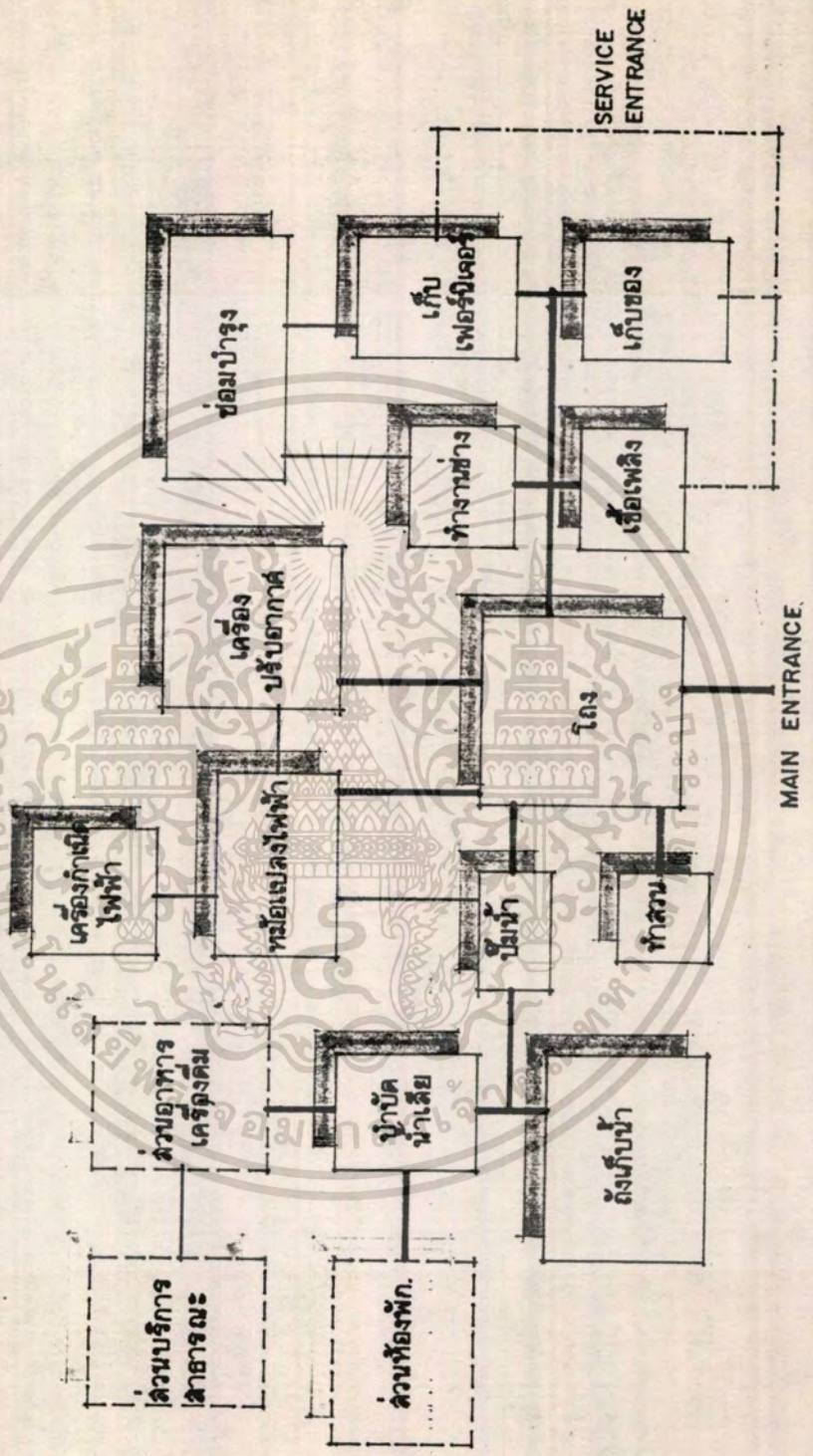

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : FUNCTIONAL DIAGRAM (MECHANICAL SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	TOTAL
1 ที่จอดรถสาธารณะ (รถยนต์)		1	1	2	2	2	1	9
2 ที่จอดรถโดยสาร			2	1	1	1	1	7
3 ที่จอดรถรับจ้าง แท็กซี่				1	1	1	1	7
4 ที่จอดรถบริการส่งของ					2	1	1	8
5 ที่จอดรถพนักงาน						1	1	8
6 ที่จอดรถเจ้าหน้าที่–บริหาร							1	7
7 ที่จอดรถจักรยานยนต์								6

บริหารสัมพันธ์ บริการสัมพันธ์ คิดต่อสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

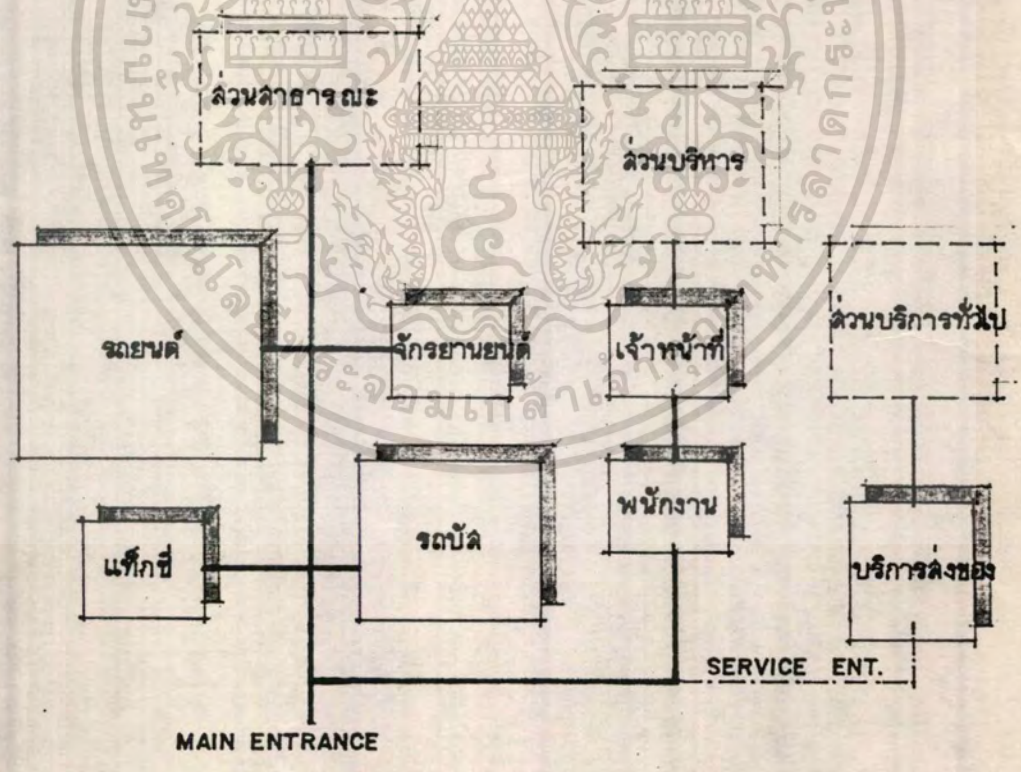

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		แผนภูมิ : 4.7
แสดง : INTERACTION & FUNCTIONAL D.(PARKING SPACE)		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเทคนิค

4.6.1 ระบบโครงสร้างของอาคาร

4.6.1.1 ระบบโครงสร้างของอาคาร

ระบบโครงสร้างที่เหมาะสมและนิยมให้มี FRAME STSTEM แต่จากการศึกษาลักษณะอาคารสูงพบว่าระบบ FRAME SYSTEM มีปัญหาเนื่องจากการกระทำของแรงในแนวนอน ทำให้ขนาดของเสามีขนาดใหญ่ และมีจุดเชื่อมระหว่างเสากับคานมาก จึงมีการนำระบบ SHEAR WALL ไปช่วยรับแรงทางแนวนอน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการต้านแรงลม อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความสมดุลย์ให้กับตัวอาคารได้ดีอีกด้วย

ดังนั้นระบบโครงสร้างของโครงการจึงเลือกใช้ระบบ FRAME-SHEAR WALL STSTEM โดยที่นำ SHEAR WALL มาใช้ในลักษณะของแกนสัญจร (CIRCULATION CORE) หรือ CORE WALL

จากการศึกษาลักษณะของ CORE WALL สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

1. มี CORE อยู่ศูนย์กลางและมีพื้นที่ใช้งานโดยรอบ
2. มี CORE อยู่ศูนย์กลางและมีพื้นที่ใช้งานอยู่
3. มี CORE อยู่ด้านใดด้านหนึ่งที่ผนังภายนอกของพื้นที่ใช้งาน
4. มี CORE อยู่สองด้านของอาคารโดยแยกออกจากกัน

ในการวิเคราะห์รูปทรงของอาคารสูงนี้จำเป็นที่จะต้องนำเอาปัจจัยต่าง ๆ มาช่วยวิเคราะห์ให้ค่าคะแนน โดยการวิเคราะห์ทำพื้นโดยการให้ค่าคะแนนตามลำดับความสำคัญ

การให้คะแนนตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ลำดับความสำคัญมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย โดยให้ค่าคะแนน 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงลักษณะของตำแหน่ง

1. มี CORE อยู่ศูนย์กลางและ

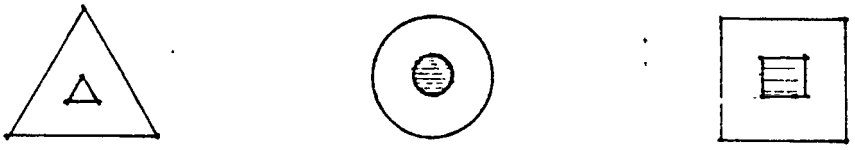

2. มี CORE อยู่ตรงกลางและพื้นที่ใช้งานอยู่สองข้าง

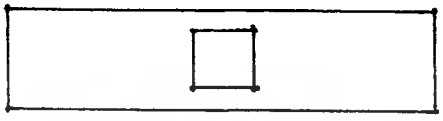

3. มี CORE อยู่ด้านใดด้านหนึ่งของพื้นที่ใช้งาน

4. มี CORE อยู่สองด้านของอาคารโดยแยกออกจากกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงตารางการวิเคราะห์ CORE

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	รูปแบบที่			
		1	2	3	4
1	ปริมาณของพื้นที่ใช้งาน	2	3	2	4
2	ระยะทางจากแกนกลาง	4	3	2	2
3	รูปทรงมีความมั่นคงด้านโครงสร้างอาคารสูง	3	2	3	4
4	รูปทรงมีความสัมพันธ์กับที่ตั้งโครงการ	3	3	2	2
5	สามารถต้านทางแรงลมปะทะด้านข้าง	3	2	2	4
6	งบประมาณค่าก่อสร้าง	2	3	3	1
7	การควบคุม	3	3	2	1
8	ความงามในตัวเอง	3	3	2	3
	รวม	(23)	(23)	18	21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่าลักษณะการกำหนดตำแหน่งของ CORE ควรจะอยู่ในลักษณะมี CORE อยู่ศูนย์กลางและมีพื้นที่โดยรอบ สำหรับรูปทรงภายนอกขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ นำมาประกอบกันเพื่อความเหมาะสมของโครงการและที่ตั้ง

4.6.1.2 ระบบฐานรากของอาคาร

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบฐานรากของอาคาร.

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ประเภทของฐานราก		
		ฐานรากตื้น	ฐานรากลึก	ฐานรากพิเศษ
1	คุณสมบัติการรับน้ำหนัก	2	4	4
2	คุณสมบัติการยึดเหนี่ยวอาคาร	2	3	3
3	ใช้เทคโนโลยี่ในการก่อสร้าง	4	3	2
4	งบประมาณค่าก่อสร้าง	3	2	1
5	ระยะเวลาในในการก่อสร้าง	3	4	2
6	เหมาะสมกับสภาพที่ตั้งโครงการ	4	3	1
7	วัสดุหาง่ายในท้องถิ่น	4	3	2
	รวม	(22)	(22)	15

ผลจากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า ระบบฐานรากตื้นและระบบฐานรากลึกมีคะแนนรวมเท่ากัน ทั้งที่มีคุณสมบัติ ความเหมาะสมแตกต่างกัน แต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานในโครงการได้อย่างเหมาะสม โดยเลือกใช้ตามลักษณะการรองรับน้ำหนักของโครงสร้างเป็นส่วน TOWER ของอาคารใช้ฐานรากลึก (ฐานรากเข็ม) เนื่องจากสามารถรับน้ำหนักได้มากอีกทั้งยังสามารถยึดเหนี่ยวตัวอาคารได้ดีอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.1.3 ระบบพื้น

ระบบพื้นที่นำมาใช้กับอาคารสูงแบ่งออกเป็น 5 ระบบ ได้แก่

1. ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กหล่อในที่ (POST AND LINTEL)
2. ระบบพื้นสำเร็จรูป (PRECAST FLOOR SLAB)
3. ระบบพื้นคานตาราง (WAFFLE SLAB)
4. ระบบพื้นคานตารางทะแยง (SKEW GRID SYSTEM)
5. ระบบพื้นไร้คาน (POSTENSION SLAB)

ในการวิเคราะห์หาความเหมาะสมของระบบพื้นในโครงการ ได้แบ่งโครงสร้างของอาคารเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นฐานของอาคาร (PODIUM) และส่วนที่เป็นห้องพัก (TOWER)

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบโครงสร้างพื้นของ PODIUM

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบพื้นชนิดที่				
		1	2	3	4	5
1	งบประมาณค่าก่อสร้าง	2	3	1	1	2
2	เทคโนโลยี่ในการก่อสร้าง	4	3	3	2	1
3	ความสะดวกในการก่อสร้าง	4	3	2	2	2
4	ความเหมาะสมกับภูมิประเทศ	4	3	3	3	2
5	ระยะเวลาในการก่อสร้าง	2	3	1	1	3
6	จำนวนความสูงต่อชั้น	2	1	2	2	3
7	สำหรับอาคารช่วงกว้าง	2	3	2	2	4
8	สะดวกในการเดินท่อ	3	2	2	2	4
	รวม	(23)	21	16	14	21

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่าระบบโครงสร้างพื้นของ PODIUM ใช้โครงสร้างระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กหล่อในที่ (POST AND LINTEL SYSTEM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบโครงสร้างพื้นของ TOWER

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบพื้นชนิดที่				
		1	2	3	4	5
1	งบประมาณค่าก่อสร้าง	2	3	1	1	1
2	เทคโนโลยี่ในการก่อสร้าง	4	3	3	2	2
3	ความสะดวกในการก่อสร้าง	1	2	2	3	3
4	ความเหมาะสมกับภูมิประเทศ	4	3	3	2	1
5	ระยะเวลาในการก่อสร้าง	2	1	1	1	4
6	จำนวนความสูงต่อชั้น	3	2	2	2	4
7	สำหรับอาคารช่วงกว้าง	2	2	2	3	4
8	สะดวกในการเดินท่อ	2	2	2	1	4
	รวม	21	18	16	15	(23)

ผลจากการวิเคราะห์สรุปได้ว่าระบบโครงสร้างพื้นของ TOWER ใช้โครงสร้างระบบพื้นไร้คาน

จากการวิเคราะห์ระบบพื้นใน TOWER ของโครงการ เลือกใช้ระบบพื้นไร้คาน แต่จากการศึกษาข้อมูลระบบพื้นไร้คาน แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ FLAT SLAB และ FLAT PLATE ซึ่งทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน เช่น FLAT SLAB มี CAPITAL ทำให้การใช้งานด้อยประสิทธิภาพมากกว่า FLAT PLATE สรุปแล้วโครงการโรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงรายเลือกใช้ FLAT PLATE โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการก่อสร้าง ควรสร้างส่วน TOWER ก่อนจนเกือบเสร็จ แล้วจึงสร้างส่วน PODIUM. ให้เสร็จพร้อมกันแล้วจึงเชื่อมต่อส่วนที่เว้นไว้ โดยทำรอยต่อแบบ EXPANSION JOINTS

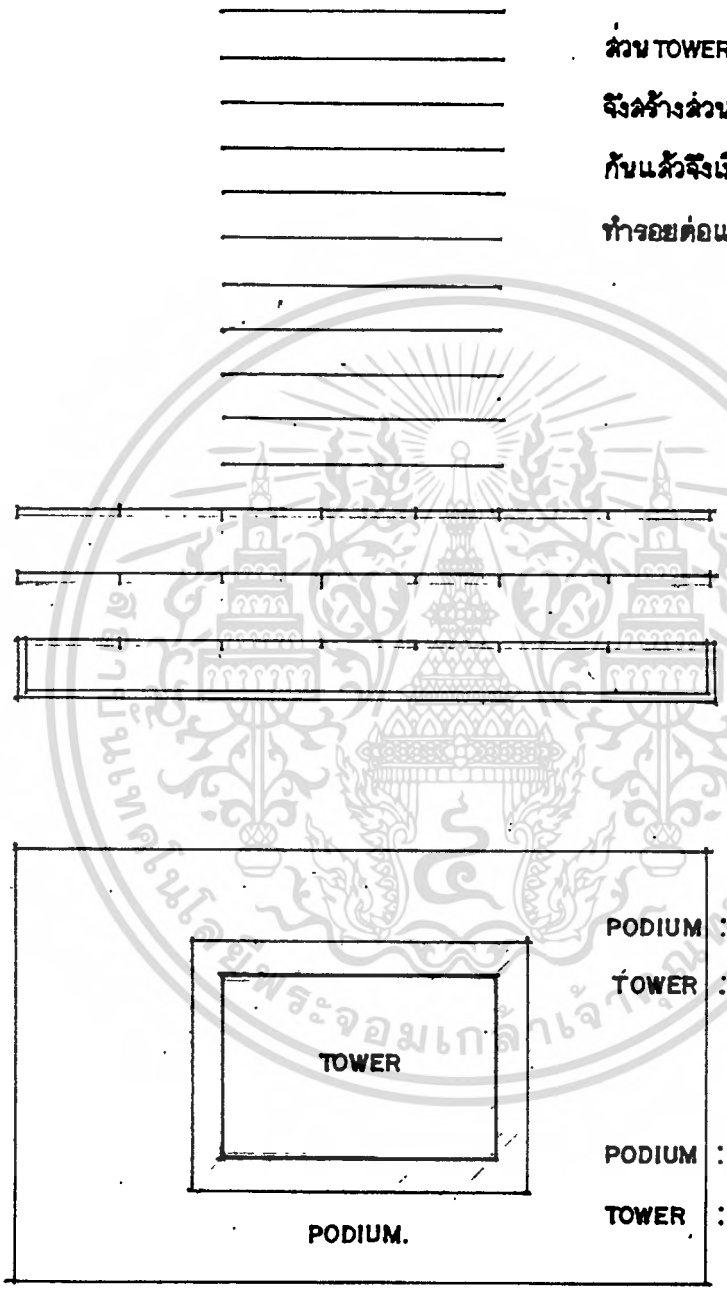

FOOTING

PODIUM : ISOLATE FOOTING

TOWER : MAT FOUNDATION

STRUCTURE

PODIUM : POST & LINTEL

TOWER : FLAT SLAB OR FLAT PLATE.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : STRUCTURAL SYSTEM		แผ่นภาพที่ : 4.9
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารที่งานไม่สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า การคา ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลที่เลือกใช้ FLATE PLATE

1. พื้นไม่ต้องมีคาน สะดวกในการเดินท่อ

2. ความสูงของอาคารน้อยกว่า ในขณะที่จำนวนชั้นเท่ากันกับระบบอื่น ๆ

3. ความกว้างของช่วงเสาอาคารพาดได้กว้างกว่า

4. การก่อสร้างทำได้รวดเร็ว ลดระยะเวลาการตั้งไม้แบบ

5. รับน้ำหนักบรรทุกได้มาก รับแรงได้ดีทั้งแนวนอนและแนวตั้ง

6. ทนไฟได้ดี และทานแรงสั่นสะเทือนได้ดี

การพิจารณาช่วงกว้างของโครงสร้าง พิจารณาจากพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร เช่น พื้นที่จอดรถ 3 คัน จะสัมพันธ์กับช่วงเสามีขนาด 8.00x8.00 เมตร, ห้องพักแขกขนาดพื้นที่ห้องเฉลี่ยประมาณ 28 ตารางเมตร คือ 4.00x7.00 เมตร, พื้นที่ส่วนสาธารณะต้องการช่วงเสากว้างเป็นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปจะอยู่ในระหว่าง 8.00-10.00 เมตร

4.6.1.4 ระบบผนัง

ผนังอาคารสามารถประยุกต์ใช้กับอาคารในโครงการได้ทั้งสิ้น แบ่งออกได้ดังนี้

1. ผนังก่อ คือผนังที่ก่อสร้างด้วยสัสดุต่าง ๆ เช่น อิฐ คอนกรีตบล๊อค อิฐแก้ว

2. ผนังคอนกรีตเสริมเหล็ก แบ่งออกได้ 2 ประเภท

   ก. ผนังสำเร็จรูป

   ข. ผนังคอนกรีตหล่อในที่ก่อสร้าง

3. ผนังไม้

4. ผนังแซนวิช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับหน้าของผนังที่ใช้กับอาคารในโครงการ ได้แก่

1. ผนังก่อให้เป็นผนังทั่วไป

2. ผนังสำเร็จรูปอาคาร ใช้ทำหน้าที่หลายอย่าง เช่น ผนังรับน้ำหนัก ผนังม่านแขวน ผนังกั้นไฟ ผนังกั้นห้อง ผนังช่องทางสัญจร กำแพงรับแรงเฉือน เป็นต้น

3. ผนังคอนกรีตหล่อในที่ก่อสร้าง เป็นผนังที่มีขนาดใหญ่ หนาและสูง ผนังห้องลิฟท์ของอาคาร ผนังรับแรงเฉือน ผนังของส่วนห้องทางขึ้นลง เป็นต้น

4. ผนังไม้ ใช้สำหรับตกแต่งภายในส่วนต่าง ๆ ภายในโรงแรม

5. ผนังแซนวิช ใช้เป็นผนังเบาอาจใช้ในส่วนต่างๆ ของโรงแรมได้

4.6.1.5 การทรุดตัวไม่เท่ากันของอาคาร

เนื่องจากลักษณะของโครงสร้างอาคารแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ PODIUM และ TOWER การรับน้ำหนักจะไม่เท่ากัน การแก้ปัญหาจะเป็นขั้นตอนของการก่อสร้างคือ ก่อสร้าง TOWER ให้เกือบเสร็จ เพื่อเป็นการทดสอบการทรุดตัวของอาคาร TOWER แล้วจึงส่วน PODIUM ให้เสร็จสิ้นพร้อม ๆ กัน โดยเว้นช่องว่างไว้ 1 ช่วง เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง จึงค่อยเชื่อมส่วนที่เว้นไว้ให้ติดกันโดยทำรอยต่อแบบ EXPANSION JOINTS

4.6.2 ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง

4.6.2.1 หม้อแปลงไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าทั่วไปใช้ไฟ 3 เฟส กระแสสลับตามมาตรฐานของการไฟฟ้านครหลวง โดยต่อจากกระแสแรงสูงแปลงเป็นกระแสแรงต่ำบนหม้อแปลงไฟฟ้าขนาด 12 KV ให้ VOLTAGE 200,300 โวลท์ โดยใช้หม้อแปลงแบบ CAST-RESIN

หม้อแปลงไฟฟ้ามนโครงการแยกเป็น 2 ชุด คือ

1. ชุดแรกสำหรับระบบไฟฟ้าแสงสว่างและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ชุดที่สองสำหรับระบบเครื่องปรับอากาศ, ระบบลิฟท์ และระบบเครื่องกลต่าง ๆ

4.6.2.2 การจ่ายกำลังไฟฟ้า

กำหนดจุดตั้งหม้อแปลง 2 จุด เนื่องจากการตั้งหม้อแปลงเพียงจุดเดียวที่ชั้นล่าง จะทำให้เปลืองสายไฟแรงดันต่ำที่เดินจากชั้นล่างไปยังชั้นบน อีกทั้งได้แรงดันของไฟฟ้าไม่สม่ำเสมอ และเกิดวิลท์ดร็อบเมื่อใช้ไฟฟ้ามาก จึงกำหนดจุดตั้งหม้อแปลง 2 จุด คือที่ชั้นใต้ดิน (BASEMENT) และที่ชั้นบนสุดของอาคาร โดยส่งกำลังแรงสูงขึ้นไปยังชั้นบนแล้วต่อเข้ากับหม้อแปลงเพื่อกระจายเป็นแรงดันต่ำ และสายไฟฟ้าที่เป็นสายเมนจะมีขนาดเล็กลง พร้อมทั้งจะได้แรงดันไฟฟ้าที่สม่ำเสมออีกด้วย เมื่อมีการใช้ไฟฟ้ามาก

4.6.2.3 ระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินทั้ง 2 ระบบมีความจำเป็นอย่างยิ่งในช่วงที่ไฟฟ้าดับ จำเป็นต้องใช้ทั้ง 2 ระบบ เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้อาคารทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นแขกที่มาพัก ผู้มาเยี่ยมเยียนใช้บริการ เจ้าหน้าที่ พนักงาน และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อาคาร เป็นต้น

4.6.2.4 ระบบสายป้อน

ใช้สานเคเบิ้ลต่อจากหม้อแปลงของการไฟฟ้าเข้าสู่หม้อแปลงไฟฟ้าของโครงการ และใช้ BUSWAY เป็นสายป้อนในแนวดิ่งและระนาบของอาคารและจ่ายเข้าสู่ห้องต่าง ๆ ด้วยสายไฟฟ้าแบบหุ้มด้วยฉนวน

4.6.2.5 การคำนวณปริมาณความต้องการไฟฟ้า

จากการศึกษาได้แยกชนิดของห้องตามการใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีหน่วยเป็นวัตต์/ตารางเมตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หม้อแปลงไฟฟ้าของโครงการแยกเป็น 2 ชุด คือ

1. ชุดแรกสำหรับระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และอุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ
2. ชุดที่สองสำหรับระบบเครื่องปรับอากาศ , ระบบลิฟท์ และระบบเครื่องกล.

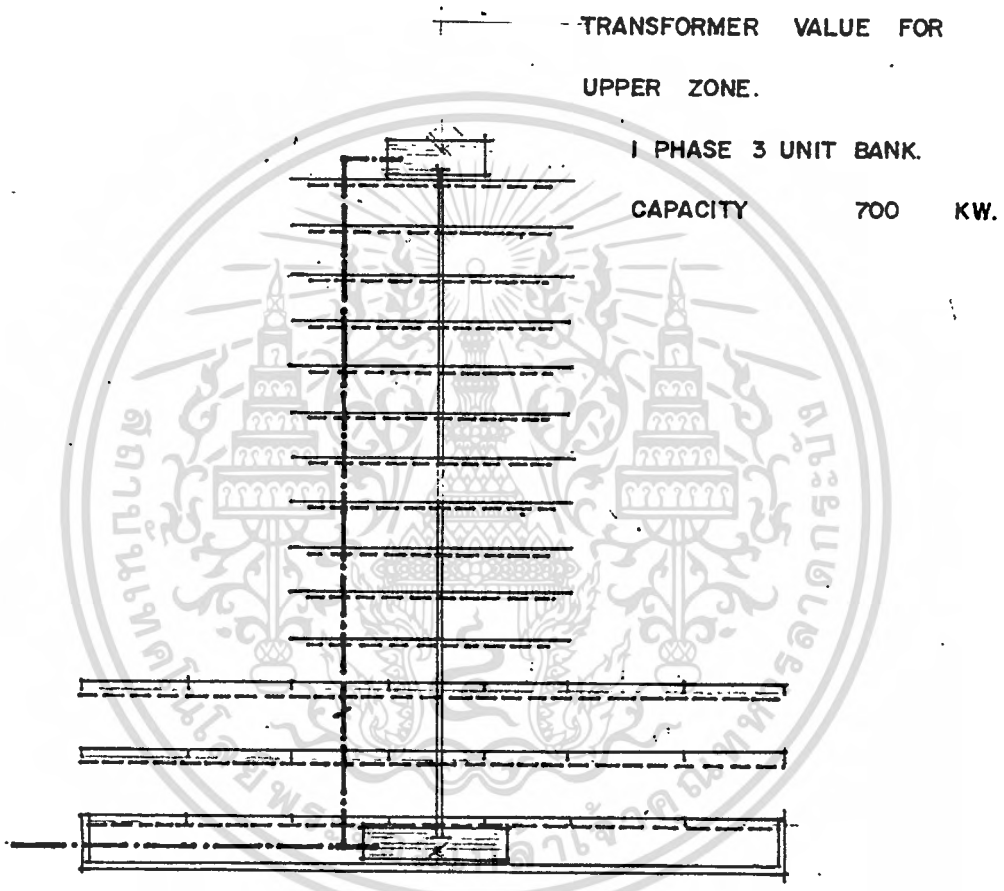

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : ELECTRICAL SYSTEM.	แผ่นภาพที่ : 4.10
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.	PUBLIC SPACE			
	LOBBY	276x65	=	17,940 วัตต์
	LOBBY LOUNGE	162x65	=	10,530 วัตต์
	FRONT OFFICE	114x55	=	6,270 วัตต์
	OTHERS	191x27	=	5,157 วัตต์
2.	GUEST ROOM	10,896x27	=	294,192 วัตต์
3.	F & B SERVICE SPACE	4,254x32	=	136,128 วัตต์
4.	RECREATRION AREA	3,405x32	=	108,960 วัตต์
5.	RETAIL SHOP	398x55	=	21,890 วัตต์
6.	ADMINISTRATION OFFICE	544x55	=	29,920 วัตต์
7.	GENERAL SERVICE DEPT	947x27	=	25,569 วัตต์
8.	MECHANICAL DEPT	914x27	=	24,678 วัตต์
	TOTAL		=	681,234 วัตต์
			=	681.23 กิโลวัตต์

ในระยะเวลา 10 ปี ความต้องการไฟฟ้าจะเพิ่มมากขึ้น จึงควรเผื่อไว้ 100% ดังนั้นปริมาณความต้องการไฟฟ้าที่ทำการออกแบบ จะใช้เท่ากับ 1,400 กิโลวัตต์

4.6.3 ระบบสุขาภิบาล

4.6.3.1 ระบบน้ำประปา

1) ปริมาณการใช้น้ำ จากการศึกษาข้อมูลได้กำหนดรายละเอียดในการคำนวณไว้ดังนี้ จำนวนผู้ใช้น้ำ 1.75 คน/ห้อง จำนวนน้ำ ลิตร/คน/วัน เท่ากับ 200-600 และเวลาในการใช้น้ำ 11 ชั่วโมง

ปริมาณความต้องการน้ำใน 1 ชม. = 1.75x300x600

11

= 28,636 ลิตร/ชม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากส่วนภัตตาคาร ได้กำหนดจำนวนการใช้น้ำ เท่ากับ 75-100 ลิตร/คน และจากการศึกษาอัตราผู้ใช้โครงการในส่วนภัตตาคารสามารถรับลูกค้าได้สูงสุดเท่ากับ 1,400 คน

ปริมาณความต้องการน้ำ = 1,400x75 = 105,000 คน

ดังนั้นความต้องการใช้น้ำ = 105,000+28,636

= 133,636 ลิตร

= 133,636/1,000

= 133.631 ลบ.เมตร

โดยทั่วไประดับน้ำในถังจะสูงประมาณ = 1.80 เมตร

ดังนั้นขนาดของพื้นที่ถังเก็บน้ำ = 74 ตร.เมตร

2) ถังเก็บน้ำที่พื้นดิน จะมีขนาดเท่ากับ 74 ตร.เมตรหรือน้อยกว่า ถ้าบรรจุในถังสูกว่า 1.80 เมตร

3) ระบบการจ่ายน้ำ เลือกใช้วิธีการจ่ายน้ำแบบจ่ายลง (DOWN FEED DISTRIBUTION SYSTEM) โดยมีถังเก็บน้ำ 2 แห่ง ที่บนดาดฟ้าและชั้นใต้ดินของอาคาร มีระบบการควบคุมการส่งน้ำแบบ FLOAT MERCURY SWITCH

ประเภทของระบบการจ่ายน้ำในอาคารสูงมี 3 วิธีคือ

1. ระบบการจ่ายน้ำจากถังสูง
2. ระบบถังวัดความดัน
3. ระบบสูบน้ำเพิ่มความดันในเส้นท่อโดยตรง

ในการวิเคราะห์ระบบจ่ายน้ำในโครงการา อาศัยหลักการและข้อกำหนดมาพิจารณา ตามลำดับความสำคัญมาก ปานกลาง และน้อย โดยให้ค่าคะแนน 3 2 และ 1 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบการจ่ายน้ำ

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบการจ่ายน้ำ		
		1	2	3
1	ประสิทธิภาพในการทำงาน	3	3	2
2	เสียงรบกวนและความสั่นสะเทือน	2	1	1
3	การบำรุงรักษา ซ่อมแซม	3	1	1
4	ปริมาณเก็บกักน้ำ	3	1	1
5	เนื้อที่การใช้งาน	2	2	3
6	งบประมาณการก่อสร้าง	1	2	3
7	ความสวยงามของรูปทรงอาคาร	2	3	3
	รวม	(15)	13	14

ผลจากการวิเคราะห์ระบบจ่ายน้ำแบบจ่ายน่ำจากถังสูงมีความเหมาะสมสำหรับอาคารในโครงการ โดยมีตำแหน่งที่ตั้งอยู่บนเหนือสุดของ TOWER (GUEST ROOM) เพราะสามารถจ่ายน้ำไปยังส่วนต่าง ๆของอาคารได้อย่างทั่วถึง และเพิ่มในจุดอื่น ๆ เป็นส่วนเสริม เช่น หลังคาของ PODIUM บางจุดซึ่งขึ้นอยู่ตามปริมาณการใช้น้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.3.2 ระบบบำบัดน้ำเสีย

1) ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียแบ่งออกได้เป็น 2 ขั้นตอนคือ การบำบัดขั้นแรก เพื่อเอามวลสารที่กำจัดได้ง่ายออก และการบำบัดขั้นตอนที่สอง เป็นการบำบัดน้ำเสียที่ใช้ขบวนการทางชีววิทยามาเป็นส่วนกำจัดน้ำเสีย ซึ่งทั้งสองขั้นตอนสามารถจัดชนิดของการบำบัดน้ำเสียออกได้ 4 ประเภท ได้แก่ 1. บ่อดักไขมัน 2. ถังเซฟติก (SEPTIC TANK) 3. ระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS 4. ระบบแผ่นชีวหมุน (ROTATING BIOLOGICAL CONTACTOR)

ตารางที่ แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบบำบัดน้ำเสีย

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบบำบัดน้ำเสีย			
		1	2	3	4
1	ปริมาณและคุณสมบัติของน้ำเสีย	-	2	2	3
2	ตำแหน่งที่ตั้งและเนื้อที่ใช้งาน	-	2	3	1
3	ประสิทธิภาพในการทำงาน	-	1	2	2
4	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและซ่อมบำรุง	-	3	2	1
5	งบประมาณในการก่อสร้าง	-	3	2	2
6	ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม	-	2	3	3
	รวม	-	13	(14)	12

ผลจากการวิเคราะห์ระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมสำหรับโครงการคือ ระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS แต่ถ้าพิจารณาผลคะแนนรวมจะเห็นได้ว่าระบบถังเซ็พติกมีค่าคะแนนใกล้เคียงมาก ซึ่งสอดคล้องจากการศึกษาข้อมูลในบทที่ 3 ซึ่งกล่าวไว้ว่า ถ้ามีถังพิติกก่อนถึงระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS จะทำให้คุณภาพของการทำงานดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

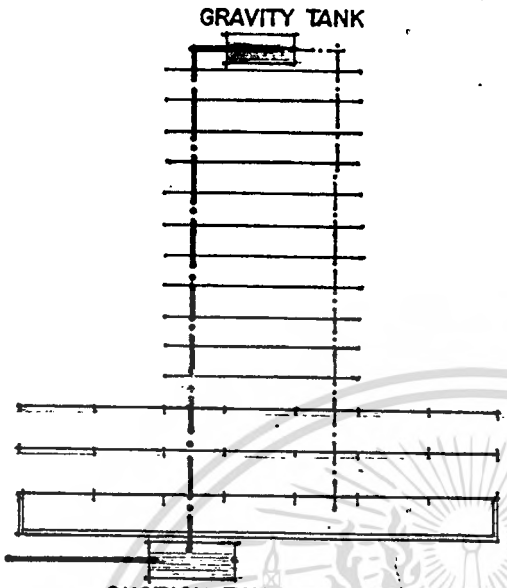

1. ระบบจ่ายน้ำเป็นแบบจ่ายน้ำลง โดยใช้แรงดึงดูดของโลกเป็นตัวนำแรงดันของน้ำ
2. ปริมาณความต้องการน้ำใช้ในเวลา 1 ชม. เท่ากับ 133.631 ลบ.เมตร.

ขนาดของเก็บน้ำ 74 ตารางเมตร.

SYMBOL

ท่อจ่ายน้ำใช้

ท่อจ่ายน้ำขึ้นสู่ถังเก็บน้ำ

ท่อน้ำเข้าจากท่อเมน

WATER SUPPLY SYSTEM.

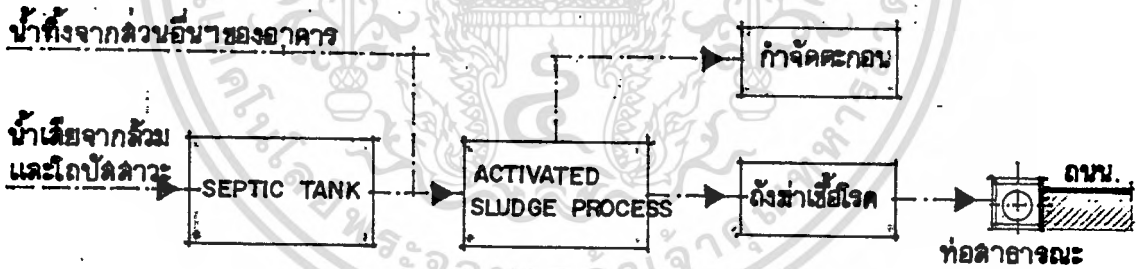

หมายเหตุ ขนาดพื้นที่ของระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS เท่ากับ 240.00 ตร.เมตร.

WATER TREATMENT PLANT.

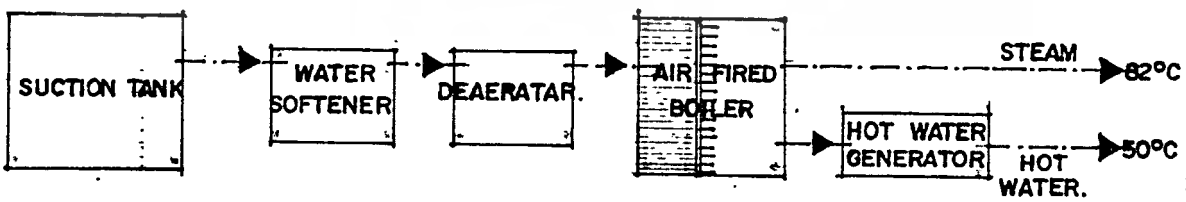

HOT WATER & STEAM SUPPLY SYSTEM.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : WATER SUPPLY & WATER TREATMENT PLANT.	แผ่นภาพที่ : 4.11
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

ไม่วากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) การหาขนาดของระบบน้ำเสีย

ปริมาณน้ำเสีย = 65-90% ของน้ำใช้

น้ำใช้ใน 1 วัน = (1.75x300x600)+(1,400x75)

= 315,000+105,000= 420,000 ลิตร

= 420 ลบ.เมตร

ดังนั้นปริมาณน้ำเสีย = 420x0.9 = 378 ลบ.เมตร

จากตารางพื้นที่ก่อสร้างของระบบ ACTIVATED SLUDGE PROCESS ใช้พื้นที่ก่อสร้าง 240 ตร.เมตร[1] โดยมีความสูงไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร (ไม่รวมบ่อดักไขมันและถังเซพติก)

สำหรับระบบทำน้ำร้อนและไอน้ำร้อน ระบบที่เลือกใช้เป็นไปตามที่ได้ศึกษาไว้ในบทที่ 3 ทุกประการ

4.6.4 ระบบปรับอากาศและระบายอากาศ

4.6.4.1 ระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศที่นิยมใช้ในอาคารสูง 3 ระบบ ได้แก่

1. ระบบทำน้ำหมุนเวียนส่วนกลาง (CENTRAL CHILLED WATER SYSTEM)

2. ระบบเครื่องปรับอากาศครบชุดในตัวชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ (WATER COOLED PACKAGED AIRCONDITIONER)

3. ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (SPLIT SYSTEM)

---

[1] งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง, หน้า 13-57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากอาคารในโครงการมีส่วนใหญ่ ๆ อยู่ 2 ส่วนคือส่วนที่เป็น PODIUM และส่วนที่เป็น TOWER (GUEST ROOM) ดังนั้นระบบของเครื่องปรับอากาศในโครงการจึงมีหน้าที่ใช้สอยต่างกัน ในการวิเคราะห์เพื่อหาระบบที่เหมาะสมจึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือส่วน PODIUM และส่วน TOWER (GUEST ROOM)

ในการวิเคราะห์ระบบปรับอากาศที่ใช้ในโครงการ อาศัยหลักการและข้อกำหนดให้คะแนนตามลำดับความสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับความสำคัญมาก ปานกลาง และน้อย โดยให้ค่าคะแนน 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบปรับอากาศส่วน PODIUM

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบปรับอากาศรูปแบบ		
		1	2	3
1	ราคา	2	2	3
2	เสียงรบกวนและความสั่นสะเทือน	3	2	2
3	สะดวกในการซ่อมบำรุง	2	2	3
4	ความปลอดภัย	3	2	2
5	ความเหมาะสมต่อพื้นที่ใช้งาน	3	3	1
6	ความเรียบร้อยสวยงาม	3	2	2
	รวม	(16)	13	13

จากการวิเคราะห์หาระบบปรับอากาศที่เหมาะสมกับส่วน PODIUM ของโครงการสรุปได้ว่าระบบทำให้น้ำหมุนเวียนส่วนกลางมีความเหมาะสมมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบปรับอากาศในส่วน TOWER

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบปรับอากาศรูปแบบ		
		1	2	3
1	ราคา	2	2	3
2	เสียงรบกวนและความสั่นสะเทือน	3	2	2
3	สะดวกในการซ่อมบำรุง	2	2	2
4	ความปลอดภัย	3	2	2
5	ความเหมาะสมต่อพื้นที่ใช้งาน	2	2	3
6	ความเรียบร้อยสวยงาม	3	2	2
	รวม	15	12	14

จากการวิเคราะห์หาระบบที่เหมาะสมกับส่วน TOWER (GUEST ROOM) ของโครงการสรุปได้ว่าระบบทำน้ำหมุนเวียนส่วนกลางมีความเหมาะสมมากที่สุด

สรุปพื้นที่ในโครงการทั้ง 2 ส่วนคือ ส่วน PODIUM และ TOWER ใช้ระบบปรับอากาศระบบทำน้ำหมุนเวียนส่วนกลาง (CENTERAL CHILLED WATER SYSTEM) ซึ่งมีส่วนประกอบหลัก 3 ส่วน คือ ห้องเครื่องเป่าลมเย็น (AIR HANDLING UNIT OR FAN COIT UNIT) หอผึ่งน้ำ (COOLING TOWER) และห้องเครื่องปรับอากาศ (MACHINE ROOM OF AIRCONDITION ROOM) ซึ่งจะต้องทำการหาขนาดตามรายละเอียดที่ได้ศึกษาไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ห้องเครื่องเป่าลมเย็น (AIR HANDLING UNIT) คิดแยกตามพื้นที่ในแต่ละชั้นหรือตามแต่ละห้องที่จัดให้มี AHU แยกเฉพาะ เช่น ห้องจัดเลี้ยง เป็นต้น

2. หอผึ่งน้ำ (COOLING TOWER) หาโดยการคำนวณปริมาตรของพื้นที่ปรับอากาศในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1	PUBLIC SPACE	680x4.00	=	2,720 ลบ.เมตร
2.2	GUEST SPACE	10,776x2.40	=	25,862 ลบ.เมตร
2.3	F&B SERVICES	2,228x4.00	=	8,912 ลบ.เมตร
2.4	RECREATION AREA	791x4.00	=	3,164 ลบ.เมตร
2.5	RETAIL SHOP	398x2.40	=	797 ลบ.เมตร
2.6	ADMINISTRATION	544x2.46	=	1,306 ลบ.เมตร
	TOTAL AREA		=	42,761 ลบ.เมตร

โดยที่เครื่องปรับอากาศ 1 ตัน ให้บริการพื้นที่ = 30 ลบ.เมตร

นั่นคือทั้งโครงการใช้เครื่องปรับอากาศ = 42,761/30

= 1,425 ตัน

เลือกใช้ COOLING TOWER ขนาด 600 ตัน = 3 ตัว

ขนาดของ COOLING TOWER เส้นผ่าศูนย์กลาง 6.60 เมตร สูง 5.40 เมตร น้ำหนักตัวละ 10,500 กิโลกรัม ติดตั้งอยู่ด้านหลังของอาคาร

3. ห้องเครื่องปรับอากาศ กำหนดให้มีกำลังผลิตถึง 2,000 ตัน ห้องเครื่องปรับอากาศจึงมีขนาด 12.00x24.00 หรือประมาณ 240 ตารางเมตร โดยมีความสูงของห้อง 3.00-3.50 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำงานของระบบปรับอากาศในโครงการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนสาธารณะ (PODIUM) ใช้ AIR HANDLING UNIT เป็นตัว. กระจายลมเย็นในแต่ละชั้น ยกเว้นส่วน BANQUET HALL จะแยก AIR HANDLING UNIT เฉพาะส่วน.

2. ส่วนห้องพัก (TOWER) ติด FAN COIL UNIT ไว้ที่ CORRIDOR.

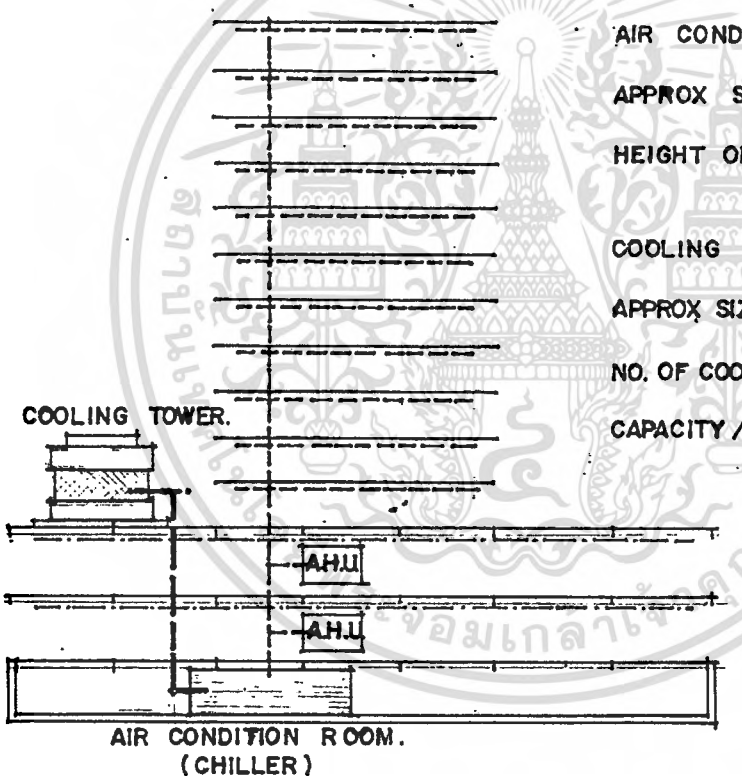

AIR CONDITION ROOM (CHILLER)

APPROX SIDE 12.00 x 24.00 M.

HEIGHT OF ROOM 3.00 - 3.50 M.

COOLING TOWER.

APPROX SIZE (D x H) 6.60 x 5.40 M/UNIT.

NO. OF COOLING TOWER. 3 UNITS.

CAPACITY / UNIT 600 TONS.

SYMBOL

——·——·—— ท่อลมเย็น

—— —— —— ท่อน้ำเย็นจาก CHILLER ไปยัง FAN COIL UNIT.

———— ท่อน้ำเย็นจาก COOLING TOWER. ไปยัง. CHILLER.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : CENTRAL CHILLER WATER SYSTEM	แผ่นภาพที่ : 4.12
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.4.2 การระบายอากาศ

เนื่องจากรูปแบบและคุณลักษณะของโครงการเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง (CITY HOTEL) อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต้องครบครันตามมาตรฐาน ลักษณะที่เด่นชัดประการหนึ่งคือการปรับอากาศโดยวิธีกล (MECHANICAL VENTILATION) ซึ่งไม่ต้องอาศัยทิศทางลมและดินฟ้าอากาศ อีกทั้งมีความสะดวกต่อการควบคุม โดยแบ่งลักษณะการทำงานออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การระบายอากาศเฉพาะห้อง เช่น ห้องพัก (GUEST ROOM) และการระบายอากาศแบบรวม เช่น ห้องน้ำ-ส้วม เป็นต้น

4.6.5 ระบบขนส่งในอาคาร

4.6.5.1 ระบบลิฟท์โดยสาร (PASSENGER ELEVATOR)

จากการศึกษาข้อมูล ระบบลิฟท์โดยสารที่เหมาะสมกับโครงการ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ระยะเวลารอลิฟท์ = 40-60 วินาที
   ระยะเวลาเดินทางหนึ่งรอบ = 75 วินาที
   ความเร็วของลิฟท์ = 2.40 เมตร/วินาที
2. จำนวนผู้ใช้สอยอาคาร
   = จำนวนห้องพัก x จำนวนคนต่อห้องพัก x อัตราการเข้าพัก
   = 300x1.6x0.7
   = 336 คน
3. ความสามารถในการระบายคนใน 5 นาที = 15%
   นั่นคือภายใน 5 นาทีสามารถระบายผู้ใช้ได้ = 336x0.15
   = 50.4 คน
4. จำนวนลิฟท์โดยสารในโครงการ = 3 ตัว
   นั่นคือลิฟ 1 ชุดสามารถรองรับได้ = 50/3
   = 17 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบลิฟท์ของโครงการแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. ลิฟท์โดยสาร ให้บริการจากชั้นล่างถึงชั้นบนสุดของส่วนห้องพัก.
2. ลิฟท์บริการ สำหรับพนักงาน ให้บริการจากชั้นใต้ดินถึงชั้นบนสุดของส่วนห้องพัก.

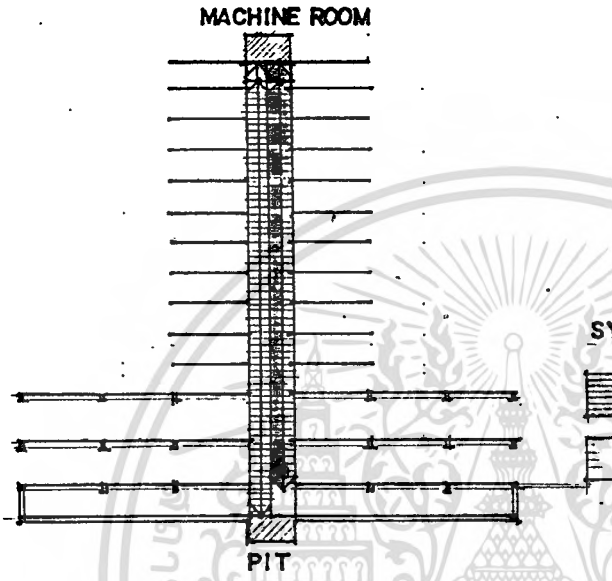

SYMBOL.

PASSENGER ELEVATOR

FREIGHT ELEVATOR

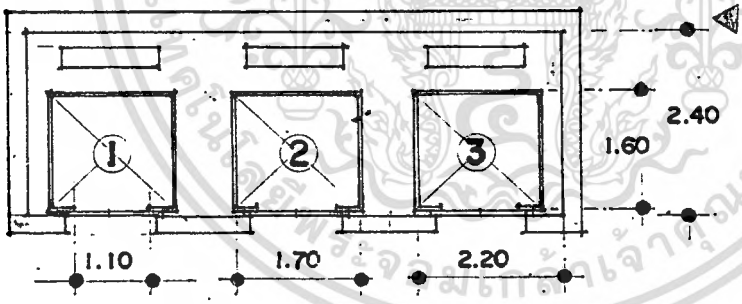

PASSENGER ELEVATOR.

NO OF PASSENGER	15	PERS.
CAPACITY	1,000	KG.
SPEED	2.40	M/S
PIT	2.00	M.
OVERHEAD	4.00	M.
HEIGHT OF MACHINE RM.	2.20	M.

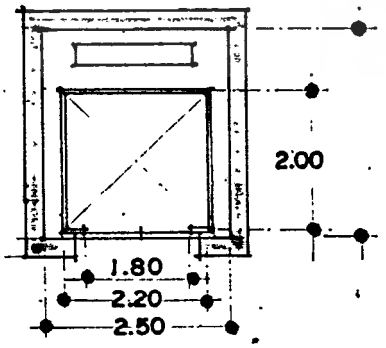

FREIGHT ELEVATOR.

CAPACITY	2,500	KG.
SPEED	2.00	M/S

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ELEVATOR SYSTEM.		แผ่นภาพที่ : 4.13
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า การโฆษณา การคำนวณ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๔. ขนาดของลิฟท์ในโครงการ เท่ากับ 1.70x1.60 เมตร โดยที่ขนาดของช่างลิฟท์เท่ากับ 2.20x2.40 เมตร สามารถรองรับผู้โดยสารได้จำนวน 15 คน หรือประมาณ 1,000 กิโลกรัม โดยที่ภายในห้องโดยสารของลิฟท์จะมีขนาดพื้นที่ 2.70 ตร.เมตร

4.6.5.2 ระบบลิฟท์บริการ (SERVICE OR FREIGHT ELEVATOR)

ขนาดของลิฟท์บริการในโครงการเท่ากับ 2.00x2.00 เมตร สามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ 2,500 กิโลกรัม โดยที่ช่องลิฟท์มีขนาดเท่ากับ 2.10x2.45 เมตร และขนาดความกว้างของบานประตูเท่ากับ 2.15 (เปิด 2 บาน)

4.6.6 ระบบติดต่อสื่อสาร

4.6.6.1 ระบบโทรศัพท์

ระบบโทรศัพท์ในโครงการเลือกใช้ระบบ PMBX (PRIVATE MANUAL BRANCH EXCHANGE) เพราะเป็นระบบที่เหมาะสมมาก เนื่องจากสามารถหมุนโดยตรงและใช้ต่อแบบอัตโนมัติ หรืออาจจะเป็นการผ่าน OPERATOR ก่อนก็ได้โดยแยกผู้ใช้โทรศัพท์ออก 3 กลุ่มคือ

1. แขกที่มาพัก (GUEST LINE) จะต่อสายนอกหรือทางไกลโดยผ่าน OPERATOR

2. ฝ่ายบริหาร (ADMIN OFFICE) ต่อออกสายนอกหรือเรียกเข้าโดยอัตโนมัติ

3. ฝ่ายบริการ (SERVICE LINE) ต่อสายนอกเข้า-ออก โดยผ่าน OPERATOR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

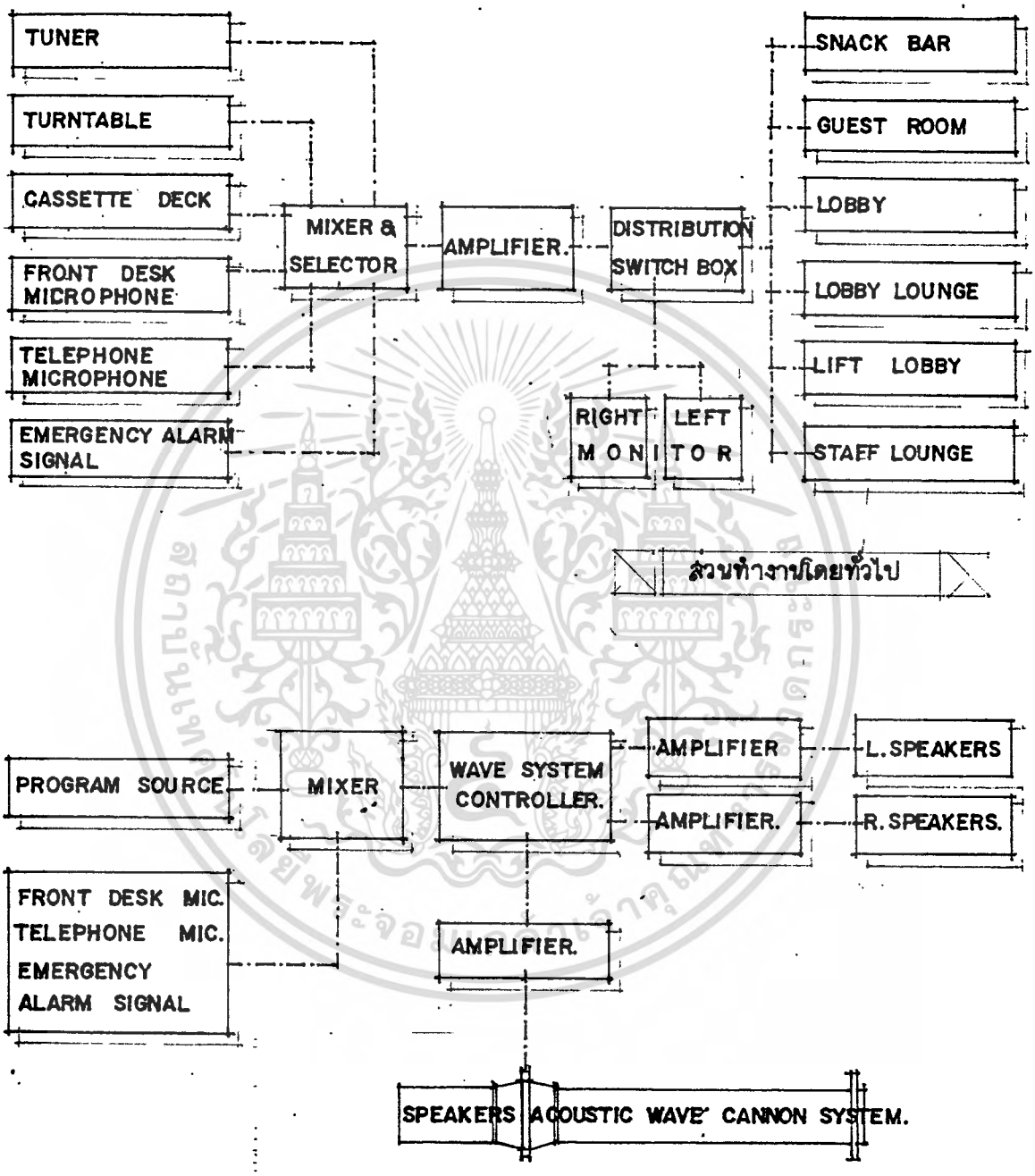

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : SOUND SYSTEM.		แผ่นภาพที่ : 4.14
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

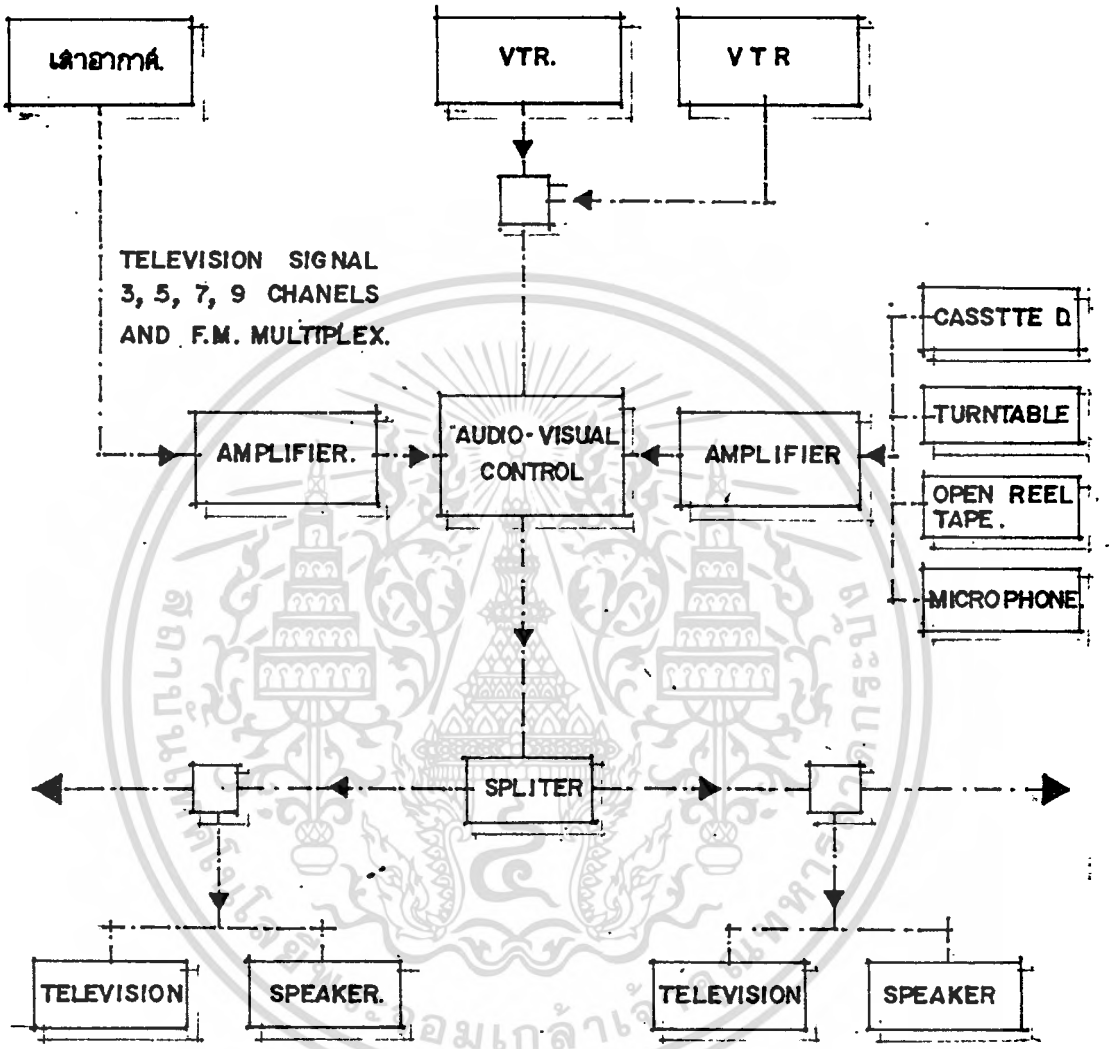

NOTE : VTR = VIDEO TELEVISION RECORDER / PLAYER.

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย		
แสดง : VIDEO & TELEVISION SYSTEM		แผ่นภาพที่ : 4.15
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

ลิขสิทธิ์เอกสารที่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์หาจำนวนเบอร์โทรศัพท์ใช้อัตราส่วนดังนี้

1.	โทรศัพท์สาธารณะ	0.015x300	=	5 เลขหมาย
2.	ห้องพัก	0.10x300	=	30 เลขหมาย
3.	เครื่องเทเล็กซ์ โทรสารและสำนักงาน		=	3 เลขหมาย
4.	ร้านค้า	12 ร้าน	=	12 เลขหมาย
	รวม		=	50 เลขหมาย

การกระจายการติดต่อกระทำโดยใช้คู่สายของสายเคเบิ้ลแบบมีฉนวนป้องกันความชื้น โดยแยกสายออกจากสายไฟแรงสูง วิธีการเดินสายแยกออกได้ 2 ทางคือ (ดูรูป)

1. ทางแนวนอน ทำการเดินสายบนช่องเหนือเพดานโดยใช้ท่อสายไฟ
2. ทางแนวดิ่ง เดินสายเคเบิ้ลในท่อสายไฟ

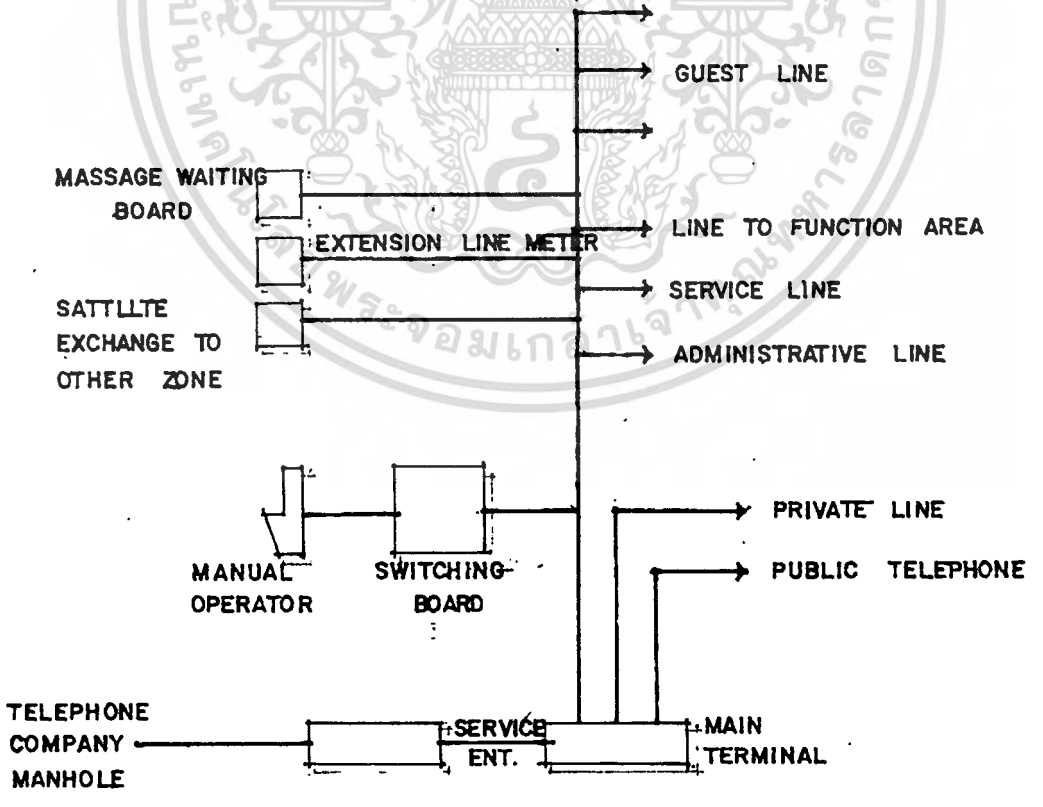

รูปที่ 4.16 แสดงผังการเดินสายเคเบิ้ลโทรศัพท์ไปยังส่วนต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.6.2 ระบบการประชาสัมพันธ์และเพลง

จากการศึกษาข้อมูลระบบการกระจายเสียงเพลงแบ่งออกได้ 2 ส่วนคือส่วนทำงาน โดยทั่วไป และส่วนทำงานเฉพาะเขต

1) ส่วนทำงานโดยทั่วไป เป็นระบบที่ทำงานครอบคลุม 2 ส่วนของโรงแรมทำหน้าที่ต่างกัน คือ ส่วน FRONT OF THE HOUSE จะให้การประชาสัมพันธ์และบริการเสียงเพลงแก่แขกหรือผู้มาติดต่อ แต่ในส่วน BACK OF THE HOUSE จะให้บริการเรียกพนักงานและบริการเสียงเพลง ซึ่งมีกระบวนการทำงานเหมือนกันในการบริการเสียงเพลง ดังนั้นในการจัดระบบจึงต้องแยกการประชาสัมพันธ์และการเรียกพนักงานออกจากกันโดยใช้ PROGRAM SELECTOR หรือ MIXER ที่ห้องควบคุมเสียง นอกจากนี้ยังมีการบริการนเสียงเพลงไปยังห้องพักของแขกโดยมี VOLUME CONTROL อยู่ในห้องพักของแขกแต่ละห้อง

ตำแหน่งติดตั้งลำโพง ในส่วน FRONT OF THE HOUSE จะติดตั้งที่ LOBBY, LOBBY LOUNGE, LIFT LOBBY, GUEST ROOM และในส่วน BACK OF THE HOUSE จะติดตั้งที่ STAFF LOUNGE และส่วนทำงานของพนักงาน โดยติดตั้งซ่อนไว้บนเพดานเพื่อความสวยงาม

2) ส่วนทำงานเฉพาะเขต จะติดตั้งในส่วนที่ต้องการโดยเฉพาะ เช่น BANQUET HALL, RESTAURANT, COFFEE SHOP, COCKTAIL LOUNGE SNACK BAR โดยแยกการเปิดเพลงเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศและการใช้งานในแต่ละส่วน แต่ต้องมีการเชื่องโยงเข้ากับระบบประชาสัมพันธ์ที่ส่วนกลางและระบบสัญญาณเตือนภัย

ตำแหน่งในการติดตั้งลำโพงในแต่ละส่วนเพื่อให้ได้ระบบเสียงที่สมบูรณ์จึงต้องใช้วิศวกรทางด้านระบบเสียง มาทำการออกแบบ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ ซึ่งใช้โปรแกรมในการออกแบบ 2 รายการ คือ โปรแกรม MODELER และ POWER VIEW

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โปรแกรม MODELER เป็นลักษณะ CAD (COMPUTURE AID DESIGN) ซึ่งมีกระบวนการทำงานดังนี้

ก. ป้อนรูปลักษณะโครงสร้างของสถานที่ในรูป PERSPECTIVE

ข. ระบุลักษณะของพนักงานแต่ละด้าน

ค. คำนวณเวลาการก้องของห้อง

ง. เลือกตั้งลำโพงพร้อมสาปคของลำโพง

จ. กำหนดตำแหน่งที่ตั้งลำโพง

ฉ. ดูลำเอียงที่ออกจากลำโพงและเสียงสะท้อน

ช. ให้เครื่องแสดงสนามเสียงของห้อง จากภาพนี้จะช่วยตัดสินใจในการเพิ่ม-ลดตัวลำโพง เพื่อให้ได้ระดับเสียงพอ ๆ กันทั้งห้อง

2. โปรแกรม POWER VIEW เป็นโปรแกรมที่ช่วยให้มองเห็นโครงของสิ่งก่อสร้างแบบ PERSPECTIVE โดยสามารถเลือกมุมมองใกล้ไกลได้ เพื่อดูความเหมาะสมของการติดตั้งลำโพงแต่ละตัว การกัม-เงยของลำโพง เพื่อให้เกิดความสวยงาม

4.6.6.3 ระบบสายอากาศสำหรับเครื่องโทรทัศน์

ในโครงการเลือกใช้ระบบเสาอากาศเดี่ยว ติดตั้งอยู่บริเวณดาดฟ้าของอาคาร โดยอาศัยหลักการเสาอากาศเพียงต้นเดียวสามารถให้บริการได้ทั้งหลัง ซึ่งมีวิธีการนำสายอากาศเข้าเครื่อง SIGNAL SPLITTER จะทำให้ระบบการรับของโทรทัศน์ เป็น CABLE VISION แล้วจึงกระจายไปตามจุดที่ต้องการ

4.6.6.4 ระบบโทรพิมพ์ (FAX)

ระบบโทรพิมพ์ของโครงการเลือกใช้ขนาด 0.40x0.50 เมตร จุดประสงค์เพื่อต้องการรองรับและให้บริการนักธุรกิจที่เข้ามาพักในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.7 ระบบป้องกันอัคคีภัย

4.6.7.1 ระบบสัญญาณเตือนภัย

ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย ประกอบด้วย 5 ส่วนที่ทำงานเชื่อมโยงกัน ได้แก่ ชุดจ่ายไฟ แผงควบคุม อุปกรณ์เริ่มสัญญาณ อุปกรณ์แจ้งสัญญาณ และอุปกรณ์ประกอบ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ทำงานเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ เช่น ระบบบควบคุมความดันในช่องบันไดหนีไฟ การเปิด-ปิดประตูหนีไฟ ระบบปิดพัดลมในระบบปรับอากาศ ระบบควบคุม ระบบควบคุมลิฟท์

4.6.7.2 ระบบดับเพลิง

ระบบดับเพลิงที่ใช้อยู่มีหลายแบบ ซึ่งมีการใช้ตามความเหมาะสมกับประเภทของกิจกรรมหรือความต้องการพิเศษเฉพาะด้านของแต่ละพื้นที่ ระบบดับเพลิงที่ใช้ในโครงการอาจแยกออกได้ 2 ระบบใหญ่ๆ คือ

1) ระบบดับเพลิงด้วยน้ำชนิดสายสูบ (HYDRANT & STAND PIPE SYSTEM) โดยใช้ระบบท่อเปียก (WET PIPE SYSTEM) เพราะไม่ได้อยู่ในเขตหนาวจึงไม่มีปัญหาการแข็งตัวของน้ำในท่อ โดยใช้สายสูบแบบสายอ่อนขนาด 0 65 มิลลิเมตร พับแขวนไว้ พร้อมหัวฉีดขนาด 25 มิลลิเมตร ติดตั้งไว้ในตู้ดับเพลิง (FIRE HOUSU CABINET) ใช้สายความยาว 23 เมตร ติดตั้งที่บริเวณ CORE LIFT และบันไดหนีไฟ โดยให้ระยะห่างของตู้ดับเพลิงห่างกันไม่เกิน 33 เมตร นอกจากนี้ทุก ๆ ตู้ดับเพลิงจะต้องมีเครื่องดับเพลิงชนิดมือถือ (PORTABLE EXTIHGUISHING) ติดตั้งอยู่ด้วย

2) ระบบโปรยน้ำเป็นฝอย (SPRINKLER SYSTEM) ลักษณะของระบบนี้คือ การติดตั้งตำแหน่งของหัวฉีด โดยให้ระยะห่างของหัวฉีดแต่ละตัวเท่ากับ 4.50 เมตร และไม่ให้มีสิ่งกีดขวางทางโปรยน้ำ ซึ่งระบบจ่ายน้ำประเภทนี้มีอยู่ 4 ระบบดังนี้

1. ระบบท่อเปียก (WET PIPE SYSTEM)
2. ระบบท่อแห้ง (DRY PIPE SYSTEM)
3. ระบบชลอการฉีดน้ำ (PREACTION SYSTEM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. HYDRAIN & STANDPIPE SYSTEM.

1.1 ระบบการจ่ายน้ำแบ่งออกเป็น 2 ส่วน. เนื่องจากส่วนแรกที่อยู่บนสุด 3 ชั้นแรก จะเกิดปัญหาจากความดันของน้ำสูงและต้องการลดความดันลง จึงแยกส่วนออกพร้อมกับใช้สิ้นลดความดัน (PRESSURE REDUCING VALUE) แบบ DOUBLE SEATED. สำหรับส่วนที่สองเป็นไปตามปกติ ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ใช้ระบบ แบบท่อเปียก (WET PIPE SYSTEM.

1.2 ตู้ดับเพลิง (FIRE HOSE CABINET) ประกอบด้วย FLEXIBLE HOSE Ø 65 MM. WITH NOZZLE Ø25 MM. LENGTH 23.00 M และอุปกรณ์ดับเพลิงเคลื่อนที่ (PORTABLE EXTINGUISER ตั้งที่ CORE' LIFT และทางหนีไฟ ทุกระยะ 33 M.

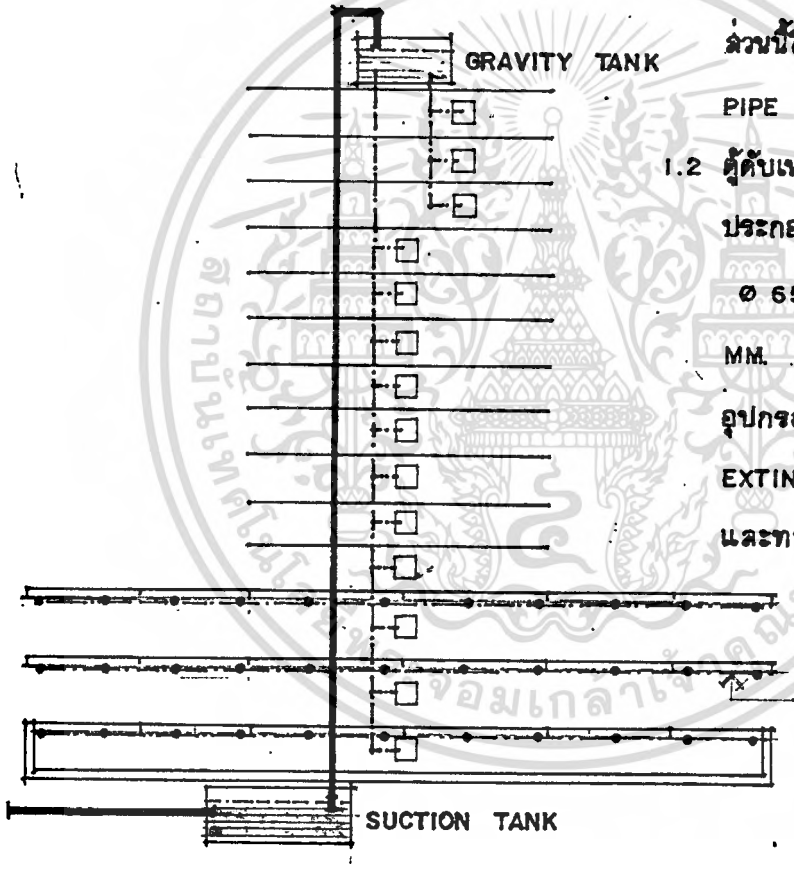

2. SPRINKLER SYSTEM.

2.1 ระบบจ่ายน้ำ แบบท่อเปียก (WET PIPE SYSTEM

2.2 ระยะทางของหัวฉีดเท่ากับ 4.50 ม.

SYMBOL

□ FIRE HOSE CABINET

• SPRINKLER HEAD

วิทยานิพนธ์ โรงแรมขั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : FIRE PROTECTION	แผ่นภาพที่ : 4.17
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบ DELUGE SYSTEM

ในการวิเคราะห์เลือกระบบจ่ายน้ำ อาศัยหลักการและข้อกำหนดให้คะแนนตามลำดับความสำคัญ มากที่สุด มาก ปานกลางและน้อยที่สุด โดยให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงตารางการวิเคราะห์ระบบ SPRINKLER SYSTEM

ลำดับ	ข้อกำหนดในการพิจารณา	ระบบ			
		1	2	3	4
1	ประสิทธิภาพของระบบ	3	3	4	4
2	ความรวดเร็วในการดับเพลิง	3	2	1	2
3	ความเหมาะสมกับโครงการ	3	2	2	2
4	งบประมาณ ค่าใช้จ่าย	4	3	2	2
5	การเพิ่มน้ำหนักบรรทุกให้กับอาคาร	2	3	3	3
6	ความนิยมใช้	1	1	2	3
	รวม	19	14	14	16

จากการวิเคราะห์ระบบ SPRINKLER SYSTEM ที่ใช้ในโครงการ ได้แก่ ระบบท่อเปียก (WET PIPE SYSTEM) เนื่องจากเป็นระบบที่ไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องใช้ควบคุมสามารถดับเพลิงได้ทันทีที่หัวฉีดเปิดออก โดยติดตั้งในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม ยกเว้นห้องคอมพิวเตอร์ จะใช้ระบบแก๊สฮาล่อน เพื่อป้องกันความเสียหายแก่อุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องซึ่งเป็นอุปกรณ์พิเศษ โดยใช้แก๊สฮาล่อนเบอร์ 1301 ซึ่งเป็นพิษต่อมนุษย์น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำงานของระบบ.

ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้ที่ชั้นใด พัดลมดูดอากาศของชั้นบน และชั้นล่างจะอัดอากาศเข้า ส่วนชั้นที่เกิดเพลิงจะดูดอากาศออก ทำให้ชั้นบนและชั้นล่างเป็น POSITIVE PRESSURE ส่วนชั้นที่เกิดเพลิงไหม้เป็น NEGATIVE PRESSURE เป็นการช่วยลดัดควันและเพลิง โดยระบายควันออกทาง SHAFT และช่องบันได หนีไฟจะถูกอัดอากาศให้เป็น POSITIVE PRESSURE เช่นกัน

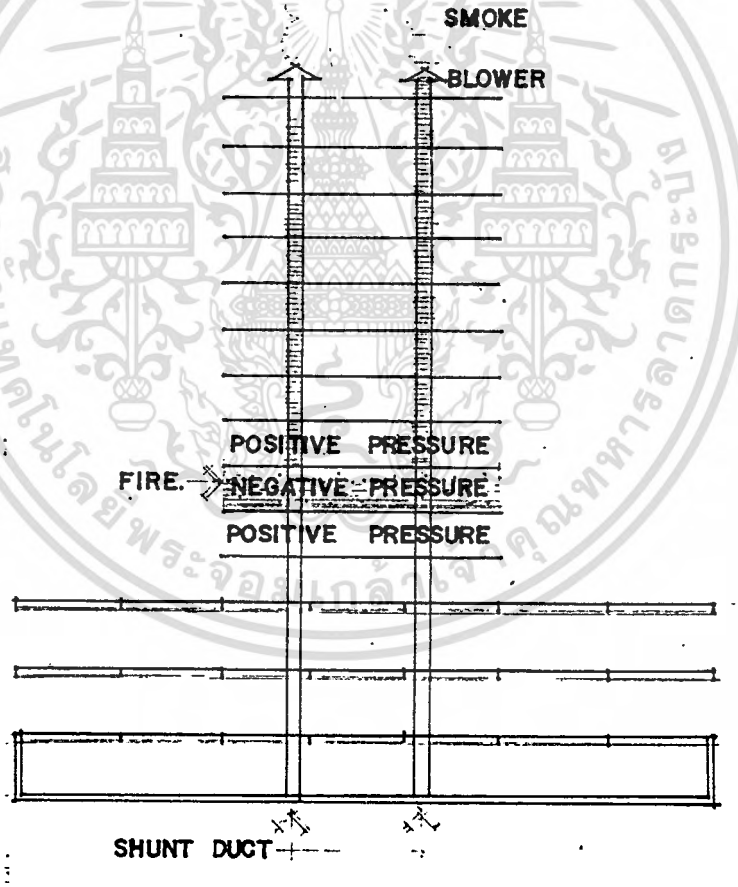

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : FIRE VENTILATION SYSTEM	แผ่นภาพที่ : 4.18
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งจ่ายน้ำของระบบได้จากถังจ่ายน้ำบนอาคาร นอกจากนี้ยังต้องมีการต่อท่อรับน้ำจากภายนอกอาคาร (SIAMEGE ONECTION) เพื่อให้รถบรรทุกน้ำของเจ้าหน้าที่มาทำการจ่ายน้ำให้ในกรณีที่น้ำในถังจ่ายน้ำหมดลง และยังเป็นส่วนช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้สายดับเพลิงบนอาคารได้อย่างต่อเนื่อง

4.6.8 ระบบป้องกันฟ้าผ่า

เนื่องจากที่ตั้งของโครงการอยู่ในภูมิภาค ที่มีอากาศหนาวเย็นและบางช่วงฝนตกชุก ประกอบกับโดยรอบบริเวณของโครงการไม่มีอาคารสูงเกินกว่า 40 เมตร จึงทำให้ตัวอาคารของโครงการซึ่งมีความสูงประมาณ 44 เมตร เป็นจุดเด่น และอาจเป็นส่วนดึงดูดของฟ้าผ่าได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาเป็นส่วนสนับสนุนได้เป็นอย่างดี สำหรับการเลือกใช้ระบบป้องกันฟ้าผ่า ระบบที่เหมาะสมกับโครงการคือ ระบบดูดประจุ(LIGHTINING ACTIVE SYSTEM) เนื่องจากเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันฟ้าผ่าแน่นอน และมีราคาถูกกว่าระบบผลักประจุ (RADIO ACTIVE SYSTEM) ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ สายอากาศล่อฟ้า สายนำลงดิน และรากสายดิน

4.6.8.1 สายอากาศล่อฟ้า (AIR TERMINAL)

มีลักษณะเป็นยอดแหลม ติดตั้งอยู่ส่วนบนสุดของอาคาร นอกจากนี้ยังต้องมีสายล่อฟ้าทางด้านข้างของอาคาร เพื่อเป็นการป้องกันฟ้าผ่าทางด้านข้างของอาคาร

4.6.8.2 สายนำลงดิน (DOWN CONDUCTOR)

ตามมาตราฐานระบบป้องกันฟ้าผ่า กำหนดให้ใช้สายนำลงดินอย่างน้อย 2 เส้น วางตรงกันข้ามของตัวอาคารเนื่องจากตัวอาคารมีพื้นที่มากกว่า 100 ตร.เมตร และมีเส้นรอบอาคารมากกว่า 100 เมตร จึงต้องเพิ่มสายนำลงดินอีกทุก ๆ 20-30 เมตร

4.6.8.3 รากสายดิน (EARTH ELEMRODE)

เนื่องจากที่ตั้งของโครงการอยู่ในจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีความชื้นในดินสูงมาก ควรใช้รากสายดินแบบแท่งกลมหรือแบนจะเหมาะสมกว่าแบบเส้นกลมฝังในแนวนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางรากสายดินทำได้ 2 แบบ คือ ราก สายดินแท่งเดียวยาวหรือ ผังจำนวนรากสายดินให้มากขึ้น สำหรับจำนวนความ ยาวหรือจำนวนแท่งสามารถคำนวณได้จากสูตร ซึ่งวิศวกรจะเป็นผู้ทำการคำนวณ และออกแบบให้

4.6.9 ระบบแก๊สหุงต้มและเชื้อเพลิงเหลว

4.6.9.1 ระบบจ่ายแก๊สหุงต้ม

ระบบการจ่ายแก๊สหุงต้มของโครงการ ใช้ระบบ เดินท่อจากถังไปยังเตา โดยใช้ PRESSURE REGULATING VALUE เพราะ สามารถปรับแรงดันของแก๊สให้ได้ตามความต้องการของอุปกรณ์แต่ละชนิด โดยมี ห้องเก็บเชื้อเพลิงแก๊สรวมกันตำแหน่งเดียว สามารถขนย้ายได้สะดวกและมีการ ระบายอากาศที่ดี จ่ายต่อการควบคุมตรวจสอบคุณภาพ

4.6.9.2 ระบบจ่ายเชื้อเพลิงเหลว

ระบบจ่ายเชื้อเพลิงเหลวของโครงการมีถังเก็บ เชื้อเพลิงไว้ใต้ดินเพื่อความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นถังเก็บ ขนาดใหญ่อยู่ภายนอกอาคารและสามารถนำรถบรรทุกเชื้อเพลิงเทมายังจุดติดตั้ง ได้โดยตรง ส่วนที่ 2 เป็นถังย่อยอยู่ใกล้กับห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (GENERATOR

4.6.10 ระบบกำจัดขยะ

4.6.10.1 วิธีการทิ้งขยะ

ใช้วิธีการทิ้งขยะโดยการขนย้ายทางลิฟท์บริกา โดยที่ MATE ของแต่ละชั้นจะทำการเก็บรวบรวมขยะจากห้องพักมาไว้ที่ ROOM SERVICE ของแต่ละชั้น จากนั้นขนย้ายลงทางลิฟท์บริการเพื่อไปทิ้งยังห้องเก็บขยะ

4.6.10.2 ห้องรวมขยะ (GABAGE ROOM)

ห้องรวมขยะ แยกออกเป็น 3 ส่วนคือส่วนเก็บ ขยะเปียก ส่วนเก็บขยะแห้งและส่วนเก็บขยะเปล่า โดยเฉพาะส่วนเก็บขยะเปียก จะเป็นระบบปรับอากาศเพื่อช่วยชลอการเน่าเปื่อยและกลิ่นเหม็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.10.3 การกำจัดขยะ

การกำจัดขยะของโครงการใช้วิธีขนถ่ายขยะโดยใช้บริการจากเทศบาลเมืองฯ เพื่อขนย้ายขยะไปรวมไว้ ณ ที่รวมขยะนอกเมือง อีกทั้งไม่ก่อความรำคาญให้อาคารข้างเคียง (ในกรณีถ้าใช้การเผา) และสิ้นเปลืองน้อยกว่าที่จะดำเนินการด้วนตนเอง

4.6.11 ระบบรักษาความปลอดภัย

4.6.11.1 การป้องกันการโจรกรรม

1) PASSIVE PROTECTION คือการป้องกันตั้งแต่การออกแบบอาคาร ประกอบด้วย การวางผัง โครงสร้าง ส่วนประกอบและการเลือกใช้วัสดุ เป็นการวางแผนในขั้นแรกของการกำหนดลักษณะโครงการ

2) ACTIVE PROTECTION คือการป้องกันในปัจจุบัน เนื่องจากโรงแรมเป็นสภาพบริการที่มีแขกหรือผู้มาใช้ตลอด 24 ชั่วโมง อาจป้องกันโดยใช้โทรทัศน์วงจรปิดตามจุดต่าง ๆ ที่อาจเกิดการลักลอบของคนเข้ามา

ส่วนการควบคุมของโรงแรม แบ่งออกได้ 2

1. ส่วนบริการสาธารณะ เช่น ทิจอดรถจะต้องมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยตรวจเพื่อป้องกันคนภายนอกเข้ามาโจรกรรมรถของแขกผู้มาใช้บริการของโรงแรม

2. ส่วนพนักงาน เจ้าหน้าที่ มีการควบคุม ณ จุดลงเวลาในการปฏิบัติงาน โดยมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควบคุมอยู่เพื่อป้องกันบุคคลภายนอกเข้า-ออก โดยไม่ได้รับอนุญาต

4.6.11.2 การป้องกันบันไฟหนีไฟ

บันไดหนีไฟเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดของอาคาร เพราะเมื่อเกิดเพลิงไหม้ บันไดหนีไฟอาจจะใช้งานไม่ได้ ถ้าเกิดเพลิงหรือควันไฟในช่องบันไดหนีไฟ วิธีป้องกันมีดังนี้

1) ผนังโดยรอบเป็นผนังกันไฟ

2) ทำประตู 2 ชั้น เพื่อป้องกันควัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ใช้เครื่องอัดอากาศเข้าไปในบันไดหนีไฟ โดยระบายควันออกทางช่องเปิดของ CORRIDOR และช่องท่อ (SHAFT) ที่มีท่อสกัดควันอยู่แล้ว

นอกจากนี้ยังต้องสร้าง FIRE DAMPER ที่ช่องลมจากห้อง A.H.U. ที่จะไปยังห้องต่าง ๆ เพื่อป้องกันควันไฟ และเดินท่อลมสำหรับอัดอากาศและดูดอากาศทุกชั้น ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้ที่ชั้นใด ชั้นที่อยู่บนและล่างจะทำการเปิดพัดลมเพื่ออัดอากาศ ส่วนชั้นที่เกิดเพลิงไหม้จะดูดอากาศออก การทำเช่นนี้จะทำให้ชั้นที่อยู่ติดกับชั้นที่เกิดเพลิงไหม้เป็น POSITIVE PRESSURE และชั้นที่เกิดเพลิงไหม้จะเป็นNEGATIVE PRESSURE ก็จะเป็นการสกัดเพลิงและควันไม่ให้ไปชั้นอื่น

4.4.7 การวิเคราะห์กฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

4.4.7.1 ความสูงของอาคาร

เนื่องจากอาคารภายในเขตเทศเมืองเชียงรายถูกจำกัดความสูงไว้เพียง 44.00 ตร.เมตร สาเหตุจาก TAXI WAY ของเครื่องบิน ซึ่งกำหนดขึ้นโดยกรมการบินพาณิชย์

4.4.7.2 ระยะร่นของอาคาร

แนวระยะร่นจากเขตที่ดินด้านติดถนนทั้ง 2 สาย เท่ากับ 2 เท่าของความกว้างถนน (ถนนกว้าง 16 เมตร) จะทำให้ทราบว่าความสูงของอาคารด้านติดถนน เท่ากับ 32.00 เมตร ส่วนแนวระยะร่นของอาคารในด้านอื่น ๆ พิจารณาจาก

กำหนดให้อาคาร 2 ด้านที่เหลืออยู่มีความสูงประมาณ 15 เมตร จะทำให้ทราบว่าแนวระยะร่น เท่ากับ

$$ร = 2 \times \frac{ส}{5} = 2 \times \frac{15}{5}$$

$$\therefore \text{ระยะร่น} = 6.00 \text{ เมตร}$$

หมายเหตุ

ร = ระยะจากแนวเขตที่ดินถึงผนังอาคาร

ส = ความสูงจากระดับถนนถึงจุดสูงสุดของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

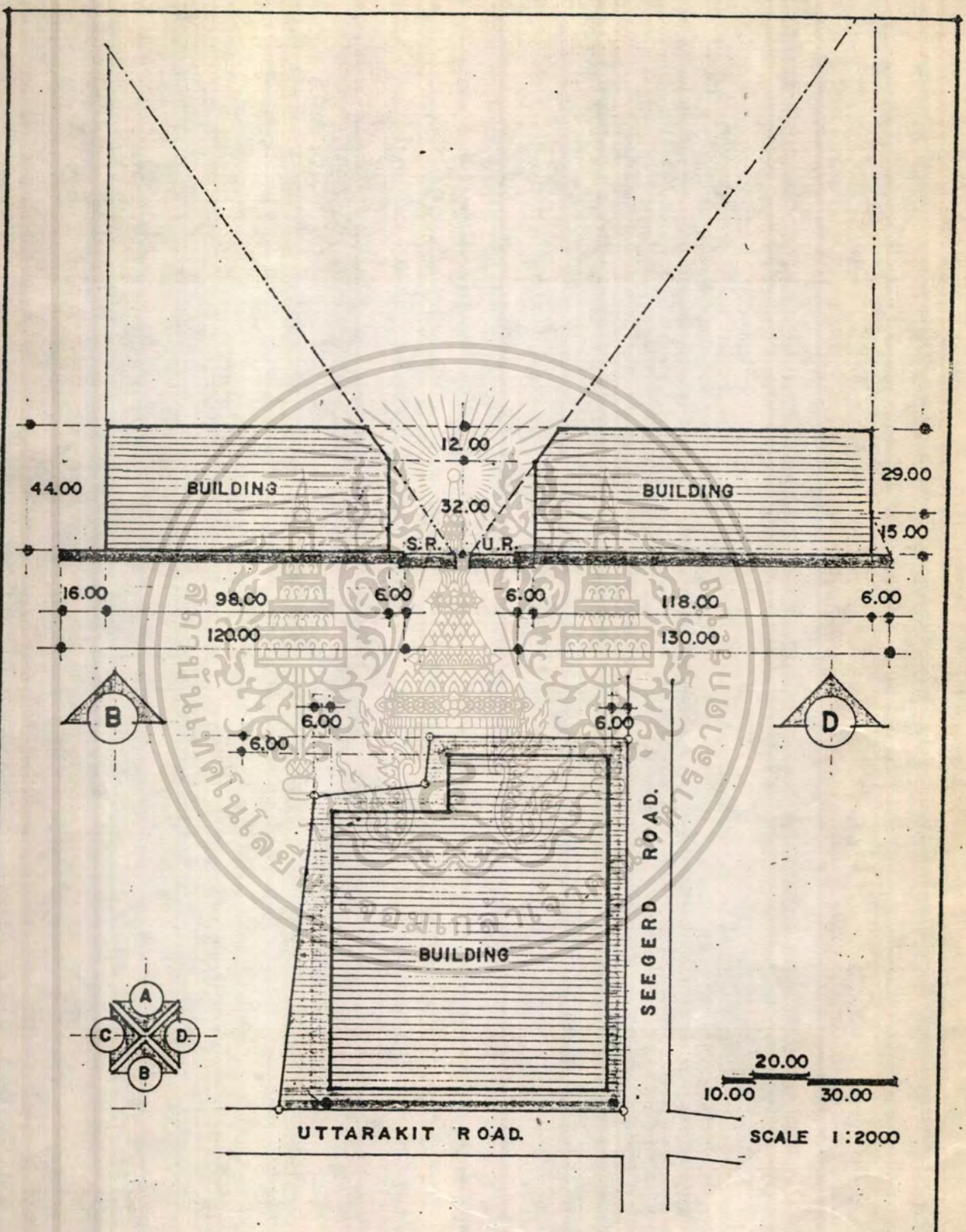

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย	
แสดง : ระยะร่นและความสูงของอาคาร.	แผ่นภาพที่ : 4.19
แหล่งที่มา : ANALYSIS	ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

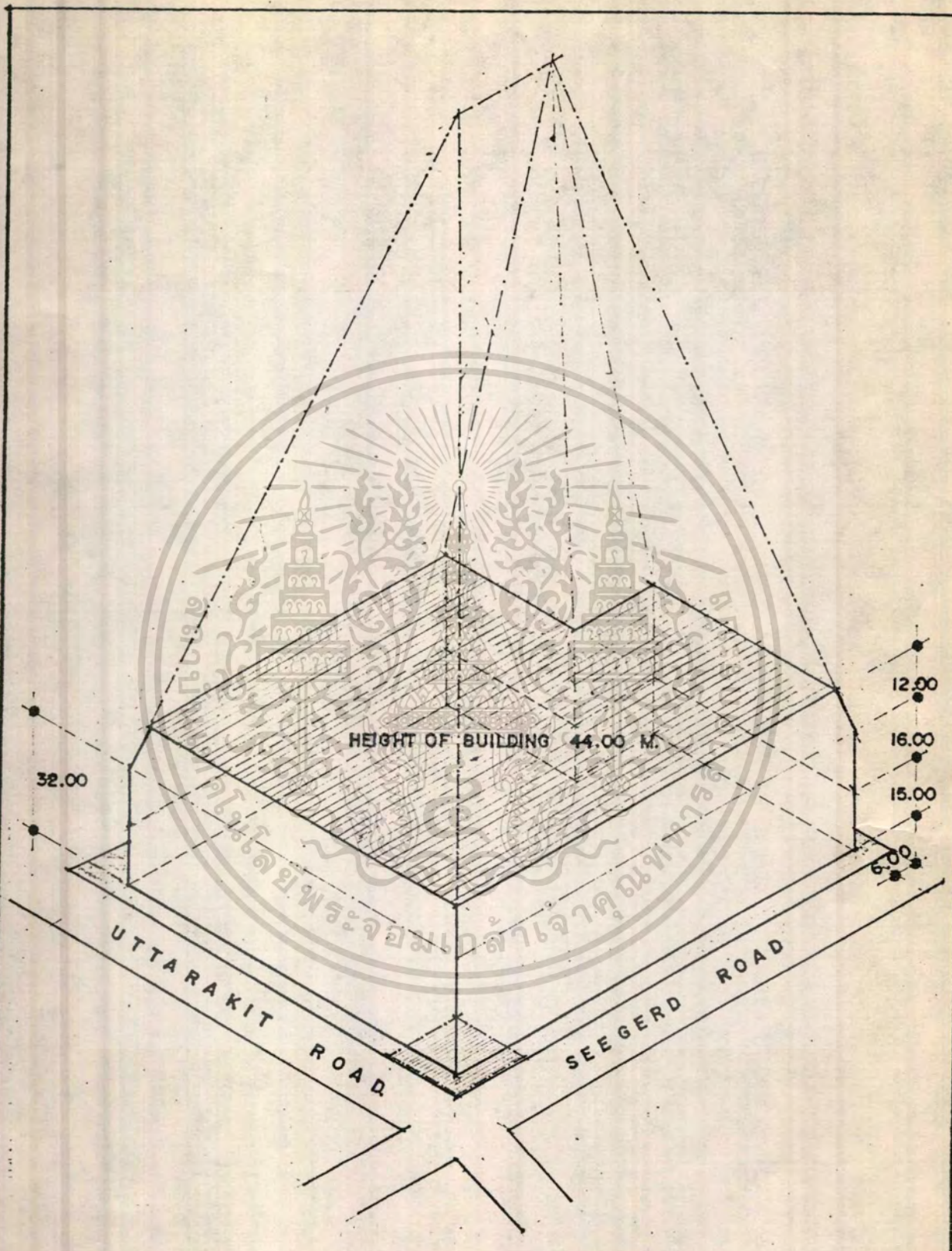

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : ระยะร่นและความสูงของอาคาร.		แผ่นภาพที่ : 4.19
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

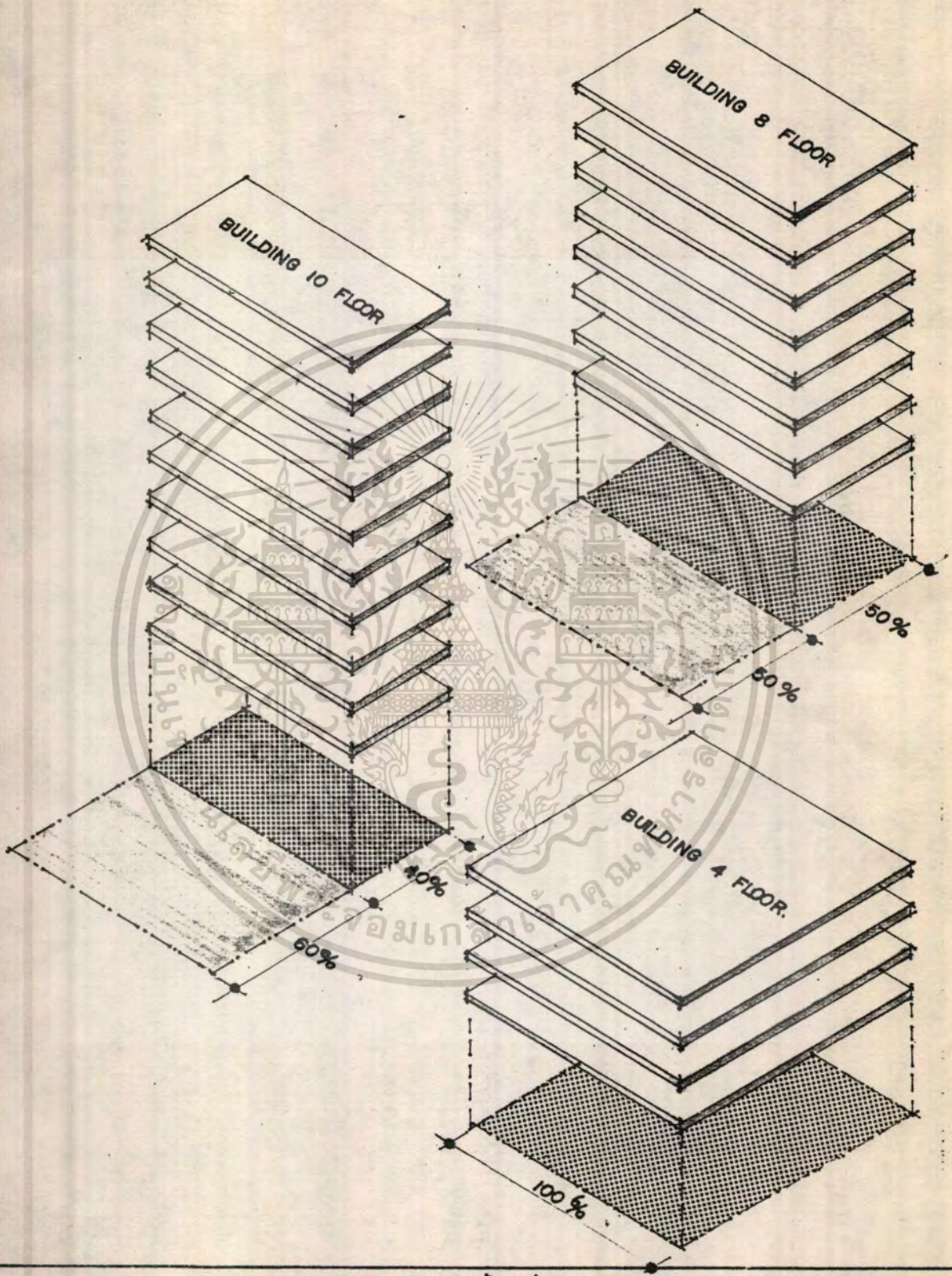

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : FLOOR AREA RATIO (F.A.R. 4 : 1)		แผ่นภาพที่ : 4.20
แหล่งที่มา : ANALYSIS		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การออกแบบทางสถาปัตยกรรม

5.1 แนวความคิดในการออกแบบ

จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ได้ผลสรุปว่าที่ตั้งของโครงการอยู่บริเวณสี่แยกถนนศรีเกิดตัดกับถนนบุตรกิต ประกอบกับการพิจารณาถึงเรื่องสภาพภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการและสภาพที่ตั้งของโครงการ สามารถประเมินผลของโครงการได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะเฉพาะของโครงการ

เนื่องจากโครงการเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งในลักษณะของโรงแรมในเมือง (CITY HOTEL) การตอบสนองมีจุดประสงค์เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่มีเป้าหมายในการพักผ่อนท่องเที่ยวประกอบกับการติดต่อธุรกิจการค้าอีกลักษณะหนึ่ง ความเป็นเอกภาพของโครงการจึงต้องมีความสอดคล้องทั้งในส่วนของการพักผ่อน-บันเทิง และความคล่องตัวในการเชิงธุรกิจการค้า อันจะเป็นข้อได้เปรียบมากกว่าเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ดังจะเห็นได้ว่ากิจกรรมบางประเภทสามารถตอบสนองได้ทั้งด้านพักผ่อน-สันทนาการ และเชิงธุรกิจการค้า

5.1.2 ลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการ

ลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการมีแนวความคิดในการผสมผสานลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยใหม่กับสถาปัตยกรรมในท้องถิ่นโดยที่จะต้องสามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยในด้านต่าง ๆ ได้ดีที่สุดและตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังสามารถสะท้อนความงาม ความเป็นเอกลักษณ์ของโครงการ ดังมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2.1 สถาปัตยกรรมสมัยใหม่

เป็นการคำนึงถึงเทคโนโลยี่และระบบของอาคารเช่นการเลือกใช้ระบบของโครงสร้างอาคาร ระบบทางด้านเทคนิคต่าง ๆ ประสิทธิภาพของงานก่อสร้าง และรวมไปถึง งบประมาณราคาของการก่อสร้าง อันมีผลมาจากการนำเอาเทคโนโลยีเหล่านั้นมาประกอบการพิจารณา

5.1.2.2 สถาปัตยกรรมท้องถิ่น

เนื่องจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยลักษณะสถาปัตยกรรมในโครงการจึงมีลักษณะสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นมาเผยแพร่ในลักษณะที่ได้ประยุกต์ให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องทั้งในด้านของรูปทองภายนอกและบรรยากาศของโครงการ เช่น การย่อมุมไม้สิบสอง ลวดลายในศิปะ มุข-ซุ้มประตู เป็นต้น

จากส่วนที่ได้กล่าวมาแล้วส่งผลให้ลักษณะงานสถาปัตยกรรมของโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนที่เป็น PODIUM ซึ่งเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความรู้สึกของการเคลื่อนไหว และส่วน TOWER ซึ่งเป็นส่วนห้องพักของโครงการ โดยมีแนวความคิดในการออกแบบรูปร่างของโครงการ มุ่งเป็นประเด็นหลักจากส่วนที่เป็น TOWER โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) รูปร่างพื้นฐาน ส่วนใหญ่การจัดห้องพักของโรงแรมมีสิ่งสำคัญที่สุด คือ การออกซึ่งสามารถจัดการออกแบบได้ดังนี้คือ

1. การจัดห้องพักฝั่งเดียว (SINGLE-LOADING SLAB) มีความกว้างของอาคารน้อยที่สุด สามารถปรับเป็นรูปร่าง L หรือ U ได้

2. การจัดห้องพักให้หันหน้าเข้าหากัน (DOUBLE-LOADING SLAB) สามารถปรับเป็นรูปร่าง L หรือ T และ U ได้ โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของจำนวนห้องพัก ต้องการบันได 3 จุด

3. การจัดห้องพักรูปตัว I (OFFSET SLAB) สามารถปรับเป็นรูปร่าง X สิ่งที่การพิจารณาได้แก่ LIFT LOBBY มีความต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือนำไปเผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบันได 3 จุด

4. การจัดห้องพักรูปสี่เหลี่ยม (REDTANGULAR TOWER) มี CORE อยู่ตรงกลางสี่เหลี่ยมโดยใช้การสัญจรในแนวตั้ง

5. การจัดห้องพักรูปวงกลม (CIRCULAR TOWER) มี CORE อยู่ตรงกลาง การระมัดระวังการสัญจร และห้องพักไม่สามารถขยายเพิ่มเติมได้

6. การจัดห้องพักรูปสามเหลี่ยม (TRIANGULAR TOWER) มี CORE อยู่ตรงกลาง ควรระมัดระวังเรื่องการสัญจรและขนาดของห้องพัก

7. การจัดห้องพักรูปสี่เหลี่ยมเปิดโล่ง (ATRIUM) แตกต่างจากหัวข้อที่ 4 ตรงที่ไม่มี CORE อยู่ตรงกลาง บรรยากาศภายในเด่นชัดเปิดเผย

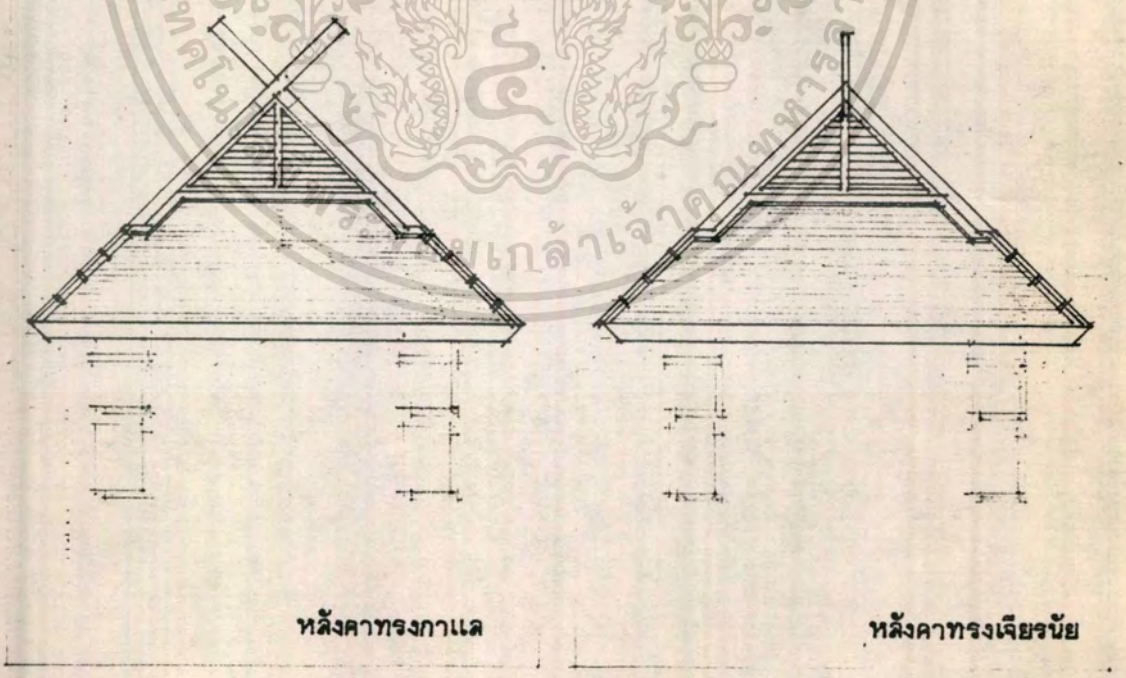

หลังคาทรงกาแล

หลังคาทรงเจียรบัย

รูปที่ 5.1 แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมล้านนา - สิบสองปันนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) แนวความคิดในการออกแบบรูปร่างของอาคาร รูปร่างเบื้องต้นของการออกแบบที่ได้เลือกเอารูปทรงเรขาคณิตเป็นรูปแบบที่จะนำไปทำการออกแบบห้องพักของโรงแรม โดยการวิเคราะห์ของรูปร่างมีความเหมาะสมกับโครงการ

จากการศึกษารูปร่างของการจัดห้องพัก สามารถสรุปถึงรูปร่างที่จะนำมาวิเคราะห์ออกเป็น 6 ประเภทคือ

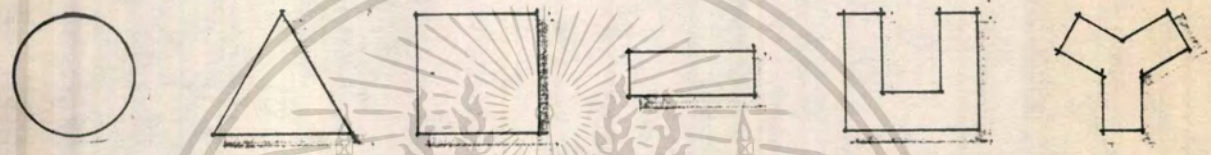

ซึ่งรูปทรงทั้ง 6 ลักษณะนี้จะเป็นรูปร่างเบื้องต้น (OUT LINGE) อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากการจัด FUNCTION สภาพแวดล้อมและกฎหมายข้อบังคับ แต่โดยส่วนใหญ่ยังคงยึดเอารูปร่างที่วิเคราะห์ได้เป็นหลักโดยให้

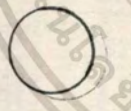

เป็นรูปแบบที่ 1

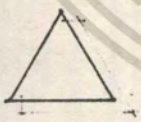

เป็นรูปแบบที่ 2

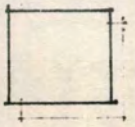

เป็นรูปแบบที่ 3

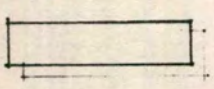

เป็นรูปแบบที่ 4

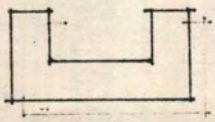

เป็นรูปแบบที่ 5

เป็นรูปแบบที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปทรงอาคารสูง	จำนวนห้องต่อชั้นที่เหมาะสม	ขนาดกว้าง×ยาว (เมตร)	อัตราส่วนห้องพัก (%)	อัตราส่วนทางสัญจร (ตร.ม.)	หมายเหตุ
Single-loaded slab 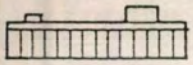	12-30 +	10×___	65	7.5	เป็นแบบที่ประหยัด การจัดการสัญจรในแนวดิ่งทำได้สมบูรณ์ไปมีผลต่อห้องพัก
Double-loaded slab 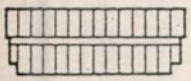	16-40 +	18×___	70	4.2	
Offset slab 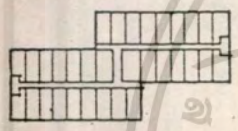	24-40+	24×___	72	4.6	
Rectangular tower 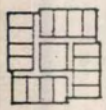	16-24	34×34	65	5.6	อาจมีปัญหาในการจัดแปลนการเน้นทางเข้าห้องพักบริเวณมุม
Circular tower	16-24	diameter 27-40	67	4.2-6	ถ้าใช้ diameter น้อยจะได้ห้องพักน้อย และผนังห้องด้านในจะแคบ
Triangular tower 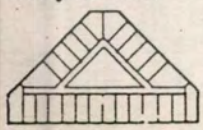	24-30	ไม่แน่นอน	64	6-7.9	ช่องลิฟท์มีประสิทธิภาพต่ำเพราะเป็นรูปสามเหลี่ยม ห้องบริเวณมุมจัดแปลนยาก
Atrium	24 +	27	62	8.8	พื้นที่ภายในสามารถทำเป็นทางเดินหรือระเบียงสำหรับติดตั้งลิฟท์แก้ว

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : การวิเคราะห์การจัดแปลนของชั้นห้องพัก		แผ่นภาพที่ :
แหล่งที่มา : WALTER A. RUTES, HOTEL PLANNING AND DESIGN, PAGE 162.		ตารางที่ : 5.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่5.2 แสดงการวิเคราะห์รูปทรงของอาคาร

ข้อกำหนดในการพิจารณา	1	2	3	4	5	6
1. ประโยชน์ใช้สอย						
1.1 ความเหมาะสมในการใช้สอย	2	2	3	3	2	3
1.2 จำนวนห้องพัก	2	2	2	3	3	3
1.3 การกระจายจากส่วนกลาง	3	3	2	2	1	2
1.4 ระยะทางสัญจรภายในอาคาร	3	3	2	2	1	2
1.5 การควบคุม	3	3	2	2	1	2
1.6 กฎหมายและเทศบัญญัติ	1	1	1	1	3	3
2. รูปทรงและบรรยากาศ						
2.1 ความงามของรูปทรง	3	3	3	2	2	2
2.2 มุมมองจากห้องพัก	3	3	3	2	2	3
2.3 บรรยากาศภายในอาคาร	2	2	3	3	2	3
2.4 การ APPROACH	3	3	2	2	2	3
3. งบประมาณ						
3.1 ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	2	2	2	2	1	3
3.2 ความเหมาะสมกับที่ตั้ง	1	1	2	2	1	2
3.3 โครงสร้างของอาคาร	2	2	3	3	2	2
รวม	31	30	30	30	23	32

การจัดลำดับความสำคัญที่มีความเหมาะสมซึ่งได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย โดยให้ค่าคะแนน 3 2 และ 1 ตามลำดับ

สรุป รูปทรงที่เหมาะสมกับโครงการคือ รูปทรงตัววาย

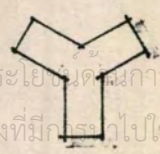

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3 ลักษณะสภาพแวดล้อมของโครงการ

แนวความคิดในการออกแบบด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับสภาพแวดล้อมของโครงการคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

5.1.3.1 การกำหนดทางเข้า-ออกของโครงการ

โดยแบ่งจากประเภทของรถที่มาใช้โครงการ ซึ่งประกอบด้วย รถผู้มาใช้บริการ รถแท็กซี่ (TACI AND LIMOUSING) รถทัวร์ (BUS COACH) รถบริการ (SERVICE CAR) และรถของเจ้าหน้าที่-พนักงานของโรงแรม โดยกำหนดรายละเอียดดังนี้

1) เส้นทางเข้า-ออกหลักของโครงการ (MAIN FNTRANOE) กำหนดไว้ทางด้านถนนศรีเกิด เพื่อให้สะดวกต่อผู้ม่ใช้บริการจากศูนย์กลางชุมชน และสามารถเปิดมุมมองให้กับอาคารได้เหมาะสมมากที่สุดซึ่งทางเข้าหลักนี้จะประกอบด้วย รองผู้มาใช้บริการ รถแท็กซี่ และรถทัวร์

2) เส้นทางเข้า-ออกรองและทางบริการของโครงการ (SUB & SERVICE ENTRANCE) กำหนดไว้ทางด้านถนนอุตรกิต เพื่อใช้เป็นทางเข้า-ออกของพนักงาน รวมถึงรถบริการในลักษณะต่าง ๆ เช่นบรรทุกวัตถุดิบเพื่อบ้อนความต้องการให้กับโครงการ รถขนขยะ เป็นต้น

5.1.3.2 การจัดวางผังองค์ประกอบของโครงการ

ภายในโครงการประกอบไปด้วย 9 ฝ่าย คือ ส่วนสาธารณะส่วนห้องพัก ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม ส่วนพักผ่อนและบันเทิงส่วนร้านค้า ส่วนบริหาร ส่วนบริการทั่วไป ส่วนห้องเครื่อง และส่วนจอดรถโดยแบ่งกิจกรรม พฤติกรรมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ เขตสาธารณะ (PUBLIC ZONE) เขตกึ่งส่วนตัว (SEMI-PRIVAT ZONE) และเขตส่วนตัว (PRIVATE ZONE) โดยให้ส่วนสาธารณะเป็นส่วนรองรับกิจกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหว และส่วนตัวเป็นส่วนรองรับห้องพักของแขก โดยที่มีส่วนกึ่งสาธารณะเป็นตัวเชื่อมโยงให้โครงการเกิดความสมบูรณ์ในกิจกรรมต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3.3 การใช้องค์ประกอบกับภูมิประเทศ

เป็นการพิจารณาถึงการใช้ที่ดินต่อระบบของโครงการคือการทำความเข้าใจลักษณะทางด้านภายภาพอย่างกว้าง ๆ เช่น ลักษณะของที่ตั้ง สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ บริเวณ ฯลฯ

สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการใช้องค์ประกอบกับภูมิประเทศ มีดังนี้

1. การพิจารณาถึงลักษระของโครงการการพัฒนาที่ดินควรไม่รบกวนสภาพทางธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องระบบนิเวศวิทยา

2. ปรับปรุงและพัฒนาการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3. โครงการต้องมีความพร้อมไปด้วยประโยชย์ใช้สอย ความสวยงานของรูปทรงและความกลมกลืนกับธรรมชาติและสภาพที่ตั้ง อีกทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี

5.1.4 ลักษณะการตอบสนองด้านประโยชน์ให้สอย

การสนองตอบด้านประโยชน์ใช้สอยของโครงการเนื่องจากเป็นการขนาดใหญ่มีกิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบมากมายการใช้ประโยชน์จากกิจกรรมในส่วนต่างๆ จะต้องสอดคล้องกันเป็นอย่างดี โดยขอกล่าวเป็นส่วนๆ ดังนี้

5.1.4.1 ส่วนสาธารณะและกิจกรรมอื่น ๆ

เป็นส่วนที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากทั้งการรองรับและการกระจายผู้ใช้ จะเห็นได้ว่า SPACE บริเวณนี้จะถูกจัดวางให้สามารถเชื่อมต่อกิจกรรมอื่น ๆ ของโครงการได้เกือบทั้งหมดโดยที่มีความแน่นอนตรงไปตรงมาไม่สับสนและบรรยากาศภานในไม่อึกอัดเนื่องจากเปิดพื้นที่ไว้สูงพอสมควร เพื่อให้มีความรู้สึกโอ่อ่าและปลอดโปร่งเช่น โรงพักคอย ห้องอาหาร จะมีลักษณะเปิดโล่ง (OPEN AIR) ส่วนทางเดินและโคงลิฟท์ สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.4.2 ส่วนห้องพัก

ได้ออกแบบให้ทุกห้องพักสามารถมองเห็นทัศนียภาพโดยรอบบริเวณอย่างทัดเทียมกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีทัศนียภาพที่ดี เช่นแม่น้ำกา อีกทั้งความเป็นธรรมชาติของท้องถิ่นคอยช่วยสนับสนุน โดยเฉพาะห้องชุดและห้องชุดพิเศษออกแบบให้มีความเป็นส่วนตัวมากกว่าห้องมาตราฐาน (STANDARD ROOM) การเชื่อมต่อด้วยทางเดินตรงไปมาแม้จะมีจุดแรกที่สอดคล้องประโยชน์ใช้สอย

5.1.4.3 ส่วนบริการของโครงการ

เนื่องจากผังบริเวณของโครงการ แผ่กระจายตามลักษณะของที่ดินมากกว่าการขึ้นทางสูง การบริการให้กันส่วนต่าง ๆ ต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงโดยคำนึงถึงตำแหน่งที่ตั้งขององค์ประกอบในส่วนนั้น ๆ และเนื่องจากเป็นส่วน BACK OF THE HOUSE การออกแบบจึงให้ใช้เส้นทางบริการ (SERVICE ENTRANCE) เป็นทางเข้า-ออก โดยเฉพาะพนักงานจะต้องขาดความต่อเนื่องจาก MAIN ENTRANCE นอกจากพนักงานที่มาปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามสายงาน และบางส่วนอยู่ในตำแหน่งที่มิดชิด

5.1.4.4 ส่วนเทคนิค (ห้องเครื่อง)

ลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วน PODIUM และ TOWER การควบคุมระบบการทำงาน ให้อย่างบริเวณส่วนกลางถึง CORE ของอาคาร เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงานและควบคุม อีกทั้งยังคำนึงถึงธรรมชาติและพยายามนำมาใช้กับการออกแบบเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงาน เช่น แสงสว่างหลีกเลี่ยงในส่วนที่สามารถใช้ธรรมชาติช่วยได้ เช่น ระเบียงทางเดินของส่วนห้องพักหรือระบบทำน้ำร้อนใช้ SOUAR CELL ช่วยในบางกรณีที่สภาพภูมิอากาศแจ่มใส หรือระบบปรับอากาศแยกใช้ COOUING TOWER ในเฉพาะกรณี เป็นการป้องกันเรื่องความสั้นเปลือง

นอกจากนี้ในการออกแบบยังคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและที่ว่างกับการออกแบบ เป็นการนำเอาธรรมชาติเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาสัมพันธ์กับอาคารและผู้ใช้เช่น การเปิดที่ว่างภายในอาคาร เพื่อการจัดสวนภายใน ให้เป็นส่วนเพิ่มบรรยากาศความเป็นธรรมชาติให้ภายใน อีกทั้งยังเป็นส่วนถ่ายทอดความรู้สึกจากสวนหย่อมบริเวณภายนอกรอบอาคารให้เกิดการต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี

5.1.5 ลักษณะการตอบสนองความปลอดภัยและความสะดวก

5.1.5.1 การตอบสนองความปลอดภัย

1) ระบบโครงสร้างของอาคาร จะต้องมีประสิทธิภาพในด้านการให้ความปลอดภัย ความคงทน และความแข็งแรง

2) ระบบสุขาภิบาล จะต้องจัดให้มีความเพียงพอในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. น้ำประปาจะต้องมีความสะอาดและมีปริมาณเพียงพอ

2. การกำจัดน้ำเสียและน้ำเสียจะต้องมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมรอบบริเวณ

3) ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง การให้แสงสว่างจากไฟฟ้าและแสงจากธรรมชาติในส่วนต่าง ๆ จะต้องมีความเหมาะสม ไม่สว่างจ้าเกินไปหรือสะท้อน ส่องเข้าตา

4) ระบบป้องกันอัคคีภัย ในการป้องกันให้คำนึงถึง

1. คุณสมบัติความทนไฟของวัสดุที่นำมาใช้ในอาคาร

2. ตำแหน่งการติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัยและระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ

3. ทางหนีไฟสะดวกชัดเจน ปลอดภัย และสามารถถ่ายเทปริมาณคนในอาคารได้เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความคล่องตัวในการดับเพลิงตามส่วนต่าง ๆ ของตัวอาคารตลอดจนความสามารถในการนำรถดับเพลิงเข้าไปดับเพลิงตามส่วนต่าง ๆ

5. การควบคุมเพลิงไหม้ระหว่างชั้น การชลอเปลวเพลิงให้มีประสิทธิภาพ

5) ความปลอดภัยทางด้านโจรกรรม อาชญากรรม และเสียงรบกวนต่าง ๆ ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยอาศัยการออกแบบทางสถาปัตยกรรม และการวางผังบริเวณของโรงแรม การกำหนดจุดควบคุมการเข้าออก และการตรวจตราที่มีประสิทธิภาพ

5.1.6 ลักษณะการตอบสนองด้านวัสดุ

การเลือกใช้วัสดุกับโครงการ แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ การตกแต่งรูปทรงภายนอกของอาคาร การตกแต่งภายในอาคาร และการตกแต่งทางภูมิสถาปัตย์ ซึ่งแต่ละส่วนได้คำนึงถึงส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1) วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เพื่อความสะดวกในการนำมาใช้และราคาวัสดุ อีกทั้งตัววัสดุนี้ยังสามารถสะท้อนลักษณะงานสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นได้ เช่น กระเบื้องดินเผา กระเบื้องเคลือบ ไม้สัก ไม้ไผ่ หวาย

2) การบำรุงรักษา ใช้วัสดุที่มีความแข็งแรงทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศและมีสีสันในตัวของมันเอง ง่ายต่อการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซม มีอายุการใช้งานยาวนาน อีกทั้งเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

3) ความเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากต้องการสะท้อนลักษณะงานสถาปัตยกรรมพื้นบ้าน จึงมีแนวความคิดนำส่วนประกอบบางส่วนมาใช้กับโครงการเช่น ชุ้มหลังคา การย่อมุม คันทวย การผูกลวดลาย หรือค่านิยมเกี่ยวกับความเชื่อถือ

4) ความสอดคล้องกับลักษณะโครงการ คำนึงถึงพฤติกรรมของผู้ใช้ต้องการความสะดวกสบาย ค่อยข้างหรูหรา และโอ่อ่า ทำให้เฟอร์นิเจอร์ควรมีความเหมาะสมกับพฤติกรรมเหล่านั้นแต่นำมาประยุกต์ใช้กับศิลปพื้นบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

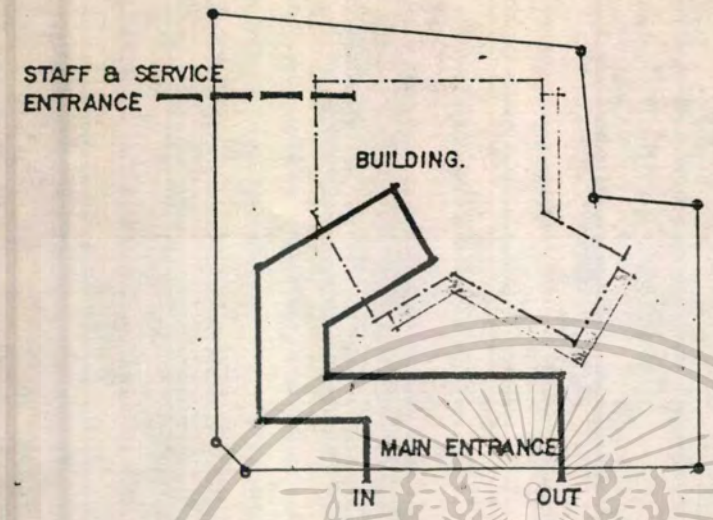

การแยกทางเข้า-ออก ระหว่างส่วนสาธารณะกับส่วนบริการ เพื่อความเหมาะสมในการควบคุม อีกทั้งยังสอดคล้องกับระบบการสัญจรของท้องถิ่น

รูปที่ 5.2 แสดงแนวความคิดในการกำหนดทางเข้า - ออก

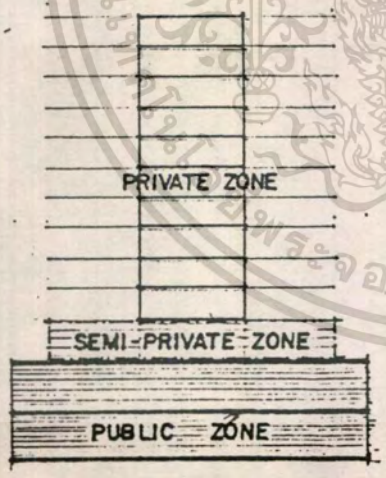

การจัดวาง FUNCTION ของอาคารแบ่งออกเป็น 3 ZONE ได้แก่ PUBLIC. ZONE, SEMI PRIVATE ZONE และ PRIVATE ZONE

รูปที่ 5.3 แสดงการวางตำแหน่ง FUNCTION.

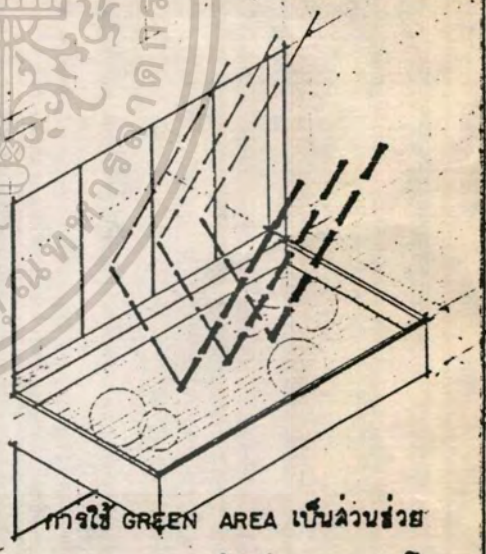

การใช้ GREEN AREA เป็นส่วนช่วยป้องกันการสะท้อนของแสงที่เข้าสู่อาคาร อีกทั้งช่วยเสริมสร้างบรรยากาศให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

รูปที่5.4. แสดงการป้องกันแสงสะท้อน

วิทยานิพนธ์ โรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย

แสดง : แนวความคิดในการออกแบบ		แผ่นภาพที่ : 5.2- 4
แหล่งที่มา : การวิเคราะห์		ตารางที่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปแนวความคิดในการออกแบบโรงแรมในโครงการ

1. การออกแบบอาคารให้สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยด้านต่าง ๆ ได้ดีที่สุดและตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การจัดกลุ่มเนื้อที่ใช้สอยภายในอาคารใช้ประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมีความสอดคล้องกับการใช้เนื้อที่ภายนอกอาคารและบริเวณโดยรอบ จากแนวความคิดนี้จะเห็นได้ว่าสภาพที่ตั้งของโครงการมีข้อได้เปรียบทางด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ จึงจัดให้ตัวอาคารสัมพันธ์กับธรรมชาติมากที่สุดโดยให้อาคารทะลุสอดคล้องกับภายนอกอย่างกลมกลืน SPACE มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงจากภายในอาคารค่อย ๆ เปลี่ยนไปสู่ส่วนเปิดโล่งธรรมชาติภายนอก โดยการเปิดโล่งในส่วน LOBBY และ LOUNGE หรือให้เห็นบรรยากาศภายนอกอาคาร และจัดให้มี GREEN AREA หรือให้เห็นบรรยากาศภายนอกอาคาร และจัดให้มี GREEN AREA ในส่วนต่อเนื่องกับ LOBBY

3. ออกแบบให้อาคารมีลักษณะเด่น ดึงดูดใจของผู้พบเห็น และส่งเสริมความต้องการในการเข้ามาใช้อาคาร จากการพิจารณาถึงที่ตั้งและสภาพแวดล้อมโดยรอบ พบว่ามีแม่น้ำกก เป็น บริเวณที่มีทัศนียภาพสวยงามมาก อีกทั้งยังสามารถมองเห็นทัศนียภาพภายในเมืองได้อย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่ามีความเหมาะสมที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภายนอกมาใช้บริการ

4. ออกแบบให้มีความประหยัดในการก่อสร้างอาคาร การดูแลรักษาและซ่อมแซม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

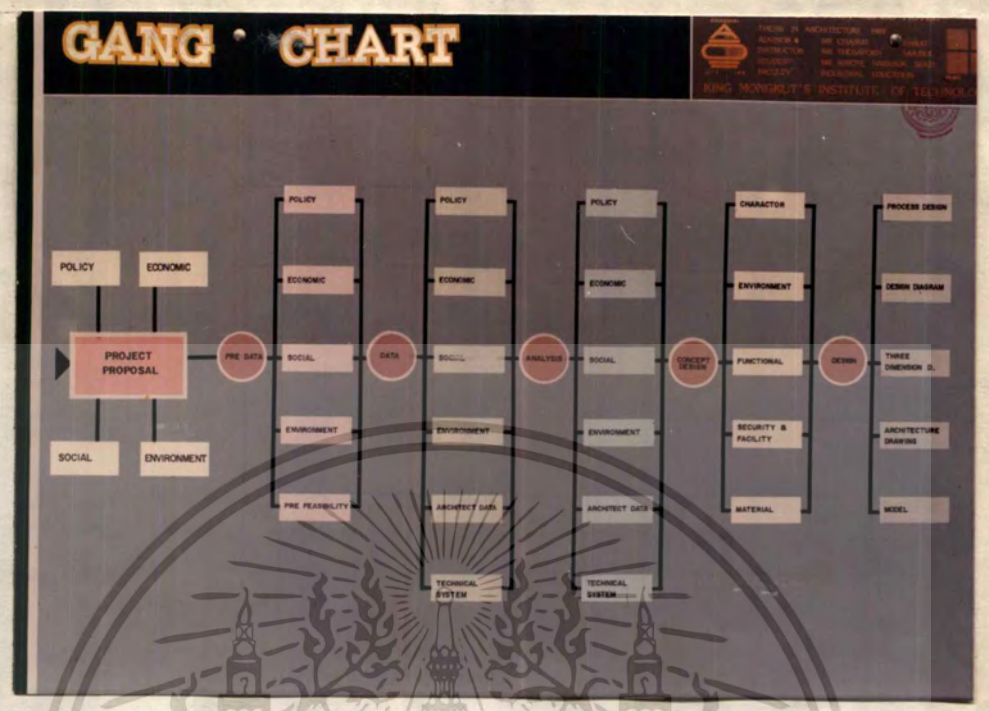

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

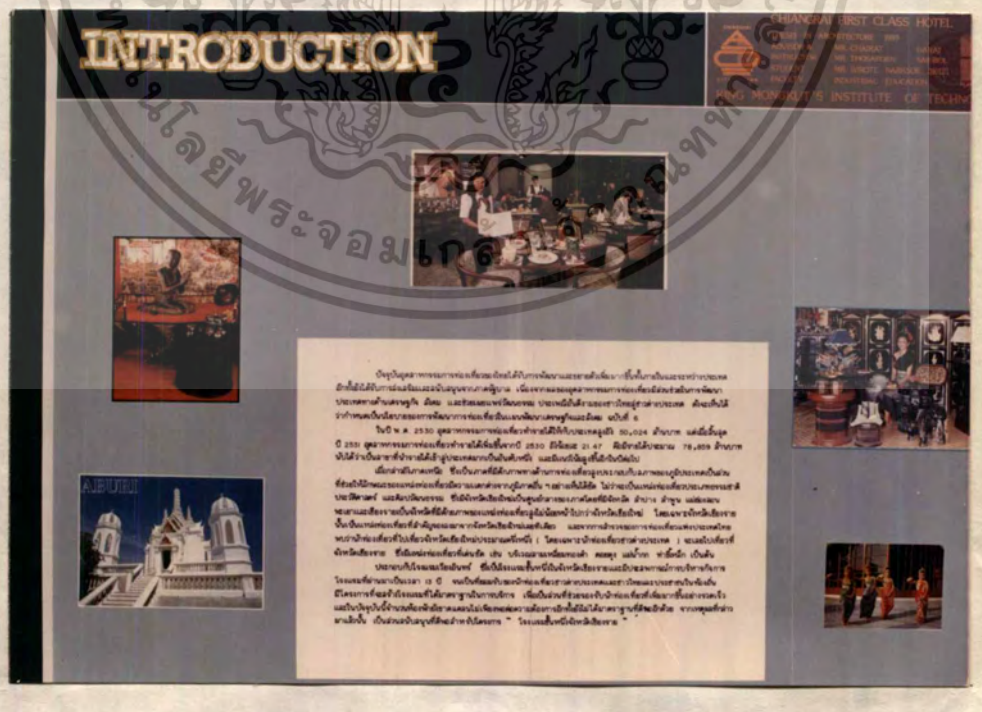

ความเป็นมาของการเสนอวิทยานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

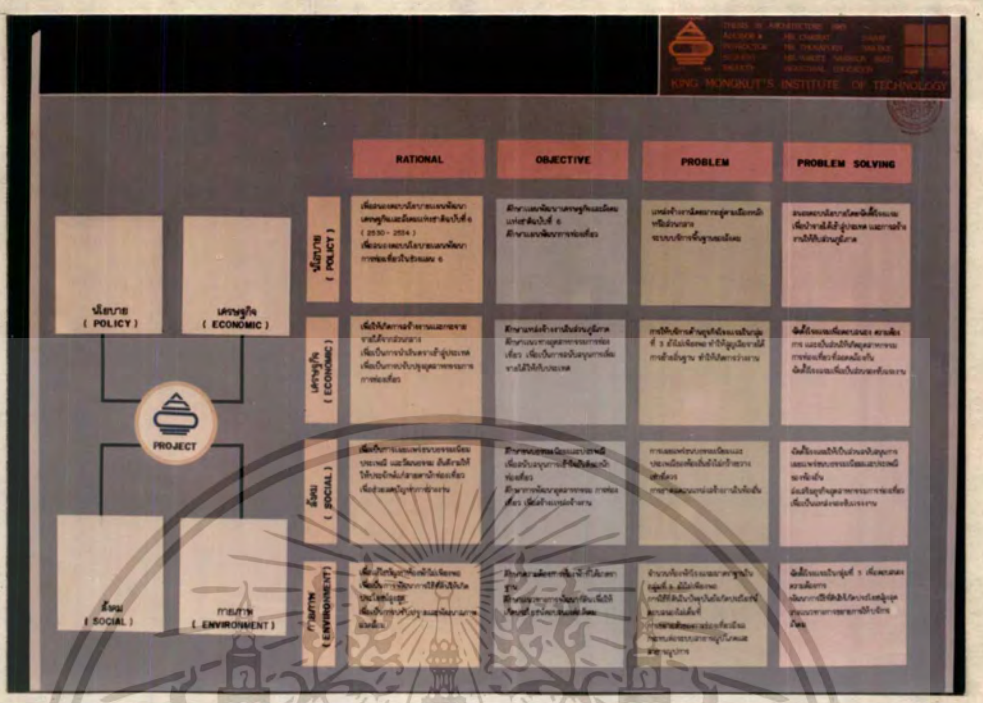

การนำเข้าสู่โครงการ

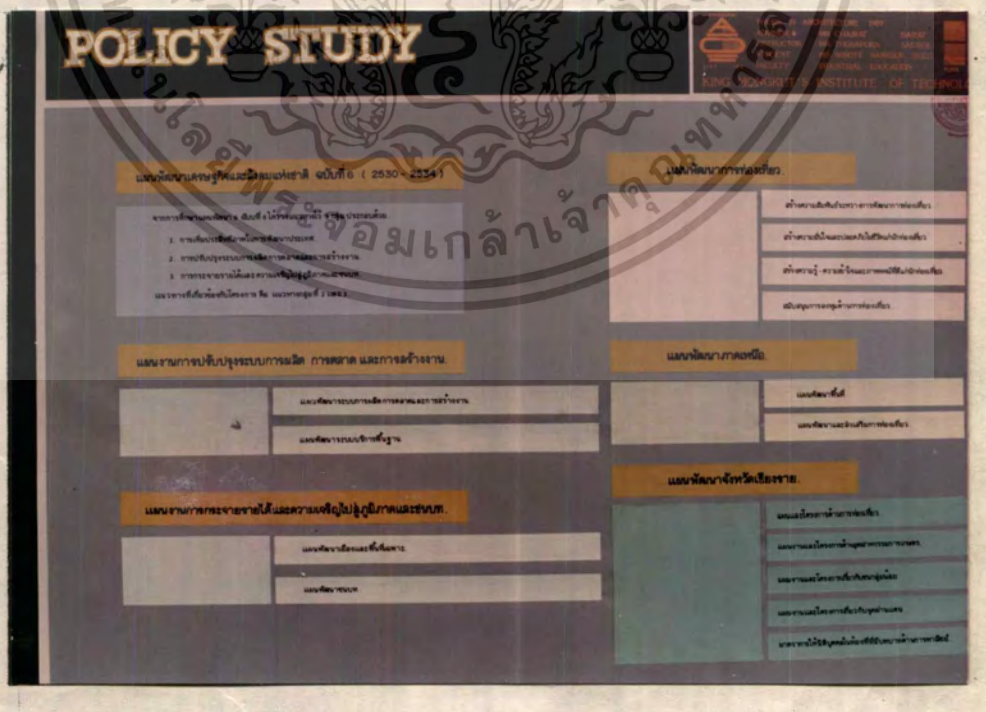

การศึกษานโยบายระดับประเทศ, ภาคเหนือตอนบน, จังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

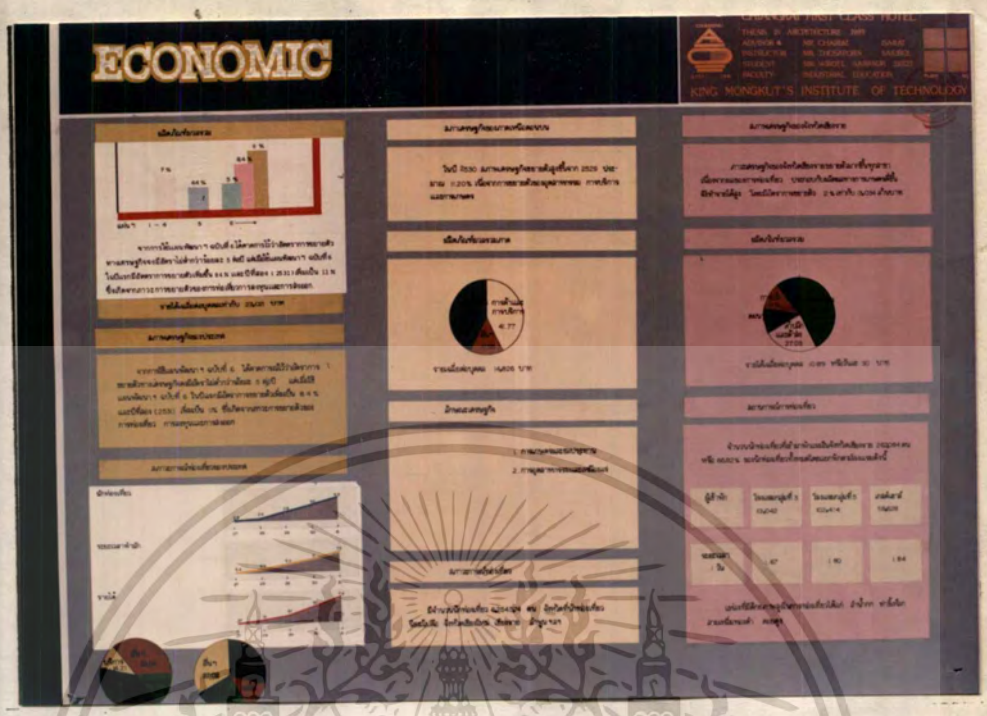

การศึกษาเศรษฐกิจระดับประเทศ, ภาคเหนือตอนบน, จังหวัด

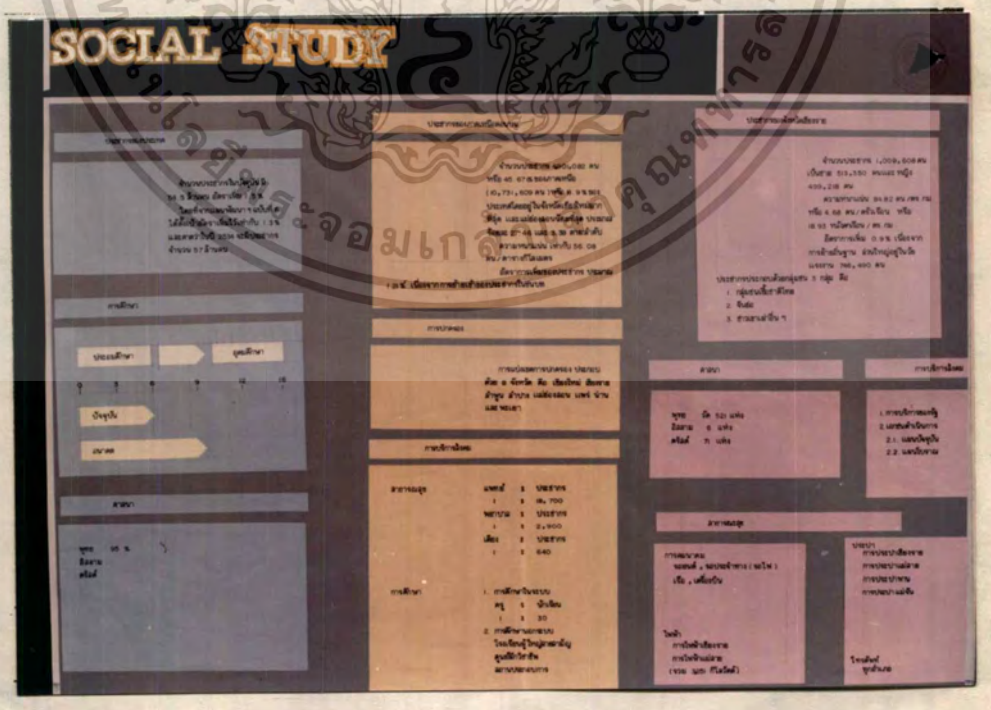

การศึกษาสังคมระดับประเทศ, ภาคเหนือตอนบน, จังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษากายภาพระดับประเทศ, ภาคเหนือตอนบน, จังหวัด

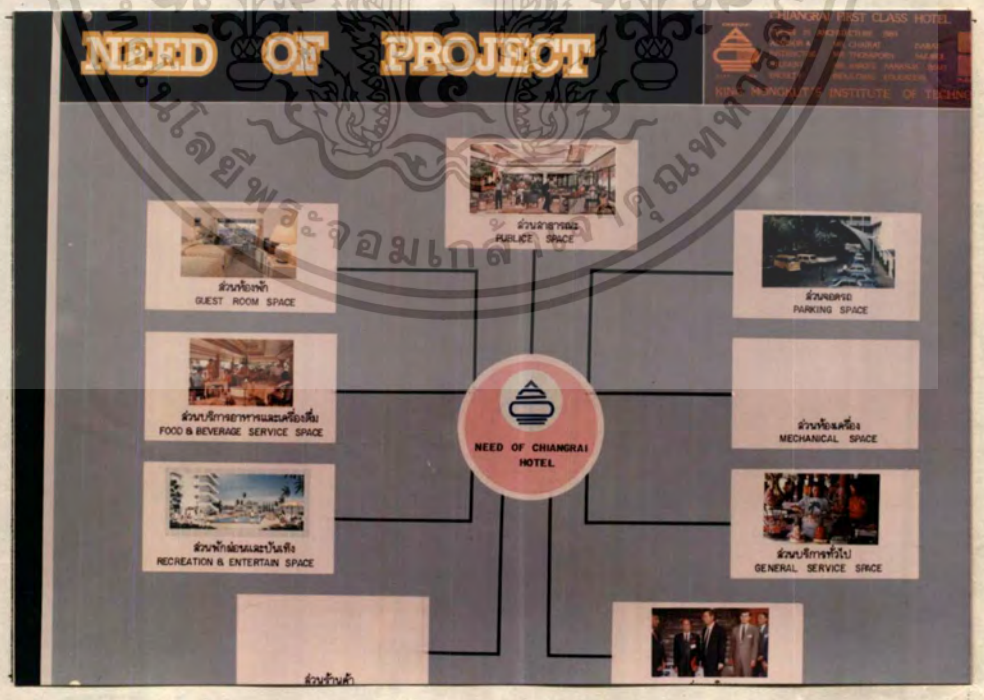

การศึกษาความต้องการขององค์ประกอบโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

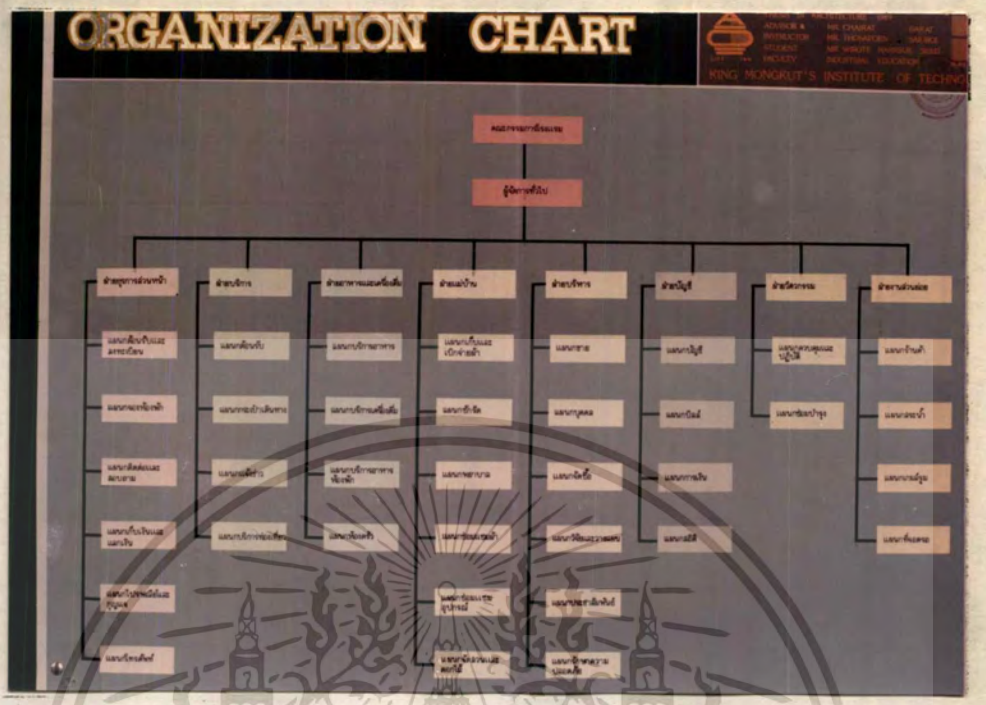

แผนภูมิการบริหารงานของโครงการ

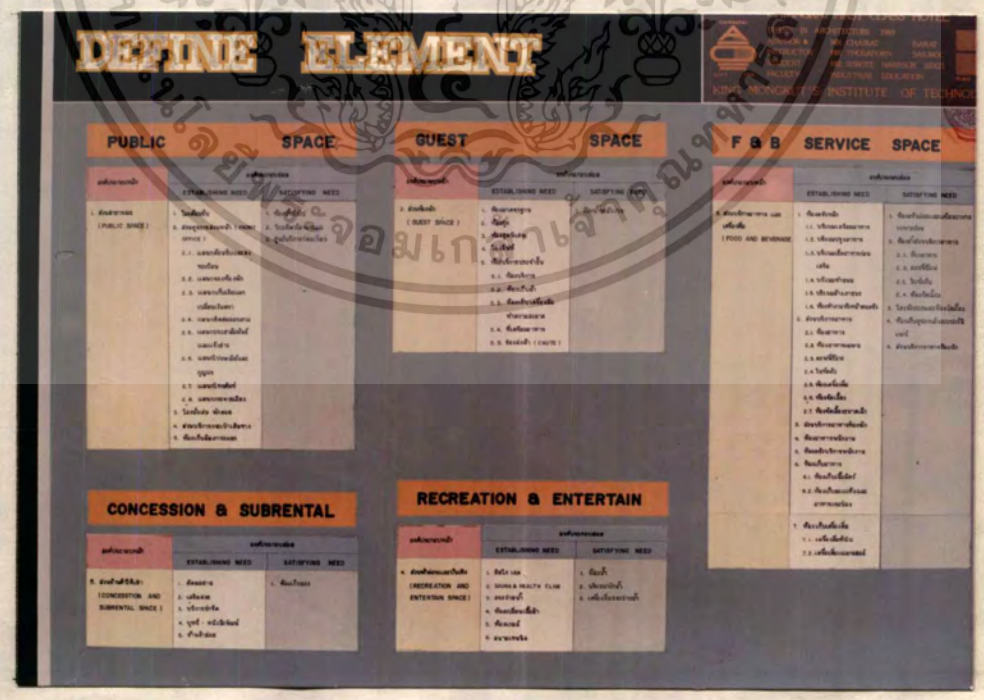

องค์ประกอบของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

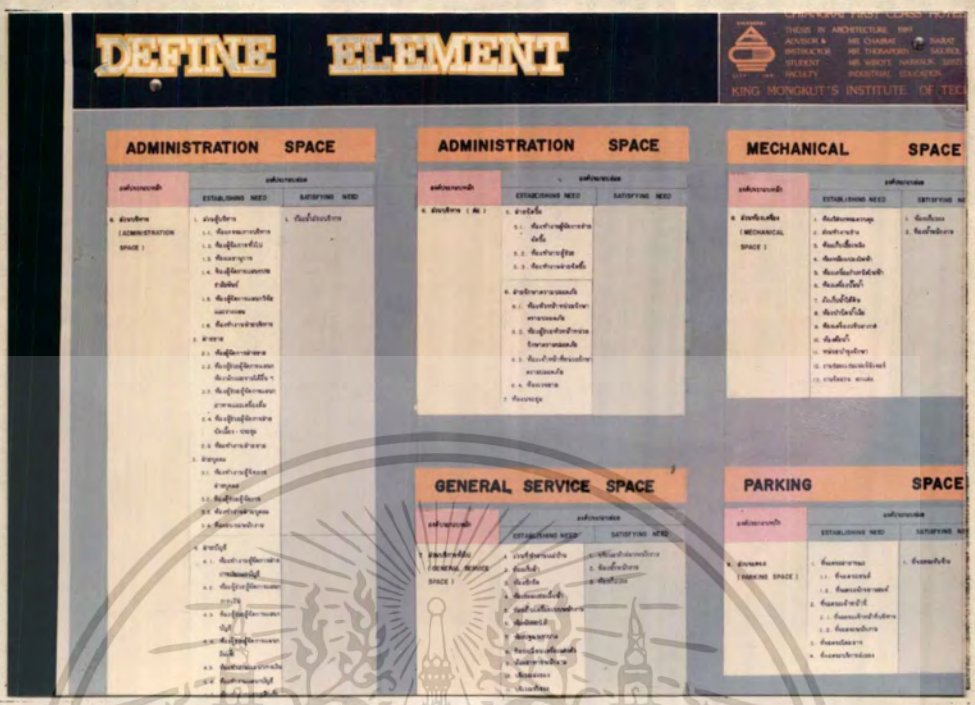

องค์ประกอบของโครงการ

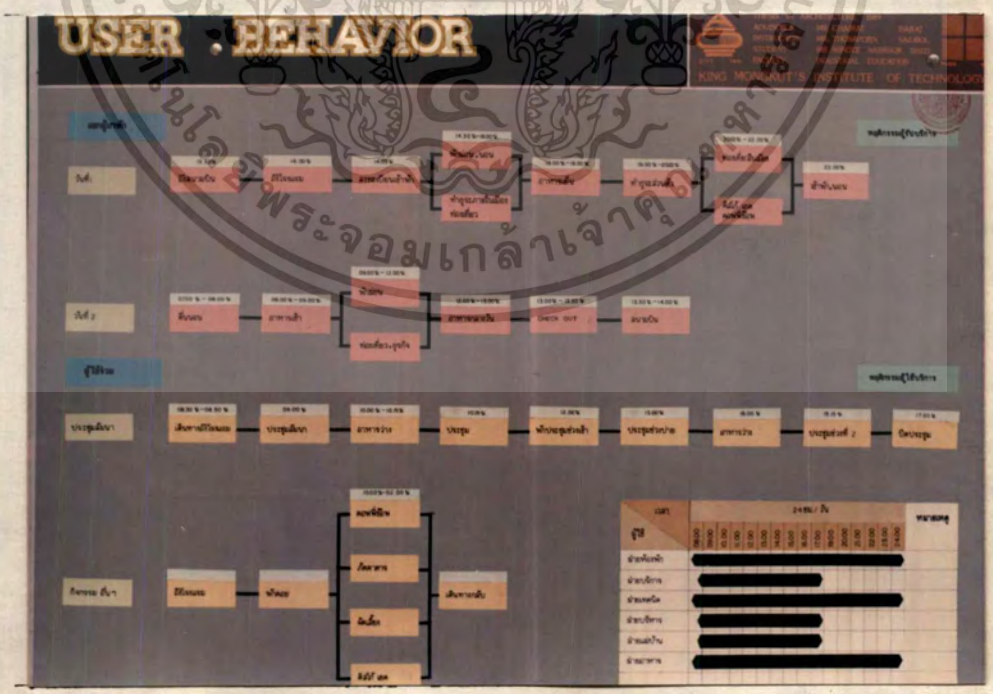

พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

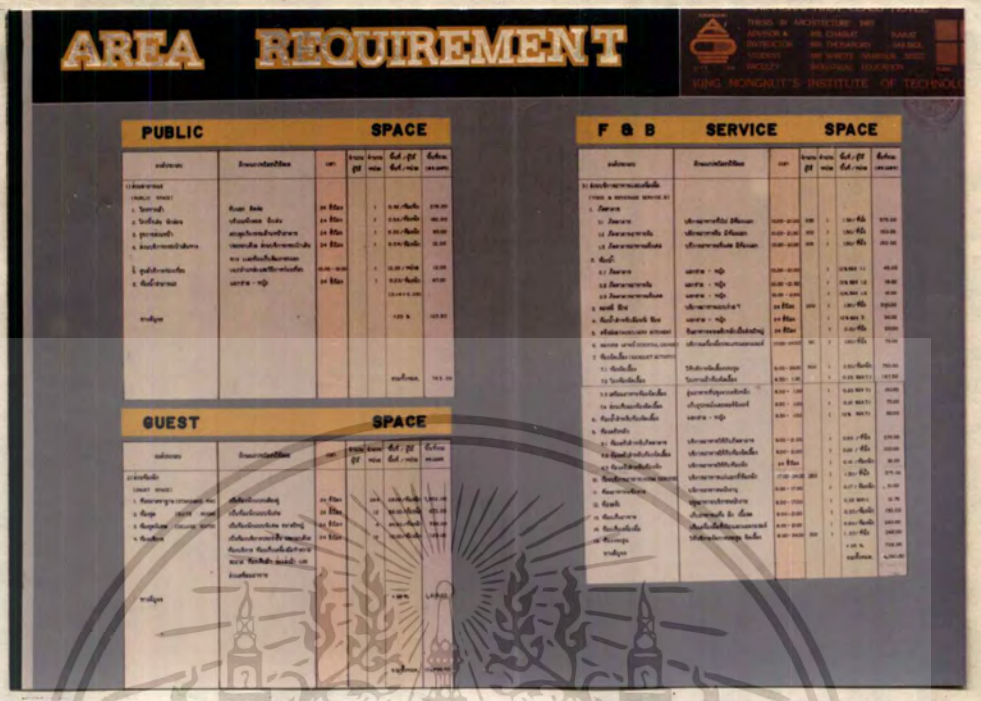

ความต้องการขนาดพื้นที่ขององค์ประกอบ

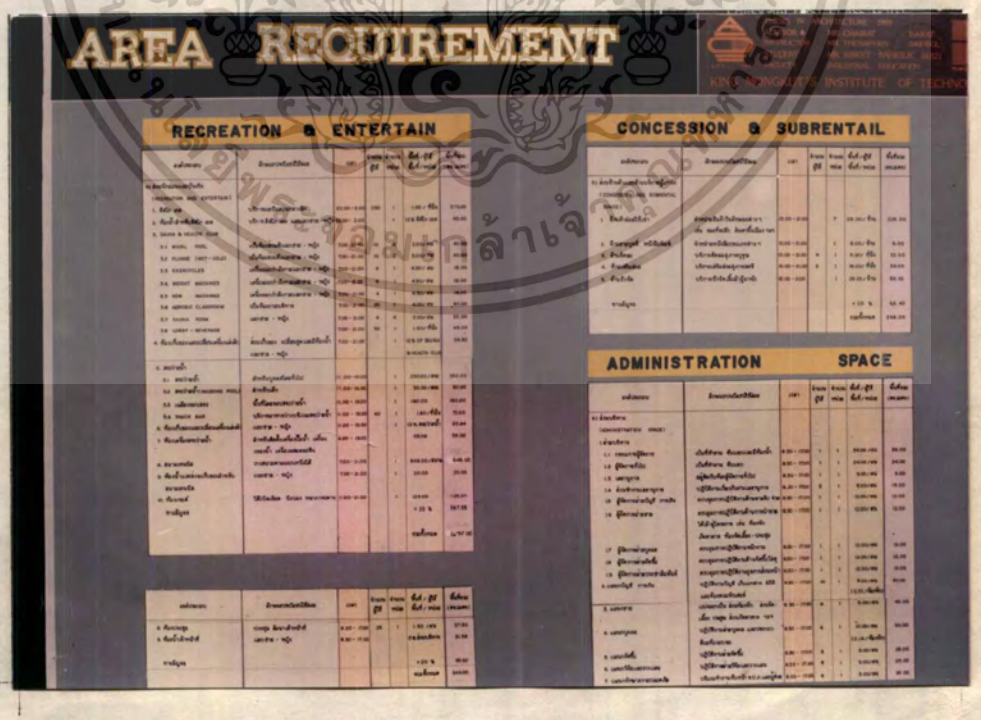

ความต้องการขนาดพื้นที่ขององค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

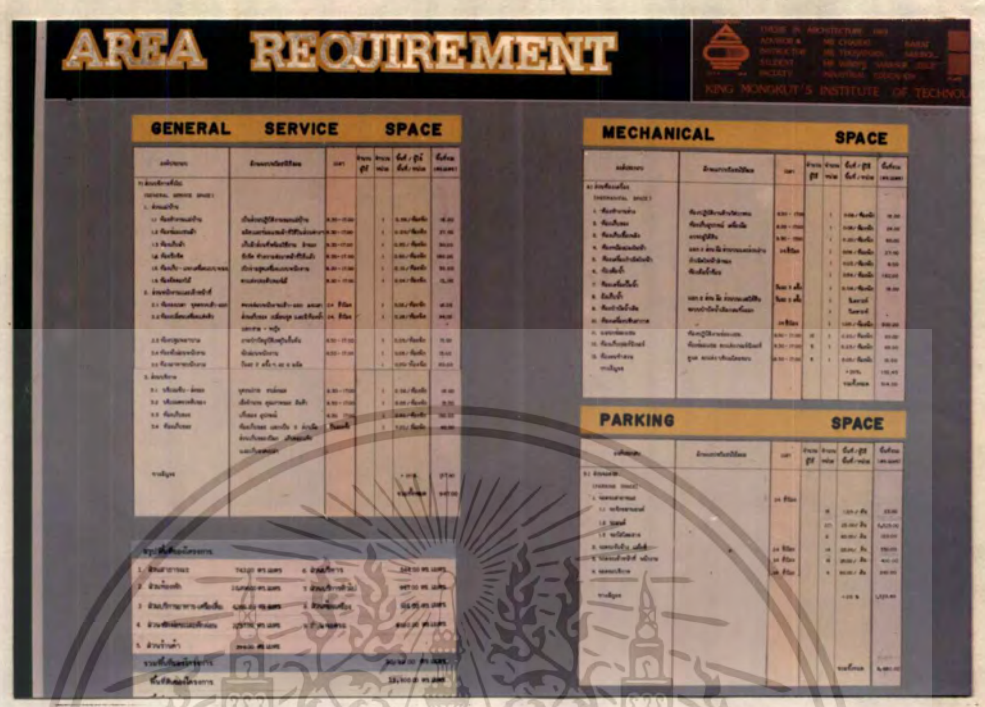

ความต้องการขนาดพื้นที่ขององค์ประกอบ

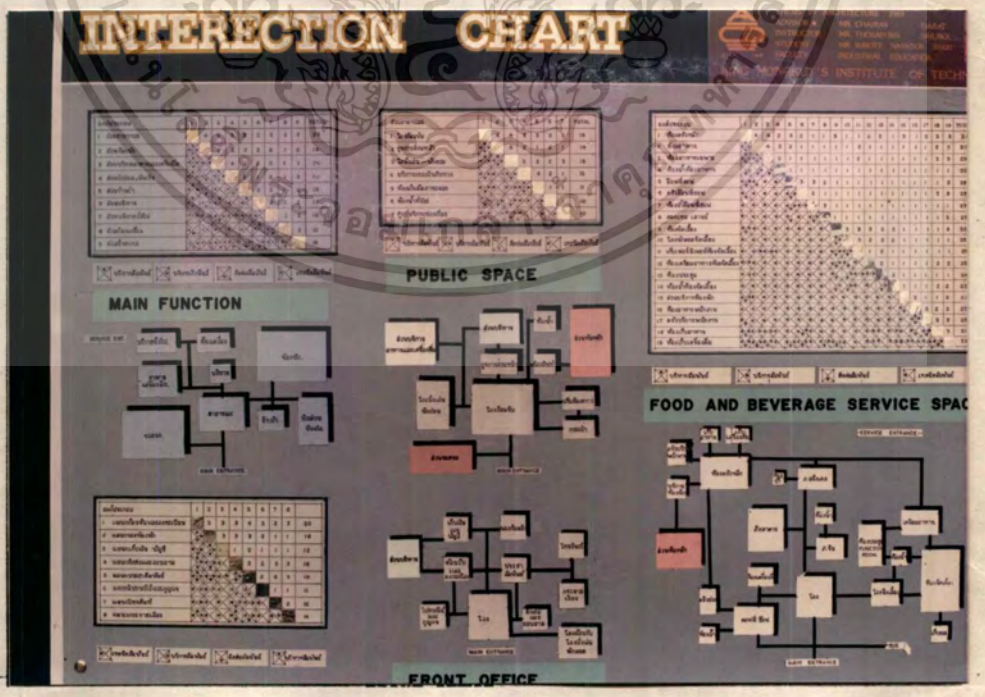

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

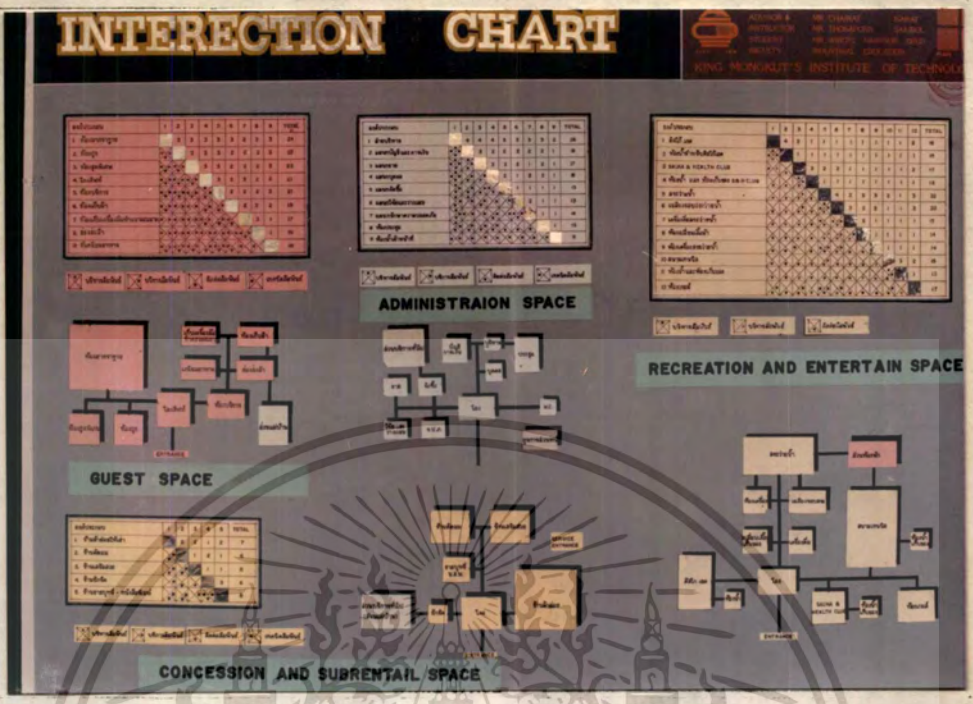

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

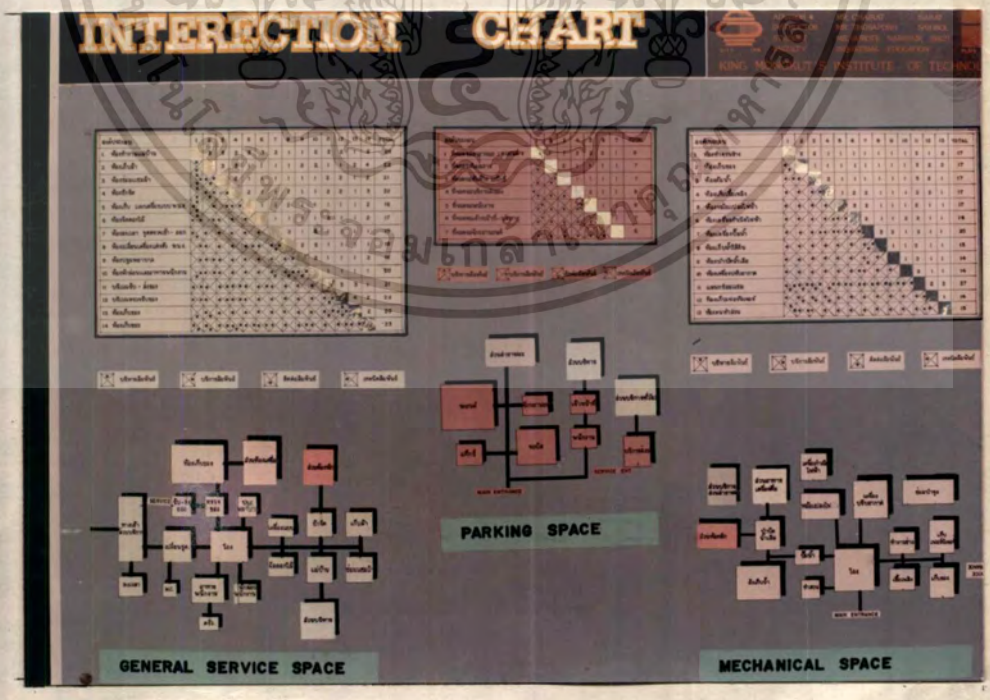

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

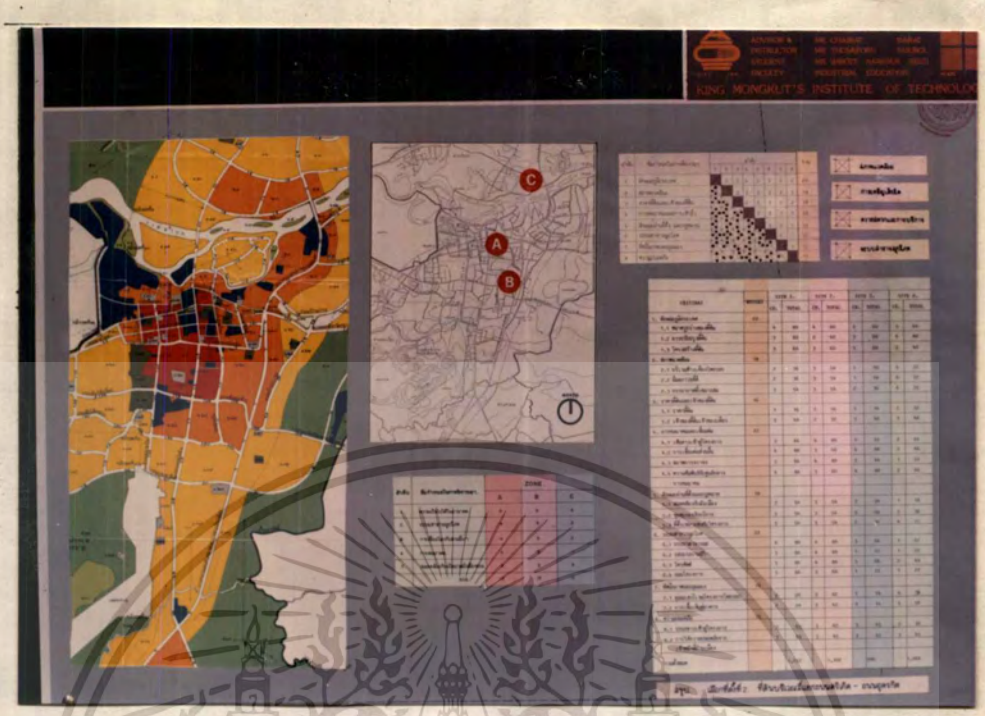

การศึกษาย่านและที่ตั้งของโครงการ

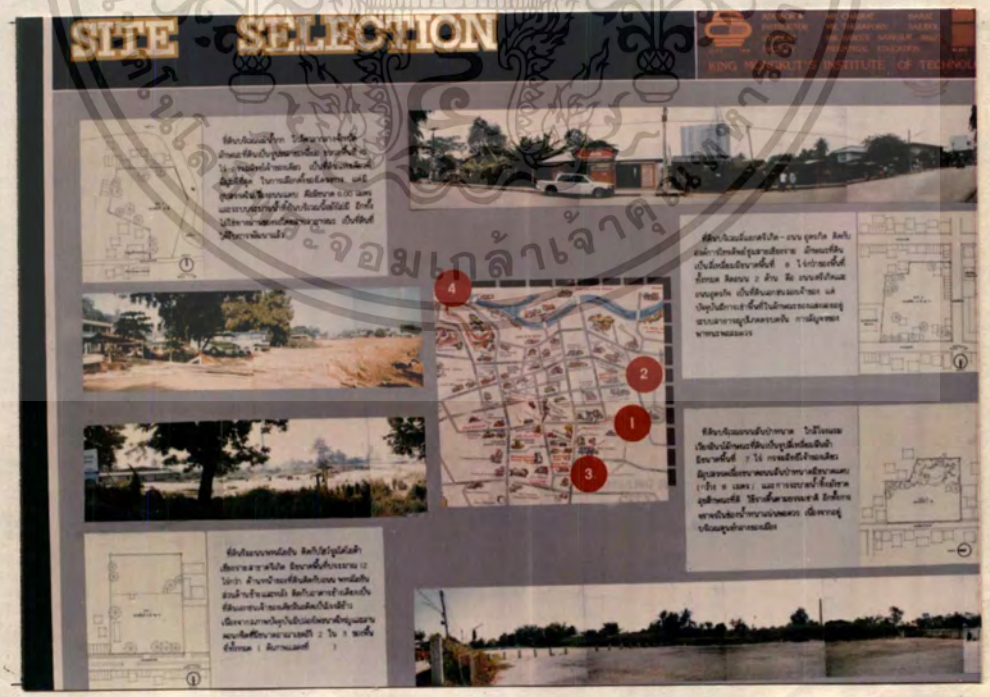

การศึกษาสภาพที่ตั้งของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

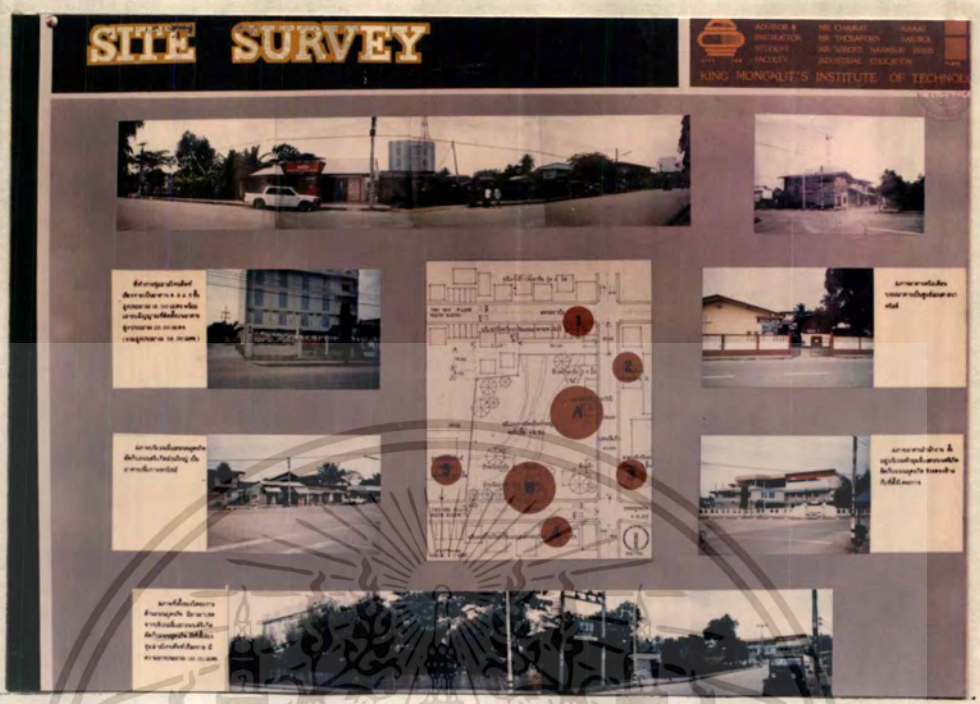

การสำรวจที่ตั้งของโครงการ

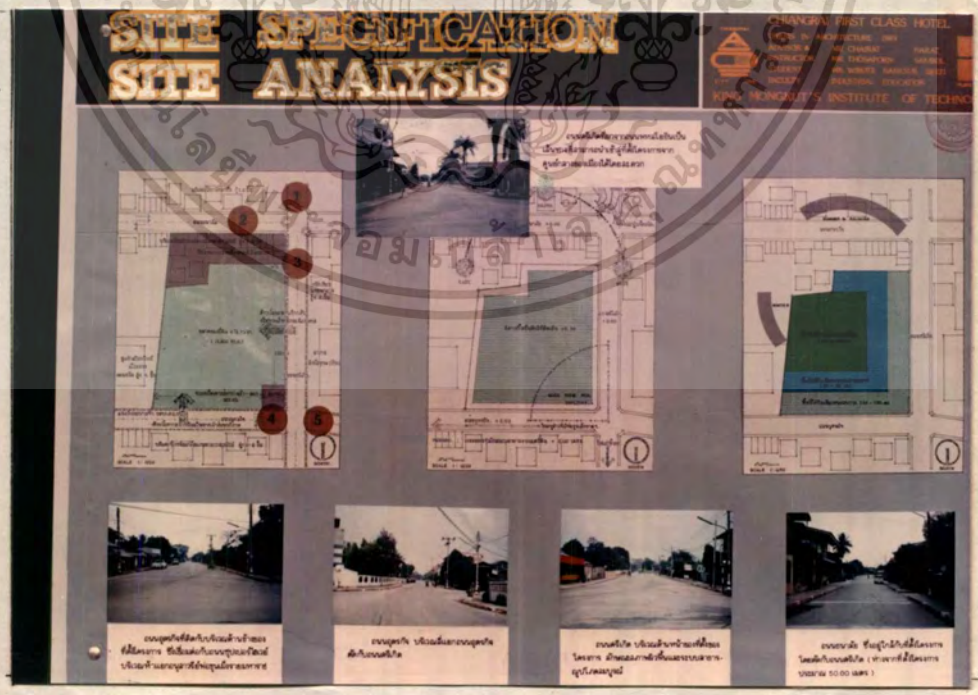

การกำหนดรายละเอียดของที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

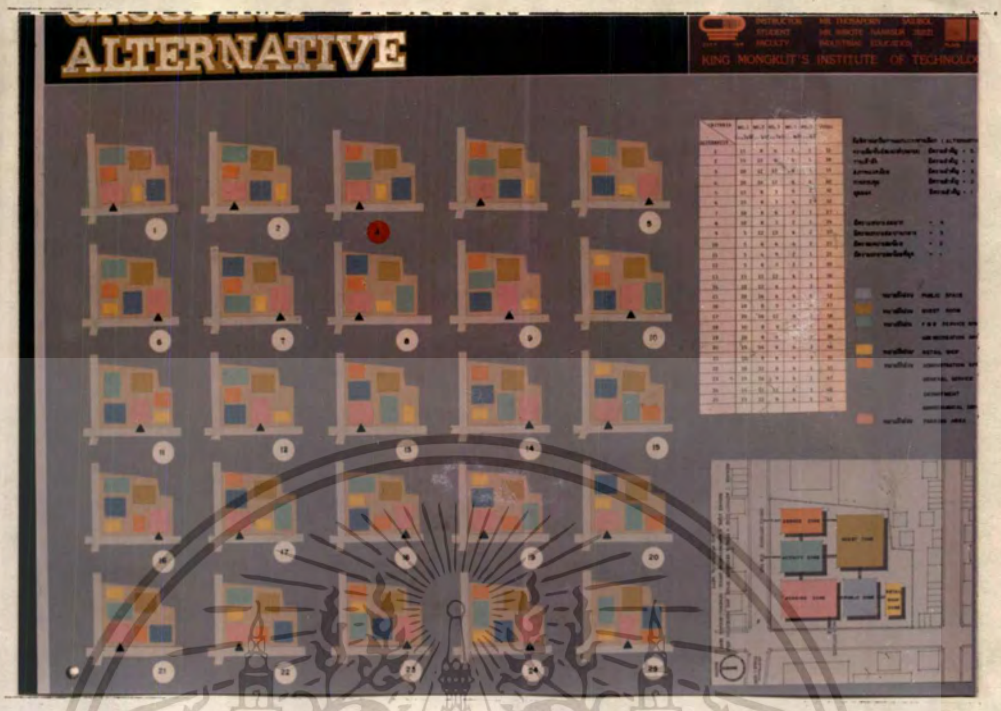

การกำหนดโครงสร้างของโครงการ

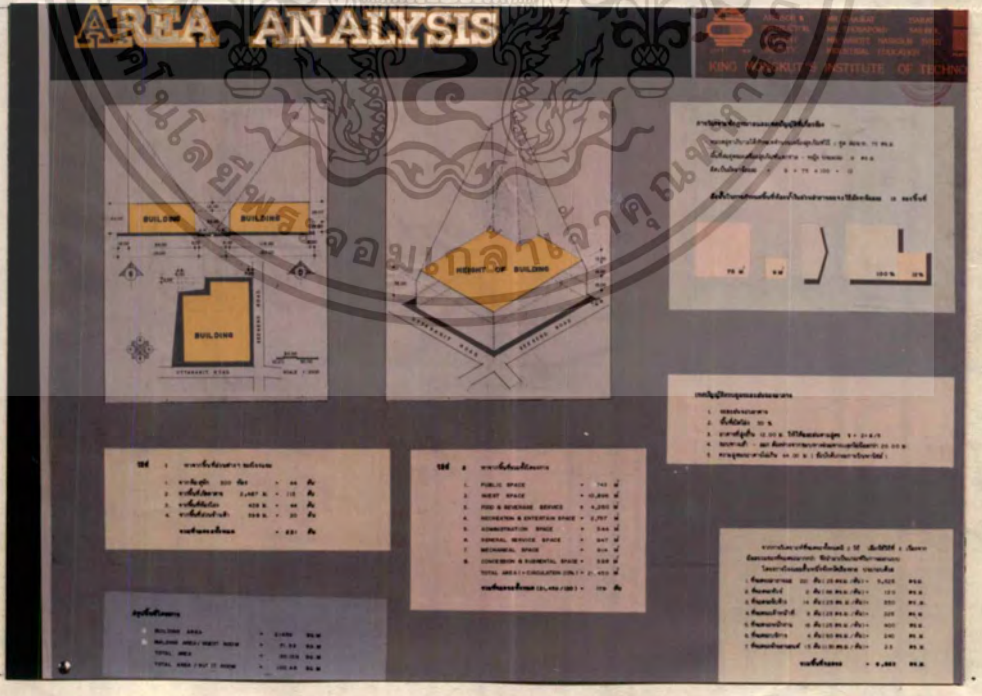

การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

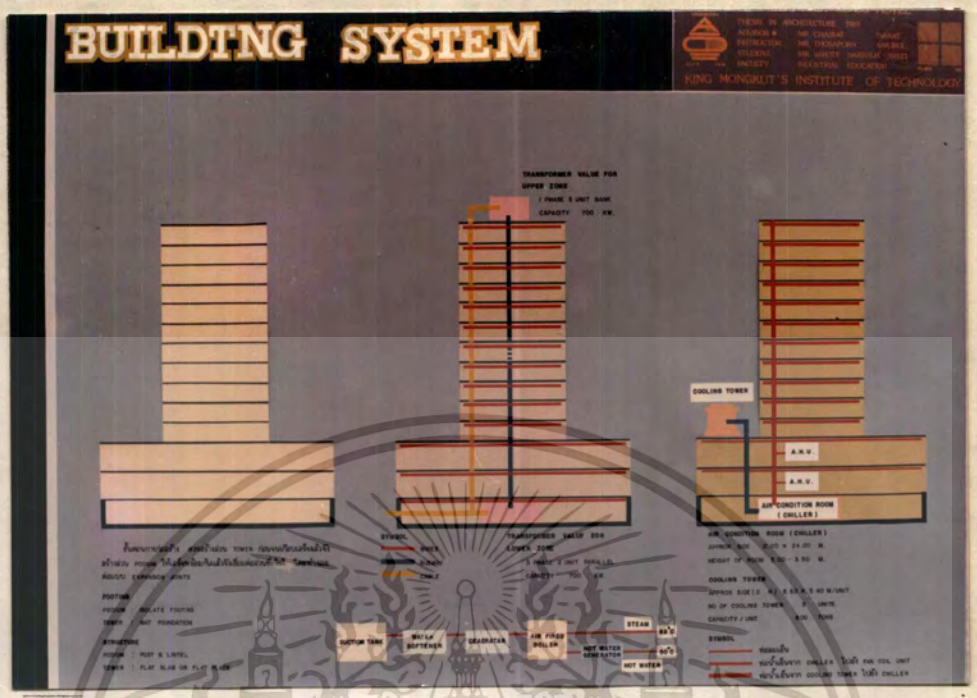

การศึกษาระบบเทคนิคของโครงการ

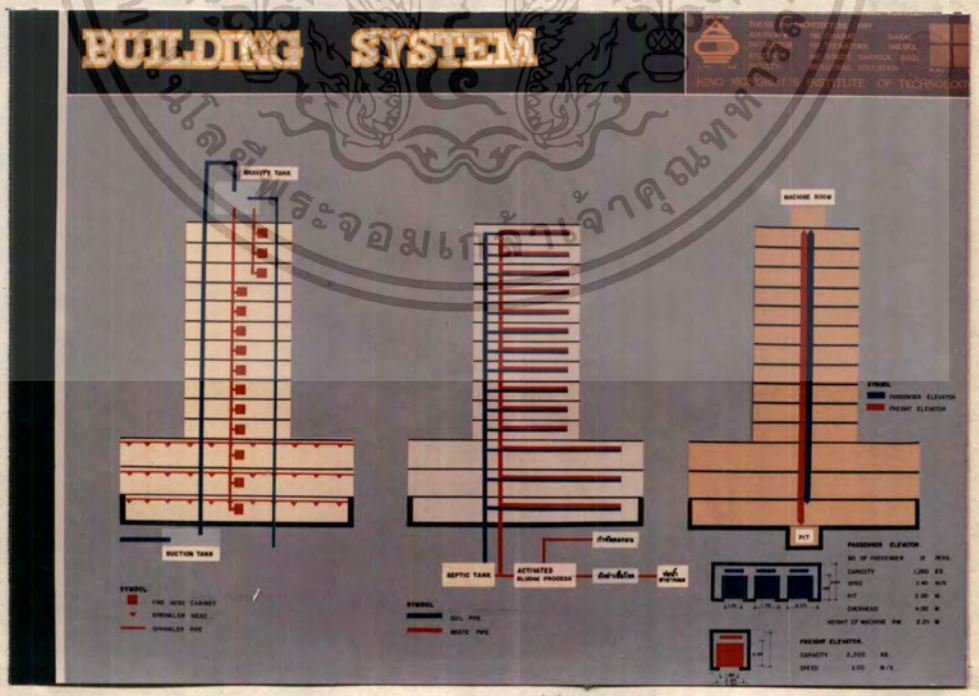

การศึกษาระบบเทคนิคของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

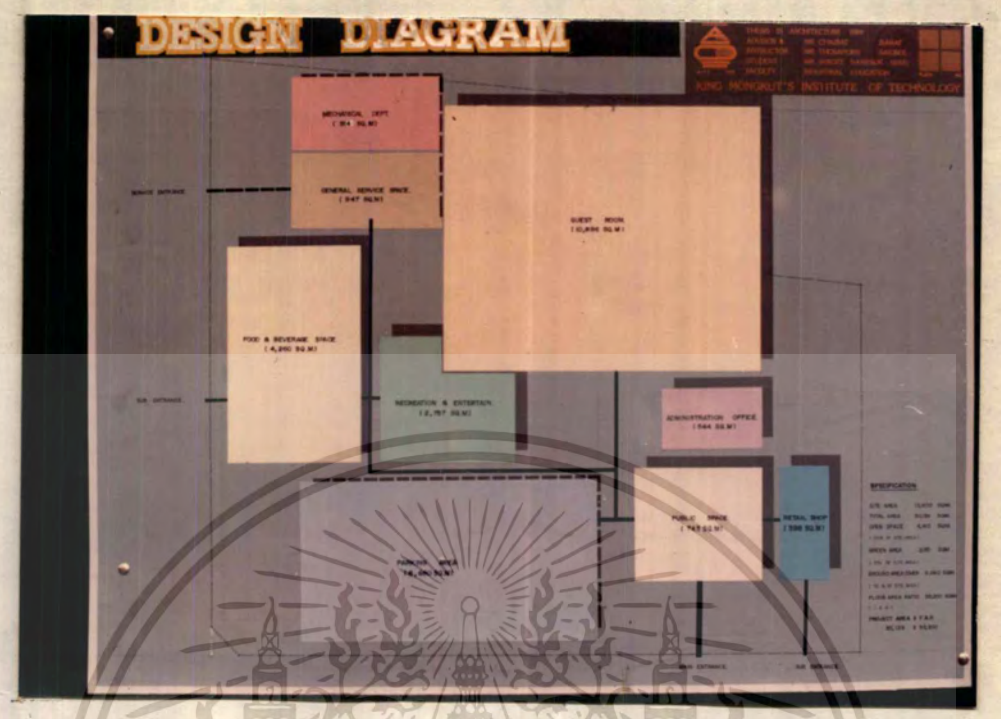

DESIGN DIAGRAM

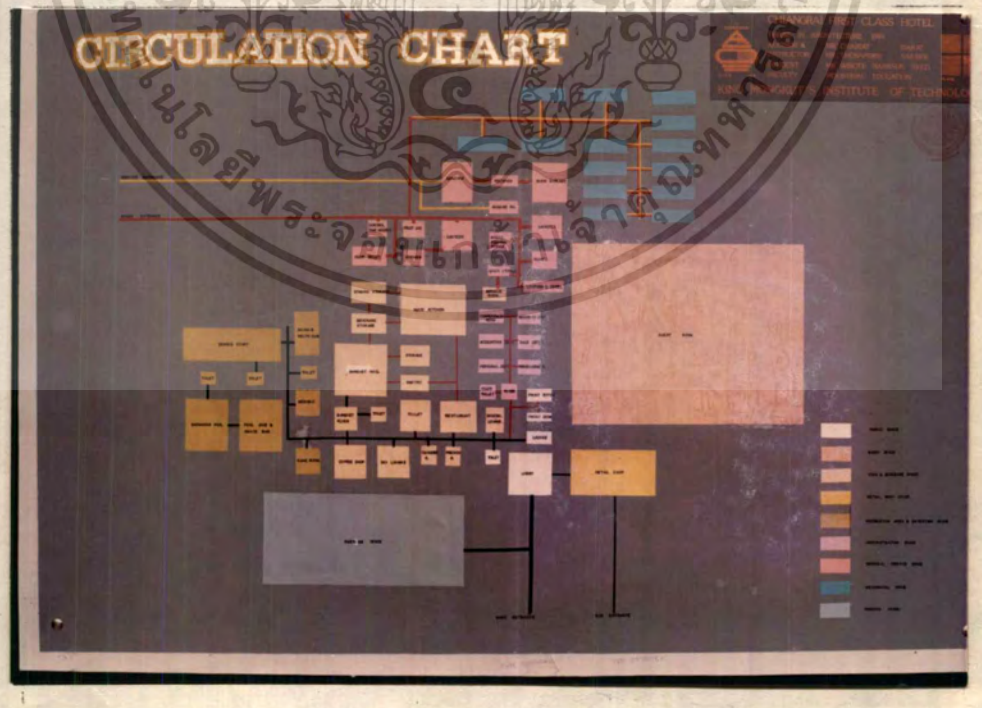

CIRCULATION CHART

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THREE DIMENTION DIAGRAM

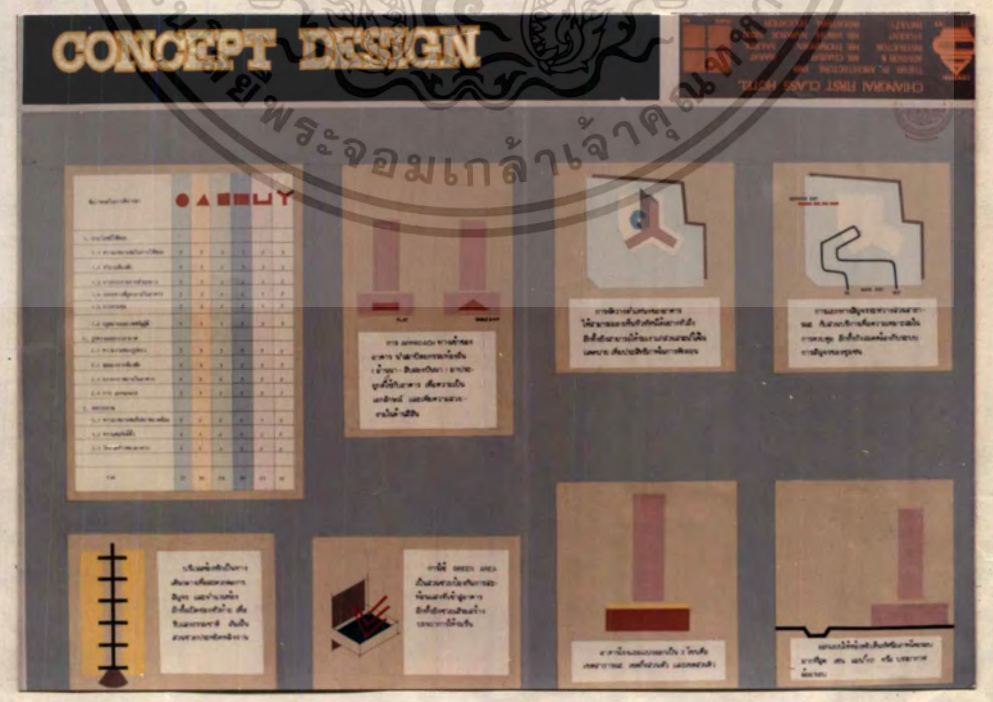

แนวความคิดประกอบการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

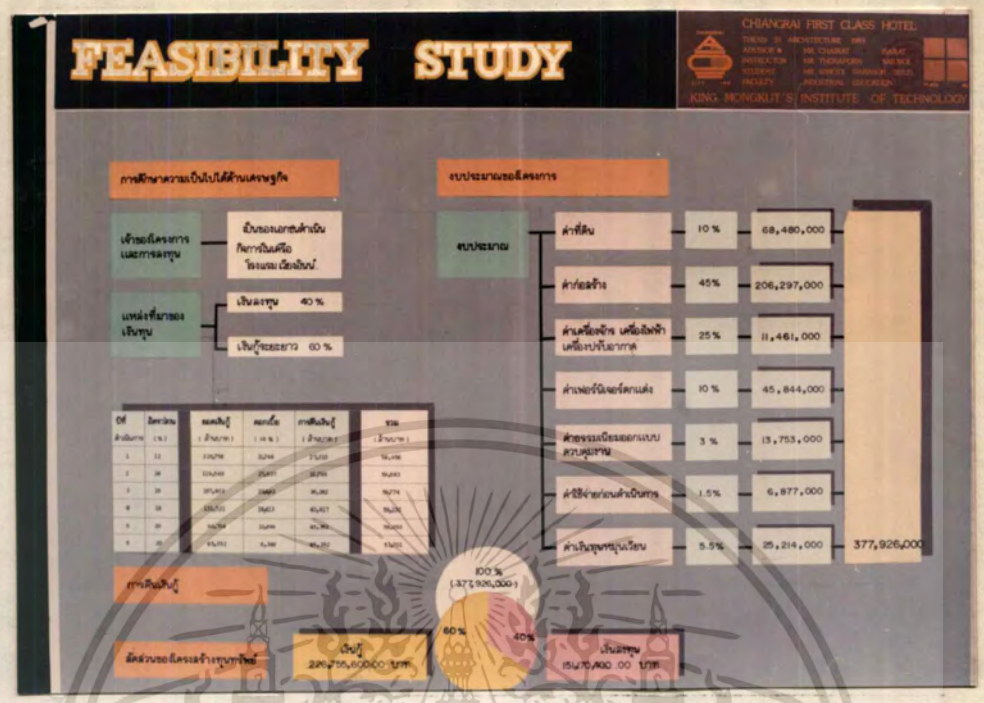

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

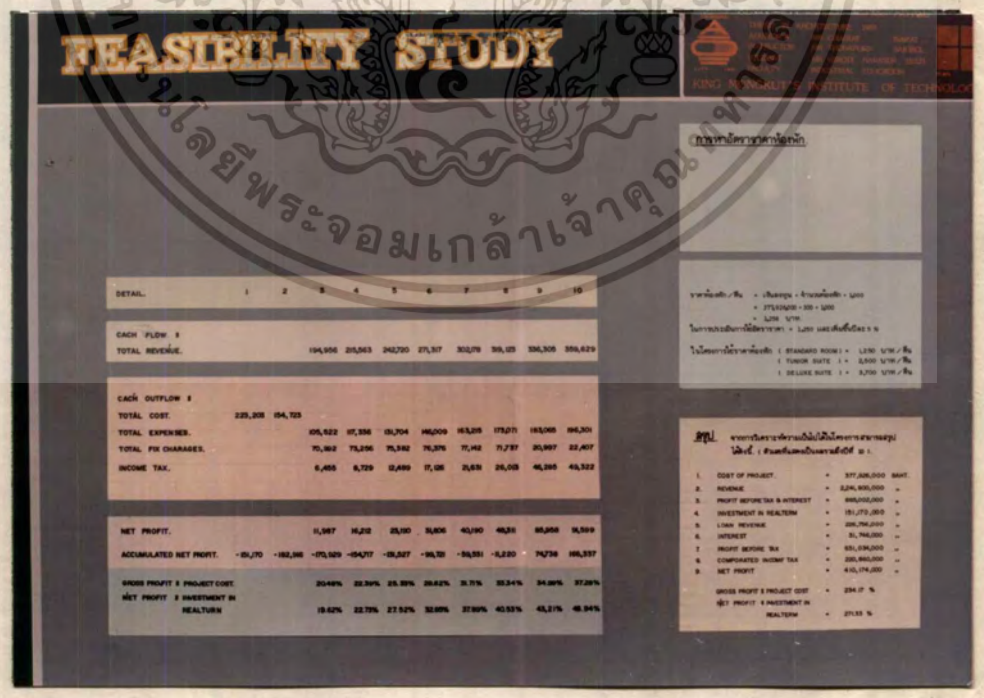

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

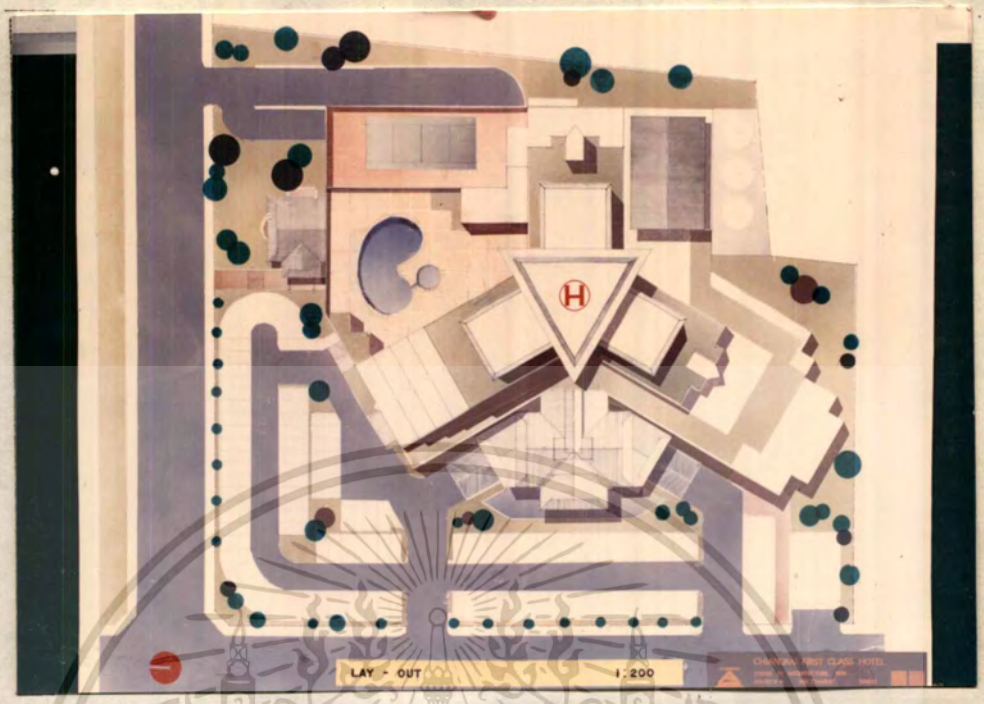

ผังบริเวณ

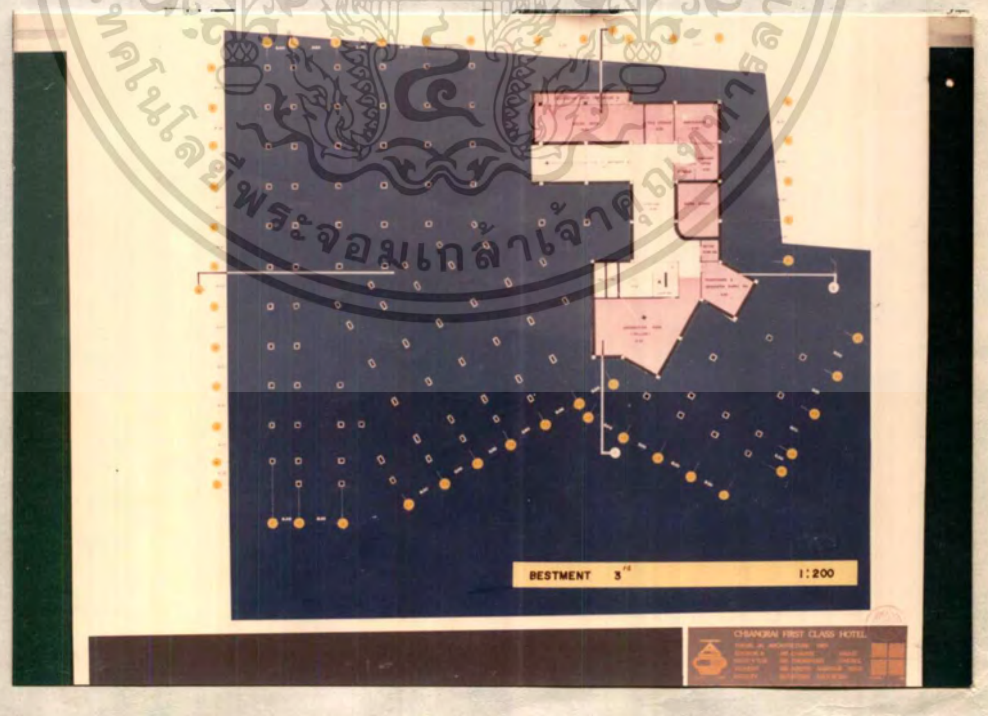

แปลนพื้นชั้นใต้ดิน ชั้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปลนพื้นชั้นใต้ดิน ชั้นที่ 2

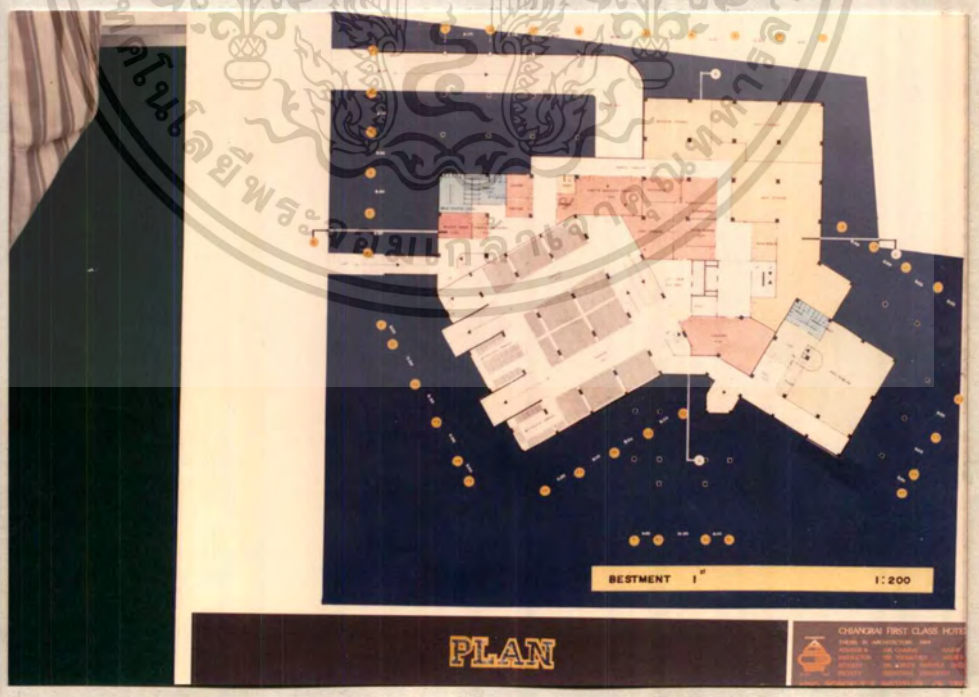

แปลนพื้นชั้นใต้ดิน ชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

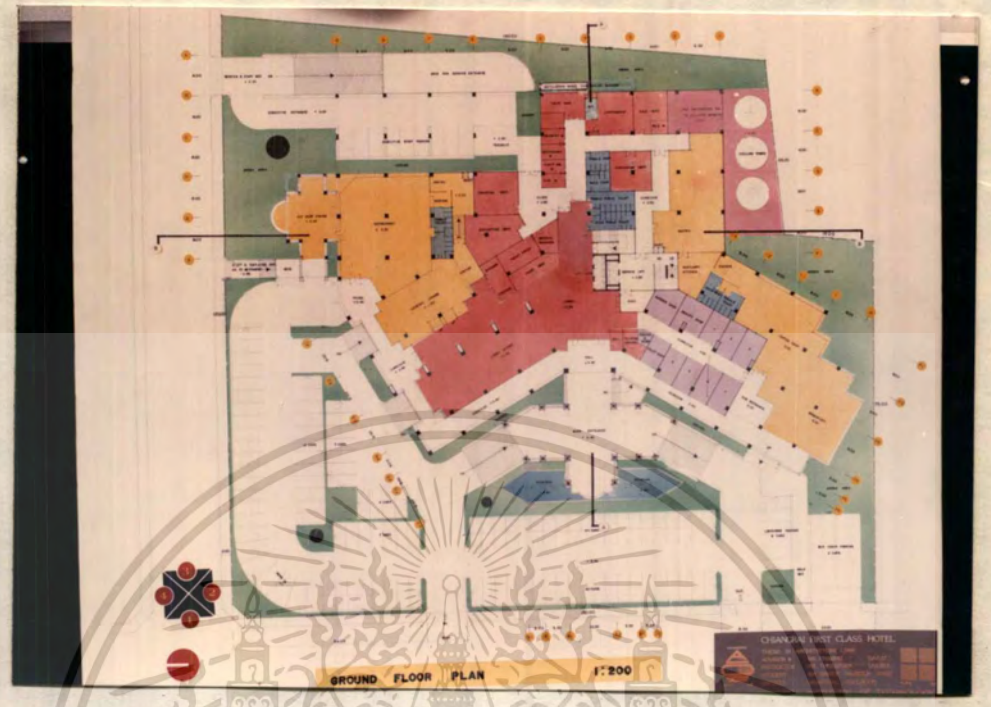

แปลนพื้นชั้นล่าง (ชั้นที่ 1)

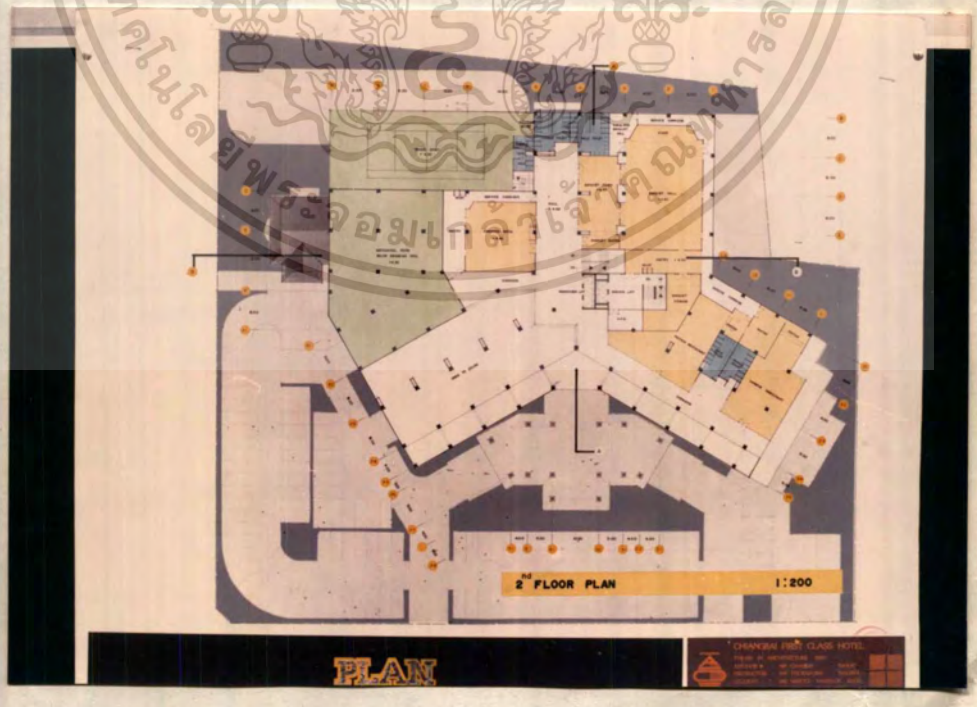

แปลนพื้นชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

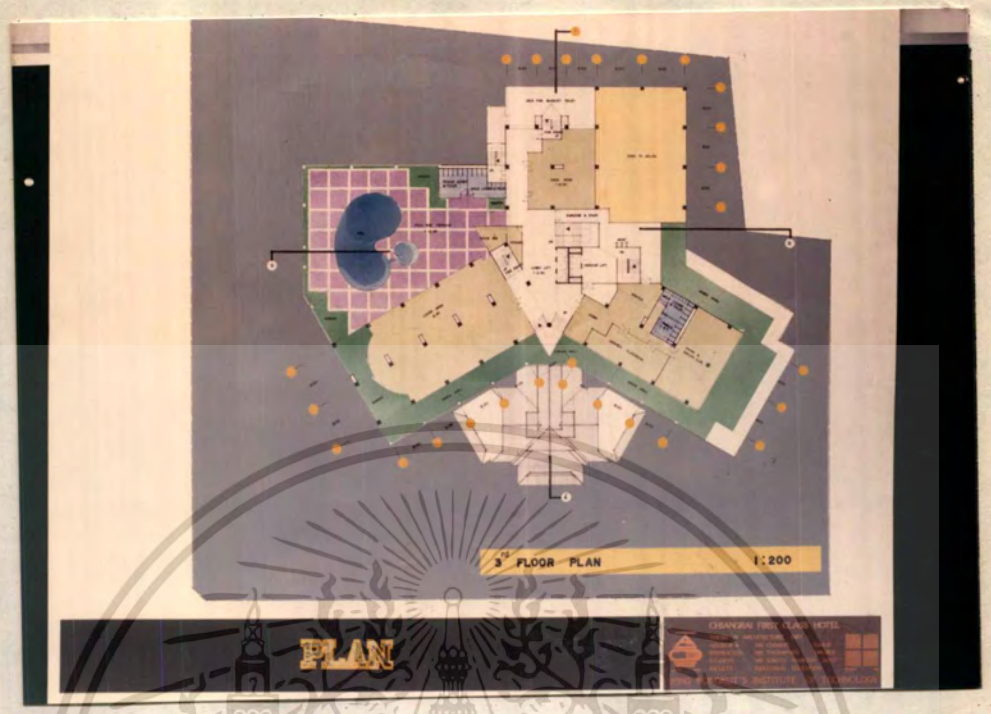

แปลนพื้นชั้นที่ 3

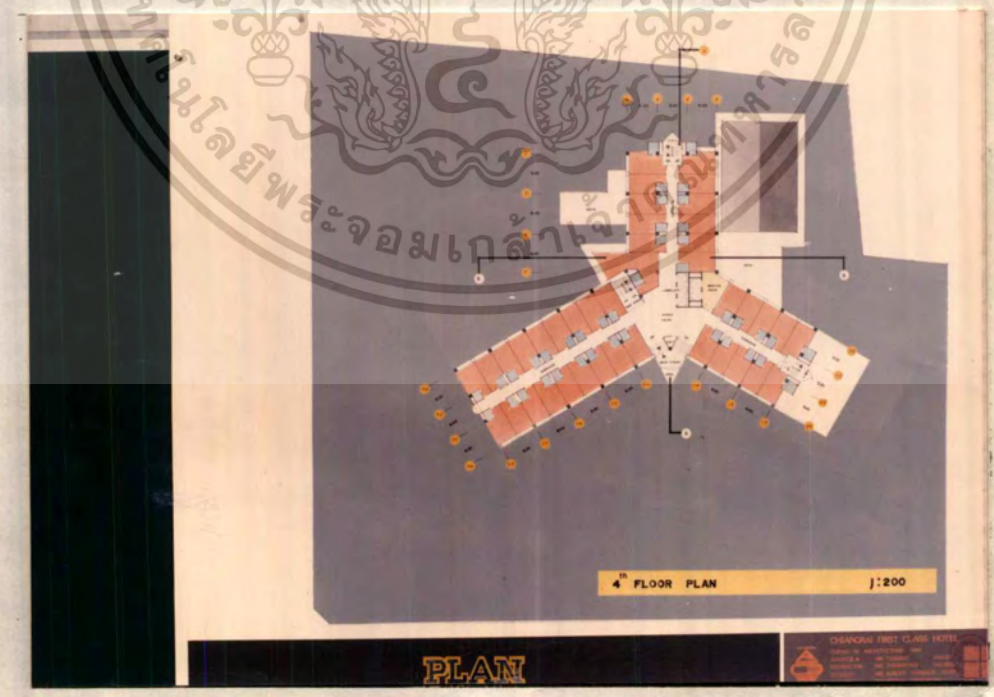

แปลนพื้นชั้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

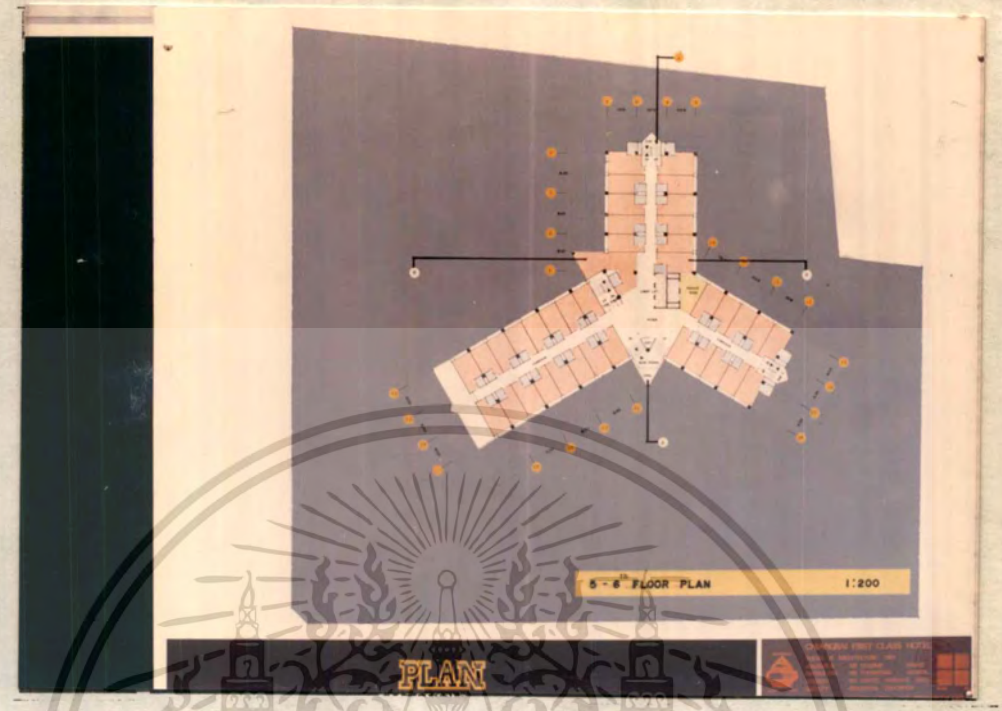

แปลนพื้นชั้นที่ 5 - 6

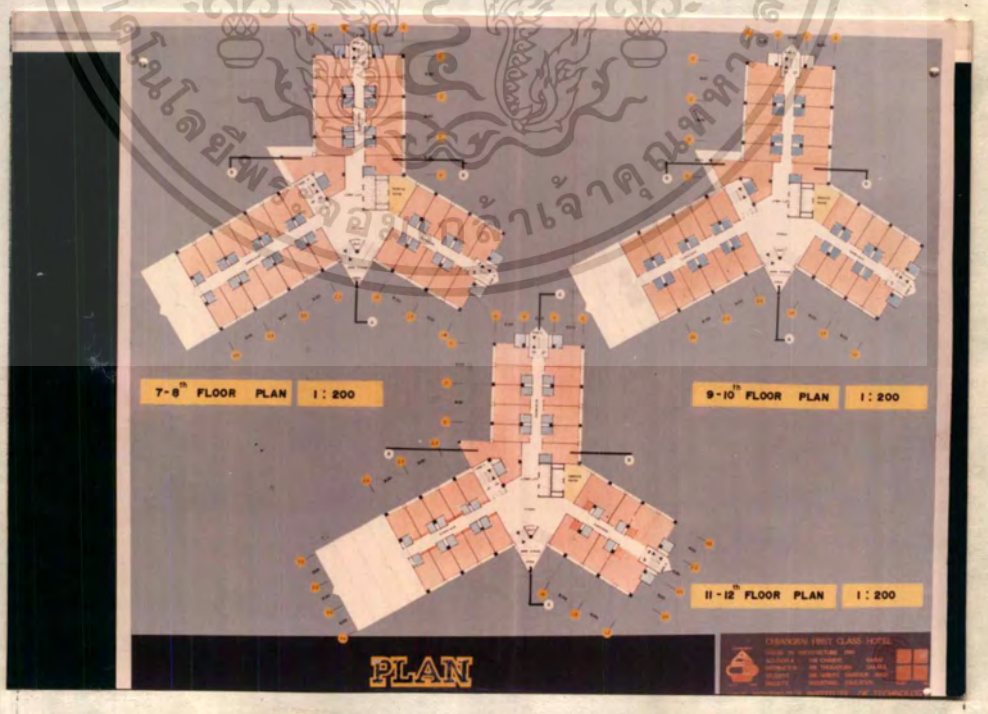

แปลนพื้นชั้นที่ 7 - 8 , 9 - 10 , 11 - 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

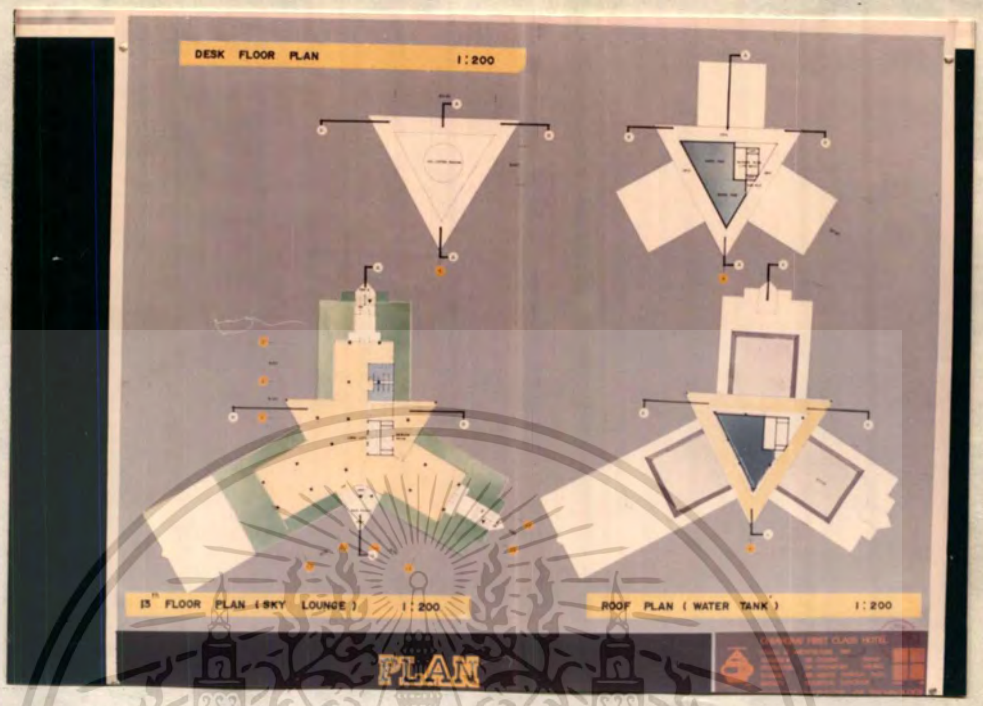

แปลนพื้นชั้นที่ 13 (ภัตตาคาร) , แปลนถังเก็บน้ำ

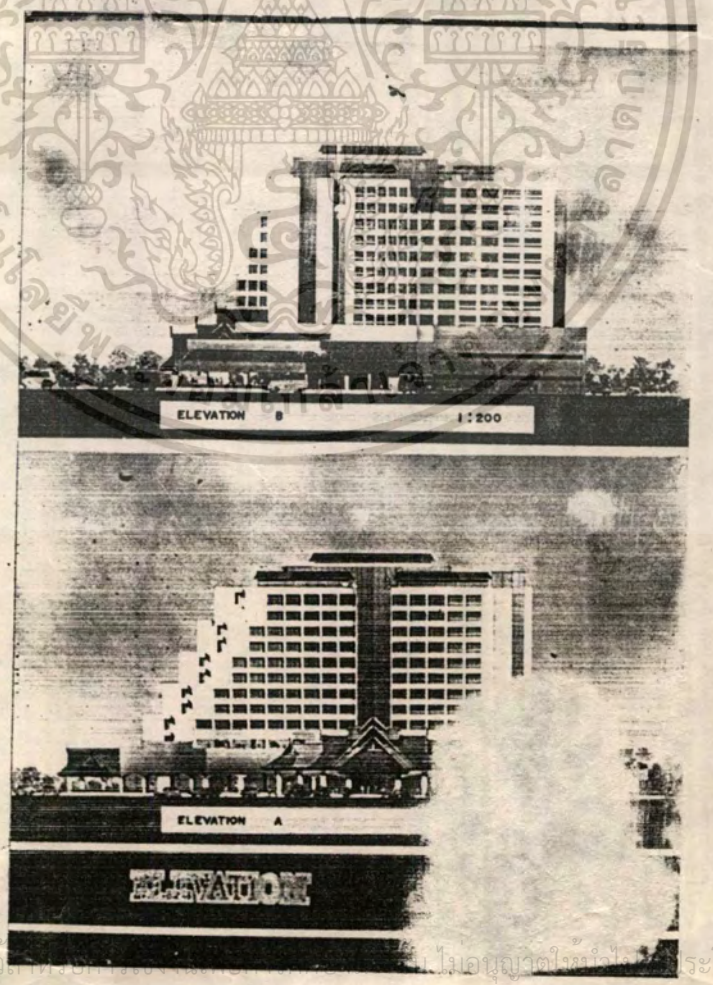

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้านทิศใต้ และทิศตะวันตก

รูปด้านทิศเหนือ และทิศตะวันออก

ทัศนียภาพภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

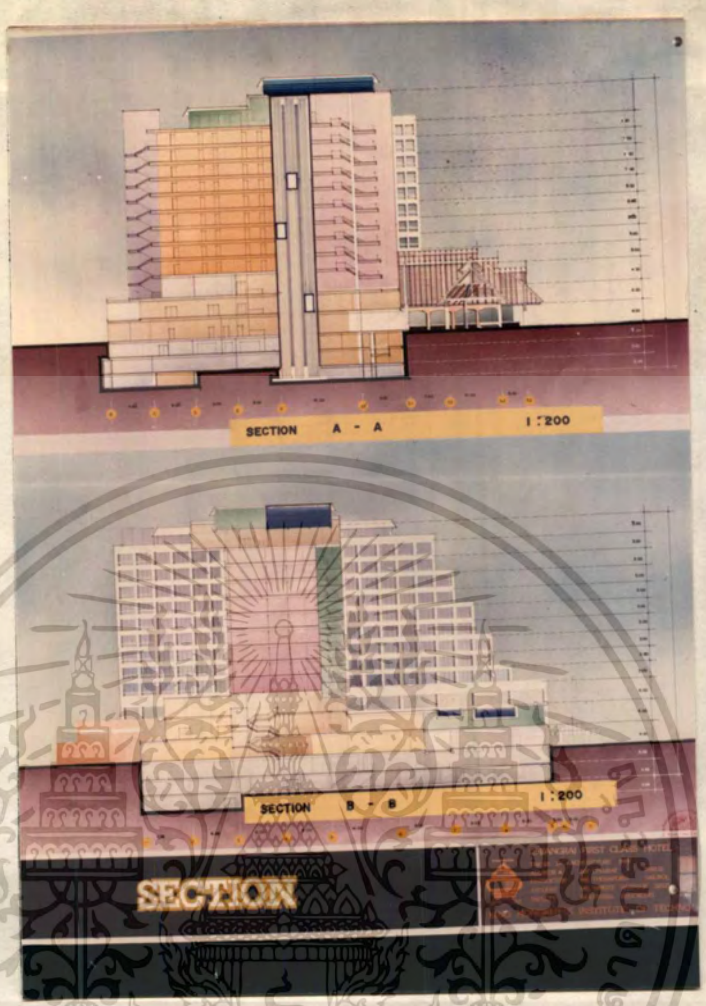

รูปตัดตามยาว และตามขวาง

ทัศนียภาพภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

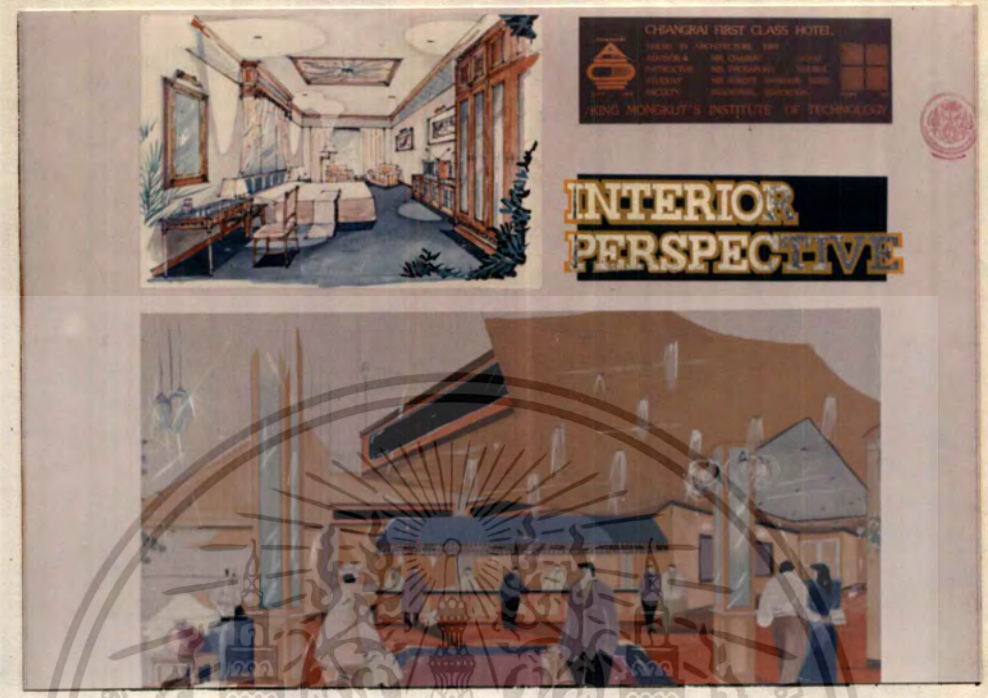

ทัศนียภาพภายใน

หุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หุ่นจำลอง

หุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

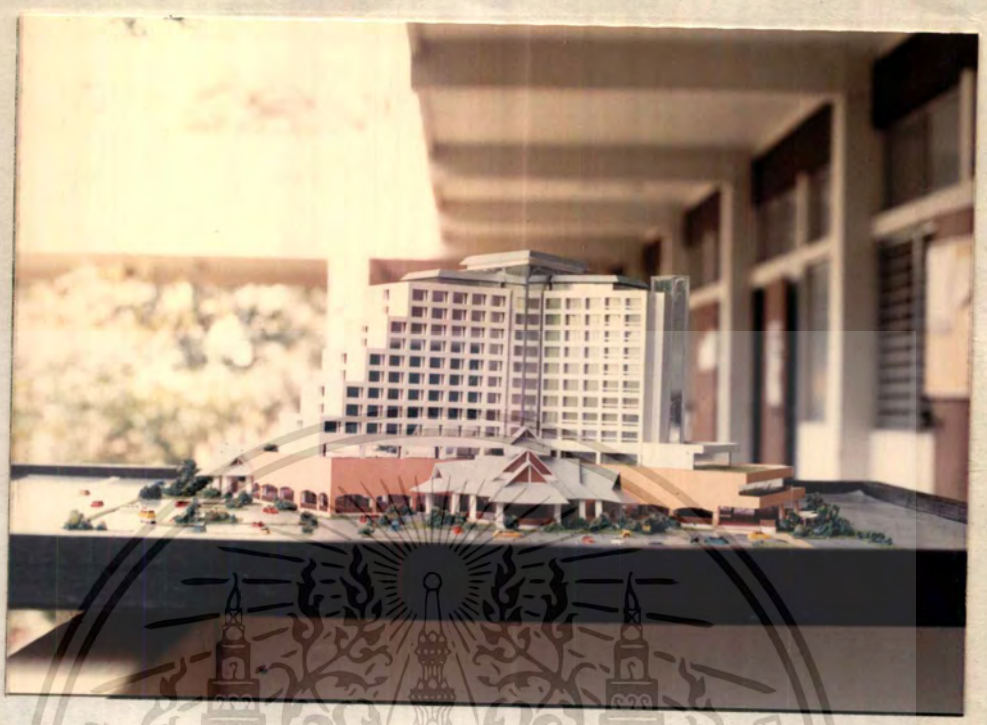

หุ่นจำลอง

หุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หุ่นจำลอง

หุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หุ่นจำลอง

หุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากการศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์โครงการโรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย จนถึงขั้นตอนการออกแบบงานสถาปัตยกรรมมีข้อสรุปพอสังเขปดังต่อไปนี้

6.1.1 บทนำ

กล่าวถึงความเป็นมา เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์ที่มาของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์ขอบเขตของวิทยานิพนธ์ วิธีดำเนินงานปฏิบัติขั้นตอนของวิทยานิพนธ์ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์ ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดกระทำวิทยานิพนธ์ในขั้นตอนต่าง ๆ และอภิธานศัพท์ที่เกี่ยวเฉพาะเจาะจงในการทำวิทยานิพ

6.1.2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

6.1.2.1 ข้อมูลมาตรฐาน

การศึกษาข้อมูลมาตรฐานประกอบด้วยข้อมูลทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ โดยทำการศึกษาตั้งแต่ระดับประเทศ ภาค จังหวัด โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และสอดคล้องกับโครงการ

6.1.2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับโครงการ

การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการประกอบด้วย

1) การศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คำนิยามและประเภทของโครงการ สถานการณ์การท่องเที่ยวและกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมและลักษณะการรองรับของโครงการ

2) การศึกษาอาคารประเภทเดียวกัน เป็นการศึกษาอาคารประเภทโรงแรมชั้นหนึ่งที่มีอยู่ในจังหวัดซึ่งได้แก่ โรงแรมเวียงอินน์และโรงแรมวังค่า

3) การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเบื้องต้นได้แก่ การสร้างสมมุติฐานที่นำมาสนับสนุนโครงการ การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการทางด้านห้องพัก

6.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

6.1.3.1 ข้อมูลมาตรฐาน

1) ทางด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งได้แก่ แผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการสร้างงาน แผนพัฒนาระบบพื้นฐาน และแผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ อีกทั้งแผนพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในส่วนของประเทศ ภาคและจังหวัดตามลำดับ

2) ทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ภาคและจังหวัด ศึกษาการลงทุนและความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ แหล่งเงินทุนและโครงสร้างงบประมาณ การกำหนดอัตราส่วนและอัตราราคาห้องพัก การประมาณผลตอบแทนของโครงการ และการคำนวณระยะเวลาคืนทุนของโครงการ

3) ทางด้านสังคม ได้แก่ สภาพทางสังคมในระดับประเทศ ภาค จังหวัด และท้องถิ่น การบริการทางสังคมศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยว การประมาณความต้องการห้องพักในโครงการ การกำหนดลักษณะและขนาดของโครงการ

4) ทางด้านกายภาพ ได้แก่ การศึกษาที่ตั้งโครงการ โครงการในระดับประเทศ ภาค จังหวัดและท้องถิ่น เหตุผลในการเลือกที่ดินจากราคาประเมินกลาง อีกทั้งการบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1.3.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

1) ข้อมูลเชิงสถาบัตยกรรม ได้แก่ บทบาทและหน้าที่ของโครงการ การดำเนินงานของโครงการ (ลักษณะทั่วไปในการบริหารโครงสร้างขององค์กร การหารายละเอียดด้านบุคลากรและหน้าที่) ผู้ใช้โครงการ (ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ จำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ) องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ (ความต้องการด้านองค์ประกอบใช้สอย และความต้องการด้านพื้นที่ใช้สอยของโครงการ)

2) ข้อมูลเชิงเทคนิค ได้แก่ ระบบโครงสร้างของอาคาร ระบบไฟฟ้า และแสงสว่าง ระบบสุขาภิบาล ระบบปรับอากาศ ระบบขนส่งในอาคาร ระบบติดต่อสื่อสาร ระบบป้องกันอัคคีภัยและป้องกันฟ้าผ่า ระบบจ่ายแก๊สหุงต้มและเชื้อเพลิงเหลว ระบบกำจัดขยะและระบบรักษาความปลอดภัย

6.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำรายละเอียดที่ได้ศึกษาจากหัวข้อที่ 6.1.3 มาวิเคราะห์ให้มีความสัมพันธ์กับโครงการยิ่งขึ้น ด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

6.1.4.1 ข้อมูลมาตรฐาน

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบายในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด

2) การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจในระดับประเทศ ภาคและจังหวัด การวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ของโครงการ

3) การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคม ในระดับประเทศ ภาคและจังหวัด การบริการทางสังคม ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว การกำหนดลักษณะและขนาดของโครงการ

4) การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ภาค จังหวัดและท้องถิ่น วิเคราะห์เลือกที่ตั้งโครงการการใช้ดินและเทศบัญญัติที่มีผลกระทบต่อโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1.4.2 ข้อมูลเกี่ยวข้องกับโครงการ

1) ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม เป็นการวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของโครงการ การดำเนินงานของโครงการผู้ใช้โครงการ และองค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ

2) ข้อมูลเชิงเทคนิค พิจารณาถึงข้อดี ข้อเสียของระบบเทคนิคในลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำส่วนที่เหมาะสมมาใช้กับโครงการ

6.1.5 การออกแบบ

ได้กำหนดแนวความคิดในการออกแบบให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของอาคาร สนองประโยชน์ใช้สอยและสัมพันธ์กับความต้องการของผู้ใช้อาคาร ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การเลือกวัสดุและวิธีการก่อสร้าง

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์โครงการโรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดเชียงราย มีข้อควรคำนึงและแนะนำพอสรุปได้ดังนี้

1. ในการเลือกทำวิทยานิพนธ์หัวข้อใด ๆ ควรคำนึงสิ่งความเหมาะสมและประสิทธิภาพของผู้จัดการทำบุคคลนั้น ๆ

2. การศึกษาโครงการ ควรใช้หลักการณ์ที่สนับสนุนโครงการอย่างมีเหตุผล และต้องทำการศึกษาอย่างจริงจัง

3. ปัญหาที่เกิดจากการเจริญเติบโตทางด้านการท่องเที่ยวจนไม่สามารถจะควบคุมได้อย่างทั่วถึง เช่นด้านที่พัก และสิ่งบริการอื่น ๆ

4. ในการออกแบบอาคาร ควรคำนึงถึงอิทธิพลต่าง ๆที่มีผลกระทบต่อโครงการ เพื่อป้องกันให้โครงการสามารถสนองความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุด และเสริมบรรยากาศให้สภาพแวดล้อม

5. โครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ควรจะเป็นส่วนช่วยส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีได้อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การสำรวจเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชียงราย - พะเยา, 2529.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, แผนพัฒนาาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ.2530-2534., 2529.

หอการค้าไทย, ข้อมูลเศรษฐกิจ ภาคเหนือ., 2530.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูล, การจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรม., กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

วุฒิเทพ อินทรปัญญา, จำลอง อดิกุล, รายงานฉบับสมบูรณ์และทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพ., 2528.

วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย., งานวิศวกรรมร่วมสาขาในอาคารสูง. สำนักงานเลขานุการจังหวัดเชียงราย, บรรยายสรุปจังหวัด., 2531.

อภิชาติ วงศ์แก้ว, ดร., การวางแผนพัฒนา โครงการโรงแรมและที่พักในบริเวณที่ตากอากาศ.

แอ็ด คอนซัลแทนส์, แผนพัฒนาการท่องเที่ยาจังหวัดเชียงราย., 2531.

ERNST NEUFERT, ARCHITECT'S DATA., LONDON : CROSBY LOCKWOOD STAPLESM., 1980.

FRED LAWSON, HOTELS, MOTELS AND CONDOMINIUMS., LONDON : THE ARCHITECTURAL PRESS LTD., 1978.

JOHN DAWES., DESIGN AND PLANNING. OF SWIMMING FOOLS., LONDON : THE ARCHITECTURAL PAESS LTD, 1989.

JOSEPH DE CHIARA AND JOHN HANCOCK COLLENDER. TIME SEVER. STANDATDS FOR. BUILDING TYPE , NEW YORK : MCGREW - HILL BOOK COMPANY., 1980.

WATER A. RUTES., HOTEL PLANNING AND DESIGN, NEW YORK : WHITNEY LIBRARY OF DESIGN.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า